

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

LENIN

TEOKSET

26

**JULKAISTAAN
VKP(b):n IX EDUSTAJAKOKOUKSEN
JA SNTL:n NEUVOSTOJEN
II EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA**

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА
при ЦК КПСС
УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЦЕНТР
НАЦИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА
ИМЕНИ ЛЕНИНА

В. И. ЛЕНИН

СОЧИНЕНИЯ

Издание четвертое

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА

NKP:n KK:n MARXISMIN-LENINISMIN
INSTITUUTTI

V. I. LENIN

TEOKSET

*Suomennos neljännestä
venäjänkielisestä painoksesta*

KARJALAN ASNT:n
VALTION KUSTANNUSLIIKE
PETROSKOI — 1960

V. I. LENIN

26
OSA

Syyskuu 1917 – helmikuu 1918

ESIPUHE

Kahdeskymmenes kuudes osa sisältää ne V. I. Leninin tuotteet, jotka hän on kirjoittanut vuoden 1917 syyskuun ja vuoden 1918 helmikuun välisenä aikana.

Hyvin monet tässä osassa julkaistut tuotteet on omistettu bolshevistisen puolueen suorittamalle Lokakuun aseellisen kapinan valmistelulle. Niihin kuuluvat seuraavat kirjoitukset: „Bolshevikkien on otettava valta”, „Marxilaisuus ja kapina”, „Kriisi on kypsynyt”, „Kykenevätkö bolshevikit pitämään valtiovallan?”, „Syrjäisen neuvoja”, ohjekirjelmät puolueen Keskuskomitealle sekä Pietarin ja Moskovan komiteoille. Näissä teoksissaan, jotka Lenin kirjoitti toimiessaan illegaalisesti, hän kehitti Marxin ajatuksia kapinataidosta ja hahmotteli konkreettisen kapinasuunnitelman.

Huomattava sija tässä osassa on Leninin selostuksilla ja puheilla, jotka hän piti Neuvostojen edustajakokouksissa ja puolue- ja neuvostotyöntekijäin neuvottelukokouksissa, sekä väestölle osoitetuilla julistuksilla ja vetoimuksilla, jotka kuvastavat Leninin, puolueen ja työtätekevien joukkojen johtajan, Neuvostovaltion järjestäjän ja johtajan toimintaa Neuvostovaltion olemassaolon ensimmäisinä kuukausina.

Tämä osa sisältää Neuvostovaltion ensimmäisten asetusten luonnokset ja asetukset: „Dekreetti rauhasta”, „Dekreetti maasta”, „Ehdotus säädökseksi työväenvalvonnasta”, „Ehdotus dekreetiksi poiskutsumisoikeudesta”, „Ehdotus dekreetiksi pankkien kansallistamisen toimeenpanosta ja sen yhteydessä välttämättömistä toimenpiteistä”, „Ehdotus dekreetiksi Perustavan kokouksen hajottamisesta” ynnä

muita, jotka V. I. Lenin kirjoitti ja vahvisti allekirjoituksellaan Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajana.

Leninin taistelu trotskilaisten ja „vasemmistokommunistien” provokatorista, petturimaista politiikkaa vastaan Brestin rauhan solmimista koskevassa kysymyksessä kuvastuu kirjoituksissa „Rauhanneuvottelujen ohjelman konsepti” ja „Onnetonta rauhaa koskevan kysymyksen historiaan”, VSDTP(b):n Keskuskomitean istunnoissa tammi- ja helmikuussa 1918 pidetyissä puheissa ynnä muissa asiakirjoissa.

Useat tähän osaan sisältyvät tuotteet on omistettu Perustavan kokouksen koollekutsumiselle ja hajottamiselle, nimittäin „Perustavaa kokousta koskevat teesit”, „VSDTP:n (bolshevikkien) ryhmän julistus, luettu Perustavan kokouksen istunnossa tammikuun 5 (18) p:nä 1918”, „Ihmisiä toisesta maailmasta” ynnä muut.

Tähän osaan kuuluvat myös teokset „Entisyyden romahduksen pelästyttämiä ja uuden puolustajia”, „Miten kilpailu on järjestettävä?”, „Ehdotus dekreetiksi kulutuskommuuneista”, joissa Lenin valaisee sosialistisen rakennustyön kysymyksiä ja perustelee kaikinpuolisesti sosialistisen kilpailun kehittämisen välttämättömyyttä. Näissä teoksissa Lenin asetti silloisen ajankohdan perustehtäväksi erittäin tiukan tilinpidon ja valvonnan järjestämisen kansantaloudessa.

Kahdennessakymmenennessä kuudennessa osassa julkaistaan 14 sellaista tuotetta, jotka on otettu V. I. Leninin Teoksiin ensimmäisen kerran, nimittäin „Painovapautta koskevan päätöslauselman luonnos”, „Ilmoitus talonpoikain edustajain Neuvostojen ylimääräisen yleisvenäläisen edustajakokouksen bolshevikkiryhmälle”, „Pietarin Yleisen kirjaston tehtävistä”, „Rauhanneuvottelujen ohjelman konsepti”, „Perustavan kokouksen avaamisesta”, „Päätöslauselmaehdotus Perustavan kokouksen bolshevikkiryhmän väliaikaisesta toimikunnasta” (julkaistaan ensimmäisen kerran), „Lennätinkeskustelu”, „Määräys Punaisen kaartin esikunnalle”, „Ehdotus dekreetiksi meri- ja jokikauppalaivaston kansallistamisesta tammikuun 18 (31) p:nä 1918”, „Radioitse. Kaikille. Brest-Litovskissa olevalle rauhanvaltuuskunnalle erikoisesti”, „Radiosanoma kaikille, kaikille”, „Brest-Litovsk. Venäjän rauhanvaltuuskunta. Trotskille”, „V. I. Leninin ja J. V. Stalinin lennätinkeskustelu

Väinänlinnan Neuvoston jäsenten kanssa”, „Leninin vastaukset lennättimise Moskovan Neuvostolle”. Kaikki nämä Leninin tuotteet ovat Lokakuun aseellisen kapinan jälkeiseltä ajalta ja niissä kuvastuu bolshevikkipuolueen taistelu Neuvostovallan lujittamiseksi, oikeudenmukaisen demokraattisen rauhan aikaansaamiseksi.

BOLSHEVIKKIEN ON OTETTAVA VALTA ¹

KIRJE VSDTP:n KESKUSKOMITEALLE
SEKÄ PIETARIN JA MOSKOVAN KOMITEOILLE

Saatuaan nyt molemmissa pääkaupungeissa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa enemmistön, bolshevikit voivat ja heidän *täytyy* ottaa valtiovalta käsiinsä.

He voivat tämän tehdä, sillä molemmissa pääkaupungeissa vallankumouksellisten kansanainesten aktiivinen enemmistö on riittävän suuri saamaan joukot mukaansa, nujertamaan vihollisen vastarinnan, lyömään vihollisen hajalle, ottamaan vallan käsiinsä ja pitämään sen. Sillä tarjoamalla heti demokraattista rauhaa, antamalla heti maata talonpojille, palauttamalla ennalleen Kerenskin runtelemat ja hävittämät demokraattiset laitokset ja vapaudet bolshevikit muodostavat sellaisen hallituksen, jota *kukaan* ei voi kaataa.

Kansan enemmistö *kannattaa* meitä. Sen on todistanut pitkä ja vaikea taival toukokuun 6 päivästä elokuun 31 ja syyskuun 12 päivään ²: se, että meillä on enemmistö pääkaupunkien Neuvostoissa, on *tulos* kansan siirtymisestä *meidän puolellemme*. Samaa todistavat eserrien ja menshevikien häilymiset ja internationalistien enentyminen heidän keskuudessaan.

Demokraattinen neuvottelukokous *ei* edusta vallankumouksellisen kansan enemmistöä, vaan *ainoastaan sovitelun kannalla olevia pikkuporvarillisia huippukerroksia*. Älkää antako vaalitulosten pettää itseänne, eiväthän vaalit vielä mitään merkitse. Verratkaa Pietarin ja Moskovan kaupunginduumien vaaleja ja Neuvostojen vaaleja. Verratkaa Moskovassa toimitettuja vaaleja ja Moskovassa elokuun 12 päivänä ollutta lakkoa: siinä objektiiviset tiedot

joukkoja johtavien vallankumouksellisten ainesten enemmistöstä.

Demokraattinen neuvottelukokous petkuttaa talonpoikaista antamatta sille enempää rauhaa kuin maatakaan.

Talonpoikaiston tarpeet tyydyttää *ainoastaan* bolshevistinen hallitus.

* * *

Minkä vuoksi bolshevikkien pitää ottaa valta nimenomaan *nyt*?

Sen vuoksi, että odotettavissa oleva Pietarin luovutus huonontaa satakertaisesti mahdollisuuksiamme.

Pietarin luovuttamista me emme pysty estämään, kun armeijan johdossa ovat Kerenski ja kumpp.

Eikä saa jäädä „odottamaan” Perustavaa kokousta, koska juuri luovuttamalla Pietarin Kerenski ja kumpp. *saattavat* milloin tahansa *estää* sen kokoontumisen. Vain meidän puolueemme voi vallan otettuaan turvata Perustavan kokouksen koollekutsumisen, ja vallan otettuaan puolueemme syyttää toisia puolueita vitkutuksesta sekä todistaa syytöksensä³.

Englannin ja Saksan imperialistien välinen erillisrauha pitää ja voidaan estää vain toimimalla nopeasti.

Kansa on väsynyt menshevikkien ja eserrien häilymisiin. Vain voittamalla pääkaupungeissa saamme talonpojat mukaamme.

* * *

Kysymys ei ole kapinan „alkamispäivästä” eikä „hetkestä” tämän sanan suppeassa mielessä. Siitä päättävät vain yhdessä ne, jotka ovat kosketuksissa työläisiin ja sotamiehiin, *joukkoihin*.

Kysymys on siitä, että puolueellamme on nyt Demokraattisessa neuvottelukokouksessa tosiasiallisesti *oma edustajakokouksensa*, ja tämän edustajakokouksen *täytyy* (halusi tai ei, mutta sen täytyy) ratkaista *vallankumouksen kohtalo*.

Kysymys on siitä, että puolueelle tehdään selväksi sen *tehtävä*: päiväjärjestykseen on asetettava *aseellinen kapina*

Pietarissa ja Moskovassa (ynnä alueella), vallan valtaaminen, hallituksen kukistaminen. On harkittava, *miten* voidaan agitoida sen hyväksi käyttämättä tuota sanontaa lehdistössä.

On pidettävä mielessä ja harkittava Marxin sanoja kapinasta: „*kapina on taitoa*”⁴ j.n.e.

* * *

On naiivia odotella, milloin bolsheveikeilla tulee olemaan „muodollinen” enemmistö: yksikään vallankumous ei odota *sitä*. Myöskään Kerenski ja kumpp. eivät odottele, vaan valmistautuvat luovuttamaan Pietarin. Juuri „Demokraattisen neuvottelukokouksen” surkeat häilymiset ovat omiaan tekemään ja tekevätkin lopun Pietarin ja Moskovon työläisten kärsivällisyydestä! Historia ei anna meille anteeksi, ellemmme ota nyt valtaa käsiimme.

Etteikö sitä varten ole koneistoa? Koneisto on: Neuvostot ja demokraattiset järjestöt. Kansainvälinen tilanne on *juuri* nyt, englantilaisten ja saksalaisten erillisrauhan *aattona* meille *edullinen*. Rauhan tarjoaminen kansoille *juuri* nyt merkitsee *voittoa*.

Valtaamalla vallan *samanaikaisesti* sekä Moskovassa että Pietarissa (ei ole tärkeää kumpi aloittaa; Moskovakin voinee aloittaa) me voitamme *ehdottomasti ja varmasti*.

N. Lenin

Kirjoitettu syyskuun 12–14
(25–27) pnä 1917

Julkaistu ensi kerran v. 1921
„Proletarskaja Revoljutsija”
aikakauslehden 2. numerossa

Julkaistaan aikakauslehden tekstistä,
joka on tarkistettu
konekirjoitusjäljennöksen mukaan

MARXILAISUUS JA KAPINA

KIRJE VSDTP:n KESKUSKOMITEALLE

Valta-asemassa olevien „sosialististen” puolueiden pahimpia ja miltei yleisimpiä marxilaisuuden väärennöksiä on se opportunistinen valhe, että kapinan valmistelu ja yleensä kapinan käsittäminen taidoksi on muka „blanquilaisuutta”.

Opportunismien johtaja Bernstein on jo hankkinut itselleen surullisen kuuluisuuden syyttämällä marxilaista liikettä blanquilaisuudesta, eivätkä nykyiset opportunistit kirkuessaan blanquilaisuudesta oikeastaan paranna eivätkä „rikastuta” edes hivenen vertaa Bernsteinin niukkoja „aatteita”.

Marxilaisia syytetään blanquilaisuudesta sen takia, että he käsittävät kapinan taidoksi! Voikohan olla räikeämpää totuuden vääristelyä, sillä yksikään marxilainen ei kiellä sitä, että juuri Marx on tässä suhteessa ilmaissut mielipiteensä mahdollisimman selvästi, täsmällisesti ja eittämättömästi, sanomalla nimenomaan, että kapina on *taitoa* ja että kapina on otettava taidon kannalta, että on *taistellen* saavutettava ensimmäinen menestys ja mentävä sitten voitosta voittoon keskeyttämättä *hyökkäystä* vihollista vastaan, käyttäen hyväksi sen hämmennystä j.n.e., j.n.e.

Onnistuakseen kapinan täytyy pohjata edistyksellisimpään luokkaan eikä salaliittoon, puolueeseen. Tämä ensiksi. Toiseksi kapinan täytyy pohjata *vallankumoukselliseen kansannousuun*. Kolmanneksi kapinan täytyy pohjata kasvavan vallankumouksen historian sellaiseen *käännekohtaan*, jossa kansan eturivien aktiivisuus on suurimmillaan, jossa *horjunta* vallankumouksen vihollisten keskuudessa ja *vallankumouksen heikkojen, puolinaisten ja epäröivien ystävien riveissä* on voimakkain. Juuri nämä kolme ehtoa ovatkin kapinakysymyksen asettelussa erottamassa *marxilaisuutta blanquilaisuudesta*.

Mutta kun kerran nämä ehdot ovat olemassa, niin kieltäytyminen ottamasta kapinaa *taidon* kannalta merkitsee marxilaisuuden kavaltamista ja vallankumouksen kavaltamista.

Todistaaksemme, minkä vuoksi on pidettävä juuri nykyhetkeä sellaisena, jolloin puolueen on *välttämättä* tunnustettava, että objektiivisten tapahtumien kulku on asettanut päiväjärjestykseen *kapinan*, ja otettava kapina taidon kannalta, todistaaksemme tämän lienee parasta käyttää vertailumenetelmää ja verrata heinäkuun 3 ja 4 päivää syyskuun päiviin.

Heinäkuun 3 ja 4 pnä voitiin totuudesta poikkeamatta asettaa kysymys näin: tekisimme oikeammin, jos ottaisimme vallan, koska muussa tapauksessa viholliset kuitenkin syyttävät meitä kapinasta ja nujertavat meidät kapinallisina. Mutta tästä ei saanut tehdä johtopäätöstä, että valta oli silloin otettava, koska silloin ei ollut objektiivisia edellytyksiä kapinan onnistumiselle.

1) Se luokka, joka on vallankumouksen etujoukko, ei vielä ollut meidän puolellamme.

Pääkaupunkien työläisten ja sotaväen keskuudessa meillä ei vielä ollut enemmistöä. Nyt meillä on enemmistö molemmissa Neuvostoissa. Sen ovat saaneet aikaan *yksinomaan* heinä- ja elokuun tapahtumat, bolshevikkien „nujertamisesta” ja Kornilovin kapinaliikkeestä saatu kokemus.

2) Silloin ei ollut yleistä vallankumouksellista kannannousua. Nyt Kornilovin kapinaliikkeen jälkeen se on olemassa. Sitä todistavat maaseudun tapahtumat ja se, että Neuvostot ovat monin paikoin ottaneet vallan käsiinsä.

3) Silloin vihollistemme ja epävakaisen pikkuporvariston keskuudessa ei ollut mitään vakavanlaatuista yleistä poliittista *horjuntaa*. Nyt horjunta on tavattoman suurta: meidän päävihollisemme, sekä liittolaisvaltojen imperialismi että koko maailman imperialismi (koska „liittolaiset” ovat maailman imperialismiin johdossa) *on alkanut horjua* sodan voitolliseen loppuun jatkamisen ja Venäjää vastaan tähdätyn erillisrauhan välillä. Meidän pikkuporvarilliset demokraattimme, jotka ovat ilmeisesti menettäneet kansan enemmistön kannatuksen, ovat alkaneet horjua tavattomasti ja kieltäytyä liittoutumasta, s.o. koalitiosta kadettien kanssa.

4) Sen tähden kapina heinäkuun 3 ja 4 pnä olisi ollut virhe: me emme olisi kyenneet pitämään valtaa enempää

fyysillisesti kuin poliittisestikaan. Fyysillisesti emme olisi kyenneet pitämään valtaa siitä huolimatta, vaikka Pietari olikin aika ajoin meidän hallussamme, sillä työläisemme ja sotilaamme eivät olisi ryhtyneet silloin *tappelemaan* ja *kuolemaan* Pietarin omistamisesta: silloin ei ollut vielä sitä „raivoa”, sitä kuohuvaa vihaa *enempää* Kerenskejä kuin Tsereteli — Tshernovejakaan *vastaan*, eikä eserrien ja menshevikkien osanotolla toimeenpannuista bolshevikkivainoista saamamme kokemus ollut vielä karaissut väkeämme.

Poliittisesti emme olisi kyenneet pitämään valtaa heinäkuun 3 ja 4 pnä, sillä *ennen Kornilovin kapinaa* sotaväki ja maaseutu olisivat voineet nousta ja olisivat nousseetkin Pietaria vastaan.

Nyt tilanne on aivan toinen.

Puolellamme on sen *luokan* enemmistö, joka on vallankumouksen etujoukko, kansan etujoukko ja pystyy saamaan joukot mukaansa.

Puolellamme on kansan *enemmistö*, sillä Tshernovin eroaminen on mitä selvin ja mitä havainnollisin, joskaan ei suinkaan ainoa merkki siitä, että talonpoikaisto *ei saamaata* liittoutumalta, johon eserrät kuuluvat (eikä eserriltä itseltään). Juuri tämä tekee vallankumouksen luonteeltaan yleiskansalliseksi.

Me olemme puolueena siinä edullisessa asemassa, että tiedämme varmasti tiemme, sen sijaan kun *koko imperialismi* ja koko menshevikkien ja eserrien liittoutuma horjuvat äärettömästi.

Meidän *voittomme on varma*, sillä kansa on jo aivan epätoivon partaalla ja me olemme näyttäneet koko kansalle varman ulospääsyn siten, että olemme osoittaneet, mikä merkitys meidän johdollamme oli koko kansalle „Kornilovin päivinä”, sekä olemme *ehdottaneet* liittoutumaan osallistujille kompromissia ja *saaneet heiltä kieltävän vastauksen* sellaisissa oloissa, jolloin heidän horjuntansa ei ole suinkaan lakannut.

Olisi mitä suurin erehdys luulla, että kompromissiehdotustamme ei ole *vielä* hylätty, että Demokraattinen neuvottelukokous voi sen *vielä* hyväksyä. Kompromissiehdotuksen teki *puolue puolueille*; muuten sitä ei olisi voitukaan tehdä. *Puolueet* hylkäsivät sen. Demokraattinen neuvottelukokous on vain *neuvottelukokous* eikä sen *enempää*. Ei pidä unohtaa yhtä seikkaa: vallankumouksellisen kansan *enem-*

mistö, köyhin ja katkeroitunein talonpoikaisväestö ei ole siinä edustettuna. Se on *kansan vähemmistön* neuvottelukokous, tätä ilmeistä totuutta ei pidä unohtaa. Olisi mitä suurin virhe, mitä suurinta parlamentaarista kretinismiä meidän puoleltamme pitää Demokraattista neuvottelukokousta parlamenttina, sillä *vaikkapa* se julistaisikin itsensä parlamentiksi, vallankumouksen täysivaltaiseksi parlamentiksi, niin kuitenkin se *ei ratkaise* mitään: ratkaisu tapahtuu *sen ulkopuolella*, Pietarin ja Moskovan työväenkortteleissa.

Meillä on kaikki objektiiviset edellytykset kapinan onnistumiseen. Meillä on erittäin suuria etuja nykyisestä tilanteesta, jolloin *vain* meidän voittomme kapinassa tekee lopun kansaa tuskastuttavasta horjunnasta, tuosta maailman tuskallisimmasta seikasta; jolloin *vain meidän* voittomme kapinassa *tekee lopun* vallankumousta vastaan tähdätyllä erillisrauhalla leikittelemisestä, tekee siitä lopun sillä tavalla, että tarjoaa avoimesti mitä täydellisintä, oikeudenmukaisinta ja pikaisinta rauhaa, rauhaa vallankumouksen *hyväksi*.

Ja vihdoin vain meidän puolueemme *voi* pelastaa Pietarin päästyään voitolle kapinassa, sillä jos rauhantarjouksemme hylätään emmekä saa edes välirauhaa, niin silloin *meistä* tulee „puolustuskantalaisia”, silloin meistä tulee *johtavin sotapuolue, kaikkein „sotaisin”* puolue ja me ryhdymme sotaan todella vallankumouksellisesti. Me otamme kapitalisteilta kaiken leivän ja kaikki saappaat. Jätämme heille vain leivänkuoret, puemme heidät virsuihin. Annamme kaiken leivän ja kaikki jalkineet rintamalle.

Ja silloin me pystymme pitämään Pietarin.

Venäjällä on vielä loputtoman paljon niin aineellisia kuin henkisiäkin edellytyksiä tosivallankumouksellista sotaa varten; 99 tapauksessa sadasta saksalaiset antavat meille ainakin välirauhan. Ja välirauhan saaminen nyt merkitsee jo *täyden rauhan* saamista.

* * *

Tietäessämme Pietarin ja Moskovan työläisten kapinan olevan ehdottoman välttämätön vallankumouksen pelastamiseksi ja Venäjän pelastamiseksi kahden imperialistiliittoutuman keskeiseltä „erillis”-jaolta, meidän täytyy ensin-

näkin sopeuttaa Neuvottelukokouksessa noudattamamme poliittinen taktiikka voimistuvan kapinaliikkeen aiheuttaman tilanteen mukaiseksi; toiseksi meidän täytyy todistaa, että me emme ainoastaan sanoissa hyväksy sitä Marxin ajatusta, että kapina täytyy ottaa taidon kannalta.

Neuvottelukokouksessa meidän täytyy heti yhdistää bolshevikit lujaksi ryhmäksi, tavoittelematta suurta lukumäärää, pelkäämättä jättää horjuvia horjuvien leiriin: nämä hyödyttävät vallankumouksen asiaa enemmän *siellä* kuin päättäväisten ja antaumuksellisten taistelijain leirissä.

Meidän täytyy laatia lyhyt bolshevikkien julistus tähden-tään siinä mitä jyrkimmin, että nyt ei ole paikallaan pitää pitkiä puheita eikä yleensä „puheita”, että vallankumouksen pelastamiseksi on toimittava viivyttelämättä, että on ehdottoman välttämätöntä tehdä täydellinen pesäero porvaristosta, erottaa täydellisesti koko nykyinen hallitus, sanoutua täydellisesti irti Venäjän „erillis”-jakoa valmistelevista Englannin ja Ranskan imperialisteista, että koko vallan pitää viipymättä siirtyä *vallankumouksellisen proletariaatin johtamien vallankumouksellisten kansanjoukkojen käsiin*.

Meidän julistuksemme täytyy olla tämän johtopäätöksen formulointia mahdollisimman lyhyessä ja jyrkässä muodossa ja liittyä seuraaviin ohjelmaehdotuksiin: rauha kansoille, maat talonpojille, kapitalistien skandaalimaisten liikevoittojen takavarikointi ja heidän julkeasti harjoittamansa tuotannon turmelun estäminen.

Mitä lyhyempi ja jyrkkäsanaaisempi julistuksemme on, sitä parempi. Siinä on vain osoitettava selvästi vielä kaksi erittäin tärkeää seikkaa: kansa on perin kyllästynyt horjumisiin, se on tuskastunut eserrien ja menshevikkien epäroinnistä; me katkaisemme lopullisesti suhteemme näihin *puolueisiin*, sillä ne ovat pettäneet vallankumouksen.

Ja toiseksi: jos tarjoamme heti rauhaa ilman aluevaltauksia, jos katkaisemme heti suhteemme liittolaisvaltojen imperialisteihin ja yleensä kaikkiin imperialisteihin, niin tuloksena on, että joko saadaan heti välirauha tai koko vallankumouksellinen proletariaatti siirtyy puolustuskanalle ja vallankumoukselliset kansanjoukot ryhtyvät sen johdolla todella oikeudenmukaiseen, todella vallankumoukselliseen sotaan.

Luettuamme julki tämän julistuksen, kehotettuamme *päättämään* eikä puhumaan, *toimimaan* eikä kirjoittelemaan päätöslausemia meidän on *lähetettävä* koko edustajaryhmämme *tehtäisiin ja kasarmeihin*: siellä on sen paikka, siellä on vallankumouksen elinhermo, sen pelastamisen voimanlähde, siellä on Demokraattista neuvottelukokousta eteenpäin kannustava voima.

Siellä meidän täytyy tulisissa, intomielisissä puheissamme tehdä selkoa ohjelmastamme ja asettaa kysymys näin: joko Neuvottelukokous hyväksyy ohjelmämme *täydellisesti*, tai — kapina. Keskitietä ei ole. Ei voida odottaa. Vallankumous on tuhoutumassa.

Asetettuamme kysymyksen näin, lähetettyämme koko edustajaryhmämme tehtäisiin ja kasarmeihin *me valitsemme oikean hetken kapinan alkamiseksi*.

Ja suhtautuaksemme kapinaan marxilaisesti, t.s. kuten taitoon, meidän täytyy samanaikaisesti, hetkeäkään hukkaamatta järjestää kapinajoukkojen *esikunta*, jakaa ja sijoitella voimamme, lähettää uskolliset rykmentit tärkeimpiin kohtiin, piirittää Aleksanterin teatteri, vallata Pietari-Paavalin linnoitus, vangita yleisesikunta ja hallitus, lähettää junkkarikoululaisia ja villiä divisioonaa vastaan sellaisia joukko-osastoja, jotka mielummin kaatuvat kuin päästävät vihollisen etenemään kaupungin keskuksiin; meidän on mobilisoitava aseelliset työläiset, kutsuttava heitä hurjaan viimeiseen taisteluun, miehittävä heti lennätin- ja puhelinlaitos, sijoitettava *oma* kapinaesikuntamme keskuspuhelinaseman läheisyyteen ja saatava se puhelinyhteyteen kaikkien tehtaitten, kaikkien rykmenttien, kaikkien niiden kohtien kanssa, joissa alkaa aseellinen taistelu, j.n.e.

Yllä oleva on tietysti esitetty vain pääpiirteissään, vain *havainnollistaaksemme* sitä, että nykyhetkellä ei voida pysyä uskollisena marxilaisuudelle, pysyä vallankumoukselle uskollisena, *ellei kapinaa käsitetä taidoksi*.

N. Lenin

Kirjoitettu syyskuun 13 ja 14
(26 ja 27) p:nä 1917

Julkaistu ensi kerran v. 1921
„Proletarskaja Revoljutsija“
aikakauslehden 2. numerossa

Julkaistaan aikakauslehden tekstistä,
joka on tarkistettu
konekirjoitusjäljennöksen mukaan

VENÄJÄN VALLANKUMOUS JA KANSALAISSOTA

PELOTELLAAN KANSALAISSODALLA

Porvaristo tekee kaikkensa pelotellakseen demokraatteja, sillä sitä on pelästyttänyt menshevikkien ja eserrien kieltäytyminen liittoutumasta kadettien kanssa⁵ ja se pelkää, että demokraatit saattavat kenties hyvinkin muodostaa hallituksen ilman kadetteja ja hallita Venäjää toisin kuin nämä tahtovat.

Pelottele niin paljon kuin suinkin — se on koko porvarillisen lehdistön tunnuksena. Pelottele kaikin voimin! Valehtele, parjaa — kunhan vain pelottelet!

„Birzhevka”⁶ pelottelee tekaisemalla uutisia bolshevikkien esiintymisistä. Pelotellaan levittämällä huhuja Aleksejevin virkaerosta ja siitä, että saksalaiset uhkaavat murtautua Pietariin, ikään kuin tosiasiat eivät olisi todistaneet, että juuri kornilovilaiset kenraalit (ja heihin kuuluu ehdottomasti myös Aleksejev) saattavat avata saksalaisille rintaman Galitsiassa ja Riian edustalla sekä Pietarin edustalla, että juuri kornilovilaiset kenraalit herättävät sotaväessä eniten vihaa päämajaa kohtaan.

Tuo tapa pelotella demokraattisia piirejä yritetään saada näyttämään mahdollisimman „arvovaltaiselta” ja vakuuttavalta vetoamalla „kansalais sodan” vaaraan. Kaikista pelottelumuodoista tuo kansalais sodalla pelottelu lienee yleisintä. Kansanvapauspuolueen Donin-Rostovin komitea muotoili tämän yleisesti kiertävän, poroporvarillisissa piireissä erittäin levinneen ajatuksen päätöslauselmassaan syyskuun 1 päivänä seuraavasti („Retsh”⁷ № 210):

...„Komitea on vakuuttunut siitä, että kansalais sodasta saattaa tehdä olemattomiksi vallankumouksen kaikki aikaansaannokset ja hukuttaa nuoren, vielä lujittumattoman vapautemme verivirtoihin, ja on sen vuoksi sitä mieltä, että vallankumouksen aikaansaannosten pelastami-

seksi on vastustettava tarmokkaasti epäreaalisista sosialistisista utopioista johtuvaa vallankumouksen syventämistä”...

Tässä on ilmaistu mitä selvimmässä, täsmällisimmässä, harkituimmassa ja seikkaperäisimmässä muodossa se perusajatus, joka tavataan lukemattomia kertoja „Retshin” pääkirjoituksissa, Plehanovin ja Potresovin artikkeleissa, menshevististen lehtien pääkirjoituksissa y.m., y.m.s. Sen vuoksi on hyödyllistä tarkastella tätä ajatusta yksityiskohtaisemmin.

Yritämme analysoida kansalaissotakysymystä konkreettisemmin, puoli vuotta jatkuneen vallankumouksemme antaman kokemuksen pohjalta.

Tämä kokemus osoittaa meille aivan samoin kuin Euroopan kaikkien vallankumousten kokemus XVIII vuosisadan lopulta lähtien, että kansalaissota on luokkataistelun kärkevin muoto, jossa useat kerta toisensa jälkeen toistuneet, tihenneet, laajenneet ja kärkeviksi käyneet taloudelliset ja poliittiset yhteentörmäykset ja ottelut kehittyvät tietyn luokan aseelliseksi taisteluksi toista luokkaa vastaan. Useimmiten — voidaanpa sanoa miltei aina — vähänkin vapaissa ja edistyneissä maissa on käynnissä kansalaissota niiden luokkien välillä, joiden vastakohtaisuutta kapitalismin koko taloudellinen kehitys, maailman uusimman yhteiskunnan koko historia luo ja syventää, nimittäin porvariston ja proletariaatin välillä.

Niinpä vallankumouksemme puolen vuoden aikana näimme huhtikuun 20 ja 21 päivänä ja heinäkuun 3 ja 4 päivänä hyvin voimakkaat vaistonvaraiset purkaukset, jotka olivat aivan lähellä kansalaissodan aloittamista proletariaatin puolelta. Kornilovin kapina oli vuorostaan tilanherrojen ja kapitalistien tukema kadettipuolueen johtama sotilaallinen salaliitto, joka vei siihen, että porvaristo oikeastaan jo aloitti kansalaissodan.

Tällaisia ovat tosiasiat. Tällainen on oman vallankumouksemme historia. Ja juuri tästä historiasta pitää ottaa oppia, juuri sen kulkua ja luokkamerkitystä on tutkiskeltava syvällisesti.

Koettakaamme vertailla proletariaatin kansalaissodan alkeita ja porvariston kansalaissodan alkeita Venäjällä 1) liikkeen vaistonvaraisuuden, 2) sen päämäärien, 3) siihen osallistuneiden joukkojen valveutuneisuuden, 4) liikkeen voimakkuuden, 5) sen sitkeyden kannalta. Arvelemme,

että jos kaikki puolueet, jotka nykyään noin vain ilman aikojaan leikittelevät sanalla „kansalaissota”, asettaisivat kysymyksen tällä tavalla ja yrittäisivät tutkia kansalais-sodan alkeita tosiasiaihin pohjalta, niin koko Venäjän val-lankumous muuttuisi siitä hyvinkin paljon tietoisemmaksi.

Aloittakaamme liikkeen vaistonvaraisuudesta. Heinä-kuun 3 ja 4 päivästä meillä on sellaisten todistajain kuin menshevistisen „Rabotshaja Gazetan”⁸ ja eserräläisen „Delo Narodan”⁹ lausunnot. Nämä lehdet ovat tunnusta-neet liikkeen vaistonvaraisen laajenemisen *tosiasiaksi*. Olen esittänyt nämä lausunnot „Proletariskoje Delon”¹⁰ artikkelissa, joka ilmestyy erillisenä lentolehtisenä nimellä „Vastaus parhaajille”*. Mutta menshevikit ja eserrät kiis-tävät yhä edelleenkin virallisesti heinäkuun 3 ja 4 päivän purkauksen vaistonvaraisuuden menetellen siten täysin ymmärrettävistä syistä, puolustellakseen itseään ja osal-listumistaan bolshevikkien vainoamiseen.

Jättäkäämme toistaiseksi syrjään se, mikä on kiistan-alaista. Tarkastelkaamme vain kiistatonta. Huhtikuun 20 ja 21 päivän liikkeen vaistonvaraisuutta ei kukaan kiellä. Tähän vaistonvaraiseen liikkeeseen yhtyi bolshevikkipuolue tunnuksenaan „kaikki valta Neuvostoilte”, siihen yhtyi puolueesta ollenkaan riippumatta Linde-vainaja tuoden kaduille 30.000 aseellista sotilasta, jotka olivat valmiit vangitsemaan hallituksen. (Sanottakoon muuten sulkeissa, että itse sotajoukkojen tuontia kaduille ei ole tutkittu eikä analysoitu. Mutta kun ajattelee sitä asettaen huhtikuun 20 päivän tapahtumat historialliseen yhteyteen muiden tapahtumien kanssa, t.s. tarkastellen niitä helmikuun 28 päivästä elokuun 29 päivään johtavan tapahtumaketjun yhtenä renkaana, niin käy selväksi, että bolshevik-kien syyksi ja virheeksi on katsottava heidän taktiikkansa *riittämätön* vallankumouksellisuus eikä suinkaan liiallinen vallankumouksellisuus, mistä filisterit meitä syyttävät.)

Siis proletariaatin kansalaissodan aloittamista lähennyt liike oli epäilemättä vaistonvaraista. Mutta Kornilovin kapinaliikkeessä ei ole mitään, mikä edes lähimain muis-tuttaisi vaistonvaraisuutta: se on vain salaliitto kenraa-lien kesken, jotka luulivat saavansa osan sotajoukoista mukaansa petoksella ja käskyn voimalla.

* Ks. Teokset, 25. osa, ss. 204—216. Toim.

Epäilemättä liikkeen vaistonvaraisuus on merkki siitä, että liike on syvien kansanjoukkojen liikettä, että sillä on varma pohja ja ettei se ole vältettävissä. Liikkeen vaistonvaraisuuden kannalta katsoen tosiasiat osoittavat, että proletaarisella vallankumouksella on pohjaa, kun taas porvarillinen vastavallankumous on vailla pohjaa.

Tarkastelkaamme liikkeen tavoitteita. Huhtikuun 20 ja 21 päivän liike oli hyvin lähellä bolshevistisia tunnuksia, ja heinäkuun 3 ja 4 päivän liike kasvoi välittömässä yhteydessä niihin, niiden vaikutuksesta ja niiden johdolla. Sanomalehdissään sekä agitaatiopuheissa bolshevikkipuolue teki aivan avoimesti, konkreettisesti, selvästi, täsmällisesti, kaikkien kuullen selkoa proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktatuurista, rauhasta ja sen viipymättömästä tarjoamisesta, tilanherrojen maiden konfiskoinnista — näistä proletaarisen kansalaissodan tärkeimmistä *tavoitteista*.

Kornilovin kapinaliikkeen tavoitteet me kaikki tiedämme, eikä kukaan demokraateista kiellä, että näinä tavoitteina olivat tilanherrojen ja porvariston diktatuuri, Neuvostojen hajottaminen ja monarkian restauraation valmistelu. Kadettipuolue — tuo tärkein kornilovilaisten puolue (sitä muuten pitäisikin nyt alkaa nimittää kornilovilaiseksi puolueeksi), jolla on suurempi lehdistö ja suuremmat agitaatorivoimat kuin bolshevikeilla, — ei ole milloinkaan rohjennut eikä rohkene puhua kansalle avoimesti porvariston diktatuurista, Neuvostojen hajottamisesta eikä kornilovilaisten tavoitteista yleensä!

Liikkeen tavoitteiden kannalta katsoen tosiasiat puhuvat siitä, että proletariaatti voi käydä kansalaissotaansa esitämällä kansalle avoimesti lopulliset tavoitteensa ja saada siten työtätekevien myötätunnon puolelleen, mutta porvaristo voi yrittää saada kansalaissotaansa osan joukoista vain salaamalla tavoitteensa; tässä suhteessa ero on valtavasti suuri mitä tulee joukkojen tietoisuuteen.

Objektiivisia tietoja tästä kysymyksestä on kaiketi vain puoluekantaa ja vaaleja koskevien tietojen yhteydessä. Tokkopa lienee muita tosiasioita, joiden perusteella voitaisiin tehdä tarkkoja johtopäätöksiä joukkojen tietoisuudesta. Se, että proletariaatin vallankumousliikettä johtaa bolshevikkipuolue ja porvariston vastavallankumousliikettä kadettipuolue, on selvää ja tuskinpa sitä voitaneen kiistää

puoli vuotta jatkuneen vallankumouksen antaman kokeumuksen jälkeen. Käsiteltävästä kysymyksestä voidaan esittää kolme faktaluontoista vertausta. Toukokuussa toimitettujen Pietarin piiriduumien vaalien ja elokuussa toimitettujen keskusduuman vaalien vertailu osoittaa kadettien äänimäärän vähenemistä ja bolshevikkien äänimäärän suunnatonta kasvua. Kadettilehdistö myöntää, että siellä, minne on kasaantunut työläis- tai sotilasjoukkoja, siellä on yleensä havaittavissa myös bolshevismmin voima.

Edelleen, koska puolueen jäsenmäärän muuttumista ja kokouksissa käyntiä koskevaa y.m.s. tilastoaineistoa ei ole lainkaan, voidaan vain puolueen hyväksi toimitetuista rahakeräyksistä julkaistujen tietojen mukaan tarkastaa tosiasiajn perusteella, missä määrin *joukkojen* osallistuminen puolueen toimintaan on ollut tietoista. Nämä tiedot osoittavat, miten valtavaa ja joukkoluontoista on bolshevististen työläisten sankaruus varojen keräyksessä „Pravdan”¹¹, lakkautusmääräyksen saaneiden lehtien y.m. hyväksi. Selostukset varojen keräyksistä on aina julkaistu. Kadeteilla emme näe mitään tällaista: heidän puoluetöitään „elättävät” rikkaiden lahjoitukset, se on selvää. Ei ole merkkiäkään joukkojen aktiivisesta avusta.

Vihdoin huhtikuun 20 ja 21 päivän ja heinäkuun 3 ja 4 päivän liikkeen sekä toisaalta Kornilovin kapinaliikkeen vertailu näyttää meille, että bolshevikit osoittavat joukoille suoraan niiden viholliset kansalaissodassa, nimittäin: porvariston, tilanherrat ja kapitalistit. Kornilovin kapinaliike on jo osoittanut, että Kornilovia seuranneita sotajoukkoja oli suorastaan *petetty*, mikä paljastui heti, kun „villi divisioona” ja Kornilovin joukot joutuivat ensimmäistä kertaa vastakkain pietarilaisten kanssa.

Edelleen. Millaisia tietoja on proletariaatin ja porvariston *voimasta* kansalaissodassa? Bolshevikkien voimana on vain proletaarien runsaslukuisuus, näiden valveutuneisuus, eserrien ja menshevikkien „pohjakerrosten” (t.s. työläisten ja köyhien talonpoikain) myötämielisyys bolshevikkien tunnuksia kohtaan. On tosiasia, että todellisuudessa aktiivisten vallankumouksellisten joukkojen *enemmistö* antoi Pietarissa huhtikuun 20 ja 21 päivänä, kesäkuun 18 päivänä ja heinäkuun 3 ja 4 päivänä kannatuksensa juuri näille tunnuksille.

Tällöin „parlamentti”-vaaleja ja mainittuja joukkoliiketimisiä koskevien tietojen vertailu vahvistaa Venäjään nähden täydellisesti sen havainnon, joka on monta kertaa tehty Lännessä, nimittäin että *joukkoihin* vaikuttamisen ja niiden taisteluun vetämisen kannalta on vallankumouksellisen proletariaatin *voima ulkoparlamentaarisisessa* taistelussa verrattomasti *suurempi* kuin parlamentaarisisessa taistelussa. Kansalaissodan kannalta tämä havainto on erittäin tärkeä.

On ymmärrettävää, miksi parlamenttitaistelun ja vaalien kaikki ehdot ja olosuhteet saavat sorrettujen luokkien voiman vaikuttamaan pienemmältä kuin on se voima, jonka ne todellisuudessa voivat kehittää kansalaissodassa.

Kadettien ja kornilovilaisen kapinaliikkeen voimana on *rikkauden* voima. Monet toisiaan seuranneet poliittiset tapahtumat sekä lehdistö ovat osoittaneet, että kadetteja ja Kornilovin kapinaliikettä *tukevat* englantilais-ranskalainen pääoma ja imperialismi. On yleisesti tunnettua, että elokuun 12 päivänä Moskovan neuvottelukokouksen¹² koko „oikeisto” kannatti kiihkeästi Kornilovia ja Kaledinia. On yleisesti tunnettua, että Ranskan ja Englannin porvarillinen lehdistö „auttoi” Kornilovia. On mainintoja, että *pankit* antoivat hänelle apua.

Koko rikkauden voima nousi kannattamaan Kornilovia, mutta miten surkea ja nopea olikaan romahdus! Kornilovilaisilla on havaittavissa rikkaiden lisäksi vain kahdenlaisia yhteiskunnallisia voimia: „villi divisioona” ja kasakat. Ensin mainitussa tapauksessa on kysymyksessä *ainoastaan* tietämättömyyden ja petoksen voima. Tämä voima on sitä pelottavampi, mitä kauemmin lehdistö pysyy porvariston käsissä. Voitettuaan kansalaissodassa proletariaatti hävittäisi *tämän* „voiman”-lähteen heti ja perusteellisesti.

Mitä tulee kasakoihin, niin tässä meillä on väestökerros, joka on muodostunut Venäjän erään reuna-alueen rikkaista, vähäväkisistä ja keskivarakkaista maanomistajista (keskimääräinen maaomaisuus noin 50 desjatiinaa), joiden elämässä, taloudessa ja elinoloissa on säilynyt erikoisen paljon keskiajalle ominaisia piirteitä. Siinä voidaan nähdä yhteiskunnallis-taloudellinen perusta Venäjän Vendéelle. Mutta mitä osoittivat kornilovilais-kaledinilaista liikettä koskevat *tosiasiat*? Ei edes Kaledin, „rakas johtaja”, Gutshkovien, Miljukovien, Rjabushinskiin ja kumpp. tuke-

manakaan *saanut nostetuksi* joukkoliikettä!! Kaledin kulki kansalaisuuteen verrattomasti „suoremmin”, suoraviivaisemmin kuin bolshevikit. Kaledin suorastaan „kävi nostattamassa Donia” eikä kuitenkaan saanut nostetuksi mitään joukkoliikettä „omalla” seudullaan, Venäjän muista kansanjoukoista eristäytyneellä kasakkaseudulla! Mutta proletariaatin taholta me päinvastoin havaitsimme alkuvoimaisina purkauksina ilmenevää liikehtimistä koko Venäjän antibolshevististen demokraattien vaikutus- ja voima-keskuksessa.

Ei ole objektiivisia tietoja siitä, miten kasakkaväen eri kerrokset ja eri talousryhmät suhtautuvat demokraattiseen liikkeeseen ja Kornilovin kapinaliikkeeseen. On vain mainintoja siitä, että köyhien ja keskivarakkaiden kasakkain enemmistö suhtautuu myötämielisemmin demokraattiseen liikkeeseen ja vain upseeristo ynnä varakkaiden kasakkain huippukerros ovat täysin kornilovilaisia.

Oli miten tahansa, mutta elokuun 26—31 päivien kokemus on historiallisesti todistanut, että kasakkajoukkojen keskuudessa porvarillinen vastavallankumouksellinen liike on äärimmäisen heikkoa.

Ja sitten viimeinen kysymys: liikkeen *sitkeys*. Bolshevistisesta, proletaarisesta vallankumousliikkeestä meillä on olemassa se todistettu tosiasia, että tasavallan puolivuotisen olemassaolon aikana Venäjällä on käyty taistelua bolshevismia vastaan aatteellisesti — lehdistön ja agitaattorivoimien ollessa *valtaosaltaan* bolshevismia vastustajain puolella (ja kun parjaukskampanjakin on melko „rohkeasti” laskettu „aatteelliseksi” taisteluksi) — sekä *vainotoimien avulla*: satoja on vangittu, on hävitetty tärkein kirjapaino, lakkautettu pää-äänenkannattaja ja useita muita lehtiä. Tosiasiallisena tuloksena on ollut bolshevismia valtava voimistuminen elokuun vaalessa Pietarissa ja edelleen bolshevismia lähenevien internationalististen ja „vasemmistolaisen” virtausten voimistuminen niin eserräkuin menshevikkipuolueessakin. Proletaarinen vallankumousliike on siis tasavaltaisella Venäjällä hyvin sitkeää. Tosiasiat puhuvat siitä, että kadettien ja eserrien ynnä menshevikkien yhteisillä ponnistuksilla *ei ole onnistuttu* ollenkaan heikentämään tätä liikettä. Päinvastoin, juuri kornilovilaisten liittoutuminen „demokraattien” kanssa *on voimistanut* bolshevismia. Paitsi aatteellista vaikutusta ja

vainotoimenpiteitä ei voi olla muita taistelukeinoja proletariaarista vallankumouksellista virtausta vastaan.

Kornilovilaiskadettien liikkeen sitkeydestä ei toistaiseksi ole tietoja. Kadetit eivät ole joutuneet minkäänlaisen väkivallan kohteeksi. Yksinpä Gutshkovkin on päästetty vapaalle jalalle, ei edes Maklakovia eikä Miljukovia ole vangittu. Ei edes „Retshiä” ole lakkautettu. Kadetteja säälitään: Kerenskin hallitus *hoivaa* kornilovilaiskadetteja. Entä jos kysymys asetettaisiin seuraavasti: oletetaanpa, että englantilais-ranskalaiset ja venäläiset Rjabushinskit lahjoittavat vielä yhä uusia miljoonia kadeteille, „Jedinstvolle”¹³, „Denille”¹⁴ y.m. uuden vaalikampanjan käymiseen Pietarissa; olisiko luultavaa, että heidän äänimääränsä lisääntyisi nyt, Kornilovin kapinan jälkeen? Eiköhän kokouksista y.m. päätellen pitäne vastata kielteisesti tähän kysymykseen...

* * *

Tehdessämme yhteenvetoja Venäjän vallankumouksen historian tosiasioiden vertailusta tulemme siihen johtopäätökseen, että proletariaatin kansalaissodan alku on osoittanut liikkeen olevan voimakasta, tietoista, varmapohjaista, kasvavaa ja sitkeää. Porvariston kansalaissodan alku ei ole osoittanut mitään voimaa, minkäänlaista joukkojen tietoisuutta, minkäänlaista varmaa pohjaa, mitään voiton mahdollisuuksia.

Kadettien liittoa eserrien ja menshevikkien kanssa bolshevikkeja vastaan, t.s. vallankumouksellista proletariaattia vastaan, on kokeiltu käytännössä useita kuukausia, ja tämä väliaikaisesti lymyilevien kornilovilaisten ja „demokraattien” liitto on johtanut todellisuudessa bolshevikkien voimistumiseen eikä heikkenemiseen, on johtanut „koalition” vararikkoon ja siihen, että menshevikkienkin keskuudessa on „vasemmistolainen” oppositio voimistunut.

Bolshevikkien liitto eserrien ja menshevikkien kanssa kadetteja vastaan, porvaristoa vastaan *on vielä kokeilematta*. Tahi, ollaksemme tarkkoja, tällaista liittoa *on kokeiltu vain yhdellä rintamalla, vain viiden päivän ajan, elokuun 26—31 päivinä, Kornilovin kapinan aikana, ja tässä ajassa tämän liiton tuloksena vastavallankumouksesta saatiin mitä täydellisin voitto niin helposti, ettei*

sellaista ole nähty vielä yhdessäkään vallankumouksessa, tämän liiton tuloksena porvariston, tilanherrojen ja kapitalistien, liittolaisimperialistien ja kadettien vastavallankumous tukahdutettiin niin perinpohjaisesti, että *tältä puolen* kansalaissota kuivui kokoon, raukesi tyhjiin aivan alussa, lopahti ennen kuin oli ollut mitään „teuras-tusta”.

Ja vastoin tätä historiallista tosiasiaa koko porvarillinen lehdistö ja kaikki sen myötäveisäajat (Plehanovit, Potresovit, Breshko-Breshkovskajat y.m.) kirkuvat täyttä kurkkua, että juuri bolshevikkien liitto menshevikkien ja eserrien kanssa „uhkaa” kansalaissodan kauhuilla!..

Tämä olisi naurettavaa, ellei se olisi niin murehdittavaa. Murehdittavaa on se, että tällaiselle silminnähtävälle, kouraantuntuvalle, huutavalle järjettömyydelle, tosiasioiden ja vallankumouksemme koko historian pilkkaamiselle voi yleensä joku kallistaa korvansa... Tämä on todistus porvariston pyyteellisten valheiden yhäti valtavan laajasta levinneisyydestä (ja tätä levinneisyyttä ei voida välttää niin kauan kuin lehdistö on porvariston monopolisoima), ja näillä valheilla hämätään ja salataan vallankumouksen epäilemättömimmät ja kouraantuntuvan kiistattomat ope-tukset.

Jos mikä, niin se on ehdottoman kiistaton, tosiasioilla ehdottomasti todistettu vallankumouksen opetus, että vain bolshevikkien liitto eserrien ja menshevikkien kanssa, vain kaiken vallan viipymätön siirtyminen Neuvostoille voi estää kansalaissodan puhkeamisen Venäjällä. Sillä täl-laista liittoa vastaan, työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoja vastaan porvariston on järjestöntä aloittaa mitään kansalaissotaa, sellaisessa „sodassa” ei päästäisi edes yhteenkään taisteluun asti, koska *toista* kertaa, Kornilovin kapinan jälkeen, porvaristo ei löydä edes „villii divisioonaa”, edes entistä määrää kasakka-joukkoja, jotka se saisi nousemaan Neuvostohallitusta vastaan!

Minkä tahansa vallankumouksen rauhallinen kehitys on yleensä tavattoman harvinaista ja vaikeaa, sillä vallankumous on kärkevimpien luokkaristiriitojen kärjistymistä huippuunsa, mutta talonpoikaisessa maassa, silloin kun proletariaatin ja talonpoikaiston liitto *voi* antaa mitä epä-oikeutetuimman ja rikollisimman sodan näännyttämille

joukoille *rauhan* ja talonpoikaistolle kaiken *maan*, sellaisessa maassa, sellaisella poikkeuksellisella historiallisella hetkellä vallankumouksen rauhallinen kehitys on *mahdollista* ja *todennäköistä*, jos kaikki valta siirtyy Neuvostoille. Neuvostojen sisällä saattaa puolueiden valtataistelu sujua rauhallisesti, jos Neuvostoissa vallitsee täydellinen demokratismi ja jos ne luopuvat sellaisesta „näpistelystä”, sellaisesta demokraattisten periaatteiden „kaventamisesta”, että sotilaat saavat valita yhden edustajan viittäsatua valitsijaa ja työläiset tuhatta valitsijaa kohti. Demokraattisessa tasavallassa tällainen näpistely on tuomittu häviämään.

Neuvostoja, jotka antavat talonpojille maksuttomasti kaiken maan ja tarjoavat kaikille kansoille oikeudenmukaista rauhaa, sellaisia Neuvostoja ei mikään englantilais-ranskalaisen ja venäläisen porvariston, Kornilovien, Buchananiin ja Rjabushinskiin, Miljukovien ynnä Plehanovien ja Potresovien liitto peloita lainkaan, se on kerrassaan voimaton niitä vastaan.

Porvaristo on tietysti välttämättömästi vastustava maan korvauksetonta luovuttamista talonpojille ja samantapaisia uudistuksia muilla elämänaloilla, oikeudenmukaista rauhaa ja eroa imperialismista. Mutta ennen kuin vastarinta voi kehittyä kansalaissodaksi, on oltava edes jonkinlaisia *joukkoja*, jotka kykenevät *sotimaan* ja voittamaan Neuvostot. Ja sellaisia joukkoja porvaristolla *ei ole* eikä se voi saada niitä mistään. Mitä pikemmin ja päättäväisemmin Neuvostot ottavat kaiken vallan, sitä pikemmin niin „villit divisioonat” kuin kasakkajoukotkin jakautuvat kahtia: mitättömäksi vähemmistöksi, jonka muodostavat tietoiset kornilovilaiset, ja valtavaksi enemmistöksi, joka muodostuu työläisten ja talonpoikain demokraattisen ja *sosialistisen* (sillä kysymys tulee silloin nimenomaan sosialismista) liiton kannattajista.

Vallan siirtyessä Neuvostoille porvariston vastarinta johtaa siihen, että *kymmenet ja sadat* työläiset ja talonpojat, joiden edut vaativat taistelemaan kapitalistien harjoittamaa kansan pettämistä vastaan, tulevat „pitämään silmällä”, valvomaan, kontrolloimaan ja vaatimaan tilille *jokaista* kapitalistia. Tämän tilinpidon ja valvonnan muodot ja keinot ovat juuri kapitalismin, juuri sellaisten kapitalismin luomusten kuin pankkien, suurtehtaiden,

syndikaattien, rautateiden, postilaitoksen, kulutusosuuskuntien ja ammattiyhdistysten kehittämiä ja yksinkertaistamia. Neuvostojen ei tarvitse muuta kuin rangaista koko omaisuuden takavarikoinnilla ja lyhytaikaisella vankeudella niitä kapitalisteja, jotka välttelevät yksityiskohdasta tilinpitoa tai pettävät kansaa, niin jo tällä verettömällä keinolla saadaan lannistetuksi porvariston kaikkinaisen vastarinta. Sillä juuri pankkien kautta, koska ne on kansallistettu, juuri virkailijayhdistysten, postin, kulutusosuuskuntien ja ammattiliittojen kautta valvonta ja tilinpito tulevat yleisiksi, kaikkivoipaisiksi, kaikkiallisiksi, vastustamattomiksi.

Eivätkä Venäjän Neuvostot, Venäjän työläisten ja talonpoikaisköyhälistön liitto, ole yksinäisiä *kulkiessaan* sosialismia *kohti*. Jos olisimme yksin, me emme voisi suorittaa tätä tehtävää loppuun asti ja rauhassa, sillä tämä tehtävä on itse asiassa kansainvälinen. Mutta meillä ovat valtavana reservinä valveutuneimpien työläisten armeijat muissa maissa, missä Venäjän eroaminen imperialismista ja imperialistisesta sodasta on kiertämättä jouduttava kypsyvää työväenvallankumousta, sosialistista vallankumousta.

* * *

Puhutaan kansalaissodan „verivirroista”. Niistä puhutaan yllä mainitussa kornilovilaiskadettien päätöslauselmassa. Samaa puheenpartta toistelevat tuhansin eri tavoin kaikki porvarit ja kaikki opportunistit. Kaikki tietoiset työläiset sen sijaan nauravat ja tulevat nauramaan eivätkä Kornilovin kapinan jälkeen voi olla nauramatta sille.

Mutta kysymys nykyisen sota-ajan „verivirroista” voidaan ja pitää asettaa siten, että lasketaan likipitään voimat sekä arvioidaan seuraamukset ja tulokset; tuohon kysymykseen on suhtauduttava vakavasti, sitä ei ole pidettävä tyhjänpäiväisenä yleisesti kiertävänä puheenpartena, pelkkänä kadettien teeskentelynä, kadettien, jotka ovat osaltaan tehneet *kaikkensa* sen *hyväksi*, että Kornilovin onnistuisi hukuttaa Venäjä „verivirtoihin”, että saataisiin palautetuksi porvariston diktatuuri, tilanherrojen valta ja monarkia.

„Verivirtoja”, sanotaan meille. Tarkastelkaamme kysymyksen *tätäkin* puolta.

Olettakaamme, että menshevikkien ja eserrien horjunta jatkuu, että he *eivät* luovuta valtaa Neuvostoilta, *eivät* kukista Kerenskiä, tekevät jälleen entisenlaisen, mädän kompromissin porvariston kanssa hieman toisessa muodossa (kadettien tilalle tulevat esim. „puolueettomat” *kornilovilaiset*), eivät vaihda valtiovaltakoneistoa neuvostokoneistoon, eivät tarjoa rauhaa, eivät sanoudu irti imperialismista eivätkä konfiskoii tilanherrojen maita. Olettakaamme eserrien ja menshevikkien nykyisen horjunnan, „syyskuun 12 päivän” johtavan tällaiseen lopputulokseen.

Oman vallankumouksemme kokemus puhuu päivänselvästi, että tämän seurauksena olisi eserrien ja menshevikkien voimain yhä tuntuvampi heikkeneminen, heidän erkanemisensa yhä kauemmas joukoista, suuttumuksen ja vihan ennen kuulumaton voimistuminen joukoissa ja vallankumoukselliseen proletariaattiin, bolshevikkeihin kohdistuvan myötätunnon valtava kasvu.

Pääkaupunkien proletariaatti on oleva silloin vielä valmiimpi kuin nykyään kommuuniin, työläiskapinaan, valtaamaan vallan käsiinsä, käymään kansalaissotaa tämän sodan korkeimmassa ja jyrkimmässä muodossa: on myönnettävä, että huhtikuun 20 ja 21 päivän ja heinäkuun 3 ja 4 päivän antaman kokemuksen jälkeen tällainen tulos on historiallisesti kiertämätön.

„Verivirtoja”, huutavat kadetit. Mutta sellaiset verivirrat toisivat voiton proletariaatille ja talonpoikaisköyhälistölle, ja yhdeksässäkymmenessä yhdeksässä tapauksessa sadasta tämä voitto antaisi imperialistisen sodan asemesta *rauhan*, t.s. säästäisi niiden *satojentuhansien* ihmisten hengen, jotka nykyään vuodattavat vertaan kapitalistien voittotulojen jaon ja aluevaltausten (annektointin) takia. Jos huhtikuun 20 ja 21 päivän seurauksena kaikki valta olisi siirtynyt Neuvostoilta ja bolshevikit liitossa talonpoikaisköyhälistön kanssa olisivat saaneet voiton niissä, niin vaikka se olisi tullut maksamaan „verivirtojakin”, se olisi pelastanut *puoli miljoonaa* Venäjän sotilasta, jotka saivat varmasti surmansa kesäkuun 18 päivän taisteluissa.

Näin laskelmoi ja näin tulee laskelmoimaan Venäjän jokainen tietoinen työläinen ja sotamies, jos hän punnitsee ja ottaa huomioon kansalaissotaa koskevan kysymyksen, jota nostetaan esiin kaikkialla, ja tällainen työläinen ja

sotamies, joka on yhtä ja toista kokenut ja mietiskellyt, ei tietenkään säikähdä voivotteluja „verivirroista”, kun nuo voivotukset ovat lähtöisin sellaisista ihmisistä, puolueista ja ryhmistä, jotka haluavat uhrata *vielä miljoonien* venäläisten sotilaiden hengen Konstantinopolin, Lvovin ja Varsovan valtauksen ja „Saksasta saavutettavan voiton” hyväksi.

Kansalaissodan „verivirtoja” ei voida verrata edes lähimainkaan niihin *verimeriin*, joita Venäjän imperialistit ovat panneet vuotamaan kesäkuun 19 päivän jälkeen (vaikka se olisi hyvinkin voitu välttää luovuttamalla valta Neuvostolle).

Herrat Miljukovit, Potresovit ja Plehanovit, todistellesanne kansalaissodan „verivirtoja” *vastaan* teidän sietäisi olla sodan aikana varovaisempia, sillä sotamiehet tuntevat ja ovat nähneet *verimeriä*.

Venäjän vallankumouksen kansainvälinen asema on nyt, vuonna 1917, ennen kuulumattoman raskaan, kansoja näännyttäneen ja mitä rikollisimman sodan neljäntenä vuotena sellainen, että jos kansalaissodassa voittanut Venäjän proletariaatti tarjoaa oikeudenmukaista rauhaa, on yhdeksänkymmentä yhdeksän mahdollisuutta sadasta saada aikaan aselepo ja rauha *ilman uusia verimeriä*.

Toisilleen vihamielisten englantilais-ranskalaisen imperialismin ja saksalaisen imperialismin yhtyminen Venäjän proletaarista sosialistista tasavaltaa *vastaan* on näet käytännössä *mahdotonta*, ja englantilaisen, japanilaisen ja amerikkalaisen imperialismin yhtyminen meitä vastaan on äärimmäisen vaikeaa emmekä me sitä lainkaan pelkää, yksinpä Venäjän maantieteellisen asemankin takia. Ja sitä paitsi on tosiasia, että *kaikissa* Euroopan valtioissa on olemassa vallankumoukselliset ja sosialistiset proletaarijoukot, on epäilemätöntä, että kypsyy ja väistämättömästi puhkeaa maailman sosialistinen vallankumous, ja tätä vallankumousta voidaan tuntuvasti auttaa, ei tietenkään valtuuskunnilla eikä pelaamalla Tukholman neuvottelupeliä ulkomaalaisten Plehanovien tai Tseretelien kanssa, vaan ainoastaan kehittämällä eteenpäin Venäjän vallankumousta.

Porvarit huutavat, että Venäjän kommuuni, t.s. proletariaatti kärsisi väistämättömästi tappion, jos se valtaisi vallan.

Se on valhetta, ne ovat luokkapyyteiden sanelemia huutoja.

Vallan valloittettuaan Venäjän proletariaatilla on *kaikki* mahdollisuudet pitää valta ja johtaa Venäjää, kunnes Lännessä tapahtuu voittoisa vallankumous.

Ensinnäkin olemme näet oppineet paljon sitten Kommunistin aikojen, joten emme toistaisi sen kohtalokkaita virheitä, emme jättäisi pankkia porvariston käsiin emmekä rajoituisi puolustautumaan versaillesilaisiamme (t.s. kornilovilaisia) vastaan, vaan lähtisimme hyökkäämään heitä vastaan ja nujertaisimme heidät.

Toiseksi, voitettuaan proletariaatti on antava Venäjälle rauhan. Mikään voima ei pysty yli kolme vuotta jatkuneen kansojen teurastuksen kauhujen jälkeen kukistamaan *rauhan* hallitusta, rehellisen, vilpittömän, oikeudenmukaisen rauhan hallitusta.

Kolmanneksi, voitettuaan proletariaatti on antava heti maksuttomasti maata talonpoikaistolle. Ja voittoisaa proletariaattia on tukeva täydellisesti, kaikkinaisesti ja antaumuksellisesti koko talonpoikaiston valtaenemmistö, jota jo tuskastuttaa ja vihastuttaa se „teerenpeli”, jota hallituksemme, varsinkin „koalitio”-hallitus, varsinkin Kerenskin hallitus pitää tilanherrojen kanssa.

Te puhutte alinomaa kansan „sankarillisista ponnistuksista”, herrat menshevikit ja eserrät. Tämän sanonnan tapasin aivan hiljattain vielä kerran „Izvestija TsIK” lehtenne¹⁵ pääkirjoituksessa. Teille se on *vain* korulause. Mutta työläiset ja talonpojat lukevat sen *ajatellen* ja päätyvät asiaa pohtiessaan Kornilovin kapinaliikkeestä saamansa kokemuksen, Peshehonovin ministeriön „kokeilun”, Tshernovin ministeriön *ynnä muiden* „kokeilujen” nojalla joka kerta väistämättömästi siihen johtopäätökseen, että tuo „sankarillinen ponnistelu”, sehän on juuri sitä, että talonpoikaisköyhälistö luottaa kaupunkilaistyöläisiin kuten ainakin uskollisimpiin liittolaisiinsa ja johtajiinsa. Tuo sankarillinen ponnistelu on juuri Venäjän proletariaatin voitto porvaristosta kansalaissodassa, sillä vain tämä voitto pelastaa tuskalliselta horjunnalta, vain se osoittaa ulospääsyn, antaa maata, antaa rauhan.

Jos kaupunkilaistyöläisten ja talonpoikaisköyhälistön liitto voidaan saada toteutumaan siten, että valta siirretään heti Neuvostoille, niin sitä parempi. Bolshevikit

tekevät *kaikkensa* turvatakseen vallankumouksen tällaisen *rauhanomaisen* kehityksen. Ilman sitä ei Perustava kokouskaan yksinään, sinänsä, voi olla pelastuksena, sillä eserrät saattavat siinäkin jatkaa sovittelupeliään kadettien, Breshko-Breshkovskajan ja Kerenskin kanssa (missä suhteessa nämä ovat kadetteja parempia?) j.n.e., j.n.e.

Kun kerran „demokraatit” eivät ole ottaneet oppia edes Kornilovin kapinaliikkeen antamasta kokemuksesta, vaan jatkavat turmiollista epäröinti- ja sovittelupolitiikkaansa, niin me sanomme: mikään ei hajota proletaarista vallankumousta siinä määrin kuin tuollainen epäröinti. Älkää siis pelotelko kansalaissodalla, hyvät herrat: se on kiertämätön, mikäli ette halua sanoutua irti Kornilovin kapinaliikkeestä ja „koalitiosta” nyt heti, lopullisesti,— tämä sota tuo voiton riistäjistä, antaa maat talonpojille, antaa rauhan kansoille, avaa varman tien maailman sosialistisen proletariaatin vallankumouksen voitolle.

„Rabotshi Putj” № 12,
syyskuun 29 (16) pnä 1917
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Rabotshi Putj” lehdessä
tekstin mukaan

PETOSPELIN SANKAREISTA JA BOLSHEVIKKIEN VIRHEISTÄ ¹⁶

Niin sanottu Demokraattinen neuvottelukokous on päätynyt. Luojan kiitos, taas yksi komedia on ohi. Menemmhän sentään eteenpäin, jollei vallankumouksemme osalle ole kohtalon kirjassa määrätty enemmän kuin tietty määrä komedioita.

Ottaaksemme oikealla tavalla varteen neuvottelukokouksen poliittiset tulokset, yrittäkäämme määritellä sen todellinen luokkamerkitys, joka juontuu objektiivisista tosiasioista.

Hallitukseen kuuluvien eserrä- ja menshevikipuolueiden jatkuva rappeutuminen, enemmistön luisuminen niiden käsistä vallankumouksellisten demokraattien keskuudessa, mikä on kaikille päivänselvä asia, askel eteenpäin niin hra Kerenskin kuin myös herrojen Tseretelin, Tshernovin ja kumpp. bonapartismin yhdistymisessä ja paljastumisessa — sellainen on neuvottelukokouksen luokkamerkitys.

Neuvostoissa eserrät ja menshevikit ovat menettäneet enemmistönsä. Sen vuoksi heidän on pitänytkin turvautua petospeliin: rikkoa sitoumuksensa, jonka mukaan Neuvostojen uusi edustajakokous olisi pitänyt kutsua koolle kolmen kuukauden kuluttua, vältellä tekemästä tiliä niille, jotka ovat valinneet Neuvostojen Toimeenpanevan Keskuskomitean, ja kepuloida „demokraattista” neuvottelukokousta järjestettäessä. Tästä kepulipelistä bolshevikit puhuivat Neuvottelukokouksen edellä, ja kokouksen tulokset vahvistivat täydellisesti heidän olleen oikeassa. Lieberdanit ja herrat Tseretelit, Tshernovit ja kumpp. näkivät enemmistönsä Neuvostoissa hupenevan ja niinpä he turvautuivatkin petospeliin.

Sellaiset perustelut, että osuuskunnilla „on jo huomattava merkitys demokraattisten järjestöjen joukossa”, samoin kuin „oikein” valituilla kaupunkien ja zemstvojen edustajillakin, ovat siinä määrin läpinäkyviä, että niitä voidaan esittää vakavalla naamalla vain karkeasti teeskennellen. Ensinnäkin Toimeenpaneva Keskuskomitea on Neuvostojen valitsema ja sen kieltäytyminen selon teosta ja virkansa luovuttamisesta *niille* on bonapartistista huijausta. Toiseksi, Neuvostot edustavat vallankumouksellista demokraattista liikettä sikäli, mikäli Neuvostoihin menevät ne, jotka haluavat taistella vallankumouksellisesti. Osuustoimintamiehiltä ja kaupunkilaisilta ei ovia ole suljettu. Neuvostojen isäntiä olivat samaiset eserrät ja menshevikit.

Se, joka rajoittui *vain* osuuskunnalliseen, *vain* kunnalliseen toimintaan (kaupunkien ja zemstvojen puitteissa), erottautui siten vapaaehtoisesti vallankumouksellisen demokraattisen liikkeen riveistä, siirtyi siis joko taantumuksellisten tai neutraalien demokraattien riveihin. Jokainen tietää, että osuus- ja kunnallistoimintaan ei osallistu *ainoastaan* vallankumouksellisia, vaan siihen osallistuu *myös* taantumuksellisia; jokainen tietää, että osuuskuntiin ja kunnallisvaltuustoihin valitaan pääasiassa sellaista toimintaa varten, jolla *ei* ole yleispoliittista kantavuutta eikä merkitystä.

Lieberdanien, Tseretelien, Tshernovin ja kumpp. tarkoituksena oli saada kieroilla konsteilla solutetuksi Neuvottelukokoukseen itselleen apujoukkoa „Jedinstvon” kannattajista ja „puolueettomista” taantumuksellisista. Siinä oli heidän petospelinsä. Siinä ilmeni heidän bonapartisminsa, joka yhdisti heidät bonapartisti Kerenskiin. Demokratismien kaventaminen samalla kun tekopyhästi noudatetaan ulkonaista demokratismia — siinä asian ydin.

Nikolai II kavensi demokratismia niin sanoakseni suuressa mitassa: hän kutsui koolle edustuslaitoksia, mutta antoi tilanherroille satoja kertoja suuremman edustusoikeuden kuin talonpojille. Lieberdanit ynnä Tseretelit ja Tshernovit kaventavat demokratismia pienessä mitassa: he kutsuvat koolle „demokraattisen neuvottelukokouksen”, jossa *sekä* työläiset *että* talonpojat osoittavat täysin oikeutusti, että heidän edustusoikeuttaan on typistetty, että edustus on *e p ä*suhtaista, *e p ä*oikeudenmukaista niiden

osuuskunnissa ja kunnallislaitoksissa olevien aineiden hyväksi, jotka ovat lähinnä porvaristoa (ja taantumuksellisia demokraatteja).

Herrat Lieberdanit, Tseretelit ja Tshernovit ovat katkaisseet välinsä työläis- ja talonpoikaisköyhälistön joukkoihin, loitonneet niistä. Heidän pelastuksensa on petospelissä, jonka avulla myös heidän Kerenskinsä pysyy pystyssä.

Luokkien rajankäynti edistyy. Eserrä- ja menshevikki-puolueiden sisällä voimistuu vastarinta, kypsyy suoranainen hajaannus sen seurauksena, että „johtajat” ovat petäneet väestön enemmistön edut. Johtajat nojautuvat *vähemmistöön* — vastoin demokratismin perusteita. Tästä johtuu, että he *eivät voi tulla toimeen* ilman petospeliä.

Kerenski paljastaa yhä enemmän itsensä bonapartistiksi. Häntä pidettiin „eserränä”. Nyt tiedämme, että hän ei ole ainoastaan „martovilainen” eserrä, joka loikkasi eserrä-puolueeseen trudovikkien luota „mainostukseksi”. Hän on Breshko-Breshkovskajan, tuon eserrien „rva Plehanovan” eli eserräläisen „Denin” „rva Potresovan” kannattaja. Niin sanottujen „sosialististen” puolueiden niin sanottuun „oikeistolaiseen” siipeen, Plehanoveihin, Breshkovskajiin, Potresoveihin, juuri heihin Kerenski *kuuluu*, eikä tämä siipi eroa *missään suhteessa* oleellisesti kadeteista.

Kadeteilla on täysi syy kehua Kerenskiä. Hän ajaa *heidän* politiikkaansa, neuvottelee *kansan selän takana* heidän ja Rodzjankon kanssa, Tshernov ja toiset ovat paljastaneet hänen olevan yhteispuuhissa Kornilovin ystävän Savinkovin kanssa. Kerenski on *kornilovilainen*, joka on *sattumalta* riitaantunut Kornilovin kanssa, mutta on edelleenkin mitä läheisimmässä liitossa toisten kornilovilaisten kanssa. Se on *tosiasia*, jonka ovat todistaneet niin Savinkovin ja „Delo Naroda” lehden paljastukset kuin myös Kerenskin jatkuva poliittinen peli, „ministerinvaihdostouhu” „kauppias- ja teollisuudenharjoittajaluokan” nimeä kantavien kornilovilaisten kanssa.

Todellisuudessa Kerenski tekee kaikessa hiljaisuudessa lehmäkauppoja kornilovilaisten kanssa, hieroo kaikessa hiljaisuudessa (Tereshtshenkon ja kumpp. välityksellä) ystävyyyttä „liittolaismaiden” imperialistien kanssa, kaikessa hiljaisuudessa lykkäilee ja sabotoi Perustavaa kokousta, kaikessa hiljaisuudessa petkuttaa talonpoikia Rodzjankon, t.s. tilanherrojen, mieliksi (viljan hintojen

korottaminen puolella). Siinä hänen *luokkapolitiikkansa*. Siinä ilmenee hänen bonapartisminsa.

Voidakseen peitellä tätä neuvottelukokouksessa Lieberdanien ynnä Tseretelien ja Tshernovien piti kepuloida neuvottelukokouksen järjestämisessä.

Ja bolshevikkien osallistuminen tuohon inhottavaan petospeliin, tuohon komediaan johtui aivan samasta syystä kuin osallistumisemme 3:nteen Duumaan, nimittäin „läävässäkin” meidän on puollettava asiaamme, „läävästäkin” pitää esittää paljastavaa aineistoa kansan opetuksesi.

Tässä on kuitenkin se ero, että 3. Duuma kokoontui vallankumouksen ilmeisenä laskukautena, kun nyt sitä vastoin on kehitymässä *uusi vallankumous* — valitettavasti me tiedämme kovin vähän tämän kehityksen laajuudesta ja nopeudesta.

* * *

Neuvottelukokouksen kuvaavimpana tapahtumana pidän Zarudnyin puhetta. Hän kertoi, ettei Kerenskin „tarvinnut kuin vihjaista” hallituksen uudestijärjestelystä, niin kaikki ministerit alkoivat jättää eronpyyntöjä. „Hetä seuraavana päivänä”, jatkoi naiivi, lapsellisen naiivi (hyvä, jollei *muuta kuin* naiivi) Zarudnyi, „hetä seuraavana päivänä, eroamisestamme huolimatta, meidät kutsuttiin, kansamme neuvoteltiin ja meidät loppujen lopuksi jätettiin”.

„Yleistä naurua salissa”, huomauttaa virallinen „Izvestija” tässä kohdassa.

Aika velikultia nuo, jotka tekeytyen tasavaltalaisiksi Bonaparten tapaan vetävät kansaa nenästä! Hehän ovat kaikki olevinaan vallankumouksellisia demokraatteja, leikki pois!

„Olemme aivan alusta asti kuulleet kahdenlaista puhetta: on pyritävä sotaväen taistelukuntoisuuteen ja rauhan jouduttamiseen demokraattisella pohjalla”, Zarudnyi puhui. „Ja mitä rauhaan tulee, niin en tiedä, olisiko Väliaikainen hallitus tehnyt mitään tässä suhteessa niiden puolentoista kuukauden aikana, jotka olen ollut Väliaikaisen hallituksen jäsenenä. En ole huomannut mitään sellaista. (Suosio-osoituksia ja ääni salista: „Ei ole tehnyt mitään” — toteaa „Izvestija”.) Kun Väliaikaisen hallituksen jäsenenä tiedustelin sitä, en saanut vastausta”...

Näin puhui Zarudnyi virallisen „Izvestijan” kertoman mukaan. Ja neuvottelukokous kuuntelee ääneti, sietää

tällaista, ei keskeytä puhujaa, ei keskeytä istuntoa, ei kavahda pystyyn ajaakseen pois Kerenskin ja hallituksen! Vielä mitä! Nuo „vallankumoukselliset demokraatit” puolustavat kynsin hampain Kerenskiä!

Hyvä on, herrat, mutta missä suhteessa sitten käsite „vallankumouksellinen demokraatti” eroaa lakeija- ja orjaiskäsitteestä?

On aivan luonnollista, että nämä orjailijat saattavat nauraa hohottaa iloisesti, kun „heidän” harvinaisen naiivi tai harvinaisen tylsä ministerinsä selostaa heille, miten Kerenski ajaa pois ministereitä (voidakseen kansan selän takana „ilman liikoa todistajia” sopia kornilovilaisten kanssa). Ei ole mitään ihmeellistä siinä, että lakeijat ovat vaiti, kun „heidän” ministerinsä, joka näyttää ottaneen yleiset korulauseet rauhasta vakavalta kannalta käsittämättä niiden olevan ulkokultaisuutta, tunnustaa, ettei hänelle edes vastattu kysymykseen, mitä reaalista on tehty rauhan hyväksi. Niinhän lakeijain kuuluukin tehdä — antaa hallituksen vetää heitä nenästä. Mutta mitä tekemistä siinä on vallankumouksellisuudella, mitä tekemistä siinä on demokratismillä??

Olisiko ollut mikään ihme, jos vallankumouksellisten sotamiesten ja työläisten mieleen olisi juolahtanut: „Olisipa hyvä, jos Aleksanterin teatterin katto romahtaisi ja murskaisi alleen koko tuon orjailijakoplan, joka saattaa kuunnella ääneti silloinkin, kun heille selitetään kouraan tuntuvasti, miten Kerenski ja kumpp. vetävät heitä nenästä lörpöttelemällä rauhasta; — jotka saattavat nauraa iloisesti, kun heidän omat ministerinsä sanovat heille päivän selvästi, että ministerinvaihdostouhu on komediaa (jolla verhotaan Kerenskin ja kornilovilaisten lehmäkauppoja). Jumala varjelkoon meitä ystävistämme; vihollisemme hoidamme itsekin! Jumala varjelkoon meitä tuollaisista vallankumouksellisten demokraattien johtoon pyrkijöistä; Kerenskit, kadetit ja kornilovilaiset hoidamme itsekin”.

* * *

Ja nyt puhun bolshevikkien virheistä. On selvä virhe rajoittua tällaisella hetkellä ironisiin kättentaputuksiin ja huudahduksiin.

Kansa on tuskastunut epäröintiin ja vitkutteluun. Tyytymättömyys kasvaa silmännähtävästi. Lähenee uusi vallan-

kumous. Taantumuksellisten demokraattien, Lieberdanien, Tseretelien y.m. pyrkimyksenä on *kääntää* kansan huomio „Neuvottelukokous”-komediaan, „askarruttaa” kansaa tällä komedialla, *eristää* bolshevikit joukoista pidättämällä bolshevikkiedustajia sellaisessa heille sopimattomassa hommassa kuin istuskelemassa ja kuuntelemassa Zarudnyita! Ja Zarudnyit ovat sentään totuudellisempia kuin toiset!!

Bolshevikkien olisi pitänyt poistua vastalauseen merkiksi ja välttyäkseen joutumasta ansaan, jonka tarkoituksena oli kääntää kansan huomio pois vakavista kysymyksistä Neuvottelukokouksella. Bolshevikkien olisi pitänyt jättää 136 edustajastaan 1—3 „viestipalvelua” varten, tiedottamaan puhelimitse, milloin inhottava jaarittelu päättyy ja ryhdytään äänestykseen. Mutta bolshevikkien ei olisi pitänyt antaa *kuluttaa aikaansa* ilmeisen tyhjänpäiväisiin asioihin, selvään kansan petkuttamiseen, jonka ilmeisenä tarkoituksena oli voimistuvan vallankumouksen *tukahduttaminen* kepulipelillä.

^{99/100} bolshevikkien valtuuskunnasta olisi pitänyt mennä tehtaisiin ja kasarmeihin; siellä olisi ollut Venäjän kaikilta kulmilta saapuneiden edustajain oikea paikka, kun he Zarudnyin puheen jälkeen näkivät eserrien ja menshevikkien äärettömän mädännäisyyden. Siellä, lähempänä joukkoja, sadoissa ja tuhansissa kokous- ja keskustelutilaisuuksissa olisi pitänyt pohtia tästä ilveilymäisestä neuvottelukokouksesta saatuja opetuksia, koska tuo neuvottelukokous ilmeisesti vain antoi aikaa kornilovilaiselle Kerenskille, ilmeisesti vain helpotti hänen „ministerinvaihdostouhunsa” uusia variantteja.

Bolshevikit suhtautuivat väärin parlamentarismiin valankumouksellisten (ei-„perustuslaillisten”) kriisien hetkinä, suhtautuivat väärin eseriin ja menshevikkeihin.

On ymmärrettävää, miksi näin kävi: Kornilovin kapinallike aiheutti tapahtumien kulussa *tavattoman* jyrkän käänteän. Puolue jäi tässä käänteessä jälkeen historian uskomattoman nopeasta vauhdista. Puolue antoi houkuttella itsensä joksikin aikaa ansaan, inhottavaan juttutupaan.

Tähän juttutupaan olisi pitänyt lähettää yksi sadasosa voimistamme ja ^{99/100} olisi pitänyt lähettää *joukkojen* keskuuteen.

Jos käänne vaati tarjoamaan eserrille ja mensheveikeille kompromissia (minusta tuntuu, että se sitä vaati), niin tämä olisi pitänyt tehdä selvästi, avoimesti, nopeasti, jotta olisi voitu *ottaa heti huomioon* mahdollinen ja todennäköinen bonapartisti Kerenskin ystävien kieltäytyminen kompromissin teosta bolshevikkien kanssa.

Kieltäytyminen näkyi jo „Delo Narodan” ja „Rabotshaja Gazetan” artikkeleista neuvottelukokouksen *aattona*. Olisi pitänyt mahdollisimman virallisesti, avoimesti, selvästi, *hetkeäkään* menettämättä sanoa joukoille: herrat eserrät ja menshevikit ovat hylänneet kompromissitarjouksemme, alas eserrät ja menshevikit! Jos neuvottelukokousta olisi säästetty tehtaissa ja kasarmeissa *tällaisella* tunnuksella, niin tokkohan Zarudnyin lapsellisuudet olisivat „*naurattaneet*” neuvottelukokousta!

Se, että „Neuvottelukokous” ja sen lavastus herätti eräänlaista innostuneisuutta, lienee johtunut eri seikoista. Tov. Zinovjev oli väärässä kirjoittaessaan Kommuunista niin kaksimielisesti (vähintään kaksimielisesti), että siitä sai sellaisen käsityksen, ikään kuin Kommuuni, vaikka se saisikin voiton Pietarissa, saattaisi kuitenkin kärsiä tappion *kuten Ranskassa v. 1871*. Se ei ole lainkaan totta. Voitettuaan Pietarissa Kommuuni *voittaisi* Venäjälläkin. Hän oli väärässä myös kirjoittaessaan, että bolshevikit menettelivät hyvin suunnitellessaan, että Pietarin Neuvoston puhemiehistö olisi kokoonpanoltaan suhteellinen. Valankumouksellinen proletariaatti ei milloinkaan saa aikaan *Neuvostossa* mitään kunnollista, jos sinne päästetään niin suhteellisesti herrat Tseretelit: heidän päästämisenä sinne merkitsee, että *riistämme itseltämme* toimintamahdollisuuden, merkitsee neuvostotyön *saattamista perikatoon*. Tov. Kamenev teki virheen siinä, että hän piti Neuvottelukokouksessa ensimmäisen puheensa puhtaasti „perustuslaillisessa” hengessä, asettaen naurettavan kysymyksen luottamuksesta tai „epäluottamuksesta” hallitusta kohtaan. Jos tällaisessa kokouksessa *ei voitu* sanoa kornilovilais-Kerenskistä *totuutta*, joka oli *jo* sanottu sekä „Rabotshi Putj” lehdessä että moskovalaisessa „Sotsial-Demokratissa”¹⁷, niin miksei olisi voitu viitata niihin ja *saada joukot vakuuttumaan*, että Neuvottelukokous ei halunnut kuulla totuutta kornilovilais-Kerenskistä?

Pietarin työläisten valtuuskuntien taholta oli virhe lähettää *sellaiseen* neuvottelukokoukseen puhujia Zarudnyiin puheen jälkeen, tilanteen tultua selväksi. Miksi piti heittää helmiä Kerenskin ystävien eteen? Miksi piti vetää proletariaatin voimia ilveilykokoukseen? Miksei olisi voitu yhtä rauhallisesti ja yhtä laillisesti lähettää samoja valtuuskuntia kasarmeihin ja takapajuisempiin tehtaisiin? Se olisi ollut miljoona kertaa hyödyllisempää, välttämättömämpää, vakavampaa ja asiallisempaa kuin ajelu Aleksanterin teatteriin ja puhelut „Jedinstvolle” ja Kerenskille myötämielisten osuustoimintamiesten kanssa.

Kymmenen sotamiestä tai takapajuisen tehtaan työläistä, jotka on saatu vakuuttumaan, *ovat tuhat kertaa arookkaampia* kuin sata Lieberdanien kepulipelillä saamaa edustajaa eri valtuuskunnissa. Parlamentarismien hyväksikäyttö, eritoten vallankumousaikoina, ei ole suinkaan kalliin ajan tuhlaamista mädännyksen edustajiin, vaan se on *joukkojen opettamista käyttämällä mädännystä havaintoesimerkinä*.

Eivätkö samat proletaariset valtuuskunnat olisi voineet „käyttää hyväksi” Neuvottelukokousta siten, että olisivat julkaisseet ja *näyttäneet* kasarmeissa ja tehtaissa vaikkapa kaksi julistetta, joissa olisi selitetty, että Neuvottelukokous on komediaa? Toiseen julisteeseen olisi voitu piirtää Zarudnyi narrinhiippa päässään tanssimassa lavalla ja laulamassa: „Kerenski meidät *erotti*, Kerenski meidät *taas otti*”. Ja ympärillä Tsereteli, Tshernov, Skobelev, osuustoimintamies käsikoukussa Lieberin ja Danin kanssa, kaikki ovat pakahtua naurusta. Alla kirjoitus: „*heillä on lystiä*”.

Toinen juliste. Sama Zarudnyi puhumassa samalle kuulijakunnalle: „Olen puolitoista kuukautta kysellyt rauhasta. *En ole saanut vastausta*”. Kuulijakunta on vaiti, kasvoilla on „valtiollisen arvokkuuden” ilme. Erikoisen arvokkaan näköinen on Tsereteli, joka kirjoittaa salaviihkaa muistioonsa: „Jopa on pölkkyä tuo Zarudnyi! Tuollaisen tomppelin pitäisi olla lantakuskina eikä ministerinä! Koalition puolustaja, mutta vahingoittaa sitä pahemmin kuin sata bolshevikkia! On ollut ministerinä eikä ole oppinut puhumaan ministerien tapaan, että olen muka puolitoista kuukautta hellittämättä seurannut rauhankamppailun laajenemista ja olen varma siitä, että tämä kamppailu onnistuu lopullisesti juuri silloin, kun saadaan aikaan Tukhol-

man ylevän aatteen mukainen koalitio, ynnä muuta ynnä muuta. Silloinhan sama „Russkaja Volja”¹⁸ kehuisi myös Zarudnyita Venäjän vallankumouksen ritariksi”.

Alla kirjoitus: yleisten miesten „vallankumouksellis-demokraattinen” neuvottelukokous.

Kirjoitettu *ennen* Neuvottelukokouksen päättymistä: ensimmäinen lause on muutettava — esim. „on itse asiassa päättynyt” j.n.e.

*Julkaistu lyhennettynä
lokakuun 7 (syyskuun 24) pnä 1917
„Rabotshi Puti” lehdän 19. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan täydellisenä,
käsikirjoituksen mukaan*

PUBLISISTIN PÄIVÄKIRJASTA

PUOLUEEMME VIRHEITÄ

Perjantaina, syyskuun 22 päivänä 1917.

Mitä enemmän syvenny ajattelemaan niin sanotun Demokraattisen neuvottelukokouksen merkitystä, mitä huolellisemmin tarkkailee sitä syrjästäkäsini — sanotaanhan näet, että syrjästäkäsini näkyy paremmin, — sitä varmemmin vakuuttuu siitä, että puolueemme osallistuminen Neuvottelukokoukseen oli virhe. Neuvottelukokousta olisi pitänyt boikotoida. Joku saattaa ehkä sanoa, että mitä hyötyä on tämän kysymyksen erittelystä. Eihän tehtyä saa tekemättömäksi. Mutta tällainen väite eilispäivän taktiikkaan nähden on ilmeisesti perusteeton. Me olemme aina tuominneet ja marxilaisina olemme velvollisia tuomitsemaan tuollaisen „päivän kerrallaan” elämisen taktiikan. Hetkelliset menestykset ovat meille liian vähän. Meidän ei yleensääkään saa tehdä laskelmia vain hetkeksi tai päiväksi. Meidän on alinomaan tarkastettava kantaamme *tutkimalla* koko poliittisten tapahtumien ketjua, niiden syy-yhteyttä, niiden seurauksia. Analysoimalla eilispäivän virheitä me opimme välttämään virheitä tänään ja huomenna.

Maassa on ilmeisesti kehittymässä uusi vallankumous, *toisten* luokkien vallankumous (niihin verrattuna, jotka suorittivat vallankumouksen tsaarivaltaa vastaan). Edellinen oli proletariaatin, talonpoikaiston sekä englantilais-ranskalaisen finanssipääoman kanssa liittoutuneen porvariston vallankumous tsaarivaltaa vastaan.

Nyt on kehittymässä proletariaatin ja talonpoikain enemmistön, nimittäin talonpoikaisköyhälistön vallankumous porvaristoa vastaan, sen liittolaista, englantilais-ranskalaisista finanssipääomaa vastaan, bonapartisti Kerenskin johtamaa porvariston hallituskoneistoa vastaan.

Emme kajoa nyt uuden vallankumouksen kasvua todista-viin tosiasioihin, sillä pää-äänenkannattajamme „Rabotshi Putj” lehden artikkeleista päätellen puolue on jo lausunut selvästi mielipiteensä tästä asiasta. Uuden vallankumouk-sen kasvu on ilmiö, jonka puolue lienee yleisesti tunnusta-nut. Tietenkin yhteenvetoja tätä kasvua osoittavista tie-doista vielä tarvitaan, mutta ne olkoot toisten artikkeliin aiheena.

Tällä hetkellä on tärkeämpää kiinnittää suurin huomio vanhan ja uuden vallankumouksen välisiin luokkaeroa-vuuksiin, siihen, millainen on poliittinen tilanne ja mitkä ovat tehtävämme tämän perusilmiön, luokkien keskinäisten suhteiden kannalta katsoen. Silloin, ensimmäisessä vallan-kumouksessa, etujoukkona olivat työläiset ja sotilaat, t.s. proletariaatti ja kehittyneimmät talonpoikaiskerrokset.

Tämä etujoukko *innosti mukaansa* paitsi monet pikku-porvariston huonoimmat, horjuvat ainekset (muistakaamme menshevikkien ja trudovikkien horjunta tasavallan suh-teen) myös monarkistisen kadettipuolueen, liberaalisen porvariston, muuttaen sen tasavaltalaiseksi. Miksi tällai-nen muunnos oli mahdollinen?

Siksi, että taloudellinen herruus on porvaristolle kaikki kaikessa, kun taas poliittisen herruuden muoto on toisar-voinen asia, porvaristohan voi säilyttää herruutensa tasa-vallankin aikana, vieläpä sen herruus on tasavallan aikana varmempaakin siinä mielessä, että tämä valtiojärjestelmä ei kajoa porvariston etuihin, tapahtuipa hallituksen kokoon-panossa, hallituspuolueiden kokoonpanossa ja ryhmityk-sessä minkälaisia muutoksia tahansa.

Porvaristo on tietenkin kannattanut ja tulee kannatta-maan monarkiaa, koska monarkkisten instituutioiden pää-omalle suoma raaka sotilaallinen suoja on näkyvämpää ja „läheisempää” kaikille kapitalisteille ja tilanherroille. Mutta kun „alhaaltapäin” on painostettu voimakkaasti, niin porvaristo on aina ja kaikkialla „tyytynyt” tasavaltaan saadakseen turvatuksi taloudellisen herruutensa.

Nyt proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön, t.s. kansan *enemmistön* suhde porvaristoon ja „liittolaismaiden” (samoin kuin maailman) imperialismiin on sellainen, että porvaristoa *ei voida „innostaa” mukaan*. Vieläpä pikku-porvariston huippukerrokset ja *demokraattisen* pikkupor-variston varakkaammat kerrokset ilmeisesti vastustavat

uutta vallankumousta. Tämä tosiasia on niin päivänselvä, ettei nyt ole syytä pysähtyä tarkastelemaan sitä. Herrat Lieberdanit, Tseretelit ja Tshernovit ovat siitä mitä havainnollisimpana esimerkinä.

Luokkien keskinäissuhde on muuttunut. Siinä asian ydin. „Barrikadilla vastakkain” eivät nyt seiso samat luokat kuin ennen.

Tämä on tärkeintä.

Tämä ja *ainoastaan* tämä on se *tieteellinen* pohja, jolta lähtien voidaan puhua *uudesta* vallankumouksesta, joka, kun asiaa ajatellaan pelkästään teoreettisesti, kun kysymys otetaan abstraktisesti, voisi tapahtua legaalisesti, jos esimerkiksi porvariston koollekutsumassa Perustavassa kokouksessa enemmistö olisi porvaristoa vastaan, jos enemmistö olisi työläisten ja talonpoikaisköyhälistön puolueilla.

Luokkien välinen objektiivinen suhde, se osa (taloudellinen ja poliittinen), jota ne esittävät tämäntyyppisissä edustuslaitoksissa ja niiden ulkopuolella; vallankumouksen voimistuminen tai laantuminen, parlamentaaristen ja ulkoparlamentaaristen taistelukeinojen välinen suhde — siinä tärkeimmät objektiiviset seikat, jotka pitää ottaa huomioon, jottei boikotti- tai osallistumistaktiikkaa suunniteltaisi mielivaltaisesti, omien „sympaatioiden” perusteella, vaan marxilaisesti.

Vallankumouksemme kokemus selittää havainnollisesti, mitä on marxilainen suhtautuminen boikottikysymykseen.

Minkä vuoksi Bulyginin Duuman boikotointi oli oikeaa taktiikkaa?

Sen vuoksi, että se vastasi kehittyvien yhteiskunnallisten voimien objektiivista suhdetta. Sen tunnuksena oli kasvava vallankumous vanhan vallan kukistamiseksi, vallan, joka saadakseen kansan käännytyksi pois vallankumouksesta kutsui koolle sovittelevan laitoksen (Bulyginin Duuman), joka oli törkeästi väärennetty eikä näin ollen antanut toiveita siitä, että sen avulla saataisiin aikaan todella parlamentaarinen järjestelmä. Ulkoparlamentarisessa taistelussa proletariaatilla ja talonpoikaistolla oli käytettävissään tehokkaampia taistelukeinoja. Juuri näistä seikoista johtui, että oikeaa, objektiivisen tilanteen mukaista taktiikkaa oli Bulyginin Duuman boikotointi.

Minkä vuoksi III Duuman boikotointi oli virheellistä taktiikkaa?

Sen vuoksi, että se perustui vain boikottitunnuksen „repäisevyyteen” ja kesäkuun 3 päivän „läävän” karkean taantumuksellisuuden herättämään inhoon. Mutta objektiivinen tilanne oli sellainen, että toisaalta vallankumous oli pahasti laantunut ja laantui yhä. Vallankumouksen nostattamisen mielessä parlamentin antama kannatus (jopa „läävästäkin” annettu) sai valtavan poliittisen merkityksen, koska ulkoparlamentaarisia propaganda-, agitaatio- ja järjestäytymiskeinoja ei ollut juuri lainkaan tai ne olivat äärimmäisen vähäisiä. Toisaalta taas III Duuman karkea taantumuksellisuus ei estänyt Duumaa olemasta luokkien todellisen kanssakäymisen, nimittäin monarkian ja porvariston stolypinilaisen yhdistymisen elin. Maan piti saada lopetetuksi nämä luokkien väliset uudet suhteet.

Juuri näistä seikoista johtuu, että oikeaa, objektiivisen tilanteen mukaista taktiikkaa oli osallistuminen III Duumaan.

Ei tarvitse muuta kuin ajatella syvällisesti näitä kokeumuksen antamia opetuksia, eritellä marxilaisesti kysymystä, onko boikotoitava vai osallistuttava, niin vakuuttuu siitä, että „Demokraattiseen neuvottelukokoukseen”, „Demokraattiseen neuvostoon” eli esiparlamenttiin osallistuminen oli kerrassaan väärää taktiikkaa.

Toisaalta kasvaa uusi vallankumous. Sota kiihtyy. On olemassa tavattoman paljon ulkoparlamentaarisia propaganda-, agitaatio- ja järjestäytymiskeinoja. Tämän esiparlamentin „parlamentaarisella” puhujalavalla on mitättömän vähän merkitystä. Toisaalta tämä esiparlamentti ei ilmennä eikä „palvele” mitään uutta luokkien keskinäistä suhdetta; esimerkiksi talonpoikaisto on siellä edustettu *huonommin* kuin nykyisissä elimissä (talonpoikien edustajain Neuvostossa). Koko esiparlamentti on olemukseltaan bonapartelainen *väärennys* ei ainoastaan siinä mielessä, että Lieberdanien, Tseretelien ja Tshernovien inhoitava koplä yhdessä Kerenskin ja kumpp. kanssa on *kepuloinut*, väärentänyt tämän tsereteliläis-bulyginilaisen duuman kokoonpanon, vaan myös siinä syvällisemmässä mielessä, että esiparlamentin ainoana tarkoituksena on

joukkojen petkuttaminen, työläisten ja talonpoikien pettäminen, heidän vieroittaminen uudesta kasvavasta vallankumouksesta, sorrettujen luokkien sumuttaminen naamioidulla uudella asulla *vanhaa*, jo kokeiltua, kulu- nutta, ränsistynyttä porvariston kanssa tehtyä „koalitiota” (t.s. sitä, että porvaristo on tehnyt herrat Tseretelit ja kumpp. narreikseen, jotka auttavat saamaan kansan palvelemaan imperialismia ja imperialistista sotaa).

Me olemme nyt heikkoja, sanoi tsaari elokuussa 1905 taantumuksellisille tilanherroilleen. Meidän valtamme horjuu. Työläisten ja talonpoikain vallankumouksen aalto nousee. Pitää petkuttaa typeriä talonpoikia, lupaila heille kauniita...

Me olemme nyt heikkoja, sanoo nykyinen „tsaari”, bonapartisti Kerenski kadeteille, puolueeseen kuulumattomille Tit Titytsheille, Plehanoveille, Breshkovskajille ja kumpp. Meidän valtamme horjuu. Työläisten ja talonpoikain vallankumous porvaristoa vastaan nousee. Pitää petkuttaa kansanjoukkoja värjäämällä toisenväriseksi se narrinpuku, jota eserräläiset ja menshevistiset „vallankumouksellisten kansanjoukkojen johtajat”, herttaiset ystävämme Tseretelit ja Tshernovit ovat käyttäneet toukokuun 6 päivästä 1917 lähtien kansaa petkuttaakseen. Niille on helppo lupaila „esiparlamenttia”.

Nyt me olemme voimakkaita, sanoi tsaari taantumuksellisille tilanherroilleen kesäkuussa 1907. Työläisten ja talonpoikain vallankumouksen aalto laskee. Mutta emme voi pysytellä vallassa vanhaan tapaan, pelkkä petkus ei riitä. On harjoitettava uutta politiikkaa maaseudulla, on solmittava uusi taloudellinen ja poliittinen liitto Gutshkovien — Miljukovien kanssa, porvariston kanssa.

Näin voidaan kuvata kolme tilannetta — elokuu 1905, syyskuu 1917, kesäkuu 1907 — selittääksemme mahdollisimman havainnollisesti boikottitaktiikan objektiiviset perusteet, sen yhteyden luokkien keskinäisiin suhteisiin. Sortajat pettävät sorrettuja luokkia aina, mutta tämän petoksen merkitys on historian eri ajankohtina erilainen. Taktiikkaa ei voida perustaa vain siihen, että sortajat pettävät kansaa; se on suunniteltava analysoimalla luokkien keskinäisiä suhteita ja niin ulkoparlamentaarisena kuin parlamentaarisenkin taistelun kehitystä *kokonaisuudessaan*.

Esiparlamenttiin osallistuminen on *virheellistä* taktiikkaa, se ei vastaa luokkien keskinäisiä objektiivisia suhteita, ajankohdan objektiivisia olosuhteita.

Olisi pitänyt boikotoida Demokraattista neuvottelukokousta, me kaikki erehdyimme, kun emme tehneet niin. Erehdystä ei kuitenkaan katsota vilpiksi. Erehdyksen me kyllä korjaamme, kunhan vain on vilpittöntä halua kannattaa joukkojen vallankumouksellista taistelua, kunhan vain harkitaan vakavasti taktiikan objektiivisia perusteita.

Esiparlamenttia pitää boikotoida. Pitää mennä työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoon, mennä ammattiyhdistyksiin, mennä yleensä joukkojen luo. Pitää kutsua *ne* taisteluun. *Niille* pitää antaa oikea ja selvä tunnus: hajalle Kerenskin bonapartistinen kopla ja *sen* väärennetty esiparlamentti, tuo tsereteliläis-bulyginilainen duuma! Menshevikit ja eserrät eivät suostuneet edes Kornilovin kapinan jälkeenkään meidän kompromissitarjoukseemme, eivät hyväksyneet vallan rauhanomaista siirtämistä Neuvostoille (joissa meillä *silloin* vielä *ei* ollut enemmistöä), he ovat luisuneet jälleen suohon: tekemään kadettien kanssa likaisia ja katalia lehmäkauppoja. Alas menshevikit ja eserrät! On taisteltava armotta heitä vastaan. Heidät on karkotettava armotta kaikista vallankumouksellisista järjestöistä, ei mitään neuvotteluja, ei mitään kanssakäymistä noiden *Kishkinien ystävien*, kornilovilaisten tilanherrojen ja kapitalistien ystävien kanssa.

Lauantaina, syyskuun 23 päivänä.

Trotsky oli boikotin kannalla. Bravo, toveri Trotsky!

Demokraattiseen neuvottelukokoukseen saapuneiden bolshevikkien ryhmässä boikotismi kärsi tappion.

Eläköön boikotti!

Emme voi emmekä saa missään tapauksessa hyväksyä Demokraattiseen neuvottelukokoukseen osallistumista. Yhden Neuvottelukokouksen bolshevikkiryhmä ei ole puolueen ylin elin, ja ylimpienkin elinten päätökset on tarkistettava elämäkokemuksen pohjalta.

On hinnalla millä hyvänsä saatava aikaan se, että Toimeenpanevan komitean täysistunto sekä puolueen ylimääräinen edustajakokous tekevät päätöksen boikottikysymyk-

sestä. Boikottikysymys pitää ottaa nyt edustajakokoukseen lähetettävien edustajain vaalien ja *kaikkien* puolueen sisällä toimitettavien vaalien ohjelmaksi. Pitää vetää *joukot* mukaan käsittelemään kysymystä. Valveutuneiden työläisten on otettava asia omiin käsiinsä järjestämällä tätä käsittelyä ja painostamalla „yläportaita”.

Ei voi olla mitään epäilyjä siitä, että puolueemme „yläportaissa” on havaittavissa horjuntaa, joka saattaa koitua *tuhoisaksi*, sillä taistelu kehittyi, ja tietyissä olosuhteissa horjunta saattaa tietyllä hetkellä johtaa koko asian *epäonnistumiseen*. On kaikin voimin ryhdyttävä taisteluun, puolustettava vallankumouksellisen proletariaatin puolueen oikeaa linjaa niin kauan kuin se ei ole myöhäistä.

Puolueemme „parlamentarisissa” „yläportaissa” ei kaikki ole niin kuin olla pitäisi; niihin on kiinnitettävä enemmän huomiota, työläisten on valvottava niitä enemmän; parlamenttiryhmiä valtuudet on määriteltävä tiukemmin.

On selvää, että puolueemme on tehnyt virheen. Edistysellisimmän luokan taisteleva puolue ei pelkää virheitä. Pelättävää olisi se, että pidettäisiin itsepäisesti kiinni virheestä tai aiheettomasti hävettäisiin sitä tunnustaa ja korjata.

Sunnuntaina, syyskuun 24 päivänä.

Neuvostojen edustajakokousta on lykätty lokakuun 20 päivään. Venäjän elämän rientäessä nykyistä vauhtia se on miltei samaa kuin lykättäisiin ad Kalendas graecas*. Eserrät ja menshevikit esittävät toistamiseen samaa komediaa kuin huhtikuun 20 ja 21 päivän jälkeen.

Julkaistu ensi kerran v. 1924
„Proletarskaja Revoljutsija”
aikakauslehden 3. (26.) numerossa

Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan

* — Ikiajoiksi, Suom.

VALLANKUMOUKSEN TEHTÄVÄT

Venäjä on pikkuporvariston maa. Väestön valtaenemistö kuuluu tähän luokkaan. Sen horjunta porvariston ja proletariaatin välillä on kiertämätöntä. Vain siinä tapauksessa, että pikkuporvaristo yhtyy proletariaattiin, voidaan vallankumouksen, rauhan, vapauden voitto, työtätekevien maansaanti toteuttaa helposti, rauhanomaisin keinoin, nopeasti ja rauhallisesti.

Vallankumouksemme kulku on käytännöllisenä osoituksena tästä horjunnasta. Älkäämme rakennelko itsellemme mitään harhakuvia eserrien ja menshevikkien puolueisiin nähden, vaan pysykäämme vankasti omalla proletaarisella luokkakantaisella tiellämme. Talonpoikaisköyhälistön puutteenalaisuus, sodan ja nälänhädän kauhut — kaikki tämä on joukoille mitä havainnollisimpana osoituksena siitä, että proletariaatti on oikealla tiellä ja että proletaarista vallankumousta on tuettava välttämättömästi.

Vallankumouksen kulku murskaa ankarasti, säälimättömästi, armotta kaikki sellaiset „rauhanomaiset” pikkuporvarilliset toiveet, että saataisiin aikaan „koalitio” porvariston kanssa, että päästäisiin sovintoon sen kanssa ja voitaisiin odottaa „rauhallisesti” Perustavan kokouksen „pikaista” kokoontumista j.n.e. Kornilovin kapinaliike oli viimeisin ankara opetus, laajamittainen opetus, joka täydensi niitä monia tuhansia pienempiä opetuksia, joita työläiset ja talonpojat eri seuduilla ovat saaneet kapitalistien ja tilanherrojen petkuttaessa heitä, opetuksia, joita sotamiehet ovat saaneet upseerien petkuttaessa heitä j.n.e. j.n.e.

Sotaväen, talonpoikaiston ja työläisten keskuudessa kasvaa tyytymättömyys, kiihtymys ja suuttumus. Eserrien ja menshevikkien ynnä porvariston „koalitio”, joka lupaa

kaikkea, muttei täytä lupauksiaan, hermostuttaa joukkoja, avaa niiden silmät, kannustaa niitä kapinaan.

Vasemmisto-oppositio kasvaa eserrien keskuudessa (Spiridonova y.m.) sekä menshevikkien keskuudessa (Martov y.m.) käsittäen jo lähes 40% näiden puolueiden „Neuvostosta” ja „edustajakokouksesta”. Ja *alhaalla* proletariaattiin ja talonpoikaistoon, varsinkin sen köyhimpään osaan kuuluvat eserrät ja menshevikit ovat *enimmältään* „vasemmistolaisia”.

Kornilovin kapinaliike opettaa. Kornilovin kapinaliike on opettanut paljonkin.

Mahdotonta on tietää, pystyvätkö Neuvostot nyt menemään eserrien ja menshevikkien johtajia pitemmälle ja turvaamaan siten vallankumouksen rauhanomaisen kehityksen vai tulevatko ne taaskin polkemaan paikallaan ja tekemään siten proletariaatin kapinan kiertämättömäksi.

Sitä on mahdoton tietää.

Meidän on autettava kaikella mahdollisella tavalla vallankumouksen rauhanomaisen kehityksen „viimeisenkin” mahdollisuuden hyväksikäyttämistä, autettava sitä selostamalla ohjelmaamme, tekemällä selkoa ohjelmamme yleiskansallisesta luonteesta ja siitä, että ohjelmamme on ehdottomasti väestön valtaenemmistön etujen ja vaatimusten mukainen.

Alla olevissa riveissä koetankin selostaa sellaista ohjelmaa.

Menkäämme sen kanssa yhä syvempiin „pohjakerrokseen”, joukkojen, virkailijain, työläisten ja talonpoikain keskuuteen, eikä ainoastaan omien, vaan varsinkin eserräläisten ja puolueeseen kuulumattomien, valveutumattomien joukkojen keskuuteen. Yrittäkäämme saada ne harkitsemaan itsenäisesti asioita, tekemään omia päätöksiään, lähettämään *omia* edustajistojaan neuvottelukokoukseen, Neuvostoihin, hallitukseen, silloin työmme ei mene hukkaan, päättyköön neuvottelukokous *miten tahansa*. Silloin työstämme on hyötyä sekä neuvottelukokouksessa että Perustavan kokouksen vaaleissa ja ylipäänsä kaikessa poliittisessa toiminnassa.

Elämä opettaa, että bolshevikkien ohjelma ja taktiikka ovat oikeita. Huhtikuun 20 päivästä Kornilovin kapinaliikkeeseen saakka on kulunut vähän aikaa, mutta on saatu paljon kokea.

Joukot, sorretut luokat ovat oppineet kokemuksestaan tänä aikana hirmuisen paljon, ja eserrien ja menshevikkien johtajat ovat erkaantuneet kokonaan joukoista. Se tulee-kin varmimmin ilmi juuri konkreettisen ohjelman pohjalla, mikäli joukot saadaan pohtimaan tätä ohjelmaa.

SOVINNON HIEROMINEN KAPITALISTIEN KANSSA ON TUHOISAA

1. Jos porvariston edustajia jätetään valtaan vaikkapa vähemmänkin, jos jätetään valtaan sellaiset tunnetut kornilovilaiset kuin kenraalit Aleksejev, Klembovski, Bagration, Gagarin y.m. tai sellaiset, jotka ovat osoittautuneet aivan voimattomiksi porvariston edessä ja halukkaiksi toimimaan bonapartistiseen tapaan, kuten Kerenski, niin se merkitsee, että avataan ovet selkosen selälleen ensinnäkin nälänhädälle ja kiertämättömälle taloudelliselle katastrofille, jota kapitalistit jouduttavat ja pahentavat tahallaan, ja toiseksi sotilaalliselle katastrofille, sillä armeija vihaa päämajaa eikä voi ottaa innolla osaa imperialistiin sotaan. Sitä paitsi jos kornilovilaiset kenraalit ja upseerit jäävät valtaan, niin he varmasti *avaavat tahallaan rintaman saksalaisille*, kuten he tekivät Galitsiassa ja Riiassa. Tämä voidaan ehkäistä vain muodostamalla uusi hallitus alempana selostetuilla uusilla perusteilla. Kaiken sen jälkeen, mitä on saatu kokea huhtikuun 20 päivästä lähtien, kaikinainen sovinnon hierominen porvariston kanssa olisi eserrien ja menshevikkien taholta paitsi virheellistä myös suoranaista kansan ja vallankumouksen kavaltamista.

VALTA NEUVOSTOILLE

2. Kaikki valta valtakunnassa pitää siirtää yksinomaan työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen edustajille, jotka toimivat tietyn ohjelman mukaisesti ja ovat vallankäytöstään kokonaan vastuussa Neuvostoille. On toimitettava viipymättä uudet Neuvostojen vaalit, jotta tulee otetuksi huomioon kansan saama kokemus vallankumouksen viimeksi kuluneiden, erikoisen runsassisältöisten viikkojen ajalta, sekä sitä varten, että saadaan poistetuksi ne räikeät vääryydet (epäsuhtaisuus, eriarvoisuus

vaaleissa j.n.e.), jotka ovat jääneet paikoitellen korjaamatta.

Paikkakunnilla, missä ei vielä ole demokraattisesti valittuja laitoksia, samoin kuin sotaväessäkin kaikki valta on siirrettävä yksinomaan paikallisille Neuvostoille ja näiden valitsemille komissaareille ja muille laitoksille, mutta vain valinnallisille.

Ehdottomasti ja kaikkialla on valtion täydellisesti tukien aseistettava työläiset ja vallankumoukselliset sotajoukot, t.s. sellaiset sotajoukot, jotka ovat teoilla todistaneet kykenevänsä kukistamaan kornilovilaiset.

RAUHA KANSOILLE

3. Neuvostohallituksen on *heti* kehotettava *kaikkia* sotakäyviä kansoja (t.s. samanaikaisesti sekä niiden hallituksia että työläis- ja talonpoikaisjoukkoja) solmimaan heti yleinen rauha demokraattisilla ehdoilla ja myös tekemään heti välirauha (vaikkapa kolmeksi kuukaudeksi).

Demokraattisen rauhan perusehtona on kieltäytyminen annektoinnista (aluevaltauksista) — ei siinä virheellisessä mielessä, että kaikki valtakunnat saisivat takaisin menettämänsä alueet, vaan siinä ainoassa oikeassa mielessä, että *jokainen* kansa niin Euroopassa kuin siirtomaissakin, ilman ainoatakaan poikkeusta, saa vapauden ja mahdollisuuden ratkaista itse, muodostaako se oman *erillisen* valtionsa vai haluaako se kuulua johonkin muuhun valtion.

Mutta samalla kun Neuvostohallitus esittää rauhan ehdot sen on itsensä ryhdyttävä heti täyttämään niitä käytännössä, t.s. saatettava julkisuuteen ja sanottava irti meitä yhä sitovat salaiset sopimukset, jotka tsaari on solminut ja joissa on luvattu antaa Turkki, Itävalta y.m. venäläisten kapitalistien ryövättäväksi. Sitten me olemme velvolliset tyydyttämään heti ukrainalaisten ja suomalaisten vaatimukset, turvaamaan heille, samoin kuin kaikille muillekin Venäjän kansallisuuksille, täydellisen vapauden aina eroamisvapautta myöten, ja samoin on meneteltävä *koko* Armeniaan nähden, on sitouduttava luopumaan siitä sekä hallussamme olevista turkkilaisista alueista j.n.e.

Kapitalistit eivät ota suopeasti vastaan tällaisia rauhan-ehdotuksia, mutta kaikissa kansoissa ne herättävät niin suurta

myötämielisyyttä ja tapahtuu niin suuri, maailmanhistoriallinen innostuksen ja yleisen suuttumuksen purkaus ryöstösodan pitkittämistä vastaan, että kaikkein todennäköisimmin me saamme heti välirauhan ja suostumuksen rauhanneuvottelujen aloittamiseen. Työväen sodanvastainen vallankumous paisuu näet kaikkialla hillittömästi, mutta sitä ei edistetä suinkaan puhumalla korulauseita rauhasta (joilla *kaikki* imperialistiset hallitukset, muun muassa meidänkin Kerenskin hallituksemme, ovat jo kauan petkuttaneet työläisiä ja talonpoikia), vaan ainoastaan sanoutumalla irti kapitalisteista ja tarjoamalla rauhaa.

Jos toteutuu se, mikä on vähiten odotettavissa, t.s. jollei yksikään sotaikäyvästä valtiosta suostu edes välirauhaan, niin silloin sota meidän puoleltamme muuttuu todella pakoliseksi, todella oikeutetuksi sodaksi, puolustussodaksi. Yksistään jo se, että proletariaatti ja köyhä talonpoikaisto tajuavat tämän, tekee Venäjän monta kertaa voimakkaammaksi sotilaallisessakin suhteessa, varsinkin kun on sanouduttu täydellisesti irti kansaa rosvoavista kapitalisteista, puhumattakaan siitä, että silloin sota tulee meidän puoleltamme todella eikä vain sanoissa sellaiseksi sodaksi, jota käydään liitossa kaikkien maiden sorrettujen luokkien kanssa, liitossa koko maailman sorrettujen kansojen kanssa.

Muun muassa on varoitettava kansaa uskomasta sitä kapitalistien väitettä, jota pahiten peloteltu väki ja pikkuporvarit toisinaan uskovat, nimittäin väitettä, että englantilaiset ja muut kapitalistit voivat muka vahingoittaa kovasti Venäjän vallankumousta, jos niiden kanssa solmittu nykyinen ryöstöliittomme puretaan. Tämä väite on läpeensä valheellinen, sillä pankkiireja rikastuttava „liittolaisten finanssiapu” „auttaa” Venäjän työläisiä ja talonpoikia vain siten, kuin nuora auttaa hirtettyä. Venäjällä on riittävästi viljaa, kivihiiltä, naftaa, rautaa, ja näiden tuotteiden asianmukaista jakamista varten on vain päästävä eroon kansaa ryöstävistä tilanherroista ja kapitalisteista. Mitä tulee siihen, että Venäjän kansa olisi vaarassa joutua sotaan nykyisten liittolaistensa kanssa, niin ilmeistä pötyä on luulla, että ranskalaiset ja italialaiset saattavat ehkä yhdistää joukkonsa saksalaisten joukkoihin ja lähettää ne oikeudenmukaista rauhaa tarjonneen Venäjän kimp-

puun; Englanti, Amerikka ja Japani taas eivät voisi aiheuttaa Venäjälle sadannettakaan osaa siitä vahingosta ja hädästä, mitä sota Saksaa, Itävaltaa ja Turkkiä vastaan aiheuttaa, vaikka ne julistaisivatkin sodan Venäjälle (mikä niiden on peräti vaikea tehdä, koska tällainen sota ei ole lainkaan suosittu kansanjoukkojen keskuudessa ja koska näiden maiden kapitalistien aineelliset edut käyvät ristiin Aasian jakamisen ja varsinkin Kiinan rosvoamisen vuoksi).

MAAT TYÖTATEKEVILLE

4. Neuvostohallituksen on viivyttelämättä julistettava tilanherrain maiden yksityisomistus lakkautetuksi ilman lunastusmaksua ja luovutettava nuo maat talonpoikaiskomiteain huostaan siksi, kunnes Perustava kokous tekee niistä päätöksensä. Samoien talonpoikaiskomiteain huostaan on annettava myös tilanherrain maatalousvälineet, jotta köyhät talonpojat saavat niitä ehdottomasti ensi kädessä ja maksutta käytettäväkseen.

Nämä toimenpiteet, joita talonpoikaiston valtaenemistö on jo aikoja sitten vaatinut edustajakokoustensa päätöslauselmissa ja sadoissa eri paikkakunnilla annetuissa evästyksissä (kuten näkyy muun muassa siitä 242 evästyksen yhteenvedostakin, joka on julkaistu „Talonpoikain Edustajain Neuvoston Tiedonantajassa”¹⁹), ovat ehdottoman välttämättömiä ja lykkäystä sietämättömiä. Ei saa enää sallia mitään vitkuttuksia, joista talonpoikaisto joutui niin paljon kärsimään „koalitio”-ministeristön aikana.

Jokainen hallitus, joka vitkuttaa näiden toimenpiteiden toteuttamista, on julistettava *kansanvastaiseksi* hallitukseksi, joka ansaitsee vain sen, että työläisten ja talonpoikain kapina kukistaa ja musertaa sen. Ja päinvastoin, vain sellainen hallitus, joka toteuttaa nämä toimenpiteet, on oleva koko kansan hallitus.

TAISTELU NÄLÄNHÄTÄÄ JA TALOUDEN RAPPIOTA VASTAAN

5. Neuvostohallituksen on viivyttelämättä saatettava tuotanto ja kulutus koko valtakunnan mitassa työväen valvontaan. Toukokuun 6 päivän jälkeinen kokemus on jo osoittanut, että ilman sitä kaikki uudistamislupaukset ja

-yritykset ovat tehottomia ja maa on joka viikko vaarassa joutua nälänhätään ja ennen kuulumattomaan katastrofiin.

On viivyttlemättä kansallistettava pankit ja vakuutus-toiminta sekä tärkeimmät teollisuusalat (nafta-, kivihiili-, metalli-, sokeri- y.m. teollisuus) ja samalla on liikesalai-suusoikeus ehdottomasti kumottava sekä saatettava työläisten ja talonpoikain jatkuvan valvonnan alaisiksi kapitalistit, jotka muodostavat mitättömän pienen vähemmistön, mutta hyötyvät valtion tilauksista ja välttelevät tekemästä tiliä tuloistaan ja maksamasta oikeudenmukaista liikevoitto- ja omaisuusveroa.

Nämä toimenpiteet, jotka eivät riistä kopeekkaakaan omaisuutta enempää keskivarakkailta talonpojilta kuin kasakoiltakaan ja pienkotiteollisuuden harjoittajilta, ovat sotarasitusten tasapuolisen suorittamisen kannalta ehdot-toman oikeudenmukaisia ja nälänhädän vastustamisen kannalta lykkäystä sietämättömiä. Vain hillitsemällä kapi-talistien sotarosvoustusta ja estämällä heidät pysäyttämästä tarkoituksellisesti tuotantoa voidaan kohottaa työn tuotta-vuutta, saattaa voimaan yleinen työvelvollisuus, järjestää oikein viljan vaihto teollisuustuotteisiin, palauttaa valtion kassaan ne monet miljardit setelirahaa, joita rikkaat ovat kätkeneet.

Ilman näitä toimenpiteitä ei voida lakkauttaa myöskään tilanherrain maanomistusta lunastusmaksutta, sillä tilan-herrain maat on pantattu enimmäkseen pankeille ja tilan-herrain ja kapitalistien edut ovat punoutuneet erottamat-tomasti toisiinsa.

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen Yleis-venäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean talousosas-ton viimeksi tekemässä päätöksessä („Rabotshaja Gazeta” № 152) myönnetään, että hallituksen toimenpiteet (kuten viljan hintojen korottaminen tilanherrain ja kulakkien rikastuttamiseksi) ovat „turmiollisia”, myönnetään, että „hallituksen yhteyteen muodostetut talouselämää säännös-televät keskuselimet ovat täysin toimettomia”, ja vieläpä sekin, että tämä hallitus on „rikkonut lakeja”. Tämä hal-litsevien eserrä- ja menshevikkipuolueiden tunnustus osoit-taa vielä kerran, miten rikollista politiikkaa on hieroa sovintoa porvariston kanssa.

TAISTELU TILANHERRAIN JA KAPITALISTIEN VASTAVALLANKUMOUSTA VASTAAN

6. Koko tilanherra- ja kapitalistiluokka ja kadettipuolue („kansanvapauden” puolue) niiden etunenässä tuki Kornilovin ja Kaledinin kapinaa. Jo „Izvestija TsIK” lehdessä julkaistut tosiasiat ovat todistaneet sen täydellisesti.

Mutta tuon vastavallankumouksen kukistamiseksi täydellisesti tai edes tutkinnan suorittamiseksi sen johdosta ei ole tehty mitään eikä voidakaan tehdä mitään oleellista, ellei valtaa siirretä Neuvostoille. Mikään valiokunta ei voi suorittaa asian täydellistä tutkintaa, vangita syyllisiä j.n.e., ellei sillä ole valtiollista valtaa. Vain Neuvostohallitus voi sen tehdä ja on velvollinen sen tekemään. Vain Neuvostohallitus voi suojata Venäjän varmasti toistuvilta „kornilovilais”-yrityksiltä vangitsemalla kornilovilaiset kenraalit ja porvarillisen vastavallankumouksen pääpukarit (Gutshkovin, Miljukovin, Rjabushinskin, Maklakovin ja kumpp.), hajottamalla vastavallankumoukselliset liitot (Valtakunnanduuman, upseeriyhdistykset y.m.s.), asettamalla niiden jäsenet paikallisten Neuvostojen valvontaan ja hajottamalla vastavallankumoukselliset joukko-osastot.

Vain Neuvostohallitus voi muodostaa kornilovilaisia vastaan nostettujen syytteiden, samoin kuin kaikkien muidenkin, jopa porvaristonkin nostamien syytteiden täydellistä ja julkista tutkintaa varten valiokunnan, ja bolshevikki-puolue puolestaan kehottaisi työläisiä tottelemaan täydellisesti ja auttamaan vain tällaista valiokuntaa.

Vain Neuvostohallitus voisi taistella menestyksellisesti sellaista huutavaa vääryyttä vastaan, että kapitalistit ovat kansalta ryöstämiensä miljoonien avulla ottaneet haltuunsa suurimmat kirjapainot ja suurimman osan sanomalehdistöä. Porvariston vastavallankumoukselliset lehdet („Retsh”, „Russkoje Slovo”²⁰ y.m.s.) on lakkautettava, niiden kirjapainot takavarikoitava, yksityisten henkilöiden ilmoitusten julkaiseminen lehdissä julistettava valtion monopoliksi ja alettava julkaista niitä hallituksen sanomalehdessä, jota Neuvostot julkaisevat ja joka puhuu totuutta talonpojille. Vain siten voidaan lyödä ja on lyötävä porvariston käsistä rankaisemattoman valheen ja parjauksen, kansan petkuttamisen, talonpoikaiston harhaanjohtamisen ja vastavallankumouksen valmistelun mahtava ase.

VALLANKUMOUKSEN RAUHANOMAINEN KEHITYS

7. Venäjän demokraateille, Neuvostoille, eserrä- ja menshevikkipuolueille avautuu nyt vallankumousten historiassa perin harvoin esiintyvä mahdollisuus turvata Perustavan kokouksen kokoontuminen määräaikanaan, ilman uusia lykkäyksiä, mahdollisuus suojata maa sotilaalliselta ja taloudelliselta katastrofilta, mahdollisuus turvata vallankumouksen rauhanomainen kehitys.

Jos Neuvostot ottavat nyt valtiiovallan täydellisesti ja kokonaan käsiinsä toteuttaakseen edellä esitetyn ohjelman, niin Neuvostoille tulee turvatuksi muutakin kuin Venäjän väestön yhdeksän kymmenesosan, työväenluokan sekä talonpoikaiston valtaenemmistön kannatus. Neuvostoille on silloin turvattu myös sotaväen ja kansan enemmistön mitä suuremoinen vallankumouksellinen innostus, se innostus, jota ilman nälänhätä ja sota eivät ole voitettävissä.

Mistään Neuvostojen vastustamisesta ei nyt voisi olla puhettakaan, elleivät ne itse horjuisi. Yksikään luokka ei uskalla nousta kapinaan Neuvostoja vastaan, ja Kornilovin kapinaliikkeen antaman kokemuksen opettamina tilanherrat ja kapitalistit luovuttavat sovinnolla vallan Neuvostojen uhkavaatimuksesta. Neuvostojen ohjelmaan kohdistuvan kapitalistien vastarinnan murtamiseksi riittää riistäjien alistaminen työläisten ja talonpoikien valvontaan ja sellaisten rankaisutoimenpiteiden soveltaminen tottelemattomiin kuin koko omaisuuden takavarikointi ja heidän pidättämisensä samalla lyhyeksi aikaa.

Ottamalla kaiken vallan Neuvostot voisivat vielä nyt — ja tämä on kai niiden viimeinen mahdollisuus — turvata vallankumouksen rauhanomaisen kehityksen, kansan edustajien rauhanomaiset vaalit, puolueiden rauhanomaisen kamppailun Neuvostoissa, eri puolueitten ohjelman kokeilemisen käytännössä, vallan siirtymisen rauhanomaista tietä puolueelta toiselle.

Jos tämä tilaisuus päästetään ohi, niin vallankumouksen koko kehityskulku aina huhtikuun 20 päivän liikehtimisistä Kornilovin kapinaan saakka viittaa siihen, että mitä kärkevin porvariston ja proletariaatin välinen kansalaissota on väistämätön. Kiertämättä lähenevä katastrofi jouduttaa tätä sotaa. Kuten kaikki ihmisjärjellä tajuttavissa olevat

tosiasiat ja laskelmat osoittavat, tämän sodan täytyy päättyä siihen, että työväenluokka voittaa täydellisesti ja talonpoikaisköyhälistö antaa työväenluokalle kannatuksensa edellä esitetyn ohjelman toteuttamiseksi, mutta tämä sota saattaa muodostua hyvin raskaaksi ja veriseksi ja se saattaa viedä hengen kymmeniltätuhansilta tilanherroilta, kapitalisteilta ja heitä kannattavilta upseereilta. Proletariaatti on valmis mihin uhrauksiin tahansa vallankumouksen pelastamiseksi, mikä ei ole mahdollista muuten kuin edellä esitetyn ohjelman puitteissa. Mutta proletariaatti antaisi kaikkinaista tukea Neuvostoilta, jos ne käyttäisivät hyväksi viimeistä mahdollisuutta vallankumouksen rauhanomaiseen kehitykseen.

„Rabotshi Putj” №№ 20 ja 21;
lokakuun 9 ja 10
(syyskuun 26 ja 27) pnä 1917
Allekirjoitus: N. K.

Julkaistaan „Rabotshi Putj” lehden
tekstin mukaan

KIRJE ARMEIJAN, LAIVASTON JA TYÖLÄISTEN SUOMEN-ALUEKOMITEAN PUHEENJOHTAJALLE

Käytän hyväksi sopivaa tilaisuutta yksityiskohtaisempaan sananvaihtoon.

I

Yleinen poliittinen tilanne huolestuttaa minua kovin. Pietarin Neuvosto ja bolshevikit ovat julistaneet hallitukselle sodan. Mutta hallituksella on sotaväkeä ja hallitus valmistautuu *järjestelmällisesti* (on selvää, että Kerenski sopii päämajassa kornilovilaisten kanssa sotaväen käyttämisestä bolshevikkien lannistamiseen ja saa aikaan *käytännöllisen* sopimuksen).

Entä mitä me teemme? Teemme vain päätöslauselmia? Menetämme aikaa, asetamme „määräaikoja” (Neuvostojen edustajakokous lokakuun 20 päivänä — eikö tuollainen lykkääminen ole naurettavaa? Eikö ole naurettavaa luottaa siihen?). Bolshevikit *eivät* tee järjestelmällistä työtä *o m i e n* sotilasvoimiensa valmistamiseksi Kerenskin kukistamiseen.

Tapahtumat ovat vahvistaneet täysin oikeaksi Demokraattisen neuvottelukokouksen aikoina tekemäni ehdotuksen, nimittäin että puolueen *täytyy* asettaa päiväjärjestykseen aseellinen kapina *. Tapahtumat *pakottavat* sen tekemään. Historia on asettanut nyt *sotilaallisen* kysymyksen *poliittiseksi* peruskysymykseksi. Pelkään, että bolshevikit saattavat sen unohtaa innostuttuaan „päivänpolttaviin” juokseviin pikku kysymyksiin ja „*toivoessaan*”, että „aalto

* Ks. tätä osaa, ss. 1—3. *Toim.*

pyyhkäisee pois Kerenskin". Sellainen toivo on naiivi, se on samaa kuin luottaa sattumaan. Vallankumouksellisen proletariaatin puolueen taholta tällainen menettely saattaa osoittautua rikokseksi.

Mielestäni puolueessa on agitoitava sen puolesta, että aseelliseen kapinaan pitää suhtautua vakavasti — sen vuoksi tämäkin kirje on monistettava koneella ja lähetettävä pietarilaisille ja moskovalaisille.

2

Edelleen Teidän tehtävistänne. Vain Suomessa oleva sotaväki ja Itämeren laivasto näyttävät olevan *täysin* käytettävissämme ja omaavan *tuntuvoampaa* sotilaallista merkitystä. Mielestäni Teidän tulee käyttää hyväksi korkeaa asemaanne ja säilyttää apulaisillenne ja sihteereille kaikki pikkuasiat, rutiinityö, ette saa hukata aikaa „päätöslauselmiin”, vaan kiinnittäkää *koko huomionne* siihen, että Suomessa oleva sotaväki + laivasto *sotilaallisesti* valmistetaan kukistamaan Kerenski lähitulevaisuudessa. On perustettava *salainen* komitea *luotettavimmista* sotilashenkilöistä, neuvoteltava sen kanssa *kaikista seikoista* ja koottava (sekä *itsensä* tarkistettava) mitä tärkeimmät tiedot sotilasjoukkojen vahvuuksista ja sijoituksesta Pietarin lähistöllä ja Pietarissa, Suomessa olevan sotaväen kuljetuksesta Pietariin, laivaston siirroista j.n.e.

Ellemme sitä tee, saatamme joutua naurettavien hölmöjen asemaan: meillä saattaa olla erinomaisia päätöslauselmia ja Neuvostot, mutta *ei ole valtaa!* Luulen, että teillä on mahdollisuus valikoida todella luotettavia ja päteviä sotilashenkilöitä, käydä Inossa²¹ ja muissa tärkeimmissä paikoissa, punnita ja tutkia asia *vakavasti*, luottamatta kerskaileviin yleisiin fraaseihin, joita käytetään meillä *kovin usein*.

On selvää, että emme voi *missään tapauksessa* sallia sotaväen viemistä pois Suomesta. Parempi on ryhtyä *mihin tahansa*, kapinaan, vallan valtaamiseen — sen luovuttamiseksi Neuvostojen edustajakokoukselle. Luin tänään lehdistä, että jo kahden viikon kuluttua maihinnousun vaara on nollassa. Siis valmisteluaikaa teillä on kerrassaan vähän.

3

Edelleen. „Valtaa” Suomessa on käytettävä hyväksi järjestelmällisen propagandan harjoittamiseen täällä Suomessa olevien kasakkain keskuudessa. Kerenski ja kumpp. ovat siirtäneet osan heistä tarkoituksellisesti pois esim. Viipurista peläten „bolshevistisoitumista” ja majoittaneet Uudellekirkolle ja Perkjärvelle, Viipurin ja Terijoen välille, eristäen heidät turvaan (bolshevikeilta). On tutkittava kaikki tiedot kasakkain sijoituspaikoista ja järjestettävä Suomessa olevien matruusien ja sotamiesten parhaimmistosta muodostettujen *agitaattoriosastojen* lähettäminen sinne. Se on välttämätöntä. Sama myös kirjallisuuteen nähden.

4

Edelleen. Sekä matruuseille että sotamiehille annetaan tietenkin lomia. Maaseudulle lähtevistä lomautetuista tulee muodostaa agitaattoriosastoja, jotka kiertävät järjestelmällisesti kaikissa kuvernementeissa ja harjoittavat maaseudulla agitaatiota yleensä sekä myös Perustavaa kokousta varten. Teidän asemanne on poikkeuksellisen hyvä, sillä Te voitte *ryhtyä* heti liittoon vasemmistoeserrien kanssa; vain tämä liitto voi antaa meille pysyvästi vallan Venäjällä sekä enemmistön Perustavassa kokouksessa. Älkää odotelko, vaan solmikaa tällainen *liitto* heti, järjestäkää lentolehtisten painatus (ottakaa selville, mitä teknillisiä mahdollisuuksia teillä on siihen ja lentolehtisten kuljettamiseen Venäjälle), ja silloin pitäisi jokaisessa maaseudulle lähetettävässä agitaattoriryhmässä olla vähintään *kaksi* henkilöä: toinen bolshevikkien ja toinen vasemmistoeserrien edustajana. Maaseudulla eserrien „firma” on toistaiseksi vallitsevana, ja on käytettävä hyväksi teidän onnellista asemanne (teillä on vasemmistoeserriä) ja järjestettävä *tämän* firman *nimessä* maaseudulla bolshevikkien liitto *vasemmisto*-eserrien kanssa, talonpoikain liitto työläisten eikä kapitalistien kanssa.

5

Muokataksemme mielialan otolliseksi on mielestäni esitettävä heti seuraava ohjelause: valta on siirrettävä heti Pietarin Neuvostolle, *joka luovuttaa sen* Neuvostojen edustajakokoukselle. Miksi pitäisi kärkeä vielä kolme

viikkoa sotaa ja Kerenskin „kornilovilaisuuden valmisteluja”.

Siitä, että bolshevikit ja vasemmistoeserrät *propagoi-
vat* tätä tunnusta Suomessa, ei ole muuta kuin hyötyä.

6

Koska olette Suomessa „esivaltana”, niin teidän huoleksenne jää vielä eräs mitä tärkein, vaikkakin tehtävän kannalta vaatimaton asia: on järjestettävä kirjallisuuden salainen kuljetus *Ruotsista*. Ilman sitä kaikki puheet „Internationalesta” ovat *pelkkää sanahelinää*. Tämän asian järjestäminen on täysin mahdollista: ensinnäkin perustamalla oma järjestö rajalla olevista *sotilaista*; toiseksi, ellei sitä voida tehdä, niin järjestämällä vaikkapa *yhd en* luotettavan henkilön *säännöllisiä matkoja* erälle paikkakunnalle, missä aloin järjestää kuljetusta *sen henkilön* avulla, *jonka luona olin päivän* ennen Helsinkiin tuloani (Rovio tuntee hänet). Ehkä pitää antaa hieman raha-avustusta. Järjestäkää tämä asia ehdottomasti!

7

Mielestäni meidän pitäisi tavata keskustellaksemme näistä asioista. Voisitte käydä täällä vajaan vuorokaudessa, mutta jos matkustatte *ainoastaan* minua tapaamaan, niin pankaa Rovio kysymään puhelimitse Huttuselta, voisiko Rovion „vaimon sisar” („vaimon sisar” = Te) tavata Huttusen „sisarta” (sisar = minä). Saatan näet yhtäkkiä matkustaa.

Sen toverin välityksellä, joka tuo tämän kirjeen Roviolle ja *joka matkustaa pian takaisin*, vastatkaa minulle ehdottomasti, oletteko saanut tämän kirjeen (*kirje polttakaa*).

Siltä varalta, että jäisin tänne pitkäksi aikaa, meidän on järjestettävä postin kuljetus: *Te voisitte auttaa* siinä antamalla rautatievirkailijoille kirjeet tuotavaksi Viipurin *Neuvostoon* (kuoren sisällä kirje: Huttuselle).

8

Lähetäkää minulle saman toverin kautta Konstantin Petrovitsh Ivanovin nimelle laadittu todistus (mahdollisimman virallinen: aluekomitean kaavakkeelle, joko

koneella tai *hyvin selvästi* käsin kirjoitettuna ja puheenjohtajan allekirjoituksella ja leimalla varustettuna), että aluekomitean puheenjohtaja takaa tämän toverin, pyytää *kaikkia Neuvostoja*, niin Viipurin sotilaiden edustajain Neuvostoa kuin toisiakin osoittamaan hänelle *täydellistä* luottamusta, antamaan apua ja tukea.

Tarvitsen sitä *kai ken* varalta, koska sekä „konflikti” että „kohtaus” ovat täysin mahdollisia.

9

Sattuisiko Teillä olemaan moskovalainen kokoelma „Ohjelman tarkistamisesta”^{22?} Etsikää se jostain Helsingissä ja lähettäkää minulle saman toverin mukana.

10

Ottakaa huomioon, että Rovio on erinomainen mies, mutta *laiska*. Häntä pitää valvoa ja *muistuttaa* kaksi kertaa päivässä. Muuten hän ei tee.

Terveisin *K. Ivanov*

Kirjoitettu syyskuun 27
(lokakuun 10) pnä 1917

Julkaistu ensi kerran
marraskuun 7 pnä 1925
„Pravda” lehdessä 255. numerossa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

KRIISI ON KYPSYNYT ²³

I

Syyskuun lopulla on epäilemättä tapahtunut mitä suurin käänne Venäjän vallankumouksen ja kaikesta päätellen myös maailmanvallankumouksen historiassa.

Työväen maailmanvallankumous alkoi yksilöiden esiintymisistä. Nämä yksilöt edustavat antaumuksellisen miehuullisesti kaikkea sitä, mikä vielä on rehellistä läpeensä mädänneessä virallisessa „socialismissa”, joka on todellisuudessa sosialishovinismia. Liebknecht Saksassa, Adler Itävallassa, MacLean Englannissa — nämä ovat niitä tunnetuimpia urhoollisia yksilöitä, jotka ovat ottaneet täyttäkseen maailmanvallankumouksen uranuurtajien vaikean tehtävän.

Tämän vallankumouksen historiallisen alkuvalmistelun toisena vaiheena oli laajojen joukkojen joutuminen kuohumistilaan, joka ilmeni julkisten puolueiden hajaannuksena, illegaalisten painotuotteiden muodossa ja katumielenosoitusten muodossa. Sotaa vastustava liike kävi yhä voimakkaammaksi, ja hallitusten toimeenpanemien vainojen uhrien lukumäärä lisääntyi. Laillisuudestaan ja vieläpä vapaudestaankin kuulujen maiden, Saksan, Ranskan, Italian ja Englannin, vankilat alkoivat täyttyä kymmenistä ja sadoista internationalisteista, sodan vastustajista, työväenvallankumouksen kannattajista.

Nyt on koittanut kolmas vaihe, jota voidaan sanoa vallankumouksen aatoksi. Puoluejohtajien joukkovangittamiset vapaassa Italiassa ja varsinkin *sotilaskapinoiden* alkaminen Saksassa merkitsevät epäilemättä suurta käännettä, merkitsevät maailman *vallankumouksen aattoa*.

Saksassa on ollut kyllä jo ennenkin erinäisiä sotaväen kapinoita, mutta ne ovat olleet niin vähäisiä, niin hajanaisia, niin heikkoja, että ne on onnistuttu pitämään salassa,

Пролетарии всех стран, соединяйтесь! Центральный орган Р. С. Д. Р. П.

РАБОЧИЙ ПУТЬ.

СВЯТЫЙ ИЗДАНИЕ... РЕДАКЦИОННЫЙ АДРЕС... Тираж 1000 экземпляров.

№ 80. Суббота ЕЖЕДНЕВНАЯ ГАЗЕТА. 20-го Октября (7-го октября ст. ст.) 1917 г.

Товарищи рабочие, солдаты и крестьяне! Готовьтесь к Всероссийскому Съезду Советов на 20-е октября! Немедленно создайте Областные Съезды Советов!

Открытый партийный съезд... Центральный Комитет Р. С. Д. Р. П. Съезды в 34 час. дня... Съезды в 2 час. дня...

События Керенского

Керенский в своем выступлении... Керенский в своем выступлении... Керенский в своем выступлении...

События Керенского... Керенский в своем выступлении... Керенский в своем выступлении...

Керенский в тюрьме

Вот Керенский в тюрьме... Керенский в своем выступлении... Керенский в своем выступлении...

Сегодня в номере.

Роспуск Государственной Думы... Инициатива Съезда Советов... Статьи советских иерархов...

Отклики.

В ответ на статью... В ответ на статью... В ответ на статью...

„Rabotshi Putj“ lehdén 30. numeron etusivu, lokakuun 20 (7) pñä 1917; siinä julkaistiin V. I. Leninin artikkeli „Kriisi on kypsytyn“.

Pienennetty

sivuuttamaan vaihtololla — ja se onkin ollut tärkeintä kapitaliikkeen *joukkoluontoisen tartunnan* ehkäisemiseksi. Vihdoin kehittyi sellainenkin liike laivastossa, että sitä *ei onnistuttu* enää pitämään salassa, sivuuttamaan vaihtololla, ei edes saksalaisen sotilaallisen pakkotyökomennon kaikista ennen kuulumattoman kehitellyistä ja uskomattoman pedanttisesti noudatetuista ankaruuksista huolimatta.

On mahdotonta epäillä. Proletariaatin maailmanvallankumous on jo ovella. Ja koska me, venäläiset bolshevikit, olemme kaikkien maiden proletaaristen internationalistien keskuudessa ainoita, jotka nautimme verrattain suurta vapautta, joilla on julkinen puolue ja parisenkymmentä sanomalehteä ja joiden puolella ovat työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot pääkaupungeissa, kansanjoukkojen *enemmistö* vallankumouksellisena aikana, niin meihin todella voidaan ja pitää soveltaa sanoja: jolle on paljon annettu, siltä paljon vaaditaankin.

II

On epäilemätöntä, että Venäjällä on tultu vallankumouksen käännekohtaan.

Talonpoikaisvaltaisessa maassa, missä hallitus on vallankumouksellinen, tasavaltalainen ja saa kannatusta eserrä- ja menshevikkipuolueilta, joilla vielä eilen oli valtasema pikkuporvarillisten kansanjoukkojen keskuudessa, kasvaa *talonpoikaiskapina*.

Se on uskomatonta, mutta se on tosiasia.

Meitä bolshevikkeja tämä tosiasia ei ihmetytä, me olemme aina sanoneet, että surullisen kuuluisa „koalitiio”-hallitus, johon porvaristo osallistuu, on demokratismin ja vallankumouksen *kavaltamisen* hallitus, *imperialistisen* teurastuksen hallitus, sellainen hallitus, joka *suojelee* kapitalisteja ja tilanherroja *kansalta*.

Eserrien ja menshevikkien petoksen seurauksena Venäjällä on säilynyt ja säilyy tasavallan ohella, vallankumouksen aikana, Neuvostojen rinnalla kapitalistien ja tilanherrojen hallitus. Sellainen on katkera ja ankara todellisuus. Mitä ihmeteltävää siinä on, että Venäjällä, jossa imperialistisen sodan pitkittyminen ja seuraukset ovat aiheuttaneet kansalle ennenkuulumattomia onnettomuuksia, on alkanut ja paisuu talonpoikaiskapina?

Mitä ihmeteltävää siinä on, että bolshevikkien vastustajat, *virallisen* eserräpuolueen johtajat, saman puolueen, joka on kaiken aikaa kannattanut „koalitiota”, saman puolueen, jolla aina viime päiviin tai viime viikkoihin asti oli kansan enemmistön kannatus, saman puolueen, joka edelleenkin soimaa ja painostaa „uusia” eserriä, jotka ovat vakuuttuneet siitä, että koalitiopolitiikka on talonpoikaiston etujen kavaltamista,— nämä virallisen eserräpuolueen johtajat kirjoittavat syyskuun 29 päivänä virallisen äänenkannattajansa „Delo Naroda” lehden johtavassa toimitus-artikkelissa:

„Tähän mennessä ei ole tehty juuri mitään niiden orjuussuhteiden hävittämiseksi, jotka vallitsevat yhä maaseudulla nimenomaan keski-Venäjällä... Maaseudun maanomistussuhteiden järjestelyä koskeva lakiehdotus, joka esitettiin jo aikoja sitten Väliaikaiselle hallitukselle ja joka läpäisi jopa sellaisenkin kiirastulen kuin Juridisen neuvottelukokouksen, on toivottomasti juuttunut joihinkin kanslioihin... Emmekö ole oikeassa väittäessämme, ettei tasavaltalainen hallituksemme ole vielä läheskään vapautunut entisistä tsaarivallan aikaisista hallintotavoista, että vallankumouksellisten ministerien menettelytavoissa on vielä runsaasti Stolypinin ajan tuntua”.

Näin kirjoittavat viralliset eserrät! Ajatelkaahan: koalition kannattajien *on ollut pakko* tunnustaa, että seitsemän vallankumouskuukauden kuluessa talonpoikaisvaltaisessa maassa „ei ole tehty juuri mitään” talonpoikain orjuuden, tilanherrojen harjoittaman sorron hävittämiseksi! Näiden eserrien *on ollut pakko* nimittää kollegaansa Kerenskiä ja koko hänen ministerikoplaansa *stolypinilaisiksi*.

Löytyyköhän vastustajiemme leiristä kaunopuheisempaa todistetta ei ainoastaan koalition luhistumisesta ja siitä, että Kerenskiä sietäessään viralliset eserrät ovat muuttuneet *kansanvastaiseksi, talonpoikaistonvastaiseksi, vastavallankumoukselliseksi* puolueeksi, vaan myös siitä, että Venäjän vallankumouksessa on tapahtumassa käänne?

Talonpoikain kapina talonpoikaisvaltaisessa maassa pääomaa ja tilanherrain etuja edustavien eserrä Kerenskin, menshevikki Nikitinin ja menshevikki Gvozdevin sekä muiden ministerien hallitusta vastaan! Tasavaltalainen hallitus kukistamassa tätä kapinaa *sotilaallisin keinoin*.

Voidaanko vielä tällaistenkin tosiasian edessä olla proletariaatin tunnollinen kannattaja ja samalla kieltää sitä, että kriisi on kypsynyt, että vallankumouksessa on

tapahtumassa mitä suurin käänne, että hallituksen voitto talonpoikaikapinasta muodostuisi nyt vallankumouksen lopulliseksi haudaukseksi, se olisi Kornilovin kapinaliikkeen lopullinen riemuvoitto?

III

On itsestään selvää, että jos talonpoikaisvaltaisessa maassa on seitsemän kuukauden kuluttua demokraattisen tasavallan pystyttämisen jälkeen päädytty talonpoikaikapinaan, niin se todistaa kumoamattomasti, että vallankumous on kärsinyt yleiskansallisen haaksirikon, kokee ennen kuulumattoman voimakasta kriisiä, ja että vastavallankumoukselliset voimat lähenevät *äärimmäistä rajaa*.

Tämä on itsestään selvää. Sellaisen tosiasian kuin talonpoikaikapinan rinnalla ei millään muilla poliittisilla oireilla olisi kerrassaan mitään merkitystä, vaikka ne olisivat ristiriidassakin tämän yleiskansallisen kriisin kypsyminen kanssa.

Mutta kaikki oireet päinvastoin osoittavat nimenomaan sitä, että yleiskansallinen kriisi on kypsynyt.

Agraarikysymyksen jälkeen on kansallisuuskysymyksellä erikoisen suuri merkitys Venäjän yleisvaltiollisessa elämässä, varsinkin pikkuporvarillisille väestöjoukoille. Ja me näemme, että herra Tseretelin ja kumpp. kepuloimassa „Demokraattisessa” neuvottelukokouksessa „kansallinen” kuuria on radikaalisuudessa ammattiliittojen jälkeen toisella sijalla ja koalitiota *vastaan* annettujen äänten prosenttimäärässä (40 ääntä 55:stä) se on *edellä* työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen kuuriasta. Kerenskin hallitus, talonpoikaikapinaa kukistava hallitus siirtää Suomesta pois vallankumouksellisia sotilasjoukkoja lujitukseen Suomen taantumuksellista porvaristoa. Ukrainassa ukrainalaisilla yleensä ja muun muassa ukrainalaisilla sotilasjoukoilla on yhä useammin selkkauksia hallituksen kanssa.

Ottakaamme edelleen sotaväki, jolla on sodan aikana poikkeuksellisen tärkeä merkitys koko valtakunnan elämässä. Olemme nähneet Suomessa olevien sotajoukkojen ja Itämeren laivaston *luopuvan* täydellisesti hallituksesta. Tiedämme, mitä on sanonut upseeri Dubasov, joka ei ole mikään bolshevikki ja joka puhuu koko rintaman nimessä ja vieläpä kaikkia bolshevikkeja vallankumouksellisemmin,

että sotamiehet eivät lähde enää sotimaan²⁴. Tiedämme hallitukselle tiedotettavan siitä, että sotilaiden mieliala on „hermostunut”, että „järjestyksestä” (t.s. näiden sotajoukkojen osallistumisesta talonpoikaiskapinan kukistamiseen) ei voida mennä takuuseen. Tiedämme vihdoin, millaiset tulokset tuotti äänestys Moskovassa, missä seitsemästätoista tuhannesta sotilaasta neljätoista tuhatta äänesti bolshevikkeja.

Tämä äänestys Moskovon piiriduumien vaaleissa on yleensä eräs hämmästyttävimpiä oireita koko kansan mielialan mitä syvällisimmästä muutoksesta. On yleisesti tunnettua, että Moskova on pikkuporvarillisempi kuin Pietari. Se, että Moskovon proletariaatilla on verrattomasti enemmän yhteyksiä maaseutuun, kiintymystä maaseutuun, että maaseudun talonpoikaismielialat ovat sille läheisempiä, on kiistaton, monta kertaa vahvistettu tosiasia.

Ja kuitenkin Moskovassa eserrien ja menshevikkien äänimäärä, joka oli kesäkuussa 70 prosenttia, on laskenut 18 prosenttiin. Pikkuporvaristo on kääntänyt koalitiolle selkensä, kansa on kääntänyt sille selkensä, tämä on epäilemätöntä. Kadettien äänimäärä on kasvanut 17 prosentista 30 prosenttiin, mutta he ovat jääneet vähemmistöksi, toivottomaksi vähemmistöksi, vaikka „oikeisto”-eserrit ja „oikeisto”-menshevikit ovat ilmeisesti yhtyneet heihin. Ja „Russkije Vedomosti”²⁵ toteaa, että kadettien saama *absoluuttinen* äänimäärä on laskenut 67 tuhannesta 62 tuhanteen. Ainoastaan bolshevikkien äänimäärä on noussut 34 tuhannesta 82 tuhanteen. He saivat 47 prosenttia kaikista äänistä. On täysin epäilemätöntä, että meillä on nyt yhdessä vasemmistoeserrien kanssa enemmistö Neuvostoissa, sotaväessä ja maassa.

Niihin oireisiin, joilla on paitsi symptomaattinen myös varsin reaalin merkitys, on laskettava vielä se, että jättimäisen yleistaloudellisen ja yleispoliittisen sekä sotilaallisen merkityksen omaavalla rautatieläisten ja postivirkkailijain armeijalla on yhä kärkevä selkkaus hallituksen kanssa, jota paitsi puolustuskantalaiset menshevikitkin ovat tyytymättömiä „omaan” ministeriinsä Nikitiniin ja viralliset eserrit nimittävät Kerenskiä ja kumpp. „stolypinilaisiksi”. Eikö ole selvää, että menshevikkien ja eserrien tällaisella hallituksen „tukemisella” on vain kielteinen merkitys, jos sillä yleensä on mitään merkitystä?

IV

V

Niin, Toimeenpanevan Keskuskomitean johtomiesten todellinen taktiikka on porvariston ja tilanherrojen puolustamista. On aivan epäilemätöntä, että jos bolshevikit menisivät perustuslaillisuusilluusioiden ansaan, alkaisivat „uskoa” Neuvostojen edustajakokoukseen ja Perustavan kokouksen koollekutsumiseen, „odottaa” Neuvostojen edustajakokousta j.n.e., niin sellaiset bolshevikit olisivat varmasti proletariaatin asian *surkeita kavaltajia*.

He olisivat sen kavaltajia, sillä he kavaltaisivat menettelyllään Saksan vallankumoukselliset työläiset, jotka ovat aloittaneet kapinan laivastossa. Näissä oloissa Neuvostojen edustajakokouksen „odottaminen” j.n.e. on *internationalismin kavaltamista*, kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen asian kavaltamista.

Internationalismi ei näet ilmene korulauseissa, ei solidaarisuuden ilmauksissa eikä päätöslauselmissa, vaan *teoissa*.

Bolshevikit pettäisivät *talonpoikaiston*, sillä kun hallitus, jota *vieläpä* „Delo Naroda” lehtikin on verrannut stölypinilaisiin, tukahduttaa talonpoikaiskapinan ja tällaista siedetään, niin se merkitsee koko vallankumouksen *saattamista perikatoon*, sen lopullista tuhoamista ainiaaksi. Huudetaan anarkiasta ja joukkojen välinpitämättömyyden kasvusta: kuinka joukot eivät suhtautuisi välinpitämättömästi vaaleihin, kun talonpoikaisto *on saatettu kapinoimaan* ja niin kutsutut „vallankumoukselliset demokraatit” sietävät kärsivällisesti kapinan tukahduttamista sotilasvoimin!!

Bolshevikit olisivat demokratian ja vapauden kavaltajia, sillä talonpoikaiskapinan tukahduttamisen sietäminen tällaisella hetkellä *merkitsee*, että Perustavan kokouksen vaalit annetaan väärentää *aivan samalla tavalla* — ja vielä pahemminkin, törkeämmin — kuin väärennettiin „Demokraattinen neuvottelukokous” ja „esiparlamentti”.

Kriisi on kypsynyt. Venäjän vallankumouksen koko tulevaisuus on pantu yhden kortin varaan. Bolshevikkipuolueen koko kunnia on kyseenalaisena. Sosialismin puolesta

taistelevan kansainvälisen työväenvallankumouksen koko tulevaisuus on pantu yhden kortin varaan.

Kriisi on kypsynyt...

Syyskuun 29 pnä 1917.

Tähän asti saa julkaista; jatko on tarkoitettu *jaettavaksi Keskuskomitean, Pietarinkomitean, Moskovankomitean ja Neuvostojen* jäsenille.

VI

Mitä siis on tehtävä? Pitää aussprechen was ist, „sanoa mitä on sanottavaa”, tunnustaa totuus, että meillä Keskuskomiteassa ja puolueen johtoportaisissa on sellainen virtaus eli mielipide, että on *odotettava* Neuvostojen edustajakokousta, *vastustetaan* vallan viipymätöntä valloittamista, *vastustetaan* viipymätöntä kapinaa. Tämä virtaus eli mielipide on *voitettava*²⁶.

Muuten bolshevikit *häpäisevät* itsensä ikiajoiksi ja *häviävät olemattomiin* puolueena.

Sillä tällaisen hetken päästäminen käsistä ja Neuvostojen edustajakokouksen „odottelu” on *täydellistä tylsämielisyyttä* tai *täydellinen petos*.

Se on Saksan työläisten täydellistä pettämistä. Emmehän me voi odottaa heidän vallankumouksensa *alkamista!* Sellaiseen vallankumouksen „tukemiseen” Lieberdanitkin ovat kyllä valmiita. Mutta vallankumous *ei voi* alkaa, kun Kerenski, Kishkin ja kumpp. ovat vallassa.

Se on talonpoikaiston täydellistä pettämistä. Jos annamme tukahduttaa talonpoikien kapinan, vaikka kummanikin *pääkaupungin* Neuvosto on puolellamme, niin se merkitsee, että *menetämme* kokonaan talonpoikain luottamuksen, ja *syystä menetämme*kin, se merkitsee, että talonpoikain silmissä olemme samaa maata kuin Lieberdanit ja muut lurjukset.

Neuvostojen edustajakokouksen „odottelu” on täydellistä tylsämielisyyttä, sillä se olisi *viikkojen* menettämistä, vaikka viikot ja yksinpä päivätkin ratkaisevat nyt *kaike*n. Se olisi pelkurimaista *kieltäytymistä* vallan valloittamisesta, koska marraskuun 1 ja 2 päivänä vallan valloittaminen on jo mahdotonta (niin poliittisesti kuin

teknillisestikin: typerästi „määrättyyn” * kapinapäivään mennessä kootaan paikalle kasakat).

Neuvostojen edustajakokouksen „odottelu” on tylsämielisyttä, sillä edustajakokouksella ei ole mitään merkitystä, *sillä ei voi olla mitään merkitystä!*

„Moraalinen” merkityskö? Kummallista! Päätöslauselmien „merkitys”, Lieberdaniien kanssa käytävien keskustelujen „merkitys”, kun tiedämme, että Neuvostot *kannattavat* talonpoikia ja että talonpoikaiskapinaa *tukahdutetaan!!* Siten me madallamme *Neuvostot* surkeiksi löppöttelijöiksi. Voittakaa ensin Kerenski ja sitten kutsukaa edustajakokous koolle.

Bolshevikkien voitto kapinassa on nyt *varma*: 1) me voimme ** (ellemme jää „odottamaan” Neuvostojen edustajakokousta) iskeä *yllättäen* ja kolmesta kohdasta, Pietarista, Moskovasta ja Itämeren laivastosta; 2) meillä on tunnukset, jotka takaavat meille kannatuksen: alas hallitus, joka tukahduttaa tilanherrojen vastaista talonpoikaiskapinaa! 3) meillä on enemmistö *maassa*; 4) menshevikkien ja eserrien keskuudessa vallitsee täysi hajaannus; 5) meillä on käytännöllinen mahdollisuus ottaa valta käsiimme Moskovassa (joka vihollisen yllättämiseksi voisi jopa aloittaa-kin); 6) meillä on Pietarissa *tuhansia* aseellisia työläisiä ja sotilaita, jotka voivat vallata *heti* Talvipalatsin, Yleisesikunnan, puhelinaseman ja kaikki suuret kirjapainot; sieltä ei meitä häädetä,— ja *armeijassa* alkaa sellainen agitaatio, että *on mahdotonta* taistella tällaista rauhan, talonpoikain maiden y.m. hallitusta vastaan.

Jos isemme samanaikaisesti, yllättäen, kolmesta kohdasta, Pietarista, Moskovasta ja Itämeren laivastosta, niin yhdeksässäkymmenessä yhdeksässä tapauksessa sadasta voitamme vähemmillä uhreilla kuin heinäkuun 3—5 päivinä, sillä *sotilasjoukot eivät nouse* rauhan hallitusta vastaan. Vaikka Kerenskillä *jo* olisikin „uskollinen” ratsuväki y.m.s. Pietarissa, niin iskun tullessa kahdelta suunnalta ja armeijan ollessa myötämielinen

* Neuvostojen edustajakokouksen „koollekutsuminen” lokakuun 20 päiväksi „vallanoton” ratkaisemista varten — mitä muuta se on kuin kapinan „määrämistä” typerästi?? Nyt valta voidaan valloittaa, mutta lokakuun 20—29 päivinä teidän ei anneta sitä valloittaa.

** Mitä puolue on tehnyt *ottaakseen selvää* sotilasjoukkojen sijoituksesta y.m., suorittaakseen kapinan „taidokkaasti”? — vain puheita Toimeenpanevassa Keskuskomiteassa y.m.s.!!

meille Kerenskin on pakko *antautua*. Kaikki puheet vallan siirtymisestä Neuvostoilta muuttuvat *valheeksi*, jollei oteta valtaa nytkään, kun on tällaiset onnistumismahdollisuudet.

Jollei nyt oteta valtaa, vaan „odotetaan”, jaaritellaan Toimeenpanelessa Keskuskomiteassa, rajoitetaan „kamppailemaan valtaelimestä” (Neuvostosta), „kamppailemaan edustajakokouksesta, niin se on *vallankumouksen saattamista turmioon*.

Koska olen huomannut, että Keskuskomitea *ei ole edes vastannut* sen suuntaisiin vaatimuksiini, joita olen esittänyt aina Demokraattisen neuvottelukokouksen alkamisesta lähtien, ja että Pää-äänenkannattaja *pyyhkii pois* artikkeleistani kohdat, joissa viitataan bolshevikkien sellaisiin törkeihin virheisiin kuin on häpeällinen päätös osallistua esiparlamenttiin, paikkojen antaminen menshevikille Neuvoston puhemieshistoriassa j.n.e., j.n.e.,—koska olen huomannut tällaista, minun on katsottava se „hienoksi” vihjaukseksi, että Keskuskomitea ei halua edes käsitellä tätä kysymystä, hienoksi vihjaukseksi, että suu on pidettävä kiinni ja että minun pitäisi poistua.

Minun ei auta muu kuin *pyytää eroa Keskuskomiteasta*, minkä teenkin, ja varata itselleni vapaus agitaation harjoittamiseen puolueen *jäsenjoukoissa* ja puolueen edustajakokouksessa.

Sillä minun syvällisin vakaumukseni on, että jos jäämme „odottamaan” Neuvostojen edustajakokousta ja päästämme nyt sopivan tilaisuuden käsistämme, me *saatamme* vallankumouksen *turmioon*.

29/IX

P. S.* Useat tosiasiat puhuvat siitä, etteivät *edes* kasakkajoukot asetu rauhan hallitusta vastaan! Entä paljonko niitä on? Missä niitä on? Ja eikö koko armeija anna joukko-osastoja meidän *puolellemme*?

Luvut I—III ja V julkaistu
lokakuun 20 (7) pnä 1917
„Rabotshi Putj” lehdessä 30. numerossa
Allekirjoitus: N. Lenin

I—III luvut julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan,
V—VI luvut
käsikirjoituksen mukaan

* Postskriptumi — jälkikirjoitus. Toim.

**KYKENEVÄTKÖ BOLSHEVIKIT
PITÄMÄÄN VALTIOVALLAN? ²⁷**

*Kirjoitettu syyskuun lopulla
ja lokakuun 1 (14) pnä 1917*
*Julkaistu lokakuussa 1917
aikakauslehdessä „Prosvetsheniye“
№ 1—2*

*Julkaistaan aikakauslehdessä
tekstin mukaan*

ALKULAUSE TOISEEN PAINOKSEEN

Tämä kirjanen on kirjoitettu, kuten sen tekstistä näkyy, syyskuun lopulla ja lopetettu lokakuun 1 p:nä 1917.

Lokakuun 25 päivän vallankumous siirsi tässä kirjasessa asetetun kysymyksen teorian alalta käytännön alalle.

Ei sanoilla, vaan teoilla on nyt vastattava tähän kysymykseen. Teoreettiset perustelut bolshevistista valtaa vastaan ovat äärimmäisen heikkoja. Nuo perustelut on kumottu.

Tehtävä on nyt siinä, että etumaisen luokan — proletariaatin — *käytännöllisellä työllä* todistetaan työläisten ja talonpoikain hallituksen elinvoimaisuus. Kaikki valveutuneet työläiset, kaikki, mikä talonpoikaistossa on elinvoimaista ja rehellistä, kaikki työtätekevät ja riistetyt tulevat ponnistamaan kaikki voimansa ratkaistakseen käytännössä mitä suurimman historiallisen kysymyksen.

Työhön, kaikki työhön käsiksi, maailman sosialistisen vallankumouksen asian täytyy voittaa ja se voittaa.

Pietari, marraskuun 9 p:nä 1917.

N. Lenin

Julkaistu ensi kerran v. 1918
kirjasessa: *N. Lenin*,
„Kykenevätkö bolshevikit pitämään
valliovallan?“, sarja
„Sotilas- ja talonpoikaiskirjasto“,
Pietari

Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan

Missä asiassa ovat samaa mieltä kaikki suuntaukset „Retsh” lehdestä „Novaja Zhizn” lehteen²⁸ asti, kornilovilaiskadeteista puolibolshevikkeihin asti, *kaikki* bolshevikkeja lukuun ottamatta?

Siinä, että bolshevikit joko eivät rohkene milloinkaan ottaa yksin kaikkea valtiovaltaa tai jos rohkenevat ja ottavat, niin he eivät kykene pitämään sitä edes vähänkään aikaa.

Jos joku huomauttaa, että kysymys siitä, että bolshevikit ottavat yksin kaiken valtiovallan, on aivan epäreaalinen poliittinen kysymys ja että realisena sitä saattaa pitää vain joku kovin pöyhkeilevä „fanaatikko”, niin me kumoamme sellaisen huomautuksen esittämällä vastuunalaisimpien ja vaikutusvaltaisimpien poliittisten puolueiden ja „eriväristen” suuntausten täsmällisiä lausuntoja.

Mutta aluksi pari sanaa ensin asetetun kysymyksen johdosta, nimittäin: rohkenevatko bolshevikit ottaa yksin käsiinsä kaiken valtiovallan? Neuvostojen yleisvenäläisessä edustajakokouksessa minulla jo oli tilaisuus vastata kategorisen myöntävästi tähän kysymyksen eräessä välihuomautuksessa, jonka huudahdin paikaltani Tseretelin erään ministeripuheen aikana. Ja en ole tavannut lehdistössä enkä puheissakaan sellaisia bolshevikkien lausuntoja, ettei meidän yksin pitäisi ottaa valtaa. Olen edelleenkin sillä kannalla, että poliittisella puolueella yleensä ja varsinkin etumaisen luokan puolueella ei olisi olemassaolon oikeutta, eikä se ansaitsisi puolueen nimeä, vaan olisi surkea nolla joka suhteessa, jos se kieltäytyisi vallasta, kun on kerran mahdollisuus saada valta.

Esitämme nyt kadettien, eserrien ja puolibolshevikkien (sanoisin mieluummin neljännesbolshevikkien) lausuntoja meitä kiinnostavasta kysymyksestä.

„Retsh” lehden pääkirjoitus syyskuun 16 pnä:

...„Aleksanterin teatterin salissa vallitsivat erimielisyys ja hajanaisuus, ja sosialistinen lehdistö heijastaa samaa. Selvyys ja suora-
viivaisuus ovat ominaisia vain bolshevikkien katsantokannalle. Neuvot-
telukokouksessa tämä katsantokanta on vähemmistön kanta. Neuvos-
toissa se on yhä voimistuva virtaus. Mutta kaikesta sanallisesta
kiivailustaan, kerskuvista korulauseistaan ja itsevarmuutensa osoituk-
sesta huolimatta bolshevikit ovat harvoja fanaatikkoja lukuun otta-
matta rohkeita vain sanoissa. He eivät yrittäisikään ottaa „kaikkea
valtaa” omasta halustaan. Desorganisaattoreina ja hajottajina par
excellence* he ovat itse asiassa pelkureita, jotka sielunsa syvyydessä
käsittävät mainiosti sekä sisäisen sivistymättömyytensä että nykyisten
menestystensä hetkellisyyden. Bolshevikit ymmärtävät aivan yhtä
hyvin kuin kaikki mekin, että heidän lopullisen voittonsa ensimmäinen
päivä olisi samalla heidän pikaisen kukistumisensa ensimmäinen päivä.
Ollen edesvastuuttomia olemukseltaan, anarkisteja metodeiltaan ja
otteiltaan, bolshevikit ovat ajateltavissa vain poliittisen ajattelun
eräänä suuntana, oikeammin sanoen eräänä sen aberrationa. Parhaim-
pana keinona vapautua pitkiksi ajoiksi bolshevismista, heittää se syr-
jään, olisi maan kohtalon luovuttaminen bolshevismiin johtajien käsiin.
Ja ellei olisi tietoisuutta sellaisten kokeiden sallimattomuudesta ja
turmiollisuudesta, niin epätoivossa voitaisiin uskaltautua käyttämään
näinkin sankarillista keinoa. Onneksi, toistamme sen, nuo surullisen
kuuluisat päivänankarit eivät todellisuudessa itse suinkaan pyri
kaiken vallan täydelliseen valtaamiseen. Rakentava työ ei ole minkään-
laisissa oloissa heidän voimiansa mukaista. Näin ollen koko heidän
selväpiirteisyytensä ja suoraviivaisuutensa rajoittuu poliittisten esiin-
tymisten piiriin, joukkokokousten sanatulvaan. Käytännöllisesti katsoen
heidän asennettaan ei voida ottaa lukuun miltään näkökannalta.
Eräässä suhteessa siitä kuitenkin on jonkinlainen reaalinenkin tulos:
se yhdistää kaikki muut „socialistisen ajattelun” vivahteet kielteisesti
itseään vastaan”...

Näin järkeilevät kadetit. Mutta tarkastelkaamme Venä-
jän suurimman, „vallitsevan ja hallitsevan” puolueen,
„socialistivallankumouksellisten” puolueen kantaa, joka on
esitetty sen virallisen äänenkannattajan „Delo Narodan”
samoin allekirjoittamattomassa pääkirjoituksessa, siis toi-
mitusartikkelissa syyskuun 21 pnä:

...„Ellei porvaristo halua olla Perustavaan kokoukseen asti Neuvot-
telukokouksen vahvistaman ohjelman pohjalla yhteistyössä demokraat-
tisten piirien kanssa, niin *koalition täytyy syntyä Neuvottelukokouksen*

* — pääasiallisesti. Toim.

sisällä. Se on raskas uhri koalition puolustajain taholta, *mutta siihen on suostuttava niidenkin, jotka propagoivat valtiovallan „puhtaan linjan” aatetta.* Pelkäämme kuitenkin, ettei tässä voi ehkä syntyäkään sopimusta. Ja silloin jää jäljelle kolmas, viimeinen kombinaatio: hallituksen on *velvollinen* järjestämään Neuvottelukokouksen se osa, joka on *periaatteessa* ollut yksipuolueisen hallituksen kannalla.

Sanomme suoraan: *bolshevikit ovat silloin velvolliset muodostamaan hallituksen.* He ovat mitä suurimmalla tarmolla juurruttaneet vallankumouksellisiin demokraattisiin piireihin vihaa koalitiota kohtaan luvaten niille kaikkea hyvää „sovittelukannan” poistamisen jälkeen ja selittäen, että maan kaikki onnettomuudet johtuvat sovittelusta.

Jos bolshevikit ovat harjoittaneet *agitaatiotaan* tietoisesti, jos he *eivät ole petkuttaneet joukkoja, niin he ovat velvollisia* lunastamaan oikealle ja vasemmalle jakelemaisensa vekselit.

Kysymys asettuu selvästi.

Ja älkööt he ryhtykö hyödyttömiin ponnisteluihin piilottautuakseen sellaisten häthätää kyhättyjen teorioiden taakse, että heidän on mahdollista ottaa valta.

Demokraattiset piirit eivät hyväksy sellaisia teorioita.

Samaan aikaan koalition kannattajain on taattava heille täydellinen tuki. Siinä kolme edessämme olevaa kombinaatiota, kolme tietä — muita teitä ei ole!” (Kursivointi itsensä „Delo Narodan”).

Näin järkeilevät eserrät. Esitämme vihdoin novajazhizniläisten „neljännesbolshevikkien” „kannan”, — jos yrityksiä istua kahdella tuolilla voidaan nimittää kannaksi, — joka on otettu syyskuun 23 p:nä julkaistusta „Novaja Zhiznin” toimituksen pääkirjoituksesta:

... „Jos koalitio Konovalovin ja Kishkinin kanssa muodostetaan jälleen, niin se ei merkitse mitään muuta kuin demokraattisten piirien uutta antautumista ja Neuvottelukokouksen sen päätöslauselman kumoamista, joka koskee elokuun 14 päivän ohjelmaan perustuvaa vastuunalaista valtaa...

...Yksinomaan menshevikeistä ja eserristä muodostettu ministeristö saattaa yhtä vähän tuntea olevansa tilivelvollinen, kuin sitä tunsivat vastuunalaiset sosialistiministerit kokoomushallituksessa... Sellainen hallitus ei voisi liittää ympärilleen vallankumouksen „elinkykyisiä voimia” eikä myöskään perustaa laskelmiaan vallankumouksen etujoukon — proletariaatin — vähänkään tehokkaaseen kannatukseen.

Mutta ei parempana, vaan vielä huonompana ulospääsynä tilanteesta, eikä oikeastaan ulospääsynä, vaan suoraan epäonnistumisena olisi toisentyypin yksipuolueisen hallituksen, „proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön”

hallituksen muodostaminen. Tosin sellaista tunnusta ei kukaan ole esittänytkään — paitsi „Rabotshi Putj” lehti satunnaisissa, aroissa huomautuksissaan, joita sitten järjestelmällisesti „selitetään.” (Tätä räikeää valhetta kirjoittavat „rohkeasti” vastuunalaiset sanomalehtimiehet, jotka ovat unohtaneet jopa „Delo Narodan” pääkirjoituksenkin syyskuun 21 päiväältä...)

„Bolshevikit ovat herättäneet nyt muodollisesti henkiin tunnuksen: kaikki valta Neuvostoille. Tämä tunnus peruetettiin, kun heinäkuun päivien jälkeen Neuvostot Toimeenpanevan Keskuskomitean ominaisuudessa alkoivat selvästi noudattaa aktiivista bolshevisminvastaista politiikkaa. Nyt voidaan „Neuvoston linja” katsoa oikaistuksi ja vieläpä on täysi syy olettaa, että suunnitellussa Neuvostojen edustajakokouksessa bolshevikit saavat enemmistön. Sellaisissa oloissa bolshevikkien henkiinherättämä tunnus „kaikki valta Neuvostoille” on „taktillinen linja”, joka tähtää nimenomaan proletariaatin ja „talonpoikaisköyhälis­ tön” diktatuuriin. Tosin Neuvostoilla tarkoitetaan myös talonpoikain edustajain Neuvostoja, ja bolshevikkien tunnus edellyttää näin ollen sellaista valtaa, joka nojautuu koko Venäjän kansanjoukkojen valtaosaan. Mutta sellaisessa tapauksessa tunnus „kaikki valta Neuvostoille” menettää itsenäisen merkityksensä, koska se tekee Neuvostot kokoonpanoltaan miltei samanarvoisiksi kuin on Neuvottelukokouksen muodostama „esiparlamentti”...” („Novaja Zhiznin” väite on häikäilemätöntä valhetta, joka voidaan rinnastaa lausuntoon, että petkutus ja demokratismin väärentäminen on „miltei samaa” kuin demokratismi: esiparlamentti on *petos*, joka esittää kansan vähemmistön tahdon, etenkin Kuskovan, Berkenheimin, Tshaikovskien ja kumppanien tahdon, enemmistön tahtona. Tämä ensiksi. Toiseksi jopa Avksentjevien ja Tshaikovskien väärentämistä talonpoikien Neuvostoistakin oli Neuvottelukokouksessa niin suuri prosenttimäärä koalition vastustajia, että yhdessä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen kanssa olisi tuloksena *koalition ehdoton luhistuminen*. Ja kolmanneksi „valta Neuvostoille” merkitsee sitä, että talonpoikien Neuvostojen valta leviäisi pääasiassa maaseudulle, ja maaseudullahan on *köyhien* talonpoikien vallitseva asema turvattu)... „Jos se on yhtä ja samaa, niin bolshevikkien tunnus on poistettava heti päiväjärjestyksestä. Jos

taas „valta Neuvostoilille” vain verhoaa proletariaatin diktatuuria, niin sellainen valta merkitsee nimenomaan valtakumouksen epäonnistumista ja häviötä.

Onkohan tarpeen todistella, että proletariaatti, joka on eristetty maan muista luokista sekä myös todella elinkykyisistä demokraattisista voimista, ei kykene teknillisesti ottamaan haltuunsa valtiokoneistoa ja panemaan sitä käyntiin poikkeuksellisen mutkallisessa tilanteessa eikä kykene poliittisesti vastustamaan kaikkea sitä vihamielisten voimien painostusta, joka pyyhkäisee pois proletariaatin diktatuurin ja samalla koko vallankumouksenkin?

Ainoana nykyhetken vaatimuksia vastaavana valtana on nykyään demokraattisten voimien sisäinen todella rehellinen koalitio”.

* * *

Pyydämme lukijoilta anteeksi, että olemme ottaneet pitkiä lainauksia, mutta ne olivat aivan välttämättömiä. Oli esitettävä täsmällisesti erilaisten bolshevikeille vihamielisten puolueiden kanta. Oli todistettava tarkoin se erittäin tärkeä seikka, että *kaikki* nuo puolueet ovat tunnustaneet kysymyksen kaiken valtiovallan täydellisestä ottamisesta yksistään bolshevikkien käsiin ei ainoastaan täysin reaalisesti, vaan myös aktuaalisesti, ajankohtaiseksi kysymykseksi.

Siirrymme nyt tarkastelemaan niitä perusteluja, joiden nojalla „kaikki”, kadeteista novajazhizniläisiin asti, ovat vakuuttuneita siitä, että bolshevikit eivät kykene pitämään valtaa.

Vankka „Retsh” ei esitä kerrassaan mitään perusteluja. Se vain syytää mitä häikäilemättömiä ja kiukkuisimpia herjausryöppyjä bolshevikkien niskaan. Esittämämme sitaatti osoittaa muun muassa, miten peräti erheellistä olisi luulla, että „Retsh” muka „provosoi” bolshevikkeja vallan ottamiseen, ja siksi: „toverit, olkaa varuillanne, sillä se, mitä vihollinen neuvo, on varmasti pahaa!”. Jos me sen sijaan, että ottaisimme asiallisesti huomioon näkökannat ja niiden yleisen sekä konkreettisen luonteen, annamme uskotella itsellemme, että porvaristo „provosoi” meitä vallan ottamiseen, niin me annamme porvariston pettää itseämme, koska porvaristo tulee varmasti

aina ennustamaan ilkeämielisesti miljoonia onnettomuuksia bolshevikkien vallanottamisesta, se tulee aina kirkuamaan vihoissaan: „olisi parasta kerta kaikkiaan ja „pitkiksi ajoiksi” vapautua bolshevikeista päästämällä heidät valtaan ja lyömällä sitten perin pohjin”. Tällaiset huudot ovat myös „provokaatiota”, jos niin tahdotte, mutta päinvastaiselta suunnalta. Kadetit ja porvarit eivät lainkaan „neuvo” eivätkä ole milloinkaan „neuvoneetkaan” meitä ottamaan valtaa, he yrittävät vain *pelotella* meitä sillä, että vallan tehtävät ovat muka mahdottomia ratkaista.

Ei. Meidän ei pidä antaa pelästyneiden porvarien kiljunnan säikäyttää itseämme. Meidän on visusti muistettava, että sellaisia yhteiskunnallisia tehtäviä, joita on „mahdoton ratkaista”, me emme ole koskaan itsellemme asettaneet ja että *vain* proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktatuuri *ratkaisee* sosialismia kohti viipymättä otettavien askelten *täysin* ratkaistavissa olevat tehtävät ainoana ulospääsynä erittäin vaikeasta tilanteesta. Voitto ja pysyvä voitto on nyt enemmän kuin milloinkaan ennen, enemmän kuin missään muualla turvattu Venäjän proletariaatille, jos se ottaa vallan.

Harkitkaamme täysin asiallisesti niitä *konkreettisia* asianhaaroja, mitkä tekevät epäsuotuisaksi tämän tai tuon erillisen ajankohdan, mutta älkäämme antako hetkeksikään porvariston villin kiljunnan pelästyttää itseämme ja älkäämme unohtako, että kysymys siitä, että bolshevikkien on otettava kaikki valta, alkaa käydä todella *päivänpolttavaksi*. Tavattoman paljon suurempi vaara uhkaa nyt puoluettamme siinä tapauksessa, että me unohdamme tämän, kuin siinä tapauksessa, että katsomme vallan ottamisen „ennenaikaiseksi”. „Ennenaikaisuutta” tässä suhteessa *ei* voi nyt olla: sen puolesta puhuu miljoona mahdollisuutta, ehkä yhtä tai kahta mahdollisuutta lukuun ottamatta.

„Retshin” vihaa pursuvan parjauksen johdosta voidaan ja tulee toistaa: Hyväksymisen ääniä me emme kuule suloisessa ylistyksen pauhussa, vaan vihan villissä kiljunnassa!

Porvariston vimattu viha meitä kohtaan selittää mitä havainnollisimmin sitä totuutta, että me olemme osoittaneet *oikein* kansalle tiet ja keinot porvariston herruuden kukistamiseksi.

* * *

On harvinainen poikkeus, että „Delo Naroda” ei ole tällä kertaa suvainnut kunnioittaa meitä parjauksellaan, mutta ei se ole esittänyt myös perustelujen häivääkään. Vain välillisessä muodossa, vihjailemalla se yrittää *pelotella* meitä sellaisella perspektiivillä, että „bolshevikit ovat silloin velvolliset muodostamaan hallituksen”. Pidän täysin mahdollisena, että pelotellessaan meitä eserrät itse ovat mitä vilpittömimmin pelästyneitä, pelästyneen liberaalin aave on pelästyttänyt heidät kuoliaaksi. Pidän samoin mahdollisena, että eserrien onnistuu joissain erittäin korkeissa ja erittäin mädissä elimissä, kuten Toimeenpane-*vassa* Keskuskomiteassa ja sen kaltaisissa „kontakti”- (s.o. kadetteihin kosketuksessa olevissa tahti yksinkertaisesti sanoen kadettien kanssa seurustelemissa) komiteoissa, pelästyttää joitakuuta bolshevikeistakin, sillä ensiksikin ilmapiiri kaikissa noissa Toimeenpane-*vissa* Keskuskomiteoissa, „esiparlamentissa” y.m. on mitä inhottavin, kuvottavan ummehtunut, sen pitempiaikainen hengittäminen on *jokaiselle* ihmiselle vahingollista, sekä toiseksi, vilpittömyys on tarttuvaa, ja vilpittömästi pelästynyt poroporvari kykenee muuttamaan jonkun vallankumousmiehenkin joksikin aikaa poroporvariksi.

Niin ymmärrettävää kuin tämä eserrän vilpityn pelästyminen lieneekin „inhimillisesti” päätellen, eserrän, jonka onnettomuus on siinä, että hän on ollut ministerinä kadettien kanssa tai ministerikelpoisessa asemassa kadettien edessä, mutta kun annetaan pelotella itseään, niin se merkitsee, että tehdään poliittinen virhe, joka voi kovin helposti osoittautua proletariaatin kavaltamista lähenteleväksi virheeksi. Teidän asialliset perustelunne, herrat! Älkää luulko, että me annamme pelästyneisyytenne säikäyttää itsemme!

* * *

Asiallisia perusteluja näemme tällä kertaa vain „Novaja Zhizn” lehdessä. Se esiintyy tällä kertaa enemmän sille sopivassa porvariston asianajajan osassa kuin tätä joka suhteessa miellyttävää daamia ilmeisesti „loukkaavassa” bolshevikkien puolustajan osassa.

Asianajaja on esittänyt *kuusi* perustelua:

- 1) proletariaatti „on eristetty maan muista luokista”;
- 2) se „on eristetty todella elinkykyisistä demokraattisista voimista”;
- 3) se „ei kykene teknillisesti ottamaan haltuunsa valtiokoneistoa”;
- 4) se „ei kykene panemaan käyntiin” tuota koneistoa;
- 5) „tilanne on poikkeuksellisen mutkallinen”;
- 6) se „ei kykene vastustamaan kaikkea sitä vihamielisten voimien painostusta, joka pyyhkäisee pois proletariaatin diktatuurin ja samalla koko vallankumouksenkin”.

Ensimmäisen perustelun on „*Novaja Zhizn*” esittänyt naurettavan kömpelösti, sillä kapitalistisessa ja puolikapitalistisessa yhteiskunnassa me tiedämme olevan vain kolme luokkaa: porvaristo, pikkuporvaristo (talonpoikaisto sen tärkeimpänä edustajana) ja proletariaatti. Mitä järkeä on puhua proletariaatin eristyneisyydestä muista luokista, kun kysymys on proletariaatin taistelusta porvaristoa vastaan? vallankumouksesta porvaristoa vastaan?

„*Novaja Zhizn*” tahtoi nähtävästi sanoa, että proletariaatti on eristetty talonpoikaistosta, sillä eihän tässä tosiaankaan saattanut olla puhe tilanherroista. Mutta oli mahdotonta sanoa täsmälleen ja selvästi, että proletariaatti on nyt eristetty talonpoikaistosta, sillä sellaisen väitteen räikeä virheellisyys on silmäänpistävä.

On vaikea kuvitella, että kapitalistimaassa proletariaatti on niin vähän eristetty pikkuporvaristosta — ja huomatkas: vallankumouksessa *porvaristoa vastaan* — kuin Venäjän proletariaatti nykyään. Objektiiivisista ja kiistattomista numerotiedoista meillä on käytettävissämme uusimpia tietoja, jotka koskevat tseretiläisessä „*Bulyginin duumassa*”, t.s. surullisen kuuluisassa „*Demokraattisessa*” neuvottelukokouksessa „kuurioittain” suoritettua äänestystä porvariston kanssa muodostettavan koalition *puolesta* ja sitä *vastaan*. Otamme Neuvostojen kuuriat. Niissä on:

	Koalition puolesta	Vastaan
Työläisten ja sotilaiden edustajain		
Neuvostot.....	83	192
Talonpoikain edustajain		
Neuvostot.....	102	70
Kaikki Neuvostot.....	185	262

Enemmistö on siis kokonaisuudessaan proletaarisen tunnuksen kannalla: porvariston kanssa muodostettavaa koalitiota *vastaan*. Ylempänä näimme, että kadettienkin on pakko tunnustaa bolshevikkien vaikutuksen voimistuminen Neuvostoissa. Ja meillähän on tässä Neuvottelukokous, jonka ovat kutsuneet koolle Neuvostojen *eilispäiväiset* johtajat, eserrät ja menshevikit, joilla on taattu enemmistö keskustelimitä! On ilmeistä, että bolshevikkien *todella* valitseva asema Neuvostoissa on tässä esitetty *pienennettynä*.

Niin kysymyksessä koalitiosta porvariston kanssa kuin myös kysymyksessä tilanherrain maiden viipymättömästä luovuttamisesta talonpoikaismokiteoille on bolshevikeilla jo nyt *enemmistö* työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoissa, *on kansan enemmistö*, pikkuporvariston enemmistö. „Rabotshi Putj” esitti syyskuun 24 p:nä 19. numerossaan eserrien äänenkannattajan „Znamja Truda” lehden 29 25. numerosta otettuja tietoja Pietarissa syyskuun 18 p:nä pidetystä talonpoikain edustajain paikallisten Neuvostojen neuvottelukokouksesta. Rajoittamatonta koalitiota kannatti tässä neuvottelukokouksessa neljä talonpoikain Neuvostojen toimeenpanevaa komiteaa (Kostroman, Moskovan, Samaran ja Taurian kuvernementin toimeenpanevat komiteat). Koalitiota ilman kadetteja kannattivat *kolmen* kuvernementin (Vladimirin, Rjazanin ja Mustanmeren kuvernementin) ja *kahden* armeijan toimeenpanevat komiteat. *Kahdenkymmenen kolmen* kuvernementin ja *neljän* armeijan toimeenpanevat komiteat äänestivät koalitiota vastaan.

Siis talonpoikain enemmistö on koalitiota vastaan!

Sellaista se „proletariaatin eristyneisyys” on.

On muuten pantava merkille, että koalitiota kannattivat kolme reunamaakuvernementtia, Samaran, Taurian ja Mustanmeren kuvernementti, joissa palkkatyövoimaa käyttäviä rikkaita talonpoikia ja suurtilanherroja on suhteellisesti hyvin paljon, ja lisäksi neljä teollisuuskuvernementtia (Vladimirin, Rjazanin, Kostroman ja Moskovan kuvernementti), joissa talonpoikaistorvaristo on myös voimakkaampi kuin suurimmassa osassa Venäjän kuvernementteja. Olisi mielenkiintoista koota yksityiskohtaisempia tietoja tästä kysymyksestä ja tarkkailla, eikö olisi tietoja nimenomaan niiden kuvernementtien *köyhimmistä* talonpojista, joissa talonpoikaisto on kaikkein „*rikkainta*”.

Mielenkiintoista on edelleen se, että „kansalliset ryhmät” antoivat koalition vastustajille sangen huomattavan enemmistön, nimittäin 40 ääntä 15 vastaan. Bonapartisti Kerenskin ja kumpp. aluevaltauksellinen, raaka väkivalta-politiikka Venäjän vajaa-oikeudellisia kansoja kohtaan on kantanut hedelmänsä. Sorrettujen kansojen laajat väestöjoukot, t.s. pikkuporvariston joukot niiden mukana, luottavat enemmän Venäjän proletariaattiin kuin porvaristoon, sillä historia on asettanut täällä päiväjärjestykseen sorrettujen kansojen vapaustaistelun sortavia kansakuntia vastaan. Porvaristo on katalasti kavaltanut sorrettujen kansojen vapausasian, proletariaatti on uskollinen vapauden aatteelle.

Kansallisuus- ja agraarikysymys ovat nykyään Venäjän väestön pikkuporvarillisille joukoille päivän peruskysymyksiä. Se on kiistatonta. Ja kummassakaan kysymyksessä proletariaatti „ei ole eristetty” mitenkään. Proletariaatilla on puolellaan kansan enemmistö. Vain proletariaatti kykenee harjoittamaan molemmissa kysymyksissä niin päättäväistä, todella „vallankumouksellis-demokraattista” politiikkaa, että se turvaisi proletaariselle valtiovalle heti ei ainoastaan väestön enemmistön kannatusta, vaan myös vallankumouksellisen innostuksen purkautumisen joukoissa, sillä joukot saisivat ensi kerran osakseen hallituksen taholta teoissa osoitettua syvää myötätuntoa, pikaisia ja vallankumouksellisia toimenpiteitä tilanherroja vastaan, *täydellisen* vapauden viipymättömän palauttamisen Suomelle, Ukrainalle, Valko-Venäjälle, muhamettilaisille y.m. eikä tilanherrain harjoittamaa talonpoikain armotonta sortoa, ei isovenäläisten harjoittamaa ukrainalaisten sortoa, kuten tsaarivallan aikana, eikä kunnissanaisilla korulauseilla verhottua pyrkimystä jatkaa samanlaista politiikkaa tasavallan aikana, ei turhaa syytelyä, loukkauksia, juonittelua, viivytyksiä, vehkeilyä eikä verukkeita (kaikkea sitä, millä Kerenski palkitsee talonpoikia ja sorrettuja kansoja).

Herrat eserrät ja menshevikit tietävät tämän erittäin hyvin ja siksi he soluttavatkin osuustoimintamiesten puolikadettisia huippukerroksia *taantumuksellis*-demokraattisen politiikkansa avuksi joukkoja *vastaan*. Sen vuoksi he eivät koskaan uskalla kysellä joukkojen mieltä, järjestää kansäänestystä tai vaikkapa vain äänestystä kaikissa paikalli-

sisä Neuvostoissa, kaikissa paikallisissa järjestöissä käytännön politiikan määräytyistä kysymyksistä, esimerkiksi siitä, onko kaikki tilanherrain maat luovutettava heti talonpoikaiskomiteoille, onko täytettävä ne ja ne suomalaisten tai ukrainalaisten vaatimukset y.m.

Entä kysymys rauhasta, tuo koko nykyelämän peruskysymys. Proletariaatti „on eristetty muista luokista”... Proletariaatti esiintyy tässä todella *koko* kansakunnan edustajana, *kaikissa* luokissa olevan kaiken elinvoimaisen ja vilpittömän edustajana, pikkuporvariston valtaenemmistön edustajana, sillä vain proletariaatti tarjoaa *heti* vallan saatuaan oikeudenmukaista rauhaa kaikille sotaa käyville kansoille, vain proletariaatti ryhtyy todella *vallankumouksellisiin* toimenpiteisiin (salaisten sopimusten saattaminen julkisuuteen y.m.) mahdollisimman pikaisen ja mahdollisimman oikeudenmukaisen rauhan aikaansaamiseksi.

Ei. Herrat „Novaja Zhizn” lehdestä, jotka huutavat proletariaatin eristyneisyydestä, ilmaisevat siten vain subjektiivisen pelästyneisyytensä, jonka porvaristo on heissä aiheuttanut. Asioiden objektiivinen tila Venäjällä on epäilemättä sellainen, että *juuri nyt* proletariaatti *ei ole* „eristetty” pikkuporvariston enemmistöstä. Juuri nyt, surullisen „koalitio”-kokemuksen jälkeen, proletariaatilla on puolellaan kansan *enemmistön* kannatus. *T ä m ä* ehto vallan pysyttämiseksi bolshevikkien käsissä *on* olemassa.

* * *

Toinen perustelu on se, että proletariaatti on muka „eristetty todella elinkykyisistä demokraattisista voimista”. On mahdotonta ymmärtää, mitä se merkitsee. Se lienee „kreikka”, kuten ranskalaiset sanovat tällaisissa tapauksissa.

„Novaja Zhiznin” kirjoittajat ovat ministerikelpoista väkeä. He olisivat täysin kelvollisia ministereiksi kadettien aikana. Silloin näes ministereiltä vaaditaan juuri taitoa puhua miellyttäviä ja kauniiksi siloiteltuja korulauseita, joissa ei ole kerrassaan mitään sisältöä, joilla voidaan peittää mikä halpamaisuus tahansa ja joille imperialistit ja sosialisti-imperialistit taputtavat sen vuoksi varmasti käsiään. Kadetit, Breshkovskaja, Plehanov ja kumpp. tulevat varmasti taputtamaan käsiään novajazhizniläisille siitä väitteestä, että proletariaatti on eristetty todella elinkyky-

sistä demokraattisista voimista, koska *epäsuorasti* siinä on sanottu — tai tuo väite ymmärretään siten, kuin sillä olisi sanottu, — että kadetit, Breshkovskaja, Plehanov, Kerenski ja kumpp. ovat „elinkykyisiä demokraattisia voimia”.

Se ei ole totta. He ovat kuolleita voimia. Koalition historia on sen todistanut.

Porvariston ja porvarillisen intelligenssin ilmapiirin pelästyttämät novajazhizniläiset tunnustavat „elinkykyiseksi” eserrien ja menshevikkien *oikeistosiiven*, joka oleellisesti ei missään eroa „Volja Narodan”³⁰, „Jedinstvon” y.m.s. tapaisista kadeteista. Me taas pidämme elinkykyisenä vain sitä, millä on yhteys joukkoihin eikä kulakkeihin, vain sitä, minkä koalitio on sysännyt antamallaan opetuksilla luotaan. Pikkuporvarillisten demokraattisten piirien „toimivia elinkykyisiä voimia” edustaa eserrien ja menshevikkien vasemmistosiipi. Tuon vasemmistosiiven voimistuminen, etenkin heinäkuun vastavallankumouksen jälkeen, on eräs mitä varmin objektiivinen merkki siitä, että proletariaatti *ei ole* eristetty.

Vieläkin havainnollisemmin on sitä osoittanut aivan viime aikoina eserräkeskustalaisten horjunta vasemmalle, minkä todisteena on Tshernovin lausunto syyskuun 24 päivältä siitä, että hänen ryhmänsä ei voi kannattaa uutta koalitiota Kishkinin ja kumpp. kanssa. Nämä vasemmalle horjumiset eserräkeskustassa, johon kaupungissa ja etenkin maaseudulla saadun äänimäärän puolesta johtavana ja valitsevana olevan eserräpuolueen edustajain valtaenemmistö on tähän asti kuulunut, osoittavat, että ylempänä siteeramamme „Delo Narodan” lausunnot siitä, että demokraattisten voimien on tietyissä oloissa välttämättä annettava „taatusti täydellinen kannatuksensa” puhtaasti bolshevistiselle hallitukselle, eivät ainakaan ole pelkkiä korulauseita.

Sellaiset tosiasiat kuin eserräkeskustan kieltäytyminen tukemasta uutta koalitiota Kishkinin kanssa tai koalition *vastustajain* ylivoima *puolustuskantalaisten menshevikkien* keskuudessa maaseudulla (Jordania Kaukasiassa j.n.e.) ovat objektiivisia todisteita siitä, että *joukkojen* tietty osa, joka on tähän asti kulkenut menshevikkien ja eserrien mukana, *tulee kannattamaan* puhtaasti bolshevistista hallitusta.

Nimenomaan *elinkykyisistä* demokraattisista voimista ei Venäjän proletariaatti olekaan nyt eristetty.

Kolmas perustelu: proletariaatti „ei kykene teknillisesti ottamaan haltuunsa valtiokoneistoa”. Tämä on ehkä tavallisin, eniten käytetty perustelu. Se ansaitsee suurinta huomiota niin tästä syystä kuin myös siksi, että se viittaa erääseen mitä *vakavimpaan*, mitä *vaikeimpaan* voittoisan proletariaatin ratkaistavana olevaan tehtävään. Nämä tehtävät ovat epäilemättä hyvin vaikeita, mutta jos me nimitämme itseämme sosialisteiksi ja samalla käymme vetoamaan tähän vaikeuteen vain *vetäytyäksemme syrjään* tällaisten tehtävien täyttämistä, niin meidän eroavuu-temme porvariston palvelijoista on käytännössä nollan arvoinen. Proletaarisen vallankumouksen tehtävien vaikeuden on kannustettava proletariaatin kannattajia tutkimaan entistä huolellisemmin ja konkreettisemmin näiden tehtävien täyttämiskeinoja.

Valtiokoneistolla ymmärretään ennen kaikkea vakainaista sotaväkeä, poliisilaitosta ja virkamieskuntaa. Puhumalla siitä, että proletariaatti ei kykene teknillisesti ottamaan haltuunsa tätä koneistoa, „Novaja Zhiznin” kirjoittajat tuovat ilmi äärimmäisen sivistymättömyytensä ja haluttomuutensa ottaa huomioon elämän tosiasioita sekä niitä näkökohtia, joista on jo kauan sitten kirjoitettu bolshevis-tisessä kirjallisuudessa.

„Novaja Zhiznin” kirjoittajat pitävät kaikki itseään ellei marxilaisina, niin ainakin marxilaisuutta tuntevina, sivistyneinä sosialisteina. Mutta Marx opetti Pariisin Kommuunin kokemuksen perusteella, että proletariaatti *ei voi* noin vain ilman muuta ottaa haltuunsa valmista valtiokoneistoa ja panna sitä käyntiin omien tarkoituksensa toteuttamiseksi, että proletariaatin on *murskattava* tuo koneisto ja muodostettava sen tilalle uusi (yksityiskohtaisemmin puhun tästä kirjasessa, jonka ensimmäinen osa on jo valmis ja ilmestyy piakkoin otsikolla: „Valtio ja vallankumous. Marxilaisuuden oppi valtiosta ja proletariaatin tehtävät vallankumouksessa” *). Tämän uuden valtiokoneiston loi Pariisin Kommuuni, ja Venäjän työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot ovat *samantyyppinen* „valtiokoneisto”. Tähän seikkaan olen

* Ks. Teokset, 25. osa, s. 385. Toim.

viitannut monesti vuoden 1917 huhtikuun 4 päivästä alkaen, siitä puhutaan bolshevististen konferenssien päättölauselmissa sekä bolshevistisessä kirjallisuudessa. „Novaja Zhizn” olisi tietenkin voinut julistaa olevansa aivan eri mieltä sekä Marxin että bolshevikkien kanssa, mutta kysymyksen kiertäminen kokonaan lehdessä, joka on niin usein ja niin mahtipontisesti syyttänyt bolshevikkeja muka kevytmielisestä suhtautumisesta vaikeihin kysymyksiin, merkitsee köyhyudentodistuksen antamista itselleen.

Proletariaatti *ei* voi „ottaa haltuunsa” „valtiokoneistoa” ja „panna sitä käyntiin”. Mutta se voi *murskata* kaiken, mikä on sortavaa, rutiinimaista, auttamattoman porvarillista vanhassa valtiokoneistossa ja panna sen tilalle *oman*, uuden koneiston. Juuri työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot ovatkin tämä koneisto.

Ei voi olla nimittämättä suorastaan pöyristyttäväksi sitä, että „Novaja Zhizn” on unohtanut kokonaan tämän „valtiokoneiston”. Menetellessään täten teoreettisissa järkeilyissä novajazhizniläiset tekevät poliittisen teorian alalla itse asiassa samaa, mitä kadetit tekevät poliittisessa käytännössä. Sillä jos proletariaatti ja vallankumoukselliset kansanjoukot *eivät* tosiaankaan *tarvitse* minkäänlaista uutta valtiokoneistoa, niin silloin Neuvostot kadottavat raiison d'être'n * ja kadottavat olemassaolo-oikeuden, silloin kornilovilaiskadetit *ovat oikeassa* pyrkiessään hävittämään Neuvostot olemattomiin!

Tämä „Novaja Zhiznin” pöyristyttävä teoreettinen virhe ja poliittinen sokeus on sitäkin pöyristyttävämpää, kun jopa internationalisti-menshevikitkin (joiden kanssa „Novaja Zhizn” oli liitossa Pietarin Kaupunginduuman viime vaaleissa) ovat osoittaneet tässä kysymyksessä tiettyä lähenytymistä bolshevikkeihin. Niinpä siinä neuvostoenemmistön julistuksessa, jonka tov. Martov esitti Demokraattisessa neuvottelukokouksessa, on sanottu seuraavaa:

...„Kansan todellisen luomiskyvyn mahtavan purkautumisen tuloksena vallankumouksen ensimmäisinä päivinä luodut työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot ovat muodostuneet siksi uudeksi vallankumoukselliseksi valtiojärjestelmäkudokseksi, joka on korvannut vanhan valtiojärjestelmän lahon kudoksen...”

* — olemassaolon tarkoituksen. *Toim.*

Tämä on sanottu vähän liian kauniisti, s.o. sanonnan konstikas asu verhoaa tässä poliittisen ajatuksen selvyuden puutetta. Neuvostot *eivät vielä* ole korvanneet vanhaa „kudosta”, ja tämä vanha „kudos” *ei* ole vanhan komennon valtiojärjestelmä, vaan se on *sekä* tsaarivallan *että* porvarillisen tasavallan valtiojärjestelmä. Mutta joka tapauksessa Martov on tässä kahta päänmittaa korkeammalla kuin novajazhizniläiset.

Neuvostot ovat uusi valtiokoneisto, joka antaa ensiksikin työläisten ja talonpoikain aseellisen voiman, ja tämä voima ei ole irrallaan kansasta, kuten vanhan vakinaisen sotaväen voima, vaan on mitä kiinteimmässä yhteydessä kansaan; sotilaallisessa suhteessa tämä voima on verrattomasti mahtavampi kuin entiset; vallankumouksellisessa suhteessa sitä ei voida korvata millään muulla voimalla. Toiseksi tämä koneisto turvaa niin kiinteän ja erottamattoman, niin helposti tarkastettavissa ja uudistettavissa olevan yhteyden joukkoihin, kansan enemmistöön, että mistään sellaisesta ei entisessä valtiokoneistossa voinut olla puhettakaan. Kolmanneksi tämä koneisto on entisiä koneistoja paljon demokraattisempi, koska se on valinnallinen ja sen kokoonpanoa voidaan muuttaa kansan tahdosta ja ilman virkavaltaisia muodollisuuksia. Neljänneksi se turvaa lujan yhteyden mitä erilaisimpiin ammattialoihin helpottaen siten mitä erilaisimpien, luonteeltaan mitä syvimpien reformien toimeenpanoa ilman virkavaltaa. Viidenneksi se antaa etujoukon, t.s. *sorrettujen* luokkien, työläisten ja talonpoikain tietoisimman, tarmokkaimman ja etumaisimman osan organisaatiomuodon ja on siis koneisto, jonka avulla sorrettujen luokkien etujoukko voi nostattaa, kasvattaa, opettaa ja viedä mukaan näiden luokkien *koko suunnattoman suuren joukon*, joka on tähän saakka ollut kokonaan poliittisen elämän ulkopuolella, historian ulkopuolella. Kuudenneksi se antaa mahdollisuuden yhdistää parlamentarismien etuisuudet välittömän ja suoranaisten demokratian etuisuuksiin, t.s. yhdistää kansan valitsemien edustajain ominaisuudessa sekä lainsäädännöllisen *että lakien toimeenpanemisen* tehtävän. Porvarilliseen parlamentarismiin verrattuna tämä on demokratian kehityksessä sellainen edistysaskel, jolla on maailmanhistoriallinen merkitys.

Meidän Neuvostomme olivat vuonna 1905, niin sanoakseni, vain kohtukauden sikiöituja, sillä ne olivat olemassa vain muutamia viikkoja. On selvää, ettei silloisissa oloissa voinut olla puhettakaan niiden kaikinpuolisesta kehittämisestä. Eikä vuoden 1917 vallankumouksessakaan siitä ole vielä voinut olla puhetta, sillä joidenkin kuukausien pituinen määräaika on äärimmäisen pieni, ja mikä tärkeintä: eserrä- ja menshevikijohtajat *prostituivat* Neuvostot, saattoivat ne juttutuvan asemaan, johtajien sovittelupoliitiikan lisäkkeen asemaan. Lieberien, Danien, Tseretelien ja Tshernovien johtamat Neuvostot mätänivät ja lahosivat pystyyn. Neuvostot voivat todella kehittyä, käyttää täydellisesti edellytyksiään ja kykyjään vain vallattuaan *kaiken* valtiovallan, sillä muutoin niillä *ei ole mitään tekemistä*, muutoin ne ovat joko tavallisia ituja (eikä ituasteella saa olla liian kauan) tahi leikkikaluja. „Kaksoisvalta” on Neuvostojen halvaantumista.

Jollei kansan vallankumouksellisten luokkien luovan toiminnan ansiosta olisi muodostunut Neuvostoja, niin proletaarinen vallankumous olisi muodostunut Venäjällä toivottomaksi yritykseksi, sillä on varmaa, että vanhalla koneistolla proletariaatti ei kykenisi pitämään valtaa, ja uutta koneistoa ei voida luoda heti paikalla. Neuvostojen tsereteliläis-tshernovilaisen prostituimisen surullinen historia, „koalition” historia on samalla sen historiaa, miten Neuvostot ovat vapautuneet pikkuporvarillisista harhaluuloista, käyneet läpi „kiirastulen” kokemalla käytännössä *kaikkien* ja *kaikenlaisten* porvarillisten koalitioiden koko inhottavuuden ja loan. Toivokaamme, että tämä „kiirastuli” ei ole vahingoittanut Neuvostoja, vaan on karaissut niitä.

* * *

Proletaarisen vallankumouksen perusvaikeutena on tuotteiden tuotannon ja jakelun mitä tarkimman ja huolellisimman luetteloinnin ja valvonnan, *työväenvalvonnan* toteuttaminen yleiskansallisessa mitassa.

Kun „Novaja Zhiznin” kirjoittajat väittivät, että me muka lankeamme syndikalismiin esittäessämme tunnuksen „työväenvalvonnasta”, niin tuo väite oli näyte koulupoikamaisen tyhmästä yrityksestä soveltaa „marxilaisuutta” harkitsematta sitä, *oppimalla ulkoa* struvelaiseen tapaan.

Syndikalismi joko kieltää proletariaatin vallankumouksellisen diktatuurin tai asettaa sen, kuten poliittisen vallan yleensä, yhdeksännelle paikalle. Me asetamme sen ensimmäiselle paikalle. Kun puhutaan vain novajazhizniläisten hengessä: *ei* työväenvalvontaa, *vaan* valtionvalvontaa, niin syntyy porvarillis-reformistinen korulause, syntyy oikeastaan aito kadettilainen formula, sillä kadeteilla ei ole mitään sitä vastaan, että työläiset *osallistuvat* „valtion”-valvontaan. Kornilovilaiskadetit tietävät mainiosti, että sellainen osallistuminen on paras keino, jonka avulla porvaristo petkuttaa työläisiä, paras keino, jonka avulla voidaan ovelasti *lahjoa* poliittisessa mielessä kaikenlaiset Gvozdevit, Nikitinit, Prokopovitshit, Tseretelit ja koko tuo junta.

Kun me sanomme: „työväenvalvonta” ja esitämme tämän tunnuksen aina proletariaatin diktatuurin *rinnalla*, aina sen *jälkeen*, niin siten me teemme selväksi, millaisesta valtiosta on kysymys. Valtio on *luokan* herruuden elin. Minkä luokan? Jos porvariston, niin se juuri onkin kadettilais-kornilovilais-„kerenskiläinen” valtio, josta Venäjän työkansaa „kornii ja kernii” jo yli puolen vuoden. Jos proletariaatin, jos on kysymys proletaarisesta valtiosta, *t.s.* proletariaatin diktatuurista, niin työväenvalvonta *voi* tulla yleiskansalliseksi, kaikkikäsitäväksi, kaikkialla olevaksi, mitä tarkimmaksi ja huolellisimmaksi tuotteiden tuotannon ja jaon *luetteloinniksi*.

Siinä on proletaarisen, *t.s.* sosialistisen vallankumouksen perusvaikeus, siinä on sen tärkein tehtävä. Ilman Neuvostoja tätä tehtävää olisi ainakin Venäjällä mahdoton ratkaista. Neuvostot *hahmottelevat* proletariaatin sen organisaatiotyön, joka *voi* ratkaista merkitykseltään maailmanhistoriallisen tehtävän.

Tässä olemme päässeet valtiokoneistoa koskevan kysymyksen toiseen puoleen. Paitsi pääasiallisesti „sortavaa” koneistoa — vakinaista sotaväkeä, poliisia ja virkamieskuntaa, nykyisessä valtiossa on koneisto, joka on erittäin kiinteässä yhteydessä pankkeihin ja syndikaatteihin, koneisto, joka suorittaa suurta luettelointi- ja kirjaamistyötä, jos niin voidaan sanoa. Sitä koneistoa ei saa eikä pidä murskata. Se on temmattava irti kapitalistien alaisuudesta, siitä on *leikattava irti, karsittava, hakattava* erilleen kapitalistit vaikutuslankoineen, se on *alistettava* proletaa-

risten Neuvostojen alaiseksi, se on tehtävä laajemmaksi, kaikkikäsitävämmäksi, yleiskansallisemmaksi. Ja se *voidaan* tehdä nojaamalla niihin saavutuksiin, joita suurkapitalismilla jo on (kuten yleensäkin proletaarinen vallankumous kykenee saavuttamaan päämääränsä vain nojaamalla noihin saavutuksiin).

Kapitalismi on luonut luettelointikoneistot, kuten pankit, syndikaatit, postin, kulutusyhdistykset, virkailijain liitot. *Ilman suurpankkeja ei sosialismia voitaisi toteuttaa.*

Suurpankit ovat se „valtiokoneisto”, jota me tarvitsemme sosialismin toteuttamista varten ja jonka me *otamme* kapitalismilta *valmiina*. Tällöin tehtäväksemme jää vain *karsia* pois se, mikä tekee tuon mainion koneiston *kapitalistisesti rujoksi*, ja tehdä se *entistä suuremmaksi*, entistä demokraattisemmaksi, entistä kaikkikäsitävämmäksi. Määrä muuttuu laaduksi. Yhtenäinen suuren suuri valtionpankki, jolla on osastoja jokaisessa volostissa, jokaisessa tehtaassa, on jo yhdeksän kymmenesosaa *sosialistisesta* koneistosta. Se on yleisvaltiollista *kirjanpitoa*, tuotteiden tuotannon ja jaon yleisvaltiollista *luettelointia*, se on niin sanoakseni jonkinlainen sosialistisen yhteiskunnan *runko*.

Tämän „valtiokoneiston” (joka kapitalismin aikana ei ole täysin valtiollinen, mutta joka meillä, sosialismin vallitessa tulee täysin valtiolliseksi) me voimme „ottaa” ja „panna käyntiin” yhdellä iskulla, yhdellä asetuksella, sillä todellisen kirjanpitotyön, valvonnan, kirjaamisen, luetteloinnin ja laskemisen suorittavat siinä *virkailijat*, jotka itse ovat enimmäkseen proletaarisessa tai puoliproletaarisessa asemassa.

Nämä virkailijat voidaan ja täytyy siirtää proletaarisen hallituksen yhdellä asetuksella valtionvirkailijain asemaan — samoin kuin Briand'in ja muiden porvarillisten ministerien tapaiset kapitalismin kahlekoirat yhdellä asetuksella siirtävät lakkoilevia rautatieläisiä valtionvirkailijain asemaan. Näitä valtionvirkailijoita me tarvitsemme paljon enemmän, ja niitä *voidaan* saada enemmän, sillä kapitalismi on yksinkertaistanut luettelointi- ja valvontatoimet, supistanut ne verrattain mutkattomaksi *kirjaamiseksi*, jonka jokainen luku- ja kirjoitustaitoinen henkilö pystyy suorittamaan.

Pankkien, syndikaattien, kauppa- y.m., y.m. laitosten virkailijajoukkojen „valtiollistaminen” on täysin toteutetta-

vissa oleva tehtävä niin teknillisesti (sen ennakkotyön ansiosta, jonka kapitalismi ja finanssikapitalismi ovat meitä varten tehneet) kuin poliittisestikin, jos *Neuvostot* valvovat ja pitävät silmällä sitä.

Korkeimpien virkamiesten suhteen, joita on hyvin vähän, mutta jotka kallistuvat kapitalistien puoleen, täytyy menettellä yhtä ankarasti kuin kapitalistien suhteen. He tulevat tekemään *vastarintaa* kuten kapitalistitkin. Tuo vastarinta on *nujerrettava*, ja vaikka kuolemattoman naiivi Peshehonov lepertelikin jo kesäkuussa 1917 kuin oikea „valtiouvauva”, että „kapitalistien vastarinta on nujerretty”, niin tämän lapsellisen fraasin, nulikkamaisen kerskailun, poikamaisen intoilun *proletariaatti toteuttaa vakavasti*.

Sen me voimme tehdä, sillä kysymys on väestön mitättömän vähemmistön, kirjaimellisesti sanoen kourallisen vastarinnan nujertamisesta, henkilöistä, joista jokaiseen nähden virkailijain liitot, ammattiyhdistykset, kulutusyhdistykset ja Neuvostot järjestävät sellaisen *silmälläpidon*, että jokainen Tit Titytsh tulee *piiritetyksi* kuin ranskalaiset Sedanin luona. Nämä Tit Titytshit me tunnemme nimeltä: ei tarvitse muuta kuin ottaa liikkeenjohtajien, hallinnon jäsenten, suurten osakkeenomistajien y.m.s. luettelot. Heitä on muutamia satoja, korkeintaan muutamia tuhansia *koko* Venäjällä, ja proletaarinen valtio yhdessä neuvostokoneiston, virkailijain liittojen y.m. kanssa voi asettaa jokaisen heistä kymmenen tai sadankin valvojan silmälläpidon alaiseksi, niin että „vastarinnan nujertamisenkin” asemesta voidaan ehkä *työväenvalvonnan* avulla (kapitalistien suhteen) tehdä kaikkinaisen vastarinta *mahdottomaksi*.

Eikä asian „ydin” ole kapitalistien omaisuuden konfiskoimisessa, vaan kapitalistien ja heidän mahdollisten kannattajiensa alistamisessa nimenomaan yleiskansallisen, kaikkikäsitteävän työväenvalvonnan alaiseksi. Pelkällä konfiskoinnilla ei saavuteta mitään, koska siihen ei sisälly sellaista ainesta kuin järjestely, huolenpito oikeasta jaosta. Konfiskoinnin me korvaamme helposti *oikeudenmukaisella* verotuksella (vaikkapa vain „shingarjovilaisten” taksojen mukaan) — kunhan vain voisimme poistaa kaiken mahdollisuuden totuuden salaamiseen, tilivelvollisuuden ja lain kiertämiseen. Ja tämän mahdollisuuden *poistaa vain työväenvaltion* toimeenpanema työväenvalvonta.

Pakollinen yhdistäminen syndikaateiksi, t.s. pakollinen yhdistäminen valtion valvonnan alaisiksi yhtymiksi, juuri sen on kapitalismi valmistanut, juuri sen on junkkerivaltio toteuttanut Saksassa, juuri sen voivat Neuvostot, proletariaatin diktatuuri, täysin toteuttaa Venäjällä, juuri se antaa meille yleisimmän, uusimman sekä epäbyrokraattisen „*valtiokoneiston*” *.

* * *

Porvariston asianajajain neljäs perustelu: proletariaatti ei kykene „panemaan käyntiin” valtiokoneistoa. Tämä perustelu ei ole sinänsä mitään uutta edelliseen perusteluun verrattuna. Vanhaa koneistoa emme tietysti olisi voineet ottaa haltuumme emmekä panna käyntiin. Uuden koneiston, Neuvostot, on „kansan todellisen luomiskyvyn mahtava purkautuminen” jo pannut käyntiin. Tämä koneisto on vain vapautettava niistä *kammitsoista*, joihin eserrä- ja menshevikkijohtajain johtotoiminta on sen pannut. Tämä koneisto on jo käynnissä, pitää vain viskata pois ne rujot pikkuporvarilliset kasvannaiset, jotka estävät sitä menemästä eteenpäin ja yhä eteenpäin täydellä vauhdilla.

Ylempänä sanotun täydentämiseksi on tässä tarkasteltava kahta seikkaa: ensinnäkin uusia valvontakeinoja, joita emme ole luoneet me, vaan kapitalismi sotilaallis-imperialistisessa vaiheessaan; toiseksi demokratismien syentämisen merkitystä proletariaaristyyppisen valtion *hallinnassa*.

Viljamonopolia ja leipäkortteja emme ole luoneet me, vaan sotaakäyvä kapitalistinen valtio. Tämä valtio on jo kapitalismin puitteissa luonut yleisen työvelvollisuuden, joka on kuin sotilaallinen pakkotyövankila työläisille. Mutta myös tässä, kuten kaikessa muussakin historiallisessa luomistyössään, proletariaatti ottaa aseensa kapitalismilta, se ei „keksi” eikä „luo mitään tyhjistä”.

Viljamonopoli, leipäkortit ja yleinen työvelvollisuus ovat proletaarisen valtion käsissä, täysivaltaisten Neuvostojen käsissä tehokkain luetteloinnin ja valvonnan väline, sellainen väline, joka kapitalisteihin ja *yleensä rikkaisiin*

* Pakollisen syndikaattein yhdistämisen merkityksestä katso tarkemmin kirjasestani „Uhkaava katastrofi ja kuinka sitä vastaan on taisteltava”. (Ks. Teokset, 25. osa, ss. 347—350. *Toim.*)

ulotettuna, *työläisten* soveltaessa sitä heihin, antaa historiassa ennen näkemättömän voiman valtiokoneiston „käyntiinpanemiseksi”, kapitalistien vastarinnan voittamiseksi ja heidän alistamiseksi proletaarisen valtion alaisiksi. Tämä valvonnan ja *työhön pakottamisen* keino on tehokkaampi konventin lakeja ja sen giljotiinia. Giljotiini *vain pelotteli*, vain mursi *aktiivisen* vastarinnan. *Meille se ei riitä.*

Meille se ei riitä. Meidän ei pidä ainoastaan „pelotella” kapitalisteja siinä mielessä, että he tuntuivat proletaarisen valtion kaikkivoimaisuuden ja lakkaisivat ajattelemasta aktiivisen vastarinnan tekemistä sitä vastaan. Meidän on nujerrettava myös *passiivinen* vastarinta, joka on epäilemättä vieläkin vaarallisempaa ja vahingollisempaa. Meidän ei ole ainoastaan nujerrettava kaikkalainen vastarinta. Meidän on *pakotettava* heidät *työskentelemään* uusissa valtiollisissa organisatorisissa puitteissa. Ei riitä, että „raivataan pois” kapitalistit, heidät on (sen jälkeen, kun on raivattu pois kelvottomat, parantumattomat „vastarintamiehet”) *pantava uuteen valtionpalvelukseen*. Tämä koskee sekä kapitalisteja että porvarillisen sivistyneistön, virkailijain y.m. tiettyä ylintä kerrosta.

Ja meillä on siihen keino. Itse sotaikäyvä kapitalistinen valtio on antanut meille keinon ja aseensa sitä varten. Tämä keino on viljamonopoli, leipäkortit ja yleinen työvelvollisuus. „Ken ei työtä tee, ei hänen syömänkään pidä” — siinä tärkein, ensimmäinen ja perussääntö, jonka työläisten edustajain Neuvostot voivat ottaa ja ottavat käytäntöön valtaaan tultuaan.

Työkirja on jokaisella työläisellä. Tämä asiakirja ei nöyryytä häntä, vaikka *nyt* se onkin epäilemättä kapitalistisen palkkaorjuuden asiakirja, todistus työtätekevän ihmisen kuulumisesta jollekin tyhjäntoimittajalle.

Neuvostot ottavat käytäntöön työkirjan *rikkaita varten* ja *sitten* vähitellen myös koko väestöä varten (talonpoikaissa maassa työkirja tulee todennäköisesti olemaan talonpoikaiston valtaosalle pitkän aikaa tarpeeton). Työkirja lakkaa olemasta „alhaisen” merkki, lakkaa olemasta „alhaiso”-säätyjen asiakirja, palkkaorjuuden todistus. Se muuttuu todistukseksi siitä, että uudessa yhteiskunnassa ei ole enää „työläisiä”, muttei myöskään ole ketään sellaista, joka ei olisi *työntekijä*.

Rikkaiden tulee saada työkirja siltä työläisten tai virkailijain liitolta, jota lähinnä heidän toiminta-alansa on, heidän on kerta viikossa tai jonkin muun määräajan kuluttua saatava tältä liitolta todistus, että he ovat tehneet työnsä tunnollisesti; ilman sitä he eivät voi saada leipäkorttia eivätkä yleensä elintarvikkeita. Me tarvitsemme hyviä organisaattoreita pankkialalle sekä tuotantolaitosten yhdistämiseen (näillä aloilla kapitalisteilla on enemmän kokemusta, ja kokeneiden ihmisten kanssa työ sujuu helpommin), me tarvitsemme entiseen verrattuna yhä suuremman määrän insinöörejä, agronomeja, tekniikkoja, kaikenlaisia tieteellisesti sivistyneitä spesialisteja,— sanoo proletaarinen valtio. Kaikille näille työntekijöille me annamme heidän voimiansa ja tottumustensa mukaista työtä, me tulemme todennäköisesti vain asteittaisesti ottamaan käytäntöön palkan samanlaisuuden sen täydessä muodossa, jättäen näille spesialisteille siirtymiskauden ajaksi suuremman palkan, mutta asetamme heidät kaikinpuolisen työväenvalvonnan alaisiksi, pyrimme saamaan ja saamme aikaan sen, että käytännössä toteutetaan täydellisesti ja ehdottomasti sääntö: „ken ei työtä tee, ei hänen syömänkään pidä”. Ja työn organisaatiomuotoa emme ryhdy keksimään, vaan otamme sen valmiina kapitalismilta: pankit, syndikaatit, parhaimmat tehtaat, koasemat, akatemit y.m.; meidän on vain otettava parhaita esikuvia kehittyneimpien maiden kokemuksesta.

Ja emme tietysti luisu hitustakaan utopismiin emmekä poistu mitä harkitsevaisimman käytännöllisen laskelmoinnin maaperältä, kun sanomme: koko kapitalistiluokka tulee tekemään mitä sitkeintä vastarintaa, mutta organisoimalla koko väestön Neuvostoihin tämä vastarinta muretaan, jolloin erikoisen uppiniskaisia ja alistumattomia kapitalisteja täytyy tietenkin rangaista kaiken omaisuuden konfiskoimisella ja vankeudella, mutta proletariaatin voitto *lisää* sen sijaan sellaisten tapausten määrää, kuin on esimerkiksi tämänpäiväisestä „Izvestijasta” lukemani tapaus:

„Syyskuun 26 päivänä saapui tehdaskomiteain Keskusneuvostoon kaksi insinööriä ilmoittaen, että ryhmä insinöörejä on päättänyt muodostaa sosialisti-insinöörien liiton. Ollen sitä mieltä, että nykyhetki on itse asiassa sosiaalisen vallankumouksen alkua, liitto tarjoutuu työläisjoukkojen käytettäväksi ja haluaa työläisten etuja puolustaen toimia

täydellisessä yhteisymmärryksessä työväenjärjestöjen kanssa. Tehdaskomiteain Keskusneuvoston edustajat vastasivat, että Neuvosto muodostaa mielellään järjestönsä insinöörien jaoston, joka ottaa ohjelmaansa tehdaskomiteain ensimmäisen konferenssin perusteet tuotannon työväenvalvonnasta. Lähipäivinä pidetään tehdaskomiteain Keskusneuvoston edustajain ja sosialisti-insinöörien aloiteryhmän yhteinen istunto". („Izvestija TsIK" syyskuun 27 päivältä 1917.)

* * *

Proletariaatti ei kykene panemaan käyntiin valtiokoneistoa, meille sanotaan.

Vuoden 1905 vallankumouksen jälkeen Venäjää hallitsi 130.000 tilanherraa, hallitsi ainaisen väkivallan avulla sataa viittäkymmentä miljoonaa ihmistä, harjoittaen heitä kohtaan rajatonta ilkeävaltaa ja pakottaen suunnattoman enemmistön pakkotyöhön ja puolinälkäiseen olemassaoloon.

Ja 240.000 bolshevikkipuolueen jäsentä ei muka kykene hallitsemaan Venäjää köyhien etujen mukaisesti ja rikkaita vastaan. Näillä 240.000 henkilöllä on jo nyt puolellaan vähintään miljoona aikuisen väestön ääntä, sillä nimenomaan sellainen suhde on puolueen jäsenmäärän ja puolueen puolesta annettujen äänten määrän välillä todettu sekä Euroopan kokemuksesta että Venäjän kokemuksesta, esimerkiksi elokuussa toimitetuissa Pietarin duuman vaaleissa. Siinä meillä jo onkin „valtiokoneisto" *miljoonasta* ihmisestä, jotka ovat sosialistiselle valtiolle uskollisia aatteellisesti eivätkä sen tähden, että saisivat nostaa joka kuukauden 20. päivänä suuren rahasumman.

Enemminkin, meillä on „mainio keino" *kymmenkertaista* heti, yhdellä iskulla valtiokoneistomme, keino, jollaista ei ainoallakaan kapitalistisella valtiolla ole koskaan ollut eikä voikaan olla. Tämä mainio keino on työtätekevien ottaminen, köyhälistön ottaminen jokapäiväiseen valtionhallintatyöhön.

Selittääksemme, miten helppoa on soveltaa tätä mainiota keinoa, kuinka varmaa on sen vaikutus, otamme mahdollisimman yksinkertaisen ja havainnollisen esimerkin.

Valtion pitää häätää määrätty perhe pakkokeinoin asunnosta ja sijoittaa siihen toinen. Kapitalistinen valtio tekee sitä hyvin usein, sitä tulee tekemään myös meidän valtiomme, proletaarinen eli sosialistinen valtio.

Kapitalistinen valtio häätää työläisperheen, joka on menettänyt työntekijän eikä ole maksanut asunnonvuokraa. Saapuu ulosottomies, poliisi tai miliisi, kokonainen joukkue heitä. Työläiskorttelissa häädön toimeenpanemiseksi tarvitaan kasakkaosasto. Miksi? Siksi, että ulosottaja ja „miliisi” kieltäytyvät lähtemästä ilman voimakasta sotilas-suojeluosastoa. He tietävät, että häätötoimitus aiheuttaa niin hillitöntä suuttumusta koko ympäristön väestössä, monissa tuhansissa epätoivon partaalle saatetuissa ihmisissä, sellaista vihaa kapitalisteja ja kapitalistista valtiota kohtaan, että ulosottaja ja miliisijoukkue voidaan minä hetkenä tahansa repiä palasiksi. Tarvitaan suuria sotilasvoimia, suurkaupunkiin pitää tuoda useita rykmenttejä ja välttämättä joltakin kaukaiselta syrjäseudulta, että kaupunkilaisköyhälistön elämä olisi sotilaille vierasta, ettei sotamiehiin voitaisi „tartuttaa” sosialismia.

Proletaarisen valtion on pakkokeinoin sijoitettava äärimmäisessä tarpeessa oleva perhe rikkaan henkilön asuntoon. Työläismiliisiosastoomme kuuluu sanokaamme 15 henkeä: kaksi matruusia, kaksi sotamiestä, kaksi tietoista työläistä (joista vain toinen on puolueemme jäsen tai sille myötämielinen), sitten yksi intelligentti ja 8 henkeä työtätekevän köyhälistön keskuudesta, ehdottomasti vähintään 5 naista, palvelijoita, sekatyöläisiä j.n.e. Osasto tulee rikkaan asuntoon, tarkastaa sen ja huomaa, että kahdella miehellä ja kahdella naisella on 5 huonetta.— „Kansalaiset, teidän tulee asua tämä talvi vähän ahtaammissa oloissa, kahdessa huoneessa, ja kaksi huonetta pankaa siihen kuntoon, että kaksi perhettä voi muuttaa niihin kellarikerroksesta. Väliaikaisesti, kunnes me insinöörien avulla (teidän taidattekin olla insinööri?) rakennamme hyvät asunnot kaikille, on teidän ehdottomasti asuttava ahtaammissa oloissa. Puhelintanne tulee käyttämään 10 perhettä. Se säästää satakunta työtuntia, tarpeettomia juoksuja kaupoissa j.n.e. Lisäksi perheessänne on kaksi vapaata puolityöläistä, kevyeen työhön kykenevää kansalaista: 55-vuotias nainen ja 14-vuotias nuorukainen. He tulevat päivystämään joka päivä 3 tuntia ja valvomaan, että 10 perheelle jaetaan oikein elintarvikkeita, sekä suorittamaan sitä varten välttämättömät merkinnät. Kansalainen ylioppilas, joka on osastossamme, kirjoittaa nyt kahdessa kappaleessa tämän

valtiollisen käskyn tekstin, ja teitä pyydämme allekirjoittamaan sitoumuksen siitä, että täytätte sen täsmälleen”.

Tällainen voi mielestäni olla havainnollisin esimerkein esitettynä suhde vanhan, porvarillisen, ja uuden, sosialistisen, valtiokoneiston ja valtionhallinnan välillä.

Emme ole utopisteja. Me tiedämme, ettei jokainen sekatyöläinen eikä jokainen keittäjätar kykene heti osallistumaan valtionhallintaan. Siinä olemme samaa mieltä sekä kadettien, Breshkovskajan että Tseretelin kanssa. Mutta me eroamme näistä kansalaisista siinä, että vaadimme sanoutumaan viipymättä irti sellaisesta ennakkoluulosta, että muka vain rikkaat tai rikkaista perheistä otetut virkamiehet kykenisivät *hallitsemaan* valtiota, tekemään arkista, jokapäiväistä hallintatyötä. Me vaadimme, että tietoiset työläiset ja sotilaat *opettaisivat* hallitsemaan valtiota ja että tämä opetus aloitettaisiin viipymättä, t.s. tähän opiskeluun *allettaisiin* viipymättä vetää mukaan kaikkia työtätekeviä, koko köyhälistöä.

Me tiedämme, että kadetitkin ovat suostuvaisia opettamaan kansalle demokratismia. Kadettidaamit ovat suostuvaisia pitämään parhaiden englantilaisten ja ranskalaisten lähteiden mukaan esitelmiä palvelijoille naisten tasa-arvoisuudesta. Ja samoin myös seuraavassa ulkoilmakonsertti- ja kokoustilaisuudessa, tuhansien ihmisten nähden, järjestetään lavalla suutelonäytös: esitelmän pitänyt kadettidaami suutelee Breshkovskajaa, Breshkovskaja entistä ministeriä Tsereteliä, ja kiitollinen kansa oppii näin ollen havainnollisesti sen, millaista on tasavaltalainen tasa-arvoisuus, vapaus ja veljeys...

Niin, myönnämme, että kadetit, Breshkovskaja ja Tsereteli ovat omalla tavallaan uskollisia demokratismille ja propagoivat sitä kansan keskuudessa. Mutta minkäs sille voi, että meidän käsityksemme demokratismista on vähän toisenlainen.

Sodan tuottamien ennen kuulumattomien räsitusten ja onnettomuuksien lieventämiseksi sekä niiden mitä kauheimpien haavojen parantamiseksi, joita sota on aiheuttanut kansalle, tarvitaan mielestämme *vallankumouksellista* demokratismia, tarvitaan nimenomaan sen luontoisia *vallankumouksellisia* toimenpiteitä, kuin on esimerkin vuoksi esitetty asuntojen jakaminen köyhälistön etujen mukaisesti. *Aivan samoin* on meneteltävä sekä kaupungissa että maa-

seudulla elintarvikkeiden, vaatteiden, jalkineiden y.m. suhteen, maaseudulla maan y.m. suhteen. *Tässä* mielessä me voimme *saada heti* valtion hallitsemiseen ainakin kymmenkunta, ellei kaksikymmentäkin miljoonaa ihmistä käsittävän *valtiokoneiston*, koneiston, jota ei ole nähty ainoassakaan kapitalistisessa valtiossa. Vain me voimme luoda sellaisen koneiston, koska meille on turvattu väestön valtaemmistön täydellinen ja rajaton kannatus. Vain me voimme luoda sellaisen koneiston, koska meillä on tietoisia työläisiä, jotka pitkäaikaisen kapitalistisen „koulutuksen” ansiosta ovat tottuneet kuriin (emmehän suotta ole olleet opissa kapitalismilla) ja *kykenevät* luomaan työväenmiliisin sekä laajentamaan sen *vähitellen* (aloittaen laajentamisen viipymättä) *yleiskansalliseksi* miliisiksi. Tietoisten työläisten pitää johtaa, mutta hallintotoimeen he voivat vetää todelliset työtätekevien ja sorrettujen joukot.

On selvää, että tämän uuden koneiston ottaessa ensi askeleita virheet ovat kiertämättömiä. Mutta eikö sitten talonpojilla ollut virheitä silloin, kun he pääsivät vapaiksi maaorjuudesta ja ryhtyivät itse hoitamaan asioitaan? Voiko sitten olla muuta tietä kansan opettamiseen hallitsemaan itseään, vapautumaan virheistään kuin käytännön tie? kuin se, että ryhdytään viipymättä toteuttamaan todellista kansan itsehallintoa? Tärkeintä on nyt luopua siitä porvarillisesta intelligenssin ennakkoluulosta, että muka valtiota voivat hallita vain erikoiset virkamiehet, jotka koko yhteiskunnallisen asemansa vuoksi ovat täysin riippuvaisia pääomasta. Tärkeintä on, että tehdään loppu sellaisesta asiaintilasta, jolloin porvarit, virkamiehet ja „socialistiset” ministerit pyrkivät hallitsemaan vanhaan tapaan, mutta eivät voi hallita, ja seitsemän kuukauden kuluttua talonpoikaisessa maassa puhkeaa talonpoikaiskapina! Tärkeintä on, että saadaan sorretut ja työtätekevät luottamaan omiin voimiinsa, osoitetaan heille käytännössä, että he voivat ja heidän täytyy itse ryhtyä jakamaan *oikein*, tarkalleen säännöstellysti ja järjestyneesti leipää, kaikenlaista ruokaa, maitoa, vaatteita, asuntoja j.n.e. *köyhälistön etujen mukaisesti*. Ilman sitä Venäjä *ei voi* pelastua vararikolta ja tuholta, mutta se, että kaikkialla ryhdytään rehellisesti ja rohkeasti luovuttamaan hallintointia proletaarien ja puoliproletaarien käsiin, saa aikaan

sellaisen historiassa ennen näkemättömän joukkojen val-lankumouksellisen innostuksen, lisää niin moninkertaisesti kansan voimia taistelussa onnettomuuksia vastaan, että paljon sellaista, mikä näytti meidän suppeille, vanhoille, byrokraattisille voimillemme mahdottomalta, tulee mahdolliseksi miljoonaisten joukkojen voimille, joukkojen, *jotka alkavat tehdä työtä itseään varten* eivätkä tee työtä pakosta kapitalistia, tyhjäntoimittajaa enempiä kuin virkamiestäkään varten.

* * *

Valtiokoneistokysymykseen kuuluu myös kysymys sentralismista, jonka tov. Bazarov on erittäin tarmokkaasti ja erittäin epäonnistuneesti herättänyt „Novaja Zhiznin” 138. numerossa syyskuun 27 pltä kirjoituksessa „Bolshevikit ja valtaproblemi”.

Tov. Bazarov järkeilee näin: „Neuvostot eivät ole sellainen koneisto, joka soveltuisi valtioelämän kaikille aloille”, koska seitsenkuukautinen kokemus on muka osoittanut ja „kymmenet ja sadat Pietarin toimeenpanevan komitean Talouselämän osaston asiakirjatiedot” ovat vahvistaneet, että Neuvostot „eivät ole rappion torjumisen alalla voineet saavuttaa edes jossain määrin tyydyttäviä tuloksia”, vaikka niillä on todellisuudessa ollutkin monilla paikkakunnilla „täysi valta”. Tarvitaan koneisto, „joka on jaoteltu tuotantoaloittain, tiukasti keskitetty jokaisen alan puitteisiin ja alistettu yhtenäisen yleisvaltiollisen keskuksen alaiseksi”. Suvaitkaa nähdä, että „kysymys ei ole vanhan koneiston vaihtamisesta uuteen, vaan ainoastaan sen reformoimisesta... pilkatkoot bolshevikit sitten miten paljon hyvänsä ihmisiä, joilla on suunnitelma”...

Kaikki nämä toveri Bazarovin järkeilyt ovat suorastaan hämmästyttävän avuttomia, aivan kuin porvariston järkeilyjen jäljennöskaavoja, porvariston luokkakatsantokannan heijastusta!

Ja tosiaankin. On suorastaan naurettavaa (ellei se ole kapitalistien omanvoitonpyynteisen luokkakantaisen valheen toistamista) sanoa niin, että muka Neuvostoilla on edes jossain Venäjällä ja edes joskus ollut „täysi valta”. Täysi valta merkitsee valtaa koko maahan, kaikkiin pankkeihin, kaikkiin tehtaisiin nähden; henkilö, joka tuntee hii-

kankin historian kokemusta ja tieteellistä aineistoa politiikan yhteydestä talouteen, ei olisi voinut „unohtaa” tätä „pikkuseikkaa”.

Porvariston vilpillinen menetelmä on se, että porvaristo *ei* anna valtaa Neuvostoille, *sabotoi* niiden jokaista tärkeää toimenpidettä, pitää hallituksen omissa käsissään, säilyttää valtansa maahan ja pankkeihin j.n.e. ja samalla työntää syyn rappiotilasta Neuvostojen niskoille! Siinä se onkin koalition antama surullinen kokemus kokonaisuudessaan.

Neuvostoilla ei ole koskaan ollut täyttä valtaa eivätkä niiden toimenpiteet ole voineet antaa mitään muuta kuin hetkellistä helpotusta ja sekasotkun suurenemista.

Sentralismin välttämättömyyden todisteleminen bolshevikille, jotka vakaumuksensa, ohjelmansa ja koko puolueensa taktiikan puolesta ovat sentralisteja, merkitsee todella avoimeen oveen kolkuttamista. „Novaja Zhiznin” kirjoittajat tekevät tuota turhaa työtä vain siksi, etteivät he ole lainkaan käsittäneet meidän ivamme sisältöä ja merkitystä heidän „yleisvaltiollisen” katsantokantansa suhteen. Ja novajazhizniläiset eivät ole käsittäneet sitä sen vuoksi, että luokkataisteluopin he tunnustavat vain *suullaan* eivätkä älyllään. He toistelevat ulkoa oppimiaan sanoja luokkataistelusta ja horjahtelevat joka sekunti teoreettisesti huvittavalle, käytännöllisesti taantumukselliselle „luokkien yläpuolella olevalle katsantokannalle” nimittään tätä porvariston palvomista „yleisvaltiolliseksi” suunnitelmaksii.

Hyvät ihmiset, valtio on luokkakäsite. Valtio on luokan toista luokkaa kohtaan harjoittaman väkivallan elin eli koneisto. Niin kauan kuin se on porvariston proletariaattia kohtaan harjoittaman väkivallan koneisto, niin kauan proletarisena tunnuksena voi olla ainoastaan yksi tunnus: tämän valtion *murskaaminen*. Mutta kun valtio tulee proletaariseksi, kun se tulee proletariaatin porvaristoa kohtaan harjoittaman väkivallan koneistoksi, silloin olemme täydellisesti ja ehdottomasti lujan vallan ja sentralismin kannalla.

Helppotajuisemmin sanoen: emme me naura „suunnitelmille”, vaan sille, kun Bazarov ja kumpp. eivät käsitä, että kieltäessään „työväenvalvonnan”, kieltäessään „proletariaatin diktatuurin” he *ovat* porvariston diktatuurin kannalla. Keskitietä ei ole, keskitie on pikkuporvarillisen demokraatin turhaa haaveilua.

Neuvostojen *sentralismia* vastaan, niiden yhdistämistä vastaan ei mikään keskus, ei yksikään bolshevikki ole koskaan väittänyt. Tuotantoaloittain toimivia tehdaskomiteoita ja niiden keskittämistä vastaan ei kukaan meistä väitä. Bazarov ampuu *yli maalin*.

Olemme nauraneet, nauramme ja tulemme nauramaan *reformismille* emmekä „sentralismille” ja „suunnitelmille”. Sillä teidän reformisminne on kovin naurettavaa sen kokemuksen jälkeen, jonka olemme saaneet koalitiosta. Ja kun sanotaan, ettei „koneistoa vaihdeta uuteen, vaan reformoidaan”, niin se merkitsee reformistina olemista, se merkitsee reformistiseksi eikä vallankumoukselliseksi demokraattiksi tulemistä. Reformismi ei ole mitään muuta kuin hallitsevan luokan myönnytyksiä *eikä* sen kukistamista, hallitsevan luokan myönnytyksiä vallan säilyessä *sen käsissä*.

Tämä onkin juuri sitä, mitä puoli vuotta kestäneen koalition aikana on kokeiltu.

Sille me naurammekin. Harkitsematta luokkataisteluoppia loppuun saakka Bazarov joutuu porvariston pauloihin, porvariston, joka veisaa kuorossa: „niin, juuri niin, me emme olekaan reformointia vastaan, me olemme sen puolesta, että työläiset osallistuisivat yleisvaltiolliseen valvontaan, siihen me suostumme täydellisesti”, ja hyväntahtoinen Bazarov esittää *objektiivisesti* kapitalistien säestäjän osaa.

Siten on aina käynyt ja siten tulee aina käymään niille ihmisille, jotka kärkevän luokkataistelun tilanteessa pyrkivät ottamaan „keskusta”-asenteen. Ja juuri sen vuoksi, etteivät „Novaja Zhiznin” kirjoittajat voi käsittää luokkataistelua, heidän politiikkansa onkin niin naurettavaa, ainaista horjumista porvariston ja proletariaatin välillä.

Hyvät kansalaiset, käykäähän käsiksi „suunnitelmiin”. Se ei ole politiikkaa, se ei ole luokkataistelua, ja siinä te voitte tuottaa kansalle hyötyä. Teillä lehdessä on paljon taloustieteilijöitä. Ottakaa yhteys sellaisiin insinööreihin y.m., jotka ovat valmiit työskentelemään tuotannon ja jaon säännöstelyä koskevien kysymysten parissa, käyttäkää suuren „koneistonne” (lehden) lisälehti täsmällisten tietojen asialliseen laatimiseen tuotteiden tuotannosta ja jaosta Venäjällä, pankeista ja syndikaateista j.n.e., j.n.e.—

siten te tuotatte hyötyä kansalle, siinä teidän istumisenne kahdella tuolilla ei tule vaikuttamaan erikoisen vahingollisesti, sellainen työ „suunnitelmien” alalla ei aiheuta työläisten taholta ivailua, vaan kiitollisuutta.

Voitettuaan proletariaatti tekee näin: se panee taloustieteilijät, insinöörit, agronomit y.m. työväenjärjestöjen *valvonnan alaisina* laatimaan „suunnitelmaa”, tarkastamaan sitä, etsimään keinoja työn säästämiseksi keskityksen avulla, etsimään yksinkertaisimman, halvimman, sopivimman ja yleisimmän valvonnan toteuttamisen keinoja ja menetelmiä. Me maksamme siitä taloustieteilijöille, tilastotyöntekijöille, tekniikoille suuret rahat, mutta... mutta me emme anna heille ruokaa, elleivät he suorita tätä työtä tunnollisesti ja täysin *työtätekevien etujen mukaisesti*.

Me olemme sentralismin ja „suunnitelman” kannalla, mutta vain *proletaarisen* valtion sentralismin ja suunnitelman kannalla, tuotannon ja jaon proletaarisen säännötelyn kannalla köyhien, työtätekevien ja riistettyjen etujen mukaisesti, riistäjiä *vastaan*. „Yleisvaltiollisella” me suostumme tarkoittamaan vain sitä, mikä nujertaa kapitalistien vastarinnan, mikä antaa täyden vallan kansan enemmistölle, t.s. proletaareille ja puoliproletaareille, työläisille ja köyhille talonpojille.

* * *

Viides perustelu on se, että bolshevikit eivät kykene pitämään valtaa, koska „tilanne on poikkeuksellisen mutkallinen”...

Neropatit! He lienevät valmiit suostumaan vallankumoukseenkin — mutta vain ilman „poikkeuksellisen mutkallista tilannetta”.

Sellaisia vallankumouksia ei ole, eikä sellaisen vallankumouksen kaipuu ole muuta kuin porvarillisen intelligentin taantumuksellista vaikerointia. Vaikka vallankumous alkaisikin tilanteessa, joka ei näytä kovinkaan mutkalliselta, niin itse vallankumous kehittyessään luo *aina poikkeuksellisen* mutkallisen tilanteen. Sillä vallankumous, todellinen, syvä, Marxin sanonnan mukaan „kansan” vallankumous³¹ on vanhan yhteiskuntajärjestelmän, kymmenien miljoonien ihmisten vanhan elämänjärjestyksen kuolemisen ja uuden yhteiskuntajärjestelmän,

elämänjärjestyksen syntymisen uskomattoman monimutkainen ja tuskallinen prosessi. Vallankumous on mitä kärkevintä, vimmatuinta ja hurjinta luokkataistelua ja kansalaissotaa. Historiassa ei yksikään suuri vallankumous ole tapahtunut ilman kansalaissotaa. Ja vain koteloihmiset voivat luulla, että kansalaissota on ajateltavissa ilman „poikkeuksellisen mutkallista tilannetta”.

Ellei olisi poikkeuksellisen mutkallista tilannetta, niin ei olisi vallankumoustakaan. Joka susia pelkää, sen ei ole metsään menemistä.

Viidennessä perustelussa ei ole mitään käsittelemistä, koska siinä ei ole mitään taloudellista, poliittista eikä yleensä mitään muutakaan ajatusta. Siinä on ainoastaan sellaisten ihmisten huokailuja, jotka vallankumous on tehnyt surullisiksi ja pelästyneiksi. Tämän huokailun luonnehtimiseksi kerron pari pientä henkilökohtaista muistelmia.

Keskustelu rikkaan insinöörin kanssa vähää ennen heinäkuun päiviä. Insinööri oli joskus ollut vallankumousmies, kuulunut sosialidemokraattiseen ja jopa bolshevistiseenkin puolueeseen. Nyt hän on pelkkää pelkoa, pelkkää vihaa mellastavia ja talttumattomia työläisiä kohtaan. Jos nämä olisivat edes sellaisia kuin saksalaiset työläiset,— sanoo hän (ulkomailla käynyt sivistynyt ihminen),— minä tietysti ymmärrän yleensä sosiaalisen vallankumouksen kiertämättömyyden, mutta meillä tämä ei ole vallankumous, tämä on perikato... kun sota on aiheuttanut työläisten tason tällaisen alenemisen.

Hän olisi valmis tunnustamaan sosiaalisen vallankumouksen, jos historia johtaisi siihen yhtä hiljaisesti, rauhallisesti, tasaisesti ja täsmällisesti, kuin saksalainen pikajuna saapuu asemalle. Arvokas junailija avaa vaunun ovet ja julistaa: „sosiaalisen vallankumouksen asema. Alle aussteigen (poistukaa kaikki vaunusta)!”. Miksei silloin voitaisi siirtyä Tit Tityshien insinöörin asemasta työväenjärjestöjen insinöörin asemaan.

Se mies on nähnyt lakkoja. Hän tietää, millaisen kiihkon myrskyn aiheuttaa tavallisinkin lakko aina, jopa rauhallsimpanakin aikana. Hän ymmärtää tietenkin, kuinka monta miljoonaa kertaa voimakkaamman pitää tuon myrskyn olla silloin, kun luokkataistelu on nostanut *koko* suunnattoman maan työväen, kun sota ja riisto ovat saattaneet miltei

epätoivon partaalle miljoonia ihmisiä, joita tilanherrat ovat vuosisatoja piinanneet, joita kapitalistit ja tsaarin virkamiehet ovat vuosikymmeniä ryövänneet ja pieksäneet. Hän ymmärtää kaiken tämän „teoreettisesti”, hän tunnustaa kaiken tämän vain *suullaan*, hän on yksinkertaisesti säikähtänyt „poikkeuksellisen mutkallista tilannetta”.

Heinäkuun päivien jälkeen minä jouduin piileskelemään sen erittäin huolekkaan huomion vuoksi, jolla Kerenskin hallitus minua kunnioitti. Meikäläisiä piilotti tietenkin työläinen. Pietarin kaukaisessa työläisesikaupungissa, työläisen pienessä asunnossa tarjotaan päivällistä. Emäntä tuo leipää. Isäntä sanoo: „Katsohan, miten mainiota leipää. Eivätpä „ne” uskallakaan nyt antaa huonoa leipää. Emme enää ajatelleetkaan, että Pietarissa voitaisiin antaa hyvää leipää”.

Minua hämmästytti tämä heinäkuun päivien luokkarvio. Ajatukseni askartelivat tapahtuman poliittisen merkityksen ympärillä, punnitsivat sen osuutta tapahtumain yleisessä kulussa, harkitsivat, millaisesta tilanteesta johtui tuo historian käänne ja millaisen tilanteen se muodostaa, miten meidän on muutettava tunnuksiamme ja puoluekoneistoamme soveltaaksemme sen muuttuneeseen tilanteeseen. Leipää en ajatellut, koska en ollut kokenut puutetta. Leipä oli minulle jokin itsestään selvä asia, jonkinlainen kirjailijatyön sivutuote. Kaiken perustaan, luokkataisteluun leivästä, ajatus tulee poliittisen analyysin kautta tavattoman monimutkaista ja sotkuista tietä.

Mutta sorretun luokan edustaja, vaikkakin hyvin pal-kattu ja täysin valistunut työläinen, ottaa härkää suoraan sarvista niin ihmeellisen yksinkertaisesti ja suorasukaisesti, sillä lujalla päättäväisyydellä, sillä hämmästyttävällä katsantokannan selvyydellä, josta meikäläinen intelligentti on yhtä kaukana kuin taivaan tähdestä. Koko maailma jakautuu kahteen leiriin: „me” työtätekevät ja „he” riistäjät. Ei hämmingin häivääkään tapahtuneen johdosta: se oli eräs ottelu työn ja pääoman välisessä pitkäaikaisessa taistelussa. Kun metsää hakataan, niin lastut lentävät.

„Miten tuskallinen asia onkaan tuo vallankumouksen „poikkeuksellisen mutkallinen tilanne” — sellaisia ovat porvarillisen intelligentin ajatukset ja tunteet.

„Me panimme „heidät” lujille, „he” eivät enää uskalla olla niin julkeita kuin ennen. Kun panemme heidät vielä kerran lujille, niin pääsemme heistä kokonaan”—sellaisia ovat työläisen ajatukset ja tunteet.

* * *

Kuudes ja viimeinen perustelu: proletariaatti „ei kykene vastustamaan kaikkea sitä vihamielisten voimien painostusta, joka pyyhkäisee pois proletariaatin diktatuurin ja samalla koko vallankumouksenkin”.

Älkää pelotelko, herrat, te ette voi säikäyttää meitä. Olemme nähneet nuo vihamieliset voimat ja niiden painostuksen Kornilovin kapinaliikkeessä (josta kerenskiläisyys ei millään eroa). Kuinka proletariaatti ja talonpoikaisköyhälistö pyyhkäisivät pois Kornilovin kapinan, kuinka surkeaan ja avuttomaan asemaan joutuivat porvariston kannattajat ja erikoisen varakkaiden sekä vallankumoukselle erittäin „vihamielisten” pienmaanomistajien paikallisten kerrosten harvalukuiset edustajat, sen kaikki näkivät, sen kansa muistaa. Syyskuun 30 päivän numerossaan „Delo Naroda”, suostutelllessaan työläisiä „kärsimään” kerenskiläisyyttä (s.o. kornilovilaisuutta) ja tekaistua tsereteliäistä Bulyginin duumaa Perustavaan kokoukseen asti (joka kutsutaan koolle kapinoivaa talonpoikaistoa vastaan suunnattujen „sotilaallisten toimenpiteiden” turvin!), tämä „Delo Naroda” toistelee henkeään haukkoen nimenomaan kuudetta „Novaja Zhiznin” perustelua ja huutaa äänensä käheäksi: „Kerenskin hallitus ei missään tapauksessa alistu” (Neuvostojen valtaan, työläisten ja talonpoikain valtaan, jota „Delo Naroda” nimittää „Trotskin ja Leninin” vallaksi, ettei jäisi jälkeen pogromimiehistä ja antisemiteistä, monarkisteista ja kadeteista; siinä keinot, joihin eserrät turvautuvat!!).

Mutta „Novaja Zhizn” ja „Delo Naroda” eivät voi säikäyttää tietoisia työläisiä. „Kerenskin hallitus”, te sanotte, „ei missään tapauksessa alistu”, siis yksinkertaisemmin, suoraan ja selvemmin sanottuna se toistaa Kornilovin kapinan. Ja „Delo Narodan” herrat julkeavat sanoa, että se muka tulee olemaan „kansalaissotaa”, että se on muka „kauhea perspektiivi”!

Ei, herrat, työläisiä ette petä. Siitä ei tule kansalaisotaa, vaan pienen kornilovilaisryhmän mitä toivottomin melakka: vai haluavat eserrät „olla alistumatta” kansan tahdon ja provosoida hinnalla millä hyvänsä kansan toistamaan laajassa mitassa sen, mitä tapahtui kornilovilaisten suhteen Viipurissa, *jos he haluavat* sitä, jos eserrien puolueen jäsen Kerenski haluaa sitä, niin hän voi kyllä saattaa kansan vimman valtaan. Mutta työläisiä ja sotilaita te, herrat, ette sillä säikäytä.

Mikä tavaton julkeus: tekaisivat uuden Bulyginin Duuman, haalivat väärennyksillä avukseen taantumuksellisia osuustoimintamiehiä ja maalaiskulakkeja, näiden lisäksi kapitalisteja ja tilanherroja (joita nimitettiin sensusainekseksi) ja tämän kornilovilaisjoukkion avulla haluavat *murtaa kansan tahdon*, työläisten ja talonpoikain tahdon.

Talonpoikaisessa maassa on asiat saatettu sellaiseen tilaan, että kaikkialla kuohuu laveana virtana talonpoikaiskapina! Ajatelkaahan vain: demokraattisessa tasavallassa, jossa 80 prosenttia väestöstä on talonpoikia, talonpojat on saatettu kapinoimaan... Saman „Delo Narodan”, Tshernovin lehden, „socialistivallankumouksellisten” puolueen äänenkannattajan, jolla syyskuun 30 päivänä riitti hävyttömyyttä neuvoa työläisiä ja talonpoikia „kärsimään”, oli pakko tunnustaa syyskuun 29 päivänä pääkirjoituksessaan:

„Tähän asti ei ole tehty *juuri mitään* niiden *orjuuttavien* suhteiden hävittämiseksi, jotka *vallitsevat* yhä nimenomaan keski-Venäjän maaseudulla”.

Tämä sama „Delo Naroda” puhuu samassa syyskuun 29 päivän pääkirjoituksessa, että „vallankumouksellisten ministerien” menetelmissä „on vielä runsaasti Stolypinin ajan tuntua”, siis toisin sanoen, selvemmin ja yksinkertaisemmin sanottuna, se nimittää Kerenskiä, Nikitiniä, Kishkiniä ja kumppaneita *stolypinilaisiksi*.

„Stolypinilaiset” Kerenski ja kumpp. ovat saattaneet talonpojat kapinoimaan ja ottavat nyt käytäntöön „sotilaallisia keinoja” talonpoikia vastaan, lohduttelevat kansaa Perustavan kokouksen koollekutsumisella (vaikka Kerenski ja Tsereteli ovat jo kerran *petkuttaneet* kansaa ilmoittamalla juhlallisesti heinäkuun 8 päivänä, että Perustava

kokous kutsutaan koolle määrääjakana, syyskuun 17 päivänä, mutta sitten he *rikkoivat lupauksensa* ja lykkäsivät Perustavan kokouksen jopa vastoin *menshevikki Danin* neuvoja, lykkäsivät Perustavan kokouksen marraskuun loppuun eikä lokakuun loppuun, kuten silloinen menshevis-tinen Toimeenpaneva Keskuskomitea tahtoi). „Stolypinilaiset” Kerenski ja kumpp. lohduttavat kansaa piakkoin tapahtuvalla Perustavan kokouksen koollekutsumisella, ikään kuin kansa voisi uskoa niitä, jotka ovat jo kerran valehdelleet samasta asiasta, ikään kuin kansa voisi uskoa, että hallitus, joka syrjäkylissäkin käyttää *sotilaallisia keinoja*, t.s. joka ilmeisesti *salaa* tietoisten talonpoikain mieltävaltaisia vangitsemisia ja vaaliväärennyksiä, kutsuu *sääntömääräisesti* koolle Perustavan kokouksen.

Saattaa talonpojat kapinoimaan ja olla niin julkea, että sanoa heille: „pitää „kärsiä loppuun asti”, pitää odottaa, luottaa siihen hallitukseen, joka „sotilaallisin keinoin” rauhoittaa kapinoivia talonpoikia!”

Saattaa asiat siihen tilaan, että satojatuhansia venäläisiä sotilaita tuhoutui kesäkuun 19 päivän jälkeen tapahtuneessa hyökkäyksessä, että sota pitkistyy ja saksalaiset matruusit ovat nousseet kapinaan heitellen päällikköjään veteen, saattaa asiat niin pitkälle ja puhua kaiken aikaa koreita sanoja rauhasta *tarjoamatta* kuitenkaan oikeudenmukaista rauhaa *kaikille* sotaikäyville maille ja olla samalla niin julkea, että sanoa työläisille ja talonpojille, sanoa sotaan sortuville sotilaille: „täytyy kärsiä loppuun asti” ja luottakaa „stolypinilaisen” Kerenskin hallitukseen, luottakaa vielä kuukausi kornilovilaisiin kenraaleihin, ehkä he kuukauden aikana antavat vielä muutamia kymmeniä tuhansia sotilaita teurastettavaksi... „Täytyy kärsiä”.

Eikö tämä sitten ole julkeutta??

Ei, herrat eserrät, Kerenskin puoluekollegat, sotamiehiä te ette petä!

Työläiset ja sotamiehet, jotka tietävät, että *Neuvostohallitus* tarjoaa *heti* oikeudenmukaista rauhaa kaikille sotaikäyville maille ja siis antaa *todennäköisesti* heti aselevon ja pikaisen rauhan, nämä työläiset ja sotamiehet eivät siedä päivääkään, eivät *tarpeetonta* tuntiakaan Kerenskin hallitusta.

Talonpoikaisarmeijamme sotamiehet eivät siedä päivääkään, eivät *tarpeetonta* tuntiakaan, että vastoin Neuvosto-

jen tahtoa valtaan jäisi Kerenskin hallitus, joka *sotilaallisin keinoin* tukahduttaa talonpoikaiskapinaa.

Ei, herrat eserrät, Kerenskin puoluekollegat, työläisiä ja talonpoikia te ette enää petä.

* * *

Kysymyksessä vihamielisten voimien painostuksesta, joka miltei kuoliaaksi säikäytetyn „Novaja Zhiznin” vakuuttelujen mukaan pyyhkäisee pois proletariaatin diktatuurin, on vielä eräs hirveä looginen ja poliittinen virhe, jota voivat olla näkemättä vain ne ihmiset, jotka ovat antaneet pelotella itsensä miltei syyntakeettomaan tilaan.

„Vihamielisten voimien painostus pyyhkäisee pois proletariaatin diktatuurin”, te sanotte. Hyvä on. Mutta, hyvät kansalaiset, teidän olette taloustieteilijöitä ja sivistyneitä ihmisiä. Te kaikki tiedätte, että demokratian vertaaminen porvaristoon on järjettömyyttä ja tietämättömyyttä, että se on samaa kuin verrata puutia arsinoihin. Sillä on olemassa demokraattista porvaristoa ja epädemokraattisia (Vendéehen kykeneviä) pikkuporvariston kerroksia.

„Vihamieliset voimat” — se on fraasi. Luokkakäsite taas on *porvaristo* (jota kannattavat myös tilanherrat).

Porvaristo ja tilanherrat, proletariaatti, pikkuporvaristo ja pikkuisännät, ensi kädessä talonpoikaisto — siinä kolme perus-„voimaa”, joihin Venäjä, kuten *jokainen* muikin kapitalistinen maa, jakautuu. Siinä kolme perus-„voimaa”, joiden olemassaolon jokaisessa kapitalistimaassa (ja Venäjälläkin) on jo kauan sitten osoittanut, paitsi taloustieteellinen analyysi, myös *kaikkien* maiden uusimman historian *poliittinen kokemus*, *kaikkien* Euroopan vallankumousten kokemus XVIII vuosisadalta alkaen ja *kahden* Venäjän vallankumouksen, vuosien 1905 ja 1917 vallankumousten kokemus.

Siis te uhkaatte proletaareja sillä, että porvariston rynnistys pyyhkäisee pois heidän valtansa? Siihen ja vain siihen supistuukin teidän uhkauksenne, mitään muuta sisältöä siinä ei ole.

Hyvä on. Jos esimerkiksi porvaristo saattaa pyyhkäistä pois työläisten ja talonpoikaisköyhälistön vallan, niin silloin ei jää jäljelle muuta kuin „koalitio”, t.s. pikkuporvarien liitto tai sopimus porvariston kanssa. Mitään muuta ei ole ajateltavissakaan!!

Mutta koalitiotahan kokeiltiin puolisen vuotta, se johti vararikoon, ja te itse, herttaiset, mutta ajattelemaan pystymättömät kansalaiset „Novaja Zhiznissä”, *kieltäydyytte* koalitiosta.

Kuinka siis käy?

Te, „Novaja Zhiznin” kansalaiset, olette menneet niin sekaisin, olette antaneet niin säikäyttää itsenne, että ette pysty sovittamaan alkua ja loppua yhteen edes yksinkertaisimmassakaan päätelmässä, *edes laskemaan kolmeen asti viidestä puhumattakaan*.

Joko kaikki valta porvaristolle — sitä te ette ole pitkään aikaan puolustaneet, eikä itse porvaristokaan uskalla edes hiiskahtaa siitä, koska se tietää, että jo huhtikuun 20 ja 21 pnä kansa yhdellä olan tönäyksellä suisti sellaisen vallan ja suistaa sen nyt paljon päättäväisemmin ja armoittomammin. Tai pikkuporvariston valta, t.s. sen koalitio (liitto, sopimus) porvariston kanssa, sillä pikkuporvaristo ei halua *eikä* voikaan vallata valtaa itsenäisesti ja riippumattomasti, kuten kaikkien vallankumousten kokemus on osoittanut, kuten osoittaa myös taloustiede, joka selittää, että kapitalistisessa maassa voidaan olla pääoman kannalla, voidaan olla työn kannalla, mutta niiden välillä ei voida olla. Tämä koalitio on kokeillut Venäjällä puolen vuoden aikana monia kymmeniä keinoja ja luhistunut.

Taikka vihdoin kaikki valta proletaareille ja köyhille talonpojille porvaristoa vastaan, sen vastarinnan nujertamiseksi. Sitä ei ole vielä kokeiltu, ja te, „Novaja Zhiznin” herrat, *neuvotte* kansaa *olemaan kokeilematta* sitä ja pelottelette kansaa omalla pelästyneisyydellänne porvariston edessä.

Mitään neljättä ei voida keksiäkään.

Jos siis „Novaja Zhizn” pelkää proletariaatin diktatuuria ja kieltäytyy siitä sen takia, että muka porvaristo voi saattaa proletaarisen vallan häviöön, niin se on samaa kuin *palata salaa sovinnonhieronan* kannalle kapitalisteihin nähden!!! On päivänselvää, että se, joka pelkää vastarintaa, joka ei usko tämän vastarinnan nujertamisen mahdollisuuteen, joka opettaa kansalle: „pelätkää kapitalistien vastarintaa, te ette voi suoriutua siitä”, se kehottaa *siten* uudelleen sovintoon kapitalistien kanssa.

„Novaja Zhizn” on mennyt auttamattomasti ja surkeasti sekaisin, kuten nykyään ovat menneet sekaisin kaikki pik-

kuporvarilliset demokraatit, jotka näkevät koalition luhistumisen, eivät uskalla puolustaa koalitiota avoimesti, ollen samaan aikaan porvariston suojeluksessa, ja pelkäävät proletaarien ja talonpoikaisköyhälistön kaikkivaltaa.

* * *

Pelätään kapitalistien vastarintaa ja samalla nimitetään itseään vallankumousmieheksi, halutaan lukeutua sosialisteihin — mikä häpeä! Miten pitkälle opportunistin tarvelemän maailmansosialismin aatteellisen vajoamisen onkaan pitänyt mennä, jotta tällaisia ääniä *on saattanut ilmaantua!*

Kapitalistien vastustusvoiman olemme jo nähneet, koko kansa on sen nähnyt, sillä kapitalistit ovat tietoisempia kuin muut luokat ja ymmärsivät heti Neuvostojen merkityksen, jännittivät heti *kaikki voimansa* äärimmilleen, panivat liikkeelle kaikki keinot, ryhtyivät mitä säädyttömimpiin tekoihin, menivät niin pitkälle, että ottivat käytäntöön ennen kuulumattomia valhe- ja parjausmenetelmiä ja sotilaallisia salaliittoja *hävittääkseen Neuvostot*, tehdäkseen ne nollan arvoiseksi, prostituoidakseen ne (menshevikien ja eserrien avulla), muuttaakseen ne juttutuviksi, uuvuttaakseen talonpojat ja työläiset monia kuukausia kestäväällä tyhjänpäiväisellä sanahelinällä ja vallankumousleikillä.

Mutta proletaarien ja talonpoikaisköyhälistön vastustusvoimaa *emme ole vielä nähneet*, sillä tämä voima ojentautuu täyteen mittaansa vasta silloin, kun valta tulee olemaan proletariaatilla, kun puutteen ja kapitalistisen orjuuden murjomat kymmenet miljoonat ihmiset näkevät käytännössä, *tuntevat*, että valta valtiossa on saatu sorrettujen luokkien käsiin, että valta auttaa köyhälistöä taistelussa tilanherroja ja kapitalisteja vastaan, *murtaa* näiden vastarinnan. *Vasta* silloin me voimme nähdä, miten suunnattomia kapitalismia vastustavia voimia piilee kansan uumenissa, vasta silloin tulee esiin se, jota Engels nimittää „piileväksi sosialismiksi”, vasta silloin jokaista *kymmentätuhatta* avointa tai lymyilevää, aktiivisesti toimivaa tai passiivista vastarintaa tekevää työväenluokan vallan vihollista kohti nousee *miljoona* uutta soturia, jotka ovat tähän saakka uinuneet poliittisesti, kärsineet puutetta ja olleet epätoivon murtamia, kadottaneet uskon siihen, että

hekin ovat ihmisiä, että heilläkin on oikeus elää, että koko nykyaikaisen keskitetyn valtion mahti voi palvella myös heitä, että proletaarisen miliisin osastot kehottavat täysin luottavaisesti myös *heitä* välittömään, mitä läheisimpään jokapäiväiseen osallistumiseen valtion hallintaan.

Kapitalistit ja tilanherrat ovat herrojen Plehanovien, Breshkovskajain, Tseretelien, Tshernovien ja kumppanien myötämielisellä osanotolla tehneet *kaikkensa ryvettääkseen* demokraattisen tasavallan, saastuttaakseen sen rikkauten palvonnalla siinä määrin, että kansan valtaisi apatia, välinpitämättömyys, että *kansalle olisi kaikki samantekevää*, koska nälkäinen ei voi erottaa tasavaltaa monarkiasta, viluissaan värjöttävä, avojalkainen, nääntynyt, vieraiden etujen puolesta tuhoutuva sotilas ei kykene rakastamaan tasavaltaa.

Mutta silloin, kun jokainen sekatyöläinen, jokainen työtön, jokainen keittäjätär, jokainen taloudelliseen häviöön joutunut talonpoika näkee — ei sanomalehdistä, vaan omin silmin näkee,— että proletaarinen valta ei matele rikkauten edessä, vaan auttaa köyhälistöä, että tämä valta toteuttaa vallankumouksellisia toimenpiteitä, että se ottaa tyhjäntoimittajilta pois liiat elintarvikkeet ja antaa ne nälkäisille, että se sijoittaa asunnottomia pakollisesti rikkaiden asuntoihin, että se pakottaa rikkaat maksamaan maidosta, mutta ei anna näille tippaakaan maitoa ennen kuin *kaikkien* köyhien perheiden lapset on turvattu sillä riittävässä määrin, että maat annetaan työtätekeville ja tehtaat ja pankit työläisten valvonnan alaisiksi, että rikkauksien salaamisesta miljonäärejä odottaa viipymätön ja tuntuva rangaistus,— juuri silloin, kun köyhälistö näkee ja tuntee tämän, silloin eivät mitkään kapitalistien ja kulakkien voimat, mitkään satoja miljardeja käyttelävän yleismaailmallisen finanssipääoman voimat voi voittaa kansan vallankumousta, vaan päinvastoin *kansan vallankumous* voittaa koko maailman, sillä sosialistinen kumous kypsyy kaikissa maissa.

Vallankumouksemme on voittamaton, jos se ei pelkää itseään, jos se antaa kaiken vallan proletariaatille, sillä meidän puolellamme on vieläkin valtavammat, kehittyneemmät ja järjestyneemmät maailman proletariaatin voimat, jotka sota on väliaikaisesti lannistanut, mutta joita se ei ole tuhonnut, vaan päinvastoin moninkertaistanut.

* * *

Pelätään, että herrat kapitalistit „pyyhkäisevät” pois bolshevikkien vallan, t.s. proletariaatin vallan, jolle on turvattu talonpoikaisköyhälistön rajaton tuki! Millaista likinäköisyyttä, miten häpeällistä kansan pelkäämistä, millaista ulkokultaisuutta! Tuota pelkoa ilmaisevat ihmiset kuuluvat siihen „ylhäisimpään” (kapitalistien mittapuun mukaan, mutta itse asiassa *mädäntyneeseen*) „yhteiskunta-piiriin”, joka lausuu sanan „oikeudenmukaisuus” uskomatta itsekään siihen, tottumuksesta, korulauseena, antamatta sille mitään sisältöä.

Tässä esimerkki:

Hra Peshehonov on tunnettu puolikadetti. Maltillisempaa trudovikkia, Breshkovskajain ja Plehanovien hengenheimolaista ei voida löytää. Ei ole ollut ministeriä, joka olisi palvellut auliimmin porvaristoa. Maailma ei ole nähnyt henkilöä, joka kannattaisi kiihkeämmin „koalitiota”, liittoutumista kapitalistien kanssa!

Ja kuulkaapa, millaisia tunnustuksia tämän herran oli pakko tehdä „Demokraattisessa” (lue: *bulyginilaisessa*) neuvottelukokouksessa pitämässään puheessa puolustuskantaisen „Izvestijan” kertoman mukaan:

„On kaksi ohjelmaa. Toinen on ryhmävaatimusten, luokka- ja kansallisten vaatimusten ohjelma. Avomielisimmin tätä ohjelmaa puolustavat bolshevikit. Mutta demokraattisten piirien toistenkaan osien ei ole lainkaan helppoa kieltäytyä tästä ohjelmasta, sillä onhan se työtekevien joukkojen vaatimus, syrjäytettyjen ja sorrettujen kansallisuuksien vaatimus. Ja sen tähden demokraattien ei ole niinkään helppoa katkaista välejänsä bolshevikkeihin, kieltäytyä näistä luokka-vaatimuksista, ennen kaikkea siksi, että nuo vaatimukset ovat olemukseltaan oikeudenmukaisia. Mutta tuo ohjelma, jonka puolesta me taistelimme ennen vallankumousta, jonka tähden suoritimme vallankumouksen ja jota me kaikki toisissa oloissa kannattaisimme hyvin yksimielisesti, on nykyisissä oloissa tavattoman vaarallinen. Vaara on nyt vieläkin suurempi siksi, että nämä vaatimukset joudutaan esittämään hetkenä, jolloin niiden tyydyttäminen on valtiolle mahdotonta. Ensinnäkin on suojattava kokonaisuus, valtio, pelastettava se tuholta, ja siihen on vain yksi tie: ei vaatimusten tyydyttäminen, niin oikeudenmukaisilta ja tehokailta kuin ne tuntunevatkin, vaan päinvastoin rajoitukset ja uhrit, joita on kannettava kaikilta puolin”. („Izvestija TsIK” syyskuun 17 päiväältä.)

Hra Peshehonov ei ymmärrä, että niin kauan kuin kapitalistit ovat vallassa, hän ei puolusta kokonaisuutta, vaan

Venäjän ja „liittolaisten” imperialistisen pääoman itsekkäitä etuja. Hra Peshehonov ei ymmärrä, että sota lakkaa olemasta anastussotaa, imperialistista ryöstösotaa vasta sen jälkeen, kun sanoudutaan irti kapitalisteista, *heidän* salaisista sopimuksistaan, *heidän* anektoinneistaan (vieraiden maiden anastuksesta), *heidän* pankki- ja finanssihujauksistaan. Hra Peshehonov ei ymmärrä, että vasta sen *jälkeen*, siinä tapauksessa, että vihollinen kieltäytyy sille virallisesti tarjotusta oikeudenmukaisesta rauhasta, sota tulee olemaan puolustussotaa, oikeutettua sotaa. Hra Peshehonov ei ymmärrä, että maan, joka on kukistanut pääoman ikeen, antanut maat talonpojille, alistanut pankit ja tehtaات työväenvalvontaan, että tämän maan puolustuskuntoisuus olisi *monta kertaa* vankempi kuin kapitalistisen maan puolustuskuntoisuus.

Ja mikä tärkeintä, hra Peshehonov ei ymmärrä, että ollen pakotettu myöntämään bolshevismien oikeudenmukaisuuden, myöntämään, että sen vaatimukset ovat „*työtätekevien joukkojen*”, t.s. väestön enemmistön vaatimuksia, hän siten *luovuttaa* kaikki asemansa, koko pikkuporvarillisen demokratian kaikki asemat.

Juuri siinä on voimamme. Siinä syy, miksi hallituksemme tulee olemaan voittamaton: siksi, että vastustajienkin on pakko myöntää, että bolshevikkien ohjelma on „*työtätekevien joukkojen*” ja „*sorrettujen kansallisuuksien*” ohjelma.

Hra Peshehonov, hänhän on kadettien, „*Jedinstvon*” ja „*Delo Narodan*” väen, Breshkovskajain ja Plehanovien poliittinen ystävä, hänhän on kulakkien sekä sellaisten herrain edustaja, joiden vaimot ja sisaret tulisivat huomenna puhkomaan päivänvarjoillaan vielä henkiiheverissä olevien bolshevikkien silmiä, jos asia menisi niin pitkälle, että Kornilovin tai (mikä on aivan samaa) Kerenskin sota-joukot löisivät bolshevikit.

Ja tuollainen herra *on pakotettu* myöntämään bolshevikkien vaatimusten „*oikeudenmukaisuuden*”.

Hänelle „*oikeudenmukaisuus*” on vain korusana. Mutta sodan köyhdyttämille, murjomille ja näännyttämille puoliproletaarien joukoille, kaupungin ja maaseudun pikkuporvariston enemmistölle se ei ole korusana, vaan mitä tärkein, polttavin ja mitä suurin kysymys nälkäkuolemasta, leipäpalasta. Juuri siitä syystä *minkäänlaista* politiikkaa

ei saa perustaa „koalitiioon”, nälkäisten ja taloudelliseen häviöön saatettujen ihmisten etujen „sovitteluun” riistäjien etujen kanssa. Juuri siitä syystä bolshevikkihallitukselle *on turvattu näiden* joukkojen, niiden valtaenemmistön kannatus.

Oikeudenmukaisuus on tyhjä sana, sanovat intelligentit ja ne heittiöt, jotka ovat taipuvaisia julistamaan itsensä marxilaisiksi sillä ylevällä perusteella, että he ovat „nähtyneet” taloudellisen materialismin „*selkäpuolen*”.

Aatteet muuttuvat voimaksi, kun ne valtaavat joukot. Ja nimenomaan nyt bolshevikit, s.o. vallankumouksellisen proletaarisen internationalismin edustajat, ovat politiikallaan olennoineet sen aatteen, joka panee liikkeelle äärettömän suuret työtätekevien joukot kaikkialla maailmassa.

Pelkkä oikeudenmukaisuus, pelkät riiston kiihdyttämien joukkojen tunteet eivät koskaan johtaisi joukkoja sosialismiin vievälle varmalle tielle. Mutta silloin kun kapitalismin ansiosta on kasvanut suurten pankkien, syndikaattien, rautateiden y.m. aineellinen koneisto; kun kehittyneimpien maiden mitä runsain kokemus on kasannut tekniikan ihmeiden varastot, joiden soveltamista käytäntöön kapitalismi *jarruttaa*; kun tietoiset työläiset ovat yhtyneet neljännesmiljoonaiseksi puolueeksi ottaakseen suunnitelmanmukaisesti käsiinsä tuon koneiston ja pannakseen sen käyntiin kaikkien työtätekevien ja riistettyjen tukemina,— kun nämä edellytykset *ovat* olemassa, niin silloin ei maan päältä löydy sellaista voimaa, joka voisi estää bolshevikkeja, *elleivät he anna säikäyttää itseään* ja jos he kykenevät ottamaan vallan käsiinsä, pitämästä valtaa maailman sosialistisen vallankumouksen voittoon asti.

LOPPULAUSE

Edelliset rivit oli jo kirjoitettu, kun „Novaja Zhiznin” pääkirjoitus lokakuun 1 päivänä kantoi tylsäjärkisyyden uuden kukkasen, tylsäjärkisyyden, joka on sitäkin vaarallisempaa, kun sen suojalippuna on myötämielisyys bolshevikkeja kohtaan ja verhona ratkiviisas poroporvarillinen järkeily: „älkää antako provosoida itseänne” (älkää jouduko niiden provokaatiohuudahdusten satimeen, joiden tarkoituksena on säikäyttää bolshevikkeja ja saada heidät *kieltäytymään* vallan otosta).

Kas tässä tuo kukkanen:

„Toisaalta heinäkuun 3—5 päivien tapaisten liikehtimisten opetukset ja toisaalta Kornilovin kapinapäivien opetukset ovat täysin selvästi osoittaneet, että demokratia, jolla on käytettävänään mitä suurinta vaikutusvaltaa väestön keskuudessa nauttivat elimet, on voittamaton silloin, kun se kansalaissodassa asettuu puolustautumiskannalle, mutta kärsii tappion ja kadottaa kaikki väliaineokset, horjuvat aineokset, kun se ottaa käsiinsä hyökkäysaloitteen”.

Jos bolshevikit olisivat osoittaneet missä muodossa hyvänsä millaista peräänantavuutta tahansa tuollaista poroporvarillista tylsäjärkisyyttä kohtaan, mikä ilmenee tuossa järkeilyssä, niin he olisivat saattaneet turmioon sekä puolueensa että vallankumouksen.

Sillä tuon järkeilyn kirjoittaja, ryhdyttyään puhumaan kansalaissodasta (kerrassaan voimien mukainen aihe joka suhteessa miellyttävälle daamille), on vääristellyt tätä kysymystä koskevat *historian opetukset* uskomattomaan koomillisuuteen saakka.

Proletaarisen vallankumoustaktiikan edustaja ja perustanlaskija Karl Marx kirjoitti *näistä* opetuksista, *tätä* kysymystä koskevista historian opetuksista seuraavaa:

„Kapina on taitoa aivan samoin kuin sota tai mikä muu taito tahansa. Se on tiettyjen sääntöjen alainen, joiden

laiminlyöminen vie turmioon puolueen, joka on syylistynyt niiden rikkomiseen. Nämä säännöt, jotka johtuvat loogillisesti puolueiden olemuksesta, niiden ehtojen olemuksesta, joiden kanssa tämänlaatuisessa tapauksessa joudutaan tekemisiin, ovat niin selviä ja yksinkertaisia, että vuoden 1848 lyhyt kokemus tutustutti saksalaiset niihin riittävästi. Ensinnäkään ei saa koskaan leikkiä kapinalla, ellei ole päättäväisyyttä mennä loppuun asti (kirjaimellisesti: ottaa huomioon kaikki tämän leikin seuraukset). Kapina on yhtälö, jossa on tavattoman epämääräiset suureet, joiden arvo voi muuttua joka päivä. Järjestyneisyyden, kurin ja perinnäisen arvovallan antama etuisuus on kokonaan niiden taisteluvoimien puolella, joita vastaan joudutaan toimimaan" (Marx tarkoittaa „vaikeinta" kapinatapausta: kapinaa vanhaa „lujaa" valtaa vastaan, sellaista sota- väkeä vastaan, joka ei ole rappeutunut vallankumouksen vaikutuksesta eikä hallituksen horjunnasta); „elleivät kapinaan nousseet kykene kokoamaan suuria voimia vastustajaansa vastaan, niin heidät lyödään hajalle ja tuho- taan. Toiseksi, kun kerran kapina on aloitettu, niin on toimittava mitä suurimmalla päättäväisyydellä ja ryhdyt- tävä hyökkäykseen. Puolustus on jokaisen aseellisen kapi- nan surma; puolustuksessa kapina on mennyttä jo ennen kuin se on ehtinyt mitellä voimiaan vihollisen kanssa. Yllätä vastustajasi silloin, kun sen joukot ovat vielä hajal- laan, hanki joka päivä uusia, vaikkapa pieniäkin menes- tyksiä; säilytä moraalinen ylivoima, minkä kapinaliikkeen alkumenestys on sinulle antanut; vedä puolellesi ne horju- vat ainekset, jotka aina menevät voimakkaamman mukana ja aina asettuvat varmemmalle puolelle; pakota vihollisesi perääntymään, ennen kuin se voi koota voimansa sinua vastaan; siis toimi Dantonin — tähän asti tunnetuista val- lankumoustaktiikan mestareista suurimman — sanojen mukaan: rohkeutta, rohkeutta ja taas rohkeutta" („Vallan- kumous ja vastavallankumous Saksassa", saksankielinen painos, 1907, s. 118).

Me olemme kaiken tämän muuttaneet, voivat sanoa itses- tään „Novaja Zhiznin" „myös-marxilaiset", meillä on kolminkertaisen rohkeuden asemesta kaksi etuisuutta: „meillä on kaksi: maltillisuus ja täsmällisyys". „Meille" ei maailmanhistorian kokemus, Ranskan suuren vallanku- mouksen kokemus merkitse mitään. „Meille" on tärkeää

vuoden 1917 kahden liikehtimisen kokemus, jonka Moltshalinin silmälasit ovat vääristelleet.

Tarkastelkaamme tätä kokemusta ilman noita ihastuttavia silmälaseja.

Heinäkuun 3—5 päivää te vertaatte „kansalaissotaan”, sillä te uskotte Aleksinskia, Pereverzevia ja kumppaneita. „Novaja Zhiznin” herroille on luonteenomaista, että he uskovat *sellaisia* ihmisiä (eivätkä suuren päivälehdessä valtavasta koneistosta huolimatta tee itsenäisesti yhtään mitään *tietojen keräämiseksi* heinäkuun 3—5 päivästä).

Mutta olettakaamme vaikkapa hetkiseksi, että heinäkuun 3—5 päivä ei ollut sen kansalaissodan alkua, jonka bolshevikit pidättivät alun puitteisiin, vaan se oli todellista kansalaissotaa. Olettakaamme.

Mitä tämä opetus osoittaisi siinä tapauksessa?

Ensinnäkin sitä, että bolshevikit *eivät* ryhtyneet hyökkäykseen, sillä kiistatonta on, että heinäkuun 4 päivän vastaisena yönä ja heinäkuun 4 päivänäkin he olisivat saaneet aikaan hyvin paljon, jos olisivat ryhtyneet hyökkäykseen. Puolustus oli heidän heikkoutenaan, jos puhutaan kansalaissodasta (kuten „Novaja Zhizn” järkeilee, eikä vaistonvaraisen purkauksen muuttamisesta huhtikuun 20 ja 21 päivän tyypiseksi mielenosoitukseksi, niin kuin *tosiasiat* puhuvat).

Näin ollen „opetus” puhuu „Novaja Zhiznin” neropatteja *vastaan*.

Toiseksi, kun bolshevikit eivät edes asettaneet päämääräkseen kapinaa heinäkuun 3 ja 4 päivänä, kun *yksikään* bolshevikkien *kollegio* ei edes asettanut sellaista kysymystä, niin syy siihen on „Novaja Zhiznin” kanssa käymämme väittelyn *ulkopuolella*. Sillä me väittelemme „kansalaissodan”, t.s. kapinan *opetuksista* emmekä siitä, milloin vallankumouksellista puoluetta pidättää kapinajatkuksesta se, että siltä tiettävästi puuttuu enemmistöä.

Koska kaikille on tunnettua, että bolshevikit saivat enemmistön pääkaupunkien Neuvostoissa ja maassa (yli 49% äänistä Moskovassa) vasta *paljoa myöhemmin* kuin heinäkuussa 1917, niin „opetukset” eivät siis taaskaan ole lainkaan ne, eivät lainkaan ne, mitkä joka suhteessa miellyttävä novajazhizniläinen daami haluaa nähdä.

Ei, ei, parempi on, kun ette puutu politiikkaan, te „Novaja Zhiznin” kansalaiset!

Kun vallankumouksellisella puolueella ei ole enemmistöä vallankumouksellisten luokkien etujoukoissa ja maassa, niin kapinasta ei voi olla puhettakaan. Sitä paitsi kapinaa varten on tarpeen: 1) vallankumouksen kiihtyvä kasvu yleiskansallisessa mitassa; 2) vanhan hallituksen, esimerkiksi „koalitio“-hallituksen, täydellinen moraalinen ja poliittinen romahdus; 3) suuri horjunta kaikkien väliai-
nosten leirissä, t.s. niiden leirissä, jotka *eivät ole* aivan täydellisesti hallituksen puolella, vaikka eilen olivatkin kokonaan sen puolella.

Miksi „Novaja Zhizn” ei edes huomannut tätä erittäin tärkeää opetusta ryhtyessään puhumaan heinäkuun 3—5 päivän „opetuksista”? Siksi, että poliittista kysymystä eivät ryhtyneet käsittelemään poliitikot, vaan porvariston pelästyttämät ahtaan intelligenttipiirin ihmiset.

Edelleen. Kolmanneksi tosiasiat osoittavat, että eserrien ja menshevikkien *hajaannus* alkoi nimenomaan heinäkuun 3 ja 4 päivän *jälkeen*, nimenomaan sen yhteydessä, että herrat Tseretelit *paljastivat* itsensä *heinäkuun* politiikallaan, nimenomaan sen yhteydessä, että *joukot* havaitsivat bolshevikit *omiksi* esitaistelijoikseen, mutta „sosialisti-blokkilaiset” pettureiksi. Tämä hajaannus tuli *jo ennen* Kornilovin kapinaa täysin todistetuksi elokuun 20 päivänä Pietarissa toimitetuissa vaaleissa, joissa bolshevikit saivat voiton ja „sosialisti-blokkilaiset” kärsivät musertavan tappion („Delo Naroda” yritti äskettäin kumota sen *salaten* tulokset *kaikkien* puolueiden osalta; mutta se on itsensä ja lukijain pettämistä; „Den” lehden elokuun 24 päivän numerossa julkaistujen tietojen mukaan, jotka koskevat vain kaupunkia, kadeteille annettujen äänien prosenttimäärä nousi 22%:sta 23%:iin, mutta heille annettujen äänien absoluuttinen määrä laski 40%:lla; bolshevikeille annettujen äänien prosenttimäärä nousi 20%:sta 33%:iin ja heille annettujen äänien absoluuttinen määrä väheni vain 10%:lla; kaikille „keskustalaisille” annettujen äänien prosenttimäärä väheni 58%:sta 44%:iin ja niille annettujen äänien absoluuttinen määrä väheni 60%:lla!).

Eserrien ja menshevikkien hajaannusta heinäkuun päivien jälkeen ja ennen Kornilovin kapinaa todistaa myös molemmissa puolueissa tapahtunut „vasemmisto”-siiven kasvu, joka on noussut miltei 40 prosenttiin: „kosto” niiden bolshevikkien puolesta, joita herrat Kerenskit vainoavat.

Muutaman sadan jäsenensä „menetyksestä” huolimatta proletaarinen puolue *saavutti* poikkeuksellisen suuren *voiton* heinäkuun 3 ja 4 päivän ansiosta, sillä nimenomaan noina raskaina päivinä *joukot* näkivät ja ymmärsivät proletaarisen puolueen uskollisuuden sekä eserrien ja menshevikkien *petturuuden*. Tuloksena on „opetus”, joka ei siis ole lainkaan, ei lainkaan „novajazhizniläinen”, vaan toisenlainen: älä loittone kuohuvista joukoista „demokratian moltshalinien” tykö, ja jos nouset kapinaan, niin ryhdy hyökkäykseen silloin, kun vihollisen voimat ovat vielä häjällään, yllätä vihollinen äkkiarvaamatta.

Eikö niin, herrat „Novaja Zhiznin” „myös-marxilaiset”?

Vai onko „marxilaisuus” siinä, että taktiikan perustaksi *ei* oteta *objektiivisen* tilanteen tarkkaa huomiointia, vaan mätetään järjettömästi ja arvostelematta yhteen kasaan sekä „kansalaissota” että „Neuvostojen edustajakokous ynnä Perustavan kokouksen koollekutsuminen”?

Mutta sehän on suorastaan naurettavaa, herrat, sehän on pelkkää marxilaisuuden ja yleensä kaiken logiikan pilkkaamista!

Jos asioiden *objektiivisessa* tilassa *ei ole* pohjaa luokkataistelun kärjistymiselle „kansalaissodan” asteeseen, niin minkä vuoksi te aloitte puhua „kansalaissodasta” „Neuvostojen edustajakokouksen ja Perustavan kokouksen” *yhteydessä*? (juuri näin on otsikoitu käsiteltävänä oleva „Novaja Zhiznin” pääkirjoitus). Silloin pitäisi sanoa lukijalle selvästi ja todistaa hänelle, että objektiivisen tilanteen oloissa *ei ole* pohjaa kansalaissodalle ja että sen vuoksi voidaan ja täytyy taktiikan perustaksi panna rauhanomaiset, perustuslaillisen legaaliset, juridisesti ja parlamentaarisesti „yksinkertaiset”, Neuvostojen edustajakokouksen ja Perustavan kokouksen tapaiset seikat. Silloin *voidaan* olla sitä mieltä, että tuollainen edustajakokous ja tuollainen kokous kykenevät todella *päättämään*.

Jos taas ajankohdan objektiivisissa oloissa piilee kansalaissodan kiertämättömyys tai vaikkapa vain sen todennäköisyys, jos te ette „suotta” alkaneet puhua kansalaissodasta, vaan selvästi nähden, havaiten ja tuntien kansalaissodan tilanteen olemassaolon, niin kuinka silloin voidaan katsoa Neuvostojen edustajakokous tai Perustava kokous tärkeimmäksi?? Sehän on nälkäisten ja näännytettyjen

joukkojen pilkkaamista! Suostuuko sitten nälkäinen „odottamaan” kaksi kuukautta? Tai rappiotila, jonka kasvusta te itse kirjoitatte joka päivä, suostuuko se „odottamaan” Neuvostojen edustajakokoukseen tai Perustavaan kokoukseen asti? Tai saksalaisten hyökkäys, suostuuko se „odottamaan” Neuvostojen edustajakokousta tai Perustavaa kokousta, kun ei meidän puoleltamme tehdä vakavia yrityksiä rauhan aikaansaamiseksi (t.s. kaikille sotaa käyville ei tehdä virallista ehdotusta oikeudenmukaisen rauhan solmimisesta)? Vai onko teillä sellaisia tietoja, jotka antavat teille oikeuden tehdä johtopäätöksen, että Venäjän vallankumouksen historia, joka helmikuun 28 päivästä syyskuun 30 päivään kehittyi harvinaisen myrskyisästi ja ennen kuulumattoman nopeaa vauhtia, lähtee lokakuun 1 päivästä marraskuun 29 päivään³² kulkemaan sangen tyyntä, rauhallista, legaalisen maltillista vauhtia, joka sulkee pois purkaukset, hyppäykset, tappiot sodassa, taluspulat? Tai rintamalla oleva sotaväki, josta *ei*-bolshevikki upseeri Dubasov on rintaman nimessä virallisesti sanonut, että se „ei lähde sotimaan”, tyytyykö tuo armeija rauhallisesti näkemään nälkää ja kärsimään kylmyyttä „määräpäivään” asti? Vai lakkaako talonpoikaikapina olemasta kansalaissodan aines sen johdosta, että te nimittätte sitä „anarkiaksi” ja „pogromiksi”, tai sen johdosta, että Kerenski lähettää „sotavoimia” *talonpoikia vastaan*? Vai onko mahdollista ja *ajateltavissa* hallituksen rauhallinen, todellinen, *ei*-teennäinen työskentely Perustavan kokouksen koollekutsumiseksi *talonpoikaissä* maassa tämän hallituksen *kukistaessa* talonpoikaikapinaa?

Älkää naurako „Smolnan instituutin³³ hämmennyneisyydelle”, herrat! Teidän hämmennyneisyytenne ei ole pienempi. Kansalaissodan uhkaaviin kysymyksiin te vastaatte hämmennystä osoittavilla korulauseilla ja pahanpäiväisillä perustuslaillisuusilluusiolla. Juuri siksi sanon, että jos bolshevikit antautuisivat sellaisten mielialojen valtaan, niin he saattaisivat perikatoon sekä puolueensa että vallankumouksensa.

N. Lenin

Lokakuun 1 pnä 1917.

TYÖLÄISILLE, TALONPOJILLE JA SOTILAILLE

Toverit! „Sosialistivallankumouksellisten” puolue, johon Kerenski kuuluu, kehottaa teitä „Delo Naroda” lehdessään (syyskuun 30 pnä) „*kärsimään loppuun asti*”.

„Täytyy kärsiä loppuun asti”, lehti kirjoittaa neuvoen jättämään vallan Kerenskin hallitukselle, neuvoen olemaan luovuttamatta valtaa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille. Antaa Kerenskin nojata tilanherroihin, kapitalisteihin ja kulakkeihin; Neuvostot, jotka ovat suorittaneet vallankumouksen ja voittaneet kornilovilaiset kenraalit, „*kärsikööt loppuun asti*”, sanotaan meille. „*Kärsikööt*” pian kokoontuvaan Perustavaan kokoukseen asti.

Toverit! Katsokaa ympärillenne, mitä maaseudulla tapahtuu, mitä sotaväessä tapahtuu, niin näette, etteivät talonpojat ja sotamiehet jaksakaan kärsiä. *Talonpoikain kapina* leviää kautta Venäjän kuin vuolas virta, sillä talonpoikain maansaantia on tähän asti vitkutettu petoksella. Talonpojat eivät jaksakaan kärsiä. Kerenski lähettää *sotaväkeä* tukahduttamaan talonpoikain liikettä ja puolustamaan tilanherroja, Kerenski on taas salaa sopinut tilanherroja kannattavien kornilovilaisten kenraalien ja upseerien kanssa.

Työläiset kaupungeissa ja sotamiehet rintamalla eivät voi kärsiä sitä, että talonpoikain oikeutettua taistelua maasta tukahdutetaan sotavoimin.

Sen, mitä tapahtuu armeijassa rintamalla, lausui puolueen upseeri Dubasov koko Venäjän edessä: „Sotamiehet eivät enää lähde sotimaan”. Sotamiehet ovat näännyksissä, sotamiehet ovat paljasjaloin, sotamiehet näkevät nälkää, sotamiehet eivät halua taistella kapitalistien etujen

hyväksi, eivät halua „*kärsiä*” sitä, että heitä kestitään vain kauniilla sanoilla rauhasta, mutta todellisuudessa pitkitetään kuukausimäärin (niin kuin Kerenski pitkittää) *rauhantarjousta*, oikeudenmukaisen rauhan, ilman aluevaltauksia solmittavan rauhan tarjoamista *kaikille* sotaikäyville kansoille.

Toverit! Tietäkää, että Kerenski käy taas neuvotteluja kornilovilaisten kenraalien ja upseerien kanssa *sotajoukkojen lähettämisestä* työläisten ja sotilaiden edustajain *Neuvostoja vastaan, voidakseen olla antamatta valtaa* Neuvostoille! Kerenski „*ei missään tapauksessa alistu*” Neuvostoille, tunnustaa „*Delo Naroda*” lehti suoraan.

Menkää siis kaikki kasarmeihin, menkää kasakkaosastoihin, menkää työtätekevien luo ja tehkää kansalle selväksi *totuus*:

Jos Neuvostot saavat vallan, niin viimeistään lokakuun 25 päivänä (jos lokakuun 20 päivänä tulee Neuvostojen edustajakokous) *tarjotaan oikeudenmukaista rauhaa* kaikille sotaikäyville kansoille. Venäjällä tulee olemaan *työläisten ja talonpoikain hallitus*, se *tarjoaa heti, päivääkään hukkaamatta, oikeudenmukaista rauhaa kaikille sotaikäyville kansoille*. Silloin kansa saa tietää, kuka haluaa epäoikeutettua sotaa. Silloin kansa päättää asioista Perustavassa kokouksessa.

Jos Neuvostot saavat vallan, niin *tilanherrojen* maat julistetaan *heti koko kansan maaksi ja omaisuudeksi*.

Juuri sitä vastaan taistelevat Kerenski ja hänen hallituksensa, joka nojaa kulakkeihin, kapitalisteihin ja tilanherroihin!

Juuri heidän takiaan, heidän etujensa hyväksi teitä kehotetaan „*kärsimään loppuun asti*”!

Suostutteko te „*kärsimään*”, että Kerenski nujertaisi asevoimin talonpojat, jotka ovat nousseet kapinaan saadakseen maata?

Suostutteko te „*kärsimään*”, että sotaa pitkitettäisiin vielä, että lykättäisiin *rauhantarjousta*, että lykättäisiin niiden salaisten sopimusten purkamista, jotka entinen tsaari solmi Venäjän sekä Englannin ja Ranskan kapitalistien kanssa?

Toverit! Muistakaa, että Kerenski on jo kerran ennen petkuttanut kansaa lupaamalla kutsua koolle Perustavan kokouksen! Heinäkuun 8 päivänä hän lupasi juhlallisesti kutsua sen koolle syyskuun 17 päiväksi ja *petkutti kansaa*. Toverit! Joka uskoo Kerenskin hallitusta, se on veljiensä — talonpoikain ja sotamiesten — pettjäjä!

Ei, kansa ei suostu kärsimään enää *yhtäkään päivää* lykkäyksiä! Ei voida kärsiä *yhtäkään päivää*, että talonpoikia nujerretaan asevoimin, että tuhannet ja taas tuhannet saavat surmansa sodassa, kun voidaan ja pitää viipymättä *tarjota oikeudenmukaista rauhaa*.

Alas Kerenskin hallitus, joka tekee kornilovilaisten tilanherrakenraalien kanssa lehmäkauppoja nujer- taakseen talonpojat, ampuakseen talonpoikia, pitkittääk- seen sotaa!

Kaikki valta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille!

*Kirjoitettu lokakuun 1 ja 2
(14 ja 15) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran
huhtikuun 23 pnä 1924
„Pravda“ lehden 93. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**KIRJE KESKUSKOMITEALLE,
MOSKOVAN KOMITEALLE, PIETARIN KOMITEALLE
SEKÄ PIETARIN JA MOSKOVAN NEUVOSTOJEN
BOLSHEVIKKIJÄSENILLE ³⁴**

Kalliit toverit, tapahtumat sanelevat meille tehtävämme niin selvästi, että viivyttely muodostuu kerrassaan *rikokseksi*.

Agraariliike kasvaa. Hallitus voimistaa julmia vainojaan, sotaväessä kasvaa myötämielisyys meitä kohtaan (Moskovassa 99 prosenttia sotamiehistä äänestää meitä, Suomessa oleva sotaväki ja laivasto ovat hallitusta vastaan, Dubasovin toteama rintamasta yleensä).

Saksassa vallankumouksen puhkeaminen on aivan ilmeistä, varsinkin matruusien teloittamisen jälkeen. Vaalit Moskovassa ovat jättiläisvoitto — 47 prosenttia bolshevikkeja. Yhdessä vasemmistoeserrien kanssa me olemme *eitämättä* enemmistönä *maassa*.

Rautatie- ja postivirkailijoilla on selkkaus hallituksen kanssa ³⁵. Lieberdanit puhelevat lokakuun 20 päiväksi luvattun edustajakokouksen asemesta jo edustajakokouksen kokoontumisesta 20 ja 30 päivän välillä j.n.e., j.n.e.

Tällaisissa oloissa „odottaminen” on rikos.

Bolshevikeilla ei ole oikeutta jäädä odottelemaan Neuvostojen edustajakokousta, heidän *on otettava valta heti paikalla*. Siten he pelastavat maailmanvallankumouksen (koska muuten uhkaa sopimuksenteko kaikkien maiden imperialistien kesken, jotka Saksassa tapahtuneiden teloitusten jälkeen tulevat olemaan keskenään sopuisampia ja *yhtyvät meitä vastaan*) ja Venäjän vallankumouksen (muuten aito anarkian aalto saattaa tulla *meitä* voimakkaammaksi) sekä satojentuhansien ihmisten hengen sodassa.

Viivyttely on rikos. Neuvostojen edustajakokouksen odottelemisen on lapsellista leikkittelyä muodollisuuden noudattamisella, häpeällistä muodollisuuden tavoittelua, vallankumouksen kavaltamista.

Ellei valtaa saada ilman kapinaa, pitää *ryhtyä heti kapinaan*. On hyvinkin mahdollista, että nimenomaan nyt valta voidaan ottaa ilman kapinaa: jos esimerkiksi Moskovan Neuvosto heti paikalla ottaisi vallan ja julistautuisi hallitukseksi (yhdessä Pietarin Neuvoston kanssa). Moskovassa voitto on taattu eikä siellä ole sellaisia voimia, jotka ryhtyisivät sotimaan. Pietarissa voidaan odottaa. Hallitus ei mahda mitään; sillä ei ole pelastusta ja se antautuu.

Otettuaan vallan, pankit, tehtaat sekä „Russkoje Slovon” haltuunsa Moskovan Neuvosto saa näes jättiläismäisen perustan ja voiman agitoimalla koko Venäjän edessä ja asettamalla kysymyksen seuraavasti: me tarjoamme *rauhaa huomenna*, jos bonapartisti Kerenski antautuu (ja ellei antaudu, niin me kukistamme hänet). *Maat* talonpojille *heti paikalla*, myönnytykset rautatieläisille ja postivirkailijoille *heti paikalla* j.n.e.

Ei ole välttämätöntä „aloittaa” Pietarissa. Jos Moskova „aloittaa” verettömästi, niin sitä kannattavat varmasti: 1) armeija rintamalla myötämielisyydellään, 2) talonpojat kaikkialla, 3) laivasto ja Suomessa olevat sotajoukot *hyökkäävät Pietariin*.

Vaikka Kerenskillä olisikin Pietarin edustalla pari ratsu-armeijakuntaa, hänen on kuitenkin pakko antautua. Pietarin Neuvosto voi odottaa agitoiden Moskovan neuvostohallituksen hyväksi. Tunnus: valta Neuvostoille, maat talonpojille, rauha kansoille, leipää nälkäisille.

Voitto on turvattu, ja on yhdeksän mahdollisuutta kymmenestä, että se saadaan verettömästi.

Odottelu on rikos vallankumousta kohtaan.

Terveisin *N. Lenin*

*Kirjoitettu lokakuun
1 (14) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran v. 1921
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa teoksissa, XIV osa, II nidos*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

**PIETARIN JÄRJESTÖN KONFERENSSISSA
LOKAKUUN 8 p:nä PIDETTÄVÄN SELOSTUKSEN
SEKÄ PÄÄTÖSLAUSELMAN JA
PUOLUEEN EDUSTAJAKOKOUKSEEN VALITUILLE
ANNETTAVIEN EVÄSTYSTEN TEESIT ³⁶**

KYSYMYS PUOLUEEN OSALLISTUMISESTA ESIPARLAMENTTIIN

1) Puolueemme osallistuminen „esiparlamenttiin” eli „Demokraattiseen neuvostoon” eli „Tasavallanneuvostoon” on selvä virhe ja perääntymistä proletaariselta vallankumoukselliselta tieltä.

2) Objektiivinen tilanne on sellainen, että maassa kehityy epäilemättä vallankumous Kerenskin bonapartistihallitusta vastaan (talonpoikaiskapina, voimistuva tyytymättömyys ja suurenevat selkkaukset hallituksen kanssa sotaväessä ja kansallisten ryhmien keskuudessa, selkkaukset rautatieläisten ja postivirkailijain kanssa, sovittelijamenshevikien ja eserrien täydellinen haaksirikko vaaleissa y.m.).

Kun vallankumouksen näin kasvaessa mennään väärennettyyn parlamenttiin, joka on koottu kieroin keinoin kansan pettamiseksi, niin se merkitsee tämän petoksen helpottamista, vallankumouksen valmistelun *vaikeuttamista*, kansan huomion ja puolueen voimien vetämistä pois ajankohtaisesta tehtävästä — taistelusta vallan valtaamiseksi ja hallituksen kukistamiseksi.

3) Puolueen edustajakokouksen pitää sen vuoksi kutsua puolueemme jäsenet pois esiparlamentista, julistaa se boikotin alaiseksi, kehottaa kansaa valmistamaan voimiaan tämän tsereteliläisen „Bulyginin Duuman” hajottamiseen.

TUNNUKSESTA „KAIKKI VALTA NEUVOSTOILLE”

1. Kaikki bolshevikien puolen vuoden aikana suorittama työ vallankumouksessa, koko se arvostelu, jonka he ovat kohdistaneet menshevikkeihin ja eseriin „sovitte-

lusta" ja siitä, että nämä puolueet ovat muuttaneet Neuvostot juttutuviksi, vaatii bolshevikkeja noudattamaan tätä tunnusta tunnollisesti, marxilaisen johdonmukaisesti. Valittavasti puolueen yläportaissa on havaittavissa hoipertelua, ikään kuin valtataistelun „pelkoa", pyrkimystä korvata tämä taistelu päätöslauselmilla, vastalauseilla ja edustajakokouksilla.

2. Molempien vallankumousten, niin vuoden 1905 kuin myös vuoden 1917 vallankumouksen koko kokemuksesta samoin kuin bolshevikkipuolueen kaikista päätöksistä, kaikista sen poliittisista lausunnoista monien vuosien ajalta seuraa se johtopäätös, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto on reaalinen vain kapinaelimenä, vain vallankumouksellisen vallan elimenä. Tämän tehtävän ulkopuolella Neuvostot ovat tyhjänpäiväinen kapine, mikä aiheuttaa kiertämättömästi apatiaa, välinpitämättömyyttä ja pettymystä joukoissa, jotka ovat aivan oikeutetusti kylästyneet päätöslauselmien ja vastalauseiden loputtomiin toistelemissiin.

3. Varsinkin nyt, kun maassa leviää talonpoikaiskapina, jota Kerenski tukahduttaa valikoitujen sotajoukkojen avulla, kun yksinpä sotilaallisissa toimenpiteissä maaseudulla piilee se ilmeinen vaara, että Perustavan kokouksen vaalit toimitetaan kieroin keinoin ja väärentäen, kun Saksassa on menty niin pitkälle, että laivastossa on puhjennut kapina, nyt bolshevikien kieltäytyminen Neuvostojen muuttamisesta kapinaelimeksi olisi sekä talonpoikien että kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen asian pettämistä.

4. Vallan ottaminen Neuvostojen käsiin merkitsee menestyksellisen kapinan suorittamista. Sen vuoksi puolueen kaikki parhaat voimat on lähetettävä tehtaisiin ja kasarmeihin, jotta joukoille tehtaisiin selväksi niiden tehtävä ja jotta niiden mielialan oikean huomioinnin perusteella voitaisiin valita oikea hetki Kerenskin hallituksen kukistamiseksi.

Tämän tehtävän yhdistäminen välttämättä Neuvostojen edustajakokoukseen, sen alistaminen tälle edustajakokoukselle merkitsee, että *leikitään kapinaa* osoittaen jo edeltäkäsinkin sen päivämäärä, helpottaen hallitukselle sotajoukkojen varaamista, saattaen joukot pois tolalta sellaisella harhaluulolla, että Neuvostojen edustajakokouksen „pää-

töslauselmalla" voidaan ratkaista kysymys, jonka pystyy ratkaisemaan vain kapinaan noussut proletariaatti voimallaan.

5. On taisteltava perustuslaillisuusilluutioita ja Neuvostojen edustajakokoukseen asetettuja toiveita vastaan, on luovuttava siitä ennakkoluulosta, että pitää välttämättä „odottaa” edustajakokousta, on keskitettävä kaikki voimat kapinan kiertämättömyyden selittämiseen joukoille ja kapinan valmisteluun. Jos bolshevikit, joilla on hallussaan molemmat pääkaupunkien Neuvostot, kieltäytyisivät tästä tehtävästä ja tyytyisivät siihen, että Kerenskin hallitus kutuu koolle Perustavan kokouksen (t.s. väärentää Perustavan kokouksen), niin he muuttaisivat „valta Neuvostoille” tunnuksensa propagoinnin tyhjämpäiväiseksi sanahelinäksi ja häpäisisivät itsensä poliittisesti vallankumouksellisen proletariaatin puolueena.

6. Tämä on erikoisen paikallaan nyt, kun Moskovassa toimitetuissa vaaleissa bolshevikit ovat saaneet 49½ prosenttia äänistä ja kun eittämätön enemmistö koko maassa kannattaa bolshevikkeja, joita vasemmistoeserrät tukevat, mikä tuki on ilmennyt jo kauan elämässä.

**HUOMAUTUS PÄÄTÖSLAUSELMAAN TUNNUKSESTA
„VALTA NEUVOSTOILLE”**

Voidaan jättää julkaisematta osa teesejä tunnuksesta „valta Neuvostoille”, mutta jos kieltäydytään käsittelemästä puolueessa ja tekemästä joukoille selväksi sellaisia mitä ajankohtaisimpia ja tärkeimpiä kysymyksiä, joiden käsittelemiseen ei ole täydellistä painovapautta tai joita ei voida paljastaa vihollisille, niin tämä merkitsee sitä, että puolue kadottaa yhteytensä proletariaatin etujoukkoon.

*Kirjoitettu syyskuun 29 ja lokakuun 4
(lokakuun 12 ja 17) päivän välisenä
aikana 1917*

*Julkaistu ensi kerran v. 1921
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa teoksissa, XIV osa, 11 nidos*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

KIRJE PIETARIN KAUPUNKIKONFERENSSILLE

SULJETUSSA ISTUNNOSSA LUETTAVAKSI

Toverit! Sallikaa minun kiinnittää konferenssin huomiota poliittisen tilanteen äärimmäiseen vakavuuteen. Voin nojautua ainoastaan lauontain aamulehtien tietoihin. Mutta nämä tiedot pakottavat asettamaan kysymyksen seuraavasti:

Eiköhän Englannin laivaston täydellinen toimetttömyys yleensä ja samoin englantilaisten sukellusveneiden toimetttömyys saksalaisten vallatessa Saarenmaata todista hallituksen Pietarista Moskovaan muuttamisen suunnitelmiin yhdistettynä sitä, että Venäjän ja Englannin imperialistien kesken, Kerenskin ja englantilais-ranskalaisten kapitalistien kesken on solmittu *salaliitto* Pietarin luovuttamisesta saksalaisille ja Venäjän vallankumouksen tukahduttamisesta *sitä tietä?*

Minun mielestäni todistaa.

Salaliittoa ei ehkä ole solmittu suoraan, vaan joidenkin kornilovilaisten (Maklakovin, toisten kadettien, „puolueettomien” venäläisten miljonäärien y.m.s.) välityksellä, mutta tämä ei lainkaan muuta asian ydintä.

Johtopäätös on selvä:

On tunnustettava, että vallankumous tuhoutuu, elleivät proletaarit ja sotamiehet kukista Kerenskin hallitusta aivan lähitulevaisuudessa. Kapinakysymys asetetaan päiväjärjestykseen.

On pantava liikkeelle kaikki voimat, jotta työläisiin ja sotamiehiin saadaan juurrutetuksi se ajatus, että on ehdottoman välttämätöntä ryhtyä hurjanrohkeaan, viimeiseen, ratkaisevaan taisteluun Kerenskin hallituksen kukistamiseksi.

On käännyttävä moskovalaisten toverien puoleen kehoittaen heitä valtaamaan valta Moskovassa, julistamaan Kerenskin hallitus kukistetuksi ja julistamaan työläisten edustajain Neuvosto Moskovassa Venäjän Väliaikaiseksi hallitukseksi, niin että voidaan heti tarjota rauhaa ja pelastaa Venäjä salaliitolta. Asettakoot moskovalaiset toverit päiväjärjestykseen kysymyksen kapinan aloittamisesta Moskovassa.

On käytettävä hyväksi lokakuun 8 päivänä Helsingissä kokoontuvaa Pohjoispiirin sotilaiden edustajain Neuvoston alue-edustajakokousta ³⁷, jotta (edustajain palatessa Pietarin kautta) pannaan liikkeelle kaikki voimat näiden saamiseksi kapinan puolelle.

On esitettävä puolueemme Keskuskomitealle pyyntö ja ehdotus, että joudutettaisiin bolshevikkien poistumista esiparlamentista ja kaikki voimat suunnattaisiin Kerenskin ja muiden maiden imperialistien välisen salaliiton paljastamiseen joukoille ja kapinan valmistamiseen, jotta kapinan *alkamishetki* voidaan valita oikein.

P. S.* Pietarin Neuvoston *sotilas*jaoston päätöslauselma, jossa vastustetaan hallituksen poistumista Pietarista ³⁸, osoitti, että sotilaidenkin keskuudessa *kypsyy* varmuus, että Kerenski on solminut salaliiton. On koottava kaikki voimat tukemaan tätä *oikeaa* vakaumusta ja suorittamaan agitaatiota sotilaiden keskuudessa.

* * *

Ehdotan hyväksyttäväksi seuraavan päätöslauselman:
„Käsiteltyään nykyistä, yleisen tunnustuksen mukaan äärimmäisen kriitillistä tilannetta konferenssi toteaa seuraavat tosiasiat:

1. Saksan laivaston hyökkäysliikkeet Englannin laivaston pysyessä perin kummallisesti täysin toimeettomana ja Väliaikaisen hallituksen suunnitellessa muuttoa Pietarista Moskovaan herättävät erikoisen suurta epäilyä, että Kerenskin hallitus (tai sen takana olevat venäläiset imperialistit, mikä on samantekevää) on solminut Englannin ja Ranskan imperialistien kanssa salaliiton Pietarin luovuttamisesta saksalaisille vallankumouksen tukahduttamiseksi *tällä* keinoin.

* Postskriptumi — jälkkirjoitus. *Toim.*

2. Näitä epäilyksiä varmistavat mitä suurimmassa määrin ja niille antavat tällaisissa tapauksissa suurimman mahdollisen uskottavuuden seuraavat seikat:

ensinnäkin sotaväessä on jo aikoja sitten varmistunut ja käynyt lujaksi vakaumus, että tsaarin kenraalit pettivät sotaväen ja sitä pettivät myös Kornilovin ja Kerenskin kenraalit (varsinkin Riian luovuttamisessa);

toiseksi Englannin ja Ranskan porvarillinen lehdistö ei salaa vimmittua, suorastaan raivoksi kasvavaa vihaansa Neuvostoja kohtaan eikä valmiuttaan tuhota ne miten verisellä hinnalla tahansa;

kolmanneksi sen, että Kerenski, kadetit, Breshkovskaja, Plehanov ja muut samankaltaiset poliitikot ovat tahtoen tai tahtomattaan Englannin ja Ranskan imperialismin välikappaleita, sen on täydellisesti todistanut Venäjän vallankumouksen puolivuotinen historia;

neljänneksi — hämäret, mutta itsepintaiset huhut Englannin ja Saksan erillisrauhan solmimisesta „Venäjän kustannuksella” eivät ole voineet syntyä aiheetta;

viidenneksi — kaikki Kornilovin salaliittoa koskevat seikat, kuten käy ilmi jopa Kerenskille yleensä myötämielisten lehtien „Delo Narodan” ja „Izvestijan” lausunnosta, ovat todistaneet, että Kerenski on sekaantunut kovin pahasti Kornilovin juttuun, että Kerenski on ollut ja on edelleenkin kaikkein vaarallisin kornilovilainen; Kerenski suojeli sellaisia Kornilovin kapinaliikkeen johtomiehiä kuin Rodzjankoa, Klembovskia, Maklakovia y.m.

Ottaen lähtökohdaksi tämän konferenssi toteaa, että Kerenskin ja häntä kannattavien porvarillisten lehtien koko melu Pietarin puolustamisesta on pelkkää petkutusta ja ulkokultaisuutta ja että Pietarin Neuvoston sotilasjaosto oli aivan oikeassa tuomitessaan jyrkästi Pietarista muuttamisen suunnitelman;— edelleen, että Pietarin puolustamiseksi ja vallankumouksen pelastamiseksi on ehdottomasti tuiki välttämätöntä, että nääntynyt sotaväki pääsee varmuuteen hallituksen rehellisyydestä ja saa leipää, vaatetusta ja jalkineita vallankumouksellisten toimenpiteiden avulla, jotka kohdistetaan kapitalisteihin, jotka ovat tähän asti sabotoineet rappiotilan korjaamiseen tähtääviä ponnistuksia (tämän on tunnustanut yksinpä menshevistieserräläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean Taloudellinen osasto).

Konferenssi lausuu sen vuoksi, että vain kukistamalla Kerenskin hallitus sekä kieroin konstein kokoonpantu Tasa-vallanneuvosto ja asettamalla työläisten ja talonpoikain vallankumouksellinen hallitus sen tilalle voidaan:

a) antaa maat talonpojille talonpoikain kapinan tukahduttamisen asemesta;

b) tarjota heti oikeudenmukaista rauhaa ja antaa siten koko sotaväellemme usko totuuteen;

c) ryhtyä mitä päättäväisimpiin vallankumouksellisiin toimenpiteisiin kapitalisteja vastaan sotaväen turvaamiseksi leivällä, vaatetuksella ja jalkineilla sekä taistelun käymiseksi rappioutilaa vastaan.

Konferenssi kehottaa Keskuskomiteaa ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin työläisten, sotilaiden ja talonpoikain kiertämättömän kapinan johtamiseksi ja Kerenskin kansanvastaisen ja maaorjuudellisen hallituksen kukistamiseksi.

Konferenssi päättää lähettää viipymättä valtuuskunnan Helsinkiin, Viipuriin, Kronstadtin, Rääveliin, Pietarin eteläpuolella oleviin joukko-osastoihin ja Moskovaan agitoimaan tähän päätöslauselmaan yhtymisen puolesta, sen hyväksi, että nopealla yleisellä kapinalla ja Kerenskin kukistamisella avataan tie rauhaan, Pietarin ja vallankumouksen pelastamiseen, maan antamiseen talonpojille ja vallan antamiseen Neuvostoille”.

*Kirjoitettu lokakuun 7
(20) pnä 1917*

Julkaistu ensi herran v. 1924

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTAMISESTA

*Kirjoitettu lokakuun 6—8
(19—21) pnä 1917*

*Julkaistu lokakuussa 1917
aikakauslehdessä
„Prosvetshenije” № 1—2
Allekirjoitus: N. Lenin*

*Julkaistaan aikakauslehdien
tekstin mukaan*

Puolueen, Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen (bolshevikkien) ylimääräisessä edustajakokouksessa, jonka Keskuskomitea kutsuu koolle lokakuun 17 päivänä, asetetaan päiväjärjestykseen puolueen ohjelman tarkistaminen. Jo huhtikuun 24—29 päivän konferenssi³⁹ hyväksyi päätöslauselman ohjelman tarkistamisen välttämättömyydestä ja osoitti päätöslauselman 8. kohdassa sen suuntauksen*. Sen jälkeen sekä Pietarissa** että Moskovassa*** on ilmestynyt ohjelman tarkistukselle omistettu kirjanen ja moskovalaisessa aikakauslehdessä „Spartak”⁴⁰, sen 4. numerossa elokuun 10 päivältä on julkaistu tätä aihetta käsittelevä tov. N. I. Buharinin artikkeli.

Tarkastelkaamme moskovalaisten toverien näkökohtia.

I

Bolshevikeilla, jotka ovat kaikki sitä mieltä, että pitää esittää „imperialismin sekä imperialististen sotien aikakauden arviointi lähenevän sosialistisen vallankumouksen yhteydessä” (huhtikuun 24—29 päivän konferenssin päätöslauselman I §), peruskysymyksenä puolueen ohjelmaa tarkistettaessa on kysymys uuden ohjelman laatimisavasta. Olisiko täydennettävä vanhaa ohjelmaa luonnehtimalla imperialismia (tätä mielipidettä olen puolustanut Pietarissa ilmestyneessä kirjasessani) vai olisiko tehtävä vanhan ohjelman koko teksti uudestaan. (Tämän mielipiteen esitti Huhtikuun konferenssissa muodostunut jaosto,

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 266—268. *Toim.*

** „Puolueen ohjelman tarkistusaineistoa”, toimittanut ja esipuheen kirjoittanut N. Lenin. Kustantamo „Priboi”. 1917.

*** „Aineistoa puolueen ohjelman tarkistamisesta”. Kokoelma V. Miljutinin, V. Sokolnikovin, A. Lomovin ja V. Smirnovin artikkeleita. Kustantaja VSDTP:n Moskovan Teollisuuspiirin Aluetoimikunta, 1917.

ja moskovalaiset toverit puolustavat sitä.) Tämä kysymys on puolueemme ratkaistava ennen kaikkea.

Meillä on kaksi luonnosta: toisessa, minun ehdottamassani, täydennetään vanhaa ohjelmaa imperialismin luonnehtimisella*. Toisessa, tov. V. Sokolnikovin ehdottamassa luonnoksessa, joka perustuu kolmihenkisen (Huhtikuun konferenssissa muodostuneen jaoston valitseman) valiokunnan huomautuksiin, ohjelman yleinen osa on tehty kokonaan uudelleen.

Minäkin olen joutunut lausumaan mielipiteeni (mainitussa kirjasessa, s. 11**) siitä, että jaoston hahmottelema korjaussuunnitelma on teoreettisesti väärä. Tarkastelkaamme nyt, miten tämä suunnitelma on täytetty tov. Sokolnikovin luonnoksessa.

Tov. Sokolnikov on jakanut ohjelmamme yleisen osan 10 osaan ja varustanut jokaisen osan tai jokaisen kappaleen eri numerolla (ks. Moskovassa ilmestyneen kirjassen ss. 11—18). Mekin tulemme noudattamaan tätä numerointia, jotta lukijan olisi helpompi löytää asianomainen kohta.

Nykyisen ohjelman ensimmäisen kappaleen muodostaa kaksi lausetta. Ensimmäisessä sanotaan, että työväenliike on tullut vaihdon kehityksen tuloksena kansainväliseksi. Toisessa sanotaan, että Venäjän sosialidemokraatit pitävät itseään eräänä proletariaatin maailmanarmeijan osatona. (Edelleen, toisessa kappaleessa, puhutaan kaikkien sosialidemokraattien yhteisestä lopullisesta päämäärästä.)

Tov. S. on jättänyt toisen lauseen entiselleen, mutta ensimmäisen tilalle hän on kirjoittanut uuden lauseen lisäen vaihdon kehitykseen myös „pääomien viennin” sekä proletariaatin taistelun muuttumisen „socialistiseksi maailmanvallankumoukseksi”.

Näin ilmenee heti epäloogillisuutta, sekoitetaan *teemat*, sotketaan kaksi ohjelman rakenteen *tyyppiä*. Jompikumpi: *joko* on aloitettava *koko* imperialismin luonnehtimisesta,— silloin ei saa erottaa yksinomaan „pääomien vientiä” eikä silloin saa jättää entiselleen porvarillisen yhteiskunnan „kehityskulun” analyysia *toisessa* kappaleessa, niin kuin tov. S. on tehnyt. Tai sitten ohjelman rakenne on jätettävä muuttamatta, t.s. ensin on selitettävä, minkä vuoksi liikkeemme on tullut kansainväliseksi, mikä on sen yhteinen

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 455—456, 465. *Toim.*

** Ks. Teokset, 24. osa, ss. 460—461. *Toim.*

lopullinen päämäärä, miten porvarillisen yhteiskunnan „kehityskulku” johtaa siihen.

Voidaksemme näyttää havainnollisemmin tov. S:n ehdotaman ohjelman rakenteen epäloogillisuuden, epäjohtonmukaisuuden, esitämme vanhan ohjelman alun täydellisesti:

„Vaihdon kehitys on saanut aikaan sivistysmaailman kaikkien kansojen välillä niin kiinteän yhteyden, että proletariaatin suuren vapausliikkeen oli tultava ja se on jo aikoja sitten tullutkin kansainväliseksi”.

Tov. S. on tässä tyytymätön kahteen seikkaan: 1) vaihdon kehityksestä puhuttaessa ohjelma kuvastaa vanhentunutta „kehityskautta”; 2) tov. S. asettaa „sivistys” sanan jälkeen huudahdusmerkin ja huomauttaa, että meillä „ei ole otettu huomioon emämaan ja siirtomaan välistä kiinteää yhteyttä”.

„Entä suojelujärjestelmä, tullisodat, imperialistiset sodat — rikkovatko ne proletariaatin liikkeen yhtenäisyyttä?” kysyy tov. S. ja vastaa: „Jos uskotaan ohjelmamme tekstiä, niin rikkovat, koska ne rikkovat vaihdon aikaansaamaa yhteyttä”.

Kovin omituista arvostelua. Suojelujärjestelmä enempiä kuin tullisotakaan ei „riko” vaihtoa, vaan ainoastaan väliaikaisesti muuttaa sen muotoa tai keskeyttää sen yhdessä paikassa jatkaen toisessa. Nykyinen sota ei ole katkaissut vaihtoa, vaihto on vain käynyt hankalammaksi toisissa paikoissa, siirretty toisiin paikkoihin, se on säilynyt yleismaailmallisena yhteytenä. Mitä havainnollisimpana todistuksena siitä ovat vekselien kurssit. Tämä ensinnäkin. Toiseksi tov. S:n luonnoksesta saamme lukea: „tuotantovoimien kehitys, joka on vetänyt tavaravaihdon ja pääomien viennin pohjalla kaikki kansat mukaan maailmantalouteen” j.n.e. Imperialistinen sota keskeyttää (yhdessä paikassa, joksikin aikaa) myös pääomien viennin niin kuin vaihdonkin; siis toveri S:n „arvostelu” lyö häntä itseäänkin korvalle.

Kolmanneksi kysymys oli siitä (vanhassa ohjelmassa), minkä vuoksi työväenliike „on jo aikoja sitten tullut” kansainväliseksi. On kiistatonta, että se tuli kansainväliseksi jo ennen pääomien vientiä, mikä on kapitalismin korkein vaihe.

Yhteenveto: tov. S. on asettanut *palasen* imperialismin määritelmästä (pääomien vienti) ilmeisesti *väärään paikkaan*.

Edelleen sana „sivistysmaailma” ei miellytä tov. S:ia, sillä hänen mielestään se viittaa johonkin rauhalliseen, sopusointuiseen, siirtomaat unohtavaan.

Kerrassaan päinvastoin. „Sivistysmaailmasta” puhuttaessa ohjelmassa osoitetaan *epäsointuisuus*, ei-sivistysmaiden olemassaolo (sehän on *tosiasia*), mutta toveri S:n luonnoksessa kaikki näyttää *paljon sopusointuisemmalta*, sillä puhutaan vain „kaikkien kansojen vetämisestä mukaan maailmantalouteen”!! Ikään kuin kaikki kansat olisi vedetty yhtäläisesti mukaan maailmantalouteen! Ikään kuin „sivistyskansojen” ja sivistymättömien kansojen välillä ei olisi *orjuussuhteita* juuri tuon „maailmantalouteen mukaanvetämisen” *pohjalla!*

Toveri S. on suorastaan *huonontanut* vanhaa ohjelmaa molempien käsittelemiensä teemojen kohdalta. Kansainvälisyyttä on hänen luonnoksessaan korostettu *heikommin*. Meidän on erittäin tärkeää osoittaa, että kansainvälisyys on muodostunut *jo kauan sitten*, paljon ennen finanssipääoman aikakautta. Myös kysymyksessä siirtomaihin suhtautumisesta on hänen luonnoksessaan *enemmän* „sopusointuisuutta”. Meidän ei lainkaan sovi sivuuttaa vaitiololla sitä kiistatonta tosiasiaa, että työväenliikettä on valitettavasti toistaiseksi *vain* sivistysmaissa.

Olisin mielelläni valmis yhtymään tov. S:iin, jos hän vaatisi *selvempää* siirtomaiden riiston toteamista. Se on imperialismi-käsitteiden todella *tärkeä* osa. Mutta juuri ensimmäisessä tov. S:n ehdottamassa kappaleessahan ei ole edes vihjausta siihen. Hän on *hajottanut* imperialismi-käsitteen eri osat eri paikkoihin, ja siitä ovat kärsineet sekä johdonmukaisuus että selvyys.

Saamme nyt heti nähdä, miten tov. S:n *koko* luonnos kärsii tästä hajanaisuudesta ja tästä epäjohdonmukaisuudesta.

II

Luokoon lukija yleiskatsauksen *teemojen* keskinäiseen yhteyteen ja johdonmukaisuuteen vanhan ohjelman eri kappaleissa (kappaleet toveri S:n numeroinnin mukaan):

1) Työväenliike on jo aikoja sitten tullut kansainväliseksi. Me olemme eräs sen osastoista.

2) Liikkeen lopullinen tavoite määräytyy porvarillisen yhteiskunnan kehityskulusta. Lähtökohta: tuotantovälineiden yksityisomistus ja se, että proletaareilla ei ole taloutta.

3) Kapitalismin kasvu. Pientuottajain syrjäyttäminen.

4) Riiston kasvu (naistyö, vara-armeija y.m.).

5) Talouspulat.

6) Tekniikan edistys ja eriarvoisuuden kasvu.

7) Proletaarien taistelun kasvu. Kapitalismin sosialismiksi vaihtumisen aineelliset edellytykset.

8) Proletariaatin yhteiskunnallinen vallankumous.

9) Sen ehto — proletariaatin diktatuuri.

10) Puolueen tehtävänä on johtaa proletariaatin taistelua yhteiskunnallisen vallankumouksen suorittamiseksi.

Minä lisään vielä yhden teeman:

11) Kapitalismi on kasvanut tähän korkeimpaan vaiheeseensa (imperialismi), ja nyt on alkanut proletaarisen vallankumouksen aikakausi.

Verratkaa tähän *teemojen* järjestystä — ei tekstin osittaisten korjausten, vaan nimenomaan teemojen järjestystä — toveri S:n luonnoksessa sekä hänen *imperialismia koskevien lisäystensä teemoja*:

1) Työväenliike on kansainvälistä. Me olemme eräs sen osastoista. (Lisätty: pääomien vienti, maailmantalous, taistelun muuttuminen maailmanvallankumoukseksi, t.s. on lisätty palanen imperialismin määritelmää.)

2) Liikkeen lopullinen tavoite määräytyy porvarillisen yhteiskunnan kehityskulusta. Lähtökohta: tuotantovälineiden yksityisomistus ja se, että proletaareilla ei ole taloutta. (Väliin on lisätty: kaikkivoivat pankit ja syndikaatit, yleismaailmalliset monopoliyhtymät, t.s. on lisätty toinen palanen imperialismin määritelmää.)

3) Kapitalismin kasvu. Pientuottajain syrjäyttäminen.

4) Riiston kasvu (naistyö, vara-armeija, toisista maista saapuneet työläiset y.m.).

5) Talouspulat ja sodat. On lisätty vielä palanen imperialismin määritelmää: „maailmanjakamisyhtymät”; vielä kerran on toistettu monopoliyhtymät ja pääoman vienti; sanaan finanssipääoma on lisätty sulkeissa selitys: „pankki- ja teollisuuspääoman yhteensulautumisen tuote”.

6) Tekniikan edistys ja eriarvoisuuden kasvu. On lisätty vielä palanen imperialismin määritelmää: korkeat elinkustannukset, militarismi. Vielä kerran on toistettu monopoliyhtymät.

7) Proletaarien taistelun kasvu. Kapitalismin sosialismiksi vaihtumisen aineelliset edellytykset. Välissä on lisäys, jossa toistetaan vielä kerran: „monopolistinen kapitalismi” sekä osoitetaan, että pankit ja syndikaatit valmistelevat yhteiskunnallisesta säännöstelystä huolehtivaa koneistoa y.m.

8) Proletariaatin yhteiskunnallinen vallankumous. (Lisäys, että se tekee lopun finanssipääoman herruudesta.)

9) Proletariaatin diktatuuri sen ehtona.

10) Puolueen tehtävänä on johtaa proletariaatin taistelua yhteiskunnallisen vallankumouksen suorittamiseksi. (Väliin on lisätty, että viimeksi mainittu asettuu päiväjärjestykseen.)

Mielestäni tästä vertailusta käy selväksi, että luonteeltaan „mekaanista” lisäälyä (jota eräät toverit pelkäsivät) on juuri toveri S:n luonnoksessa. Eri palasia imperialismin määritelmästä on siroteltu eri kohtiin aivan epäjohdonmukaisesti kuin mosaiikkia. Ei muodostu yleistä ja eheää käsitystä imperialismista. Liian paljon on toisteltua. On säilytetty vanha pohjakudos. On säilytetty ohjelman vanha yleinen suunnitelma, tarkoitus näyttää, että liikkeen „lopullinen päämäärä” „määräytyy” nykyisen porvarillisen yhteiskunnan luonteesta ja *sen kehityskulusta*. Mutta juuri tuota „kehityskulkua” ei näykään, on vain irrallisia otteita imperialismin määritelmästä, jotka on siroteltu enimmäkseen *väärään* paikkaan.

Ottakaamme toinen kappale. Siinä tov. S. on säilyttänyt entisellään alun ja lopun; alussa puhutaan siitä, että tuotantovälineet kuuluvat harvoille henkilöille, ja lopussa siitä, että suurin osa väestöstä on proletaareja ja puoliproletaareja. *Väliin* tov. S. asettaa erikoisen lauseen siitä, että „kapitalistisesti järjestetyn tuotannon välitön ja välillinen hallinta on viimeisen neljännesvuosisadan aikana siirtynyt kaikkivoipien” pankkien, trustien y.m. käsiin.

Tämä sanotaan *ennen* kuin on esitetty se määritelmä, että *suurtaloudet syrjäyttävät tieltään pientaloudet!!* Se on esitetty vasta *kolmannessa* kappaleessa. Mutta trustithan

ovat juuri kyseessäolevan suurtalouksien suorittaman pientalouksien syrjäyttämisen prosessin korkein ja myöhäisin ilmentymä. Voidaanko puhua ensin trustien ilmaantumisesta ja vasta sitten siitä, että suurtaloudet syrjäyttävät pientaloudet? Eikö täten rikota loogillista johdonmukaisuutta? Sillä mistä trustit ovat ilmestyneet? Eiköhän tässä ole menetelty teoreettisesti väärin? Miten ja minkä vuoksi hallinta „on siirtynyt” niiden käsiin? Tätä ei voida käsitellä selvittämättä ensin itselleen pientalouksien syrjäyttämistä suurtalouksien tieltä.

Ottakaamme kolmas kappale. Sen teemana on pienten tuotantolaitosten syrjäyttäminen suurten tieltä. Siinäkin tov. S. on säilyttänyt alun (siitä, että suurten tuotantolaitosten merkitys lisääntyy) ja lopun (pientuottajat syrjäytetään) ja lisännyt keskelle, että suuret tuotantolaitokset „sulautuvat yhteen jättimäisiksi organismeiksi, jotka yhdistävät hyvin monia perättäisiä tuotannon ja kierto-kulun asteita”. Mutta tämä lisäys koskee jo toista teemaa, nimittäin kapitalismin suorittamaa tuotantovälineiden keskitystä ja työn yhteiskunnallistamista, kapitalismin sosialismiksi vaihtumisen aineellisten edellytysten luomista. Vanhassa ohjelmassa tämä teema on käsitelty vasta seitsemännessä kappaleessa.

Tov. S. on säilyttänyt tämän yleisen suunnitelman. Hänkin puhuu kapitalismin sosialismiksi vaihtumisen aineellisista edellytyksistä *vasta 7:nnessä kappaleessa*. Hänkin on säilyttänyt tässä 7:nnessä kappaleessa maininnan tuotantovälineiden keskittämisestä ja työn yhteiskunnallistamisesta!

On käynyt niin, että palanen keskityksen toteamista on asetettu muutamia pykälää *ennen* yleistä, yhdistävää, eheää pykälää, jossa käsitellään erikoisesti juuri keskitystä. Tämä on jo äärimmäistä epäloogillisuutta, joka saattaa vain vaikeuttaa laajoille joukoille ohjelmamme ymmärtämistä.

III

Ohjelman viidennen kappaleen, jossa puhutaan talouspulista, tov. S. on „muokannut kauttaaltaan uudelleen”. Hänen mielestään vanhassa ohjelmassa „on yleistajuisuutta tavoiteltaessa tehty teoreettisia virheitä” ja „poikettu Marxin pulateoriasta”.

Tov. S. otaksuu, että sana „liikatuotanto”, jota vanhassa ohjelmassa käytetään, on otettu pulien „selityksen pohjaksi” ja että „tällainen katsantokanta vastaa pikemminkin Rodbertusin teoriaa, joka lähtee pulien selittämisessä siitä, ettei työväenluokka kuluta tarpeeksi”.

Miten epäonnistuneita ovat nämä toveri S:n suorittamat teoreettisen kerettiläisyyden etsiskelyt, miten *keino-tekoi-sesti* tähän on vedetty Rodbertus, se näkyy helposti, kun verrataan vanhaa tekstiä uuteen, tov. S:n ehdottamaan.

Vanhassa tekstissä sen *jälkeen*, kun on osoitettu (4:nnessä kappaleessa) „teknillinen edistys”, työläisten riiston tason kohoaminen, työvoiman kysynnän suhteellinen väheneminen, sanotaan: „*Tuollainen* porvarillisten maiden sisäinen asiointi j.n.e. tekee yhä vaikeammaksi tavarain myynnin, joita tuotetaan jatkuvasti lisääntyvässä määrässä. *Liikatuotanto*, mikä tulee ilmi... teollisuus-pulissa, joita seuraavat... lamakaudet, on... kiertämätön seuraus...”

On selvää, ettei liikatuotantoa ole tässä lainkaan otettu „selityksen pohjaksi”, vaan sillä ainoastaan *kuvataan* talouspulien ja lamakausien syntymistä. Tov. S:n luonnok-sesta saamme lukea:

„Tuotantovoimien kehityksestä, joka tapahtuu näissä ristiriitaisissa muodoissa — joissa tuotannon ehdot joutuvat yhteentörmäykseen kulu-tuksen ehtojen kanssa, pääoman realisoinnin ehdot sen kasautumisen ehtojen kanssa — ja jota ohjaa ainoastaan liikevoittojen takaa-ajo, ovat kiertämättömänä seurauksena kärkevät teollisuuspulat ja depres-siot, jotka merkitsevät anarkisesti, jatkuvasti lisääntyvässä määrässä tuotettavien tavarain myynnin pysähtymistä”.

Tov. S. on sanonut aivan samaa, sillä „jatkuvasti lisääntyvässä määrässä” tuotettavien tavarain „myynnin pysähtyminen” juuri onkin *liikatuotantoa*. Turhaan tov. S. pelkää tätä sanaa, jossa ei ole mitään virheellistä. Turhaan tov. S. kirjoittaa, että „liikatuotannon” asemesta „tähän olisi voitu asettaa aivan yhtäläisellä ja vielä suuremmalla-kin oikeudella alituotanto” (Moskovassa ilmestyneen kir-jasen 15. sivu).

Yrittäkääpä nimittää „jatkuvasti lisääntyvässä määrässä tuotettavien” „tavarain myynnin pysähtymistä” „alituotannoksi”! Eihän se millään käy päinsä.

Rodbertusilaisuutta ei ole suinkaan „liikatuotanto” sanan käyttäminen (joka yksin vain *kuvaa tarkasti* kapita-

lismin erään syvällisimmän *ristiriidan*), vaan se, kun talouspulat selitetään *ainoastaan* sillä, ettei työväenluokka kuluta tarpeeksi. Mutta vanhassa ohjelmassa talouspulia *ei* johdeta tästä. Siinä vedotaan „*tuollaiseen* porvarillisten maiden sisäiseen asiaintilaan”, joka on tämän edellä, edellisessä kappaleessa jo osoitettu ja joka ilmenee „teknillisenä edistyksenä” ja siinä, että „yrittäjät alkavat tarvita suhteellisesti vähemmän työläisten lihastyötä”. Tämän ohella vanhassa ohjelmassa puhutaan „maailmanmarkkinoilla tapahtuvasta kärjistyvästä kilpailusta”.

Tässä onkin sanottu *tärkein* kasautumisen ehtojen ja realisoinnin ehtojen yhteentörmäyksestä ja sanottu paljon *selvemmin*. Teoriaa ei ole tässä „muuteltu” „yleistajuisuutta tavoiteltaessa”, kuten tov. S. ajattelee erheellisesti, vaan se on esitetty selvästi ja yleistajuisesti; tämä on ansio.

Talospulista voidaan tietysti kirjoittaa kokonaisia niteitä, voidaan eritellä konkreettisemmin kasautumisen ehtoja, puhua *tuotantovälineiden* merkityksestä, lisäarvon ja tuotantovälineissä olevan vaihtelevan pääoman muuttamisesta pysyväksi pääomaksi kulutustarvikkeissa, pysyvän pääoman tekemisestä arvottomaksi uusilla keksinnöillä ja niin edelleen ja niin edelleen. Mutta sitähan ei myöskään tov. S. yritä tehdä! Hänen korjauksensa, joilla hän muka parantaa ohjelmaa, rajoittuu seuraavaan:

1) Säilyttäessään 4:nneestä 5:nteen kappaleeseen siirtymisen, teknillisen edistyksen y.m. toteamisesta talospuliin siirtymisen suunnitelman hän *on heikentänyt* kappaleiden välistä *yhteyttä* heittämillä pois sanat: „*tuollainen* asiaintila”.

2) Hän on lisännyt teoreettisilta kuulostavat korulauseet tuotannon ehtojen ja kulutuksen ehtojen sekä realisoinnin ehtojen ja kasautumisen ehtojen yhteentörmäyksestä, korulauseet, joissa ei ole mitään väärää, mutta joissa ei ole myöskään uutta ajatusta, sillä edellisessä kappaleessa on tärkein juuri tästä asiasta sanottu selvemmin.

3) Hän lisää „liikevoittojen takaa-ajon”, sanonnan, joka ei juuri sovi ohjelmaan ja jota lienee tässä käytetty nimenomaan „yleistajuisuutta *tavoiteltaessa*”, sillä *sama ajatus* on ilmaistu useamman kerran sekä sanoilla „realisoinnin ehdoista” että sanoilla „tavara”-tuotannosta y.m.

4) Hän muuttaa „laman” „depressioksi”; epäonnistunut muutos.

5) Hän lisää sanan „anarkisesti” vanhaan tekstiin („anarkisesti, jatkuvasti lisääntyvässä määrässä tuotettavien tavarain”). Tämä lisäys on teoreettisesti väärä, sillä juuri „anarkisuus” tai „suunnitelmattomuus”, jos otetaan Erfurtin ohjelmaluonnoksessa käytetty ja Engelsin kiistämä sanonta, *ei olekaan* luonteenomaista trusteille*.

Tov. S. kirjoittaa näin:

...„Tavaroita tuotetaan anarkisesti, jatkuvasti lisääntyvässä määrässä. Kapitalistiyhtymien (trustien y.m.) yritykset estää talouspulat tuotantoa rajoittamalla kärsivät haaksirikon” j.n.e. ...

Mutta juuri trustit *eivät* tuota tavaroita anarkisesti, vaan laskelmallisesti. Trustit *eivät ainoastaan* „rajoita” tuotantoa. Ne eivät tee *yrityksiä* estää talouspulia, tällaisia „yrityksiä” trustien taholta ei voi olla. Tov. S:llä on useita epätarkkuuksia. Pitäisi sanoa: vaikka trustit eivät tuotakaan tavaroita anarkisesti, vaan laskelmallisesti, ei talouspulia kuitenkaan voida välttää kapitalismin yllämainittujen ominaisuuksien takia, jotka säilyvät myös trustien valitessa. Ja jos trustit suurimman nousun ja keinottelun kaudella rajoittavatkin tuotantoa siinä mielessä, että „eivät liiaksi innostuessaan revehtyisi”, niin sillä ne parhaassa tapauksessa suojelevat suurimmat tuotantolaitoksensa, mutta talouspulia tulee siitä huolimatta.

Koottuamme yhteen kaiken, mitä on sanottu talouspulakysymyksestä, saamme johtopäätökseksi, että tov. S:n luonnos *ei* ole parantanut vanhaa ohjelmaa. Päinvastoin, uudessa luonnoksessa on epätarkkuuksia. Vanhan ohjelman korjaamisen välttämättömyys on jäänyt todistamatta.

IV

Kysymyksessä imperialistiluonteisista sodista tov. S:n luonnoksessa on teoreettisia vikoja kahdessa suhteessa.

Ensinnäkään siinä ei ole arvioitu tätä, nykyistä sotaa. Siinä sanotaan, että imperialismin aikakausi synnyttää imperialistisia sotia. Se on totta, ja se piti tietysti sanoa ohjelmassa. Mutta se on vähän. Sen lisäksi on sanottava,

* Engels arvosteli sanontoja: „yksityistuotanto” ja „suunnitelmattomuus” Erfurtin ohjelmaluonnoksessa ja kirjoitti: „kun siirrymme osakeyhtiöistä trusteihin, jotka hallitsevat eräitä teollisuusaloja monopolisoiden ne, niin siinä ei lakkaa vain yksityistuotanto, vaan suunnitelmattomuuskin”⁴¹.

että juuri nykyinen, vuosien 1914—1917 sota onkin imperialistinen sota. Saksalainen „Spartakus” ryhmä esitti vuonna 1915 saksan kielellä julkaisemissaan „teeseissä” väitteen, että imperialismien aikakaudella *ei voi olla kansallisia sotia* ⁴². Tämä on selvästi väärä väite, sillä imperialismi kärjistää kansojen sortoa ja tämän seuraamuksena kansalliset kapinat ja kansalliset sodat eivät ole ainoastaan mahdollisia ja todennäköisiä, vaan suorastaan kiertämättömiä (yritykset tehdä erotus kapinoiden ja sotien välillä menisivät myttyyn).

Marxilaisuus vaatii arvioimaan ehdottoman tarkasti jokaista sotaa erikseen konkreettisten tietojen perusteella. Nykyistä sotaa koskevan kysymyksen sivuuttaminen yleisillä järkeilyillä on teoreettisesti väärin sekä käytännöllisesti sallimatonta, sillä sen taa opportunistit piiloutuvat jättäessään itselleen takaportin: yleensä imperialismi nähkääs on imperialististen sotien aikakausi, mutta *tämä* sota *ei* ole ollut *aivan* imperialistinen (näin järkeili esim. Kautsky).

Toiseksi tov. S. liittää „talouspulat ja sodat” *yhteen*, niin kuin ne olisivat jonkinlainen yleensä kapitalismiin ja varsinkin uusimpaan kapitalismiin liittyvä kaksoisolio. Moskovassa ilmestyneen kirjasen 20.—21. sivulla, tov. S:n luonnoksessa tämä pulien ja sotien yhdistäminen on toistettu *kolme kertaa*. Tässä ei ole kysymys yksistään siitä, että toistot ohjelmassa eivät ole suotavia. Kysymys on siitä, että asia on periaatteellisesti väärin.

Taluspulat nimenomaan liikatuotannon tai „tavaroiden myynnin pysähtymisen” muodossa, jos tov. S. karkottaa sanan liikatuotanto, ovat *yksinomaan* kapitalismille ominainen ilmiö. Sodat sen sijaan ovat ominaisia sekä orjanomistus- että maaorjuusjärjestelmälle. Imperialistisia sotia on ollut myös orjuuden pohjalla (Rooman sota Karthagoa vastaan oli molemmilta puolilta imperialistista sotaa) ja keskiajalla sekä kauppakapitalismin kaudella. Jokaista sotaa, jossa *molemmat* sotaakäyvät puolet sortavat vieraita maita tai kansallisuuksia käyden sotaa saaliin jaosta, siitä, „kumpi saa enemmän sortaa tai ryöstää”, ei voida olla nimittämättä imperialistiseksi sodaksi.

Kun sanomme, että vasta usin kapitalismi, vasta imperialismi on tuonut mukanaan imperialistiset sodat, niin tämä on paikallaan, sillä *edelliselle* kapitalismin vaiheelle,

vapaan kilpailun vaiheelle eli esimonopolistisen kapitalismin vaiheelle olivat ominaisia pääasiassa *kansalliset* sodat Länsi-Euroopassa. Mutta jos sanotaan, ettei edellisessä vaiheessa ollut imperialistisia sotia lainkaan, niin se ei enää ole totta, se on „siirtomaasotien” unohtamista, jotka *myös* olivat imperialistisia. Tämä ensinnäkin.

Toiseksi juuri pulien ja sotien *yhdistäminen* on väärin, sillä ne ovat kerrassaan eri luonteisia, historialliselta alkuperältään erilaisia, luokkamerkitykseltään erilaisia ilmiöitä. Ei voida esimerkiksi sanoa niin kuin tov. S. sanoo luonnoksessaan: „Sekä talouspulat että sodat vuorostaan köyhdyttävät vielä enemmän pientuottajia, lisäävät vielä enemmän palkkatyön riippuvaisuutta pääomasta”... Sillä *mahdollisia* ovat myös sellaiset sodat, joita käydään palkkatyön vapauttamiseksi pääomasta, palkkatyöläisten taistellessa kapitalistiluokkaa vastaan, mahdollisia ovat myös vallankumoukselliset sodat eivätkä ainoastaan taantumuksellis-imperialistiset sodat. „Sota on” tämän *tai* tuon luokan „politiikan jatkamista”; ja jokaisessa luokkayhteiskunnassa, niin orjanomistus-, maaorjuus- kuin kapitalistisessakin yhteiskunnassa on ollut sotia, jotka ovat jatkaneet sortavien luokkien politiikkaa, ja on ollut myös sotia, jotka ovat jatkaneet sorrettujen luokkien politiikkaa. Samasta syystä ei voida sanoa, niin kuin tov. S. sanoo, että „talouspulat ja sodat osoittavat, että kapitalistinen järjestelmä muuttuu tuotantovoimien kehityksen muodosta niiden jarruksi”.

Se, että nykyinen imperialistinen sota taantumuksellisuudellaan ja raskaudellaan tekee joukot vallankumouksellisiksi ja jouduttaa vallankumousta, on totta, se pitää sanoa. Ja yleensä imperialistisista sodista, näistä imperialismin aikakaudelle *tyypillisistä* sodista sanottuna se on totta ja se voidaan sanoa. Mutta sitä ei voida sanoa kaikenlaisista „sodista” yleensä, ja sitä paitsi ei saa mitenkään yhdistää talouspulia ja sotia toisiinsa.

V

Meidän pitää nyt tehdä yhteenvedot siitä mitä tärkeimmistä kysymyksestä, joka kaikkien bolshevikkien yksimielisen päätöksen mukaisesti on ennen kaikkea valaistava ja arvioitava uudessa ohjelmassa. Se on kysymys *imperialis-*

mista. Tov. Sokolnikov on sitä mieltä, että tämä valaistaminen ja arviointi olisi tarkoituksenmukaisempaa suorittaa niin sanoakseni pienin erin, jakamalla imperialismin erilaiset tunnusmerkit ohjelman eri pykäliin; minun mielestäni on tarkoituksenmukaisempaa tehdä se erikoisessa pykälässä tai ohjelman erikoisessa osassa kokoamalla yhteen kaikki mitä imperialismista pitää sanoa. Puolueen jäsenillä on nyt edessään molemmat luonnokset, ja edustajakokouksessa tehdään päätös. Mutta olemme tov. Sokolnikovin kanssa aivan samaa mieltä siihen nähden, että imperialismista on sanottava, ja nyt pitää tarkastella, onko ehkä erimielisyyksiä siinä, *miten* imperialismia pitää valaista ja arvioida.

Verratkaamme uuden ohjelman kahta luonnosta tältä näkökannalta. Minun luonnoksessani on otettu imperialismin viisi tärkeintä tunnusmerkkiä: 1) kapitalistien monopoliyhtymät; 2) pankkipääoman sulautuminen yhteen teollisuuspääoman kanssa; 3) pääoman vienti vieraisiin maihin; 4) maailman alueellinen jako, joka on jo suoritettu loppuun; 5) maailman jako taloudellisesti kansainvälisten trustien kesken. (Kirjasessani „Imperialismi kapitalismin uusimpana vaiheena”, joka on ilmestynyt myöhemmin kuin „Puolueen ohjelman tarkistusaineistoa”, nämä viisi imperialismin tunnusmerkkiä on esitetty 85. sivulla *.) Tov. Sokolnikovin luonnoksesta me löydämme oikeastaan samat viisi perustunnusmerkkiä, joten imperialismia koskevassa kysymyksessä puolueessamme päästään periaatteessa kaiketi hyvin täydelliseen sopimukseen, niin kuin oli odotettavissakin, sillä puolueemme käytännöllinen agitatio tästä kysymyksestä, niin suullinen kuin kirjallinenkin, on jo kauan sitten, aina vallankumouksen alkamisesta lähtien osoittanut kaikkien bolshevikkien olevan täysin yksimielisiä tässä peruskysymyksessä.

Tehtäväksemme jää tarkastella, millaista eroa on molempien luonnosten välillä imperialismin määritelmän ja luonnekuvan *muotoilussa*. Molemmissa luonnoksissa on osoitettu konkreettisesti, mistä ajasta lähtien voidaan oikeastaan puhua kapitalismin muuttumisesta imperialismiksi, ja tuskinpa kukaan väittää sitä vastaan, että tällainen maininta on välttämätön taloudellisen kehityksen koko

* Ks. Teokset, 22. osa, s. 257. Toim.

arvion tarkkuuden ja historiallisen paikkansapitävyyden nimessä. Tov. S. sanoo: „viimeisen neljännesvuosisadan aikana”; minulla on sanottu: „likipitäen XX vuosisadan alusta lähtien”. Juuri siteeraamassani kirjasessa imperia- lismista (esim. ss. 10—11) * on esitetty erään kartelleja ja syndikaatteja erikoisesti tutkivan taloustieteilijän todistukset siitä, että vuosien 1900—1903 talouspuola oli Euroopassa käännekohta kartellien *täydelliseen* voittoon. Sen vuoksi „likipitäen XX vuosisadan alusta lähtien” on mielestäni täsmällisempi sanonta kuin „viimeisen neljännesvuosisadan aikana”. Se on oikeampi vielä siitäkin syystä, että niin se spesialisti, johon juuri vetosin, kuin myös yleensä Euroopan taloustieteilijät käyttävät useimmiten saksalaisia tietoja, ja Saksa oli kartellien muodostamisprosessissa *edellä* muista maista.

Edelleen. Minun luonnoksessani sanotaan monopoliyhtymistä: „kapitalistien monopoliyhtymät ovat saaneet ratkaisevan merkityksen”. Toveri S:n luonnoksessa monopoliyhtymien maininta toistuu *useita kertoja*, mutta kaikista näistä maininnoista vain yksi on määritelty verrattain perusteellisesti, nimittäin seuraava:

...„Kapitalistisesti järjestetyn tuotannon välitön tai välillinen hallinta on viimeisen neljännesvuosisadan aikana siirtynyt kaik- kivoiville, keskenään yhtyneille pankeille, trusteeille ja syndikaateille, jotka ovat muodostaneet finanssipääoman mahtimiesryhmän johtamia yleismaailmallisia monopoliyhtymiä”.

Minun mielestäni tässä on liian paljon „agitaatiota”, t.s. „yleistajuisuutta tavoiteltaessa” ohjelmaan on pantu sel- laista, minkä paikka ei ole ohjelmassa. Sanomalehtiartik- keleissa, puheissa, yleistajuisissa kirjasissa „agitaatio” on välttämätöntä, mutta puolueen ohjelman pitää olla sääste- liään tarkkasanaanainen eikä siinä saa olla mitään liikaa. Se, että monopoliyhtymät ovat saaneet „ratkaisevan merkityk- sen”, on mielestäni tarkin määritelmä ja sillä on kaikki sanottu. Mutta tov. S:n luonnoksesta siteeratussa kappa- leessa on paljon turhaa, ja lisäksi sanonta „kapitalistisesti järjestetyn tuotannon hallinta” on myös teoreettisesti epä- lyttävä. Ainoastaanko kapitalistisesti järjestetyn? Ei. Se on liian heikosti sanottu. Myös sellainen tuotanto, joka tietävästi *ei* ole kapitalistisesti järjestetty: pienkäsityöläi-

* Ks. Teokset, 22. osa, ss. 194—195. *Toim.*

set, talonpojat, puuvillan pientuottajat siirtomaissa y.m. y.m., on joutunut riippuvaiseksi pankeista ja yleensä finanssipääomasta. Jos puhumme „maailmankapitalisista” yleensä (ja ainoastaan siitä tässä voidaankin puhua erehtymättä), niin sanoessamme, että monopoliyhtymät ovat saaneet „ratkaisevan merkityksen”, me emme jätä *minkäänlaisia* tuottajia pois tämän ratkaisevan merkityksen alaisuudesta. Monopoliyhtymien vaikutuksen rajoittaminen vain „kapitalistisesti järjestettyyn tuotantoon” on väärin.

Edelleen, pankkien merkityksestä on tov. S:n luonnoksessa sanottu sama kahteen kertaan: yhden kerran juuri siteeraamassamme kappaleessa, toisen kerran talouspulia ja sotia käsittelevässä kappaleessa, missä on annettu määritelmä: „finanssipääoma (pankki- ja teollisuuspääoman yhteensulautumisen tuote)”. Minun luonnoksessani on sanottu: „äärettömän keskittynyt pankkipääoma on sulautunut yhteen teollisuuspääoman kanssa”. Riittää, kun se sanotaan ohjelmassa kerran.

Kolmas tunnusmerkki: „pääoman vienti vieraisiin maihin on kehittynyt hyvin voimakkaasti” (näin on sanottu minun luonnoksessani). Tov. S:n luonnoksesta löydämme yhden kerran vain maininnan „pääomien viennistä”, toisen kerran aivan toisessa yhteydessä puhutaan „uusista maista, jotka ovat... ylivoittoja tavoittelevan vientipääoman soveltamiskenttänä”. Tässä on vaikea hyväksyä oikeaksi mainintaa ylivoitoista ja uusista maista, koska on kehittynyt pääoman vienti myös Saksasta Italiaan, Ranskasta Sveitsiin j.n.e. Imperialismin vallitessa pääomaa on alettu viedä myös vanhoihin maihin eikä ainoastaan *ylivoittojen* saamiseksi. Se, mikä on paikallaan uusiin maihin nähden, on väärin sovellettuna pääoman vientiin yleensä.

Neljäs tunnusmerkki on se, mitä Hilferding nimitti „taisteluksi taloudellisesta alueesta”. Tämä nimitys *ei* ole tarkka, koska se ei ilmaise nykyisen imperialismin tärkeintä eroavuutta *entisistä* taloudellisen alueen takia käydyn taistelun muodoista. Tällaisesta alueesta taisteli myös muinaisajan Rooma, taistelivat myös Euroopan valtiot XVI—XVIII vuosisadalla valloittaen siirtomaita sekä vanha Venäjä valloittaen Siperian j.n.e., j.n.e. Nykyisen imperialismin erikoistuntonmerkkinä on se, että (kuten minun ohjelmaluonnoksessani sanotaan) „koko maailma

on alueellisesti jo jaettu rikkaimpien maiden kesken”, t.s. maan jako valtioiden kesken on päättynyt. Juuri tästä seikasta johtuukin maailman *uudelleenjakamiseksi* käytävän taistelun erikoinen kärkevyys, yhteentörmäysten erikoinen kärkevyys, joka johtaa sotiin.

Tov. S:n luonnoksessa tämä on ilmaistu sangen runsas-sanaisesti ja teoreettisesti tuskinpa oikein. Siteeraan heti hänen sanamuotonsa, mutta koska siihen on yhdistetty myös kysymys maailman taloudellisesta jaosta, niin on välttämätöntä kosketella ensin imperialismin tätäkin viimeistä, viidettä tunnusmerkkiä. Minun luonnoksessani se on muotoiltu näin:

... „On alkanut maailman taloudellinen jako kansainvälisten trustien kesken”. Poliittisen taloustieteen ja tilastotieteen tiedot eivät anna mahdollisuutta sanoa enempää. *Tällainen* maailman jako on hyvin tärkeä prosessi, mutta se on vasta alkanut. *Tästä* maailman jaosta, *uudelleenjaosta*, johtuu imperialistisia sotia, koska alueellinen jako on jo päättynyt, t.s. *ei* ole jäänyt „vapaita” maita, jotka voitaisiin vallata käymättä sotia kilpailijan kanssa.

Tarkastelkaamme nyt toveri S:n sanamuotoa:

„Mutta kapitalististen suhteiden valtapiiri laajenee jatkuvasti muuallekin siten, että ne leviävät uusiin maihin, jotka ovat kapitalistien monopoliyhtymille tavaramarkkinoina, raaka-aineiden hankkijoina ja ylivoittoja tavoittelevan vientipääoman soveltamiskenttänä. Valtavat määrät kasaantunutta lisäarvoa, joka on finanssipääoman (pankkipääoman ja teollisuuspääoman yhteensulautumisen tuotteen) hallussa, lähetetään maailmanmarkkinoille. Mahtavien kansallisesti ja toisinaan kansainvälisestikin järjestyneiden kapitalistiyhtymien kilpailu herruudesta markkinoilla, heikempien maiden alueiden omistamisesta tai valvomisesta, t.s. etuoikeudesta niiden säälimättömään sortamiseen, johtaa kiertämättömästi yrityksiin jakaa koko maailma rikkaimpien kapitalististen valtioiden kesken, imperialistisiin sotiin, jotka aiheuttavat yleistä kurjuutta, taloudellista rappioitumista ja taantumista”.

Tässä on tavattoman paljon sanoja, joilla peitellään useita teoreettisia virheitä. Ei voida puhua maailman jakamisen „yrityksistä”, sillä maailma *on jo* jaettu. Vuosien 1914—1917 sota ei ole maailman „jakamisyritys”, vaan taistelua jo jaetun maailman *jakamiseksi uudestaan*. Sota kävi kapitalismille kiertämättömäksi, koska muutamia vuosia sitä ennen imperialismi *oli jakanut* maailman niin sanoakseni vanhojen voimamittojen mukaan, joihin sota „teki korjauksia”.

Sekä taistelua siirtomaista („uusista maista”) että taistelua „heikompien maiden alueiden omistamisesta”, kaikkea tätä on ollut jo *ennen* imperialismiakin. Nykyiselle imperialismille on luonteenomaista *muu*, nimittäin se, että koko maapallo osoittautui XX vuosisadan alussa olevan tiettyjen valtioiden hallussa, oli jo jaettu. Vain sen vuoksi „maailman herruuden” *uudelleenjako* ei voinut tapahtua kapitalismin pohjalla muuten kuin maailmansodan hinnalla. Myös „kansainvälisesti järjestyneitä kapitalistiyhtymiä” oli jo *ennen* imperialismia: jokainen osakeyhtiö, johon osallistuu eri maiden kapitalisteja, on „kansainvälisesti järjestynyt kapitalistiyhtymä”.

Imperialismille on luonteenomaista *muu*, mitä aikaisemmin, ennen XX vuosisataa *ei ollut*, nimittäin maailman taloudellinen jako kansainvälisten trustien kesken, niiden *sopimuksen mukaan* suorittama maiden jako myyntialueina. Tätä juuri toveri S:n luonnoksessa ei ole sanottu, joten imperialismiin voima on kuvattu *heikommaksi* kuin se on.

Vihdoin on teoreettisesti väärin puhua *lisäarvon* suurten kasaantumien lähettämisestä maailmanmarkkinoille. Se muistuttaa Proudhonin realisointiteoriaa, jonka mukaan kapitalistit voivat realisoida helposti sekä pysyvän että vaihtelevan pääoman, mutta joutuvat lisäarvon realisoinnissa vaikeuksiin. Todellisuudessa kapitalistit eivät voi realisoida ilman vaikeuksia ja talouspulia enempää lisäarvoa kuin myöskään vaihtelevaa pääomaa ja pysyvää pääomaa. Markkinoille lähetetään suuret määrät tavaroita, jotka eivät ole ainoastaan kasattua arvoa, vaan ovat myös vaihtelevaa pääomaa ja pysyvää pääomaa uusintavaa arvoa. Esim. maailmanmarkkinoille lähetetään suuret määrät kiskoja tai rautaa, jotka pitäisi realisoida vaihtamalla ne työläisten tarvitsemiin kulutustavaroihin tai toisiin tuotantovälineisiin (puutavaraan, naftaan y.m.s.).

VI

Lopettaessamme tähän toveri Sokolnikovin luonnoksen käsittelyn meidän on pantava erikoisesti merkille eräs hyvin arvokas lisäys, jota hän ehdottaa ja joka pitäisi mielestäni hyväksyä ja vieläpä laajentaa. Nimittäin: hän ehdottaa, että kappaleeseen, jossa puhutaan teknillisestä

edistyksestä ja nais- ja lapsityövoiman käytön kasvusta, lisättäisiin: (käyttää) „samoin kuin myös takapajuisista maista tuotujen vierasmaalaisten opettamattomien työläisten työvoimaa”. Tämä on arvokas ja välttämätön lisäys. Juuri imperialismille tällainen takapajuisista maista tuotujen *huonompipalkkaisten* työläisten työvoiman riisto on erikoisen luonteenomaista. Juuri siihen tietyssä määrin perustuu imperialististen, rikkaiden maiden *loismaisuus*, maiden, jotka lahjoivat osan omista työläisistäänkin korkeammalla palkalla, riistään tavattomasti ja häikäilemättömästi „huokeiden” ulkomaalaisten työläisten työvoimaa. Pitäisi lisätä sana „huonompipalkkaisten” sekä sanat: „ja usein oikeudettomien”, sillä „sivistys”-maissa olevat riistäjät käyttävät aina hyväkseen sitä, että maahan tuodut ulkomaalaiset työläiset ovat oikeudettomia. Tällaista ilmenee kaiken aikaa ei ainoastaan Saksassa venäläisiä, t.s. Venäjältä saapuneita työläisiä kohtaan, vaan myös Sveitsissä italialaisia kohtaan, Ranskassa espanjalaisia ja italialaisia kohtaan j.n.e.

Ehkä olisi tarkoituksenmukaista korostaa ohjelmassa voimakkaammin ja näyttää havainnollisemmin rikkaimpien imperialististen maiden pienen ryhmän erottuminen, maiden, jotka loiseläjinä kahmivat rikkautta ryöväämällä siirtomaita ja heikkoja kansakuntia. Tämä on imperialismiin erittäin tärkeä erikoispiirre, joka muuten jossain määrin helpottaa syvällisten vallankumouksellisten liikkeiden syntymistä imperialistisen ryöväyksen kohteiksi joutu-neissa maissa, joita uhkaa pirstominen ja tukahduttaminen jättiläis-imperialistien taholta (sellainen on Venäjä), ja toisaalta taas jossain määrin vaikeuttaa syvällisten vallankumouksellisten liikkeiden syntymistä niissä maissa, jotka ryöväävät imperialistisesti monia siirtomaita ja vieraita maita tehden täten hyvin suuren (suhteellisesti suuren) osan väestöstään imperialistisen saaliinjaon *osanottajiksi*.

Ehdottaisin sen vuoksi, että minun luonnokseeni vaikkapa siihen kohtaan, missä luonnehditaan sosialishovinismia (kirjasen 22. sivu *), lisättäisiin maininta, että rikkaimmat maat riistävät useita muita maita. Luonnoksen vastaava paikka kuuluisi seuraavasti (osoitan uudet lisäykset kursiivilla):

* Ks. Teokset, 24. osa, s. 466. *Toim.*

„Tällaisena väärennyksenä on toisaalta sellainen virtaus kuin sosialishovinismi, joka on sosialismia sanoissa ja shovinismia käytännössä, sitä, että „isänmaanpuolustus”-tunnuksen varjolla puolustetaan „oman” kansallisen porvariston riistoetuja *imperialistisessa sodassa sekä puolustetaan siirtomaiden ja heikkojen kansojen ryöväyksestä suunnattomia tuloja saavan rikkaan kansakunnan kansalaisten etuoikeutettua asemaa*. Tällaisena väärennyksenä on toisaalta yhtä laaja ja kansainvälinen „keskusta”-virtaus j.n.e.”.

Sanat „imperialistisessa sodassa” on lisättävä välttämättä suuremman tarkkuuden vuoksi: „isänmaanpuolustus” ei ole mitään muuta kuin sodan puolustamisen, sen laillisuuden ja oikeudenmukaisuuden myöntämisen tunnus. On erilaisia sotia. Myös vallankumoukselliset sodat ovat mahdollisia. Sen vuoksi on sanottava aivan tarkasti, että tässä on kysymys nimenomaan imperialistisesta sodasta. Tätä tarkoitetaan, mutta väärien tulkintojen välttämiseksi ei riitä pelkkä tarkoittaminen, vaan on sanottava suoraan ja selvästi.

VII

Siirrymme ohjelman yleisestä eli teoreettisesta osasta minimiohjelmaan. Tässä joudumme heti tekemisiin tovereiden N. Buharinin ja V. Smirnovin sen „hyvin radikaalisen”, ulkonaisesti radikaalisen, mutta todellisuudessa perin kestäättömän ehdotuksen kanssa, että minimiohjelma *jätettäisiin kokonaan pois*. Jako maksimiohjelmaan ja minimiohjelmaan on muka „vanhentunut”, sitä ei tarvita, kun kerran on kysymys sosialismiin siirtymisestä. Ei mitään minimiohjelmaa, vaan suoraan sosialismiin siirtymisen toimenpiteiden ohjelma.

Tällainen on kahden mainitun toverin ehdotus. Jostain syystä he eivät ole kuitenkaan rohjenneet ehdottaa vastaavaa luonnosta (vaikka puolueohjelman tarkistuksen asettaminen puolueen lähimmän edustajakokouksen päiväjärjestykseen suorastaan velvoitti näitä tovereita laatimaan tällaisen luonnoksen). „Radikaaliselta” tuntuvan ehdotuksen tekijät ovat ehkä itsekä pysähtyneet epäröiden... Oli miten tahansa, heidän mielipiteensä pitää käsitellä.

Kaikkien maiden on pakko kulkea sodan ja rappiotilan kautta monopolistisesta kapitalismista valtiomonopolistiseen kapitalismiin. Sellainen on objektiivinen tilanne. Mutta vallankumouksellisessa tilanteessa, vallankumouksen aikana valtiomonopolistinen kapitalismi muuttuu *välittömästi* sosialismiksi. Vallankumouksessa ei voida kulkea eteenpäin kulkematta sosialismiin,— sellainen on sodan ja vallankumouksen luoma objektiivinen tilanne. Huhtikuun konferenssimme otti tämän huomioon asettaen tunnukset: „Neuvostojen tasavalta” (proletariaatin diktatuurin valtiollinen muoto) sekä pankkien ja syndikaattien kansallistaminen (tärkein sosialismiin siirtymisen toimenpide). Tähän asti kaikki bolshevikit ovat olleet keskenään sovinnossa ja yksimielisiä. Mutta toverit V. Smirnov ja N. Buharin haluavat mennä pitemmälle, heittäen minimiohjelman *kokonaan* pois. Se merkitsisi, että meneteltäisiin vastoin viisaan sananlaskun viisasta neuvoa:

„Älä kehu sotaan mennessä, vaan kehu sodasta tullessa”.

Me olemme menossa sotaan, t.s. taistelumme tarkoituksena on valtiollisen vallan siirtyminen puolueellemme. Tämä valta olisi proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktatuuria. Vallatessamme tämän vallan me emme suinkaan pelkää ylittää porvarillisen järjestelmän puitteita, vaan päinvastoin sanomme selvästi, suoraan, tarkasti ja kaikkien kuullen, että menemme näiden puitteiden yli, että menemme pelkäämättä sosialismiin ja että tiemme on kulkeva nimenomaan seuraavasti: Neuvostojen tasavallan kautta, pankkien ja syndikaattien kansallistamisen, työväenvalvonnan, yleisen työvelvollisuuden, maan kansallistamisen, tilanherrojen maatalousvälineiden takavarikoinnin y.m. y.m. kautta. Tässä mielessä olemme esittäneet sosialismiin siirtymisen toimenpiteiden ohjelman.

Mutta meidän ei pidä kehua sotaan mennessämme, meidän ei pidä heittää pois minimiohjelmää, sillä se olisi samaa kuin jonninjoutava kerskailu: emme halua „vaatia porvaristolta” mitään, vaan toteutamme itse, emme halua työskennellä pikku asioiden parissa porvarillisen järjestelmän puitteissa.

Se olisi jonninjoutavaa kerskailua, sillä ensin pitää valloittaa valta, mutta me emme ole sitä vielä valloittaneet. Ensin pitää suorittaa käytännössä sosialismiin siirtymisen toimenpiteet, viedä vallankumouksemme sosialistisen

maailmanvallankumouksen voittoon asti ja vasta sitten, „sodasta tullessa”, voidaan ja pitää heittää pois minimiohjelma, koska sitä ei enää tarvita.

Voidaanko nyt mennä takuuseen, ettei sitä enää tarvita? Tietysti ei voida siitä yksinkertaisesta syystä, että emme ole vielä saaneet valtaa, emme ole toteuttaneet sosialismia emmekä ole vielä edes tulleet sosialistisen maailmanvallankumouksen alkuun.

Pitää *kulkea* varmasti, rohkeasti, horjumatta tätä päämäärää kohti, mutta on naurettavaa julistaa se saavutetuksi, kun tiedetään, ettei sitä ole vielä saavutettu. Jos jo nyt heitetään pois minimiohjelma, on se samaa kuin ilmoitettaisiin, julistettaisiin (suoraan sanoen kerskailtisiin), „että me olemme jo voittaneet”.

Ei, kalliit toverit, emme ole vielä voittaneet.

Emme tiedä, voittammeko me huomenna vai hiukan myöhemmin. (Minä puolestani olen taipuvainen ajattelemaan, että voittamme huomenna — kirjoitan tätä loka-kuun 6 p:nä 1917 — ja että saatamme myöhästyä vallan valtaamisessa, mutta huomispäiväkin on kuitenkin huomispäivä eikä tämä päivä.) Emme tiedä, miten pian meidän voittomme jälkeen tulee vallankumous Lännessä. Emme tiedä, tuleeko ehkä meidän voittomme jälkeen vielä väliaikaisia taantumuksen ja vastavallankumouksen voiton kausia, — siinä ei ole mitään mahdotonta, — ja sen vuoksi me voitettuumme rakennamme „kolminkertaisen taisteluhautojen linjan” sellaista mahdollisuutta vastaan.

Tätä kaikkea me emme tiedä *emmekä voi tietää*. Kukaan ei voi sitä tietää. Ja sen vuoksi onkin naurettavaa heittää pois minimiohjelma, joka on *välttämätön* niin kauan kuin elämme vielä porvarillisen järjestelmän puitteissa, niin kauan kuin emme ole vielä hävittäneet näitä puitteita, emme ole toteuttaneet tärkeintä sosialismiin siirtymiseksi, emme ole nujertaneet emmekä nujerrettuumme ole hävittäneet vihollista (porvaristoa). Kaikki tämä tulee ja tulee ehkä paljon nopeammin kuin monet luulevatkaan (minä puolestani arvelen, että sen täytyy *alkaa* huomenna), *mutta sitä ei vielä ole*.

Ottakaa minimiohjelma poliittisella alalla. Se, tuo ohjelma, on laadittu porvarillista tasavaltaa silmälläpitäen. Me lisäämme, että emme rajoita itseämme porvarillisen tasavallan puitteilla, vaan ryhdymme heti taistele-

maan korkeampityyppisen tasavallan, *Neuvostojen tasavallan* puolesta. Se meidän pitää tehdä. Tämä uusi tasavalta meidän on luotava rajattoman rohkeasti ja päättäväisesti ja olen varma, että me luomme sen juuri niin. Mutta minimiohjelmaa ei missään tapauksessa saa heittää pois, koska ensinnäkään Neuvostojen tasavaltaa ei vielä ole; toiseksi saattaa hyvinkin esiintyä „restaauraatioyrityksiä”; ne pitää ensin kestää ja torjua; kolmanneksi vanhasta uuteen siirryttäessä ovat mahdollisia väliaikaiset „yhdistelmät” (kuten „Rabotshi Putj” aivan oikein totesi muutama päivä sitten), esimerkiksi sekä Neuvostojen tasavalta että Perustava kokous⁴³. Ensin meidän on päästävä kaikesta tästä ja vasta sitten heitettävä pois minimiohjelma.

Samaa on myös taloudellisella alalla. Me kaikki olemme samaa mieltä, että sosialismin rakentamisen *pelkääminen* on mitä suurinta typeryyttä ja proletariaatin asian *kavaltamista*. Me kaikki olemme samaa mieltä, että tärkeimmiksi ensi askeliksi tällä tiellä on katsottava sellaiset toimenpiteet kuin pankkien ja syndikaattien kansallistaminen. Toteuttakaamme ensin ne ja muita samanlaisia toimenpiteitä, *sittenpäähän taas nähdään*. Sittenpäähän *nähdään paremmin*, sillä käytännöllinen kokemus, joka on miljoona kertaa arvokkaampi kuin parhaat ohjelmat, avartaa mittaamattomasti näköpiiriämme. On mahdollista ja vieläpä todennäköistäkin ja vieläpä epäilemätöntäkin, ettei tässäkään tulla toimeen ilman siirtymäkauden „yhdistelmiä”; esimerkiksi pientalouksia, joissa on yksi tai pari palkkatyöläistä, emme voi heti kansallistaa emmekä edes ottaa todellisen työväenvalvonnan alaiseksi. Vaikka niiden osuus olisikin mitättömän vähäinen, vaikka pankkien ja trustien kansallistaminen sitoisikin niiltä kädet sekä jalat, ja kaikki se on todella niin, mutta minkä vuoksi minimiohjelma pitäisi heittää pois, kun on vaikkapa pieniäkin porvarillisten suhteiden sopukoita? Marxilaisina, jotka kulkevat rohkeasti maailman suurimpaan vallankumoukseen ja samanaikaisesti huomioivat järkevästi tosiasiat, meillä ei ole oikeutta heittää pois minimiohjelmaa.

Jos heittäisimme sen pois nyt, niin siten me todistaisimme, että ehtimättä vielä voittoa olemme jo antaneet päämme mennä pyörälle. Mutta emme saa antaa päämme

mennä pyörälle, ei ennen voittoa, ei voiton aikana eikä voiton jälkeenkään, sillä silloin me menettäisimme kaiken.

Mitä tulee konkreettisiin ehdotuksiin, niin тов. N. Buharin ei itse asiassa ole sanonut mitään, sillä hän on vain toistanut sen, mitä on jo aikoja sitten sanottu pankkien ja syndikaattien kansallistamisesta. Тов. V. Smirnov on likimäärin esittänyt artikkelissaan erittäin kiinnostavan ja opettavaisen luettelon niistä uudistuksista, joiden tarkoituksena on tuotteiden tuotannon ja kulutuksen säännötely. Yleisessä muodossa tämä on *jo* esitetty esim. minun luonnoksessani, siinä on tämän jälkeen sanottu „*ja niin edelleen*”. Mielestäni ei ole tarkoituksenmukaista mennä nyt pitemmälle, innostua konkretisoimaan erillisiä toimenpiteitä. Sen *jälkeen* kun on toteutettu tärkeimmät uudentyyppiset toimenpiteet, kun pankit on kansallistettu, kun on saatettu voimaan työväenvalvonta, moni asia nähdään jo paljon paremmin ja kokemus neuvoo *paljon uutta*, sillä se tulee olemaan miljoonien kokemusta, joka on saatu miljoonien osallistuessa tietoisesti uudenaikaisen talousjärjestelmän rakentamiseen. On luonnollista, että kun artikkeleissa, kirjasissa, puheissa *hahmotellaan* uutta, esitetään suunnitelmia, arvioidaan niitä, käsitellään erilaisten neuvostojen tai huoltokomiteain y.m.s. erinäisiä paikallisia kokemuksia, niin kaikki se on hyvin antoisaa työtä. Mutta ohjelmassa on liiallinen yksityiskohtien määrittely ennen-aikaista ja vieläpä saattaa olla vahingoksikin, sillä se sitoo kätemme yksityisseikoilla. Meillä pitää olla vapaat kädet voidaksemme luoda voimakkaammin uutta, kun lähdemme täydellisesti uudelle tielle.

VIII

Тов. Buharinin artikkelissa on kosketeltu vielä yhtä kysymystä, jota sietää tarkastella.

... „Kysymys puolueemme ohjelman tarkistamisesta on yhdistettävä kysymykseen yhteisen ohjelman laatimisesta kansainväliselle proletariaatin puolueelle”.

Tämä ei ole aivan selvästi sanottu. Jos tämä on käsiteltävä sillä tavalla, että ehdotuksen tekijä kehottaa meitä olemaan hyväksymättä uutta ohjelmaa ja lykkäämään asian siihen asti, kunnes laaditaan yhteinen kansainvälinen ohjelma, III Internationalen ohjelma, niin sellaista

mielipidettä on vastustettava mitä päättävimmän. Sillä lykkäys tällaisesta syystä (muuta lykkäyksen syitä ei luullakseni ole olemassa, esimerkiksi kukaan ei ole vaatinut lykkäystä sen takia, ettei puolueaineistomme ole ollut tarpeeksi valmista tarkistukseen) olisi III Internationalen perustamisen viivyttämistä *meidän* puoleltamme. III Internationalen perustamista ei tietenkään saa käsittää muodollisesti. Niin kauan kuin proletaarinen vallankumous ei ole voittanut yhdessäkään maassa tai sota ei ole päättynyt, on mahdotonta toivoa eri maiden vallankumouksellisten internationalististen puolueiden *suuren* konferenssin koollekutsumisen nopeaa ja menestyksellistä edistymistä, niiden sopimukseenpääsyä uuden ohjelman muodollisen vahvistamisen asiassa. Ja siihen asti pitää asiaa viedä eteenpäin niiden puolueiden aloitteella, jotka ovat nyt muita paremmin järjestettyjä ja voivat ottaa ensimmäisen askeleen pitämättä sitä tietysti lainkaan viimeisenä askeleena, asettamatta lainkaan ohjelmaansa tiukasti toisten „vasemmistolaisten” (s.o. vallankumouksellis-internationalististen) ohjelmien vastapainoksi ja *suostuen* nimenomaan yhteisen ohjelman laatimiseen. Venäjää lukuun ottamatta ei maailmassa ole nykyään yhtään maata, jossa internationalisteilla olisi suhteellinen edustajakokousten pitämismvapaus ja jossa olisi niin paljon kansainvälisistä virtauksista ja ohjelmista selvillä olevia tovereita kuin meidän puolueesamme. Sen vuoksi meidän on ehdottomasti otettava aloitteenteko huoleksemme. Sitä vaatii suoranainen velvollisuutemme internationalisteina.

Juuri näin suhtautunee asiaan myös tov. Buharin, sillä artikkelinsa alussa hän sanoo, että „vastikään päättynyt (kirjoitettu elokuussa) puolueen edustajakokous totesi ohjelman tarkistamisen välttämättömäksi” ja että „tässä tarkoituksessa kutsutaan koolle erikoinen edustajakokous”; näistä sanoista voidaan päätellä, ettei tov. Buharinilla ole mitään sitä vastaan, että tässä edustajakokouksessa hyväksytään uusi ohjelma.

Jos asia on näin, vallitsee tässä kysymyksessä täysi yksimielisyys. Tuskinpa löytyy ketään, joka vastustaisi sitä, että meidän edustajakokouksemme hyväksytyään uuden ohjelman lausuu toivomuksensa III Internationalen yhteisen ja yhtenäisen ohjelman laatimisesta ja ottaa siinä tarkoituksessa tiettyjä askelia, sellaisia kuin on vasemmisto-

laisten konferenssin jouduttaminen, kokoelman julkaiseminen muutamilla kielillä, valiokunnan muodostaminen keräämään yhteen aineistoa siitä, mitä toiset maat ovat tehneet tien „tunnustelemiseksi” (toveri Buharinin osuva sanonta) uuden ohjelman laatimista varten (tribuunalaiset Hollannissa⁴⁴, vasemmistolaiset Saksassa. Amerikassa toimivan „Sosialistisen propagandaliiton”⁴⁵ tov. Buharin jo nimesikin. Voitaisiin mainita vielä amerikkalainen „Sosialistinen Työväenpuolue⁴⁶ ja sen herättämä kysymys „poliittisen valtion” korvaamisesta „teollisuusdemokratialla”).

Sitten tov. Buharinin eräs huomautus luonnoksessani olevasta puutteellisuudesta minun on ehdottomasti tunnustettava oikeaksi. Tov. B. siteeraa luonnokseni sitä kohtaa (kirjasen 23. sivu *), jossa puhutaan Venäjän nykyhetkestä, kapitalistien Väliaikaisesta hallituksesta j.n.e. Tov. Buharin on oikeassa arvostellessaan tätä kohtaa ja sanoessaan, että se pitää siirtää taktilliseen päätöslauselmaan tai toimintaohjelmaan. Sen vuoksi ehdotan, että 23. sivun viimeinen kappale jätetään kokonaan pois tai esitetään seuraavassa sanamuodossa:

„Pyrkinessään sellaisen valtiojärjestelmän luomiseen, joka turvaa parhaiten niin taloudellisen kehityksen ja kansan oikeudet yleensä kuin myös erikoisesti mahdollisuuden siirtyä kivuttomimmin sosialismiin, proletariaatin puolue ei voi rajoittua” j.n.e.

Vihdoin erästä pykälästä minun on vastattava tässä kysymykseen, joka on herännyt muutamilla tovereilla, mutta jota ei ole tietääkseni herätetty lehdistössä. Se on kysymys poliittisen ohjelman yhdeksännestä pykälästä, kansakuntien itsemääräämisoikeudesta. Pykälässä on kaksi osaa: ensimmäinen määrittelee itsemääräämisoikeuden uudessa sanamuodossa, toinen sisältää vaatimuksen asemesta julistuksen. Minulle on esitetty kysymys, onko julistus tässä paikallaan. Yleensä puhuen julistuksilla ei ole sijaa ohjelmassa, mutta mielestäni tässä on tehtävä poikkeus säännöstä. Itsemääräämis-sanana asemesta, joka on antanut monta kertaa aihetta väärille tulkinnoille, asetan aivan tarkan käsitteen: „oikeus vapaaseen eroamiseen”. Puoli vuotta jatkuneen vuoden 1917 vallankumouksen

* Ks. Teokset, 24. osa, s. 467. Toim.

kokemuksen jälkeen tuskin voidaan väittää sitä vastaan, että Venäjän vallankumouksellisen proletariaatin puolue, isovenäläisellä kielellä toimiva puolue on velvollinen tunnustamaan eroamisoikeuden. Saatuamme vallan me tunnustaisimme ehdottomasti heti sekä Suomella että Ukrainalla, Armenialla ja jokaisella tsaarivallan (ja isovenäläisen porvariston) sortamalla kansallisuudella olevan tämän oikeuden. Mutta me puolestamme emme lainkaan halua eroamista. Me haluamme mahdollisimman suurta valtakuntaa, isovenäläisten naapureina asuvien mahdollisimman monien kansojen mahdollisimman kiinteää liittoa; haluamme sitä demokraatian ja sosialismin etujen nimessä, sen nimessä, että proletariaatin taisteluun saataisiin mukaan mahdollisimman paljon eri kansojen työtätekeviä. Haluamme *vallankumouksellista proletariaasta* yhtenäisyyttä, *yhtymistä* emmekä jakautumista. Haluamme *vallankumouksellista* yhtymistä, sen vuoksi meidän esittämänämme tunnuksena ei ole kaikkien ja kaikenlaisten valtioiden yhtyminen yleensä, koska yhteiskunnallinen vallankumous asettaa päiväjärjestykseen *vain* niiden valtioiden yhtymisen, jotka ovat siirtyneet tai siirtymässä sosialismiin, vapautumassa olevien siirtomaiden y.m.s. yhtymisen. Haluamme *vapaata* yhtymistä ja sen vuoksi olemme velvollisia tunnustamaan eroamisvapauden (ilman eroamisvapautta ei yhtymistä voida sanoa vapaaksi). Olemme sitä suuremmalla syyllä velvollisia tunnustamaan eroamisvapauden, koska tsarismi ja isovenäläinen porvaristo ovat harjoittamansa sorron takia jättäneet naapurikansoihin äärettömän paljon vihaa ja epäluottamusta yleensä isovenäläisiä kohtaan, ja tämä epäluottamus on hälvennettävä *teoilla* eikä sanoilla.

Mutta me haluamme yhtymistä, ja se täytyy sanoa, se on niin tärkeää sanoa kansalliselta kokoomukseltaan kirjavan valtakunnan puolueen ohjelmassa, että tämän takia on luovuttava tavallisesta muodosta, on annettava sijaa julistukselle. Me haluamme, että venäläisen (olisin taipuvainen sanomaan vieläpä: isovenäläisen, sillä se olisi oikeampaa) kansan tasavalta *vetäisi* puoleensa toisia kansoja, mutta millä? Ei väkipakolla, vaan ainoastaan vapaaehtoisella suostuttamisella. Muuten kaikkien maiden *työläisten* yhtenäisyys ja veljesliitto särkyy. Erotukseksi porvarillisista demokraateista me emme aseta tunnukseksi kansojen

veljeyttä, vaan kaikkien kansallisuuksien *työläisten* veljeyden, sillä minkään maan porvaristoon me emme luota, sen me katsomme viholliseksi.

Siksi tässä pitää sallia poikkeus säännöstä ja asettaa 9. pykälään *periaatteiden julistus*.

IX

Edelliset rivit oli jo kirjoitettu, kun ilmestyi „Rabotshi Putjin” 31. numero, jossa on julkaistu tov. J. Larinin artikkeli „Työläisten vaatimukset ohjelmassamme”. Tätä kirjoitusta ei voida olla tervehtimättä, onhan se alkuna ohjelmaluonnosten käsittelylle Pää-äänenkannattajassamme. Tov. Larin koskettelee varta vasten ohjelman sitä osaa, jota minä en ole joutunut käsittelemään ja jonka luonnos on olemassa vain vuoden 1917 huhtikuun 24—29 päivien konferenssissa muodostetun „työn suojelun alajaoston” laatimassa muodossa. Tov. Larin ehdottaa koko joukon *täydennyksiä*, jotka ovat mielestäni täysin hyväksyttäviä, mutta joita hän ei ole valitettavasti toimittanut aina täsmälliseen sanamuotoon.

Mielestäni epäonnistunut on tov. Larinin laatima sanamuoto eräässä pykälässä: „työvoimien oikea (?) jaottelu työläisten demokraattisen (?) itsehallinnon pohjalla (?) heidän käytöstään (?) määräämisen (?) asiassa”. Tämä on mielestäni huonompi kuin alajaoston sanamuoto: „työpörssien pitää olla proletariaatin luokkajärjestöjä” j.n.e. (ks. „Aineiston” s. 15). Sitten kysymyksessä palkkamististä tov. Larinin olisi pitänyt kehitellä ehdotuksensa yksityiskohtaisemmin ja muotoilla se täsmällisesti sekä *yhdistää* se tätä pykälää koskevien Marxin ja marxilaisuuden katsomusten *historiaan*.

Edelleen ohjelman poliittista ja maataloudellista osaa koskevassa kysymyksessä tov. Larin pitää tarpeellisena „paljon huolellisempaa toimittamista”. On toivottavaa, että puoluehdistömme alkaa käsitellä heti myös sen tai tämän vaatimuksen sanamuodon *toimittamisen* kysymyksiä, lykkäämättä tätä lainkaan edustajakokoukseen asti, sillä ensinnäkään meillä ei muuten tule olemaan hyvin valmistettua edustajakokousta ja toiseksi jokainen, joka on joutunut käsittelemään ohjelmia ja päätöslauselmia, tietää,

miten usein tietyn kohdan *sanamuodon* huolellinen laatiminen *tuota esiin ja poistaa* periaatteellisia epäselvyyksiä ja erimielisyyksiä.

Vihdoin kysymyksessä ohjelman finanssi- ja taloudellisesta osasta tov. Larin kirjoittaa, että „sen asemesta on miltei tyhjä paikka, ei ole mainittu edes tsaarivallan sotainainojen ja valtiovelkojen mitätöntämistä” (ainoastaanko tsaarivallan?), „taistelua valtion monopolien fiskaalista käyttöä vastaan j.n.e.” Olisi erittäin toivottavaa, ettei tov. Larin lykkäisi konkreettisia ehdotuksiaan edustajakokoukseen asti, vaan esittäisi ne heti, sillä muuten ei valmistelu tule olemaan vakavaa. Kysymyksessä valtiovelkojen (eikä tietenkään yksistään tsaarivallan, vaan myös porvariston velkojen) mitätöntämisestä on harkittava huolellisesti kysymystä, joka koskee pieniä lainanostajia, ja sen kysymyksen yhteydessä, joka koskee „taistelua valtion monopolien fiskaalista käyttöä vastaan”, on ajateltava ylellisyysesineiden tuotannon monopolisoinnissa vallitsevaa asiaintilaa ja tämän suunniteltavan pykälän yhteyttä ohjelman vaatimukseen kaikkien välillisten verojen kumoamisesta.

Toistan: jotta ohjelma valmistettaisiin vakavasti, jotta todella koko puolue työskentelisi sen hyväksi, on kaikkien kiinnostuneiden käytävä *viipymättä* asiaan käsiksi ja *julkaistava* eri näkökohtia sekä myös lisäyksiä ja muutoksia sisältävien jo toimitettujen pykälien *täsmällisiä luonnoksia*.

SYRJÄISEN NEUVOJA

Kirjoitan näitä rivejä lokakuun 8 päivänä enkä juuri usko, että ne jo 9 päivänä olisivat pietarilaisten tovereitten käsissä. Mahdollisesti ne myöhästyvät, sillä pohjoisalueen Neuvostojen edustajakokous on määrätty pidettäväksi lokakuun 10 päivänä. Mutta yritän kuitenkin esittää nämä „Syrjäisen neuvoni” siltä varalta, että piakkoin alkaa todennäköinen Pietarin ja koko „seutukunnan” työläisten ja sotilaiden nousu, joka ei ole vielä alkanut.

On selvää, että kaikki valta on siirrettävä Neuvostoille. Yhtä kiistatonta täytyy olla jokaiselle bolshevikille senkin, että vallankumoukselliselle proletaariselle (eli bolshevistiselle — se on nyt aivan samaa) vallalle on taattu kaikkien työtätekevien ja riistettyjen mitä syvin myötätunto ja rajaton kannatus yleensä koko maailmassa, myös sotaa käyvissä maissa ja varsinkin venäläisten talonpoikain keskuudessa. On tarpeetonta pysähtyä tarkastelemaan näitä totuuksia, jotka ovat kyllin yleisesti tunnettuja ja aikoja sitten todistettuja.

On pysähdyttävä tarkastelemaan sitä, mikä tuskin lieenee aivan selvää kaikille tovereille, nimittäin että vallan siirtäminen Neuvostoille merkitsee nyt käytännössä aseellista kapinaa. Tämän luulisi olevan selvää, mutta kaikki eivät ole syventyneet sitä ajattelemaan eivätkä ajattele vielääkään. Jos nyt kieltäydyttäisiin aseellisesta kapinasta, niin se merkitsisi luopumista bolshevismien perustunnuksesta (kaikki valta Neuvostoille) ja yleensä koko vallankumouksellisesta proletaarisesta internationalismista.

Mutta aseellinen kapina on poliittisen taistelun *erikoinen* muoto, jolla on omat erikoiset lakinsa, joita on harkittava huolellisesti. Tämän totuuden on tuonut erinomaisen

selvästi esille Karl Marx kirjoittaessaan, että aseellinen „*kapina on taitoa aivan samoin kuin sotakin*”.

Tämän taidon perussäännöistä Marx korosti seuraavia:

1) *Ei saa koskaan leikkiä kapinalla, vaan kun se aloitetaan, on lujasti tiedettävä, että on mentävä loppuun asti.*

2) On koottava *suuri ylivoima* ratkaisevaan paikkaan ja ratkaisevalla hetkellä, sillä muutoin vihollinen, joka on paremmin valmistautunut ja järjestynyt, tuhoaa kapinalliset.

3) Kun kerran kapina on aloitettu, on toimittava mitä suurimmalla *päätäväisyydellä* ja välttämättä, ehdottomasti ryhdyttävä *hyökkäykseen*. „Puolustus on aseellisen kapinan surma”.

4) On pyrittävä yllättämään vihollinen, löydettävä hetki, jolloin sen sotajoukot ovat vielä hajallaan.

5) *Joka päivä* (voidaan sanoa: joka tunti, jos kysymys on yhdestä kaupungista) on hankittava menestyksiä, vaikkapa pieniäkin, pitäen hinnalla millä tahansa yllä „*moraalista ylivoimaa*”.

Marx teki yhteenvedon kaikkien vallankumousten antamista opetuksista aseellisen kapinan suhteen toistamalla „historian suurimman vallankumoustaktiikan mestarin Dantonin sanat: rohkeutta, rohkeutta ja taas rohkeutta”⁴⁷.

Venäjään ja vuoden 1917 lokakuuhun sovellettuna tämä merkitsee: samanaikainen, mahdollisimman yllättävä ja nopea hyökkäys Pietariin; välttämättä sekä ulkoa- että sisältäkäs, sekä työläiskortteleista että Suomesta, Räävelistä ja Kronstadtista, *koko* laivaston hyökkäys, *jättiläis-mäisen ylivoiman* kokoaminen verrattuna 15—20-tuhantiseen (ja ehkä suurempaan) „porvariskaartiimme” (junkkarikoululaiset) ja „vendelaisiin sotajoukkoihimme” (osa kasakoista) j.n.e.

On yhdistäen käytettävä *kolmea* perusvoimaamme: laivastoa, työläisiä ja sotaväenosastoja siten, että välttämättä vallataan ja *millaisten menetysten* hinnalla *hyvänsä* pidetään hallussa: a) puhelinlaitos, b) lennätinlaitos, c) rautatieasemat ja d) sillat ensikädessä.

Kaikkein tarmokkaimmista aineksista (meidän „iskujoukoistamme” ja *työläisnuorisosta* sekä parhaimmista matruuseista) on muodostettava pienilukuisia osastoja, jotka valtaavat kaikki tärkeimmät kohteet ja *ovat mukana* kaikkialla, kaikissa tärkeissä taistelutoimissa, esimerkiksi:

Pietarin piirittäminen ja eristäminen sekä sen valtaaminen laivaston, työläisten ja armeijan yhdistetyllä rynnäköllä,— sellainen on tehtävä, joka vaatii *taitoa ja kolminkertaista rohkeutta*.

Parhaimmista työläisistä on muodostettava pyssyillä ja pommeilla aseistettuja osastoja, jotka hyökkäävät vihollisen „keskusten” (junkkarikoulujen, puhelin- ja lennätinlaitosten y.m.) kimppuun ja piirittävät ne tunnuksin: *vaikka kaikki kaatuisimme, emme päästä läpi vihollista*.

Toivokaamme, että siinä tapauksessa, jos päätetään nousta kapinaan, johtajat noudattavat menestyksellisesti Dantonin ja Marxin antamia tärkeitä neuvoja.

Niin Venäjän vallankumouksen kuin maailmanvallankumouksenkin menestys riippuu kahden—kolmen päivän taistelusta.

Kirjallettu lokakuun 8 (21) pñä 1917

*Julkaistu ensi kerran
marraskuun 7 pñä 1920
„Pravda” lehdessä 250. numerossa
Allekirjoitus: S y r j ä i n e n*

*Julkaistaan lehdessä
tekstiin mukaan*

KIRJE POHJOISALUEEN NEUVOSTOJEN EDUSTAJAKOKOUKSEEN OSALLISTUVILLE BOLSHEVIKKITOVEREILLE

Toverit! vallankumouksemme elää mitä kriittisintä aikaa. Samanaikaisesti on havaittavissa suuri murros sosialistisen maailmanvallankumouksen kasvussa sekä maailman imperialismin taistelussa tuota vallankumousta vastaan. Puolueemme vastuunalaisille johtajille lankeaa jättiläismäinen tehtävä, jonka laiminlyöminen uhkaa johtaa proletariaatin internationalistisen liikkeen täydelliseen vararikkoon. Ajankohta on sellainen, että viivyttely on todellakin samaa kuin kuolema.

Tarkastelkaa kansainvälistä tilannetta. Maailmanvallankumouksen kasvu on kiistaton ilmiö. Tshekkiläisten työläisten suuttumuksen purkaus on tukahdutettu tavattoman julmasti, mikä osoittaa hallituksen äärimmäistä säikähdystä. Myös Italiassa on menty niin pitkälle, että Torinossa on tapahtunut joukkoluontoinen purkaus. Mutta tärkein on Saksan laivastossa puhjennut kapina. Kuvitelkaahan mielessänne, miten sanomattoman suuria vaikeuksia vallankumous kohtaa sellaisessa maassa kuin on Saksa ja vieläpä nykyisissä oloissa. Kapina Saksan laivastossa merkitsee epäilemättä suurta ratkaisuvaihetta maailmanvallankumouksen kehitymisessä. Kun meidän shovinistimme, jotka julistavat Saksan häviötä, vaativat Saksan työläisiä nousemaan heti kapinaan, niin me venäläiset vallankumoukselliset internationalistit tiedämme vuosien 1905—1917 kokemuksesta, ettei voida kuvitella-kaan vakuuttavampaa vallankumouksen kasvun merkkiä kuin on kapina sotaväessä.

Ajatelkaa, millaiseen asemaan me joudumme nyt saksalaisten vallankumoustaistelijain edessä. He voivat sanoa

meille: meillä on vain Liebknecht, joka kehotti avoimesti vallankumoukseen. Pakkotyölaitos tukahdutti hänen äänensä. Meillä ei ole ainoatakaan sanomalehteä, joka tekisi julkisesti selkoa vallankumouksen välttämättömyydestä, meillä ei ole kokoontumisvapautta. Meillä ei ole ainoatakaan työläisten tai sotilaiden edustajain Neuvostoa. Meidän äänemme hädin tuskin kantautuu todellisten laajojen joukkojen kuuluviin. Ja me teimme kapinayrityksen, vaikka meillä oli vain ehkä yksi mahdollisuus sadasta. Mutta te, venäläiset vallankumoukselliset internationalistit, olette voineet harjoittaa jo puoli vuotta vapaasti agitaatiota, teillä on parisenkymmentä sanomalehteä, teillä on koko joukko työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoja, te olette voittaneet molempien pääkaupunkien Neuvostoissa, teidän puolellanne on koko Itämeren laivasto ja kaikki Suomessa olevat venäläiset sotajoukot, ettekä te silti vastaa kapinakehotukseemme, ette kukista imperialisti-Kerenskiänne, vaikka teillä on yhdeksänkymmentä yhdeksän mahdollisuutta sadasta viedä kapinanne voittoon.

Niin, meistä tulee todella Internationalen kavaltajia, jos tällaisella hetkellä, näin suotuisissa olosuhteissa vastaamme saksalaisten vallankumoustaistelijain tällaiseen kutsuun *ainoastaan...* päätöslauselmilla.

Lisätkää tähän, että me kaikki tiedämme mainiosti, miten nopeasti kehittyi Venäjän vallankumousta vastaan tähdätty kansainvälisten imperialistien sopimuksenhieronta ja salaliitto. Kansainvälinen imperialismi lähestyy yhä enemmän tuon vallankumouksen kuristamista hinnalla millä hyvänsä, sen kuristamista sekä sotilaallisin toimenpitein että Venäjän kustannuksella solmittavalla rauhalla. Juuri tämä tekee sosialistisen maailmanvallankumouksen kriisin erikoisen kärkeväksi, juuri tämä tekee kapinan viivyttämisen erikoisen vaaralliseksi, olisinpa miltei valmis sanomaan: rikolliseksi meidän puoleltamme.

Tarkastelkaa edelleen Venäjän sisäistä tilannetta. Pikuporvarillisten sovittelupuolueiden vararikko on täysin kypsynyt, niiden puolueiden, jotka ilmentävät joukkojen vaistomaista luottamusta Kerenskiin ja yleensä imperialisteihin. Vararikko on täydellinen. Neuvostokuurian äänestys koalitiota vastaan Demokraattisessa neuvottelukokouksessa, talonpoikain edustajain paikallisneuvostojen *enemistön* äänestäminen koalitiota vastaan (vastoin niiden

Keskusneuvostoa, jossa istuvat Avksentjevit ja muut Kerenskin ystävät); vaalit Moskovassa, missä työläisväestö on lähimpänä talonpoikaista ja missä *yli 49 prosenttia* (ja sotilaiden keskuudessa 14 tuhatta 17 tuhannesta) äänesti bolshevikkeja, — eikö tämä todista selvästi, että kansanjoukkojen luottamus Kerenskiin sekä Kerenskin ja kumpp. kanssa luokkasovintoon pyrkijöihin on täydellisesti romahtanut? Tuskinpa voidaan kuvitella, että kansanjoukot voisivat sanoa jollakin muulla tavalla vielä selvemmin kuin tällä äänestyksellään bolshevikeille: johtakaa meitä, me seuraamme teitä.

Ja kun olemme saaneet tällä tavalla kansanjoukkojen enemmistön puolellemme, valloittaneet molemmat pääkaupunkien Neuvostot, niin nyt me odottelemme. Mitä odottelemme? Jotta Kerenski ja hänen kornilovilaiset kenraalinsa luovuttaisivat Pietarin saksalaisille ryhtyen siten suoraan tai välillisesti, avoimesti tai verhotusti salaliittoon sekä Buchananin että Vilhelmin kanssa Venäjän vallankumouksen kuristamiseksi kokonaan.

Ei siinä vielä kaikki, että kansa äänestyksellään Moskovassa ja Neuvostojen uusintavaaleilla osoitti meille luottamuksensa. On havaittavissa apatian ja välinpitämättömyyden kasvua. Tämä on ymmärrettävää. Tämä ei merkitse vallankumouksen laskua, niin kuin kadetit ja heidän apurinsa huutavat, vaan sitä, että usko päätöslausemiin ja vaaleihin on laskenut. Vallankumouksessa joukot vaativat johtavilta puolueilta tekoja eikä sanoja, voittoa taistelussa eikä puheita. Lähenee hetki, jolloin kansan keskuudessa voi ilmaantua mielipide, etteivät bolshevikitkaan ole muita parempia, koska he eivät ole kyenneet *toimimaan*, sen jälkeen kun joukot ovat antaneet heille luottamuksensa...

Kaikkiällä maassa leviää talonpoikaiskapina. Aivan selvästi näkyy, että kadetit ja kadettien häntyrit yrittävät kaikin tavoin pienennellä sen merkitystä, supistaa sen „pogromeiksi” ja „anarkiaksi”. Heidän valheensa kumoaa se, että kapinakeskuksissa on alettu luovuttaa maata talonpojille: eiväthän „pogromit” ja „anarkiat” o’le milloinkaan johtaneet niin erinomaisiin poliittisiin tuloksiin! Talonpoikaiskapinan valtavaa voimaa todistaa se, että niin sovittelijat kuin myös eserrät „Delo Narodassa” ja *vieläpä*

Breshko-Breshkovskaja ovat alkaneet puhua maan luovuttamisesta talonpojille, jotta liike saataisiin tukahdutetuksi ennen kuin se on kasvanut lopullisesti heidän päänsä yli.

Ja mekö siis rupeamme odottelemaan, onnistuvatko kornilovilais-Kerenskin (jonka eserrät itse ovat juuri viime aikoina paljastaneet kornilovilaisuudesta) kasakkajoukot tukahduttamaan tämän talonpoikaiskapinan *osa osalta?*

Nähtävästi monet puolueemme johtajat eivät ole huomanneet, mikä *erikoinen* merkitys on sillä tunnuksella, jonka me kaikki olemme hyväksyneet ja jota olemme toistaneet loputtomasti. Tämä tunnus on: kaikki valta Neuvostoille. Puoli vuotta jatkuneen vallankumouksen aikana on ollut kausia, on ollut hetkiä, jolloin tämä tunnus *ei* ole merkinnyt kapinaa. Ehkä nämä kaudet ja nämä hetket ovat sokaisseet osan tovereita ja saaneet heidät unohtamaan, että nyt, ainakin syyskuun puolivälistä lähtien, tämä tunnus *merkitsee* meillekin *kehotusta kapinaan*.

Tähän nähden ei voi olla epäilyksen häivääkään. „Delo Naroda” selitti tämän hiljattain „yleistajuisesti” sanomalla: „Kerenski ei missään tapauksessa alistu!”. Eipä tietenkään!

Tunnus „kaikki valta Neuvostoille” on juuri kehoitus kapinaan. Ja me olemme kokonaan ja ehdottomasti syyllisiä, elleimme nyt, kehoitettuamme kuukausikaupalla joukkoja nousemaan kapinaan ja luopumaan sovittelusta, johdata näitä joukkoja vallankumouksen romahduksen aattona kapinaan, kun joukot ovat ilmaisseet luottavansa meihin.

Kadetit ja sovittelijat pelottelevat heinäkuun 3—5 päivillä, mustasotnialaisen agitaation kasvulla y.m.s. Mutta jos heinäkuun 3—5 päivinä tehtiinkin virhe, niin vain se, että emme ottaneet valtaa. Minun mielestäni tämä ei ollut silloin virhe, koska silloin emme *vielä* olleet enemmistönä, mutta nyt se olisi kohtalokas virhe ja pahempikin kuin virhe. Mustasotnialaisen, agitaation kasvu on ymmärrettävää, se osoittaa äärimmäisyyksien kärjistymistä kasvavan proletaaris-talonpoikaisen vallankumouksen ilmapiirissä. Mutta olisi naurettavaa tehdä siitä todiste kapinaa *vastaan*, sillä kapitalistien lahjomien mustasotnialaisten voimattomuus, *mustan sotnian voimattomuus taistelussa* ei kaipaa

edes todisteluja. Musta sotnia on taistelussa suorastaan nolla. Kornilov ja Kerenski voivat nojautua taistelussa vain villiin divisioonaan ja kasakoihin. Mutta nyt on luokkakajakautuminen alkanut myös kasakkain keskuudessa, ja sitä paitsi talonpojat uhkaavat heitä heidän kasakka-alueidensa sisältä kansalaissodalla.

Kirjoitan näitä rivejä sunnuntaina, lokakuun 8 päivänä, te saatte lukea ne aikaisintaan lokakuun 10 päivänä. Kuulin eräältä ohi matkustavalta toverilta, että Varsovan rautatietä matkustaneet ovat kertoneet Kerenskin tuovan kasakoita Pietariin! Se on täysin todennäköistä, ja me olemme suorastaan syyllisiä, ellemmme tarkista tätä *kaikinpuolisesti* emmekä *ota selville toisen kutsunnan kornilovilaisjoukkojen* voimia ja sijoituspaikkoja.

Kerenski on tuonut jälleen kornilovilaista sotaväkeä Pietarin edustalle estääkseen vallan luovuttamisen Neuvostoille, estääkseen tätä valtaa tarjoamasta viipymättä rauhaa, estääkseen kaiken maan antamisen heti talonpoikaistolle, luovuttaakseen Pietarin saksalaisille ja pötkiäkseen itse Moskovaan! Siinä kapinatunnus, joka meidän on laskettava liikkeelle mahdollisimman laajasti ja jolla tulee olemaan hyvin suuri menestys.

Ei saa odotella Neuvostojen yleisvenäläistä edustajakokousta, jonka Toimeenpaneva Keskuskomitea saattaa lykätä marraskuuhunkin asti, ei saa viivyttellä ja sallia Kerenskin tuoda lisää kornilovilaisia sotajoukkoja. Neuvostojen edustajakokouksessa ovat edustettuina Suomi, laivasto ja Rääveli. Ne voivat yhdessä aloittaa viipymättä liikehtimisen Pietaria kohti, kornilovilaisia rykmenttejä vastaan, panna liikkeelle laivaston, tykistön, konekiväärit ja pari kolme armeijakuntaa sotilaita, jotka ovat esim. Viipurissa todistaneet, miten kovasti he vihaavat kornilovilaisia kenraaleja, joiden kanssa Kerenski on taas salapuhissa.

Olisi mitä suurin virhe luopua toisen kutsunnan kornilovilaisrykmenttien viipymättömän murskaamisen mahdollisuudesta sen takia, että lähtemällä Pietariin Itämeren laivasto muka avaa rintaman saksalaisille. Parjaaja-kornilovilaiset sanovat sen samoin kuin yleensä minkä valheen tahansa, mutta eihän vallankumouksellisten sovi antaa säikyttää itseään valheilla ja parjauksella. Kerenski luo-

vuttaa Pietarin saksalaisille, se on nyt päivänselvää; mitkään päinvastaiset vakuuttelut eivät voi hälventää meidän täydellistä varmuuttamme, joka johtuu tapahtumain kulusta ja Kerenskin kaikesta politiikasta.

Kerenski ja kornilovilaiset luovuttavat Pietarin saksalaisille. Juuri Pietarin pelastamiseksi on kukistettava Kerenski ja vallattava valta *molempien pääkaupunkien Neuvostoille*; nämä Neuvostot tarjoavat heti rauhaa kaikille kansoille ja täyttävät siten velvollisuutensa Saksan vallankumoustaistelijoita kohtaan sekä ottavat siten päätävän askeleen murskatakseen Venäjän vallankumousta vastaan solmitut rikolliset salaliitot, kansainvälisen imperialismin salaliitot.

Vain viipymätön Itämeren laivaston, Suomessa olevan sotaväen, Räävelin ja Kronstadtin liikkeellepano Pietarin edustalla olevia kornilovilaisia sotajoukkoja vastaan pystyy pelastamaan Venäjän ja maailman vallankumouksen. Ja tällaisella liikkeellä on yhdeksänkymmentä yhdeksän mahdollisuutta sadasta johtaa *muutamassa päivässä* kasakkain eräiden joukko-osastojen antautumiseen ja toisten joukko-osastojen täydelliseen murskaamiseen, Kerenskin kukistamiseen, sillä molempien pääkaupunkien työläiset ja sotaväki tukevat tällaista liikettä.

Viivyttely on samaa kuin kuolema.

Tunnus „kaikki valta Neuvostoille” on kapinatunnus. Ken käyttää tällaista tunnusta käsittämättä tätä seikkaa, harkitsematta sitä, syyttäköön itseään. Ja kapina on osattava ottaa *taidon* kannalta, — tästä mielipiteestä pidin kiinni Demokraattisen neuvottelukokouksen aikana ja pidän kiinni nytkin, sillä *niin* opettaa marxilaisuus, niin opettaa koko nykytilanne Venäjällä ja koko maailmassa.

Kysymys ei ole äänestyksistä, ei „vasemmistoeserrien” mukaanvetämisestä, ei maaseutuneuvostojen lukumäärän lisäämisestä eikä niiden edustajakokouksesta. Kysymys on kapinasta, josta Pietari, Moskova, Helsinki, Kronstadt, Viipuri ja Rääveli *voivat* sanoa ja josta niiden pitää sanoa ratkaiseva sanansa. *Pietarin ympäristössä* ja Pietarissa — siellä tämä kapina voidaan ja pitää päättää sekä suorittaa mahdollisimman harkitusti, mahdollisimman hyvin valmisteltuna, mahdollisimman nopeasti, mahdollisimman tarmokkaasti.

Laivasto, Kronstadt, Viipuri ja Rääveli voivat lähteä ja niiden pitää lähteä taistelemaan Pietaria vastaan, murskata kornilovilaiset rykmentit, nostattaa kapinaan molemmat pääkaupungit, aloittaa joukkoluontoinen agitaatio sellaisen vallan puolesta, joka tulee luovuttamaan maat heti talonpojille ja tarjoamaan heti rauhaa, kukistaa Kerenskin hallitus ja luoda tämä valta.

Viivyttely on samaa kuin kuolema.

N. Lenin

Lokakuun 8 p:nä 1917.

*Julkaistu ensi kerran
marraskuun 7 p:nä 1925
„Pravda” lehdessä 255. numerossa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjärjennöksen mukaan*

VSDTP:n KESKUSKOMITEAN ISTUNTO LOKAKUUN 10 (23) pnä 1917⁴⁸

PÖYTÄKIRJAMERKINTÖJÄ

I

ALUSTUS

Lenin toteaa, että syyskuun alusta on ollut havaittavissa jonkinlaista välinpitämätöntä suhtautumista kapinakysymykseen. Tämä on kuitenkin sallimatonta, jos asetamme vakavasti tunnuksen vallan valtaamisesta Neuvostoille. Sen vuoksi olisi pitänyt jo aikoja sitten kiinnittää huomiota kysymyksen teknilliseen puoleen. Mutta nyt lienee otollinen aika huomattavalta osaltaan jo menetetty.

Siitä huolimatta kysymys on erittäin tärkeä, ja ratkaiseva hetki on lähellä.

Kansainvälinen tilanne on sellainen, että meidän on otettava aloite käsiimme.

Se, mitä on suunnitteilla alueen luovuttamisesta Narvaan asti sekä Pietarin luovuttamisesta, pakottaa meitä yhä tiukemmin päättäväiseen toimintaan.

Myös poliittinen tilanne vaikuttaa suuresti tähän suuntaan. Heinäkuun 3—5 päivinä olisi ratkaiseva toiminta meidän taholtamme kärsinyt haaksirikon sen takia, ettei enemmistö seurannut meitä. Sen jälkeen meidän nousumme on tapahtunut jätiläisaskelin.

Joukkojen absentismi ja välinpitämättömyys on selitettävissä sillä, että joukot ovat väsyneet puheisiin ja päätöslauseelmiin.

Enemmistö on nyt meidän puolellamme. Tilanne on poliittisesti täysin kypsytynyt vallan siirtämiseen.

Agraariliike kulkee myös tähän suuntaan, sillä on selvää, että tämän liikkeen sammuttamiseksi tarvitaan sankarillisia voimia. Tunnus kaiken maan luovuttamisesta talonpojille on tullut talonpoikain yhteiseksi tunnukseksi. Näin

ollen poliittinen tilanne on kypsynyt. Pitää puhua teknillisestä puolesta. Siitä riippuu nyt kaikki. Mutta me olemme taipuvaisia puolustuskantalaisten perässä pitämään kappinan järjestelmällistä valmistelua jonain poliittisen synnin tapaisena.

On järjetöntä odottaa Perustavaan kokoukseen asti, joka aivan ilmeisesti ei tule kannattamaan meitä. Odottaminen merkitsee tehtävämme mutkistamista.

Alueen edustajakokousta ja Minskistä saatua ehdotusta ⁴⁹ on käytettävä hyväksi ryhtyäksemme päättäväisiin toimenpiteisiin.

*Julkaistu ensi kerran v. 1922
„Proletarskaja Revoljutsija“
aikakauslehden 10. numerossa*

*Julkaistaan pöytäkirjamerkintöjen
käsikirjoitetun kappaleen mukaan*

2

PÄÄTÖSLAUSELMA

Keskuskomitea toteaa, että niin Venäjän vallankumouksen kansainvälinen asema (kapina Saksan laivastossa selvimpänä ilmauksena sosialistisen maailmanvallankumouksen kehkeytymisestä koko Euroopassa ja Venäjän vallankumouksen tukahduttamiseen tähtäävän imperialistien keskinäisen rauhan solmimisen vaara) kuin sotatilannekin (Venäjän porvariston sekä Kerenskin ja kumpp. ilmeinen päätös Pietarin luovuttamisesta saksalaisille) sekä proletaarisen puolueen saama enemmistö Neuvostoissa — kaikki tämä yhdessä talonpoikaiskapinan ja sen tosiasian kanssa, että kansan luottamus on kääntynyt meidän puolueemme puolelle (vaalit Moskovassa), ja vihdoin toisen kornilovilaiskapinan ilmeinen valmistelu (sotajoukkojen poistaminen Pietarista, kasakkain siirtäminen Pietarin edustalle, Minskin piirittäminen kasakkajoukoilla y.m.) — kaikki tämä asettaa päiväjärjestykseen aseellisen kapinan.

Todeten näin ollen, että aseellinen kapina on kiertämätön ja täysin kypsynyt, Keskuskomitea kehottaa kaikkia puolueen järjestöjä menettelemään tämän mukaisesti ja tältä näkökannalta käsittelemään ja ratkaisemaan kaikki käytännölliset kysymykset (Pohjoisalueen Neuvostojen edustajakokousta, sotajoukkojen poisvetämistä Pietarista, moskovaalaisten ja minskiläisten esiintymistä y.m.s. koskevat kysymykset).

VSDTP:n KESKUSKOMITEAN ISTUNTO LOKAKUUN 16 (29) pnä 1917⁵⁰

PÖYTÄKIRJAMERKINTÖJÄ

1

Lenin lukee päätöslauselman, jonka Keskuskomitea hyväksyi edellisessä istunnossaan. Hän tiedottaa, että päätöslauselmaa hyväksyttäessä kaksi ääntä oli vastaan. Jos sitä vastustaneet toverit haluavat lausua mielipiteensä, niin voidaan aloittaa keskustelu, mutta nyt hän perustelee tämän päätöslauselman.

Jos menshevikki- ja eserräpuolueet sanoutuisivat irti sovittelupolitiikasta, niin niille voitaisiin ehdottaa kompromissia. Sellainen ehdotus tehtiinkin, mutta oli selvää, että kyseessä olevat puolueet hylkäsivät tämän kompromissin *. Toisaalta taas tähän mennessä on jo käynyt selväksi, että joukot seuraavat meitä. Näin oli jo ennen Kornilovin kapinaa. Todistukseksi Lenin esittää tilastotietoja Pietarin ja Moskovan vaaleista. Kornilovin kapina sysäsi joukot entistä päättävämmin meidän puolellemme. Voimasuhde Demokraattisessa neuvottelukokouksessa. Tilanne on selvä: joko kornilovilainen diktatuuri tai proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistökerrosten diktatuuri. On mahdotonta orientoitua joukkojen mielialan mukaan, sillä se on vaihteleva eikä sitä voida tietää ennakolta; meidän on pidettävä ohjeenamme vallankumouksen objektiivista analyysia ja arviota. Joukot ovat antaneet luottamuksensa bolsheveille ja vaativat heiltä tekoja eikä puheita, vaativat päättäväistä politiikkaa sekä taistelussa sotaa että taistelussa rappiotilaa vastaan. Kun perustaksi otetaan vallankumouksen poliittinen analyysi, käy täysin selväksi, että yksinpä anarkistiset esiintymisetkin vahvistavat nyt tämän.

* Ks. Teokset, 25. osa, ss. 309—315. *Toim.*

Edelleen Lenin analysoi Euroopan tilannetta ja todistelee, että siellä vallankumouksen suorittaminen on vielä vaikeampaa kuin meillä; kun sellaisessa maassa kuin Saksassa on puhjennut kapina laivastossa, niin se todistaa, että sielläkin on päästy jo hyvin pitkälle. Maailmantilanne antaa meille useita objektiivisia todisteita siitä, että noussestamme nyt vallankumoukseen me saamme puolellemme koko proletaarisen Euroopan; hän todistelee, että porvaristo aikoo luovuttaa Pietarin. Siitä me voimme pelastaa vain ottamalla Pietarin omiin käsiimme. Kaikesta tästä seuraa selvä johtopäätös, että päiväjärjestyksessä on se aseellinen kapina, josta Keskuskomitean päätöslauselmassa puhutaan.

Mitä tulee päätöslauselmasta juontuviin käytännöllisiin johtopäätöksiin, niin ne on parasta tehdä sen jälkeen, kun on kuultu keskustusten edustajain selostukset.

Sekä Venäjällä että Euroopassa käynnissä olevan luokkataistelun poliittinen analyysi osoittaa välttämättömäksi mitä päättäväisimmän, mitä aktiivisimman politiikan, jollaista voi olla vain aseellinen kapina.

2

Lenin polemisoi Miljutinia ja Schottmannia vastaan ja todistelee, että kysymys ei ole asevoimista, kysymys ei ole taistelusta sotaväkeä vastaan, vaan sotaväen yhden osan taistelusta toista osaa vastaan. Hän ei näe pessimistisyyttä siinä, mitä täällä on puhuttu. Hän todistelee, että porvariston puolella on vähäiset voimat. Tosiasiat osoittavat, että meillä on ylivoima vihollisiin nähden. Miksi Keskuskomitea ei voi aloittaa? Meillä olevista tiedoista ei johdu mitään sellaista. Ennen kuin Keskuskomitean päätöslauselma voidaan hylätä, on todistettava, ettei rappiotilaa ole, että maailmantilanne ei johda mutkistumisiin. Kun ammattitoimihenkilöt vaativat kaikkea valtaa, niin he käsittävät mainiosti mitä tahtovat. Objektiiviset olosuhteet todistavat, että talonpoikaistoa pitää johtaa; se lähtee proletariaatin mukana.

Pelätään, että me emme kykene pitämään valtaa, mutta meillä on juuri nyt erikoiset mahdollisuudet pitää valta.

Lenin lausuu toivomuksen, että keskustelua käydään itse päätöslauselman sisällön pohtimisen puitteissa.

3

Jos kaikki päätöslauselmat ajettaisiin karille tällä tavalla, niin ei parempaa voitaisi toivoakaan. Nyt Zinovjev puhuu, että alas tunnus „valta Neuvostoille” ja että on painostettava hallitusta. Kun sanotaan, että kapina on kypsytynyt, niin salaliitoista ei voi olla puhuttakaan. Jos kapina on poliittisesti kiertämätön, niin kapina on otettava taidon kannalta. Ja poliittisesti kapina on jo kypsytynyt.

Juuri sen takia, että leipää riittää vain päiväksi, emme voi odottaa Perustavaa kokousta. Lenin kehottaa vahvistamaan päätöslauselman, alkamaan valmistautua päättäväisesti kapinaan ja antamaan Keskuskomitean ja Neuvoston tehtäväksi päättää, milloin.

4

Lenin vastaa Zinovjevillä, ettei tätä vallankumousta saa katsoa helmikuun vallankumouksen vastakohtaksi. Itse asiasta hän ehdottaa seuraavan päätöslauselman:

„Kokous hyväksyy täydellisesti Keskuskomitean päätöslauselman ja on kokonaisuudessaan sen kannalla, kehottaa kaikkia järjestöjä ja kaikkia työläisiä ja sotilaita valmistautumaan kaikinpuolisesti ja voimaperäisesti aseelliseen kapinaan ja tukemaan Keskuskomitean sitä varten perustamaa keskusta sekä ilmaisee täyden varmuutensa siitä, että Keskuskomitea ja Neuvosto osoittavat ajoissa otollisen hyökkäämishetken ja tarkoituksenmukaiset hyökkäysmenetelmät”.

*Julkaistu ensi kerran v. 1927
„Proletarskaja Revoljutsija”
aikakauslehden 10. numerossa*

*Julkaistaan:
puheet — pöytäkirjamerkintöjen
konekirjotuskappaleen mukaan;
pätöslauselma —
käsikirjoituksen mukaan*

KIRJE TOVEREILLE

Toverit! Aika, jota elämme, on niin kriitillistä, tapahtumat kiitävät niin uskomattoman nopeasti, että sanomalehtimiestä, joka kohtalon tahdosta on joutunut hieman syrjään historian valtauomasta, uhkaa aina se vaara, että hän osoittautuu olevan myöhässä tapahtumista tai ei ole niistä selvillä, varsinkin jos hänen kirjoitelmansa julkaitaan myöhään. Käsitän sen hyvin, mutta vaikka saattaa käydä niinkin, ettei tämä kirjeeni yleensä näe lehdissä päivänvaloa, minun on kuitenkin pakko lähettää tämä kirje bolshevikeille, koska se horjunta, jota vastaan katson olevani velvollinen nousemaan hyvin päättävästi, on ennen kuulumatonta ja saattaa vaikuttaa tuhoisasti puolueeseen, maailman proletariaatin liikkeeseen, vallankumoukseen. Ja mitä tulee myöhästymisen vaaraan, niin sen varalta osoitan, mitä tietoja ja miltä päivältä on ollut käytettävissäni.

Onnistuin tapaamaan vasta maanantaiamuna, loka-kuun 16 päivänä, erään toverin, joka oli osallistunut edellisenä päivänä hyvin tärkeään bolshevikkien kokoukseen Pietarissa ja kertoi minulle seikkaperäisesti siellä käydystä keskustelusta⁵¹. Käsiteltiin sitä samaa kapinakysymystä, jota kaikkien suuntausten sunnuntailehdetkin käsitteivät. Kokouksessa oli edustettuna kaikki se, mikä pääkaupungissa bolshevikkien toiminnan kaikilla aloilla on vaikutusvaltaisinta. Ja vain mitätön vähemmistö kokouksessa, nimittäin kaiken kaikkiaan kaksi toveria, asettui vastustavalle kannalle. Näiden toverien esittämät vastaväitteet ovat niin kestävämpiä, ne osoittavat niin hämmästyttävällä tavalla heidän neuvottomuuttaan, säikähtyneisyyttään sekä heidän luopumistaan bolshevismiin ja

vallankumouksellisen proletaarisen internationalismin kaikista perusaatteista, että on vaikea löytää selitystä niin häpeälliselle horjunnalle. Mutta se on kuitenkin tosiasia, ja koska vallankumouksellisella puolueella ei ole oikeutta sietää horjuntaa näin tärkeässä kysymyksessä, koska tämä periaatteensa kadottanut toveripari saattaa aiheuttaa tietynlaista hämminkiä, niin on välttämätöntä tarkastella heidän vastaväitteitään, paljastaa heidän horjuntansa, näyttää, miten häpeällisiä ne ovat. Seuraavissa riveissä yritänkin suorittaa tämän tehtävän.

... „Meillä ei ole enemmistöä kansan keskuudessa, ilman tätä ehtoa kapina on toivoton”...

Ne ihmiset, jotka saattavat näin sanoa, ovat joko totuuden vääristelijöitä tai saivartelijoita, jotka tahtovat hinnalla millä hyvänsä, ottamatta hitustakaan huomioon vallankumouksen reaalista tilannetta, saada jo edeltäkin takeet, että bolshevikkipuolue on saanut koko maassa tasan puolet äänistä ynnä yhden äänen. Tällaisia takeita historia ei ole milloinkaan yhdessäkään vallankumouksessa antanut eikä kerta kaikkiaan voi antaa. Tällaisen vaatimuksen asettaminen on kuulijakunnan pilkkaamista, eivätkä sen asettajat halua sillä muuta kuin peitellä *pakenemistaan* todellisuudelta.

Todellisuushan osoittaa meille kouraantuntuvasti, että juuri heinäkuun päivien jälkeen kansan enemmistö on alkanut siirtyä nopeasti bolshevikkien puolelle. Tämän todistivat myös vaalit Pietarissa elokuun 20 päivänä, jo ennen Kornilovin kapinaa, kun bolshevikkien äänimäärä kohosi 20 prosentista 33 prosenttiin kaupungissa ilman esikaupunkeja, ja sen jälkeen Moskovan piiriduumien vaalit syyskuussa, jolloin bolshevikkien äänimäärä kohosi 11 prosentista 49 $\frac{1}{3}$ prosenttiin (eräs moskovalainen toveri, jonka tapasin muutama päivä sitten, sanoi minulle, että tarkka luku oli 51%). Tämän todistivat Neuvostojen uudet vaalit. Tämän todisti se tosiasia, että suurin osa talonpoikain Neuvostoista vastoin „avksentjevilaista” Keskusneuvostoaan *vastusti* koalitiota. Koalition vastustaminen merkitsee *käytännössä* bolshevikkien kannattamista. Edelleen, tiedotukset rintamalta osoittavat yhä useammin ja yhä selvemmin, että eserrä- ja menshevikkijohtajien, -upseerien,

-edustajien y.m. y.m. vihamielisistä parjauksista ja hyökkäilyistä huolimatta sotaväen *joukot* siirtyvät yhä päättäväisemmin bolshevikkien puolelle.

Vihdoin Venäjän nykyelämän huomattavin tosiasia on *talonpoikaiskapina*. Siinä objektiivinen, ei sanoin, vaan teoin näytetty kansan siirtyminen bolshevikkien puolelle. Sillä vaikka porvarillinen lehdistö ja sen surkeat säestäjät „horjuvien” novajazhiznilaisten ja kumpp. joukosta valehtelisivat kuinka häikäilemättömästi, kirkuen pogromeista ja anarkiasta, niin tosiasia on näkyvässä. Talonpoikain liikehtiminen Tambovin kuvernementissa oli kapina sekä fyysillisessä että poliittisessä mielessä, kapina, joka tuotti sellaisia suurenmoisia poliittisia tuloksia kuin on ensinnäkin suostumus maan luovuttamiseen talonpojille. Ilmankos kapinan säilyttämä eserräläinen roskajoukko aina „Delo Narodaan” asti *huutaakin* nyt, että maat on annettava talonpojille! Täten on tullut *käytännössä* todistetuksi, että bolshevismi on oikeassa ja että se säävuttaa menestystä. Kapina *osoittautui* ainoaksi keinoksi, jolla voidaan „opettaa” jotain bonapartisteille ja heidän esiparlamentissa olville lakeijoilleen.

Tämä on tosiasia. Ja tosiasiat pysyvät tosiasioina. Tällainen faktillinen „argumentti” kapinan *puolesta* on vaikuttavampi kuin hätääntyneen ja säilytetyn poliitikon tuhannet „pessimistiset” verukkeet.

Ellei talonpoikaiskapinalla olisi ollut yleiskansallista poliittista merkitystä, niin esiparlamentissa olevat eserräläiset lakeijat eivät huutaisi, että maat on annettava talonpojille.

Talonpoikaiskapinan toinen suurenmoinen poliittinen ja vallankumouksellinen tulos, josta „Rabotshi Putj” on jo kirjoittanut, oli viljan tuonti Tambovin kuvernementin rautatieasemille⁵². Siinä teille vielä „argumentti”, herrat hätääntyneet, todiste kapinan hyväksi, joka on ainoa keino pelastaa maa jo oveen kolkuttavalta ennen kuulumattomalta nälänhädältä ja kriisiltä. Sillä aikaa kun eserräläismenshevistiset kansan kavaltajat nurisevat, uhkailevat, kirjoittavat päätöslauselmia ja lupaavat ruokkia nälkäiset Perustavan kokouksen koollekutsumisella, kansa ryhtyy ratkaisemaan viljakysymystä *bolshevistisesti*, nousemalla *kapinaan* tilanherroja, kapitalisteja ja välittäjäkauppiaita vastaan.

Ja viljakysymyksen *tällaisen* (ainoan reaalisen) ratkaisun erinomaiset hedelmät on *porvarillisenkin* lehdistön täytynyt tunnustaa. Yksinpä „Russkaja Voljakin” on julkaissut tiedotuksen, että Tambovin kuvernementin rautatieasemat ovat hukkaa viljaan... *Sen jälkeen kun talonpojat nousivat kapinaan!!*

Ei, jos nyt ollaan epävarmoja siitä, onko ja tuleeko olemaan kansan enemmistö bolshevikkien puolella, niin se merkitsee, että horjutaan häpeällisesti ja että tosiasiallisesti heitetään pois *kaikki* proletaarisen vallankumouksellisuuden periaatteet, luovutaan täydellisesti bolshevismista.

... „Me emme ole tarpeeksi voimakkaita vallataksemme vallan eikä porvaristo ole tarpeeksi voimakas estääkseen Perustavan kokouksen kokoontumisen”...

Tämän vastaväitteen ensimmäinen osa on pelkkää edellisen vastaväitteen toistamista. Se ei tule yhtään tehokkaammaksi eikä vakuuttavammaksi siitä, että todistelijat ilmaisevat neuvottomuutensa ja porvariston aikaansaaman säikähdyksensä puhumalla pessimistisesti työläisistä ja optimistisesti porvaristosta. Kun junkkarikoululaiset ja kasakat sanovat taistelevansa viimeiseen veripisaraan asti bolshevikkeja vastaan, niin se on täysin uskottavaa, mutta kun sitten työläiset ja sotamiehet ilmaisevat sadoissa kokouksissaan luottavansa täydellisesti bolshevikkeihin ja vakuuttavat olevansa valmiita puolustamaan sydänverellä vällan siirtämistä Neuvostoilte, niin „on paikallaan” muistaa, että äänestäminen on kokonaan toista kuin tappeleminen!

Tietysti, jos järkeillään tällä tavalla, niin kapina tulee „hylätyksi”. Lienee kuitenkin paikallaan kysyä: missä suhteessa tämä omalaatuisesti suunnattu, omalaatuisesti tähdätty „pessimismi” eroaa poliittisesta siirtymisestä porvariston puolelle?

Silmäilkää tosiasioita, muistakaa bolshevikkien tuhannet lausunnot, jotka pessimistimme „ovat unohtaneet”. Me olemme sanoneet tuhansia kertoja, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot ovat suuri voima, että ne ovat vallankumouksen etujoukko, että ne *voivat* ottaa vallan. Olemme tuhansia kertoja moittineet menshevikkejä ja eserriä siitä, että he lavertelevat „täysivaltaisista demo-

kratian elimistä” ja samanaikaisesti *pelkäävät* ottaa valtaa Neuvostojen käsiin.

Entä mitä Kornilovin kapina todisti? Se todisti, että Neuvostot ovat todella suuri voima.

Ja sen jälkeen kun tämä on todistettu kokemuksen, tosiasiain avulla, me hylkäämme bolshevismin, kieltäydymme omasta itsestämme ja sanomme: emme ole tarpeeksi voimakkaita (vaikka bolshevikkien puolella ovat molemmat pääkaupunkien Neuvostot ja suurin osa maaseudun Neuvostoista)!!! Eikö tuo ole häpeällistä horjuntaa? Itse asiassa meidän „pessimistimmehän” ovat heittäneet pois tunnuksen „kaikki valta Neuvostoille” ja *pelkäävät* tunnustaa tätä tekoaan.

Miten voidaan todistaa, ettei porvaristo ole kyllin voimakas voidakseen estää Perustavan kokouksen kokoontumisen?

Jos Neuvostot *eivät kykene* kukistamaan porvaristoa, niin *siis* se on tarpeeksi voimakas estääkseen Perustavan kokouksen kokoontumisen, sillä kukaan muu ei voi sitä estää. Onko proletariaatin puolueen jäsenen ja vallankumousmiehen arvolle sopivaa uskoa Kerenskin ja kumpp. lupailuja, uskoa lakeijoiden esiparlamentin päätöslauselmia?

Porvaristo *kykenee* estämään Perustavan kokouksen kokoontumisen, ellei nykyistä hallitusta kukisteta, vieläpä se voi saavuttaa saman tuloksen *välillisestikin*, luovuttamalla Pietarin saksalaisille, avaamalla rintaman, voimistamalla työnsulkuja, sabotoimalla viljan tuontia. *Tosiasiat* ovat todistaneet, että porvaristo on jo tehnyt tuota kaikkea erikseen osa osalta. Siis se *kykenee* tekemään tuon kaiken myös *yhdessä*, elleivät työläiset ja sotamiehet kukista sitä.

... „Neuvostojen pitää olla revolveri, joka painetaan hallituksen ohimoa vasten vaatien, että hallitus kutsuu koolle Perustavan kokouksen ja luopuu kornilovilaisista yrityksistä”...

Tällaista pötyä puhui toinen noista surkeista pessimisteistä!

Täytyi puhua tuollaista pötyä, sillä kapinasta kieltäytyminen *on* kieltäytymistä tunnuksesta „kaikki valta Neuvostoille”.

Tunnukset eivät tietenkään ole mikään „pyhä evankeliumi”, se on totta. Mutta minkä vuoksi *ei kukaan* ole herättänyt kysymystä tämän tunnuksen muuttamisesta (niin kuin minä herätin tämän kysymyksen heinäkuun päivien jälkeen*)? Minkä vuoksi sitä *pelätään* sanoa avoimesti, vaikka puolueessa on syyskuusta asti käsitelty kysymystä kapinasta, joka on tästä lähtien *kiertämätön*, jotta voidaan toteuttaa tunnus „kaikki valta Neuvostoille”?

Surkeat pessimistimme eivät pääse mitenkään palkhästä. Kapinasta kieltäytyminen on kieltäytymistä vallan siirtämisestä Neuvostoille ja kaikkien toiveiden ja haaveiden „siirtämistä” hyväsydämisen porvariston varaan, joka „on luvannut” kutsua koolle Perustavan kokouksen.

Onko tosiaankin vaikea ymmärtää, että *vallan ollessa* Neuvostojen käsissä Perustavan kokouksen kokoontuminen *on turvattu* ja sen menestys on turvattu? Bolshevikit ovat sanoneet tämän tuhansia kertoja. *Kukaan* ei ole yrittänyt kertaakaan kumota tätä. Kaikki ovat tunnustaneet tällaisen „yhdistelmän”, mutta kun „yhdistelmä”-sanan varjolla nyt solutetaan *kieltäytymistä* vallan siirtämisestä Neuvostoille, solutetaan *salaa, peläten* kieltäytyä tunnuksestamme avoimesti, niin mitä se on? voidaanko sen luonnehtimiseksi löytää parlamentaarisia sanontoja?

Pessimistillemme vastattiin nasevasti: „kuulaton revolveriko?”. Jos „kuulaton”, niin sehän on suoraa siirtymistä Lieberdaniien puolelle, jotka ovat tuhat kertaa julistaneet Neuvostot „revolveriksi” ja tuhansia kertoja petkuttaneet kansaa, sillä *heidän herruutensa aikana* Neuvostot ovat osoittautuneet nollaksi.

Mutta jos siinä revolverissa „on kuula”, niin se onkin kapinan *teknillistä* valmistamista, sillä kuula pitää hankkia, revolveri pitää ladata, ja yksi kuula on vielä vähän puoleisesti.

Joko siirtyminen Lieberdaniien puolelle ja *avoin* kieltäytyminen tunnuksesta „kaikki valta Neuvostoille” tai kapina. Keskitietä ei ole.

... „Porvaristo ei voi luovuttaa Pietaria saksalaisille, vaikka Rodzjanko sitä tahtookin, sillä sotaa eivät käy porvarit, vaan meidän sankarilliset matruusimme”...

* Ks. Teokset, 25. osa, ss. 178—185. *Toim.*

Tämä vastaväite on taas sitä „optimistisuutta” *porvaristoon nähden*, jota proletariaatin vallankumouksellisiin voimiin ja kykyihin pessimistisesti suhtautuvat henkilöt osoittavat fataalisesti joka askeleella.

Sotaa käyvät sankarilliset matruusit, *mutta* tämä seikka ei estänyt *kahta* amiraalia *pakenemasta* Saarenmaan valtaamisen edellä!!

Tämä on tosiasia. Ja tosiasiat pysyvät tosiasioina. Tosi-asiat osoittavat, että amiraalit *voivat* kavaltaa yhtä hyvin kuin Kornilovkin. Ja se, ettei päämajaa ole uudistettu, että päällystö on kornilovilainen, on kiistaton tosiasia.

Jos kornilovilaiset (Kerenski etunenässä, sillä hänkin on kornilovilainen) *tahtovat* luovuttaa Pietarin, niin he voivat tehdä sen kahdella ja vieläpä kolmella tavalla.

Ensinnäkin he voivat kornilovilaisen päällystön pettu-ruuden avulla avata pohjoisen maarintaman.

Toiseksi he voivat „sopia” koko saksalaisen laivaston toimintavapaudesta, ja tämä laivasto on *voimakkaampi* kuin me, voivat sopia sekä Saksan että Englannin imperia-
listien kanssa. Sitä paitsi „kadonneet amiraalit” ovat saat-
taneet luovuttaa saksalaisille *myös suunnitelmat*.

Kolmanneksi he voivat työnsuluilla ja viljan kuljetuksen sabotoinnilla saattaa sotajoukkomme *täydelliseen* epätoi-
voon ja voimattomuuteen.

Jokainen näistä kolmesta keinosta saattaa olla mahdol-
linen. Tosiasiat ovat osoittaneet, että Venäjän porvari- ja
kasakkapuolue on jo kolkuttanut kaikkiin näihin kolmeen
oveen ja koettanut avata ne.

Siis? Siis meillä ei ole oikeutta *odotella*, kunnes porva-
risto kuristaa vallankumouksen.

Sen, että Rodzjankon „tahtomisissa” on perää, on koke-
mus jo todistanut. Rodzjanko on toimenmies. Rodzjankoa
kannattaa *pääoma*. Tämä on kiistatonta. Pääoma on hyvin
suuri voima, niin kauan kuin proletariaatti ei ole vallannut
valtaa. Rodzjanko on ajanut pääoman politiikkaa uskollis-
esti *vuosikymmeniä*.

Siis? Siis horjuminen kysymyksessä kapinasta, joka on
vallankumouksen pelastamisen ainoa keino, merkitsee lan-
keamista siihen puolittain lieberdanilaiseen, eserräläis-
menshevistiseen pelkurimaiseen herkkäuskoisuuteen ja
puolittain „talonpoikaisen” sokeaan herkkäuskoisuuteen

porvaristoa kohtaan, mitä vastaan bolshevikit ovat eniten taistelleet.

Joko istutaan toimettomana kädet ristissä tyhjällä rinnalla ja vanhoen „uskoa” Perustavaan kokoukseen odotellaan, kunnes Rodzjanko ja kumpp. luovuttavat Pietarin ja tukahduttavat vallankumouksen,— tai noustaan kapiinaan. Keskitietä ei ole.

Perustavan kokouksen koollekutsuminenkaan sinänsä ei muuta tässä mitään, koska minkäänlaisella „perustamisella”, minkäänlaisilla äänestyksillä peräti suvereenisakaan kokouksessa ei saada nälänhätää asettumaan eikä Vilhelmiä saada talttumaan. Ja Perustavan kokouksen koollekutsuminen ja sen *menestys* riippuu vallan siirtämisestä Neuvostoille. Todellisuus vahvistaa tämän vanhan bolshevistisen totuuden yhä havainnollisemmin ja yhä *armottomammin*.

...„Me käymme päivä päivältä yhä voimakkaammiksi, me voimme muodostaa Perustavassa kokouksessa vahvan opposition; miksi asettaisimme kaiken yhden kortin varaan”...

Näin päättelee filisteri, joka on „lukenut”, että Perustava kokous kutsutaan koolle, ja luottavaisena rauhoittuen jää tälle mitä legaalisimmalle, lojaalisimmalle, perustuslailiselle tielle.

Vahinko vain, ettei Perustavan kokouksen *odottelemisilla* saada ratkaistuksi kysymystä nälänhädästä eikä kysymystä Pietarin luovuttamisesta. Tämän „pikkuseikan” ovat naiivit tai neuvottomiksi jääneet tahi säikyttelyä pelästyneet ihmiset unohtaneet.

Nälänhätä ei odota. Talonpoikaiskapina ei odottanut. Sota ei odota. Karanneet amiraalit eivät odottaneet.

Vai suostuuko nälänhätä ehkä odottamaan sen takia, että me bolshevikit *julistamme* uskovamme Perustavan kokouksen koollekutsumiseen? Suostuvatko karanneet amiraalit odottamaan? Suostuvatko Maklakovit ja Rodzjankot lopettamaan työnsulut, viljan kuljetuksen sabotoinnin, salaiset lehmäkaupat Englannin ja Saksan imperialistien kanssa?

Juuri *sellaiseen* johtopäätelmään tullaan „perustuslailisuusioiden” ja parlamentaarisen tylsäjärkisyyden sankareiden puheista. Elävä elämä katoaa, jää vain *paperi*

Perustavan kokouksen koollekutsumisesta, jäävät vain vaalit.

Ja sokeat ihmiset vielä ihmettelevät, että nälkää näkevä kansa ja kenraalien ja amiraalien pettämät sotamiehet suhtautuvat vaaleihin välinpitämättömästi! Voi noita älypatteja!

...„Kunpa kornilovilaiset taas aloittaisivat, silloin me kyllä näytäisimme! Mutta miksi aloittaisimme itse, miksi riskeeraisimme”?..

Tämä on niin tavattoman vakuuttavaa ja tavattoman vallankumouksellista. Historia ei toistu, mutta jos käännyimme siihen *selin* ja ensimmäistä Kornilovin kapinaa katsellen alamme hokea: „kunpa kornilovilaiset aloittaisivat”; jos me sen teemme, niin miten erinomaista vallankumouksellista strategiaa se onkaan! Miten se muistuttaaakaan sattumankauppaa! Ehkäpä kornilovilaiset aloittavat taas väärään aikaan! — vahva „argumentti” tosiaan, eikö niin? Eikö olekin vakavaa proletaarisen politiikan perustelua?

Entä jos toisen kutsunnan kornilovilaiset ovatkin jotain oppineet? Jospa he *odottavatkin* nälkäkapinoiden alkamista, rintaman murtamista ja Pietarin luovuttamista *eivätkä aloita* ennen? Miten silloin käy?

Meitä kehoitetaan rakentamaan proletaarisen puolueen taktiikka sen varaan, että kornilovilaiset saattavat mahdollisesti toistaa yhden vanhoista virheistään!

Unohtakaamme kaikki se, mitä bolshevikit ovat satoja kertoja todistelleet ja *pystyneet todistamaan*, minkä vallankumouksemme puolivuotinen historia on todistanut, nimittäin että *ei ole*, objektiivisesti ei ole, ei voi olla *muuta* ulospääsyä *kuin* kornilovilaisten diktatuuri tai proletariaatin diktatuuri, unohtakaamme se, kieltäytykäämme siitä kaikesta ja odotakaamme! Mitä on odotettava? On odotettava ihmettä, nimittäin että tapahtumien myrskyisä ja katastrofaalinen kulku huhtikuun 20 päivästä elokuun 29 päivään vaihtuu (sodan pitkittymisen ja nälänhädän suurenemisen johdosta) rauhalliseen, levolliseen, siloisaan, legaaliseen Perustavan kokouksen koollekutsumiseen ja sen mitä laillisimpien päätösten täytäntöönpanoon. Siinäpä on „marxilaista” taktiikkaa! Odotelkaa, nälkäiset, Kerenski on luvannut kutsua koolle Perustavan kokouksen!

... „Maailmantilanteessa ei oikeastaan ole mitään sellaista, mikä velvoittaisi meidät esiintymään viipymättä; antaessamme ampua itsemme me pikemminkin vahingoitamme Lännen sosialistisen vallankumouksen asiaa”...

Tämä vastaväite on todella suurenmoinen: „itse” Scheidemann, „itse” Renodel ei olisi kyennyt „operoimaan” tavallemmin työläisten myötätunnolla kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen menestystä kohtaan!

Ajatelkaahan vain: saksalaiset, s.o. Saksan vallankumoukselliset internationalistit, matruusipuseroihin pukeutuneet työläiset järjestivät laivastossa kapinan, vaikka heillä oli yksi mahdollisuus sadasta onnistua, järjestivät kapinan hirveän vaikeissa oloissa, kun heillä oli *vain* Liebknecht (ja hänkin kuritushuoneessa), ilman sanomalehtiä, ilman kokoontumisvapautta, ilman Neuvostoja, *kaikkien* väestöluokkien aina viimeistä varakasta talonpoikaa myöten ollessa uskomattoman vihamielisiä internationalismin aatteelle ja imperialistisen suur-, keski- ja pikkuporvariston ollessa mainiosti järjestynyt.

Mutta me, vaikka meillä on kymmeniä sanomalehtiä, kokoontumisvapaus, *enemmistö* Neuvostoissamme, me, koko maailman parhaiten järjestyneet proletariset internationalistit, kieltäydymme tukemasta saksalaisia vallankumoustaistelijoita kapinallamme. Me järkeilemme niin kuin Scheidemannit ja Renodelit: kaikkein järkeväntä on olla kapinoimatta, sillä jos meidät kaikki ammutaan, niin maailma menettää niin erinomaiset, niin järkevät, niin inhaiteelliset internationalistit!!

Todistakaamme järkevyytemme. Hyväksykäämme päätöslauselma, jossa ilmaisemme myötätuntomme *saksalaisia kapinallisia* kohtaan, ja hylätkäämme *kapina* Venäjällä. Se on oleva oikeaa, järkevää internationalismia. Ja miten nopeasti kansainvälinen internationalismi puhkeakaan kukoistukseensa, jos näin viisas politiikka pääsee voitolle *kaikkialla!*.

Sota on näännyttänyt, räkäkännyt kaikkien maiden työläiset äärimmäisyyteen asti. Sekä Italiassa että Saksassa ja Itävallassa tapahtuu yhä useammin kansanjoukkojen suuttumuksen purkauksia. *Ainoastaan* meillä on työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot, — jääkäämme *odotta-*maan — kavaltakaamme saksalaiset internationalistit niin kuin me kavallamme venäläiset talonpojat, jotka ei sanoin,

vaan teoin, kapinalla tilanherroja vastaan kutsuvat meitä kapinaan Kerenskin hallitusta vastaan...

Antaa kaikkien maiden kapitalistien imperialistisen salaliiton pilvien koostua, kapitalistien, jotka ovat valmiit nujertamaan Venäjän vallankumouksen, — jääkäämme levollisina odottamaan, kunnes meidät nujerretaan *ruppalla!* Sen sijaan että hyökkäisimme salaliittolaisten kimp-puun ja murtaisimme heidän rivinsä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen voitolla, jääkäämme odottamaan Perustavaa kokousta, jossa *äänestyksillä* voitetaan kaikki kansainväliset salaliitot, jos Kerenski ja Rodzjanko kutsuvat Perustavan kokouksen koolle rehellisesti. Onko meillä oikeutta epäillä Kerenskin ja Rodzjankon rehellisyyttä?

... „Mutta „kaikki” ovat meitä vastaan! Me olemme eristettyjä; sekä Toimeenpaneva Keskuskomitea että menshevikki-internationalistit, novajazhiznilaiset ja vasemmistoeserrät ovat julkaisseet ja julkaisevat meitä vastaan julistuksia!”...

Erittäin vahva vastaväite. Tähän asti olemme ruoskineet horjuvia armottomasti horjunnasta. *Siten* olemme saaneet osaksemme kansan myötätunnon. *Siten* olemme valloittaneet Neuvostot, joita ilman kapina ei voi olla varma, nopea, onnistunut. Nyt käyttäkäämme valloittamiamme Neuvostoja *siirtyäksemme itsekin horjuvien leiriin*. Miten erinomainen karriööri bolshevismille!

Lieberdaniin ja Tshernovien sekä „vasemmistolaisen” eserrien ja menshevikkien koko politiikka on *horjumista*. Vasemmistoeserrillä ja menshevikki-internationalisteilla on *suuri* poliittinen merkitys, sillä he ovat *osoituksena joukkojen vasemmistolaistumisesta*. Sellaiset kaksi toisiaa kuin toisaalta liki 40 prosentin siirtyminen vasemmistolaisen leiriin sekä menshevikkien että eserrien keskuudessa ja toisaalta talonpoikaiskapina ovat epäilemättä, silminnähävästi yhteydessä toisiinsa.

Mutta juuri tämän yhteyden luonne paljastaakin, miten äärettömän selkärangattomia ovat ne ihmiset, jotka nyt ruikuttavat sen takia, että elävänä lahonnut Toimeenpaneva Keskuskomitea tahi horjuvat vasemmistoeserrät ja kumpp. ovat esiintyneet meitä vastaan. *Tämä* pikkuporvareillisten johtomiesten, Martovien, Kamkovien, Suhanovien

ja kumpp. horjunta on asetettava vastakkain talonpoikain *kapinan* kanssa. Siinä *reaalinen* poliittinen vertailu. Kenen kanssa pitää kulkea? Niidenkö pietarilaisten johtomiesten horjuvien pikkuryhmien kanssa, jotka ovat *välillisesti* ilmaisseet joukkojen *vasemmistolaistumisen* ja jotka ovat *jokaisessa* poliittisessa käänteessä häpeällisesti ruikuttaneet, horjuneet, juosseet pyytelemässä anteeksi Lieberdaneilta ja Avksentjeveilta ynnä kumpp., *tai näiden vasemmistolaistuneiden joukkojen kanssa.*

Kysymys on tällä tavalla, vain tällä tavalla.

Koska Martovit, Kamkovit ja Suhanovit ovat pettäneet talonpoikaiskapinan, niin meitäkin, vallankumouksellisten internationalistien työväenpuoluetta, kehoitetaan se pettämään. Tällaista on vasemmistoeserriin ja menshevikki-internationalisteihin vetoamisen politiikka.

Mutta me sanoimme: jotta voidaan auttaa horjuvia, pitää itsensä lakata horjumasta. Nuo „herttaiset” vasemmistolaiset pikkuporvarilliset demokraatit horjuivat myös koalition puoleen! Me saimme heidät loppujen lopuksi mukaamme sillä, että emme itse horjuneet. Ja elämä on vahvistanut meidän olleen oikeassa.

Horjunnallaan nuo herrat ovat aina vahingoittaneet vallankumousta. Vain me olemme sen pelastaneet. Ja nytkö me perääntyisimme, kun nälkä kolkuttaa Pietarin portille ja Rodzjanko ja kumpp. valmistelevat kaupungin luovuttamista?!

... „Mutta meillä ei ole edes lujia yhteyksiä rautatieläisiin eikä postivirkailijoihin. Heidän virallisia edustajiaan ovat Plansonit. Ja voidaanko ilman postia ja rautatietä voittaa?”...

Niin, niin, Plansonit täällä, Lieberdanit siellä. Mitä luotamusta *joukot* ovat heille osoittaneet? Emmekö me ole aina todistelleet, että nämä johtajat pettävät *joukkoja*? Eivätkö joukot kääntyneet juuri näiden johtajien puolelta *meidän puolellemme* sekä Moskovassa toimitetuissa vaaleissa että Neuvostojen vaaleissa? Vai eivätkö rautatieläisten ja postivirkailijain joukot näe nälkää? eivätkö ne lakkoile Kerenskin ja kumpp. hallitusta vastaan?

„Entä oliko meillä helmikuun 28 päivän edellä yhteyksiä näihin ammattiyhdistyksiin?” kysyi eräs toveri „pessimistiltä”. Tämä vastasi, ettei näitä vallankumouksia voida

verrata toisiinsa. Mutta tällainen vastaus vain *vahvistaa* kysyjän asennetta. Nimenomaan bolshevikit ovat näes puhuneet tuhansia kertoja *porvaristoa vastaan* suunnatun *proletaarisen* vallankumouksen pitkäaikaisesta valmistelusta (eivätkä he ole puhuneet tätä unohtaakseen sen sitten ratkaisevan hetken aattona). Nimenomaan joukkojen proletaaristen ainesten *erottuminen* pikkuporvarillisista ja porvarillisista huippukerroksista onkin luonteenomaista postija lennätinvirkailijain sekä rautatieläisten ammattiyhdistysten poliittiselle ja taloudelliselle elämälle. Kysymys ei ole lainkaan siitä, että pitäisi ehdottomasti hankkia jo ennakolta „yhteydet” kumpaankin ammattiyhdistykseen, kysymys on siitä, että vain proletariaatin ja talonpoikaiston kapinan voitto *voi* tyydyttää rautatieläisten sekä postija lennätinvirkailijain armeijoihin kuuluvia *joukkoja*.

... „Pietarissa on leipää pariksi kolmeksi päiväksi. Voimmeko me antaa leipää kapinallisille”?..

Tämä on yksi tuhansista skeptillisistä huomautuksista (skeptikot voivat *aina* „epäillä”, eikä heitä voida kumota millään muulla kuin kokemuksella), yksi tällaisista huomautuksista, joka vierittää syyn toisen niskoille.

Nimenomaan Rodzjankot ja kumpp., nimenomaan porvaristo valmistaa nälänhätää ja keinottelee nujertaakseen vallankumouksen nälällä. Nälänhädältä ei ole *eikä voi* olla muuta pelastusta kuin talonpoikain kapina tilanherroja vastaan maaseudulla ja työläisten voitto kapitalisteista kaupungeissa ja keskuksessa. Muuten *ei saada* viljaa rikkailta, *ei saada* sitä kuljetetuksi heidän sabotaasistaan huolimatta, *ei saada* murretuksi lahjottujen virkailijain ja liikevoittoja kahmivien kapitalistien vastarintaa *eikä* järjestetyksi tiukkaa tilinpitoa. Sen on todistanut nimenomaan „demokraattien” elintarvikelaitosten ja elintarviketouhun historia, „demokraattien”, jotka ovat miljoonia kertoja *valittaneet* kapitalistien harjoittamaa sabotaasia, *ruikuttaneet ja rukoilleet*.

Paitsi voittoisan proletaarisen vallankumouksen voimaa, maailmassa ei ole muuta sellaista voimaa, joka voisi valitusten, pyyntöjen ja kyynelten asemesta ryhtyä *vallankumouksellisiin tekoihin*. Ja mitä kauemmin viivytetään proletaarista vallankumousta, mitä kauemmas lykätään sen

tapahtumia ja mitä kauemmin annetaan horjuvien ja hämääntyneiden horjunnan jatkua, sitä enemmän uhreja tämä vallankumous vaatii, sitä vaikeammaksi käy järjettää leivän kuljetus ja jakaminen.

Viivyttely kapinassa on samaa kuin kuolema — sillä tavalla on vastattava niille, joilla on surullista „miehuutta” katsella rappiotilan kasvua ja nälänhädän lähenemistä ja *kehottaa* työläisiä *hylkäämään* kapina-aiheet (*toisin sanoen kehottaa heitä odottamaan, luottamaan yhä porvaristoon*).

... „Rintamatilanteessakaan ei ole vielä vaaraa. Vaikka sotamiehet itsekin solmisivat välirauhan, ei siitä vielä hätää”...

Mutta sotamiehet eivät solmi välirauhaa. Siihen tarvitaan valtiovaltaa, jota ei voi saada ilman kapinaa. Sotamiehet vain *karkaavat*. Siitä puhutaan rintamaselostuksissa. Ei saa odotella, koska silloin voidaan joutua edistämään Rodzjankon ja Vilhelmin salaista sopimuksenhierontaa myös *täydellisellä* sekasorrolla, kun sotamiehet karkaavat suurina laumoina, jos he (*jo epätoivon partaalla ollen*) joutuvat täydellisen epätoivon valtaan ja heittävät kaiken oman onnensa nojaan.

... „Jos otamme vallan emmekä saakaan aikaan aselepoa enempää kuin demokraattista rauhaakaan, niin sotaväki saattaa olla lähtemättä vallankumoukselliseen sotaan. Miten silloin käy?”

Tämä vastaväite tuo mieleen sanonnan: yksi hullu kysyy kymmenen kertaa enemmän kuin kymmenen viisasta kykenee vastaamaan.

Emme ole milloinkaan kieltäneet sitä, että *vallanpidossa* on imperialistisen sodan aikana vaikeuksia, mutta siitä huolimatta olemme aina *propagoineet* proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktatuuria. Luopuisimmeko siitä nyt, kun on tullut toiminnan hetki??

Olemme aina sanoneet, että proletariaatin diktatuuri yhdessä maassa saa aikaan jättimäisiä muutoksia sekä maailmantilanteessa että maan talouselämässä, armeijan asemassa sekä sen mielialoissa, — ja mekö „unohtaisimme” kaiken tämän nyt, antaen säikyttää itsemme vallankumouksen „vaikeuksilla”??

... „Joukkojen mielialassa ei ilmene kiihkeää pyrkimystä kaduille, kuten kaikki kertovat. Niitä tunnusmerkkejä, jotka osoittavat pessimismin aiheelliseksi, on myös pogromihenkisen ja mustasotnialaisen lehdistön tavattomasti kasvanut levikki”...

Kun ihmiset antautuvat porvariston säilyteltäviksi, niin silloin heistä luonnollisesti kaikki esineet ja ilmiöt näyttävät keltaisilta. Ensinnäkin he vaihtavat liikkeen marxilaisen kriteerin intelligenttimäis-impressionistiseksi kriteeriksi; luokkataistelun kehityksen sekä koko maan ja koko maailmantilanteen tapahtumain kulun poliittisen huomioon *tilalle* he asettavat subjektiiviset vaikutelmansa mielialasta; se, että puolueen luja linja, puolueen järkkymätön päättäväisyys on *myös* mielialan *tekijä*, varsinkin kärkevimpinä vallankumouksellisina hetkinä, se tietenkin „parahiksi” unohdetaan. Toisinaan ihmisille on aivan „parahiksi” unohtaa, että vastuunalaiset johtajat, jotka häilyvät ja ovat taipuvaisia polttamaan sen mitä vielä eilen palvelivat, aiheuttavat siten mitä sopimattominta häilyntää myös joukkojen tiettyjen kerrosten mielialassa.

Toiseksi — ja tämä on tällä hetkellä tärkeintä — selkärangattomat ihmiset ovat unohtaneet joukkojen mielialasta puhuessaan lisätä,

että „kaikki” kertovat sen olevan vakavan keskittynyt ja odotteleva;

että „kaikki” ovat sitä mieltä, että Neuvostojen kutsusta työläiset nousevat yhtenä miehenä puolustamaan Neuvostoja;

että „kaikki” ovat sitä mieltä, että työläiset ovat hyvin tyytymättömiä keskusten epäröintiin kysymyksessä „viimeisestä, ratkaisevasta taistelusta”, jonka kiertämättömyys tajutaan selvästi;

että „kaikki” ovat yksimielisesti luonnehtineet mitä laajimpien joukkojen mielialan epätoivoa lähenteleväksi ja ovat todenneet anarkismin kasvavan nimenomaan tältä pohjalta;

että „kaikki” ovat myöntäneet myös sen, että luokkatietojen työläisten keskuudessa ilmenee tietynlaista haluttomuutta lähteä kaduille *ainoastaan* mielenosoituksia varten, *ainoastaan* osittaista taistelua varten, sillä ilmassa tuntuu ei osittaisen, vaan yleisen taistelun lähenemisen oireita, onhan erillisten lakkojen, mielenosoitusten, painostusten toivottomuus jo koettu ja käsitetty täydellisesti.

Ja niin edelleen.

Jos tarkastelemme tätä joukkojen mielialan luonnehtimista luokkataistelun ja poliittisen taistelun kehityksen sekä puoli vuotta jatkuneen vallankumouksemme tapahtumain kulun kannalta, niin näemme selvästi, miten porvariston säikyttämät ihmiset vääristelevät asiaa. Asia on nimenomaan toisin kuin huhtikuun 20 ja 21, kesäkuun 9 ja heinäkuun 3 päivän edellä, koska silloin vallitsi *alkuvoimainen kiihtymys*, jota me puolueena joko emme havainneet (huhtikuun 20 päivänä) tai hillitsimme ja muovasimme rauhalliseksi mielenosoitukseksi (kesäkuun 9 ja heinäkuun 3 päivänä). Silloin me tiesimme hyvin, että Neuvostot eivät olleet *vielä* meidän, että talonpojat luottivat *vielä* lieberdanilais-tshernovilaiseen tiehen eivätkä bolshevistiseen tiehen (kapinaan), että meidän puolellamme ei siis voinut olla kansan enemmistöä, että kapina oli siis enneaikainen.

Silloin useimmilla luokkatietoilla työläisillä *ei* lainkaan herännyt kysymystä viimeisestä, ratkaisevasta taistelusta; ei ollut yleensä yhtään sellaista puoluekollegiota, joka olisi asettanut tämän kysymyksen. Ja vähätietoilla ja hyvin laajoilla joukoilla ei ollut keskittyneisyyttä eikä epätoivoista päättäväisyyttä, vaan oli nimenomaan alkuvoimainen *kiihtymys* ja naiivi toivo, että Kerenskeihin ja porvaristoon voidaan „vaikuttaa” pelkällä „esiintymisellä”, pelkällä mielenosoituksella.

Kapinaan ei tarvita sitä, vaan tarvitaan tietoisten ihmisten tietoista, lujaa ja järkkymätöntä päättäväisyyttä taistella loppuun asti,— tätä toisaalta. Ja toisaalta pitää olla keskitetyn epätoivoinen mieliala laajoilla joukoilla, jotka *tajuavat*, ettei puolinaisilla keinoilla voida nyt mitään pelastaa, ettei „vaikuttamisesta” ole mitään apua, että nälkäiset „hävittävät kaiken, murskaavat kaiken vieläpä anarkistisesti”, *elleivät* bolshevikit kykene johtamaan heitä ratkaisevassa taistelussa.

Vallankumouksen kehitys onkin johtanut käytännössä sekä työläiset että talonpoikaiston tähän tilanteeseen, jossa yhtyy kokemuksesta opittu luokkatietoisten ihmisten keskityneisyys ja epätoivoa hipova laajojen joukkojen viha työn-sulkujen järjestäjiä ja kapitalisteja kohtaan.

Juuri tältä pohjalta on ymmärrettävää myös bolshevismmin mukaisiksi naamioituneiden mustasotnialaislehdistön

heittiöiden „menestys”. Mustat ovat aina olleet vahingoniloisia nähdessään porvariston ja proletariaatin ratkaisevan taistelun lähenevän, se on havaittu poikkeuksetta kaikissa vallankumouksissa, se on kerrassaan kiertämätöntä. Ja jos antaa pelotella itseään *tällä* seikalla, niin silloin pitää luopua myös proletaarisesta vallankumouksesta yleensä eikä ainoastaan kapinasta. Sillä kapitalistisessa yhteiskunnassa *ei* voi olla sellaista tämän vallankumouksen kasvua, johon *ei* liittyisi mustan sotnian vahingonilo ja sen toiveet hyötyä vallankumouksesta.

Luokkatietoiset työläiset tietävät mainiosti, että musta sotnia ja porvaristo toimivat käsi kädessä ja että työläisten ratkaiseva voitto (johon pikkuporvarit eivät usko, jota kapitalistit pelkäävät ja jota mustasotnialaiset toisinaan toivovat vahingonilosta, varmoina siitä, että bolshevikit eivät kykene pitämään valtaa), että tuo voitto *musertaa* mustan sotnian lopullisesti, että bolshevikit *kykenevät* pitämään valtaa lujasti, sodan näännyttämän ja kiusaaman ihmiskunnan suureksi hyödyksi.

Tosiaankin, kukapa tervejärkisistä ihmisistä ei olisi varma siitä, että *Rodzjankot* ja Suvorinit toimivat yhdessä? että he ovat jakaneet roolit keskenään?

Eivätkö tosiasiat ole todistaneet, että Kerenski toimii Rodzjankon määräysten mukaan ja että „Venäjän tasavallan valtion kirjapaino” (leikki pois!) painaa „Valtakunnanduunan” mustasotnialaisten mustasotnialaisia puheita valtion kustannuksella? Eivätkö tätä tosiasiaa ole paljastaneet *yksinpä* „oman henkilönsä” edessä pokkuroivat lakeijat „Delo Narodasta”? Eikö *kaikkien* vaalien antama kokemus ole todistanut, että „Novoje Vremja”⁵³, lahjottu lehti, tsaarimielisten tilanherrojen „intressien” suuntaama lehti, kannattaa täydellisesti kadettien vaalilistoja?

Emmekö saaneet eilen lukea, että kauppa- ja teollisuus-pääoma (puolueeton, tietenkin, oo, luonnollisestikin puolueeton, eiväthän Vihljajevit ja Rakitnikovit, Gvozdevit ja Nikitinit ole liittoutuneet kadettien kanssa, luoja varjelleen, vaan *puolueettomien* kauppa- ja teollisuuspiirien kanssa!) on lohkaissut 300.000 ruplaa kadeteille?

Koko mustasotnialainen lehdistö on toiminimi „Rjabushin skin, Miljukovin ja kumpp.” *osasto*, jos asioita katsotaan luokkanäkökannalta eikä sentimentaaliselta

näkökannalta. Pääoma ostaa toisaalta Miljukoveja, Zaslavskeja, Potresoveja y.m. ja toisaalta mustasotnialaisia.

Proletariaatin voitto on ainoa keino, jolla voidaan tehdä loppu tuosta mitä inhottavimmasta kansan myrkyttämisestä halpahintaisen mustasotnialaisen saastan myrkyllä.

Ja voidaanko ihmetellä sitä, että nälästä ja sodan pitkittämisestä nääntynyt ja kiusaantunut rahvas „hokaisee” mustasotnialaisten myrkyä? Voidaanko kuvitella haaksirikon partaalla olevaa kapitalistista yhteiskuntaa, jossa sorretut joukot *eivät* olisi epätoivon vallassa? Ja voiko joukkojen — joissa on paljon vähätietoisia aineksia — epätoivo *olla heijastumatta* kaikenlaisen myrkyä lisääntyneessä menekissä?

Ei, toivoton on niiden asenne, jotka joukkojen mielialasta jaaritellessaan sälyttävät oman selkärangattomuutensa joukkojen tilille. Joukot jakautuvat sellaisiin, jotka odottelevat tietoisesti oikeaa hetkeä, ja sellaisiin, jotka ovat itsetiedottomasti valmiit vaipumaan epätoivoon, mutta sorrettujen ja nälkäisten joukot *eivät ole* selkärangattomia.

...„Toisaalta marxilainen puolue ei voi rajoittaa kapinakysymystä kysymykseen sotilaallisesta salaliitosta”...

Marxilaisuus on erittäin syvälinen ja monipuolinen oppi. Sen vuoksi ei ole mitään ihmeteltävää, että *palasia* Marxin teoksista otetuista sitaateista — varsinkin jos sitaattit esitetään *sopimattomassa* paikassa — voidaan aina tavata sellaisten henkilöiden „argumenteissa”, jotka sanoutuvat irti marxilaisuudesta. Sotilaallinen salaliitto on blanquilaisuutta, *ellei* sitä järjestä määrätyn luokan puolue, *elleivät* sen järjestäjät ole ottaneet huomioon poliittista ajankohtaa yleensä ja erikoisesti kansainvälistä ajankohtaa, *ellei* tällä puolueella ole objektiivisilla tosiasioilla todistettua kansan enemmistön myötätuntoa puolelleen, *ellei* vallankumoustopahtumien kehitys ole johtanut pikkuporvariston sovinto-illuusioiden kumoamiseen käytännössä, *ellei* ole valloitettu useimpia „täysivaltaisiksi” tunnustettuja tai muuten päteviksi osoittautuneita, „Neuvostojen” kaltaisia vallankumoustaistelun elimiä, *ellei* sotaväessä (jos tämä tapahtuu sota-aikana) ole täysin kypsynttä mielialaa hallitusta vastaan, joka vastoin kan-

san tahtoa pitkittää epäoikeutettua sotaa, *elleivät* kapinatunnukset (sellaiset kuin „kaikki valta Neuvostoille”, „maat talonpojille”, „viipymätön demokraattisen rauhan tarjoaminen kaikille sotaakäyville kansoille salaisten sopimusten ja salaisen diplomatian viipymättömän lakkauttamisen yhteydessä” j.n.e.) ole tulleet erittäin laajalti tunnetuiksi ja suosituiksi, *elleivät* eturivin työläiset ole varmoja joukkojen epätoivoisesta asemasta ja maaseudun kannatuksesta, joka on todistettu tuntuvalla talonpoikain liikehtimisellä tai kapinalla tilanherroja sekä heitä puolustavaa hallitusta vastaan, *ellei* maan taloudellinen tila anna suuria toiveita kriisin onnellisesta ratkaisemisesta rauhanomaisin ja parlamentaarisin keinoin.

Eiköhän tämä jo riitä?

Kirjasessani „Kykenevätkö bolshevikit pitämään valtiotavallan?” (toivon sen ilmestyvän jo lähipäivinä) olen esittänyt Marxilta sitaatin, joka todella koskee kapinakysymystä ja määrittelee kapina-„taidon” tunnusmerkit*.

Olen valmis lyömään vetoa, että jos niille suunsoittajille, jotka nyt kirkuvat Venäjällä sotilaallista salaliittoa vastaan, tarjottaisiin suunvuoro ja heitä kehoitettaisiin selittämään, mikä ero on aseellisen kapinan „taidolla” ja tuomitavalla sotilaallisella salaliitolla, niin he joko toistaisivat edellä sanotun tai häpäisisivät itsensä ja herättäisivät työläisten yleistä naurua. Yrittäkääpä, arvoisat myös-marxilaiset! Laulakaa meille laulu „sotilaallista salaliittoa” *vastaan!*

* Ks. tätä osaa, ss. 112—113. *Toim.*

JALKILAUSE

Edellä esitetyt rivit oli jo kirjoitettu, kun tiistaina klo 8 illalla sain pietarilaiset aamulehdet, muun muassa „Novaja Zhiznin”, jossa oli hra V. Bazarovin kirjoitus. Hra V. Bazarov vakuuttaa, että „kaupungilla kiertää käsin-kirjoitettu lehtinen, jossa kahden tunnetun bolshevikin nimessä vastustetaan kapinaan nousemista”.

Jos se on totta, niin pyydän tovereita, joiden käsiin tämä kirje joutuu aikaisintaan keskiviikkona puolen päivän tie-noilla, *julkaisemaan sen* mahdollisimman pian.

En kirjoittanut sitä julkaistavaksi, halusin vain keskustella kirjeessä puolueen jäsenten kanssa. Mutta jos puolueemme ulkopuolella oleville „Novaja Zhiznin” sankareille, joita puolueemme on tuhat kertaa pilkannut inhotavasta selkärangattomuudesta (toissapäivänä he äänestivät bolshevikkeja, eilen äänestivät menshevikkejä ja *miltei* yhdistivät heidät maailmankuulussa yhdistävässä edustajakokouksessa), jos sellaisille ihmisille joutuu *lentolehtinen* meidän puolueemme jäseniltä, jotka agitoivat kapinaa vastaan, niin silloin ei saa vaieta. Pitää agitoida myös kapinan *puolesta*. Pitää vetää nimettömät kirjoittajat lopullisesti päivänvaloon, kantakoot häpeällisestä horjunnastaan ansaitun rangaistuksen vaikkapa kaikkien tietojen työläisten ivan muodossa. Minulla on vain tunti aikaa, ennen kuin lähetän tämän kirjeen Pietariin, ja siksi huomautan vain parilla sanalla typerän „novajazhiznilaisuuden” surkeiden sankarien erästä „tempusta”. Hra V. Bazarov yrittää polemisoida tov. Rjzanovia vastaan, joka sanoi ja on tuhat kertaa oikein sanonut, että „kapinaa valmistelevat

kaikki ne, jotka luovat joukoissa epätoivon ja indifferenssin mielialaa”.

Murheellisen asian murheellinen sankari „väittää”:

„Ovatko sitten epätoivo ja indifferenssi milloinkaan voittaneet?”

Voi noita halveksittavia „Novaja Zhiznin” hölmöläisiä! Tietävätkö he *sellaisia* historian antamia esimerkkejä kapinasta, jolloin sorrettujen luokkien joukot ovat voittaneet hurjanrohkeassa taistelussa, vaikeivät pitkäaikaiset kärsimykset ja kaikenluontoisten kriisien äärimmäinen kärjistyminen olleetkaan vielä saattaneet niitä epätoivoon? Jolloin näitä joukkoja ei ollut vielä vallannut indifferenssi (välinpitämättömyys) erilaisia lakeijain esiparlamentteja ja tyhjänpäiväistä vallankumouksella leikkimistä kohtaan, jolloin ne eivät olleet välinpitämättömiä siihen nähden, että Lieberdanit saattoivat Neuvostot valta- ja kapinaeliimien tehtävistä tyhjänpäiväisten juttutupien asemaan?

Tai ehkäpä halveksittavat „Novaja Zhiznin” hölmöläiset ovat havainneet joukoissa *välinpitämättömyyttä*... kysymykseen leivästä? sodan pitkittämisestä? maan antamisesta talonpojille?

Kirjoitettu lokakuun 17 (30) pnä 1917

*Julkaistu marraskuun 1, 2 ja 3
(lokakuun 19, 20 ja 21) pnä 1917
„Rabotshi Putj” lehdessä 40., 41. ja 42.
numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

KIRJE BOLSHEVIKKIPUOLUEEN JÄSENILLE ⁵⁴

Toverit! Minulla ei ole vielä ollut mahdollisuutta saada keskiviikkona, lokakuun 18 päivänä ilmestyneitä Pietarin lehtiä. Kun minulle luettiin puhelimitse alusta loppuun Kamenevin ja Zinovjevin kirjoitus, jonka he ovat julkaisseet puolueellemme vieraassa „Novaja Zhizn” lehdessä, niin en voinut uskoa sitä. Mutta epäilyksille ei jäänyt sijaa, ja minun on pakko käyttää tilaisuutta hyväkseni toimittaakseni tämä kirjeeni puolueen jäsenille torstai-iltaan tai ainakin perjantaiamuun mennessä, sillä olisi rikos vaieta tuollaisesta ennen kuulumattomasta *rikkuruudesta*.

Mitä vakavampi on käytännöllinen kysymys, mitä vastuunalaisempia — ja „huomattavampia” ovat rikkuruuteen syyllistyneet henkilöt, sitä vaarallisempaa se on, sitä päätäväisemmin on heitettävä rikkurit syrjään, sitä anteeksiantamattomampaa olisi epäröidä vaikkapa noiden rikurien aikaisempien „ansioitten” vuoksi.

Ajatelkaahan! Puoluepiireissä tiedetään, että puolue on syyskuusta asti pohtinut kapinakysymystä. Kukaan ei ole kuullut mitään kummankaan yllä mainitun henkilön ainoastakaan kirjeestä tai lentolehtisestä! Ja nyt, melkeinpä Neuvostojen edustajakokouksen aattona, kaksi huomattavaa bolshevikkiä esiintyy enemmistöä *vastaan* ja ilmeisesti *Keskuskomiteaa vastaan*. Sitä ei sanota suoraan, ja siksi siitä on asialle vieläkin enemmän vahinkoa, koska vihjailemalla puhuminen on vieläkin vaarallisempaa.

Kamenevin ja Zinovjevin kirjoituksen tekstistä näkee aivan selvästi, että he ovat asettuneet Keskuskomiteaa vastaan, sillä muutenhan heidän lausunnossaan ei olisi

mitään järkeä. Mutta nimenomaan *mitä* Keskuskomitean päätöstä vastaan he kiistävät, sitä ei ole sanottu.

Miksi?

Selvä asia: siksi, että Keskuskomitea ei ole julkaissut päätöstään.

Mitä se sellainen on?

Kaksi „huomattua bolshevikkia” esiintyy mitä tärkeimmästä taistelukysymyksestä ja kriittillisen lokakuun 20 päivän aattona puolueellemme *vieraassa* lehdistössä, vieläpä juuri sellaisessa sanomalehdessä, joka tässä kysymyksessä käy *käsi kädessä porvariston kanssa työväenpuoluetta vastaan*, sellaisessa lehdessä he hyökkäävät puoluekeskuksen *julkaisematonta* päätöstä vastaan!

Tämähän on tuhat kertaa katalampaa ja *miljoona kertaa vahingollisempaa* kuin esimerkiksi kaikki ne puolueellemme *vieraassa* lehdistössä vuosina 1906—1907 julkaistut Plehanovin kirjoitukset, jotka puolue tuomitsi niin jyrkästi! Silloinhan oli kysymys vain vaa-leista, mutta nyt on kysymys kapinasta vallan valtaami-seksi!

Ja tuollaisessa kysymyksessä, sen *jälkeen* kun keskus on tehnyt siitä päätöksen, ryhdytään kiistämään tuota *julkaisematonta* päätöstä vastaan Rodzjankojen ja Kerenskien edessä, puolueellemme *vieraassa* lehdessä — voidaanko kuvitella mitään sen petollisempaa, sen rikkurimaisempaa tekoa?

Pitäisin sitä häpeänä itselleni, jos näitä entisiä toveritani tuomitessani alkaisin epäröidä sen vuoksi, että olen aikaisemmin ollut heidän kanssaan läheisissä suhteissa. Sanon suoraan, että en pidä kumpaakaan heistä enää toverinani ja tulen kaikin voimin taistelemaan sekä Keskuskomiteassa että edustajakokouksessa sen puolesta, että molemmat erotetaan puolueesta.

Sillä työväenpuolue, joka joutuu elämässä yhä useammin kapinakysymyksen eteen, ei pysty ratkaisemaan tuota vai-keaa tehtävää, jos keskustelimen julkaisematontia päätök-siä vastaan aletaan kiistää puolueellemme *vieraassa* leh-distössä sen jälkeen, kun ne on hyväksytty, ja jos taisteli-jain riveissä saadaan aikaan horjuntaa ja sekasortoa.

Perustakoot herrat Zinovjev ja Kamenev muutamasta kymmenestä hämminkiin joutuneesta henkilöstä tai Perus-tavan kokouksen edustajaehdokkaasta oman puolueensa.

Työläiset eivät mene sellaiseen puolueeseen, koska sen ensimmäisenä tunnuksena on:

„Keskuskomitean jäsenten, jotka ovat Keskuskomitean kokouksessa joutuneet ratkaisevaa taistelua koskevassa kysymyksessä tappiolle, sallitaan turvautua puolueelle vieraaseen lehdistöön hyökkäilläkseen julkaisemattomia puolueen päätöksiä vastaan”.

Luokoot he itselleen *sellaisen* puolueen; meidän bolshevistiselle työväenpuolueellemme se on vain eduksi.

Sitten kun saatetaan julkisuuteen kaikki asiakirjat, Zinovjevin ja Kamenevin rikkuruus tulee näkyviin vielä paljon selvemmin. Mutta toistaiseksi esitettäköön työläisten harkittavaksi seuraava kysymys:

„Olettakaamme, että Yleisvenäläisen ammattiliiton hallinto on harkinnut asiaa kuukauden ja yli 80 prosentin enemmistöllä päättänyt, että on valmisteltava lakkoa, mutta toistaiseksi ei pidä saattaa julkisuuteen aikamäärää eikä mitään muutakaan. Olettakaamme, että päätöksen hyväksymisen *jälkeen* kaksi jäsentä on alkanut „eriävän mielipiteen” varjolla kirjoitella paikallisiin ammattiliittoryhmiin, että päätös on tarkistettava, ja että sen lisäksi he ovat antaneet tiedottaa kirjeistään puolueellemme *vieraisiin* lehtiin. Olettakaamme, että lopuksi he ovat itsekin hyökänneet puolueellemme vieraissa lehdissä tuota päätöstä vastaan, vaikkei sitä ole vielä saatettu julkisuuteen, ja alkaneet panetella lakkoa kapitalistien edessä.

Herää kysymys: epäröivätkö työläiset erottaessaan keskuudestaan tuollaiset rikkurit?”

* * *

Mitä tulee kapinakysymyksen tilaan nyt, kun lokakuun 20 päivä on näin lähellä, niin minä en voi täältä kaukaa päätellä, kuinka suuresti rikkurien esiintyminen puolueellemme vieraassa lehdistössä on turmellut asiaa. Varmaa on, että siitä aiheutunut *käytännöllinen* vahinko on hyvin suuri. Tilanteen korjaamiseksi on ennen kaikkea saatava bolshevikkien rintama uudelleen yhtenäiseksi erottamalla rikkurit.

Kapinaa vastaan esitettyjen aatteellisten perustelujen kestättömyys käy sitä selvemmäksi, mitä enemmän me

vedämme niitä päivänvaloon. Muutama päivä sitten lähetin tämän johdosta kirjoituksen „Rabotshi Putj” lehteen. Jollei toimitus pidä mahdollisena julkaista sitä, niin luultavasti puolueen jäsenet tutustuvat siihen käsikirjoituksena*.

Näitä luvalla sanoen „aatteellisia” perusteluja on oikeastaan kaksi: ensinnäkin Perustavan kokouksen „odottaminen”. Odottakaamme, ehkäpä kestämmekin — siinä koko perustelu. Kenties kestämmekin, vaikka on nälänhätä ja rappiotila, vaikka sotilaiden kärsivällisyys on loppunut, vaikka Rodzjankot valmistautuvat luovuttamaan Pietarin saksalaisille, vaikka on työnsulkuja, kenties vielä kestämmekin.

Kenties ja kukaties — siinä koko perustelun voima.

Toiseksi — kirkuva pessimismi. Porvaristolla ja Kerenskillä on kaikki erinomaisessa kunnossa, meillä on kaikki kehnosti. Kapitalisteilla on kaikki valmistettu mainiosti, työläisillä on kaikki huonosti. „Pessimistit” huutavat täyttä kurkkua asian sotilaallisesta puolesta, mutta „optimistit” ovat vaiti, sillä tuskinpa muiden kuin rikkurien on mieluista paljastaa mitään asioitaan Rodzjankolle ja Kerenskille.

Aika on tukala. Tehtävä on vaikea. Petos on raskas.

Mutta silti, kaikesta huolimatta tehtävä ratkaistaan, työläiset liittyvät lujasti yhteen, talonpoikain kapina ja sotilaiden ääretön kärsimättömyys rintamalla tekevät tehtävänsä! Tiivistäkäämme rivimme — proletariaatin on voitettava!

N. Lenin

Kirjoitettu lokakuun 18 (31) pnä 1917

*Julkaistu ensi kerran
marraskuun 1 pnä 1927
„Pravda” lehdessä 250. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

* Ks. tätä osaa, ss. 177—197. *Toim.*

PUOLUEEMME TEHTÄVÄT INTERNATIONALESSA

(ZIMMERWALDIN III KONFERENSSIN JOHDOSTA⁵⁵)

„Rabotshi Putj” lehden 22. numerossa syyskuun 28 päivänä julkaistiin Zimmerwaldin III konferenssin manifesti. Ellemme erehdy, niin sitä paitsi se on julkaistu ainoastaan internationalisti-menshevikkien „Iskra” lehdessä⁵⁶ (1. numerossa syyskuun 26 pnä), jossa siihen on lisätty hyvin lyhyet tiedot Zimmerwaldin III konferenssin kokoonpanosta ja päivämäärästä (elokuun 20—27 pnä uutta lukua); muissa lehdissä ei ole ollut manifestia eikä vähänkään seikkaperäisiä tietoja konferenssista.

Meillä on nyt käytettävissämme eräänlaista aineistoa tästä konferenssista. On Ruotsin vasemmisto-sosialidemokraattien „Politiken” lehdessä ilmestynyt artikkeli (tämä artikkeli julkaistiin suomennettuna Suomen sosialidemokraattisen puolueen äänenkannattajassa „Työmiehessä”⁵⁷ sekä kaksi kirjallista tiedotusta eräiltä konferenssiin osallistuneilta tovereilta, puolalaiselta ja venäläiseltä. Kerromme aluksi näiden tietojen perusteella konferenssista yleensä ja sen jälkeen siirrymme konferenssin arviointiin ja puolueemme tehtävien arviointiin.

I

Konferenssissa olivat edustettuina seuraavat puolueet ja ryhmät: 1) Saksan „riippumaton” sosialidemokraattinen puolue („käutskylaiset”); 2) Sveitsin puolue; 3) Ruotsin *vasemmistolainen* puolue (joka, kuten tunnettua, on sanoutunut kokonaan irti Brantingin opportunistisesta puolueesta); 4) norjalaiset ja 5) tanskalaiset (aineistossamme ei ole sanottu, onko kysymys Tanskan virallisesta,

opportunistisesta puolueesta, jonka johdossa on ministeri Stauning); 6) Suomen sosialidemokraattinen puolue; 7) romanialaiset; 8) bolshevikkien VSDTP; 9) menshevikkien VSDTP (Panin ilmoitti kirjallisesti kieltäytyvänsä osallistumasta, koska konferenssi ei ollut täydellinen; Axelrod kävi aika ajoittain istunnoissa, *mutta ei allekirjoittanut manifestia*); 10) internationalisti-menshevikit; 11) amerikkalainen „kristillisten internationalisti-sosialistien” ryhmä (?); 12) amerikkalainen „socialidemokraattinen propagandaryhmä” (kaikesta päätellen se on sama ryhmä, joka on mainittu kirjasesessäni „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme (Proletaarisen puolueen ohjelma-luonnos)”, s. 24 *, sillä juuri tämä ryhmä ryhtyi tammi-kuussa 1917 julkaisemaan sanomalehteä „Internationalisti”); 13) Puolan sosialidemokraatit, joita yhdistää „Maakuntahallinto”; 14) itävaltalainen oppositio („Karl Marxin klubi”, jonka Itävallan hallitus sulki sen jälkeen, kun Friedrich Adler oli teloituttanut Stürgkhin; tästä klubista on mainittu samassa kirjasesessäni, s. 25 **); 15) Bulgarian „riippumattomat ammattiliitot” (jotka eivät kuulu, kuten saamani kirjeen kirjoittaja lisää, „tesnjakeihin”, t.s. Bulgarian vasemmistolaiseen, internationalistiseen puolueeseen, vaan „shirokeihin”, t.s. Bulgarian opportunistiseen puolueeseen); tämä edustaja saapui vasta konferenssin päätyttyä niin kuin 16) Serbiainkin puolueen edustajat.

Siihen „kolmanteen” virtaukseen, josta puhutaan meidän huhtikuun 24—29 p:nä 1917 pidetyn konferenssimme päätöslauselmassa (samoin kuin minun kirjasesessänikin, s. 23 ***, missä tätä virtausta on nimitetty „todellisten internationalistien” virtaukseksi), kuuluvat näistä 16 puolueesta ja ryhmästä numerot 3, 8, 12, 13 ja 14; sitten lähinnä tätä „vasemmistolaista” virtausta tai sen ja kautskylaisten „keskustan” välissä ovat ryhmät 4 ja 16, vaikka niiden asennetta on vaikea määritellä tarkasti,— ne saattanevat kuulua „keskustaankin”. Edelleen ryhmä 1, luultavasti 2, 6 ja 7, ryhmä 10 ja luultavasti 15 kuuluvat kautskylaiseen „keskustaan”. Ryhmät 5 (jos se on Stauningin

* Ks. Teokset, 24. osa, s. 63. *Toim.*

** Ks. samaa. *Toim.*

*** Ks. Teokset, 24. osa, ss. 61—64. *Toim.*

puolue) ja 9 ovat puolustuskantalaisia, ministerisocialisteja, sosialishovinisteja. Vihdoin ryhmä 11 on ilmeisesti aivan satunnainen.

Tästä näkyy, että konferenssin kokoonpano oli tavattoman kirjava, vieläpä tolkuton, sillä siihen kokoontuneet ovat eri mieltä tärkeimmässä eivätkä sen vuoksi kykene toimimaan todella yksimielisesti, todella yhteisvoimin; politiikkansa perussuuntauksessa he eroavat kiertämättä toisistaan. On luonnollista, että tällaisten ihmisten „yhteistoiminnan” „hedelmänä” on joko keskinäinen tora ja „rettelöinti” tai kumiset, sovitteluhenkiset, totuuden peittämiseksi kirjoitetut päätöslauselmat. Esimerkkejä ja todistuksia siitä me näemme heti paikalla...*

Kirjoitettu lokakuussa 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1928
VII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

* Tähän käsikirjoitus katkeaa. *Toim.*

KIRJE VSDTP:n KESKUSKOMITEALLE

Kalliit toverit!

Itseään arvossa pitävä puolue ei voi sietää rikkuruutta eikä rikkureita keskuudessaan. Tämä on selvää. Ja mitä enemmän ajatellaan Zinovjevin ja Kamenevin esiintymistä puolueellemme vieraassa lehdistössä, sitä kiistattomammaksi käy, että heidän menettelynsä on täydellistä rikkuruutta. Kamenevin meriselitys Pietarin Neuvoston istunnossa on jotain suorastaan halpamaista; hän on nähkääs aivan samaa mieltä kuin Trotski. Mutta onko todellakin vaikea käsittää, että Trotski *ei voinut*, hänellä ei ollut oikeutta, hän ei saanut puhua vihollisille enempää kuin mitä hän puhui. Onko todellakin vaikea käsittää, että puolue, joka salaa viholliselta *oman* päätöksensä (siitä, että aseellinen kapina on välttämätön, että kapina on täysin kypsynyt, että valmistaudutaan kaikin puolin j.n.e.), on *velvollinen*, jo tämä päätös *velvoittaa* panemaan julkisissa esiintymisissä ei ainoastaan syyn, vaan myös aloitteen vihollisen kontolle. Vain lapset saattavat olla tätä ymmärtämättä. Kamenevin meriselitys on vain kieroilua. Samaa on sanottava Zinovjevin meriselityksestä. Ainakin hänen „puolusteleavasta” kirjeestään (kaiketi Pää-äänenkannattajaan), kirjeestä, jonka minä vain näinkin (sillä eriävää mielipidettä, muka eriävää mielipidettä, josta *porvarillinen* lehdistö toitottaa, minä, Keskuskomitean jäsen, en ole tähän asti nähnyt). Zinovjevin „todisteista”: Lenin lähetti kirjeitään joka taholle „ennen minkäänlaisten päätösten tekemistä”, ettekä te esittäneet vastalauseitanne. Kirjaimellisesti tällä tavalla kirjoittaa Zinovjev alleviiva-ten itse neljällä viivalla sanan *ennen*. Onko tosiaankin vaikea ymmärtää, että *ennen* kuin keskus on tehnyt

päätöksen lakosta voidaan sen puolesta ja vastaan agitoida, mutta lakon hyväksi tehdyn päätöksen *jälkeen* (ja kun on tehty lisäpäätös salata se viholliselta), sen jälkeen lakkoa vastaan agitoiminen on rikkuruutta? Tämän ymmärtää jokainen työmiehes. Kysymystä aseellisesta kapinasta käsiteltiin keskuksessa syyskuusta asti. Silloin Zinovjev ja Kamenev olisivat voineet ja heidän *olisi pitänyt* esiintyä kirjallisesti, jotta *kaikki* nähtyään heidän todisteensa olisivat voineet arvostaa heidän täydellisen neuvottomuutensa. Sellainen menettely, että kokonaisen kuukauden ajan *ennen* päätöksen hyväksymistä salataan puolueelta katsomukset ja sitten päätöksen *jälkeen* levitetään eriävää mielipidettä, on rikkuruutta.

Zinovjev ei ole käsittävinään tätä eroa, ei ole ymmärtävinään, että sen jälkeen kun on tehty päätös lakosta, kun siitä on keskuksen päätös, vain rikkurit voivat agitoida alemmissa asteissa päätöstä vastaan. Tämän käsittää jokainen työmiehes.

Ja Zinovjev on nimenomaan agitoinut keskuksen päätöstä vastaan ja yrittänyt ajaa sen karille niin sunnuntaina pidetyssä kokouksessa, missä hän ja Kamenev eivät saaneet yhtään ääntä, kuin myös nykyisessä kirjeessäänkin. Zinovjevillä nähkääs riittää julkeutta väittää, että „puolueen mielipidettä ei ole kysytty” ja että sellaisia kysymyksiä „ei kymmenen miestä voi ratkaista”. Ajatelkaahan. Kaikki keskuskomitealaiset tietävät, että ratkaisevassa kokouksessa oli läsnä enemmän kuin kymmenen Keskuskomitean jäsentä, että oli läsnä *täysistunnon enemmistö*, että Kamenev itse sanoi tuossa kokouksessa: „Tämä on ratkaiseva kokous”, että poissa olleista Keskuskomitean jäsenistä tiedettiin tarkasti, että *enemmistö* heistä *ei ollut* Zinovjevin ja Kamenevin kannalla. Ja nyt, sen *jälkeen* kun Keskuskomitea on tehnyt päätöksen kokouksessa, jonka Kamenevkin tunnusti *ratkaisevaksi*, Keskuskomitean jäsenellä riittää julkeutta kirjoittaa: „Puolueen mielipidettä ei ole kysytty”. „Sellaisia kysymyksiä ei kymmenen miestä voi ratkaista”; tämä on täydellistä rikkuruutta. Puolueen edustajakokoukseen asti päättää Keskuskomitea. Ja Keskuskomitea päätti. Kamenev ja Zinovjev, jotka eivät esiintyneet kirjallisesti *ennen* päätöstä, alkoivat *kiistää* Keskuskomitean päätöstä sen *jälkeen*, kun tämä päätös oli tehty.

Tämä on täydellistä rikkuruutta. Päätöksen tekemisen jälkeen *ei* mikään kiistäminen *ole sallittua*, kun on kysymys viipymättömästä ja *salaisesta* lakkoon valmistautumisesta. Zinovjevillä riittää julkeutta sälyttää nyt „vihollisen varoittaminen” *meidän* niskoillemme. Missä on hävyttömyyden raja? Kuka tosiaankin pilasi asian, teki tyhjäksi lakon „varoittamalla vihollista”, elleivät juuri ne miehet, jotka esiintyivät *puolueellemme vieraassa* lehdistössä?

He esiintyivät puolueen „ratkaisevaa” päätöstä *vastaan* sellaisessa lehdessä, joka on *tässä* kysymyksessä samaa mieltä kuin koko porvaristo.

Jos tällaista siedetään, ei puolue ole mahdollinen, puolue on hajonnut.

Kun sanotaan „eriäväksi mielipiteeksi” sitä, minkä Bazarov on onkinut tietoonsa ja julkaissut puolueellemme vieraassa lehdistössä, niin se on puolueen pilkkaamista.

Kamenevin ja Zinovjevin esiintyminen puolueellemme vieraassa lehdistössä oli erikoisen katalaa vielä siksi, että puolue ei voi kumota julkisesti heidän *parjaavaa valhettaan*: päätökset päivämäärästä eivät ole tiedossani, kirjoittaa ja painattaa Kamenev omassa nimessään ja Zinovjevin nimessä. (Zinovjev on sellaisen lausunnon jälkeen täysin vastuussa Kamenevin kaikesta menettelystä ja esiintymisestä.)

Miten Keskuskomitea voi sen kumota?

Emme voi sanoa kapitalisteille totuutta, nimittäin että olemme *päätäneet* tehdä lakon ja että olemme *päätäneet salata valitsemamme alkamishetken*.

Emme voi kumota Zinovjevin ja Kamenevin parjaavaa valhetta *vahingoittamatta vielä enemmän asiaa*. Siinä juuri ilmeneekin näiden molempien miesten ääretön kataluus, todellinen petturuus, että he ovat kavaltaneet lakkolaisten suunnitelman kapitalisteille, sillä kun kerran me vaikenemme lehdistössä, niin jokainen arvaa, *miten* asia on.

Kamenev ja Zinovjev *paljastivat* Rodzjankolle ja Kerenskille puolueensa Keskuskomitean päätöksen aseellisesta kapinasta sekä siitä, että aseellisen kapinan valmistelu, valittu aseellisen kapinan alkamispäivä salataan viholliselta. Se on tosiasia. Tätä tosiasiaa ei voida kumota millään kieroiluilla. Kaksi Keskuskomitean jäsentä *paljasti* parjaavalla valheella kapitalisteille työläisten päätöksen.

Tähän voi olla ja pitää olla vain yksi vastaus, Keskuskomitean viipymätön päätös:

„Keskuskomitea toteaa Zinovjevin ja Kamenevin esiintymisen puolueellemme vieraassa lehdistössä olevan täydellistä rikkuruutta ja erottaa heidät molemmat puolueesta”.

Minun ei ole helppoa kirjoittaa tätä entisistä läheisistä tovereistani, mutta pidän epäröintiä tässä asiassa rikoksena, sillä vallankumouksellisten puolue, joka ei rankaise huomattavia rikkureita, *on mennyttä*.

Kysymystä aseellisesta kapinasta ei ole *poistettu*, puolue ei ole ottanut sitä pois päiväjärjestyksestä, vaikka rikkurit, jotka paljastivat aikeen Rodzjankolle ja Kerenskille, olisivatkin saaneet sen lykkäytymään ehkä pitkäksi aikaa. Miten voimme valmistautua aseelliseen kapinaan ja valmistaa sitä, jos *siedämme* keskuudessamme „huomattavia” rikkureita? Mitä huomattavampi, sitä *vaarallisempi*, sitä vähemmän ansaitsee „anteeksiantoa”. On n'est trahi que par les siens, sanovat ranskalaiset. Petturiksi voi tulla vain *oma* ihminen.

Mitä „*huomattavampia*” rikkurit ovat, sitä välttämättömämpää on rangaista heitä viipymättä erottamalla puolueesta.

Vain siten voidaan tervehdyttää työväenpuolue, vapautua tusinasta selkärangattomia intelligenttipahasia ja tiivistäen vallankumoustaistelijain rivit kulkea kohti suuria ja suunnattoman suuria vaikeuksia, kulkea *vallankumouksellisten työläisten kanssa*.

Me emme voi julkaista totuutta: että Keskuskomitean ratkaisevan kokouksen *jälkeen* sunnuntaina pidetyssä kokouksessa Zinovjev ja Kamenev vaativat häikäilemättömästi asian *uudestikäsittelyä*, että Kamenev huusi häpeämättä: „Keskuskomitean hankkeet ovat menneet myttyyn, sillä se ei ole saanut viikossa mitään aikaan” (*en* voinut tätä kumota, sillä eihän saanut sanoa, *mitä nimenomaan oli saatu aikaan*), ja Zinovjev ehdotti viattoman näköisenä päätöslauselman, jonka kokous hylkäsi: „Ei aloiteta ennen kuin on neuvoteltu bolshevikkien kanssa, jotka saapuvat 20 p:nä Neuvostojen edustajakokoukseen”.

Ajatelkaahan: sen jälkeen kun *keskus* on ratkaissut kysymyksen lakosta, alempien renkaiden kokousta kehoitetaan lykkäämään sitä ja antamaan käsiteltäväksi (edus-

tajakokouksen kokoontuessa 20 p:nä, mutta sitten edustajakokousta lykättiin... Zinovjevit luottavat Lieberdaneihin), antamaan käsiteltäväksi *sellaiselle* kollegiolle, jota puolueen säännöt eivät tunnusta, jolla *ei ole* valtaa Keskuskomiteaan nähden ja joka *ei tunne* Pietaria.

Ja tämän jälkeen Zinovjevillä vielä riittää julkeutta kirjoittaa: „Tuskinpa sillä tavalla puolueen yhtenäisyyttä lujitetaan”.

Koettakaapa nimittää tätä muuksi kuin hajaannuksella uhkailuksi.

Tähän uhkailuun minä vastaan, että menen loppuun asti, hankin itselleni sananvapauden työläisten edessä ja *hinnalla millä hyvänsä* leimaan rikkuri Zinovjevin rikkuriksi. Vastaan hajoamisuhkailuihin julistamalla sodan loppuun asti, jotta molemmat rikkurit erotetaan puolueesta.

Ammattiliittohallinto päätti *kuukauden kestäneen* keskustelun jälkeen: lakko on kiertämätön ja kypsynyt, alkamispäivän salaamme isänniltä. Tämän jälkeen kaksi hallinnon jäsentä lähtee *joukkojen* keskuuteen kiistämään päätöstä ja kärsii haaksirikon. Silloin nämä kaksi menevät esiintymään lehdistössä kapitalistien edessä ja paljastavat parhaavalla valheella hallinnon päätöksen, siten puolittain ehkäisten lakon tai saaden sen lykkäytymään vähemmän sopivaksi ajaksi, varoittaen vihollista.

Se on täydellistä rikkuruutta. Ja sen vuoksi vaadin molempien rikkurien erottamista ja jätän itselleni oikeuden (koska he uhkaavat puoluetta hajaannuksella) julkaista *kaiken*, sitten kun se voidaan julkaista.

*Kirjoitettu lokakuun 19
(marraskuun 1) p:nä 1917*

*Julkaistu ensi kerran
marraskuun 1 p:nä 1927
„Pravda” lehdessä 250. numerossa*

*Julkaistun
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

ESERRÄPUOLUE PETTÄMÄSSÄ JÄLLEEN TALONPOIKIA

Eserräpuolue julisti juhlallisesti kaikelle kansalle päälehdessään „Delo Narodassa” lokakuun 18 ja 19 päivänä, että maatalousministerin uusi maalakiehdotus on „suuri askel puolueen agraariohjelman toteuttamiseen”, että „puolueen Keskuskomitea vaatii kaikkia puoluejärjestöjä kehittämään tarmokasta agitaatiota lakiehdotuksen hyväksi ja tekemään sitä tunnetuksi joukkojen keskuudessa”.

Mutta tämä ministeri S. L. Maslovin, eserräpuolueen jäsenen lakiehdotus, jonka tärkeimmät osat „Delo Naroda” on julkaissut, on *talonpoikien pettämistä*. Eserräpuolue on petkuttanut talonpoikia: se on luisunut omasta maalakiehdotuksestaan tilanherrojen, kadettien laatimaan tilanherrojen maanomistuksen „oikeudenmukaisen arvioinnin” ja säilyttämisen suunnitelmaan. Venäjän ensimmäisen (v. 1905) ja toisen (v. 1917) vallankumouksen aikaisissa edustajakokouksissaan eserräpuolue sitoutui juhlallisesti koko kansan edessä tukemaan talonpoikain vaatimusta tilanherrojen maiden *konfiskoinnista*, s.o. niiden *korvauksettomasta* luovuttamisesta talonpojille. Mutta herra S. L. Maslovin nykyisessä lakiehdotuksessa on säilytetty tilanherrojen maanomistus, ja vieläpä se maksu, jonka talonpojat suorittavat „vuokraamistaan” maista „oikeudenmukaisen” arvioinnin mukaan, *menee tilanherrojen kukkaraan*.

Tässä herra S. L. Maslovin lakiehdotuksessa eserräpuolue on täydellisesti pettänyt talonpojat, tämä puolue on siirtynyt täydellisesti tilanherrojen puolelle. Pitää kaikin voimin, vaivojamme säästämättä levittää tätä totuutta mahdollisimman laajalle talonpoikain keskuuteen.

„Delo Naroda” julkaisi lokakuun 18 päivänä S. L. Maslovin lakiehdotuksen 25.—40. §§. Esitämme tämän ehdotuksen tärkeimmät perusajatukset:

1) Muodostettavaan „väliaikaiseen vuokramaavarantoon” *eivät* tule kuulumaan *kaikki* tilanherrojen maat.

2) Tilanherrojen maiden määräämisen tähän varantoon suorittavat *maakomiteat*, jotka on muodostettu ruhtinas Lvovin *tilanherrahallituksen* huhtikuun 21 päivänä 1917 antaman lain perusteella.

3) Maakomiteat määrittelevät näistä tilanherrojen maista talonpoikien suoritettavaksi vuokramaksun maiden tuottaman „puhtaan tulon mukaisesti”, ja tämä vuokrasumma, sen jälkeen kun siitä on vedetty pois maksut, menee „asianomaiselle omistajalle”, *siis tilanherralle*.

Näin eserrät petkuttavat talonpoikia kolminkertaisesti, ja sen vuoksi on näihin kolmeen kohtaan kajottava kuhunkin seikkaperäisesti.

„Talonpoikain Edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston Tiedonantajan” 88. numerossa elokuun 19 päivänä julkaistiin „mallievästyks, joka on laadittu eri paikkakuntien edustajain tuomien ja Pietarissa v. 1917 pidetylle I yleisvenäläiselle talonpoikain edustajain Neuvostojen edustajakokoukselle tarkoitettujen 242 evästyksen pohjalla”.

Tämä 242 evästyksen yhteenveto, jonka paikkakuntien talonpoikain valitsevat edustajat ovat tehneet, antaa *parhainta* aineistoa, jonka perusteella voimme päätellä, *mitä talonpojat tahtovat*. Ja tämä evästyskokoelma todistaa aivan kouraantuntuvasti, että S. L. Maslovin ja eserräpuolueen lakiehdotuksella petkutetaan talonpoikia.

Talonpojat vaativat maan yksityisomistusoikeuden kumoamista; *kaiken* yksityisomistuksessa olevan y.m.s. maan muuttamista korvauksetta koko kansan omaisuudeksi; korkeaa maanviljelyskulttuuria edustavien tilojen ja niihin kuuluvien maa-alueiden (puutarhojen, plantassien y.m.) muuttamista „mallitiloiksi”, niiden luovuttamista „yksinomaan valtion ja yhteisöjen käyttöön”; „*kaiken* karjan ja talouskaluston” konfiskointia j.n.e.

Näin on muotoiltu talonpoikien vaatimukset täsmällisesti ja selvästi, itse talonpoikien antamien 242 paikallisen evästyksen perusteella.

Mutta eserräpuolue, joka on ryhtynyt „koalitioon” (s.o. liittoon tai sopimukseen) porvariston (kapitalistien) ja

tilanherrojen kanssa ja osallistuu kapitalistien ja tilanherrojen hallitukseen, on laatinut nyt tämän kaiken asemesta lakiehdotuksen, *joka ei häviitä tilanherrojen omistusoikeutta*, vaan luovuttaa *vain osan* tilanherrojen maista *väliaikaiseen vuokramaavarantoon!!*

Tämän lakiehdotuksen mukaan vuokramaavarantoon *ei* voida lukea puutarhoja, plantaaseja, sokerijuurikasviljelmiä eikä mitään muuta sellaista! Vuokramaavarantoon *ei* voida lukea maita, joita tarvitaan „itse maanomistajan, hänen perheensä, palveluskuntansa ja työläistensä tarpeiden tyydyttämiseen sekä hänellä olevan karjan huoltamiseen”!!

Siis rikkaalle tilanherralle, jolla on sokerijuurikkaan- tai perunanjalostustehdas, meijereitä tai myllyjä, puutarhoja ja plantaaseja, monta sataa päätä karjaa ja kymmeniä palveluskuntalaisia ja työläisiä, jää *suuri talous ja vieläpä kapitalistinen talous*. Niin häikäilemättömästi, niin häpeämättömästi eserräpuolue on petkuttanut talonpoikia!

Tilanherroille kuuluvan eli „yksityisomistuksessa olevan” maan — kuten lakiehdotuksessa sanotaan — määräävät vuokramaavarantoon *maakomiteat*, jotka *ruhtinas Lvovin* ja kumpp. *tilanherrahallitus* muodosti vuoden 1917 huhtikuun 21 päivän lain mukaan, se sama Miljukovin ja Gutshkovin, imperialistien hallitus, kansanjoukkojen ryövääjien hallitus, jonka Pietarin työläiset ja sotamiehet kaatoivat liikehtiessään huhtikuun 20 ja 21 päivänä, t.s. kokonaista puoli vuotta sitten.

On selvää, ettei tämän tilanherrahallituksen laki maakomiteoista ole läheskään demokraattinen (kansan) laki. Päinvastoin, tässä laissa on koko joukko sietämättömiä poikkeamia demokraattisuudesta. Esim. tämän lain XI § antaa „kuvernementtien maakomiteoille oikeuden keskeyttää volostien ja ujestien komiteain päätösten täytäntöönpano siihen asti, kun ylin maakomitea tekee lopullisen päätöksen”. Ja komiteat on muodostettu tämän petkuttamalla kirjoitetun tilanherrojen lain mukaisesti sillä tavalla, että ujestin komitea on vähemmän demokraattinen kuin volostin komitea, kuvernementin komitea on vähemmän demokraattinen kuin ujestin komitea ja ylin maakomitea on vähemmän demokraattinen kuin kuvernementin komitea!

Volostin maakomitea on kokonaan volostin väestön valitsema. Ujestin komiteaan kuuluu lain mukaan esim.

rauhantuomari ja 5 „väliaikaisten toimeenpanevien komiteoiden” jäsentä (uuden itsehallinnon perustamiseen asti). Kuvernementin komiteaan kuuluu piirioikeuden jäsenen ja rauhantuomarin lisäksi myös ministeriön edustaja, jonka ministeri nimittää, j.n.e. Ja ylimpään maakomiteaan kuuluu 27 „Väliaikaisen hallituksen kutsumaa” jäsentä! Siihen kuuluu yhdentoista poliittisen puolueen edustajat, yksi jokaisesta puolueesta, ja enemmistö (6 paikkaa 11:stä) on annettu *kadeteille ja heitä oikeammalla oleville*. Eikö tämä ole petkutusta Lvovin, Shingarjovin (he allekirjoittivat lain) ja heidän kumppaniensa taholta? Eikö tämä ole kansanvaltaisuuden pilkkaamista tilanherrojen mieliksi?

Eikö tämä vahvista täydellisesti sitä bolshevikkien monta kertaa antamaa lausuntoa, että vain *talonpoikain edustajain Neuvostot*, jotka *työtätekevien joukot* valitsevat ja jotka ne voivat erottaa millä hetkellä hyvänsä, kykenevät ilmentämään talonpoikaiston tahdon oikein ja toteuttamaan sitä elämässä?

Eserrät, jotka talonpoikain sokean luottavaisuuden takia saivat talonpoikain edustajain Neuvostojen Yleisvenäläisessä Toimeenpaneavassa Komiteassa enemmistön, *ovat pettäneet* talonpojat, *kavaltaneet* talonpoikain Neuvostot, *siirtyneet tilanherrojen puolelle* ja sopeutuneet tilanherran, ruhtinas Lvovin maakomitealakiin. Siinä on toinen perusasia, jossa eserrät ovat petkuttaneet talonpoikia.

Ja sitä sitkeämmin pitää meidän, työväenpuolueen, toistaa bolshevikkien vaatimus: kaikki valta maaseudulla talonpoikain ja maatyöläisten edustajain Neuvostoille!

Talonpoikain evästyksissä vaaditaan tilanherrojen maiden konfiskointia, *korvauksetonta* pakkoluovutusta, hevossiittoloiden sekä yksityisten rotukarja- ja -siipikarjatalouksien konfiskointia, korkeaa maanviljelyskulttuuria edustavien maa-alojen luovuttamista valtion käyttöön, tilanherrakartanoiden kaiken karjan ja talouskaluston konfiskointia.

Tämän asemesta eserräläisen ministerin lakiehdotus tarjoaa talonpojille *vuokramaksun säilyttämistä* ja tämän maksun joutumista edelleenkin tilanherran taskuun!

„Vuokramaksu”, sanotaan eserrien lakiehdotuksen 33. pykälässä, „suoritetaan komiteoille, jotka” (vähennettyään siitä maksut valtion rahastoon y.m.) „luovuttavat jäännöksen asianomaiselle omistajalle”.

Petkutettuaan talonpoikia mahtipontisilla lupauksilla „sosialistivallankumoukselliset” ovat tarjonneet täten talonpoikaistolle *tilanherrakadettien* maalakiehdotuksen!!

Tämä on talonpoikien täydellistä pettämistä.

Lakiehdotukseen ei ole jäänyt kerrassaan mitään talonpoikien esittämistä konfiskointivaatimuksista. Se ei ole tilanherrojen maanomistuksen lakkauttamista, vaan sen *lujittamista* „tasavaltalaisen” hallituksen toimesta, hallituksen, joka *säilyttää* tilanherroille sekä irtaimiston että maan „palveluskunnan ja työläisten” huoltamiseksi kuin myös maan, jonka „omistaja on tarkoittanut” (tässä riittää pelkkä „tarkoittaminenkin”!!) „sokerijuurikkaan tai muiden raaka-ainekasvien viljelykseen”, *sekä maksun* kaikesta muusta, vuokramaavarantoon luovutetusta maasta. Maakomiteat muuttuvat *vuokramaksun kantajiksi* herroille jalosukuisille maanomistajille!!

Eserrät eivät hävitä tilanherrojen omistusoikeutta, vaan lujittavat sitä. Heidän siirtymisensä tilanherrojen puolelle, heidän petoksensa talonpoikia kohtaan tulee nyt näkyviin päivänselvästi.

Ei pidä antautua viekkaiden kadettien, noiden kapitalistien ja tilanherrojen uskollisten ystävien petkutettavaksi. Kadetit ovat pitävinään eserrien lakiehdotusta tavattoman „vallankumouksellisena”, ja kaikissa porvarillisissa lehdistä on nostettu meteli lakiehdotusta *vastaan*, kaikkialla on julkaistu kirjoituksia siitä, miten porvarilliset ministerit (ja tietenkin heidän suoranaiset hännystelijänsä, kuten Kerenski) „*vastustavat*” näin „kauheaa” lakiehdotusta. Kaikki se on komediaa, näyttelemistä, huikeaa hinnankysyntää, jonka kauppias esittää nähdessään eserrien selkärangattomuuden ja toivoen saavansa kiskotuksi vielä enemmän hyötyä. Todellisuudessa S. L. Maslovin lakiehdotus on *tilanherroja* hyödyttävä ehdotus, joka on kirjoitettu *sovinnon hieromiseksi* tilanherrojen kanssa, heidän *pelastamistaan varten*.

Kun „Delo Naroda” nimittää mainituissa numeroissaan tätä lakiehdotusta „erinomaiseksi maalakiehdotukseksi, joka panee alulle (!) maan sosialisoinnin (!!) suuren (!!!) reformin”, niin se on pelkkää huijausta. Lakiehdotuksessa ei ole vähäisintäkään „sosialisointia” (paitsi ehkä tilanherralle annettavaa „sosiaalista” apua vuokramaksun varmassa perimisessä), ei ole kerrassaan mitään „vallanku-

mouksellis-demokraattista", ei ole yleensä mitään muuta kuin Euroopan *porvarilliselle reformitoiminnalle* ominaisia irlantilaistyyppisiä „reformieja”⁵⁸.

Toistamme, että se on lakiehdotus tilanherrojen *pelastamista varten*, alkaneen talonpoikaiskapinan „*rauhottamiseksi*” tekemällä mitättömiä myönnytyksiä, joilla jätetään tärkein tilanherrojen huostaan.

Se seikka, että eserrät ovat esittäneet hallitukselle näin häpeällisen luonnoksen, selittää havainnollisesti, kuinka ennen kuulumattoman ulkokultaisesti bolshevikkeja on soimattu siitä, että he „estävät” Perustavan kokouksen kokoontumisen suunnitteleamalla vallan siirtämistä Neuvostoille. „Perustavaan kokoukseen on jäänyt enää 40 päivää”, huutavat kadetit, kapitalistit, tilanherrat, menshevikit ja eserrät ulkokultaisesti! Ja siinä humussa esittävät hallitukselle hissun kissun suunnattoman suuren maalakiehdotuksen, jolla *petkutetaan* talonpoikia, *saatetaan* heidät tilanherrojen *orjuuteen* ja *lujitetaan* tilanherrojen maanomistusta.

Kun pitää tukea tilanherroja yhä laajemmalle leviävää talonpoikaiskapinaa vastaan, silloin kyllä „*saa*” 40 päivää ja jopa 30:kin päivää ennen Perustavaa kokousta uittaa läpi tuollaisen suunnattoman suuren lakiehdotuksen.

Mutta kun tulee kysymys kaiken vallan luovuttamisesta Neuvostoille *kaiken* maan antamiseksi talonpojille, tilanherrojen maanomistuksen hävittämiseksi *viipymättä*, oikeudenmukaisen rauhan tarjoamiseksi *viipymättä*, — oo, silloin kadetit, kapitalistit, tilanherrat, menshevikit ja eserrät alkavat yksimielisesti ulvoa bolshevikkeja vastaan.

Saakoot talonpojat tietää, miten eserräpuolue on heitä petkuttanut, miten se on kavaltanut heidät tilanherroille.

Saakoot talonpojat tietää, että vain *työväenpuolue*, vain *bolshevikit* puolustavat kivenkovaan ja loppuun saakka talonpoikaisköyhälistön ja *kaikkien* työtätekevien etuja kapitalisteja *vastaan*, tilanherroja *vastaan*.

Kirjoitettu lokakuun 20
(marraskuun 2) pnä 1917

Julkaistu marraskuun 6
(lokakuun 24) pnä 1917

„Rabotshi Putj” lehden 44. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan lehden
tekstin mukaan

KIRJE KESKUSKOMITEAN JÄSENILLE

Toverit!

Kirjoitan näitä rivejä 24. päivän iltana. Tilanne on äärimmäisen kriittinen. On päivänselvää, että viivytely kapinan aloittamisessa on nyt jo totisesti samaa kuin kuolema.

Vakuutan kivenkovaan tovereille, että nyt on kaikki hiuskärvan varassa, että nyt ovat päiväjärjestyksessä sellaiset kysymykset, joita eivät voi ratkaista neuvottelut eivätkä edustajakokoukset (eipä edes Neuvostojenkaan edustajakokoukset), vaan ainoastaan kansat, joukot, aseellisten joukkojen taistelu.

Kornilovilaisten porvarillinen rynnistys ja Verhovskin syrjäyttäminen osoittavat, että ei saa odotella. Tänä iltana, ensi yönä on hinnalla millä hyvänsä vangittava hallitus, riisuttava aseista junkkarikoululaiset (nujertamalla, jos panevat vastaan) j.n.e.

„Ei saa odottaa!! Voidaan menettää kaikki!!

Vallan viipymättömän valtaamisen merkitys on se, että siten saadaan *kansa* (ei edustajakokous, vaan kansa, ensi kädessä sotaväki ja talonpoikaisto) suojatuksi kornilovilaисelta hallitukselta, joka on ajanut pois Verhovskin ja muodostanut toisen kornilovilaisen salaliiton.

Kenen on otettava valta?

Se ei ole nyt tärkeää: ottakoon sen Sotilaallinen vallankumouskomitea⁵⁹ „tai jokin muu laitos”, joka julistaa luovuttavansa vallan vain todellisille kansan etujen puoltajille, sotaväen etujen (rauhan viipymätön tarjoaminen), talonpoikain etujen (maa on otettava heti, yksityisomistus lakkautettava) ja nälkäänäkevien etujen puoltajille.

Kaikki kaupunkipiirit, kaikki rykmentit, kaikki voimat on saatava heti liikekannalle ja niiden on lähetettävä viipymättä lähetystönsä Sotilaalliseen vallankumoukseen, bolshevikkien Keskuskomiteaan vaatimaan tiukasti: missään tapauksessa, millään muotoa ei saa jättää valtaa Kerenskin ja kumppaneiden käsiin 25. päivään saakka; kysymys on ratkaistava ehdottomasti tänään illalla tai yön aikana.

Vallankumouksellisille, jotka saattoivat voittoa tänään (ja voittavatkin varmasti tänään), historia ei anna anteeksi sellaista viivyttelyä, minkä vuoksi huomenna ollaan vaarassa menettää paljon, menettää kaikki.

Vallatessamme tänään vallan me emme valtaa sitä taistellaksemme Neuvostoja vastaan, vaan niitä varten.

Kapinan tehtävänä on vallan valtaaminen; sen poliittinen tarkoitusperä selviää vallanoton jälkeen.

Olisi turmiollista tai muodollista odottaa epävarmaa äänestystä, joka tapahtuisi lokakuun 25 päivänä; kansalla on oikeus ratkaista ja se on velvollinen ratkaisemaan tuollaiset kysymykset voimalla eikä äänestyksillä; kansalla on oikeus ohjata ja se on velvollinen vallankumouksen kriittisinä hetkinä ohjaamaan edustajiaan, vieläpä parhaimpiakin edustajiaan, eikä odottelemaan heitä.

Kaikkien vallankumousten historia on todistanut sen, ja äärettömän suuri olisi vallankumouksellisten rikos, jos he jättäisivät sopivan hetken käyttämättä, vaikka tietävät, että heistä riippuu *vallankumouksen pelastus*, rauhan tarjoaminen, Pietarin pelastaminen, pelastaminen nälänhädästä, maan antaminen talonpojille.

Hallitus horjuu. Se on *kaadettava lopullisesti* hinnalla millä hyvänsä!

Kapinaannousun viivyttely olisi samaa kuin kuolema.

*Kirjoitettu lokakuun 24
(marraskuun 6) pnä 1917*

Julkaistu ensi kerran v. 1924

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

VENÄJÄN KANSALAISILLE! ⁶⁰

Väliaikainen hallitus on kukistettu. Valtiovalta on siirtynyt Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston elimelle — Sotilaalliselle vallankumouskomitealle, joka on Pietarin proletariaatin ja varuskunnan johdossa.

Asia, jonka hyväksi kansa on taistellut: demokraattisen rauhan ehdottaminen viivyttämättä, tilanherrojen maanomistuksen lakkauttaminen, tuotannon saattaminen työläisten valvontaan, Neuvostohallituksen muodostaminen, tämä asia on taattu.

Eläköön työläisten, sotilaiden ja talonpoikien vallankumous!

*Pietarin työläisten ja sotilaiden
edustajain Neuvoston
Sotilaallinen vallankumouskomitea*

Lokakuun 25 pnä 1917 klo 10 ap.

„Rabotshi i Soldat“ № 8,
lokakuun 25 (marraskuun 7) pnä 1917

Julkaistaan
„Rabotshi i Soldat“ lehden tekstistä,
joka on tarkistettu
käsikirjoituksen mukaan

**PIETARIN TYÖLÄISTEN JA SOTILAIEN EDUSTAJAIN
NEUVOSTON ISTUNTO
LOKAKUUN 25 (MARRASKUUN 7) pnä 1917⁶¹**

I

SELOSTUS NEUVOSTOVALLAN TEHTÄVISTÄ

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Toverit! Työläisten ja talonpoikain vallankumous, jonka välttämättömyydestä bolshevikit ovat aina puhuneet, on tapahtunut.

Mikä on tämän työläisten ja talonpoikain vallankumouksen merkitys? Tämän kumouksen merkitys on ennen kaikkea se, että meillä tulee olemaan Neuvostohallitus, meidän oma vallanelimemme, johon porvaristo ei tule millään tavoin osallistumaan. Sorretut joukot luovat itse vallan. Vanha valtiokoneisto hävitetään perin juurin ja muodostetaan uusi hallintokoneisto neuvostojärjestöjen muodossa.

Nyt koittaa Venäjän historian uusi vaihe, ja kyseinen Venäjän kolmas vallankumous on lopputuloksena johtava sosialismin voittoon.

Eräänä ensivuoroisena tehtävänä on lopettaa viipymättä sota. Mutta voidaksemme lopettaa tämän sodan, joka on kiinteässä yhteydessä nykyiseen kapitalistiseen järjestelmään, on voitettava itse pääoma. Se on selvää kaikille.

Tässä meitä auttaa se yleismaailmallinen työväenliike, joka on jo alkanut kehittyä Italiassa, Englannissa ja Saksassa.

Oikeudenmukainen viipymätön rauha, jota me tarjoamme maailman kansoille, saa osakseen palavaa kannatusta kaikkialla maailman proletariaatin joukkojen

keskuudessa. Lujittaaksemme tätä proletariaatin luottamusta on kaikki salaiset sopimukset saatettava heti julkisuuteen.

Venäjällä on valtaosa talonpoikaista sanonut: riittää jo leikitellä kapitalistien kanssa, me seuraamme työläisiä. Talonpoikien luottamuksen saamme puolellemme yhdellä asetuksella, joka tekee lopun tilanherrojen omistusoikeudesta. Talonpojat oppivat käsittämään, että talonpoikaiston pelastuksena on vain liitto työläisten kanssa. Saatamme voimaan tuotannon todellisen työväenvalvonnan.

Nyt olemme oppineet toimimaan yksimielisesti. Tätä todistaa juuri suoritettu vallankumous. Meillä on sitä joukkojen järjestövoimaa, joka voittaa kaikki ja johtaa proletariaatin maailmanvallankumoukseen.

Meidän on nyt ryhdyttävä rakentamaan Venäjällä proletariaatin sosialistista valtiota.

Eläköön sosialistinen maailmanvallankumous!
(Myrskyisiä suosionosoituksia.)

2

PÄÄTÖSLAUSELMA

Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto tervehtii Pietarin proletariaatin ja varuskunnan voittoisaa vallankumousta. Neuvosto korostaa erikoisesti sitä yhtenäisyyttä, järjestyneisyyttä, kurinalaisuutta ja sitä täydellistä yksimielisyyttä, jota joukot osoittivat tässä harvinaisen verettömässä ja harvinaisen menestyksellisessä kapi-
nassa.

Neuvosto ilmoittaa olevansa aivan varma siitä, että työläisten ja talonpoikain hallitus, jonka vallankumous muodostaa Neuvostohallitukseksi ja joka turvaa kaupunki-proletariaatille koko talonpoikaisköyhälistön joukkojen kannatuksen, ryhtyy horjumattomasti rakentamaan sosialismia, joka on ainoa keino pelastaa maa sodan aiheutamilta ennen kuulumattomilta onnettomuuksilta ja kauhuilta.

Uusi työläisten ja talonpoikain hallitus tarjoaa kaikille sotaakäyville kansoille heti oikeudenmukaista demokraattista rauhaa.

Se lakkauttaa heti tilanherrojen maanomistuksen ja antaa maat talonpojille. Se saattaa voimaan työväenvalvonnan tuotteiden tuotantoon ja jakoon nähden sekä säättää pankkien yleiskansallisen valvonnan muuttaen ne samalla yhdeksi valtionlaitokseksi.

Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto kutsuu kaikkia työläisiä ja koko talonpoikaistoa tukemaan kaikella tarmolla ja rajattoman uskollisesti työläisten ja talonpoikain vallankumousta. Neuvosto on varma siitä, että kaupunkien työläiset liitossa talonpoikaisköyhälistön

kanssa osoittavat järkkymätöntä toverillista kurinalaisuutta ja luovat mitä tiukimman vallankumouksellisen järjestyksen, joka on välttämätön sosialismin voitolle.

Neuvosto on vakuuttunut siitä, että Länsi-Euroopan maiden proletariaatti auttaa meitä viemään sosialismin asian täydelliseen ja pysyvään voittoon.

*„Izvestija TsiK” № 207,
lokakuun 26 pnä 1917*

*Julkaistaan „Izvestija TsiK” lehden
tekstin mukaan*

**TYÖLÄISTEN JA SOTILAIKEN
EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN TOINEN
YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS⁶²**

LOKAKUUN 25 JA 26 (MARRASKUUN 7 JA 8) pñä 1917

ЕЖЕДНЕВНАЯ ВЕЧЕРНЯЯ ГАЗЕТА

РАБОЧИЙ И СОЛДАТЪ

Органъ Петроградскаго Совета Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

[Во в. бланк] 15 к.
и с. на дни 20 к.

№ 9.

Четвергъ, 26 Октября (8 ноября нов. ст.) 1917 года.

№ 9.

Адресъ Коммуны и редакція: Спасская Вислицына, 3-й этажъ, комната № 30 (т.ч. 310-36, 408-43, 49-60, соедин. с. дома 76-20)

РАБОЧИМЪ, СОЛДАТАМЪ И КРЕСТЬЯНАМЪ!

Второй Всероссийскій Съездъ Советовъ Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ открылся. На немъ представлено громадное большинство Советовъ. На съездъ присутствуетъ и рядъ делегатовъ отъ крестьянскихъ Советовъ. Полномочія соглашательскаго Ц. Ц. К. окончены. Опираясь на волю громаднаго большинства рабочихъ, солдатъ и крестьянъ, отправляя на совершившееся въ Петроградъ победоносное возстаніе рабочихъ и гарнизона, Съездъ беретъ власть въ свои руки.

Временное Правительство низложено. Большинство членовъ Временнаго Правительства уже арестовано.

Советская власть предонитъ немедленный демократическій миръ войнъ народамъ и немедленное перемиріе на всѣхъ фронтахъ. Она обезпечиваетъ безвозмездную передачу помѣщичьихъ, удѣльныхъ и монастырскихъ земель въ распоряженіе крестьянскихъ комитетовъ, отстоитъ права солдата, проведетъ полную демократизацію арміи, установитъ рабочій контроль надъ производствомъ, обезпечитъ своевременный сомывъ Учредительнаго Собранія, обезпечитъ доставку хлѣба въ города и предметовъ первой необходимости въ деревни, обезпечитъ всѣмъ націямъ, населяющимъ Россію, подлинное право на самоопредѣленіе.

Съездъ постановляетъ: вся власть на мѣстахъ переходитъ къ Советамъ Рабочихъ, Солдатскихъ и Крестьянскихъ депутатовъ, которые и должны обезпечить подлинный революціонный порядокъ.

Съездъ призываетъ солдатъ въ окопахъ къ бдительности и стойкости. Съездъ Советовъ увѣренъ, что революціонная армія сумеетъ защитить революцію отъ всякихъ посягательствъ империализма, пока новое правительство не добьется заключенія демократическаго мира, который оно непосредственно предложитъ всѣмъ народамъ. Новое Правительство приметъ всѣ мѣры къ тому, чтобы обезпечить революціонную армію всѣмъ необходимымъ, путемъ рѣшительной политики реквизицій и обложженія имущихъ классовъ, а также улучшить положеніе солдатскихъ семей.

Корниловцы — Керенскій, Калединъ и др. дѣлаютъ попытки вести войну на Петроградъ. Несколько отрядовъ, обманнымъ путемъ двинутыхъ Керенскимъ, перешли на сторону возставшаго народа.

Солдаты, окажите активное притиводѣйствіе корниловцу Керенскому! Будьте на сторожѣ!

Жельзнодорожники, останавливайте всѣ эшалоны, посылаемые Керенскимъ на Петроградъ!

Солдаты, рабочие, служащіе, — въ вашихъ рукахъ судьба революціи и судьба демократическаго мира!

ДЛЯ ЗДРАВСТВУЕТЪ РЕВОЛЮЦІЯ!

*Всероссійскій Съездъ Советовъ
Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.
Делегаты отъ Крестьянскихъ Советовъ.*

„Rabotshi i Soldat“ lehden 9. numeron etusivu
lokakuun 26 (marraskuun 8) pñä 1917

Pienennetty

1

TYÖLÄISILLE, SOTILAILLE JA TALONPOJILLE!

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous on avattu. Siinä on edustettuna Neuvostojen valtava enemmistö. Edustajakokouksessa on läsnä myös useita talonpoikien Neuvostojen edustajia. Sovittelukantaisen Toimeenpanevan Keskuskomitean valtuusaika on päättynyt. Työläisten, sotilaiden ja talonpoikien valtaenemmistön tahdon nojalla, Pietarissa tapahtuneen työläisten ja varuskunnan voittoisan kapinan nojalla edustajakokous ottaa vallan käsiinsä.

Väliaikainen hallitus on kukistettu. Suurin osa Väliaikaisen hallituksen jäsenistä on jo vangittu.

Neuvostovalta tarjoaa viipymätöntä demokraattista rauhaa kaikille kansoille ja viipymätöntä välirauhaa kaikilla rintamilla. Neuvostovalta turvaa tilanherrain, hallitsijasuuvun ja luostarien maiden luovuttamisen talonpoikaiskomiteain haltuun ilman korvausta, se suojaa sotamiehen oikeudet panemalla toimeen sotaväen täydellisen demokratisoinnin, saattaa käytäntöön työväenvalvonnan tuotantoon nähden, turvaa Perustavan kokouksen koollekutsumisen aikanaan, huolehtii viljan hankinnasta kaupunkeihin ja tärkeimpien välttämättömyystarvikkeiden toimittamisesta maaseudulle, turvaa kaikille Venäjällä asuville kansoille todellisen itsemääräämisoikeuden.

Edustajakokous päättää: kaikki paikallinen valta siirtyy työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoille, ja juuri näiden on turvattava todellinen vallankumouksellinen järjestys.

Edustajakokous kehottaa taisteluhaidoissa olevia sotilaita pysymään valppaina ja järkkymättöminä. Neuvostojen edustajakokous on varma siitä, että vallankumouksellinen

sotaväki kykenee suojaamaan vallankumouksen kaikilta imperialismin päällekkäämisyrityksiltä, kunnes uusi hallitus saa solmituksi demokraattisen rauhan, jota se tarjoaa välittömästi kaikille kansoille. Uusi hallitus ryhtyy kaikkiin toimenpiteisiin turvatakseen vallankumouksellisen sotaväen kaikella, mitä se tarvitsee, noudattamalla omistaviin luokkiin nähden jyrkkää omaisuuden takavarikointi- ja verotuspolitiikkaa, sekä parantaa sotilaitten perheiden asemaa.

Kornilovilaiset — Kerenski, Kaledin y.m. — yrittävät tuoda sotajoukkoja Pietaria vastaan. Osa niistä joukko-osastoista, jotka Kerenski on saanut petoksella liikkeelle, on siirtynyt kapinaannousseen kansan puolelle.

Sotamiehet, toimikaa tarmokkaasti kornilovilaista Kerenskiä vastaan! Olkaa varuillanne!

Rautatieläiset, pysäyttäkää kaikki sotilasjunat, jotka Kerenski lähettää Pietaria vastaan!

Sotamiehet, työläiset ja toimitsijat, — vallankumouksen kohtalo ja demokraattisen rauhan kohtalo on teidän käsissä!

Eläköön vallankumous!

*Työläisten ja sotilaiden edustajain
Neuvostojen yleisvenäläinen
edustajakokous*

Talopoikain Neuvostojen edustajat

„Rabotshi i Soldat“ № 9,
lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917

Julkaistaan
„Rabotshi i Soldat“ lehden-
tekstin mukaan

2

SELOSTUS RAUHASTA
LOKAKUUN 26 (MARRASKUUN 8) pnä

Kysymys rauhasta on päivänpolttava kysymys, nykyhetken kipeä kysymys. Siitä on puhuttu ja kirjoitettu paljon, ja nähtävästi kaikki tekin olette sitä paljon pohtineet. Sallikaa siis minun ryhtyä heti lukemaan julistusta, joka teidän valitsemanne hallituksen tulee julkaista.

DEKREETTI RAUHASTA

Lokakuun 24 ja 25 päivän vallankumouksen luoma ja työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoihin nojautuva työläisten ja talonpoikain hallitus ehdottaa kaikille sotaikäyville kansoille ja niiden hallituksille, että aloitetaan viipymättä neuvottelut oikeudenmukaisen demokraattisen rauhan solmimiseksi.

Oikeudenmukaisena eli demokraattisena rauhana, jota sodan näännyttämien, uuvuttamien ja runtelemien työläisten ja työtätekevien luokkien valtaenemmistö janoaa kaikissa sotaikäyvissä maissa,— rauhana, jota Venäjän työläiset ja talonpojat ovat vaatineet mitä jyrkimmin ja päättäväisimmin tsaarin monarkian kukistamisen jälkeen,— tällaisena rauhana hallitus pitää viipymätöntä rauhaa ilman aluevaltauksia eli annektointia (s.o. ilman vieraiden maa-alueiden anastusta, ilman vieraiden kansallisuuksien väkivaltaista yhdistämistä itseensä) ja ilman sotakorvauksia.

Venäjän hallitus ehdottaa kaikille sotaikäyville kansoille, että tällainen rauha solmitaan viipymättä, ja julistaa olevansa valmis ryhtymään sitä varten kaikkiin ratkaiseviin toimenpiteisiin heti, ilman vähäisintäkään

viivyttelyä, ennen kuin kaikkien maiden ja kaikkien kansakuntien kansanedustajain täysivaltaiset kokoukset vahvistavat lopullisesti kaikki tällaisen rauhan ehdot.

Yleensä kansanjoukkojen ja erikoisesti työtätekevien luokkien oikeudenmukaisuuskäsityksiä vastaavasti hallitus tarkoittaa annektoinnilla eli vieraiden alueiden anastuksella jokaista pienen tai heikon kansallisuuden liittämistä suureen tai voimakkaaseen valtakuntaan ilman tämän kansallisuuden tarkasti, selvästi ja vapaaehtoisesti ilmaisema suostumusta ja halua, riippumatta siitä, milloin tämä väkivaltainen liittäminen on tapahtunut, riippumatta myöskään siitä, miten kehittynyt tai takapajuinen tuo väkivaltaisesti liitettävä tai väkivaltaisesti jonkin valtakunnan puitteissa pidettävä kansa on, ja vihdoin riippumatta siitä, asuuko tämä kansa Euroopassa vai kaukaisissa valtamerentakaisissa maissa.

Jos jotakin kansaa pidetään väkivaltaisesti jonkin valtakunnan puitteissa, jos sille vastoin sen ilmaisemaa tahtoa — samantekevää, onko tämä tahto tuotu julki sanomalehdissä, kansankokouksissa, puolueiden päätöksissä vai kansallisuussortoa vastaan suunnattujen levottomuuksien ja kapinoiden muodossa — ei anneta oikeutta ratkaista vapaalla äänestyksellä (ilman pienintäkään pakkoa ja niin, että valloitushaluinen tai yleensä voimakkaampi kansakunta vie pois kaikki sotajoukkonsa) sen valtiollista olemuotoa koskevaa kysymystä, niin sen liittäminen on annektointia, t.s. anastusta ja väkivaltaa.

Tämän sodan jatkamista sen takia, miten voimakkaat ja rikkaat kansakunnat voisivat jakaa keskenään valloittamansa heikot kansallisuudet, hallitus pitää mitä raskaimpana rikoksena ihmiskuntaa kohtaan, ja se julistaa juhlallisesti olevansa valmis allekirjoittamaan heti rauhan ehdot, jotka tekevät lopun tästä sodasta edellämäinituilla, poikkeuksetta kaikille kansoille yhtä oikeudenmukaisilla ehdoilla.

Samalla hallitus julistaa, ettei se suinkaan pidä edellä esitettyjä rauhanehdoja uhkavaatimuksen luontoisina, t.s. se suostuu harkitsemaan kaikenlaisia muitakin rauhanehdoja ja kehottaa vain, että mikä sotaikävä maa hyvänsä esittäisi ne mahdollisimman pian ja että rauhan ehdot esitettäisiin täysin selvästi ja ehdottomasti ilman mitään kaksimielisyyttä sekä ilman mitään salassapitoa.

Hallitus lakkauttaa salaisen diplomatian ja omasta puolestaan lausuu julki vakaan aikomuksensa käydä kaikki neuvottelut aivan julkisesti koko kansan nähden sekä ryhtyä viipymättä julkaisemaan täydellisesti ne salaiset sopimukset, jotka tilanherrain ja kapitalistien hallitus vahvisti tai solmi vuoden 1917 helmikuusta lokakuun 25 päivään kuluneena aikana. Hallitus julistaa heti ja ehdottomasti kumotuksi näiden salaisten sopimusten koko sisällön, koska niiden tarkoituksena, niin kuin on useimmassa tapauksessa ilmennyt, on voittojen ja etuoikeuksien hankkiminen venäläisille tilanherroille ja kapitalisteille tai isovenäläisten aluevaltausten säilyttäminen tai laajentaminen.

Ehdottaessaan kaikkien maiden hallituksille ja kansoille, että viipymättä aloitetaan julkiset neuvottelut rauhan solmimisesta, hallitus lausuu omasta puolestaan olevansa valmis käymään näitä neuvotteluja niin kirjallisesti, lennättimen välityksellä, kuin myös eri maiden edustajain välisten neuvottelujen avulla tahi näiden edustajain konferenssissa. Tällaista neuvottelujen helpottamiseksi hallitus nimittää puolueettomiin maihin täysivaltaisen edustajansa.

Hallitus ehdottaa kaikkien sotaakäyvien maiden hallituksille ja kansoille välirauhan viipymätöntä solmimista ja samalla pitää omasta puolestaan toivottavana, että tämä välirauha solmitaan vähintään 3 kuukaudeksi, t.s. niin pitkäksi ajaksi, että sen kuluessa voidaan aivan hyvin käydä loppuun rauhanneuvottelut poikkeuksetta kaikkien sotaan mukaan vedettyjen tai siihen pakosta osallistuvien kansojen tai kansakuntien edustajain osanotolla sekä kutsua koolle kaikkien maiden kansanedustajain täysivaltaiset kokoukset rauhanehtojuen lopullista vahvistamista varten.

Kääntyessään tällä rauhantarjouksella kaikkien sotaakäyvien maiden hallitusten ja kansojen puoleen, Venäjän väliaikainen työläisten ja talonpoikain hallitus kääntyy samalla erikoisesti ihmiskunnan kolmen edistyneimmän kansakunnan ja nykyiseen sotaan osallistuvan suurimman valtakunnan: Englannin, Ranskan ja Saksan valveutuneiden työläisten puoleen. Näiden maiden työläiset ovat tehneet suurimpia palveluksia edistyksen ja sosialismin asialle, sellaisia kuin ovat chartismin suuret esikuvat Englannissa, Ranskan proletariaatin suorittamat useat vallankumoukset, joilla on ollut maailmanhistoriallinen merkitys,

ja lopuksi Saksassa käyty sankarillinen taistelu poikkeuslakia vastaan sekä maailman kaikille työläisille esimerkiksi kelpaava pitkälinen, sitkeä ja kurinalainen työ Saksan proletaaristen joukkojärjestöjen luomiseksi. Kaikki nämä proletaarisen sankaruuden ja historiallisen luomistyön esikuvat ovat meille takeena siitä, että mainittujen maiden työläiset käsittävät heidän osalleen nyt langenneet tehtävät ihmiskunnan vapauttamisessa sodan kauhuista ja sen seurauksista ja että monipuolisella, päättävällisellä ja rajattoman tarmokkaalla toiminnallaan nämä työläiset auttavat meitä viemään menestyksellä päätökseen rauhan asian sekä samalla väestön työtätekevien ja riistettyjen joukkojen vapauttamisen kaikkinaisesta orjuudesta ja riistosta.

Lokakuun 24 ja 25 päivän vallankumouksen luoman ja työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoihin nojautuvan työläisten ja talonpoikain hallituksen on aloitettava heti rauhanneuvottelut. Meidän vetoomuksemme on saatettava sekä hallitusten että kansojen tietoon. Emme voi sivuuttaa hallituksia, koska rauhan solmimisen mahdollisuus voisi siten viivästyä, jota kansan hallitus ei voi sallia, mutta meillä ei ole mitään oikeutta olla vetoamatta samalla myös kansoihin. Hallitukset ja kansat ovat kaikkialla eri mieltä keskenään, ja siksi meidän on autettava kansoja puuttumaan sodan ja rauhan kysymyksiin. Me tulemme tietenkin kaikin keinoin puolustamaan koko ohjelmaamme ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia solmittavasta rauhasta. Emme anna periksi siitä, mutta meidän on riistettävä vihollisiltamme mahdollisuus sanoa, että heidän ehtonsa ovat toisenlaiset ja että siksi on turhaa ruveta neuvottelemaan kanssamme. Ei, meidän on riistettävä heiltä tuo etuisuus, ehtojamme ei pidä asettaa uhka-vaatimuksena. Siksi ehdotukseen onkin otettu kohta, jossa sanotaan, että otamme harkittavaksemme kaikenlaiset rauhanehdot, kaikki ehdotukset. Otamme harkittavaksemme — se ei vielä merkitse, että me hyväksymme ne. Esitämme ne Perustavan kokouksen käsiteltäväksi, jolla sitten on valta päättää, mihin voidaan ja mihin ei voida myöntyä. Me taistelemme hallitusten harjoittamaa petosta vastaan, hallitusten, jotka kaikki sanoissa puhuvat rauhasta ja oikeudenmukaisuudesta, mutta todellisuudessa käyvät

rosvomaisia anastussotia. Yksikään hallitus ei sano kaikkea, mitä sillä on mielessä. Me sen sijaan vastustamme salaista diplomatiata ja tulemme toimimaan julkisesti koko kansan nähden. Emme sulje emmekä ole sulkeneet silmiämme vaikeuksilta. Sotaa ei voida lopettaa kieltäytymällä siitä, eikä toinen sotaakäyvästä puolista voi yksinään lopettaa sotaa. Ehdotamme kolmen kuukauden välirauhaa, mutta emme kieltäydy lyhyemmästäkään aikamäärästä, jotta nääntynyt sotaväki voisi edes jonkin aikaa hengähtää vapaasti, ja sitä paitsi kaikissa kulttuurimaissa on kutsuttava koolle kansankokoukset käsittelemään rauhanehtoja.

Ehdottaessamme välirauhan viipymätöntä solmimista me käännyimme niiden maiden valvutuneen työväen puoleen, jotka ovat tehneet paljon proletaarisen liikkeen kehittämiseksi. Käännyimme nimenomaan Englannin työläisten puoleen, missä oli chartismiliike, Ranskan työläisten puoleen, jotka ovat monissa kapinoissa osoittaneet luokkatietoisuutensa koko voiman, samoin Saksan työläisten puoleen, jotka ovat kestäneet taistelun sosialistilakia vastaan ja luoneet mahtavat järjestöt.

Maaliskuun 14 päivän manifestissa me kehotimme kukistamaan pankkiirit, mutta itse jätimme omat pankkiirimme kukistamatta ja vieläpä menimme liittoon heidän kanssaan. Nyt olemme kukistaneet pankkiirien hallituksen.

Hallitukset ja porvaristo panevat kaikki voimansa liikelle liittyäkseen yhteen ja hukuttaakseen veriin työläisten ja talonpoikain vallankumouksen. Mutta kolme sota-vuotta ovat opettaneet joukkoja kylliksi. Neuvostoliike muissa maissa, Saksan laivaston kapina, jonka pyöveli Vilhelmin junkkerit kukistivat. Ja lopuksi on muistettava, että emme asu missään Afrikan perukoilla, vaan Euroopassa, missä kaikki voi tulla nopeasti yleiseen tietoon.

Työväenliike saa yliotteen ja raivaa tien rauhaan ja sosialismiin. (Kauan jatkuneita suosionsoituksia.)

„Izvestija TsIK” № 208,

lokakuun 27 pnä 1917

„Pravda” № 171,

marraskuun 10 (lokakuun 28) pnä 1917

Julkaistaan: selostus „Pravda” lehdessä

tekstin mukaan;

dekreetti „Izvestija TsIK” lehdessä

tekstin mukaan

3

LOPPULAUSUNTO RAUHAA KOSKEVAN SELOSTUKSEN
JOHDOSTA
LOKAKUUN 26 (MARRASKUUN 8) pnä

En ryhdy koskettelemaan julistuksen yleistä luonnetta. Hallitus, jonka teidän edustajakokouksenne muodostaa, voi tehdä muutoksiakin vähemmän oleellisiin kohtiin.

Vastustan päättävästi sitä, että rauhanvaatimuksemme laadittaisiin uhkavaatimuksen sävyyn. Sen esittäminen uhkavaatimuksena saattaisi tulla turmiolliseksi koko asiallemme. Emmehän voi vaatia, että jokin vähäpätöinen poikkeaminen vaatimuksistamme antaisi imperialistisille hallituksille tilaisuuden sanoa, että meidän peräänantamattomuutemme takia ei saatu aikaan rauhanneuvotteluja.

Lähetämme vetoomuksemme kaikkialle, joten se tulee kaikkien tietoon. Ei siis voida salata niitä ehtoja, jotka meidän työläis- ja talonpoikaishallituksemme on esittänyt.

Ei voida salata tietoa meidän työläis- ja talonpoikaisvallankumouksestamme, joka on kukistanut pankkiirien ja tilanherrain hallituksen.

Uhkavaatimuksena esitettyyn rauhanvaatimukseen hallitukset voisivat olla vastaamatta, mutta meidän esittämämme sanamuotoon niiden on pakko vastata. Tietäköön jokainen, mitä heidän hallituksillaan on mielessä. Me emme tahdo salata asioita. Tahdomme, että hallitus olisi aina maansa yleisen mielipiteen valvonnan alaisena.

Mitä jonkin etäisen kuvernementin talonpoika sanoisi, jos hän ei saisi meidän ultimatiivisuutemme takia tietää, mitä jokin toinen hallitus tahtoo. Hän sanoisi: toverit, miksi olette tehneet mahdottomaksi toisenlaisten rauhanehtojen esittämisen. Minä olisin pohtinut niitä, olisin harkinnut niitä ja sitten olisin antanut Perustavaan

kokoukseen valitsemilleni edustajille ohjeet, miten heidän olisi meneteltävä. Olen valmis taistelemaan vallankumouksellisesti oikeudenmukaisten ehtojen puolesta, elleivät hallitukset suostu niihin, mutta eräisiin maihin nähden voi olla sellaisia ehtoja, että olen valmis ehdottamaan noille hallituksille, että ne jatkaisivat taistelua itse. Meidän aikomustemme täydellinen toteuttaminen riippuu yksinomaan koko kapitalistisen järjestelmän kukistamisesta. Näin saattaa talonpoika sanoa meille, ja hän syyttää meitä liiallisesta peräänantamattomuudesta ja pikkumaisuudesta, silloin kun meidän tärkein tehtävämme on paljastaa porvariston sekä sen hallituksen johtoon asetettujen kruunnattujen ja kruunaamattomien pyövelien koko inhottavuus ja heittiömäisyys.

Me emme voi emmekä saa antaa hallituksille tilaisuutta piiloutua peräänantamattomuutemme taakse ja salata kansoilta, miksi niitä lähetetään teurastettavaksi. Tämä on kylläkin vain pisara, mutta emme voi emmekä saa hylätä tätä pisaraa, joka kovertaa porvarillisen anastuspolitiikan kiveä. Ehtojemme esittäminen uhkavaatimuksena helpottaisi vihollistemme asemaa. Mutta me näytämme kaikki ehdot kansalle. Me panemme ehtomme kaikkien hallitusten eteen ja ne vastatkoot itse kansoilleen. Esitämme kaikki rauhan ehdotukset Perustavalle kokoukselle, sen päätettäväksi.

On vielä eräs kohta, johon teidän, toverit, on kiinnitettävä erikoista huomiota. Salaiset sopimukset on saatettava julkisuuteen. Aluevaltauksia ja sotakorvauksia koskevat pykälät on kumottava. Pykälää on monenlaisia, toverit,—ryövärihallituksethan ovat sopineet keskenään muustakin kuin ryöväyksistä, ja tällaisten sopimusten sekaan ne ovat sisällyttäneet sekä taloudellisia sopimuksia että erilaisia muita pykälää ystävällisistä naapuruussuhteista.

Me emme sido itseämme sopimuksilla. Emme anna pau-loa itseämme sopimuksilla. Me hylkäämme kaikki ryöväykseen ja väkivaltaan tähtäävät pykälät, mutta kaikki sellaiset pykälät, jotka sisältävät ystävällisten naapuruussuhteiden ehtoja ja taloudellisia sopimuksia, me hyväksymme mielihyvin, niitä emme voi hylätä. Me ehdotamme väli-rauhaa kolmeksi kuukaudeksi, valitsemme pitkän aikamäärän, sillä kansat ovat uupuneet, kansat janoavat lepoa tältä veriseltä teurastukselta, jota on jatkunut neljättä

vuotta. Meidän pitää ymmärtää, että kansojen on käsiteltävä rauhanehdot, tuotava tahtonsa ilmi parlamentin välityksellä, ja siihen on annettava määrätty aika. Me vaadimme pitkäaikaista välirauhaa, jotta taisteluhaudoissa oleva sotaväki saisi levähtää tuolta ainaisten teurastusten painajaiselta, mutta emme hylkää lyhyemmänkään välirauhan tarjouksia, vaan otamme ne harkittavaksemme ja meidän on ne hyväksyttävä, vieläpä siinäkin tapauksessa, jos meille ehdotetaan välirauhaa vain kuukaudeksi tai puoleksitoista. Myöskään välirauhanehdotusta emme saa esittää uhkavaatimuksena, koska emme saa antaa vihollisillemme tilaisuutta salata kansoilta totuutta piiloutumalla meidän peräänantamattomuutemme taakse. Se ei saa olla uhkavaatimuksen tapainen, sillä hallitus, joka ei halua välirauhaa, on rikollinen hallitus. Kun emme esitä välirauhanehdotustamme uhkavaatimuksena, niin siten me pakotamme hallitukset menettelemään kansan nähden rikollisten tavoin, eivätkä kansat tule kursailemaan, kun on kysymys sellaisista rikollisista. Meille saatetaan sanoa, että kieltäytyminen esittämästä sitä uhkavaatimuksena osoittaa meidän voimattomuuttamme, mutta on jo aika luopua koko porvarillisesta valheesta puheen ollessa kansan voimasta. Porvarillisen käsitystavan mukaan voima on sitä, kun joukot menevät sokeasti teurastettaviksi totellen imperialististen hallitusten käskyä. Porvaristo tunnustaa valtion voimakkaaksi vain silloin, kun se voi koko hallituskoneiston voimalla syöstä joukot sinne, minne porvarilliset vallanpitäjät haluavat. Meillä on toisenlainen käsitys voimasta. Meidän käsityksemme mukaan valtion voima on joukkojen valveutuneisuudessa. Valtio on voimakas silloin, kun joukot tietävät kaiken, voivat lausua mielipiteensä kaikista asioista ja ovat kaikkeen valmiit tietoisesti. Meillä ei ole syytä salata totuutta väsymyksestä, sillä mikäpä valtio ei olisi nykyään väsynyt, mikäpä kansa ei puhuisi siitä avoimesti? Ottakaamme Italia, jossa tämän väsymyksen takia on pitkän aikaa ollut vallankumouksellista liikehtimistä, jonka vaatimuksena on teurastuksen lopettaminen. Vai eikö Saksassa ole työläisten joukkomielenosoituksia, joissa esitetään tunnuksia sodan lopettamisesta? Eikö se Saksan laivaston kapinakin, jonka pyöveli Vilhelm apureineen tukahdutti niin armottomasti, johtunut väsymyksestä? Jos tuollaiset ilmiöt ovat mahdollisia niin kurin-

alaisessa maassa kuin Saksassa, jossa aletaan puhua väsymyksestä ja sodan lopettamisesta, niin meillä ei ole syytä pelätä, vaikka sanommekin saman asian suoraan, sillä se on totuus ja pitää paikkansa yhtä hyvin meihin kuin kaikkiin muihinkin sotaakäyviin ja vieläpä sodan ulkopuolella oleviin maihin nähden.

„Pravda“ № 171,
marraskuun 10 (lokakuun 28) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan

4

SELOSTUS MAASTA
LOKAKUUN 26 (MARRASKUUN 8) pnä

Vallankumous on mielestämme todistanut ja osoittanut, kuinka tärkeää on, että kysymys maasta asetetaan selvästi. Aseellisen kapinan puhkeaminen, toisen vallankumouksen, Lokakuun vallankumouksen puhkeaminen todistaa selvästi, että maat on annettava talonpoikien haltuun. Nyt kukistettu hallitus ja sovitteluhenkiset menshevikki- ja eserräpuolueet tekivät rikoksen, kun ne erilaisilla tekosyillä viivyttelivät maakysymyksen ratkaisua ja juuri sillä saattoivat maan rappiotilaan ja talonpoikaiskapinaan. Niiden puheet maa-seudulla riehuvista pogromeista ja anarkiasta kuulostavat valheelta ja pelkurimaiselta petkutukselta. Missä ja milloin ovat järkevät toimenpiteet johtaneet pogromeihin ja anarkiaan? Jos hallitus olisi menetellyt järkevästi ja jos sen toimenpiteet olisivat olleet omiaan tyydyttämään talonpoikaisköyhälistön tarpeita, niin tokkohan talonpoikaiston keskuudessa olisi ilmennyt kuohuntaa? Mutta kaikki hallituksen toimenpiteet, joille Avksentjevin ja Danin Neuvostot antoivat hyväksymisensä, olivat tähdätyt talonpoikia vastaan ja pakottivat heidät nousemaan kapinaan.

Aiheutettuaan kapinan hallitus alkoi kirkua pogromeista ja anarkiasta, jotka se oli itse saanut aikaan. Se tahtoi tukahduttaa kapinan raudalla ja verellä, mutta vallankumouksellisten sotilaiden, matruusien ja työläisten aseellinen kapina lakaisikin sen itsensä pois tieltä. Työläisten ja talonpoikain vallankumoushallituksen on ratkaistava ensimmäiseksi maakysymys, — kysymys, joka voi rauhoittaa ja tyydyttää talonpoikaisköyhälistön suunnattomat joukot. **Luen teille ne kohdat dekreetistä, joka teidän Neuvostohallituksenne tulee julkaista. Tämän dekreetin eräeseen**

kohtaan on sisällytetty maanomiteoille tarkoitettu evästys, joka on laadittu talonpoikain edustajain paikallisneuvostojen laatimien 242 evästyksen perusteella.

DEKREETTI MAASTA

1) Tilanherrojen maanomistus lakkautetaan heti ilman mitään lunastusmaksua.

2) Tilanherrojen maatilat sekä kaikki hallitsijasuvun, luostarien ja kirkkojen maat kaikkine karjoineen ja kalustoineen, rakennuksineen ja kaikkine muine lisävarustuksineen siirtyvät toistaiseksi, Perustavaan kokoukseen saakka, volostien maanomiteoiden ja talonpoikain edustajain ujestineuvostojen määräysvaltaan.

3) Kaikkinainen tästä lähtien koko kansalle kuuluvan konfiskoitavan omaisuuden turmeleminen julistetaan valankumousoikeudessa rangaistavaksi raskaaksi rikokseksi. Talonpoikain edustajain ujestineuvostot ryhtyvät kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta tilanherrojen maatiloja konfiskoitaessa säilytetään mitä ankarin järjestys, jotta määritellään, miten suuret ja nimenomaan mitkä maa-alat on konfiskoitava, sekä laaditaan tarkka luettelo kaikesta konfiskoitavasta omaisuudesta ja kaikki kansalle siirtyvä omaisuus maatiloilla kaikkine rakennuksineen, työvälineineen, karjoineen, muonavarastoineen y.m. otetaan mitä tarkimman vallankumouksellisen suojeluksen alaiseksi.

4) Suurten maauidistusten toteuttamisessa on kaikkialla siihen asti, kunnes Perustava kokous ne lopullisesti ratkaisee, pidettävä ohjeena seuraavaa talonpoikain evästystä, jonka „Talonpoikain Edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston Tiedonantajan” („Izvestija Vserossiiskogo Soveta Krestjanskij Deputatov”) toimitus on paikallisten talonpoikain 242 evästyksen perusteella laatinut ja joka on julkaistu tämän „Izvestijan” 88. numerossa (Pietari, № 88, elokuun 19 pnä 1917).

5) Tavallisten talonpoikain ja tavallisten kasakkain maita ei konfiskoida.

Talonpoikain evästys maakysymyksestä

„Maakysymyksen koko laajuudessaan voi ratkaista vain koko kansaa edustava Perustava kokous.

Kaikkein oikeudenmukaisin maakysymyksen ratkaisu on oleva seuraava:

1) *Yksityisten maanomistusoikeus lakkautetaan ainoaaksi; maata ei saa myydä eikä ottaa, antaa vuokralle eikä pantata eikä millään muullakaan tavalla ottaa pois ja luovuttaa.*

Koko maa: *valtion, hallitsijasuvun, hovin, luostarien ja kirkon maat, possessiomaat, majoraattimaat*⁶³, *yksityisomistajain, yhteisöjen ja talonpoikain omistamat y.m. maat julistetaan menetetyksi ilman korvausta, ne muutetaan koko kansan omaisuudeksi ja siirtyvät kaikkien maataloustyötä tekevien käyttöön.*

Omistussuhteen mullistuksesta kärsimään joutuneille myönnetään vain oikeus saada yhteiskunnalta tukea siksi aikaa, mikä heille on välttämätöntä mukautuakseen uusiin toimeentuloehtoihin.

2) *Kaikki maan uumenet: malmit, nafta, kivihiili, suola y.m., samoin kuin metsät ja vesistöt, joilla on yleisvaltakunnallinen merkitys, siirtyvät valtion yksinomaiseen käyttöön. Kaikki pienet joet, järvet, metsät y.m. siirtyvät yhteisöjen käyttöön siten, että niiden käytöstä määräävät paikalliset itsehallintoelimet.*

3) *Niitä maita, joilla on korkeaa maanviljelyskulttuuria edustavia talouksia: puutarhoja, plantaaseja, taimitarhoja, puutaimistoja, kasvihuoneita y.m.s., ei saa jakaa, vaan ne muutetaan mallitiloiksi ja siirretään valtion tai maayhteisöjen yksinomaiseen käyttöön näiden talouksien laajuudesta ja merkityksestä riippuen.*

Tonttimaat, kaupunkien ja kylien maa-alat kotitaloutta palvelevine hedelmä- ja kasvitarhoineen jäävät nykyisten omistajiensa käyttöön, ja näiden palstojen suuruus ja niiden käytöstä perittävän veron suuruus määrätään lainsäädännöllisessä järjestyksessä.

4) *Hevossiittolat, valtion ja yksityisten omistamat rotukarjan ja siipikarjan siitos- ja jalostustilat y.m. konfiskoidaan, muutetaan koko kansan omaisuudeksi ja ne siirtyvät joko valtion tai maayhteisön yksinomaiseen käyttöön näiden tilojen suuruudesta ja merkityksestä riippuen.*

Kysymys lunastusmaksuista kuuluu Perustavan kokouksen ratkaistavaksi.

5) *Konfiskoitujen maatilojen koko karja ja talouskalusto siirtyy ilman lunastusmaksua valtion tai maayhteisön yksinomaiseen käyttöön näiden maatilojen suuruudesta ja merkityksestä riippuen.*

Karjan ja kaluston konfiskointi ei koske vähäisiä talonpoikia.

6) *Maankäyttöoikeuden saavat kaikki Venäjän valtakunnan kansalaiset (sukupuoleen katsomatta), jotka haluavat viljellä maata omalla työllään, perheensä voimin, tai osuuskuntana, ja vain siihen saakka, kun he kykenevät viljelemään sitä. Palkkatyön käyttöä ei sallita.*

Jos joku kyläyhteisön jäsenistä on tilapäisesti voimaton työntekoon kahden vuoden ajan, niin kyläyhteisö sitoutuu auttamaan häntä tänä aikana, kunnes hän saa työkykynsä takaisin, muokkaamalla hänen maansa yhteisön voimin.

Maanviljelijät, jotka ovat vanhuuden tai invaliditeetin takia menettäneet iäksi kykynsä viljellä maata itse, kadottavat oikeuden maankäyttöön, mutta sen korvaukseksi saavat valtiolta eläketurvan.

7) *Maankäytön pitää olla tasasuhtaista, t.s. maa jaetaan työtä tekevien kesken työ- tai kulutusnormin mukaan paikallisista oloista riippuen.*

Maankäytön muodon pitää olla aivan vapaa — talouksittain, huutoreina, yhteisö- tai arttelikäyttönä, miten eri kylissä tai asutuksissa päätetään.

8) Luovutuksen jälkeen kaikki maat joutuvat koko kansalle kuuluvaan maavarantoon. Maan jakamisesta työtätekevien kesken huolehtivat itsehallinnon paikallis- ja keskuselimet alkaen demokraattisesti ilman säätyjakoa muodostetuista kylä- ja kaupunkiyhteisöistä aina alueiden keskusvirastoihin saakka.

Väestön lisääntymistä sekä maatalouden tuottoisuuden ja kehitystason nousua vastaavasti maavaranto on aika ajoittain jaettava uudelleen.

Maaosuuksien rajoja muutettaessa on maaosuuden perusosan pysyttävä koskemattomana.

Poistuvien jäsenten maa joutuu takaisin maavarantoon, ja tällöin etuoikeus poistuneiden jäsenten maapalstojen saantiin on heidän lähimmillä omaisillaan ja poistuneiden nimeämällä henkilöillä.

Maahan käytetyistä lannokkeista tai perusteellisista maanparannustoista on suoritettava niiden arvon mukainen maksu, mikäli niistä koitua hyöty on jäänyt käyttämättä, kun maaosuus luovutetaan takaisin maavarantoon.

Jos joillakin paikkakunnilla käytettävissä olevan maan määrä ei ole riittävä koko paikallisväestön tyydyttämiseksi, niin liikaväestö on muutettava muualle.

Valtion on otettava tehtäväkseen muuton järjestäminen, samoin sen on kustannettava siirtolaisten muutto ja heidän varustamisensa maatalouskalustolla y.m.

Muutto suoritetaan seuraavassa järjestyksessä: ensin halukkaat maattomat talonpojat, sitten kelvottomat yhteisön jäsenet, rintamarkurit y.m.s. ja viimein joko arvan tai sopimuksen mukaan”.

Kaikki se, minkä tämä evästys sisältää koko Venäjän valvutuneiden talonpoikain valtaenemmistön ehdottomana tahdonilmaisuna, julistetaan väliaikaiseksi laiksi, joka toistaiseksi, Perustavaan kokoukseen saakka, saatetaan voimaan viipymättä, mikäli mahdollista, ja tietyiltä osiltaan sitä tarpeellista asteittaisuutta noudattaen, jonka määräävät talonpoikain edustajain ujestineuvostot.

Täällä kuuluu ääniä, että itse dekreetti ja evästys ovat sosialistivallankumouksellisten laatimia. Olkoon niin. Eikö ole samantekevää, kuka ne on laatinut, mutta demokraattisena hallituksena me emme voi sivuuttaa alimpien kansankerrosten päätöstä, vaikka olisimmekin eri mieltä siitä. Elämän koettelemuksissa, soveltaessaan tuota päätöstä käytäntöön, noudattaessaan sitä paikkakunnallaan, talonpojat tulevat itse ymmärtämään, mikä on totuus. Ja vaikkapa talonpojat menisivät edelleenkin sosialistivallankumouksellisten mukana ja vaikkapa he antaisivat tälle

puolueelle enemmistön Perustavaan kokoukseenkin, niin sittenkin me sanomme: olkoon niin. Elämä on paras opettaja, se näyttää, kuka on oikeassa, ja ratkaiskoot talonpojat tätä kysymystä toisesta päästä ja me toisesta päästä. Elämä pakottaa meidät lähentymään toisiamme vallankumouksellisen luomistyön yleisessä virrassa, uusien valtiollisten muotojen luomisessa. Meidän on pysyttävä elämän mukana, meidän on annettava kansanjoukoille täysi luomisvapaus. Vanha hallitus, joka kukistettiin aseellisella kapinalla, tahtoi ratkaista maakysymyksen muuttamattomana säilyneen vanhan tsaristisen virkavallan avulla. Mutta kysymyksen ratkaisemisen asemesta virkavalta vain taisteli talonpoikia vastaan. Jo kahdeksan kuukautta jatkuneen vallankumouksemme aikana talonpojat ovat oppineet yhtä ja toista, he tahtovat itse ratkaista kaikki maata koskevat kysymykset. Siksi me vastustamme kaikkia korjausesityksiä tähän lakiehdotukseen, emme halua tehdä sitä yksityiskohtaiseksi, sillä me laadimme dekreettiä emmekä toimintaohjelmaa. Venäjä on laaja ja paikalliset olosuhteet ovat siinä monenlaisia; me uskomme, että talonpoikaisto itse osaa paremmin kuin me ratkaista tämän kysymyksen oikein, juuri niin kuin pitääkin. Tapahtuuko se meidän vai eserrien ohjelman hengessä — eihän siitä ole kysymys. Asian ydin on se, että talonpoikaiston on päästävä lujaan varmuuteen siitä, että maaseudulla ei enää ole tilanherroja, että talonpojat itse saavat ratkaista kaikki kysymykset ja itse järjestää elämänsä. (Raikuvia suosionosoituksia.)

„Izvestija TsIK” № 209,
lokakuun 28 pnä 1917,
„Pravda” № 171,
marraskuun 10 (lokakuun 28) pnä 1917

Julkaistaan: selostus „Pravda” lehden
tekstin mukaan;
dekreetti „Izvestija TsIK” lehden
tekstin mukaan

5

PÄÄTÖS TYÖLAISTEN JA TALONPOIKAIN HALLITUKSEN
MUODOSTAMISESTA

Työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen yleisvenäläinen edustajakokous päättää:

Maan hallintaa varten toistaiseksi, Perustavan kokouksen kokoontumiseen asti, muodostetaan työläisten ja talonpoikain väliaikainen hallitus, jota tullaan nimittämään Kansankomissaarien Neuvostoksi. Valtioelämän eri alojen johtaminen annetaan komissoille, joiden kokoonpanon on turvattava edustajakokouksen julistaman ohjelman toteuttaminen kiinteässä yhteistyössä työmiesten, työläisnaisten, matruusien, sotilaiden, talonpoikain ja toimitsijain joukkojärjestöjen kanssa. Hallitusvalta kuuluu näiden komissioiden puheenjohtajien kollegiolle, s.o. Kansankomissaarien Neuvostolle.

Kansankomissaarien toiminnan valvonta ja oikeus erottaa heidät virastaan kuuluu työläisten, talonpoikain ja sotilaiden edustajain Neuvostojen yleisvenäläiselle edustajakokoukselle ja sen Toimeenpanevalle Keskuskomitealle.

Kansankomissaarien Neuvosto muodostetaan tällä hetkellä seuraavista henkilöistä:

Neuvoston puheenjohtaja — *Vladimir Uljanov (Lenin)*;

Sisäasiain kansankomissaari — *A. I. Rykov*;

Maanviljelyksen — *V. P. Miljutin*;

Työasiain — *A. G. Shljapnikov*;

Sota- ja meriasiain alalla komitea, johon kuuluvat: *V. A. Ovsejenko (Antonov)*, *N. V. Krylenko* ja *P. J. Dybenko*;

Kauppa- ja teollisuusasiain — *V. P. Nogin*;

Kansanvalistuksen — *A. V. Lunatsharski*;

Finanssiasiaain — *I. I. Skvortsov (Stepanov)*;
Ulkoasiaain — *L. D. Bronstein (Trotski)*;
Oikeusasiaain — *G. I. Oppokov (Lomov)*;
Elintarvikeasiaain — *I. A. Teodorovitsh*;
Posti- ja lennätinlaitoksen — *N. P. Avilov (Glebov)*;
Kansallisuuksien asiaain puheenjohtaja — *J. V. Dzhu-
gashvili (Stalin)*.
Rautatieasiaain kansankomissaarin toimi jää väliaikai-
sesti avoimeksi.

„*Rabotshi i Soldat*” № 10.
lokakuun 27 (marraskuun 9) pnd 1917

Julkastaan
„*Rabotshi i Soldat*” lehdessä
tekstin mukaan

LENNÄTINKESKUSTELU HELSINGIN KANSSA LOKAKUUN 27 (MARRASKUUN 9) pnä 1917

I

— Voitteko puhua armeijan ja laivaston aluekomitean nimessä?

— Kyllä, voin.

— Voitteko lähettää heti Pietarin edustalle mahdollisimman paljon hävittäjiä ja muita taistelukuntoisia aluksia?

— Kutsumme heti Itämeren laivaston Keskuskomitean puheenjohtajan, sillä asia koskee pelkästään merialaa.—Mitä uutta teille Pietariin kuuluu?

— On tietoja, että Kerenskin sotajoukot ovat tulleet lähelle ja vallanneet Hatsinan, ja koska osa Pietarin sotajoukoista on väsynyt, välttämättä tarvitaan pikaisesti saapuvia ja voimakkaita lisäjoukkoja.

— Ja mitä vielä?

— Odotin kysymyksen „mitä vielä” asemesta ilmoitusta, että olette valmiita lähtemään liikkeelle ja taistelemaan.

— Sitä ei tarvitse toistaa; olemme ilmoittaneet päätöksemme ja siis kaikki myös tehdään niin.

— Onko teillä varalla kiväärejä ja konekiväärejä ja miten paljon?

— Tässä on sotilasosaston aluekomitean puheenjohtaja Mihailov. Hän kertoo teille Suomessa olevasta armeijasta.

II. KESKUSTELU TOV. MIHAILOVIN KANSSA

— Kuinka monta pistintä tarvitsette?

— Tarvitsemme mahdollisimman paljon pistimiä, mutta vain sellaisten luotettavien miesten käsissä, jotka ovat valmiita taistelemaan. Paljonko teillä on sellaisia miehiä?

— Noin viisi tuhatta. Voidaan lähettää kiireellisesti ne, jotka tahtovat taistella.

— Monenko tunnin kuluttua he voivat varmasti saapua Pietariin, jos lähetätte mahdollisimman nopeasti?

— Viimeistään kahdenkymmenen neljän tunnin kuluttua tästä hetkestä laskien.

— Maitseko?

— Rautateitse.

— Voitteko turvata heille muonan kuljetuksen?

— Kyllä. Muonaa on paljon. On myös konekivääreitä noin 35; sitä paitsi voimme lähettää vähäisen määrän kenttätykkeitä miehistöineen ilman että siitä koituu vahinkoa tšekäläiselle tilanteelle.

— Pyydän ehdottomasti Tasavallan hallituksen nimessä, että ryhdytte viipymättä lähettämään niitä, sekä pyydän teitä vastaamaan: tiedättekö uuden hallituksen muodostamisesta ja miten Neuvostot siellä teillä ottivat sen vastaan?

— Toistaiseksi tiedämme hallituksesta vain sanomalehtien perusteella. Neuvostoille siirtynyt valta on otettu meillä vastaan innostuksella.

— Siis maajoukot lähetetään viivyttelämättä ja niille on turvattu muonan kuljetus, niinkö?

— Kyllä. Heti paikalla ryhdymme lähettämään ja varustamme muonalla. Tässä lennättimen ääressä on Itämeren laivaston Keskuskomitean puheenjohtajan sijainen, sillä Dybenko matkusti tänään kello 10 illalla Pietariin.

III. KESKUSTELU ITÄMEREN LAIVASTON KESKUSKOMITEAN
PUHEENJOHTAJAN SIIJAISEN TOV. IZMAILOVIN KANSSA

— Montako hävittäjää ja muuta taistelukuntoista alusta voitte lähettää?

— Voimme lähettää linjalaiva „Respublikan” ja kaksi hävittäjää.

— Turvaatteko te ne samoin muonalla?

— Meillä laivastossa on muonaa, ja alukset varustetaan muonalla. Voin sanoa varmuudella, että kaikki lähettämämme hävittäjäalukset ja linjalaiva „Respublika” täyttävät varmasti tehtävänsä vallankumouksen puolustamisessa. Asevoimien lähettämisestä teidän ei tarvitse olla huolissanne. Lähettämme varmasti.

— Kuinka monen tunnin kuluttua?

— Viimeistään 18 tunnin. Tarvitseeko lähettää heti?

— Kyllä. Hallitus on ehdottomasti vakuuttunut viipymättömän lähettämisen tarpeellisuudesta, jotta linjalaiva tulisi Merikanavaan mahdollisimman lähelle rantaa.

— Koska linjalaiva on suuri, kahdentoista tuuman tykistöllä varustettu alus, se ei voi asettua rannan lähelle: siten se voidaan kaapata suorastaan paljain käsin. Siihen tarkoitukseen on hävittäjäalukset, joissa on pienikaliberinen tykistö ja konekivääreitä; mitä tulee linjalaivaan, niin sen pitää seisoa osapuilleen redillä tai risteilijä „Auroran” vierellä, sillä sen tykistö ampuu 25 virstan päähän, — yleensä tästä huolehtivat matruusit ja komentajat.

— Hävittäjien pitää tulla Nevalle Rybatskojen kylän luo suojaamaan Nikolain rautatietä ja koko lähiympäristöä.

— Kyllä, kaikki se tulee tehtyä. Mitä vielä?

— Onko „Respublikalla” radiolennätin ja voiko se pitää Pietarin kanssa yhteyttä matkalla ollessaan?

— Ei ainoastaan „Respublikalla”, vaan myös hävittäjillä, jotka pitävät yhteyttä Eiffelin tornin kanssa. Yleensä vakuutamme, että kaikki suoritetaan hyvin.

— Voimmeko siis luottaa, että kaikki mainitut alukset lähtevät viipymättä matkaan?

— Kyllä, voitte. Annamme heti kiireelliset määräykset, jotta mainitut alukset saapuvat määräaikana Pietariin.

— Onko teillä varalla kiväärejä ja patruunia? Lähettäkää mahdollisimman paljon.

— On, mutta laivoilla niitä on vähän. Mitä on, sen lähetämme.

— Näkemiin. Terveisiä.

— Näkemiin. Tekö puhuitte? Sanokaa nimenne.

— Lenin.

— Näkemiin. Ryhdymme panemaan täytäntöön.

*Julkaistu ensi kerran v. 1922
„Proletarskaja Revoljuitsija”
aikakauslehden 10. numerossa*

*Julkaistaan
lennätinnauhan mukaan*

**PIETARIN VARUSKUNNAN RYKMENTTIEN
EDUSTAJAIN NEUVOTTELUKOKOUS
LOKAKUUN 29 (MARRASKUUN 11) pnä 1917⁶⁴**

SANOMALEHTISELOSTUS

1

TILANNEKATSAUS

Poliittista tilannetta ei tarvitse selostaa pitkälti. Poliittinen kysymys on nyt aivan lähellä sotilaallista kysymystä. On liiankin selvää, että Kerenski on saanut kornilovilaiset puolelleen, heitä lukuun ottamatta hänellä ei ole kehen nojata. Moskovassa he ovat vallanneet Kremlin, mutta laitakaupunginosat, missä työläiset ja yleensä köyhin väestö asuvat, eivät ole heidän hallussaan. Rintamalla ei kukaan kannata Kerenskiä. Yksinpä horjuvatkin ainekset, kuten esimerkiksi rautatieläisten liiton jäsenet, kannattavat dekreettiä rauhasta ja maasta.

Talonpoikien, sotilaiden ja työläisten valtaenemmistö kannattaa rauhanpolitiikkaa.

Se ei ole bolshevikkien politiikkaa eikä yleensä „puolue”-politiikkaa, vaan työläisten, sotilaiden ja talonpoikien, t.s. kansan enemmistön politiikkaa. Me emme toteuta bolshevikkien ohjelmaa, ja maakysymyksessä ohjelmamme on otettu kokonaan talonpoikien evästyksistä.

Ei ole meidän syympä, että eserrät ja menshevikit poistuivat. Valta tarjouduttiin jakamaan heidän kanssaan, mutta he haluavat odottaa, kunnes taistelu Kerenskiä vastaan on päättynyt.

Kutsuimme kaikkia osallistumaan hallitukseen. Vasemmostoeserrät sanoivat haluavansa tukea Neuvostohallituksen politiikkaa. He eivät rohjenneet edes ilmoittaa olevansa eri mieltä uuden hallituksen ohjelmasta.

Maaseudulla uskotaan „Delo Narodan” kaltaisia sanomalehtiä. Täällä kaikki tietävät eserrien ja menshevikkien poistuneen sen takia, että he jäivät vähemmistöksi. Pietarin varuskunta tietää sen. Se tietää, että me halusimme

Neuvostojen kokoomushallitusta. Emme erottaneet ketään Neuvostosta. Elleivät he halunneet yhteistyötä, sen pahempi heille. Sotilaiden ja talonpoikain joukot eivät seuraa menshevikkejä ja eserriä. Olen varma, että missä tahansa työläisten ja sotamiesten kokouksessa yhdeksän kymmenesosaa kannattaa meitä.

Kerenskin yritys on yhtä surkeaa seikkailua kuin Kornilovinkin yritys. Mutta nyt on vaikea hetki. Tarvitaan tarmokkaita toimenpiteitä järjestyksen aikaansaamiseksi muonituksessa, sodan vastoinkäymisien lopettamiseksi. Me emme voi odottaa emmekä voi sietää Kerenskin kapinaa yhtään päivää. Jos kornilovilaiset järjestävät uuden hyökkäyksen, niin heille vastataan samoin kuin tänään vastattiin junkkarikoululaisten kapinaan. Syyttäkööt junkkarikoululaiset itseään. Otimme vallan miltei ilman verenvuodatusta. Jos olikin uhreja, niin ainoastaan meidän puoleltamme. Koko kansa on toivonut juuri sitä politiikkaa, mitä uusi hallitus toteuttaa. Hallitus ei ole ottanut politiikkaansa bolshevikeilta, vaan rintamasotilailta, maa-seudun talonpojilta ja kaupunkien työläisiltä.

Dekreetti työväenvalvonnasta ilmestyy aivan lähipäivinä. Toistan: poliittinen tilanne on nyt sama kuin sotilaallinen tilanne. Me emme voi antaa Kerenskin voittoa: silloin ei tule rauhaa, ei maata eikä vapautta. Uskon varmasti, että Pietarin sotilaat ja työläiset, jotka ovat juuri vieneet päätökseen voittoisan kapinan, kykenevät nujertamaan kornilovilaiset. Meillä on ollut epäkohtia. Sitä ei sovi kieltää. Niiden takia olemme yhtä ja toista menettäneet. Mutta nuo epäkohdat voidaan poistaa. Tuntiakaan, minuuttiakaan menettämättä meidän pitää järjestäytyä itse ja järjestää esikunta, se on tehtävä jo tänään. Järjestäytyttyämme me pystymme turvaamaan itsellemme voiton muutamassa päivässä tai ehkäpä pikemminkin.

Työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain tahdosta muodostettu hallitus ei salli kornilovilaisten tehdä siitä pilkkua.

Poliittisena tehtävänä sekä sotilaallisena tehtävänä on esikunnan järjestäminen, aineellisten voimien keskittäminen, sotilaiden turvaaminen kaikella tarvittavalla; tämä pitää tehdä menettämättä tuntiakaan, minuuttiakaan, jotta kaikki sujuisi edelleen yhtä voittoisasti kuin tähänkin asti.

2

PUHEENVUORO JOUKKO-OSASTOJEN ASEISTAMISESTA

Suuren epäjärjestyksen ajasta on tehty loppu. On nimetty esikuntapäällikkö. Siitä tullaan tiedottamaan. Horjunnan aika on ohi. Sotilaallisen järjestyksen ja yhteyksien puute tuntui kovin kärkevästi. Nyt on todettu joukko-osastoissa olevan paljon yhtenäisyyttä ja innostusta. Teidän itsenne pitää käydä asioihin käsiksi, itsenne pitää tarkastaa jokainen teko, onko suoritettu kaikki, mikä on annettu tehtäväksi, onko otettu yhteys työläisjärjestöihin j.n.e. Työläiset tulevat siinä avuksenne. Annan teille erään neuvon: luottamatta kehenkään tarkastakaa valvontavaliokunnan tai rykmenttien edustajain avulla jokainen tiedotus, onko käsky täytetty, ovatko varastoja koskevat tiedot oikeat. Käykää itse käsiksi asioihin, tarkastakaa kaikki itse, ottakaa huomioon kaikkinaiset varastot, jokainen askel — siinä paras menestyksen tae.

3

PUHEENVUORO JARJESTYKSEN AIKAANSAAMISESTA
KAUPUNGISSA

Yhdyn täydellisesti jo lausuttuun mielipiteeseen, että työläisten on otettava suorittaakseen osa työstä kaupungin suojelemiseksi. Tässä yhteisessä työssä sotilaat opettavat työläisiä käyttämään aseita. Meidän tehtävämme, jota emme saa hetkeksikään unohtaa, on kansan yleinen aseistaminen ja vakinaisen sotaväen lakkauttaminen. Jos työläisväestö saadaan mukaan, niin työ helpottuu. Tovereiden ehdotus, että kokoonnuttaisiin joka päivä, on paikallaan. On aivan oikein sanottu, että Venäjän vallankumous tuo paljon uutta, mitä ei ole ollut yhdessäkään vallankumouksessa. Sellaista elintä kuin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoja ei ole ollut. Teidän pitää yhtyä työläisiin, he antavat teille kaiken sen, mitä porvaristo on tähän asti antanut huonosti. Jokaisen joukko-osaston on huolehditava yhdessä työläisjärjestön kanssa siitä, että tätä teidän sotaanne varten varataan kaikki mitä tarvitaan eikä odotella käskyä ylhäältäpäin. Heti tästä yöstä lähtien on ryhdyttävä täyttämään tätä tehtävää itsenäisesti. Älkööt odotelko käskyjä esikunnasta, vaan tehkөөn joukko-osasto itse ehdotuksiaan. Teillä on sellainen keino, jollaista porvaristolla ei ole milloinkaan ollut: sillä on vain yksi keino — ostaminen, mutta te voitte ottaa yhteyden itse työläisiin, jotka kaiken sen tuottavat.

„Pravda“ № 174,
marraskuun 13 (lokakuun 31) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON RADIOSANOMA LOKAKUUN 30 (MARRASKUUN 12) pnä 1917

Kaikille. Kaikille.

Yleisvenäläinen Neuvostojen edustajakokous on muodostanut uuden Neuvostohallituksen. Kerenskin hallitus on kukistettu ja vangittu. Kerenski on paennut. Kaikki laitokset ovat Neuvostohallituksen hallussa. Lokakuun 29 päivänä alkoi niiden junkkarikoululaisten kapina, jotka lokakuun 25 päivänä vapautettiin kunniasanaa vastaan. Kapina tukahdutettiin samana päivänä. Kerenski ja Savinkov ovat päässeet junkkarikoululaisten sekä kasakkajoukkojen erään osan kanssa petoksella Tsarskoje Seloon asti. Neuvostohallitus on mobilisoinut voimia torjuakseen kornilovilaisen uuden hyökkäyksen Pietariin. Pääkaupungin luo on kutsuttu laivasto panssarilaiva „Respublikan” johdolla. Kerenskin junkkarikoululaiset ja kasakat horjuvat. Meille on saapunut Kerenskin leiristä vankeja, jotka vakuuttavat, että kasakoita on petetty ja että jos he oppivat ymmärtämään, mistä on kysymys, niin he eivät ammu. Neuvostohallitus on ryhtynyt kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin verenvuodatuksen ehkäisemiseksi. Ellei verenvuodatusta onnistuta välttämään, jos Kerenskin osastot alkavat kuitenkin tulittaa, niin Neuvostohallitus tulee käyttämään säälimättömiä keinoja uuden kerenskiläis-kornilovilaisen hyökkäyksen tukahduttamiseksi.

Saatamme tietoon, että Neuvostojen edustajakokous, joka on jo päättynyt, hyväksyi kaksi tärkeää dekreettiä:

1) kaikkien tilanherrain maiden viipymättömästi luovuttamisesta talonpoikaiskomiteain haltuun ja 2) demokraattisen rauhan tarjoamisesta.

Neuvostohallituksen puheenjohtaja

Vladimir Uljanov (Lenin)

„Izvestija TsIK” № 212,
lokakuun 31 päivä 1917

*Julkaistaan
„Izvestija TsIK” lehdessä
tekstin mukaan*

VIRKAILIJAIN SÄÄNTÖJEN HAHMOTELMA

1. Kaikki valtion, järjestöjen ja yksityisten omistamissa suurissa tuotantolaitoksissa (joissa on vähintään 5 palkkatyöläistä) työskentelevät virkailijat sitoutuvat täyttämään heille kuuluvat tehtävät ja pysymään toimesaan, elleivät hallitus, työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot tai ammattiliitot anna erikoista lupaa poistua.

2. Ensimmäisessä §:ssä esitetyn säännön rikkominen samoin kuin kaikkinaisen huolimattomuus asiainhoidon luovuttamisessa ja selonteossa hallitukselle ja vallanelimille tahi yleisön ja kansantalouden palvelemisessa rangaistaan takavarikoimalla syyllisen koko omaisuus sekä vankeusrangaistuksella aina 5 vuoteen asti.

Kirjoitettu lokakuun lopulla 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1928
VIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS SÄÄDÖKSEKSI TYÖVÄENVALVONNASTA ⁶⁵

1. Kaikissa teollisuus-, kauppa-, pankki-, maatalous-y.m. laitoksissa, joissa työläisten ja virkailijain lukumäärä (yhteensä) on vähintään 5 henkeä tai joiden liikevaihto tekee vähintään 10.000 ruplaa vuodessa, kaikkien tuotteiden ja raaka-aineiden tuotanto, säilytys sekä osto ja myynti saatetaan *työväen valvonnan* alaiseksi.

2. Työväenvalvontaa toteuttavat laitoksen kaikki työläiset ja virkailijat joko välittömästi, jos laitos on niin pieni, että tämä käy päinsä, tai valitsemiensa edustajain välityksellä, jotka on valittava *heti* yleisissä kokouksissa, joissa on pidettävä pöytäkirjaa vaaleista ja valittujen nimet on saatettava hallituksen sekä työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain paikallisneuvostojen tietoon.

3. Merkitykseltään yleisvaltakunnallisen laitoksen tai tuotannon (ks. 7. §) pysäyttäminen samoin kuin sen toiminnan kaikkalainen muuttaminenkin ilman työläisten ja virkailijain valitsemien edustajain lupaa on ehdottomasti kielletty.

4. Näiden valittujen edustajain tarkastettavaksi on annettava poikkeuksetta *kaikki* tilikirjat ja asiapaperit samoin kuin *kaikki* varastot sekä tarveaine-, työväline- ja tuotevarat ilman pienintäkään poikkeusta.

5. Työläisten ja virkailijain valitsemien edustajain päätökset ovat laitosten omistajille velvoittavia ja vain ammattiliitot ja edustajakokoukset voivat kumota niitä.

6. Kaikissa merkitykseltään yleisvaltakunnallisissa laitoksissa *kaikki* omistajat sekä *kaikki* työläisten ja virkailijain valitsemat edustajat, jotka on valittu toteuttamaan työväenvalvontaa, ovat vastuussa valtiolle mitä tiukimman järjestyksen ja kurin ylläpitämisestä sekä omai-

suuden varjelemisesta. Leväperäisyyteen tai varastojen, tilikirjojen y.m. salaamiseen syyllistyneet henkilöt tuomitaan menettämään koko omaisuutensa sekä vankeusrangaistukseen aina 5 vuoteen asti.

7. Merkitykseltään yleisvaltakunnallisiksi laitoksiksi katsotaan kaikki ne laitokset, jotka toimivat maanpuolustuksen hyväksi, samoin kuin sellaisetkin, jotka ovat tavalla tai toisella yhteydessä väestöjoukkojen toimeentulolle välttämättömien tarvikkeiden tuotantoon.

8. Tarkempia sääntöjä työväenvalvonnasta laativat työläisten edustajain paikallisneuvostot sekä tehdaskomiteain ja virkailijain komiteain konferenssit edustajainsa yleisissä kokouksissa.

*Kirjoitettu vuoden 1917
lokakuun 26 ja 31 (marraskuun 8
ja 13) pn välisenä aikana*

*Julkaistu marraskuun 16 (3) pnä 1917
„Pravda“ lehden 178. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHEENVUOROT VSDTP(b):n KESKUSKOMITEAN
ISTUNNOSSA MARRASKUUN 1 (14) p:nä 1917**

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

1

Lenin on sitä mieltä, että Kamenevin politiikasta on tehtävä loppu heti paikalla. Vikzhelin⁶⁶ kanssa ei enää kannata puhua. On lähetettävä sotajoukkoja Moskovaan. Lenin ehdottaa päätöslauselman Vikzhelistä. Vikzhel ei kuulu Neuvostoon eikä sitä saa sinne päästää; Neuvostot ovat vapaaehtoisia elimiä, eikä Vikzhelillä ole kannatusta joukkojen keskuudessa.

2

Lenin on sitä mieltä, että neuvottelujen piti olla sotatoimien diplomaattisena verhona. Ainoa oikea päätös olisi se, että tehtäisiin loppu horjuvien horjunnasta ja itse tultaisiin päättäväisiksi. Pitää mennä moskvalaisten avuksi, ja silloin meidän voittomme on turvattu.

3

Tämä on peruskysymys, ja on aika tehdä loppu epäröinnistä. On selvää, että Vikzhel kannattaa Kaledineja ja Korniloveja. Ei saa horjua. Meitä kannattaa työläisten ja talonpoikain sekä sotaväen enemmistö. Kukaan ei ole täällä todistanut, että joukot olisivat meitä vastaan; on oltava joko Kaledinin asiamiesten kanssa tai joukkojen kanssa. Meidän pitää nojautua joukkoihin, pitää lähettää maaseudulle agitaattoreita. Vikzhel velvoitettiin kuljettamaan sotajoukot Moskovaan, se kieltäytyi, meidän on vedettava joukkoihin, ja ne heittävät Vikzhelin pois.

**VSDTP (b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖSLAUSELMA
KK:n SISÄISTÄ OPPOSITIOTA KOSKEVASTA
KYSYMYKSESTÄ MARRASKUUN 2 (15) pnä 1917**

Keskuskomitea toteaa tämän istunnon historiallisen tärkeyden ja pitää sen vuoksi välttämättömänä määritellä ne kaksi asennetta, jotka ovat tulleet täällä esiin.

1) Keskuskomitea toteaa, että KK:ssa muodostunut oppositio on kokonaisuudessaan loitonnut bolshevismin ja yleensä proletaarisen luokkataistelun kaikista perusasemista, koska se toistelee niitä syvästi epämarxilaisia sanontoja, että Venäjällä sosialistinen vallankumous ei ole mahdollinen ja että on annettava periksi neuvostojärjestön ilmeisen vähemmistön ultimaatumeille ja eroamisuhkauksille, ja rikkoo täten Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen tahtoa ja päätöstä ja sabotoi tällä tavoin jo alkanutta proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktatuuria.

2) Keskuskomitea langettaa kaiken vastuun vallankumoustyön jarruttamisesta ja kyseisellä hetkellä rikollisesta horjunnasta tämän opposition kannettavaksi, kehottaa sitä siirtämään väittelynsä ja skepsiksensä lehdistöön ja vetäytymään syrjään käytännöllisestä työstä, johon opposition kannattajat eivät luota. Tämä oppositiohan ei ilmennä mitään muuta kuin porvariston aiheuttamaa säikkyneisyyttä ja heijastaa väestön väsähtäneen (eikä vallankumouksellisen) osan mielialoja.

3) Keskuskomitea tähdentää, että jos luovuttaisiin aito bolshevistisesta hallituksesta, olisi se Neuvostovallan tunnuksen kavaltamista, kun kerran Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen enemmistö antoi vallan tälle hallitukselle ketään edustajakokouksesta erottamatta.

4) Keskuskomitea tähdentää, että kun ryhdytään pikku-
maisesti tinkimään, että Neuvostoihin yhdistettäisiin
ei-neuvostotyyppisiä järjestöjä, t.s. järjestöjä, jotka eivät
ole tilanherrojen ja kapitalistien kukistamiseksi taistelevien
joukkojen vallankumouksellisen etujoukon vapaaehtoisia
yhtymiä, niin se on työläisten, sotilaiden ja talonpoikain
Neuvostojen vallan tunnuksen kavaltamista.

5) Keskuskomitea tähdentää, että Neuvostojen vähemmistön
ultimaatumeihin ja uhkauksiin myöntyminen on täydellistä
luopumista ei ainoastaan Neuvostovallasta, vaan myös
demokratismista, sillä tällaiset myönnytykset merkitsevät
sitä, että enemmistö pelkää käyttää hyväksi enemmistö-
asemaansa, ne ovat alistumista anarkian ja minkä tahansa
vähemmistön ultimaatumien toistamisen edessä.

6) Keskuskomitea tähdentää, ettei se erottanut ketään
Neuvostojen II yleisvenäläisestä edustajakokouksesta, vaan
on nytkin aivan valmis palauttamaan poistuneet ja tunnus-
tamaan näiden poistuneiden koalition Neuvostojen puitteissa,
joten sellaiset puheet, etteivät bolshevikit muka halua
jakaa valtaa kenenkään kanssa, ovat ehdottomasti valhetta.

7) Keskuskomitea tähdentää, että nykyisen hallituksen
muodostamispäivänä, muutamaa tuntia ennen sen muodostamista
KK kutsui istuntoonsa kolme vasemmistolaisen sosialistivallankumouksellisten
edustajaa ja ehdotti heille virallisesti hallitukseen osallistumista.
Vasemmistoeserrien kieltäytyminen, vaikka se olikin väliaikainen
ja ehdollinen, langettaa näille vasemmistoeserille kokonaan
ja täydellisesti kaiken vastuun siitä, ettei sopimusta
heidän kanssaan saatu aikaan.

8) Keskuskomitea muistuttaa, että on olemassa bolshevikkiryhmän
esittämä Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen päätös,
jossa ilmaistiin valmius täydentää Neuvostoa sekä sotilailla
taisteluhaudoista että talonpojilla paikkakunnilta, maaseudulta,
joten sellaiset väitteet, että bolshevikkihallitus muka vastustaa
liittoutumista talonpoikien kanssa, ovat valhetta. Päinvastoin.
KK toteaa, että hallituksemme maalaki, joka on jäljennetty
kokonaan eserrien evästyksestä, on todistanut käytännössä
bolshevikkien täydellisen ja mitä vilpittömimmän valmiuden
liittoutua Venäjän väestön valtaenemmistön kanssa.

9) Keskuskomitea tähdentää vihdoin, että kaikista vaikeuksista huolimatta sosialismin voitto Venäjällä ja Euroopassa turvataan vain jatkamalla järkkymättömästi nykyisen hallituksen politiikkaa. Keskuskomitea ilmaisee täydellisen varmuutensa tämän sosialistisen vallankumouksen voitosta ja kehottaa kaikkia epäileviä ja horjuvia hylkäämään kaikki epäilynsä ja tukemaan koko sydämestään ja antaumuksellisella tarmolla tämän hallituksen toimintaa.

Lenin

*Julkaistu
ilman kolmea ensimmäistä kohtaa
marraskuun 17 (4) pnä 1917
„Pravda” lehdessä 180. numerossa*

*Täydellisesti julkaistu ensi kerran
v. 1932 V. I. Leninin Teosten
2. ja 3. painoksessa, XXX osa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

VSDTP(b):n KESKUSKOMITEAN ENEMMISTÖN ULTIMAATUMI VÄHEMMISTÖLLE

VSDTP:n (bolshevikkien) Keskuskomitean enemmistö, joka hyväksyy täydellisesti Kansankomissaarien Neuvoston tähän asti toteuttaman politiikan, katsoo välttämättömäksi esittää Keskuskomitean vähemmistölle seuraavan jyrkän lausunnon.

Puolueemme nykyinen politiikka on määritelty toveri Leninin ehdottamassa ja KK:n eilen, marraskuun 2 p:nä hyväksymässä päätöslauselmassa *. Jokainen yritys, jonka tarkoituksena on saada puolueemme luopumaan vallasta, julistetaan tässä päätöslauselmassa proletariaatin asian kavaltamiseksi, koska Neuvostojen yleisvenäläinen edustajakokous antoi miljoonien työläisten, sotilaiden ja talonpoikien nimessä tämän vallan meidän puolueemme edustajille meidän ohjelmamme pohjalla. Tämä taktiikkamme peruslinja, joka juontuu koko taistelustamme sovittelupolitiikkaa vastaan ja jota noudatimme kapinassa Kerenskin hallitusta vastaan, muodostaa nyt bolshevismin vallankumouksellisen olemuksen ja saa jälleen KK:n hyväksymisen,— sitä on kaikkien puolueemme jäsenten ja ensi kädessä Keskuskomitean vähemmistön ehdottomasti noudatettava.

Mutta vähemmistön edustajat niin ennen KK:n eilistä istuntoa kuin istunnon jälkeenkin ovat harjoittaneet ja harjoittavat sellaista politiikkaa, joka on aivan selvästi suunnattu puolueemme peruslinjaa vastaan ja demoralisoi meidän omia rivejämme aiheuttaen epärointiä hetkellä,

* Ks. tätä osaa, ss. 261—263. *Toim.*

jolloin tarvitaan mitä suurinta lujuttua ja järkkymättömyyttä.

Niinpä eilen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa, johon vähemmistöön kuuluvat KK:n jäsenet osallistuivat välittömästi, bolshevikkiryhmä äänesti avoimesti KK:n päätöstä vastaan (kysymyksessä puolueemme määrällisestä ja henkilökohtaisesta edustuksesta hallituksessa). Tällainen KK:n jäsenten ennen kuulumaton kurin rikkominen KK:n selän takana, sen jälkeen kun KK:ssa oli monta tuntia käyty näiden samojen opposition edustajain aiheuttamaa väittelyä, tekee meille päivänselväksi, että oppositio aikoo ajaa puolue-elimet karille itsepintaisuudellaan, sabotoimalla puolueen toimintaa sellaisella hetkellä, jolloin puolueen kohtalo, vallankumouksen kohtalo riippuu tämän toiminnan lähimmästä tuloksesta.

Me emme voi emmekä haluakaan kantaa vastuuta tällaisesta asiaintilasta.

Esittäessämme KK:n vähemmistölle tämän lausunnon me vaadimme kategorista kirjallista vastausta kysymykseen, sitoutuuko vähemmistö alistumaan puoluekuriin ja toteuttamaan sitä politiikkaa, joka on määritelty KK:n hyväksymässä toveri Leninin päätöslauselmassa.

Jos saamme kieltävän tai epämääräisen vastauksen tähän kysymykseen, niin käännyimme heti Pietarin komitean, Moskovan komitean, Toimeenpanevan Keskuskomitean bolshevikkiryhmän, Pietarin kaupunkikonferenssin ja puolueen ylimääräisen edustajakokouksen puoleen esittäen seuraavan vaihtoehtoisen ehdotuksen:

Joko puolueen on annettava nykyisen opposition tehtäväksi muodostaa uusi valta yhdessä niiden liittolaisten kanssa, joiden nimessä oppositio sabotoi nykyään meidän työtämme,— ja silloin me katsomme, ettei meitä mikään sido tähän uuteen valtaan, joka ei voi saada aikaan muuta kuin horjuntaa, voimattomuutta ja kaaosta.

Tai — siitä olemme varmoja — puolue hyväksyy ainoan mahdollisen vallankumouksellisen linjan, joka on osoitettu KK:n eilisessä päätöksessä, ja silloin puolueen on kehoitettava päättäväisesti opposition edustajia siirtämään hajotustyönsä puoluejärjestömme ulkopuolelle. Muuta ulospääsyä ei ole eikä voi olla. Kahtia jakautuminen olisi tietenkin äärettömän surullinen asia. Mutta rehellinen ja avoin jakautuminen on nyt verrattomasti parempi kuin sisäinen

sabotointi, kuin omien päätösten tyhjäksi tekeminen, hajoitus ja prostraatio. Emme ainakaan epäile hetkeäkään, että jos erimielisyytemme (jotka pääpiirteissään ovat meidän sekä „Novaja Zhiznin” ja Martovin ryhmien erimielisyyksien toistumista) asetettaisiin joukkojen tuomittavaksi, niin täten turvattaisiin meidän politiikallemme vallankumouksellisten työläisten, sotilaiden ja talonpoikain ehdoton ja uhrautuvainen kannatus ja saatettaisiin horjuva oppositio hyvin pian voimattomuudessaan eristetyksi.

Kirjoitettu marraskuun 3 (16) pnä 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1922
„Proletarskaja Revoljutsija”
aikakauslehden 7. numerossa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS PAINOVAPAUSTA 67

Porvaristo on tarkoittanut painovapaudella sitä, että rikkailla on ollut vapaus lehtien julkaisemiseen, että kapitalistit ovat anastaneet lehdistön, mikä on todellisuudessa johtanut kaikkialla, kaikissa maissa, muun muassa vapaimmissakin maissa, lehdistön lahjottavuuteen.

Työläisten ja talonpoikain hallitus tarkoittaa painovapaudella lehdistön vapauttamista pääoman ikeestä, paperitehtaiden ja kirjapainojen muuttamista valtion omaisuudeksi, sitä, että jokaiselle tietyn suuruiselle kansalaisryhmälle (esim. 10.000) annetaan yhtäläinen oikeus paperivarojen vastaavan osan ja kirjapainotyön vastaavan määrän hyväksikäyttämiseen.

Ensimmäinen toimenpide tämän päämäärän saavuttamiseksi, joka liittyy erottamattomasti työtätekevien vapauttamiseen pääoman ikeestä, on se, että työläisten ja talonpoikain Väliaikainen hallitus nimittää Tutkintalautakunnan tutkimaan julkaisujen ja pääoman välisiä yhteyksiä, julkaisujen varojen ja tulojen lähteitä, lahjoittajain ryhmän kokoonpanoa, sanomalehtien tappioiden korvaamista ja yleensä niiden koko taloutta. Kaikkinainen tilikirjojen, laskujen tai muiden asiapapereiden salaaminen Tutkintalautakunnalta samoin kuin jokainen tietoisesti väärin annettu lausunto rangaistaan vallankumouksellisen oikeuden päätöksen mukaisesti.

Kaikki sanomalehtien omistajat, osakeyhtiöiden jäsenet sekä kaikki virkailijat veloitetaan esittämään heti kirjalliset selostukset ja tiedot mainituista kysymyksistä lehdistön ja pääoman välisiä yhteyksiä ja lehdistön riippuvai-

suutta pääomasta tutkivalle *Tutkintalautakunnalle* Pietariin Smolnan instituuttiin.

Tutkintalautakuntaan nimitetään seuraavat henkilöt: *

Lautakunnalla on oikeus täydentää kokoonpanoaan, kutsua erikoistuntijoita ja todistajia, vaatia kaikkien tilikirjojen näyttämistä j.n.e.

Kirjoitettu marraskuun 4 (17) pnä 1917

*Julkaistu ensi kerran
marraskuun 7 pnä 1932
„Pravda“ lehdessä numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

* Käsikirjoitukseen on jätetty paikka nimiluettelolle. *Toim.*

**YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN ISTUNTO
MARRASKUUN 4 (17) pnä 1917**

1

PUHE LEHDISTÖKYSYMYKSESTÄ ⁶⁸

Tov. Karelin vakuutti meille, että se tie, jolle hän lähtee, johtaa sosialismiin, mutta sillä tavalla sosialismiin kulkeminenhan on takaperin kulkemista. Trotski oli oikeassa: painovapauden nimessä järjestettiin junkkarikoululaisten kapina, julistettiin sota Pietarissa ja Moskovassa. Tällä kertaa sosialistivallankumoukselliset eivät esiintyneet sosialisteina eivätkä vallankumouksellisina. Tällä viikolla kaikki lennätinlaitokset olivat Kerenskin hallussa. Vikzhel oli heidän puolellaan. Mutta heillä ei ollut sotajoukkoja. Sotaväki kannatti meitä. Mitättömän pieni ryhmä aloitti kansalaissodan. Se ei ole päättynyt. Kaledinilaiset lähestyivät Moskovaa ja iskujoukot Pietaria. Me emme tahdo kansalaissotaa. Meidän sotajoukkomme menettelivät hyvin kärsivällisesti. Ne odottelivat eivätkä alkaneet ampuu, ja ensin iskuryhmäläiset ampuivat kolme meidän sotilastamme. Krasnovia kohtaan käytettiin lieviä keinoja. Hänet pantiin vain kotiarestiin. Me olemme kansalaissotaa vastaan. Jos se kuitenkin jatkuu, niin mitä meidän on tehtävä? Trotski oli oikeassa kysyessään, kenen nimessä te puhutte. Kysyimme Krasnovilta, voiko hän antaa Kaledinin puolesta kirjallisen sitoumuksen, ettei tämä tule jatkamaan sotaa. Luonnollisesti hän vastasi, ettei voinut. Kuinka me voimme lopettaa toimenpiteet vihollista vastaan, ellei se ole lopettanut vihamielistä toimintaansa?

Kun meille tarjotaan rauhanehdot, niin suostumme neuvottelemaan. Mutta tähän asti ovat meille ehdottaneet rauhaa sellaiset henkilöt, joista rauha ei riipu. Ne ovat

olleet vain hyviä sanoja. Onhan „Retsh” kaledinilaisten äänenkannattaja. Saatamme uskoa täydellisesti eserien vilpittömyyteen, mutta heidän selkensä takanahan ovat Kaledin ja Miljukov.

Mitä lujamielisempiä te olette, sotilaat ja työläiset, sitä enemmän saamme aikaan. Ja päinvastoin meille sanotaan: „he eivät ole vielä lujia, jos päästävät käsistään Miljukovin”. Olemme jo ennenkin sanoneet, että vallattuamme vallan me lakkautamme porvarilliset lehdet. Jos siedämme näitä sanomalehtiä, niin se merkitsee, ettemme ole enää sosialisteja. Se joka sanoo: „antakaa porvarillisten lehtien ilmestyä”, ei käsitä, että olemme menossa täyttä vauhtia sosialismiin. Lakkautettiinhan tsaristiset sanomalehdet sen jälkeen, kun tsaarivalta oli kukistettu. Nyt olemme kukistaneet porvarillisen ikeen. Yhteiskunnallinen vallankumous ei ole meidän keksimämme,— Neuvostojen edustajakokouksen jäsenet julistivat sen,— kukaan ei esittänyt vastalauseita, kaikki hyväksyivät dekreetin, jossa se julistettiin. Porvaristo julisti vapauden, tasa-arvoisuuden ja veljeyden. Työläiset sanovat: „me tarvitsemme muuta”. Meille sanotaan: „me peräännyimme”. Ei, toverit, eserrät ovat menneet takaisin Kerenskin puolelle. Meille sanotaan, että päätöslauselmassamme on uutta. Tietysti me esitämme uutta sen vuoksi, että kuljemme sosialismiin. Kun eserrät esiintyivät I ja II Duumassa, niin heitäkin pilkattiin, että he puhuvat uutta.

Yksityisten ilmoitusten julkaiseminen on julistettava monopoliksi. Kirjaltajain liiton jäsenet katsovat asiaa leipäpalan kannalta. Me annamme sen heille, mutta toisessa muodossa. Emme saa antaa porvaristolle mahdollisuutta parjata meitä. On nimitettävä heti lautakunta tutkimaan porvarillisten sanomalehtien riippuvaisuutta pankeista. Millaista vapautta nämä lehdet tarvitsevat? Eivätköhän vain sellaista vapautta, että saavat ostaa suuret määrät paperia ja palkata suuret määrät mustentuhrijoita? Meidän pitää poistaa tällainen painovapaus, joka on riippuvainen pääomasta. Tällä kysymyksellä on periaatteellinen merkitys. Kulkiessamme yhteiskunnalliseen vallankumoukseen emme saa lisätä Kaledinin pommeihin valhepommeja.

Lakiehdotuksessamme on tietenkin puutteellisuuksia. Mutta Neuvostot tulevat soveltamaan sitä kaikkialla

paikkakuntiensa olosuhteiden mukaisesti. Emme ole byrokraatteja emmekä halua soveltaa sitä kaikkialla kirjaimellisesti, niin kuin entisajan kanslioissa. Muistan eserrien sanoneen: miten tavattoman vähän maaseudulla tiedetään. Siellä ammennetaan kaikki tiedot „Russkoje Slovoista”. Ja niinpä me olemme syyssä, että olemme jättäneet sanomalehdet porvariston huostaan. Pitää kulkea eteenpäin, uuteen yhteiskuntaan, ja suhtautua porvarillisiin sanomalehtiin samalla tavalla kuin helmi- ja maaliskuussa suhtauduimme mustasotnialaisiin lehtiin.

2

VASTAUS VASEMMISTOESERRIEN KYSELYYN

Vasemmistoeserrien tekemään kyselyyn⁶⁹ vastaa Lenin. Hän palauttaa mieliin, että kumouksen ensimmäisinä päivinä bolshevikit kehottivat vasemmistoeserrien edustajia osallistumaan uuteen hallitukseen, mutta vasemmistoeserrien ryhmä, joka ei halunnut jakaa vasemmanpuoleisten naapuriensa kanssa vastuuta näinä raskaina, kriittisinä päivinä, kieltäytyi itse ryhtymästä yhteistyöhön bolshevikkien kanssa.

Uusi valta ei voinut ottaa toiminnassaan lukuun kaikkia esteitä, joita sen tielle saattoi nousta kaikkia muodollisuuksia tarkasti noudatettaessa. Hetki oli perin vakava eikä siinä saanut viivytellä. Ei saanut tuhlata aikaa rosoisten kohtien siloitteluun, sillä neidän antoivat vain ulkonäön muuttamatta mitään uusien toimenpiteiden sisällyssä. Niinhän Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokouskin, hyläten kaikki muodolliset haitat, hyväksyi yhdessä laajassa istunnossaan kaksi yleismaailmallisesti tärkeää lakia. Vaikka porvarillisen yhteiskunnan näkökannalta katsoen näissä laeissa olisikin muodollisia puutteellisuuksia, niin valtahan on Neuvostoilla, jotka voivat tehdä tarvittavia korjauksia. Kerenskin hallituksen rikollinen toimettomuus saattoi maan ja vallankumouksen perikadon partaalle; viivyttely on todellakin samaa kuin kuolema, ja säätäessään lakeja, joissa on otettu huomioon laajojen kansanjoukkojen odotukset ja toiveet, uusi valta asettaa tienviittoja elämän uusien muotojen kehittämisen tiellä. Paikallisneuvostot voivat muunnella, laajentaa ja täydentää hallituksen antamia perussäännöksiä paikkakunnan olosuhteiden ja ajan mukaan. Joukkojen

aktiivinen luova toiminta, juuri se on uuden yhteiskuntaelämän tärkein tekijä. Ryhtykööt työläiset luomaan työväenvalvontaa tehtaissaan, varustakoot maaseutua tehdastuotteilla, vaihtakoot niitä viljaan. Yksikään valmiste, yksikään naula viljaa ei saa jäädä tilinpidon ulkopuolelle, sillä sosialismi on ennen kaikkea tilinpitoa. Sosialismia ei luoda ylhäältä tulevien käskyjen mukaan. Virallisen byrokraattinen automatismi on sen hengelle vierasta; elävä, luova sosialismi on itsensä kansanjoukkojen aikaansaannos.

3

KAKSI PUHEENVUOROA VASEMMISTOESERRIEN
KYSELYN JOHDOSTA

I

Lenin koskettelee konkreettisia syytöksiä, joita on esitetty Kansankomissaarien Neuvostoa vastaan. Muravjovin päiväkäskystä ⁷⁰ Kansankomissaarien Neuvosto sai tietää vasta sanomalehdistä, sillä ylipäällikölle on myönnetty oikeus antaa omalla vastuullaan sellaisia päiväkäskyjä, jotka eivät siedä lykkäystä. Mainittu päiväkäsky ei sisältänyt mitään uuden vallan hengen vastaista, mutta sen sanamuoto saattoi johtaa epäsuotuisiin väärinkäsityksiin, josta syystä Toimeenpaneva Keskuskomitea kumosi päiväkäskyn. Edelleen te arvostelette maadekreettiä. Mutta tässä dekreetissä on huomioitu kansan vaatimukset. Te moititte meitä kaavamaisuudesta. Entä missä ovat teidän luonnoksenne, korjauksenne ja päätöslauselmanne? Missä ovat teidän lainsäädännöllisen luomistyönne hedelmät? Teillä oli vapaus luoda niitä. Mutta me emme niitä näe. Sanotte meidän olevan äärimmäisyyteen meneviä, entä ketä te olette? Parlamenttijarrutuksen puolustajia, sen samaisen parlamenttijarrutuksen, jota nimitettiin ennen juonitteluksi. Jos olette tyytymättömiä, kutsukaa koolle uusi edustajakokous, toimikaa, mutta älkää puhuko vallan luhistumisesta. Valta kuuluu meidän puolueellemme, joka nojautuu laajojen kansanjoukkojen luottamukseen. Vaikka muutammat toverimme ovatkin ottaneet sellaisen ryhmäohjelman, jolla ei ole mitään yhteistä bolshevismien kanssa, niin Moskovan työläisjoukot eivät seuraa Rykovia ja Noginia. Tov. Proshjan sanoi, että Suomessa, missä vasemmistoeserrät olivat kosketuksessa joukkojen kanssa, he pitivät välttämättömänä vallankumouksellisen sosialismin

vasemmistosiiven kiinteää yhteistyötä. Kun täällä vasemmistoeserrät eivät yhdy meihin, niin sillä he vain osoittavat, että heillä on täällä sama kohtalo kuin edeltäjilläänkin — puolustuskantalaisilla. He ovat irtautuneet kansasta.

II

Vedoten puolueen edustajakokousten esimerkkiin ja puoluekuriin alistumisen välttämättömyyteen Lenin ilmoitti osallistuvansa äänestykseen.

4

PUHE JA PÄÄTÖSLAUSELMA SEN JOHDOSTA, ETTÄ NOGIN
ILMOITTI EROAVANSA KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTOSTA

I

Lenin toteaa, että sanat „Länsi on häpeällisesti vaiti”⁷¹ ovat internationalistille sopimattomia. Vain sokea saattaa olla näkemättä, millaisessa käymistilassa ovat työväenjoukot Saksassa ja Lännessä. Saksan proletariaatin huippukerros, sosialistinen intelligenssi siellä samoin kuin kaikkialla muuallakin on enimmäkseen isänmaan puolustuksen kannalla. Mutta proletariaatin pohjakerrokset ovat valmiita vastoin johtajiensa tahtoa vastaamaan meidän kutsumme. Saksan armeijassa ja laivastossa vallitseva hirmuinen kuri ei voinut estää oppositioainesten esiintymistä. Saksan laivaston vallankumoukselliset merimiehet tiesivät jo ennakolta, että heidän yrityksensä oli tuomittu epäonnistumaan, mutta menivät sankarillisesti varmaan turmioon saadakseen kuolemallaan herätetyksi kansassa vielä uinuvan kapinahengen. „Spartakus” ryhmä kehittää yhä voimaperäisemmin vallankumouksellista propagandaansa. Proletariaatin ihanteiden puolesta väsymättömästi taistelevan Liebknechtin nimi tulee päivä päivältä yhä tunnetummaksi Saksassa.

Me uskomme Lännen vallankumoukseen. Tiedämme, että se on kiertämätön, mutta sitä ei tietenkään voida tehdä tilauksesta. Saatoimmeko me viime joulukuussa tietää helmikuun tulevat tapahtumat tarkasti? Tiesimmekö syyskuussa varmasti, että kuukauden kuluttua Venäjän vallankumoukselliset kansanjoukot suorittavat maailman suurimman kumouksen? Tiesimme, että vanha valta oli tulivuoren huipulla. Monien oireiden mukaan saatoimme päätellä siitä suuresta maanalaisesta työstä, joka oli käyn-

nissä syvällä kansan tietoisuudessa. Tunsimme sähköä ilmassa. Tiesimme, että se kiertämättä purkautuu puhdistavaksi ukkoseksi. Mutta emme voineet ryhtyä ennustelemaan tuon ukkosen alkamispäivää ja -hetkeä. Samanlaisen tilanteen kuin meillä oli näemme nyt myös Saksassa. Sieläkin kasvaa se kansanjoukkojen epämääräinen tyytymättömyys, joka kiertämättä valautuu kansan liikehtimisen eri muotoihin. Emme voi antaa asetusta vallankumouksesta, mutta mekin voimme edistää sitä. Ryhdymme järjestämään taisteluhaidoissa veljeilyä, autamme Lännen kansoja aloittamaan voittamattoman sosialistisen vallankumouksen. Tov. Zaks puhui edelleen sosialismin luomisesta dekreeteillä. Mutta eikö nykyinen valta kutsu itse joukkoja luomaan elämän parhaita muotoja? Jalostusteollisuuden tuotteiden vaihto viljaan, tuotannon tiukka valvonta ja tilinpito ovat sosialismin alkua. Niin, meillä tulee olemaan työn tasavalta. Joka ei halua tehdä työtä, sen ei pidä syödäkään.

Edelleen, missä sitten ilmenee puolueemme eristyneisyys? Siinä, että eräät intelligentit erkanevat siitä. Mutta me saamme päivä päivältä yhä suurempaa kannatusta talonpoikaiston keskuudessa. Vain se voittaa ja pystyy pitämään vallan, joka uskoo kansaan, joka sukeltaa kansan elävän luomistyön lähteeseen.

II

Toimeenpaneva Keskuskomitea antaa Kansankomissarien Neuvoston tehtäväksi suunnitella seuraavaan istuntoon mennessä ehdokkaat sisäasiain sekä kaupan ja teollisuuden kansankomissarien virkaan ja velvoittaa tov. Kollegajevin ottamaan vastaan Maanviljelyksen kansankomissariin tehtävät.

„Izvestija TsIK” № 218,
marraskuun 7 pñä 1917

Julkaistaan
„Izvestija TsIK” lehden
tekstin mukaan

**PUHE PIETARIN TYÖLÄISTEN JA SOTILAIDEN
EDUSTAJAIN NEUVOSTON SEKÄ RINTAMAN
EDUSTAJAIN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA
MARRASKUUN 4 (17) pnä 1917**

SANOMALERTISELOSTUS

En voi tehdä laajaa selostusta, voin vain tiedottaa lyhyesti uuden hallituksen tilanteesta, sen ohjelmasta ja sen tehtävistä.

Te tiedätte, miten yksimielistä oli rauhanpolitiikan vaatiminen, viipymättömän rauhantarjouksen vaatiminen. Koko Euroopassa ja meillä ei ole ainoatakaan porvarillista ministeriä, joka ei olisi lupailut rauhaa; Venäjän sotilaat ovat vakuuttuneet noiden puheiden valheellisuudesta; heille lupailtiin rauhanpolitiikkaa, mutta ei tarjottu rauhaa, vaan sen asemesta ajettiin hyökkäykseen. Me pidimme hallituksemme ensimmäisenä velvollisuutena tarjota rauhaa heti, ja tämä tarjous on tehty.

Lenin selittää, millä ehtoilla uusi hallitus on tarjonnut rauhaa, ja jatkaa: Jos valtakunnat saavat säilyttää siirtomaansa, niin se tulee merkittävään, ettei tämä sota pääty milloinkaan. Mikä on siis ulospääsynä? On yksi ulospääsy: työläisten ja talonpoikain vallankumouksen voitto pääomasta. Emme ole milloinkaan luvanneet, että sota voidaan lopettaa yhdellä iskulla, lyömällä pistimet maahan. Sota on käynnissä siksi, että miljardipääomat, jotka ovat jakaneet koko maailman keskenään, ovat törmänneet yhteen, eikä sotaa voida lopettaa hävittämättä pääoman valtaa.

Kosketellessaan vallan siirtymistä Neuvostojen käsiin Lenin sanoo havainneensa nykyään uuden ilmiön: talonpojat eivät usko, että koko valta kuuluu Neuvostoille, he odottelevat yhä jotain hallitukselta unohtaen, ettei Neuvosto ole yksityinen, vaan valtion laitos. Me sanomme, että haluamme uuden valtion, että Neuvoston pitää vaihtaa

vanha virkamiehistö, että koko kansan pitää oppia hallitsemaan. Ojentautukaa täyteen mittaanne, ryhdistäytykää, niin silloin uhkaukset eivät meitä pelota. Junkkarikoulu-laiset yrittivät järjestää kapinan, mutta me nujersimme heidät; he järjestivät Moskovassa mellakan ja Kremlin muurilta ammuskelivat sotilaita. Mutta kun kansa oli voittanut, niin se jätti vihollisille sekä sotilaskunnian että aseetkin.

Vikzhel uhkaa meitä lakolla, mutta me käännyimme joukkojen puoleen ja kysymme niiltä, haluavatko ne saattaa lakollaan sotilaat rintamalla ja kansan selustassa nälänhätään, ja olen varma, etteivät rautatieläisproletaarit suostu lakkoon. Meitä soimataan siitä, että panemme toimeen pidätyksiä. Niin, me panemme toimeen pidätyksiä ja tänään pidätimme Valtionpankin johtajan. Meitä soimataan, että harjoitamme terroria, mutta emmehän me harjoita ja toivottavasti emme tulekaan harjoittamaan sellaista terroria kuin Ranskan vallankumoukselliset, jotka mestasivat giljotiinilla aseettomia ihmisiä. Toivottavasti emme tule sitä tekemäänkään, koska voima on meidän puolellamme. Suorittaessamme pidätyksiä olemme sanooneet, että päästämme pidätetyt vapaaksi, jos he antavat kirjallisen sitoumuksen, että eivät tule sabotoimaan. Ja sellainen kirjallinen sitoumus on annettu. Meidän puutteellisuutenme on siinä, että neuvostojärjestö ei ole vielä oppinut hallitsemaan, pidämme liian paljon kokouksia. Jakautukoot Neuvostot osastoihin ja ryhtykööt hallitsemaan. Meidän tehtävänämmä on luoda sosialismia. Muutama päivä sitten työläiset saivat lain tuotannon valvonnasta. Tämän lain mukaisesti tehdaskomiteat ovat valtionlaitos. Työläisten on viivyttelämättä toteutettava tämä laki elämässä. Työläiset antavat talonpojille kangasta ja rautaa, talonpojat antavat viljaa. Äsken tapasin Ivanovo-Voznesenskista saapuneen toverin, ja hän sanoi minulle, että se on tärkeintä. Sosialismi on tilinpitoa. Jos haluatte ottaa luetteloihin jokaisen rauta- ja kangaskappaleen, niin se onkin sosialismia. Tuotantoa varten tarvitsemme insinöörejä ja pidämme heidän työtään erittäin suuressa arvossa. Maksamme heille mielellämme. Emme aio riistää heiltä toistaiseksi heidän etuoikeutettua asemaansa. Jokainen, joka haluaa tehdä työtä, on meille arvokas, mutta älköön hän työskennelkö niin kuin päällikkö,

vaan kuin toisten kanssa samanarvoinen työläisten valvonnan alaisena. Meillä ei ole vihan häivääkään eri henkilöitä kohtaan, ja tulemme ponnistelemaan auttaaksemme heitä siirtymään uuteen asemaan.

Mitä tulee talonpoikiin, niin sanomme: työtätekevää talonpoikaa pitää auttaa, keskivarakkaan etuja ei saa loukata, rikkaalle on pantava pakko. Lokakuun 25 päivän vallankumouksen jälkeen meitä uhkailtiin, että meidät tuhotaan. Oli sellaisia ihmisiä, jotka säikähtivät sitä ja tahtoivat paeta vallanpidosta, mutta meitä ei onnistuttu tuhoamaan. Ei onnistuttu sen vuoksi, että vihollisemme voivat saada tukea vain junkkarikoululaisilta, kansa on meidän puolellamme. Elleivät sotamiehet ja työläiset olisi nousseet järjestään kaikki, valta ei olisi milloinkaan pudonnut vallanpitäjien käsistä. Valta siirtyi Neuvostoille. Neuvostot ovat kansan täydellisen vapauden järjestö. Me, Neuvostohallitus, olemme saaneet valtuutemme Neuvostojen edustajakokoukselta ja tulemme toimimaan niin kuin olemme toimineet tähän asti, varmoina teidän kannatuksestanne. Emme ole ketään erottaneet. Kun menshevikit ja eserrät poistuivat, niin se oli heidän puoleltaan rikos. Kehotimme vasemmistoeserriä osallistumaan hallitukseen, mutta he kieltäytyivät. Emme tahdo tinkiä vallasta, emme halua panna sitä kauppatavaraksi. Emme päästä valtaan kaupunginduumaa, tuota kornilovilaisten keskusta. Sanoetaan, että olemme eristettyjä. Porvaristo on luonut ympärillemme valheen ja parjauksen ilmapiirin, mutta en ole vielä nähnyt ainoatakaan sotamiestä, joka ei olisi tervehtinyt ihastuneena vallan siirtymistä Neuvostoille. En ole nähnyt ainoatakaan talonpoikaa, joka olisi puhunut Neuvostoja vastaan. Tarvitaan talonpoikaisköyhälistön ja työläisten liitto, ja silloin sosialismi voittaa koko maailmassa. (Neuvoston jäsenet nousevat paikoiltaan ja saattavat Leniniä myrskyisin kunnianosoituksin.)

VASTAUS TALONPOIKAIN KYSELYIHIN ⁷²

Vastaukseksi talonpoikain tekemiin lukuisiin kyselyihin selitetään, että koko valta valtiossa on nyt siirtynyt täydellisesti työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoille. Työväen vallankumous on voittanut Pietarissa ja Moskovassa, se voittaa Venäjän kaikilla muillakin paikkakunnilla. Työläisten ja talonpoikain hallitus turvaa talonpoikaisjoukkojen, talonpoikaisköyhälistön, talonpoikain enemmistön ja työläisten liiton tilanherroja vastaan, kapitalisteja vastaan.

Sen vuoksi talonpoikain edustajain Neuvostot, ensi kädessä ujestien ja sen jälkeen kuvernementtien Neuvostot ovat tästä lähtien aina Perustavaan kokoukseen asti valtiiovallan täysivaltaisia elimiä paikkakunnilla. Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous *lakkautti* tilanherrojen maanomistuksen. Asetuksen maasta on antanut jo nykyinen työläisten ja talonpoikain Väliaikainen hallitus. Tämän asetuksen nojalla kaikki tilanherrojen maat joutuvat täydellisesti talonpoikain edustajain Neuvostojen huostaan.

Volostien maakomiteain on otettava heti paikalla kaikki tilanherrojen maat huostaansa, tiukan tilinpidon alaisiksi, ja suojeltava täydellistä järjestystä, varjeltava tarkasti entistä tilanherrojen omaisuutta, joka on nyt tullut koko kansan omaisuudeksi ja jota on sen vuoksi kansan itsensä varjeltava.

Kaikki volostien maakomiteain määräykset, jotka on annettu talonpoikain edustajain ujestineuvostojen suostumuksesta, ovat *laki* ja ne on toteutettava ehdottomasti ja viivyttelämättä.

Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen muodostama työläisten ja talonpoikain hallitus on nimeltään Kansankomissaarien Neuvosto.

Kansankomissaarien Neuvosto kehottaa talonpoikia ottamaan paikkakunnilla kaiken vallan itse omiin käsiinsä. Kaikki työläiset tulevat täydellisesti, kaikin tavoin kannattamaan talonpoikia, järjestämään koneiden ja maatalouskaluston tuotannon ja pyytävät talonpoikia auttamaan tuomalla viljaa.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

Pietari.
Marraskuun 5 pnä 1917.

„Izvestija TsIK” № 219,
marraskuun 8 pnä 1917

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

VÄESTÖLLE

Toverit — työläiset, sotamiehet, talonpojat, kaikki työtätekevät!

Työläisten ja talonpoikain vallankumous on voittanut Pietarissa lopullisesti lyötyään hajalle ja otettuaan vangiksi Kerenskin pettämiin vähälukuisten kasakkain viimeiset rippeet. Vallankumous on voittanut myös Moskovassa. Junkkarikoululaiset ja muut kornilovilaiset allekirjoittivat Moskovassa rauhanehdot, junkkarikoululaisten aseistariisumisen ja Pelastuskomitean⁷³ hajottamisen jo ennen kuin Pietarista lähteneet muutamat sotavoimia kuljettavat junat olivat ehtineet saapua sinne.

Rintamalta ja maaseudulta tulee virtanaan joka päivä ja joka tunti tiedotuksia, että sotilaiden valtaenemmistö taisteluhaidoissa ja talonpoikain valtaenemmistö ujeiteissa kannattaa uutta hallitusta ja sen lakeja rauhan tarjoamisesta ja maan antamisesta heti talonpojille. Työläisten ja talonpoikain vallankumouksen voitto on turvattu, sillä sitä tukee jo kansan enemmistö.

On täysin ymmärrettävää, että tilanherrat ja kapitalistit, *korkeimmissa* viroissa olevat toimihenkilöt ja virkamiehet, jotka ovat kiinteästi sidottuja porvaristoon, sanalla sanoen kaikki rikkaat ja rikkaiden puolta pitävät suhtautuvat uuteen vallankumoukseen vihamielisesti, tekevät vastarintaa estääkseen sen voiton, uhkaavat lopettaa pankkien toiminnan, vahingoittavat tai pysäyttävät eri laitosten työtä, häiritsevät sitä kaikin tavoin, jarruttavat sitä milloin välittömästi, milloin välillisesti. Jokainen luokkatietoinen työläinen käsitti mainiosti, että me tulemme varmasti kohtaamaan sellaista vastarintaa, bolshevikien puoluelehdistö kirjoitti siitä monta kertaa. Työtätekevät

luokat eivät pelästy hetkeksikään tätä vastarintaa, eivät vavahda vähääkään porvariston kannattajain uhkausten ja lakkojen takia.

Meitä kannattaa kansan enemmistö. Meitä kannattaa työtätekevien ja sorrettujen enemmistö koko maailmassa. Meidän asiamme on oikea. Voittomme on turvattu.

Kapitalistien ja korkeimmissa viroissa olevien toimihenkilöiden vastarinta murretaan. Me emme ota yhdeltäkään ihmiseltä omaisuutta ilman erikoista valtion lakia pankkien ja syndikaattien kansallistamisesta. Tätä lakia valmistellaan. Yksikään työtätekevä ja työntekijä ei menetä kopeekkaakaan; päinvastoin, hänelle tullaan antamaan apua. Muita toimenpiteitä, paitsi mitä ankarinta tilinpitoa ja valvontaa sekä aikaisemmin säädettyjen verojen perimistä, hallitus ei aio panna toimeen.

Näiden oikeudenmukaisten vaatimusten nimessä kansan valtaenemmistö on liittynyt työläisten ja talonpoikain väliaikaisen hallituksen ympärille.

Toverit työtätekevät! Muistakaa, että *te itse* hallitsette nyt valtiota. Kukaan ei auta teitä, ellette itse yhdy ja ota valtion *kaikkia asioita omaan* huostaanne. *Teidän* Neuvostonne ovat nyt valtiovallan elimiä, täysivaltaisia, ratkaisevia elimiä.

Liittykää Neuvostojenne ympärille. Lujittakaa niitä. Ryhtykää asiaan käsiksi itse alhaaltapäin, ketään odottelematta. Saattakaa voimaan ankara vallankumouksellinen järjestys, tukahduttakaa armotta anarkiayritykset, joita juopot, huligaanit, vastavallankumoukselliset junkkari-koululaiset, kornilovilaiset ja muut sellaiset tulevat tekemään.

Saattakaa käytäntöön erittäin tiukka tuotteiden tuotannon ja tilinpidon valvonta. Vangitkaa ja antakaa kansan vallankumouksellisen oikeuden tuomittavaksi kaikki, jotka rohkenevat vahingoittaa kansan asiaa, ilmenipä tuo vahingoittaminen tuotannon sabotointina (turmelemisena, jarrutusena, estotoimenpiteinä) tai vilja- ja elintarviketarastojen salaamisena, viljalastien pidättämisenä tahi rautatie-, posti-, lennätin- ja puhelintoiminnan häiritsemisenä ja yleensä millaisena tahansa vastarintana, joka on tarkoitettu vahingoittamaan suurta rauhan asiaa, maiden luovuttamista talonpojille tai tuotantoa ja tuotteiden jakoa koskevan työväenvalvonnan turvaamista.

Toverit työläiset, sotamiehet, talonpojat ja kaikki työtä-
tekevät! Ottakaa *kaikki* valta *omien* Neuvostojenne
käsiin. Varjelkaa, suojelkaa maata, viljaa, tehtaita, tuo-
tantovälineitä, tuotteita, kulkulaitosta kuin silmäterään-
ne — kaikki se on tästä lähtien *täydellisesti* teidän,
koko kansan omaisuutta. Vähitellen, talonpoikain enemmis-
tön annettua suostumuksensa ja hyväksymyksensä, heidän
ja työläisten *käytännöllisen* kokemuksen antamien
osviittojen mukaan me lähdemme kulkemaan varmasti ja
järkkymättömästi sosialismin voittoa kohti, jonka sivisty-
neimpien maiden valveutuneet työläiset varmentavat ja
joka antaa kansoille kestävän rauhan ja vapauttaa ne kai-
kesta sorrosta ja kaikesta riistosta.

Marraskuun 5 pnä 1917.

Pietari.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

„Pravda” № 182,
marraskuun 20 (7) pnä 1917

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

**VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN
TYÖVÄENPUOLUEEN (BOLSHEVIKKIEN)
KESKUSKOMITEALTA**

*Tovereille Kameneville, Zinovjeville, Rjazanoville ja
Larinille*

Keskuskomitea on jo kerran esittänyt ultimaatumin teidän politiikkanne huomattavimmille edustajille (Kameneville ja Zinovjeville) vaatien heitä alistumaan täydellisesti Keskuskomitean päätöksiin ja sen linjaan, lopettamaan täydellisesti sen työn sabotoinnin ja hajottavan toimintansa*.

Erotessaan Keskuskomiteasta teidän politiikkanne edustajat jäivät kuitenkin puolueeseen ja siten sitoutuivat alistumaan Keskuskomitean päätöksiin. Siitä huolimatta te ette ole rajoittuneet harjoittamaan arvostelua puolueen sisällä, vaan kylvätte epävarmuutta vielä päättymättömään kapinaan osallistuvien taistelijain riveihin ja rikkoen puoluekuria jatkatte Keskuskomitean päätösten tyhjäksi tekemistä ja sen työn jarruttamista puolueemme ulkopuolella, Neuvostoissa, kunnallislaitoksissa, ammattiliitoissa j.n.e.

Tämän takia Keskuskomitean on pakko toistaa ultimaatuminsa ja kehottaa teitä antamaan viipymättä kirjallisen sitoumuksen joko siitä, että alistutte Keskuskomitean päätöksiin ja noudatatte kaikessa toiminnassanne sen politiikkaa, tai että vetäydytte syrjään kaikesta julkisesta puolue-toiminnasta ja luovutte kaikista vastuullisista toimista työväenliikkeessä puolueen edustajakokoukseen asti.

* Ks. tätä osaa, ss. 264—266. *Toim.*

Jos kieltäydytte antamasta jompaakumpaa sitoumusta, on Keskuskomitean pakko asettaa kysymys teidän viipymättömästä erottamisestanne puolueesta.

Kirjoitettu
marraskuun 5 tai 6 (18 tai 19) pnä 1917

Julkaistu ensi kerran v. 1927
kirjasessa „Puolue Zinujevin ja
Kamenevin rikkuruutta vastaan
lokakuussa 1917”

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

**VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN
TYÖVÄENPUOLUEEN (BOLSHEVIKKIEN)
KESKUSKOMITEALTA**

**KAIKILLE PUOLUEEN JÄSENILLE JA KAIKILLE VENÄJÄN
TYÖTÄTEKEVILLE LUOKILLE**

Toverit!

Kaikille on tunnettua, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisessa yleisvenäläisessä edustajakokouksessa bolshevikkipuolueen edustajat olivat enemmistönä.

Tämä tosiasia on tärkein seikka vastikään tapahtuneen ja niin Pietarissa ja Moskovassa kuin myös koko Venäjällä voittaneen vallankumouksen ymmärtämisessä. Juuri tämän tosiseikan unohtavat ja sivuuttavat aina kaikki kapitalistien kannattajat ja heidän tahattomat apurinsa, jotka horjuttavat uuden vallankumouksen perusperiaatetta: *kaikki valta Neuvostoille*. Venäjällä ei tule olla muuta hallitusta kuin *Neuvostohallitus*. Venäjällä on pystytetty Neuvostovalta, ja hallituksen siirtyminen toisen neuvostopuolueen käsistä toisen puolueen käsiin voi tapahtua ilman mitään vallankumousta, pelkällä Neuvostojen päätöksellä, yksinkertaisesti uusilla Neuvostojen edustajain vaaleilla. Neuvostojen toisessa yleisvenäläisessä edustajakokouksessa bolshevikkipuolue sai enemmistön. Sen tähden vain tämän puolueen muodostama hallitus on Neuvostohallitus. Ja kaikki tietävät, että muutamaa tuntia ennen uuden hallituksen muodostumista ja sen jäsenluettelon esittämistä Neuvostojen toiselle yleisvenäläiselle edustajakokoukselle bolshevikkipuolueen Keskuskomitea kutsui istuntoonsa kolme vasemmistoeserrien ryhmän huomatuinta jäsentä, toveri Kamkovin, Spiron ja Karelinin, ja kehotti heitä osallistumaan uuteen hallitukseen. Olemme kovin pahoillamme, että toverit vasemmistoeserrät kieltäytyivät,

pidämme heidän kieltäytymistään vallankumousmiehille ja työätekevien kannattajille sopimattomana, olemme valmiita ottamaan vasemmistolaiset eserrät hallitukseen milloin hyvänsä, mutta ilmoitamme, että Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen enemmistöpuolueena olemme oikeutettuja ja kansan edessä *velvollisia* muodostamaan hallituksen.

Kaikki tietävät, että puolueemme Keskuskomitea esitti Neuvostojen toiselle yleisvenäläiselle edustajakokoukselle aito bolshevistien kansankomissaarien ehdokaslistan ja että *edustajakokous hyväksyi tämän aito bolshevistisen hallituksen listan.*

Sen tähden ne vilpilliset väitteet, että bolshevikkihallitus *ei* muka ole Neuvostohallitus, ovat läpeensä valheellisia ja niitä levittävät ja voivat levittää vain kansan viholliset, vain Neuvostovallan viholliset. Päinvastoin, *vain* bolshevikkihallitus voidaan nyt, Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen jälkeen, kolmannen koollekutsu-miseen saakka tai Neuvostojen uusiin vaaleihin saakka tahi kunnes Toimeenpaneva Keskuskomitea muodostaa uuden hallituksen,— *vain* bolshevikkihallitus voidaan nyt tunnustaa *Neuvostohallitukseksi.*

* * *

Toverit! Muutamat puolueemme Keskuskomitean ja Kansankomissaarien Neuvoston jäsenet — Kamenev, Zinovjev, Nogin, Rykov, Miljutin ja eräät muut — erosivat eilen, marraskuun 4 p:nä, puolueemme Keskuskomiteasta ja — kolme viimeksi mainittua — Kansankomissaarien Neuvostosta. Niin suuresta puolueesta kuin meidän puolueestamme ei voinut, politiikkamme proletaarisesta val-lankumouksellisesta suunnasta huolimatta, olla löytymättä erinäisiä tovereita, jotka taistelussa kansan vihollisia vastaan eivät olleet kyllin lujia ja järkkymättömiä. Nykyhetkellä puolueemme tehtävät ovat todella valtavia ja vaikeudet suunnattoman suuria,— ja muutamat puolueemme jäsenet, jotka aikaisemmin työskentelivät vastuunalaisilla paikoilla, pelästyivät porvariston rynnistystä ja pakenivat keskuudestamme. Koko porvaristo ja kaikki sen apurit riemuitsevat tämän johdosta, vahingoniloisina huutavat hajaannuksesta, ennustavat bolshevikkihallituksen tuhoa.

Toverit! Älkää uskoko tuota valhetta. Eronneet toverit ovat menetelleet kuin rintamakarkurit, koska he ovat poistuneet heille uskotuilta paikoilta ja vieläpä rikkoneet sitä puolueemme Keskuskomitean suoranaista päätöstä, että heidän pitää olla eroamatta edes niin kauan, kunnes Pietarin ja Moskovan puoluejärjestöt tekevät siitä päätöksen. Tuomitsemme päättäväisesti tämän rintamakarkuruuden. Olemme syvästi vakuuttuneita, että kaikki tietoiset työläiset, sotamiehet ja talonpojat, jotka kuuluvat puolueeseemme tai ovat myötämielisiä sille, tuomitsevat rintamakarkurien menettelyn yhtä päättäväisesti.

Mutta me sanomme, että muutaman, puolueemme huippukerrokseen kuuluvan henkilön karkuruus ei horjuta hetkekiskään eikä hiuskarvan vertaa puolueemme mukana kulkevien *joukkojen* yhtenäisyyttä eikä siis horjuta puoluettamekaan.

Muistattehan, toverit, että kaksi rintamakarkuria, Kamenev ja Zinovjev, esiintyivät jo Pietarin kapinan edellä kuin rintamakarkurit ja rikkurit, sillä he eivät rajoittuneet yksistään siihen, että äänestivät vuoden 1917 lokakuun 10 päivänä pidetyssä ratkaisevassa Keskuskomitean istunnossa kapinaa vastaan, vaan senkin *jälkeen*, kun Keskuskomitea oli tehnyt päätöksen, he harjoittivat puolueytöntekijäin keskuudessa agitaatiota kapinaa vastaan. Kaikki tietävät, että ne sanomalehdet, jotka pelkäävät asettua työläisten puolelle ja jotka kallistuvat enemmän porvariston puolelle (esimerkiksi „Novaja Zhizn”), nostivat silloin koko porvarilehdistön kanssa hälinän ja huudon puolueemme „hajoamisesta”, „kapinan myttyynmenosta” y.m.s. Mutta elämä kumosi pian toisten valheet ja parjaukset sekä hälvensi toisten epäröinnin, horjunnan ja pelkuruuden. Se „myrsky”, joka aiottiin nostaa Pietarin kapinan ehkäisemiseen tähtäävien Kamenevin ja Zinovjevin edesottamusten johdosta, osoittautui *myrskyksi vesilasissa*, ja joukkojen valtava nousu, miljoonien työläisten, sotamiesten ja talonpoikain suuri sankaruus Pietarissa ja Moskovassa, rintamalla, taisteluhaudoissa ja maaseudulla heitti syrjään rintamakarkurit yhtä helposti kuin juna heittää syrjään lastut.

Hävetkööt siis kaikki vähäuskoiset, kaikki horjujat, kaikki epäröijät ja kaikki ne, jotka ovat antaneet porvariston pelotella itseään tai uskoneet porvariston välittömien ja

välillisten apurien huutoja. Pietarin, Moskovon ja muiden paikkakuntien työläisten ja sotilaiden laajoissa *joukoissa ei ole* horjunnan *häivääkään*. Puolueemme seisoo yksimielisesti ja lujasti, yhtenä miehenä Neuvostovallan vartiossa, kaikkien työtätekevien ja ennen kaikkea työläisten ja talonpoikaisköyhälistön etujen vartiossa!

Porvarilliset kynäniekat ja henkilöt, jotka ovat antaneet porvariston pelotella itseään, syyttävät kuorossa meitä siitä, että olemme peräänantamattomia, että olemme leppymättömiä, ettemme halua jakaa valtaa toisen puolueen kanssa. Se ei ole totta, toverit! *Me kehoitimme* ja kehoitamme vasemmistoeserriä jakamaan vallan kanssamme. Ei ole meidän syyämme, että *he kieltäytyivät*. Me aloitimme neuvottelut ja sen jälkeen, kun Neuvostojen toinen edustajakokous oli päättynyt, teimme näissä neuvotteluissa kaikenlaisia myönnytyksiä, jopa niin pitkälle meneviä, että suostuimme ehdollisesti ottamaan mukaan niitä edustajia, jotka lähetti eräs osa Pietarin kaupunginduumasta, tuosta kornilovilaisten pesäkkeestä, jonka kansa pyyhkäisee ensimmäisenä pois, jos kornilovilaiset heittiöt, jos kapitalistien ja tilanherrain pojat, junkkarikoululaiset yrittävät uudelleen vastustaa kansan tahtoa, kuten he yrittivät viime sunnuntaina Pietarissa ja kuten he aikovat tehdä vieläkin (sitä todistavat Purishkevitshin salaliiton paljastus ja eilen, marraskuun 3 p:nä häneltä takavarikoidut asiapaperit). Mutta ne herrat, jotka ovat vasemmistolaisen eserien selän takana ja toimivat heidän välityksellään porvariston eduksi, ovat käsittäneet myöntävyytemme meidän heikkoudeksemme ja käyttäneet sitä hyväkseen esittääkseen meille uusia uhkavaatimuksia. Herrat Abramovitsh ja Martov saapuivat marraskuun 3 päivän neuvotteluun ja esittivät uhkavaatimuksen: ei mitään neuvotte-luja siihen saakka, kunnes meidän hallituksemme lopettaa vangitsemiset ja porvarilehtien lakkauttamiset.

Niin puolueemme kuin Neuvostojen edustajakokouksen Toimeenpaneva Keskuskomiteakin *kieltäytyivät* täyttämästä tätä uhkavaatimusta, joka on ilmeisesti lähtöisin Kaledinin, porvariston, Kerenskin ja Kornilovin kannattajilta. Purishkevitshin salaliitto sekä se, että marraskuun 5 p:nä Pietariin ilmaantui 17. armeijakunnan tiettyä osaa edustava lähetystö, joka uhkailee meitä Pietariin kohdistuvalla hyökkäyksellä (naurettava uhkaus, sillä näiden

kornilovilaisten etujoukot on jo lyöty hajalle ja ovat paenneet Hatsinan edustalta ja suurin osa niistä on kieltäytynyt taistelemasta Neuvostoja vastaan),— kaikki nämä tapahtumat ovat osoittaneet, kenen käsistä herrojen Abramovitshin ja Martovin uhkavaatimus on *todellisuudessa* lähöisin, ketä nämä henkilöt ovat *todellisuudessa* palvelleet.

Pysykööt kaikki työtätekevät rauhallisina ja lujina! Puolueemme ei koskaan myönnö Neuvostojen vähemmistön uhkavaatimukseen, vähemmistön, joka on antanut porvariston pelotella itseään ja joka tosiasiallisesti, käytännössä, „hyvistä aikeistaan” huolimatta, esiintyy kuin nukke kornilovilaisten käsissä.

Olemme vankasti Neuvostovallan periaatteen kannalla, t.s. Neuvostojen viimeksi pidetyssä edustajakokouksessa muodostuneen *enemmistön* vallan kannalla, olimme suostuvaisia ja *olemme edelleenkin suostuvaisia* jakamaan vallan Neuvostojen vähemmistön kanssa sillä ehdolla, että tämä vähemmistö sitoutuu lojaalisesti ja rehellisesti alistumaan enemmistön tahtoon ja toteuttamaan sitä ohjelmaa, jonka *koko* Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous on *hyväksynyt* ja joka merkitsee asteittaista, mutta varmaa ja järkkymätöntä kulkua sosialismia kohti. Mutta emme alistu mihinkään uhkavaatimukseen, joita esittävät pienet intelligenttiryhvät, joilla ei ole joukkoja takanaan, vaan joiden takana ovat *tosiasiassa* vain kornilovilaiset, savinkovilaiset, junkkarikoululaiset y.m.

Pysykööt kaikki työtätekevät rauhallisina ja lujina! Puolueemme, neuvostoenemmistön puolue seisoo yksimielisenä ja yhtenäisenä heidän etujensa vartiossa, ja puolueettamme kannattavat kuten ennenkin miljoonat työläiset kaupungeissa, sotilaat taisteluhaidoissa ja talonpojat maaseudulla valmiina hinnalla millä hyvänsä saavuttamaan rauhan ja sosialismin voiton!

Kirjoitettu

marraskuun 5 ja 6 (18 ja 19) pñä 1917

Julkaistu marraskuun 20 (7) pñä 1917

„Pravda” lehdén 182. numerossa

Julkaistaan

lehdén tekstin mukaan

ALKULAUSE KIRJASEEN
„MITEN SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISET
OVAT PETTÄNEET KANSAA JA MITÄ UUSI
BOLSHEVIKKIHALLITUS ON ANTANUT KANSALLE”

Venäjän talonpoikaiston tulee nyt ottaa maan kohtalot omiin käsiinsä.

Työväen vallankumouksen voitto molemmissa pääkaupungeissa ja suurimmassa osassa Venäjän paikkakuntia on turvannut talonpojille *mahdollisuuden* ottaa maankäytön järjestely *omiin* käsiinsä. Eivät kaikki talonpojat ole vielä käsittäneet, mutta pian he käsittävät, että *heidän* talonpoikaisedustajain Neuvostonsa ovatkin todellista, varsinaista, ylintä *valtiovaltaa*.

Kun talonpojat oppivat ymmärtämään tämän, silloin heidän — talonpoikain enemmistön, työtätekevien, köyhien talonpoikien ja työläisten välinen liitto lujittuu. Niin Neuvostoissa kuin Perustavassa kokouksessakin ainoastaan *tämä* liitto eikä talonpoikien ja kapitalistien välinen liitto voi todella turvata työtätekevien edut.

On epäilemätöntä, että talonpojat oppivat hyvin pian ymmärtämään, että heidän pelastumisensa sodan kauhulta sekä tilanherrojen ja kapitalistien harjoittamalta sorrolta vaatii talonpoikaiston liittoutumista kaupunkien työtätekevien, ensi sijassa tehdastyöläisten kanssa *eikä* rikkaiden kanssa.

Jotta talonpojat ymmärtäisivät tämän mahdollisimman pian, on välttämätöntä muun muassa se, että talonpojat mitä tarkimmin ja asiakirjallisimmin tarkastavat, rinnastavat ja vertailevat eserrien („socialistivallankumouksellisten”) lupauksia, heidän lakiehdotuksiaan ja uuden hallituksen, työläisten ja talonpoikain hallituksen antamaa lakia maasta.

Tämä kirjanen onkin omistettu sellaiselle vertailulle. Tästä lukijat löytävät *asiakirjoja*, jotka ovat ennen kaikkea välttämättömiä jokaiselle, joka haluaa suhtautua asiaan tietoisesti. Tärkein eserriä koskeva asiakirja on eserräministeri Maslovin lakiehdotus maasta. Tämän lakiehdotuksen olen ottanut täydellisenä „Delo Narodasta” (Tshernovin lehdestä). Samoin olen ottanut julkaistavaksi tätä asiaa käsittelevän artikkelini „Rabotshi Putj” lehdestä*.

Täydellisenä julkaistaan tässä myös työläisten ja talonpoikain hallituksen antama laki maasta**.

Talonpoikaistoverit! Etsikää eri puolueita koskevaa totuutta ja te löydätte sen. Kerätkää itse ja vertailkaa eri puolueiden maalakiehdotuksia.

Lukekaa huolellisesti eserräministerin lakiehdotus maasta ja nykyisen, bolshevistisen, Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen valtuuttaman hallituksen antama laki maasta. Hetkeäkään epäröimättä tiedämme, millainen on oleva talonpoikien lopullinen mielipide.

N. Lenin

Pietari,
marraskuun 9 pnä 1917.

Julkaistu v. 1917 kirjasessa:

N. Lenin.

„Miten sosialistivallankumoukselliset ovat pettäneet kansaa ja mitä uusi bolshevikkihallitus on antanut kansalle”. *Sotilaiden ja talonpoikain kirjasto, № 18*

Julkaistaan kirjasen tekstin mukaan.

* Ks. tätä osaa, ss. 210—215. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 241—243. *Toim.*

**HALLITUKSEN JA PÄÄMAJAN VÄLINEN
LENNÄTINKESKUSTELU
MARRASKUUN 9 (22) pnä 1917**

— Onko siellä lennätinlaitteen ääressä ylipäällikkö?

— Dieterichs.

— Olkaa hyvä ja kutsukaa virkaa tekevä ylipäällikkö. Ellei kenraali Duhonin hoida tätä tehtävää, niin suvaitkaa pyytää se henkilö, joka on nykyään hänen sijaisenaan. Mikäli tiedämme, kenraali Duhonin ei ole vielä luopunut tehtävästään.

Päämajasta vastataan: — Virkaa tekevä ylipäällikkö kenraali Duhonin odotti teitä kello yhteen saakka yöllä, nyt hän nukkuu. Lennätinkone oli epäkunnossa ja korjauksen jälkeen päämaja käytti sitä ylimajoitusmestarin linjalla.

— Jos voitte, niin sanokaa: saitteko Kansankomissaarien Neuvoston radiosähkeen, joka lähetettiin kello 4, ja mitä on tehty Kansankomissaarien Neuvoston määräyksen täyttämiseksi?

Päämajasta vastataan: — Tänne saatiin tärkeä valtiollinen sähke, jossa ei ollut numeroa eikä päivämäärää. Sen johdosta kenraali Duhonin lähetti kenraali Manikovskille kyselyn sähkeen oikeaperäisyyden todistamiseksi välttämättömien takeiden suhteen.

— Mitä Manikovski vastasi tähän kyselyyn, mihin aikaan kysely lähetettiin ja millä tavalla: radioitse, puhelimitse vai sähkölennättimellä?

Päämajasta vastataan: — Vastausta ei ole vielä saatu, ja tunti sitten pyydettiin kiirehtimään vastausta.

— Pyydän osoittamaan täsmällisesti, mihin aikaan ja nimenomaan miten lähetettiin ensimmäinen kysely. Eikö saisi nopeammin?

Päämajasta vastataan: — Sähke lähetettiin kenraali Manikovskille sähkö- sekä radiolennättimitse, — mihin aikaan, heti sanotaan.

— Sähke lähetettiin klo 19.50.

— Miksei tätä kyselyä lähetetty samanaikaisesti minulle sota-asiain kansankomissaarina, sillä ylipäällikköhän tiesi henkilökohtaisesta keskustelustamme, että kenraali Manikovskin velvollisuuksiin kuuluu vain jatkaa teknillistä työtä varustelun ja muonituksen alalla, samalla kun sotaministeriön toiminnan poliittinen johto ja vastuu siitä lankeaa minulle.

Päämajasta vastataan: — Sen suhteen en voi vastata mitään.

— Ilmoitamme kategorisesti, että viivyttelystä näin tärkeässä valtiollisessa asiassa langetamme täyden vastuun kenraali Duhoninille ja vaadimme tiukasti ensinnäkin viipymätöntä parlamentäärien lähettämistä ja toiseksi sitä, että kenraali Duhonin itse on lennätinlaitteen ääressä huomenna täsmälleen klo 11 aamulla. Jos viivyttely johtaa nälänhätään, rappioon tai häviöön tahi anarkistisiin mellakoihin, niin koko syy lankeaa teidän niskoillenne, josta tullaan ilmoittamaan sotamiehille.

Päämajasta vastataan: — Ilmoitan tästä kenraali Duhoninille.

— Milloin ilmoitatte? — Nytkö heti? — Siinä tapauksessa odotamme Duhoninia.

Päämajasta vastataan: — Herätän heti.

— Lennätinlaitteen ääressä on virkaa tekevä ylipäällikkö kenraali Duhonin.

— Kansankomissaarit ovat lennätinlaitteen ääressä, odotamme vastaustanne.

— Päästyäni minulle juuri annetusta teidän ja ylimajoitusmestarin välisen lennätinkeskustelun nauhasta selvytyen siitä, että saamani sähkösanoma oli teidän lähettämäni, minun on aivan välttämättä, ennen kuin teen kansankomissaarien — Uljanov-Leninin, Trotskin ja Krylenkon — allekirjoituksilla varustetun sähkösanoman sisältöä vastaavan päätöksen, saatava tietooni seuraavat asiat: 1) onko Kansankomissaarien Neuvosto saanut jonkinlaisen vastauksen sotaakäyville valtakunnille lähettämäänsä vetoomukseen ja dekreettiin rauhasta; 2) mitä on aiottu tehdä meidän rintamaamme kuuluvalla Romanian

armeijalle; 3) aiotaanko ryhtyä neuvotteluihin erillisvälirauhasta ja kenen kanssa, ainoastaanko saksalaisten kanssa vai myös turkkilaisten kanssa, vai ryhdymmekö neuvotteluihin yleisestä välirauhasta?

— Teille lähetetyn sähkösanoman teksti on aivan tarkka ja selvä, siinä puhutaan välirauhanneuvottelujen viivymättömästä aloittamisesta kaikkien sotaikäyviin valtakuntien kanssa, ja samalla kun kiellämme kategorisesti oikeuden vitkuttaa tätä tärkeydeltään valtiollista asiaa millaisilla ennakkokysymyksillä tahansa, me vaadimme lähettämään viivyttelämättä parlamentäärit ja tiedottamaan meille joka tunti neuvottelujen kulusta.

Päämajasta vastataan: — Kysymykseni ovat puhtaasti teknillistä laatua, ja ellei niitä ratkaista, on mahdotonta käydä neuvotteluja.

— Te ette voi olla käsittämättä, että neuvotteluissa herää paljon teknillisiä, oikeammin sanoen, yksityiskohtia koskevia kysymyksiä, joihin vastaamme teille sitä mukaa kuin näitä kysymyksiä herää tai vihollinen asettaa niitä; sen vuoksi vaadimme vielä kerran ja jyrkästi ryhtymään viivyttelämättä ja varauksitta virallisiin neuvotteluihin välirauhan solmimisesta kaikkien sotivien maiden, niin liittolaismaiden kuin myös meitä vastaan sotaa käyviin maiden kesken. Suvaitkaa vastata täsmällisesti.

— Käsitän vain sen, että välittömiä neuvotteluja valtakuntien kanssa te ette voi käydä. Sitäkin vähemmän voin niitä minä käydä teidän nimessänne. Vain keskushallitusvallalla, jota sotaväki ja maa tukevat, voi olla vihollisen silmissä niin paljon vaikutusvoimaa ja merkitystä, että se voi saavuttaa arvovaltaisuudellaan tuloksia näissä neuvotteluissa. Olen myös sitä mieltä, että mitä pikaisimman yleisen rauhan solmiminen vastaa Venäjän etuja.

— Kieltäydyttekö kategorisesti antamasta meille tarkkaa vastausta ja täyttämästä käskyämme?

— Annoin jo tarkan vastauksen niistä syistä, jotka tekevät minulle sähkösanomanne sisältämän käskyn täyttämisen mahdottomaksi, ja toistan vielä kerran, että Venäjälle tarpeellisen rauhan voi saada aikaan vain keskushallitus. *Duhonin.*

— Venäjän tasavallan hallituksen nimessä, Kansankomissaarien Neuvoston toimeksiannosta erotamme teidät toimestanne, koska ette ole täyttänyt hallituksen määräyksiä ja olette menetellyt tavalla, joka aiheuttaa ennen kuulumattomia onnettomuuksia kaikkien maiden työtätekeville

joukoille ja varsinkin armeijoille. Sota-ajan lakien mukaisen rangaistuksen uhalla käskemme teitä jatkamaan asiain hoitoa, kunnes päämajaan saapuu uusi ylipäällikkö tai henkilö, jonka hän on valtuuttanut ottamaan teiltä vastaan asiat. Ylipäälliköksi määrätään vänrikki Krylenko.

Lenin, Stalin, Krylenko

„Izvestija TsIK” № 221,
marraskuun 10 pnä 1917

*Julkaistaan kirjasta
„Työläisten, sotilaiden, talonpoikain
ja kasakkain edustajain Neuvostojen
(11 kokoonpanon) Yleisvenäläisen
Toimeenpanevan Keskuskomitean
istuntojen pöytäkirjat”.
Moskova, 1918*

RADIOSANOMA KAIKILLE

KAIKILLE RYKMENTTI-, DIVISIOONA-, ARMEIJAKUNTA-, ARMEIJA- YNNÄ MUILLE KOMITEOILLE, KAIKILLE VALLANKUMOUKSELLISEN ARMEIJAN SOTILAILLE JA VALLANKUMOUKSELLISEN LAIVASTON MATRUSEILLE

Marraskuun 8 päivän vastaisena yönä Kansankomissaarien Neuvosto lähetti radiosanoman ylipäällikkö Duhonille antaen hänelle määräyksen tarjota viivyttelemättä ja virallisesti välirauhaa kaikille sotiville maille, niin liittolaismaille kuin myös meitä vastaan sotaa käyville maille.

Päämaja sai tämän radiosanoman marraskuun 8 pnä klo 5.05 aamulla. Duhoninia kehoitettiin tiedottamaan jatkuvasti Kansankomissaarien Neuvostolle neuvottelujen kuluista ja allekirjoittamaan välirauhansopimus vasta sen jälkeen, kun Kansankomissaarien Neuvosto on vahvistanut sen. Samaan aikaan tämä ehdotus välirauhan solmimisesta esitettiin virallisesti kaikille Pietarissa oleville liittolaismaiden täysivaltaisille edustajille.

Kun Kansankomissaarien Neuvosto ei saanut Duhonilta vastausta marraskuun 8 pn iltaan mennessä, niin se valtuutti Leninin, Stalinin ja Krylenkon ottamaan suoran lennätyhteyden Duhoniniin ja tiedustelemaan häneltä viivyttelyn syitä.

Neuvotteluja käytiin marraskuun 9 pnä klo 2—4.30 aamu-yöllä. Duhonin teki useita yrityksiä välttyäkseen selittävästä menettelyään ja antamasta tarkkaa vastausta hallituksen määräykseen, mutta kun määräys kiireellisestä virallisiin aseleoneuvotteluihin ryhtymisestä annettiin Duhoninille kategorisessa muodossa, niin hän vastasi kieltäytyvänsä alistumasta. Silloin Venäjän tasavallan hallituksen nimessä ja Kansankomissaarien Neuvoston toimeksiannosta Duhoninille ilmoitettiin, että hänet on erotettu toimestaan, koska hän ei ole alistunut hallituksen määräyksiin ja on menetellyt tavalla, joka aiheuttaa ennen

kuulumattomia onnettomuuksia kaikkien maiden työtätekeville joukoille ja varsinkin armeijoille. Samalla Duhonin velvoitettiin jatkamaan asiain hoitoa, kunnes saapuu uusi ylipäällikkö tai henkilö, jonka uusi ylipäällikkö on valtuuttanut ottamaan Duhoninilta vastaan asiat. Uudeksi ylipäälliköksi on määrätty vänrikki Krylenko.

Sotilaat! Rauhan asia on teidän käsissänne. Alkää antako vastavallankumouksellisten kenraalien ajaa karille suurta rauhan asiaa, ympäröikää heidät vartijoilla välttyäkseen vallankumouksellisen armeijan arvoa alentavalta oman kädenoikeudelta ja estääksenne näitä kenraaleja pakene-masta heitä odottavaa oikeudenkäyntiä. Säilyttäkää mitä ankarin vallankumouksellinen ja sotilaallinen järjestys.

Asemissa olevat rykmentit valitkoot heti valtuutettunsa, jotka ryhtyvät virallisiin aseleponeuvotteluihin vihollisen kanssa.

Kansankomissaarien Neuvosto oikeuttaa teidät siihen.

Jokaisesta neuvotteluissa otetusta askeleesta tiedottakaa meille kaikin keinoin. Lopullisen välirauhan sopimuksen on oikeutettu allekirjoittamaan vain Kansankomissaarien Neuvosto.

Sotilaat! Rauhan asia on teidän käsissänne! Valppautta, lujutta, tarmokkuutta, niin rauhan asia voittaa!

Venäjän tasavallan hallituksen nimessä

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja

V. Uljanov (Lenin)

Sota-asiain kansankomissaari ja ylipäällikkö

N. Krylenko

Kirjoitettu marraskuun 9 (22) pnä 1917

Julkaistu marraskuun 10 pnä 1917

*„Izvestija TsIK” lehdessä
221. numerossa*

*Julkaistaan
lehdessä tekstin mukaan*

**YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN ISTUNTO
MARRASKUUN 10 (23) pnä 1917**

PÖYTÄKIRJAMERKINTÖJÄ

1

SELOSTUS DUHONININ KANSSA KÄYDYISTÄ NEUVOTTELUISTA

Meidän ja Duhoninin välisten neuvottelujen täydellinen teksti on julkaistu, joten voin rajoittua lyhyeen lausuntoon. Meille oli selvää, että olimme tekemisissä kansan tahdon vastustajan ja vallankumouksen vihollisen kanssa. Duhonin yritti turvautua kaikenlaisiin tekosyihin ja verukkeisiin viivyttääkseen asiaa. Epäiltiin meidän sähkeemme oikeaperäisyyttä, ja kysely sen oikeaperäisyydestä lähetettiin kenraali Manikovskille eikä Krylenkolle. Tällä tavoin kenraalit varastivat vähintään vuorokauden niin tärkeässä ja päivänpolttavassa kysymyksessä kuin on kysymys rauhasta. Vasta sitten, kun me ilmoitimme kääntyvämmesotilaiden puoleen, kenraali Duhonin ilmestyi lennätinlaitteen ääreen. Ilmoitimme Duhoninille, että vaadimme häntä ryhtymään heti välirauhanneuvotteluihin ja vain niihin. Emme oikeuttaneet Duhoninia solmimaan välirauhaa. Paitsi sitä, ettei välirauhan solmiminen kuulunut Duhoninin toimivaltaan, piti hänen jokainen askeleensa välirauhanneuvotteluissa alistaa kansankomissaarien valvonnan alaiseksi. Porvarillinen lehdistö moittii meitä siitä, että tarjoamme muka erillisvälirauhaa, että emme muka ota huomioon Romanian armeijan etuja. Se on silkkaa valhetta. Me ehdotamme, että aloitetaan heti rauhanneuvottelut ja solmitaan välirauha poikkeuksetta kaikkien maiden kanssa. Meillä on tietoja siitä, että radiosanomamme kuuluvat Eurooppaan asti. Niinpä itävaltalainen radiolennätin kaappasi meidän radiosanomamme, jossa puhuttiin Kerens-

kistä saadusta voitosta *, ja lähetti sen. Saksalaiset taas lähettivät vasta-aaltoja pidättääkseen sen. Meillä on mahdollisuus ottaa radiolennättimitse yhteys Pariisiin, ja kun rauhansopimus on laadittu, niin meillä on mahdollisuus tiedottaa Ranskan kansalle, että se voidaan allekirjoittaa ja että Ranskan kansasta riippuu, solmitaanko välirauha kahdessa tunnissa. Saamme nähdä, mitä Clemenceau silloin sanoo. Puolueemme ei ole koskaan väittänyt voivansa turvata viipymättömän rauhan. Se on sanonut tekevänsä heti rauhantarjouksen ja saattavansa salaiset sopimukset julkisuuteen. Ja se on tehty — kamppailu rauhan puolesta alkaa. Tämä kamppailu tulee olemaan vaikea ja sitkeä. Kansainvälinen imperialismi mobilisoi kaikki voimansa meitä vastaan, mutta niin suuret kuin kansainvälisen imperialismin voimat lienevätkin, menestyksen mahdollisuudet ovat meille sangen suotuisia; tässä vallankumouksellisessa taistelussa rauhan puolesta me yhdistämme kamppailuun rauhasta vallankumouksellisen veljeilyn. Porvaristo haluaisi, että imperialistiset hallitukset liittyisivät yhteen meitä vastaan.

* Ks. tätä osaa, ss. 255—256. *Toim.*

2

LOPPULAUSUNTO

Tov. Tshudnovski sanoi täällä „ottaneensa itselleen oikeuden” arvostella ankarasti komissaarien tekoja. Täällä ei voi olla puhuttakaan siitä, saako vai eikö saa ottaa itselleen oikeutta ankaraan arvosteluun, tämä arvostelu on vallankumousmiehen velvollisuus, eivätkä kansankomissaarit pidä itseään erehtymättöminä.

Tov. Tshudnovski sanoi, ettemme voi hyväksyä häpeällistä rauhaa, mutta hän ei kyennyt esittämään yhtään sanaa, yhtään tosiasiaa, joka olisi todistanut, että tätä rauhaa meidän on mahdoton hyväksyä. Me sanoimme: rauhan voi allekirjoittaa vain Kansankomissaarien Neuvosto. Ryhtyessämme neuvottelemaan Duhoninin kanssa me tiesimme, että ryhdymme neuvotteluihin vihollisen kanssa, ja kun on tekemisissä vihollisen kanssa, niin ei saa lykätä toimenpiteitään. Neuvottelujen tuloksia emme tietäneet. Mutta olimme päättäväisiä. Oli tehtävä päätös heti paikalla, lennätinlaitteen ääressä. Tahtoomme alistumattoman kenraalin suhteen piti ryhtyä toimenpiteisiin viivyttämättä. Emme voineet kutsua koolle Toimeenpanevaa Keskuskomiteaa lennätinyhteyden kautta; tässä ei ole mitään Toimeenpanevan Keskuskomitean etuoikeuksien loukkaamista. Sodassa ei odoteta lopputulosta, ja tämä oli sotaa vastavallankumouksellista kenraalista vastaan, ja me käännyimme siinä heti sotamiesten puoleen taistellaksemme häntä vastaan. Erotimme Duhoninin virasta, mutta emme ole formalisteja emmekä byrokraatteja, vaan tiedämme, että pelkkä erottaminen ei riitä. Hän nousee meitä

vastaan, ja vastustaaksemme häntä me vetoamme sotilasjoukkoihin. Oikeutamme nämä joukot ryhtymään neuvotteluihin välirauhasta. Mutta emme solmi välirauhaa. Sotamiehiä varoitettiin: on vartioitava vastavallankumouksellisia kenraaleja*. Olen sitä mieltä, että jokainen rykmentti on kyllin järjestynyt pitääkseen yllä välttämätöntä vallankumouksellista järjestystä. Jos sitä hetkeä, jolloin sotilaat ryhtyvät neuvotteluihin välirauhasta, käytetään petokseen, jos veljeilyn aikana tehdään hyökkäys, niin sotamiehet ovat velvollisia ampumaan petturit heti paikalla ilman mitään muodollisuuksia.

Tuntuu suorastaan pöyristyttävältä, kun sanotaan, että me olemme nyt heikentäneet rintamaa siltä varalta, jos saksalaiset siirtäisivät hyökkäykseen. Duhoninin paljastamiseen ja erottamiseen saakka armeija ei ollut varma siitä, että se ajaa kansainvälistä rauhan politiikkaa. Nyt tämä varmuus on: Duhoninia vastaan voidaan taistella vain vetoamalla sotilasjoukkojen järjestyneisyyden ja oma-aloitteisuuden tunteeseen. Rauhaa ei voida solmia yksinomaan ylhäältäkäsin. Rauha on pyrittävä saamaan aikaan alhaalta käsin. Emme luota hitusen vertaakaan Saksan kenraalisto, mutta luotamme Saksan kansaan. Ilman sotamiesten aktiivista osanottoa ylipäällikköjen solmima rauha ei ole kestävä. En vastusta Kamenevin ehdotusta siksi, että olisin periaatteessa häntä vastaan, vaan siksi, että se, mitä Kamenev ehdottaa, on liian vähän, se on liian lievä. Minulla ei ole mitään sanottavaa toimikuntaa vastaan, mutta ehdotan, ettei sen tehtäviä pidä määritellä etukäteen; olen lieviä toimenpiteitä vastaan ja ehdotan, ettei meidän käsiämme pidä siinä suhteessa sitoa.

„Pravda” № 188,
marraskuun 26 (13) pnä 1917

Julkaistaan kirjasta
„Työläisten, sotilaiden, talonpoikain
ja kasakkain edustajain Neuvostojen
(II kokoonpanon) Yleisvenäläisen
Toimeenpanevan Keskuskomitean
istuntojen pöytäkirjat”.
Moskova, 1918

* Ks. tätä osaa, ss. 299—300. Toim.

**TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN
NEUVOSTOJEN YLIMÄÄRÄINEN
YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS⁷⁴**

MARRASKUUN 10—25 (MARRASKUUN 23—JOULUKUUN 8) pnä 1917

1

ILMOITUS TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN
YLIMÄÄRÄISEN YLEISVENÄLÄISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN
BOLSHEVIKKIRYHMÄLLE 75

Vaadimme ehdottomasti, että bolshevikkien on jyrkästi vaadittava avointa *äänestystä* kysymyksessä Hallituksen edustajien *viipymättömästi* kutsumisesta edustajakokoukseen.

Jos tämän ehdotuksen *lukeminen* hylätään eikä ehdotusta panna äänestykseen täysistunnossa, niin koko bolshevikki-ryhmän on vastalauseen osoitukseksi *poistuttava* istunnosta.

Kirjoitettu marraskuun 14 (27) pnä 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1933
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

2

PUHE AGRAARIKYSYMYKSESTÄ MARRASKUUN 14 (27) pnä

SANOMALEHTISELOSTUS

Bolshevikkiryhmän toimeksiannosta Lenin esittää bolshevikkipuolueen mielipiteen agraarikysymyksestä.

Eserräpuolue on kärsinyt maakysymyksessä vararikon, koska se on sanoissa propagoinut tilanherrain maiden konfiskointia, mutta käytännössä kieltäytynyt sitä toteuttamasta.

Tilanherrain maanomistus on maaorjuudellisen sorron perusta, ja tilanherrain maiden konfiskointi on Venäjän vallankumouksen ensi askel. Mutta maakysymystä ei voida ratkaista erikseen vallankumouksen muista tehtävistä. Näiden tehtävien oikea asettelu määräytyy vallankumouksen ohittamien etappien erittelystä. Ensi askeleena on itsevaltiuden kukistaminen sekä porvariston ja tilanherrain vallan pystyttäminen. Tilanherrain edut ja porvariston, pankkien edut ovat punoutuneet tiukasti yhteen. Toisena etappina on Neuvostojen lujittuminen ja sovintopolitiikka porvaristoon nähden. Vasemmistoeserrien virhe on siinä, etteivät he silloin esiintyneet sovinnonhierontaa vastaan, vaan vetosivat siihen, että joukot eivät olleet kyllin kehittyneitä. Puolue on luokan etujoukko, ja sen tehtävänä on johtaa joukkoja eikä suinkaan heijastaa joukkojen keskitasoa. Mutta jotta horjuvia voitaisiin johtaa, on toverien vasemmistoeserrien itsensä lakattava horjumasta.

Toverit vasemmistoeserrät, heinäkuussa alkoi kansanjoukkojen keskuudessa sovintopolitiikasta luopumisen vaihe, mutta vasemmistoeserrät ojentavat yhä Avksentjeveille koko kätensä ja työläisille vain pikkusormen. Jos sovinnonhierontaa tullaan jatkamaan, niin vallankumous kärsii tappion. Vallankumouksen tehtävät voidaan ratkaista vain siinä tapauksessa, jos talonpoikaisto tukee työläisiä. Sovinnonhieronta on työläis-, talonpoikais- ja soti-

lasjoukkojen yritys saada vaatimuksensa tyydytetyksi reformien, pääoman tekemien myönnytysten kautta, ilman sosialistista vallankumousta. Mutta kansalle ei voida turvata rauhaa eikä antaa maata ilman porvariston kukistamista, ilman sosialismia. Vallankumouksen tehtävänä on tehdä loppu sovinnonhieronnasta, ja tehdä loppu sovinnonhieronnasta merkitsee, että asetutaan sosialistisen vallankumouksen raiteille.

Edelleen Lenin puolustaa volostikomiteoille annettuja ohjekirjelmää ⁷⁶ ja sanoo, että on katkaistava suhteet sellaisiin ylempiin elimiin kuin ovat armeijakomiteat, talonpoikaisedustajain Toimeenpaneva komitea y.m.s.—Volostikomiteoita koskevan lakimme olemme ottaneet talonpojilta. Talonpojat tahtovat maata, palkkatyön kieltämistä ja maanmuokkausvälineitä. Mutta niitä ei voida saada, ellei kukisteta pääomaa. Sanoimme heille: te tahdotte maata, mutta maat on pantattu ja kuuluvat venäläiselle ja kansainväliselle pääomalle. Te heitätte haasteen pääomalle, te kuljette tällöin omaa tietänne, mutta yhteistä meille on se, että kuljemme ja meidän on kuljettava yhteiskunnallista vallankumousta kohti. Mitä tulee Perustavaan kokoukseen, niin selostaja sanoi, että Perustavan kokouksen työ tulee riippumaan maassa vallitsevasta mielialasta; minä puolestani sanon: luota mielialaan, mutta kivääriä älä unohda.

Edelleen Lenin pysähtyy tarkastelemaan kysymystä sodasta. Kun puhuja puhuu Duhoninin erottamisesta ja Krylenkon määräämisestä ylipäälliköksi, niin kajahtaa nauru.—Te nauratte, mutta sotamiehet moittivat teitä tästä naurusta. Jos täällä on henkilöitä, joita naurattaa se, että erotimme vastavallankumouksellisen kenraalin ja määräsimme Krylenkon, joka päinvastoin kuin kenraali matkustikin pitämään neuvotteluja, niin meidän ei kannata keskustella näiden henkilöiden kanssa. Niiden kanssa, jotka eivät hyväksy taistelua vastavallankumouksellista kenraalista vastaan, meillä ei ole mitään yhteistä, mieluummin kieltäydymme vallasta ja ehkäpä menemme maan allekin, mutta emme ole missään tekemisissä sellaisten ihmisten kanssa.

3

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS

Talonpoikain edustajakokous kannattaa täydellisesti ja kaikin tavoin vuoden 1917 lokakuun 26 p:n maalakia (-dekreettiä), jonka työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous on hyväksynyt ja jonka Kansankomissaarien Neuvosto Venäjän tasavallan väliaikaisena työläisten ja talonpoikain hallituksena on julkaissut. Talonpoikain edustajakokous tuo ilmi lujan ja järkkymättömän päättäväisyytensä taistella sitkeästi tämän lain toteuttamisen puolesta sekä kehottaa kaikkia talonpoikia kannattamaan yksimielisesti tätä lakia ja ottamaan sen viivyttelämättä käytäntöön paikkakunnilla itsensä talonpoikain toimesta sekä myös kehottaa talonpoikia valitsemaan kaikkiin vastuunalaisiin toimiin ja tehtäviin ainoastaan sellaisia henkilöitä, jotka ovat teoin eivätkä vain sanoin todistaneet olevansa ehdottoman uskollisia työtätekevien ja riistettyjen talonpoikain eduille, valmiita ja kykeneviä puolustamaan näitä etuja tilanherrain, kapitalistien ja heidän kannattajiensa tai apuriensa kaikkinaisesta vastustuksesta huolimatta.

Samalla talonpoikain edustajakokous lausuu julki vakauksensa, että kaikkien maalakiin sisältyvien toimenpiteiden täydellinen toteuttaminen on mahdollista vain siinä tapauksessa, että lokakuun 25 p:nä alkanut työväen sosialistinen vallankumous menestyy, sillä vain sosialistinen vallankumous voi turvata maan maksuttoman siirtämisen työtätekevälle talonpoikaistolle, tilanherrain kaluston konfiskoinnin sekä maatalouden palkkatyöläisten etujen täyden suojelun, samalla kun luodaan viipymättä perusta koko kapitalistisen palkkaorjuusjärjestelmän ehdottomalle hävittämiselle; vain sosialistinen vallankumous voi turvata

maalous- ja teollisuustuotteiden oikean ja suunnitelmallisen jakamisen valtakunnan alueiden ja asukkaiden kesken, herruuden pankkeihin nähden (ilman tätä herruutta kansa ei voi hallita maata, vaikka maan yksityisomistuskin lakautettaisiin) sekä valtion kaikinpuolisen avun nimenomaan työtätekeville ja riistetyille j.n.e.

Sen vuoksi talonpoikain edustajakokous, kannattaen täydellisesti lokakuun 25 päivän vallankumousta ja kannattaen sitä nimenomaan sosialistisena vallankumouksena, julistaa ryhtyvänsä ehdottoman päättäväisesti ja asiaankuuluvaa asteittaisuutta noudattaen, mutta ilman mitään epäröimisiä käytännöllisiin Venäjän tasavallan sosialistiseen uudistamiseen tähtääviin toimenpiteisiin.

Sosialistisen vallankumouksen voiton välttämättömänä ehtona — vallankumouksen, joka yksin vain voikin turvata maalaisen pysyvän menestyksen ja täydellisen toteuttamisen — on työtätekevän ja riistetyn talonpoikaiston ja työväenluokan, proletariaatin täydellinen liitto kaikissa kehittyneimmissä maissa. Venäjän tasavallan koko järjestysmuoto ja valtion hallinta ylhäältä alas asti on tästä lähtien rakennettava tällaisen liiton perustalle. Vain tällainen liitto voi taata sosialismin voiton koko maailmassa lakaisten pois kaikki välittömät sekä välilliset, julkiset sekä salaiset yritykset palata elämän tuomitsemaan sovinnonhierontaan porvariston ja porvarillisen politiikan noudattajien kanssa.

„Izvestija TsIK” № 226,
marraskuun 15 p:nä 1917

Julkaistaan „Izvestija TsIK” lehden
tekstin mukaan

PUHE VIKZHELIN EDUSTAJAN ILMOITUKSEN JOHDOSTA
MARRASKUUN 18 (JOULUKUUN 1) pnä

SANOMALEHTISELOSTUS

Toverit!

„Vikzhelin” ilmoitus ei tietysti ole muuta kuin pelkkää väärinkäsitystä. Voisitteko hetkeäkään olettaa, että sotajoukot, jotka ovat tietoisia vallankumouksellisesta velvollisuudestaan ja taistelevat kansan etujen puolesta, olisivat Päämajan edustalle saavuttuaan alkaneet tuhota kaikkea mitä eteen sattui esittämättä vaatimuksiaan ja selittämättä saapumisensa syitä edes Päämajaa vartioiville sotilaille. Te ymmärrätte, toverit, että se on mahdotonta. Vallankumouksellinen armeija, joka käsittää tekonsa, haluaa, että ne, joiden puoleen se kääntyy, tietäisivät, mitä heiltä vaaditaan. Vaatimuksia esitettäessä tehtiin enemmänkin: osoitettiin, selitettiin, että vastarinta on kansan tahdon vastustamista, että se on raskas rikos, ei yksinomaan tavallinen rikos, vaan myös moraalinen rikos kansan vapautta, etuja ja ylevimpiä pyrkimyksiä vastaan. Vallankumouksellinen armeija ei koskaan ammu ensimmäisenä, se taistelee sisukkaasti vain anastajia ja niitä vastaan, jotka harjoittavat väkivaltaa kansaa kohtaan. Jos asia olisi toisin, niin sana vallankumous menettäisi merkityksensä. En voi olla kiinnittämättä huomiota siihen, että esittäessään tarkistamattomia syytöksiä „Vikzhel” ilmoittaa samalla „neutraliteetistaan”. Tähän sillä ei ole pienintäkään oikeutta. Vallankumoustaistelun päivinä, jolloin joka hetki on kallis, kun on eripuraisuutta, neutraliteetti antaa viholliselle mahdollisuuden saada puheenvuoron, ja kun sitä kuitenkin kuunnellaan, kun tällöin ei kiiruhdeta auttamaan kansaa sen taistelussa pyhimpien oikeuksiensa puolesta, niin sellaista asennetta en mitenkään voi nimit-

tää neutraliteetiksi, se ei ole neutraliteettia, vallankumousmies sanoo sitä yllytykseksi. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Tällä asenteellanne te yllytätte kenraaleja hyökkäämään ettekä tue meitä, siis olette kansaa vastaan.

Kenraali Duhonin tarvitseekin juuri sitä viivyttääkseen välirauhan solmimista. Auttamalla häntä te ajatte karille välirauhan. Ajatelkaa, kuinka raskas vastuu lankeaa niskoillenne ja miten kansa on suhtautuva teihin.

Edelleen Lenin puhuu, että eräissä paikoissa sabotoi lennätinlaitos. Hallitus jää tiedoitta, ja vihollisleireistä lasketaan liikkeelle perättömiä huhuja. Esimerkkinä ovat puolalaiset pataljoonat, jotka muka toimivat hallitusta vastaan, vaikka puolalaiset ovat moneen kertaan ilmoittaneet, etteivät he ole sekaantuneet Venäjän asioihin eivätkä tulevaisuudessakaan sekaannu, ja vaikka heiltä on niinkään saatu ilmoitus, että he ovat välirauhan kannalla.

„Izvestija TsIK” № 230,
marraskuun 19 pnä 1917

Julkaistaan „Izvestija TsIK” lehden
tekstiin mukaan

5

LOPPULAUSUNTO MARRASKUUN 18 (JOULUKUUN 1) pnä
SANOMALEHTISELOSTUS

Lenin osoitti alussa, että vasemmistolaiset sosialistivallankumoukselliset syyttävät bolshevikkeja anarkismista perusteettomasti.

Mitä eroa on sosialistien ja anarkistien välillä? Se, että anarkistit eivät hyväksy valtaa, kun sen sijaan sosialistit ja muun muassa bolshevikit katsovat vallan tarpeelliseksi aikana, jolloin siirrytään siitä tilasta, jossa me nykyään olemme, sosialismiin, jota kohti kuljemme.

Me bolshevikit olemme lujan vallan kannalla, mutta kuitenkin vain sellaisen vallan, joka on työläisten ja talonpoikain valtaa.

Jokainen valtiovalta on väkivaltaa, mutta tähän saakka on ollut niin, että tämä valta on ollut vähemmistön valtaa, tilanherran ja kapitalistin valtaa työläistä ja talonpoikaa vastaan.

Me taas kannatamme sellaista valtaa, joka olisi työläisten ja talonpoikain enemmistön lujaa valtaa kapitalisteja ja tilanherroja vastaan.

Mainittuaan edelleen, että maakysymystä koskevassa vasemmistoeserrien päätöslauselmassa uutta hallitusta sanotaan sosialistiseksi kansanhallitukseksi, Lenin puhui seikkaperäisesti siitä, mikä voi sitoa bolshevikit ja vasemmistoeserrät lujasti yhteen.

Vasemmistoeserrien ja bolshevikkien välisen sopimuksen perustana on työläisten ja talonpoikain liitto.

Se on rehellinen koalitio, rehellinen liitto, ja tästä liitosta tulee rehellinen koalitio myös huippukerroksissa, vasemmistoeserrien ja bolshevikkien kesken, jos vasemmistoeserrät esittävät vielä täsmällisemmin sen vakaumuksensa, että nykyinen vallankumouksemme on sosialistinen vallan-

kumous. Tämä vallankumous on sosialistinen. Maan yksityisomistuksen hävittäminen, työväenvalvonnan käyttöönottoaminen, pankkien kansallistaminen — kaikki nämä ovat toimenpiteitä, jotka johtavat sosialismiin. Ne eivät ole vielä sosialismia, mutta ne ovat toimenpiteitä, jotka vievät meitä jättiläisaskelin sosialismia kohti. Emme lupaa talonpojille ja työläisille heti maitovirtoja ja kiisselirantoja, mutta sanomme: työläisten ja riistettyjen talonpoikain luja liitto, järkkymätön, jatkuva taistelu Neuvostojen vallan puolesta johtaa meitä sosialismiin, ja jokaisen puolueen, joka haluaa olla todella kansanpuolue, on sanottava selvästi ja päättäväisesti, että vallankumouksemme on sosialistinen.

Ja vain siinä tapauksessa, jos vasemmistoeserrät sanovat sen selvästi ja vilpittömästi, meidän ja vasemmistoeserrien välinen liitto tulee lujittumaan ja kasvamaan.

Meille sanotaan, että me vastustamme maan sosialisointia emmekä sen takia pääse sopimukseen vasemmistoeserrien kanssa.

Vastaamme siihen: kyllä, me vastustamme eserrien ehdottamaa maan sosialisointia, mutta se ei estä meitä olemasta rehellisessä liitossa vasemmistoeserrien kanssa.

Tänään tai huomenna vasemmistoeserrät esittävät maatalousministerinsä, ja jos hän vie läpi sosialisointilain, niin emme äänestä vastaan. Me pidätymme äänestyksestä.

Lopuksi Lenin tähdensi, että vain työläisten ja talonpoikain liiton kautta voidaan saada maata ja rauha.

Leninille annettiin muun muassa kysymys, mitä bolshevikit aikovat tehdä Perustavassa kokouksessa, jos vasemmistoeserrät jäävät siellä vähemmistöksi ja esittävät lain maan sosialisoinnista, pidätyvätkö bolshevikit silloin? Eivät tietenkään. Bolshevikit äänestävät tämän lain puolesta, mutta tekevät samalla varauksen, että äänestävät tuon lain puolesta tukeakseen talonpoikia näiden vihollisia vastaan.

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTO SOTILAALLISELLE VALLANKUMOUSKOMITEALLE

Rautateillä, laivaliikennehallinnoissa, kuljetuskontto-reissa y.m. toimivat keinottelijat, nylkyrit ja heidän apurinsa kärjistävät äärimmilleen sodan ja huonon talouden-hoidon aiheuttamaa elintarvikehuollon rappiotilaa.

Kansan ollessa mitä suurimmassa hädässä rikolliset rosvot leikittelevät saaliinhimossaan miljoonien sotilaiden ja työläisten terveydellä ja hengellä.

Tällaista tilannetta ei voida sietää enää yhtään päivää.

Kansankomissaarien Neuvosto velvoittaa Sotilaallisen vallankumouskomitean ryhtymään mitä päättäväisimpiin toimenpiteisiin keinottelun ja sabotaasin, elintarvikevaras-tojen salaamisen, kuljetusten tahallisen jarruttamisen y.m. poisjuurimiseksi.

Kaikki ne, jotka syyllistyvät tällaisiin tekoihin, on Soti-laallisen vallankumouskomitean erikoispäätösten mukai-sesti *heti vangittava ja teljettävä Kronstadtin vankiloihin* siihen saakka, kunnes heidät haastetaan vallankumouk-selliseen sota oikeuteen.

Kaikki kansan järjestöt on saatava mukaan taisteluun elintarvikkeiden rosvoojia vastaan.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

PIETARIN YLEISEN KIRJASTON TEHTÄVISTÄ ⁷⁷

Jotta vallankumoukseen voidaan osallistua järkiperäisesti, tietoisesti ja menestyksellisesti, on opiskeltava.

Kirjastoala on Pietarissa erittäin huonolla tolalla, koska tsarismi vuosien mittaan turmeli kansanvalistusta.

On ehdottoman välttämätöntä suorittaa heti seuraavat perusuudistukset, jotka pohjautuvat Lännen vapaissa valtioissa, varsinkin Sveitsissä ja Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa jo aikoja sitten toteutettuihin periaatteisiin:

1) Yleisen kirjaston (entisen Keisarillisen kirjaston) on aloitettava heti kirjojen *vaihto* Pietarin ja maaseudun *kaikkien* yhteiskunnallisille järjestöille ja valtiolle kuuluvien kirjastojen sekä *ulkomaalaisten* (Suomen, Ruotsin *ynnä muiden maiden*) kirjastojen kanssa.

2) Kirjojen lähetykset *kirjastosta toiseen* on julistettava lain mukaan *ilmaiseksi*.

3) Kirjaston lukusalin on oltava avoinna, kuten *rikkaita* palvelevat *yksityisten* kirjastot ja lukusalit sivistysmaissa,

joka päivä, juhla- ja sunnuntaipäivät *mukaan luettuina*, klo 8:sta aamulla klo 11:een illalla.

4) Yleiseen kirjastoon on heti siirrettävä tarvittava määrä toimitsijoita Kansanvalistusministeriön departementista (laajentaen naisten työn käyttöä, koska miehiä tarvitaan sotaan), joissa ⁹/₁₀ tekee hyödytöntä ja suorastaan vahingollista työtä.

Kirjoitettu marraskuussa 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1923
XXI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

TYÖLÄISTEN LIITTO TYÖTÄTEKEVIEN JA RIISTETTYJEN TALONPOIKAIN KANSSA

KIRJE „PRAVDAN“ TOIMITUKSELLE

Tänään, lauantaina marraskuun 18 päivänä, kun jouduin esiintymään talonpoikain edustajakokouksessa, minulle tehtiin julkisesti kysymys, johon vastasin heti. Tämä kysymys ja vastaukseni on saatava viivyttelämättä koko lukevan yleisön tietoon, sillä vaikka minä muodollisesti puhuinkin vain omissa nimissäni, niin itse asiassa puhuin koko bolshevikkipuolueen nimessä.

Asia oli näin.

Kosketellessani kysymystä bolshevikkityöläisten liittoutumisesta vasemmistoeserrien kanssa, joihin monet talonpojat nykyään luottavat, todistelin puheessani, että tämä liitto *voi* olla „rehellinen koalitio“, rehellinen liitto, sillä palkkatyöläisten etujen ja työtätekevien ja riistettyjen talonpoikain etujen välillä *ei ole* jyrkkää eroa. Sosialismi voi *täydellisesti* tyydyttää molempien vaatimukset. *Vain* sosialismi voi tyydyttää heidän vaatimuksensa. Tästä johdetaan, että proletaarien sekä työtätekevien ja riistettyjen talonpoikain välinen „rehellinen koalitio“ on mahdollinen ja välttämätön. Sitä vastoin toisaalta työtätekevien ja riistettyjen luokkien ja toisaalta porvariston välinen „koalitio“ (liitto) *ei* voi olla „rehellinen koalitio“, koska näiden luokkien edut eroavat jyrkästi toisistaan.

Sanoin: olettakaamme, että hallituksessa tulisi olemaan enemmistö bolshevikkeja ja vähemmistö vasemmistoeserriä, vaikkapa esimerkiksi vain yksi vasemmistoeserriä, maatalouskomissaari. Voisivatko bolshevikit olla tässä tapauksessa rehellisesti koalitiiossa?

Voisivat, sillä bolshevikit, jotka ovat järkähtämättömiä taistelussa vastavallankumouksellisia aineksia vastaan (muun muassa oikeistoeserriä ja puolustuskantalaisia vas-

taan), olisivat velvollisia *pidättymään* äänestämästä niissä kysymyksissä, jotka koskevat Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen vahvistaman maaohjelman puhtaasti eserräläisiä kohtia. Sellainen on esimerkiksi kohta, joka koskee tasasuhtaista maankäyttöä ja maan uutta jakoa pienviljelijäin kesken.

Pidättyessään äänestämästä tällaista kohtaa bolshevikit eivät silti luovu hitustakaan ohjelmastaan, sillä sosialismin voittaessa (työväenvalvonta tehtäisiin nähden, sen jälkeen niiden pakkoluovuttaminen, pankkien kansallistaminen, koko maan kansantaloutta säännöstelevän korkeimman talousneuvoston muodostaminen), tällaisten olosuhteiden vallitessa työläiset *ovat velvollisia suostumaan* työtätekevien ja riistettyjen pientalonpoikain ehdottamiin siirtymiskauden toimenpiteisiin, mikäli nämä toimenpiteet *eivät vahingoita* sosialismin asiaa. Sanoin, että myöskin Kautsky, silloin kun hän oli vielä marxilainen (vuosina 1899—1909), tunnusti monta kertaa, että sosialismin johtavan siirtymiskauden toimenpiteet eivät voi olla suurmaanviljelyn maissa ja pienviljelyn maissa samanlaisia.

Meidän, bolshevikien, velvollisuus olisi pidettyä äänestyksestä Kansankomissaarien Neuvostossa tai Toimeenpaneavassa Keskuskomiteassa, kun olisi kyseessä tuonluontoinen kohta, sillä vasemmistoeserrien (samoin kuin heidän kannallaan olevien talonpoikienkin) suostuessa työväenvalvontaan, pankkien kansallistamiseen y.m.s. tasasuhtainen maankäyttö olisi vain eräs täydelliseen sosialismin johtavista *tilapäisistä* toimenpiteistä. Proletariaatin olisi typerää ryhtyä suorittamaan *väkipakolla* tällaisia tilapäisiä toimenpiteitä; sosialismin voiton nimessä se on velvollinen *antamaan myöten* työtätekeville ja riistetyille pientalonpojille näiden tilapäisten toimenpiteiden valinnassa, sillä niistä ei koituisi *vahinkoa* sosialismin asialle.

Eräs vasemmistoeserrä (ellen erehdy, se oli toveri Feofilaktov) teki minulle silloin seuraavan kysymyksen:

„Entä miten bolshevikit menettelisivät, jos talonpojat haluaisivat saada Perustavassa kokouksessa hyväksytyksi lain tasasuhtaisesta maankäytöstä, mutta porvaristo esiintyisi talonpoikia vastaan ja kysymyksen ratkaisu riippuisi bolshevikieista?”

Minä vastasin: työläisten liitto työtätekevien ja riistettyjen talonpoikain kanssa velvoittaa proletariaatin puoluetta

siinä tapauksessa, kun sosialismin asia tulee turvatuksi työväenvalvonnan, pankkien kansallistamisen y.m.s. täytäntöönpanemisella, äänestämään talonpoikain puolesta porvaristoa vastaan. Bolshevikeilla on mielestäni silloin oikeus esittää äänestyksen yhteydessä erikoiskantansa, eriävä mielipiteensä j.n.e., mutta äänestyksestä pidättäminen tällaisessa tapauksessa merkitsisi *socialismin puolesta taistelevien liittolaistensa* pettämistä osittaisten erimielisyyksien vuoksi. Bolshevikit eivät koskaan pettäisi talonpoikia tällaisessa tilanteessa. Tasasuhtainen maankäyttö y.m.s. toimenpiteet *eivät* koskaan vahingoita sosialismia, jos valta on työläisten ja talonpoikain hallituksella, jos on saatettu voimaan työväenvalvonta, jos pankit on kansallistettu, jos on muodostettu työläisten ja talonpoikain ylin talouselin, joka ohjaa (säännöstelee) *koko* kansantaloutta j.n.e.

Tällainen oli vastaukseni.

Kirjoitettu
marraskuun 18 (joulukuun 1) pnä 1917

Julkaistu
joulukuun 2 (marraskuun 19) pnä 1917
„Pravda” lehden 194. numerossa
Allekirjoitus: N. Lenin

Julkaistaan
lehden tekstin mukaan

EHDOTUS DEKREETIKSI POISKUTSUMISOIKEUDESTA ⁷⁸

Mikä tahansa valinnallinen elin tai edustajakunta voidaan katsoa tosi demokraattiseksi ja todella kansan tahtoa edustavaksi vain siinä tapauksessa, jos tunnustetaan, että valitsijoilla on oikeus kutsua pois valitsemansa edustajat, ja jos tätä oikeutta myös käytetään. Tämä tosi demokratismin periaatteellinen peruste, joka koskee poikkeuksetta kaikkia edustajakuntia, koskee myös Perustavaa kokousta.

Suhteelliset vaalit, jotka ovat demokraattisempia kuin enemmistövaalijärjestelmä, vaativat monimutkaisempia toimenpiteitä poiskutsumisoikeuden toteuttamiseksi, t. s. kansan valitsemien edustajien alistamiseksi todella kansan tahtoon. Mutta jokainen tällä perusteltu kieltäytyminen poiskutsumisoikeuden toteuttamisesta käytännössä, jokainen viivytytys sitä toteutettaessa, jokainen tämän oikeuden rajoitus olisi demokratismin pettämistä ja täydellistä lupumista Venäjällä alkaneen sosialistisen vallankumouksen tärkeimmistä periaatteista ja tehtävistä. Suhteelliset vaalit edellyttävät vain poiskutsumisoikeuden muodon muuttamista eivätkä lainkaan tämän oikeuden rajoittamista.

Koska suhteellisten vaalien perustana on puoluekantaisuuden tunnustaminen sekä se, että vaalin suorittavat järjestyneet puolueet, niin kaikki suuret muutokset luokkien välisissä voimasuhteissa sekä luokkien ja puolueiden välisissä suhteissa, etenkin kahtiajakautumiset huomattavissa puolueissa, tekevät välttämättä tarpeelliseksi uusien vaalien toimittamisen siinä vaalipiirissä, jossa on selvästi ja epäilemättä havaittavissa epäsuhdetta toisaalta eri luokkien tahdon ja niiden voiman sekä toisaalta valittujen edustajien puoluekannan välillä. Tosi demokratismin edut vaativat tällöin ehdottomasti, ettei uusien vaalien

määrääminen olisi riippuvainen yksinomaan uudestaan valittavasta elimestä, t.s. ettei valittujen edustajain pyrkimys valtakirjojen säilyttämiseen voisi estää kansaa täyttämästä tahtoaan, kutsumasta pois edustajiaan.

Sen vuoksi työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea päättää:

Jokaisen vaalipiirin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoilla, samoin kuin talonpoikain edustajain Neuvostoilla on oikeus määrätä kaikkien kaupungin ja maaseudun edustuslaitosten sekä yleensä kaikenlaisten edustuslaitosten, siis myös Perustavan kokouksen, uudet vaalit. Neuvostoilla on myös oikeus määrätä uusien vaalien toimittamispäivä. Itse uudet vaalit suoritetaan tavallisessa järjestyksessä suhteellisten vaalien ankarien periaatteiden pohjalla.

Kirjoitettu
marraskuun 19 (joulukuun 2) pnä 1917

Julkaisu marraskuun 23 pnä 1917
„Izvestija TsIK” lehdessä
233. numerossa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

**SELOSTUS POISKUTSUMISOIKEUDESTA
YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN ISTUNNOSSA
MARRASKUUN 21 (JOULUKUUN 4) pnä 1917**

Kysymys uusien vaalien toimittamisesta on demokraattisten periaatteiden todellisen toteuttamisen kysymys. Kaikissa kehittyneimmissä maissa on hyväksytty ja otettu käytäntöön sellainen järjestys, että vain edustajat saavat sanoa sanansa valtion lainsäädännössä. Mutta antaessaan oikeuden lähettää edustajia hoitamaan valtiokoneistoa porvaristo on tietoisesti jättänyt antamatta poiskutsumisoikeuden, oikeuden todelliseen valvontaan.

Kaikkina historian vallankumouskausina on kuitenkin kaikkien perustuslakimuutosten punaisena lankana ollut poiskutsumisoikeuden myöntäminen.

Demokraattinen edustus on olemassa ja on tunnustettu kaikkialla, missä vallitsee parlamentaarinen järjestelmä; mutta tätä edustusoikeutta on rajoitettu siten, että kansalla on oikeus äänestää kerran kahdessa vuodessa — usein kuitenkin osoittautuu, että kansan äänillä ovat tulleet valituiksi ne, jotka auttavat lannistamaan kansaa, — mutta demokraattista poiskutsumisoikeutta tai oikeutta ryhtyä tehokkaiisiin ehkäisytoimenpiteisiin kansalla ei ole.

Niissä maissa, joissa ovat säilyneet vanhat perinteet siltä vallankumoukselliselta ajalta, jolloin ne ovat muodostuneet — kuten esimerkiksi eräissä Sveitsin kantoneissa ja eräissä Amerikan osavaltioissa — on säilynyt myös demokraattinen poiskutsumisoikeus.

Jokainen suuri mullistus asettaa selvästi kansan eteen kysymyksen olemassaolevien lakisäännösten hyväksikäyttämisestä sekä myös uusien vastaavien lakisäännösten luomisesta. Sen vuoksi on välttämätöntä ennen Perustavan kokouksen kokoontumista laatia ja hyväksyä uudet säännökset vaaleista.

Neuvostot ovat työtätekevien itsensä, heidän vallankumouksellisen tarmonsä ja luomiskykynsä tuote, ja vain tämä seikka on takeena siitä, että Neuvostot toimivat kokonaan joukkojen intressien toteuttamisen hyväksi. Jokainen talonpoika voi lähettää Neuvostoon edustajia ja myös kutsua heidät pois, ja siinä onkin Neuvostojen todellinen kansanomainen merkitys.

Hallitseva asema on meillä ollut eri puolueilla; vaikutusvallan siirtymiseen puolueelta toiselle liittyi viime kerralla mullistus, melko myrskyisä mullistus, kun sen sijaan poiskutsumisoikeuden ollessa voimassa ei tarvitsisi muuta kuin suorittaa tavallinen äänestys.

Me sanomme — vapaus. Se, mitä ennen nimitettiin vapaudeksi, oli porvariston vapautta petkuttaa miljooniensa avulla, porvariston vapautta käyttää voimiaan tuon petkutuksen avulla. Porvaristosta ja tällaisesta vapaudesta olemme kerta kaikkiaan sanoutuneet irti. Valtio on laitos pakkokeinojen käyttöä varten. Ennen se oli vähälukuisten rahapösöjen väkivaltaa koko kansaa kohtaan; me taas haluamme tehdä valtiosta laitoksen, joka toteuttaa pakkokeinoin kansan tahtoa. Me aiomme järjestää väkivaltaa työtätekevien etujen nimessä.

Kun ei anneta oikeutta kutsua pois Perustavasta kokouksesta, niin se merkitsee, ettei tuoda esille kansan vallankumouksellista tahtoa ja anastetaan kansan oikeudet. Meillä ovat käytännössä suhteelliset vaalit, jotka ovat todella demokraattisimmat. Ne vaikeuttavat jonkin verran poiskutsumisoikeuden voimaansaattamista, mutta tällöin vaikeudet ovat puhtaasti teknillisiä ja hyvin helposti voitettavia. Ei ainakaan ole ristiriitaa suhteellisten vaalien ja poiskutsumisoikeuden välillä.

Kansa ei äänestä henkilöitä, vaan puoluetta. Puolueenjäsenyys on Venäjällä aika runsasta ja kansan edessä puolueella on tietynlaiset poliittiset kasvot. Sen vuoksi kaikinainen hajaannus puolueessa saa välttämättä aikaan kaaoksen, ellei ole hyväksytty poiskutsumisoikeutta. Sosialistivallankumouksellisten puolueella oli suuri vaikutusvalta. Mutta ehdokaslistojen esittämisen jälkeen tapahtui kahtiajakautuminen. Ehdokaslistaa ei saa muuttaa eikä Perustavaa kokoustakaan saa lykätä. Ja kansa äänesti tosiasiallisesti sellaista puoluetta, jota ei enää ollut olemassa. Tämän on todistanut toinen vasemmistotalonpoi-

kien edustajakokous. Talonpoikaistoa eivät siis johtaneet harhaan yksilöt, vaan puolueen jakautuminen. Sellainen tilanne vaatii korjausta. On toteutettava suora, johdonmukainen ja lykkäystä sietämätön demokraattinen periaate — saatettava voimaan poiskutsumisoikeus.

On pelättävä sitä, että meillä jäävät voimaan epäoikeudenmukaiset vaalit. Sen sijaan mitään pelättävää ei ole siinä, että annetaan oikeus uusien vaalien toimittamiseen, kun joukkojen tietoisuustaso on korkea, kuten vuosien 1905 ja 1917 vallankumousten kulun vertailu todistaa.

Kansalle sanottiin, että Neuvosto on täysivaltainen elin,— kansa uskoi ja otti sen käytäntöön. On edelleenkin noudatettava demokratisointilinjaa ja saatettava voimaan poiskutsumisoikeus.

Poiskutsumisoikeus on annettava Neuvostoille, koska ne edustavat kaikkein täydellisimmin valtiollisuus-, pakotus- aatetta. Ja silloin vallan siirtyminen puolueelta toiselle tulee tapahtumaan verettömästi, tavallisten vaalien avulla.

„Izvestija TsIK” № 233,
marraskuun 23 päivä 1917

Julkaistaan
„Izvestija TsIK” lehden
tekstin mukaan

**PUHE SOTALAIVASTON ENSIMMÄISESSÄ
YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ⁷⁹
MARRASKUUN 22 (JOULUKUUN 5) pnä 1917**

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

Kansankomissaarien Neuvoston nimessä Lenin tervehtii edustajakokouksen kautta armeijaa ja laivastoa, jotka ovat kunnostautuneet esitaistelijoina taistelussa työtätekevien luokkien vapauttamiseksi orjuudesta.

Edelleen Lenin luonnehtii nykytilannetta. Mainittuaan, että Kerenskin sovittelijahallituksen politiikan täytyi kiertämättä johtaa tuon hallituksen vararikoon, koska se ei tähdännyt laajojen kansanjoukkojen vaatimusten tyydyttämiseen, vaan pohjautui porvariston etujen, riistäjäluokan etujen täydellisen koskemattomuuden säilyttämisen periaatteeseen, puhuja jatkaa:

Mutta Väliaikaisen hallituksen ohella olivat olemassa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot, jotka olivat kapinaan nousseen kansan vallankumouksellisen luomistyön tuote ja liittivät ympärilleen ajan mittaan yhä laajempia työtätekevien joukkojen kerroksia. Vain Neuvostojen ansiosta on Venäjällä saatu aikaan se, mitä yhdessäkään Euroopan vallankumouksessa ei ole saavutettu: kansa on nostanut keskuudestaan todellisen kansanhallituksen ja antanut sille kannatuksensa. Sorrettujen joukkojen ratkaistavaksi on tullut erittäin vaikea tehtävä — on rakennettava omin voimin valtio. Te näette, kuinka voimakasta on porvariston meille tekemä vastarinta, kuinka kovasti porvaristo yrittää sabotoimalla ehkäistä toimintamme, miten valtavan valheiden ja herjausten ryöpyn se syytää niskaamme kaikissa mahdollisissa ja mahdottomissa tapauksissa.

Päällemme sataa syytöksiä, että käytämme terroria ja väkivaltaa, mutta me suhtaudumme noihin hyökkäilyihin rauhallisesti. Me sanomme: emme ole anarkisteja, olemme

valtion kannattajia. Niin, mutta kapitalistinen valtio on murskattava, kapitalistien valta on hävitettävä. Tehtävämme on rakentaa uusi valtio, sosialistinen valtio. Siihen suuntaan tulemme työskentelemään väsymättömästi, ja mitkään esteet eivät pelota eivätkä pysäytä meitä. Siitä ovat todisteena jo ensimmäiset uuden hallituksen toimenpiteet. Mutta uuteen järjestelmään siirtyminen on erittäin monimutkainen prosessi, ja tämän siirtymisen helpottamiseksi tarvitaan lujaa valtiovaltaa. Tähän saakka valta oli monarkkien ja porvariston käskyläisten käsissä. He suuntasivat kaikki voimansa, koko politiikkansa kansanjoukkojen pakolliseen alistamiseen. Me sen sijaan sanomme: tarvitaan lujaa valtaa, tarvitaan väkivaltaa ja pakotusta, mutta me suuntaamme sen kapitalistiryhmää vastaan, porvariluokkaa vastaan. Me tulemme aina käyttämään pakkokeinoja vastauksena Neuvostovallel tehtyihin järjestömiin ja toivottomiin vastarintayrityksiin. Ja kaikissa tapauksissa vastuu niistä lankeaa vastarintaa tekeville.

Siirtyen edelleen tarkastelemaan kysymystä sellaisen valtiokoneiston perustamisesta, jonka on kansan etujen nimessä oltava vapaa kaikkinaisesta byrokratismista ja luotava mitä laajimmat mahdollisuudet maan kaikkien luovien voimien hyväksikäytölle, Lenin sanoo:

— Porvaristo ja väestön porvarilliset sivistyneistöpiirit sabotoivat kansanvaltaa kaikin keinoin. Työtätekevät joukot eivät voi luottaa kehenkään muuhun kuin itseensä. Kansan ratkaistavana olevat tehtävät ovat epäilemättä äärettömän vaikeita ja suuria. Mutta on luotettava omiin voimiin, kaikki kansassa herännyt ja luovaan työhön kykenevä on saatava yhtymään meidän järjestöihimme, jotka ovat jo olemassa ja joita työtätekevät joukot tulevat tästä lähtien perustamaan. Joukot ovat avuttomia, jos ne ovat hajallaan; ne ovat voimakkaita, jos ne ovat liittyneet yhteen. Joukot ovat alkaneet luottaa voimiinsa ja porvariston harjoittamasta ajohajasta välittämättä ryhtyneet itsenäisesti hallitsemaan valtiota. Ensi alussa voi tulla eteen vaikeuksia, saattaa tuntua valmennuksen riittämättömyys. Mutta on opittava käytännössä hallitsemaan maata, opittava se, mikä oli ennen porvariston monopolina. Tässä suhteessa laivasto on mainio esimerkki työtätekevien joukkojen mahdollisuuksista ryhtyä luovaan työhön, tässä suhteessa laivasto on osoittanut olevansa etujoukko.

Edelleen, siirryttyään valaisemaan nykyhetken tärkeimpiä kysymyksiä — kysymystä maasta, työväenpolitiikasta, kansallisuusprobleemista ja rauhasta, Lenin tarkastelee seikkaperäisesti jokaista niistä.

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous hyväksyi maadekreetin, jossa bolshevikit toistivat kaikki talonpoikain evästyksissä esitetyt periaatteet. Se oli poikkeamista sosialidemokraattien ohjelmasta, sillä evästyksiset ovat eserrien ohjelman hengen mukaisia, mutta se on myös todiste siitä, että kansanvalta ei tahtonut tyrkyttää tahtoaan kansalle, vaan pyrki ottamaan huomioon sen tahdon.

Ratkaistakoon maakysymys miten tahansa, tulkoon maiden talonpojille siirtämisen perustaksi mikä ohjelma hyvänsä — se ei voi olla esteenä talonpoikain ja työläisten lujalle liitolle. Tärkeää on vain se, että maanomistus on lakkautettava, koska talonpojat ovat vuosisatoja vaatineet tiukasti sen lakkauttamista.

Osoitettuaan edelleen, että maakysymykseen liittyy kiinteästi teollisuuskysymys, että agraarikumouksen ohella tullaan hävittämään perinpohjin kapitalistisia suhteita, puhuja tähdentää työläisten ja talonpoikain lujan liiton erittäin suurta merkitystä.

Venäjän vallankumouksen kehitys on osoittanut, että orjamainen sovinnonhieronta tilanherrain ja kapitalistien kanssa on rauennut kuin saippuakupla. Enemmistön tahdon täytyy olla vallitsevana; työtätekevien liitto, yhteisiin intresseihin perustuva työläisten ja talonpoikain rehellinen koalitio tulee ajamaan läpi tuon enemmistön tahdon. Puolueet vaihtuvat ja tuhoutuvat, mutta työtätekevät säilyvät, ja puhuja kehottaa huolehtimaan eniten tuon liiton lujudesta.

Uhratkoon laivasto kaikki voimansa sille, että tämä liitto pysyisi valtioelämän perustana, puhuja sanoo; jos tämä liitto on lujaa, ei mikään voi estää sosialismiin siirtymistä.

Siirtyessämme tarkastelemaan kansallisuuskysymystä, Lenin sanoo, on pantava merkille, että Venäjä on kansalliselta kokoomukseltaan erittäin kirjava, isovenäläisiä on vain noin 40 prosenttia ja enemmistönä ovat muut kansallisuudet. Näihin viimeksi mainittuihin kohdistunut ennen kuulumattoman julma ja järjetön kansallisuussorto tsarisminkin aikana nostatti vajaoikeuksisissa kansallisuuksissa

mitä suurinta vihaa monarkkeja kohtaan. Ei pidä ihmetellä, että tämä viha niitä kohtaan, jotka kielsivät jopa äidinkielen käytön ja jättivät suuret kansanjoukot lukutaidottomiksi, kohdistui myös kaikkiin isovenäläisiin. Luultiin, että isovenäläiset tahtoivat etuoikeutettuina vain säilyttää ne etunsa, joita Nikolai II ja Kerenski suojelivat pyhästi heitä varten.

Meille sanotaan, että Venäjä pirstoutuu, jakautuu eri tasavaltoihin. Meidän ei kuitenkaan tarvitse pelätä sitä. Olkoon itsenäisiä tasavaltoja miten paljon hyvänsä, me emme pelkää sitä. Meille ei ole tärkeää se, mistä valtakunnanraja kulkee, vaan se, että kaikkien kansojen työtätekevien liitto säilyisi taistellaksemme minkä hyvänsä kansakunnan porvaristoa vastaan. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Koska Suomen porvaristo ostaa saksalaisilta aseita suunnatakseen ne omia työläisiään vastaan, me ehdotamme viimeksi mainituille liittoa Venäjän työtätekevien kanssa. Aloittakoon porvaristo halpamaisen, turhanpäiväisen riitansa ja tinkimisensä rajoista, tämä inhottava kysymys ei kuitenkaan hajota kaikkien maiden ja kansojen työläisiä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Me — käytän sopimatonta sanaa — „valloitamme” nyt Suomea, mutta emme niin kuin maailman kapitalistirosvot sen tekevät. Me valloitamme siten, että annamme Suomelle täyden vapauden elää liitossa meidän tai muiden kanssa ja samalla takaamme, että annamme kaikkien kansallisuuksien työtätekeville täydellisen tukemme kaikkien maiden porvaristoa vastaan. Tuon liiton pohjana eivät ole sopimukset, vaan riistettyjen solidaarisuus riistäjiä vastaan.

Me havaitsemme Ukrainassa nykyään kansallista liikettä ja sanomme: olemme ehdottomasti Ukrainan kansan täyden ja rajoittamattoman vapauden kannalla. Meidän pitää hävittää vanha, verinen ja likainen entisyys, jossa sortajakapitalistien Venäjä oli toisten kansojen pyövelinä. Lakaisemme pois tuon entisyyden, emme jätä siitä kiveä kiven päälle. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Sanomme ukrainalaisille: ukrainalaisina te voitte järjestää elämänne niin kuin haluatte. Mutta me ojennamme Ukrainan työläisille veljen käden ja sanomme heille: yhdessä teidän kanssanne tulemme taistelemaan teidän ja

meidän porvaristoa vastaan. Vain kaikkien maiden työtä-tekevien sosialistinen liitto hävittää tyyten kansallisuuksien vainon ja eripuraisuuden perustan. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

— Siirryn kysymykseen sodasta. Olemme aloittaneet päättäväisen taistelun sotaan vastaan, jonka on aiheuttanut saaliista tappelevien rosvojen yhteentörmäys. Kaikki puolueet ovat tähän saakka kyllä puhuneet tästä taistelusta, mutta sanoja ja teeskentelyä etemmäksi ne eivät ole menneet. Taistelu rauhasta on nyt aloitettu. Tämä taistelu on oleva vaikeaa. Joka on luullut, että rauhan aikaansaaminen on helppoa, että ei tarvitse muuta kuin hiiskahtaa rauhasta, niin porvaristo tarjoaa sen meille lautasella, se on kovin naiivi ihminen. Joka on pannut tämän näkökannan bolshevikien kontolle, se on valehdellut. Kapitalistit tappelevat keskenään vimmatusti jakaakseen saaliin. On selvää: sodan hävittäminen merkitsee voittoa pääomasta, ja siinä mielessä Neuvostovalta on aloittanut taistelun. Olemme julkaisseet ja tulemme edelleenkin julkaisemaan salaiset sopimukset. Ei mikään kiukku eikä mikään panettelu saa meitä siinä pysähtymään. Herrat porvarit ovat kiukuissaan siitä, että kansa näkee, minkä takia sitä ajettiin teurastettavaksi. He pelottelevat maata uuden sodan perspektiivillä, sodan, jossa Venäjä joutuisi eristetyksi. Mutta se vimmatu viha, jota porvaristo tuntee meitä ja rauhanliikettämme kohtaan, ei voi meitä pysäyttää. Yrittäköön porvaristo syöstä kansat neljänneksi vuodeksi sotaan toisiaan vastaan! Siinä se ei onnistu. Ei ainoastaan meillä, vaan kaikissa sotaikäyvissä maissa kypsyy taistelu omia imperialistisia hallituksia vastaan. Saksassakin, jota imperialistit ovat vuosikymmeniä yrittäneet muuttaa sotaleiriksi, jossa koko hallituskoneiston tarkoituksena on ehkäistä kansan suuttumuksen pieninkin ilmaus jo alkuasteessa, sielläkin on puhjennut avoin kapina laivastossa. Jotta voitaisiin ymmärtää, mikä merkitys on tällä kapinalla, on tiedettävä, kuinka tavattoman suuri on poliisin mielivalta Saksassa. Mutta vallankumous ei tule tilauksesta; vallankumous on tulos kansanjoukkojen suuttumuksen purkauksesta. Joskin oli helppo suoriutua Romanovin ja Rasputinin kaltaisten viheliäisten, puolihullujen ihmisten koplasta, niin verrattomasti vaikeampaa on taistella Saksan kruunattujen ja kruunaamattomien imperialistien järjesty-

nyttä ja voimakasta klikkiä vastaan. Mutta voidaan ja täytyy toimia käsi kädessä kaikkien maiden työtätekevien vallankumouksellisen luokan kanssa. Ja Neuvostohallitus on astunut sille tielle saattaessaan salaiset sopimukset julkisuuteen ja todistaessaan, että kaikkien maiden hallitsijat ovat rosvoja. Se on propagandaa, joka ei perustu sanaan, vaan käytäntöön. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Kosketellessaan lopuksi kysymystä rauhanneuvotteluista puhuja sanoi:

Sen jälkeen kun saksalaiset vastasivat välttelevästi vaatimuksiimme olla siirtämättä sotajoukkojaan länsirintamalle ja Italian rintamalle, me katkaisimme neuvottelut ja uudistamme ne vasta jonkin ajan kuluttua. Ja kun tiedotamme tämän avoimesti koko maailmalle, niin ei tule olemaan ainoatakaan saksalaista työläistä, joka ei tietäisi, että rauhanneuvotteluja ei katkaistu meidän takiamme. Jos taas kuvitellaan mahdolliseksi sellainen tapaus, että Saksan työväenluokka kannattaisi omaa hallitustaan, imperiaalistirosvojen hallitusta ja meidät pakotettaisiin jatkamaan sotaa, niin Venäjän kansa, joka on osannut nurkumatta vuodattaa vertaan, vaikei ole tietänyt, minkä tähden ja minkä päämäärän nimessä se on täyttänyt kansaa kuristaneen hallituksen tahdon, tämä kansa lähtisi silloin vähäkään empimättä ja kymmenkertaisella tarmolla, kymmenkertaisella sankaruudella taisteluun, sillä kysymys olisi taistelusta sosialismin ja vapauden puolesta, jota vastaan maailman porvaristo on suunnannut pistimensä. Uskomme kuitenkin työtätekevien joukkojen kansainväliseen solidarisuuteen ja siihen, että nämä joukot voittavat kaikki sosialismin puolesta käytävän taistelun tiellä olevat esteet ja haitat. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

„Izvestija TsIK” № 235.
marraskuun 25 pnä 1917

Julkaistaan pöytäkirjamerkintöjen
konekirjoituskappaleesta, joka on
tarkistettu „Izvestija TsIK”
lehden tekstin mukaan

ESIPUHE KIRJASEEN „AINEISTOA AGRAARIKYSYMYKSESTÄ”

Lukijoille esitettävään kirjaseen on koottu (ei tekijän, vaan erään bolshevikin aloitteesta) tärkeimmät niistä maakysymystä käsittelevistä artikkeleistani ja puheistani, jotka sopivat laajalti levitettäväksi. Kirjaseen kootut artikkelit on kirjoitettu ja puheet on pidetty vuoden 1917 huhtikuun lopun ja lokakuun lopun välisenä aikana. Artikkeleihin on lisätty VSDTP:n (bolshevikkien) Huhtikuun konferenssin päätöslauselma * sekä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisessa yleisvenäläisessä edustajakokouksessa lokakuun 26 p:nä 1917 hyväksytty dekreetti maasta **. Näiden molempien asiakirjojen tekstit alkuperäisessä muodossaan (s.o. *luonnokset*) ovat minun kirjoittamiani.

Nämä asiakirjat ja artikkelit kokonaisuudessaan antavat täsmällisen kuvan bolshevismien katsantokantojen kehityksestä puoli vuotta jatkuneen vallankumouksen ajalta ja näiden katsantokantojen soveltamisesta käytäntöön.

Voin vielä viitata „Rabotshi” lehdessä (Pietari, syyskuun 11 (elokuun 29) p:nä 1917, № 6) julkaistuun kirjoitukseeni „Publisistin päiväkirjasta. Talonpojat ja työläiset” ***. Tässä kirjoituksessa on eritelty seikkaperäisesti se „Talonpoikain Edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston Tiedonantajan” 88. numerossa elokuun 19 p:nä julkaistu talonpoikien evästyskokoelma, joka sisältyy vuoden 1917

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 279—282. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 241—243. *Toim.*

*** Ks. Teokset, 25. osa, ss. 276—284. *Toim.*

lokakuun 26 päivän dekreettiin maasta. Kahta kuukautta ennen lokakuun 25 päivän vallankumousta tuossa kirjoituksessa selitettiin, että on „muutettava talonpojille osoitettujen työläisten puheiden peruslinjaa”.

N. Lenin

Pietari.

Marraskuun 27 pnä 1917.

*Julkaistu v. 1917 kirjasessa: N. Lenin.
„Aineistoa agraarikysymyksestä”,
kust. „Priboi”*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

RAUHANNEUVOTTELUJEN OHJELMAN KONSEPTI ⁸³

- 1) Poliittiset ja taloudelliset neuvottelut.
- 2) poliittisten neuvottelujen perusteema ja tärkein periaate: „*ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia*”.

- 3) aluevaltaus-käsite:

(a) se aluevaltauksen määritelmä, jonka mukaan lasketaan vallatuiksi tämän sodan julistamisen jälkeen liitetyt alueet, *ei* kelpaa*.

(b) vallatuksi alueeksi julistetaan jokainen alue, jonka väestö on viimeisten vuosikymmenien aikana (XIX vuosisadan jälkipuoliskosta alkaen) ilmaissut olevansa tyytymättömän alueensa liittämiseen toiseen valtioon tai asemaansa tässä valtiossa,— on saman tekevää, onko tätä tyytymättömyyttä ilmaistu kirjallisuudessa, eduskuntien, kunnallishallitusten, kokousten y.m.s. laitosten päätöksissä, näillä alueilla tapahtuvan kansallisuusliikkeen aiheuttamissa valtiollisissa ja diplomaattisissa asiakirjoissa tai kansallisuuksien välisissä kahnauksissa, yhteenotoissa, levottomuuksissa y.m.**.

1) Tunnustetaan virallisesti, että jokaisella tietyn sotaikäyvä maan kokoonpanoon kuuluvalla kansakunnalla (ei-suurvaltaisella) on oikeus vapaaseen itsemääräämiseen aina eroamiseen ja itsenäisen valtion muodostamiseen asti; 2) itsemääräämisoikeus toteutetaan itsemääräytyvän alueen koko väestön äänestyksellä; 3) itsemääräytyvän alueen ja siihen rajautuvien alueiden demokraattisesti valitut edustajat määrittelevät itsemääräytyvän alueen

* Hylätään se aluevaltauksen määritelmä, jonka mukaan lasketaan vallatuiksi sodan julistamisen jälkeen liitetyt alueet.

** Tästä edelleen teksti on J. V. Stalinin kirjoittama. *Toim.*

maantieteelliset rajat; 4) ennakkoehdot, jotka takaavat kansakunnan vapaan itsemääräämisoikeuden toteutumisen:

a) on vietävä pois sotajoukot itsemääräytyvän alueen rajojen sisältä;

b) on palautettava tälle alueelle pakolaiset sekä ne tämän alueen asukkaat, jotka on viranomaisten käskystä sieltä sodan alusta alkaen karkotettu;

c) itsemääräytyvän kansakunnan demokraattisesti valituista edustajista on muodostettava tämän alueen väliaikainen hallintoelin, jolla on oikeus (muun muassa) *b*-kohdan toteuttamiseen käytännössä;

d) väliaikaisen hallintoelimen yhteyteen on muodostettava sopimuspuolista kokoonpantuja toimikuntia molemminpuolisina valvontaoikeuksin;

e) *b*- ja *c*-kohtien toteuttamiseen tarvittavat varat on otettava miehittäneen puolen varoilla perustetusta erikoisrahastosta.

*Kirjoitettu marraskuun 27
(joulukuun 10) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

DEKREETTI VALLANKUMOUKSENVASTAISEN KANSALAISSODAN JOHTAJIEN VANGITSEMISESTA ⁸¹

Kadettipuolueen, kansan vihollisten puolueen johtavien elinten jäsenet on vangittava ja saatettava vallankumous-tribunaalien tuomittaviksi.

Paikallisneuvostojen erikoistehtäväksi annetaan valvoa kadettipuoluetta, koska sillä on yhteyksiä vallankumousta vastaan suunnattuun kornilovilais-kaledinilaiseen kansalaisotaan.

Dekreetti on voimassa sen allekirjoittamishetkestä alkaen.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
Vl. Uljanov (Lenin)

Pietari, marraskuun 28 pnä 1917
klo 10.30 illalla.

„Izvestija TsIK” № 239,
marraskuun 29 pnä 1917

*Julkalstaan
käsikirjoituksen mukaan*

**YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN ISTUNTO
JOULUKUUN 1 (14) pnä 1917**

1

PUHE PERUSTAVAA KOKOUSTA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ

Kun Perustavaa kokousta tarkastellaan kansalaissodaksi kiihtyneen luokkataistelun tilanteesta erillään, niin tiedossamme ei ole parempaa laitosta kansan tahdon ilmaisemiseksi. Mutta ei pidä rakennella pilvilinnoja. Perustava kokous joutuu toimimaan kansalaissodasta johtuneissa oloissa. Kaledinilaiset porvarisaineokset ovat aloittaneet kansalaissodan.

Moskovan kapinan pitkittämisyrityksen jälkeen, sen jälkeen kun Kerenski teki epäonnistuneen yrityksen lähettää sotajoukkoja Pietaria vastaan, sen jälkeen kun yritettiin turhaan järjestää armeijan päällystön vastavallankumouksellista huippukerrosta, ne nyt koettavat järjestää kapinaa Donin alueella. Tämä yritys on toivoton, sillä työtätekevät kasakat ovat kaledinilaisia vastaan.

Väittäessään sitä syytöstä vastaan, että kadettipuoluetta muka vainotaan, Lenin sanoi: luokkataistelua ja poliittista vastustajaa ei voida erottaa toisistaan. Kun sanotaan, että kadettipuolue ei ole voimakas ryhmä, niin se ei ole totta. Kadettien keskuskomitea on porvarisluokan poliittinen esikunta. Kadetit ovat koonneet ympärilleen kaikki omistavat luokat; heihin ovat yhtyneet myös kadetteja oikeammalla olevat ainekset. Kaikki ne tukevat kadettipuoluetta.

Meitä kehoitetaan kutsumaan Perustava kokous koolle siten kuin oli suunniteltu. Ei, kiitos! Se suunnitelma oli kansanvastainen. Me olemme suorittaneet kumouksen saadaksemme takeet siitä, ettei Perustavaa kokousta käytetä kansaa vastaan, että nuo takeet olisivat hallituksen

käsissä. Dekreetissämme on selvästi ja vain yhdellä tavalla ymmärrettävästi sanottu, milloin Perustava kokous kutsutaan koolle. Tässä dekreetissä olemme antaneet tarkan vastauksen tuohon kysymykseen. Älkää arvailko ajatuksiamme, me emme salaa mitään. Olemme sanoneet, että kun valitaan 400 henkeä, kutsumme koolle Perustavan kokouksen. Emme ole syyssä siihen, että vaaleja on toimitettu myöhemmin kuin oli määrätty. Muutamilla paikkakunnilla Neuvostot ovat itse määränneet vaalit toimitettavaksi myöhemmin. Koska vaalit toimitetaan eri aikoina, piti osoittaa, mikä määrä edustajia riittää, että Perustava kokous voidaan avata. Koska tätä lukumäärää ei ole laissa osoitettu, yritettiin käyttää hyväksi tätä seikkaa ja kutsua koolle Perustava kokous edustajain lukumäärään katsomatta. Millaiseen asemaan valta olisi joutunut, jos se olisi sallinut sen? Neuvostovalta menetteli oikein säätäessään edustajien lukumäärän, joka oikeuttaa kutsumaan koolle Perustavan kokouksen. Neuvostovalta teki sen. Joka ei suostu siihen, sen on arvosteltava dekreettiä. Jos saamme arvostelun asemesta kuulla vihjauksia, yleisluontoisia arveluja, niin me hylkäämme ne.

Kun vallankumouksellinen luokka taistelee vastarintaa tekeviä omistavia luokkia vastaan, niin sen täytyy nujertaa tuo vastarinta; ja me nujerramme omistavien luokkien vastarinnan kaikilla niillä keinoilla, joilla ne nujersivat proletariaattia,— muita keinoja ei ole keksitty.

Te sanoitte, että porvaristo on eristettävä. Mutta kadetit, jotka käyttävät verhonaan muodollisesti demokraattista tunnusta, Perustavan kokouksen tunnusta,— syyttävät todellisuudessa kansalaissotaa. He sanovat: „Tahdomme istua Perustavassa kokouksessa sekä samanaikaisesti järjestää kansalaissotaa”, mutta te vastaatte siihen puhumalla korulauseita eristyksestä.

Me emme jahtaa yksinomaan muodollisuuden rikkojia, vaan esitämme selvän poliittisen syytteen poliittista puoluetta vastaan. Näin menettelivät myös ranskalaiset vallankumousmiehet. Tämä on vastauksemme niille talonpojille, jotka valitsivat tietämättä ketä valitsevat. Tietäköön kansa, että Perustava kokous ei kokoonnu sillä tavoin kuin Kerenski tahtoi. Olemme saattaneet voimaan poiskutsumisoikeuden, ja Perustava kokous ei tule olemaan sellainen, jollaiseksi porvaristo sen suunnitteli. Kun Perustavan

kokouksen kokoontumiseen on enää muutamia päiviä, porvaristo järjestää kansalaissotaa ja voimistaa sabotointiaan ehkäistäkseen välirauhan. Emme anna johdattaa itseämme harhaan muodollisilla tunnuksilla. He tahtovat istua Perustavassa kokouksessa ja samanaikaisesti järjestää kansalaissotaa. Käsitelköt kadettipuoluetta vastaan esittämämme syytteen asiallisesti, todistakoot, että kadettipuolue ei ole kansalaissodan esikunta, sodan, joka on varmasti toivoton ja hukuttaa maan vereen. Sitä tov. Steinberg ei ole koettanut todistaa. Hän on unohtanut kaiken sen, mitä on saatu selville kadettien ja Kornilovin välisestä yhteydestä; emme me, vaan poliittinen vastustajamme Tshernov on paljastanut tuon yhteyden. Meitä kehoitetaan jahtaamaan toisarvoisia syntipukkeja. Emme rupea verhoamaan koko luokan esikuntaa vastaan nostettua poliittista syytettä jahtaamalla yksilöitä.

Edelleen Lenin tarkastelee sitä väitettä, että bolshevikitkin on julistettu kansan vihollisiksi. Meidät uhattiin julistaa kansan vihollisiksi, mutta sitä ei tehty. He eivät uskaltaneet tehdä sitä. Sanoimme heille silloin: „Kyllä, jos voitte sen tehdä, niin koettakaa. Koettakaa sanoa kansalle, että bolshevikkipuolue on puolueena, suuntauksena kansan vihollinen”. He eivät uskaltaneet tehdä sitä, he jahtailivat yksilöitä, panettelivat. Sanoimme heille: te ette voi julistaa meitä kansan vihollisiksi, teillä ei ole vähäisimpiäkään periaatteellisia väitteitä bolshevikkeja vastaan, te voitte vain syytää panetteleja. Puoluetta vastaan esittämämme syyte tekee lopun alhaisista poliittisen taistelun menetelmistä. Sanomme kansalle totuuden. Sanomme kansalle, että sen edut ovat demokraattisen laitoksen etuja korkeammalla. Ei pidä palata takaisin vanhoihin ennakkoluuloihin, jotka tekevät kansan edut muodollisesta demokratismista riippuvaiseksi. Kadetit huutavat: „Kaikki valta Perustavalle kokoukselle”, mutta tosiasiaassa he tahtovat sanoa: „Kaikki valta Kaledinille”. Se on sanottava kansalle, ja kansa on kannattava meitä.

2

PÄÄTÖSLAUSELMA KADETTIPUOLUETTA KOSKEVASTA
DEKREETISTA

Kuultuaan Kansankomissaarien Neuvoston edustajain selitykset siitä dekreetistä, jossa kadetit julistetaan kansan vihollisten puolueeksi ja tämän puolueen johtoelinten jäsenet määrätään vangittavaksi sekä Neuvostot velvoitetaan valvomaan koko puoluetta yleensä, Toimeenpaneva Keskuskomitea myöntää, että on taisteltava mitä päättävimmän porvarillista vastavallankumousta vastaan, jonka johdossa on kadettipuolue, joka on aloittanut ankaran kansalaissodan työläisten ja talonpoikien vallankumouksen perusteita vastaan.

Toimeenpaneva Keskuskomitea lupaa edelleenkin tukea Kansankomissaarien Neuvostoa tällä tiellä ja hylkää niiden poliittisten ryhmien vastalauseet, jotka horjuttavat epäroinnillään proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön diktatuuria.

„Izvestija TsIK” № 243,
joulukuun 3 pnä 1917

Julkaistaan „Izvestija TsIK” lehdessä
tekstin mukaan

**PUHE TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN TOISESSA
YLEISVENÄLÄISESSÄ KOKOUKSESSA
JOULUKUUN 2 (15) p:nä 1917⁸²**

Toverit, tätä edeltäneeseen Ylimääräiseen talonpoikain edustajain kokoukseen osallistuin bolshevikkiryhmän enkä Kansankomissaarien Neuvoston edustajana; aivan samoin esiinnyn nytkin, koska pidän tärkeänä, että te, talonpoikain edustajain kokoukseen osallistujat, saisitte tietää bolshevikkipuolueen mielipiteen.

Tultuani tänne kuulin osan viimeisen puhujan puheesta, jossa hän puoleeni kääntyen sanoi teille, että minä tahdon hajottaa teidät pistinten avulla. Toverit, Venäjä on jo jättänyt taakseen ajan, jolloin joku hallitsi sitä. Te tiedätte, että siitä lähtien, kun armeija käänsi aseensa valloittamaan vapautta, siitä lähtien, kun asetakkiset talonpojat ovat saaneet kokoontua ja sopia asioista asetakittomien talonpoikien kanssa, ei ole sellaista voimaa, joka kykenisi kahlitsemaan kansan tahdon, talonpoikien ja työläisten tahdon.

Toverit, haluan sanoa teille, miten me käsitämme lokakuun 25 päivän kumouksen. Toverit, täällä sanottiin, että vallankumouksen uusi aalto ehkä pyyhkäisee pois Neuvostot. Minä sanon: sitä ei tule tapahtumaan. Olen aivan varma, että Neuvostot eivät tuhoudu koskaan; lokakuun 25 päivän vallankumous on todistanut sen meille. Neuvostot eivät tuhoudu koskaan, sillä niitä muodostui jo ensimmäisen vallankumouksen päivinä v. 1905, niitä on muodostunut myös Helmikuun vallankumouksen jälkeen eikä kenenkään henkilökohtaisesta aloitteesta, vaan kansanjoukkojen tahdosta, alhaaltakäsin. Kaikkinaiset rajoitukset,

kaikkinaiset muodollisuudet ovat tällöin mahdottomia, sillä Neuvostot on perustettu kansan tahdosta, ja kansalla on oikeus kutsua minä hetkenä hyvänsä pois edustajansa. Neuvostot ovat ylempiä elimiä kuin mitkään parlamentit, mitkään Perustavat kokoukset. (H ä l i n ä ä , h u u t o j a : „se on vale!”.) Bolshevikkipuolue on aina sanonut, että Neuvostot ovat ylin elin. Ei voida sanoa, että se on valhetta, sillä monarkian kukistaneet Euroopan vallankumoukset ovat Perustavan kokouksen avulla muodostaneet porvarillisen tasavallan. Sellaista vallankumousta, jollainen on tapahtunut meillä, ei ole ollut vielä milloinkaan eikä missään. Sanotaan, että lokakuun 25 päivän vallankumous antoi vain „bolshevikkihallituksen”. Minä voin sanoa, että Kansankomissaarien Neuvostossa on muitakin kuin bolshevikkeja. Ne teistä, jotka muistavat työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen ensimmäisen edustajakokouksen, tietävät varmasti, että bolshevikeilla oli silloin vähemmistö; mutta sitten, tultuaan kokemuksen perusteella vakuuttuneeksi siitä, mihin sovintopolitiikka johtaa, kansa antoi työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisessa edustajakokouksessa enemmistön bolshevikkipuolueelle. Kun minulle sanotaan ja vihollislehdistössä huudetaan, että pistimet voivat kääntyä Neuvostoja kohti, niin nauran sille. Pistimet ovat työläisten, sotamiesten ja talonpoikain käsissä, ja heidän käsissään ne eivät koskaan käänny Neuvostoja kohti. Ja suunnatkoon vastavallankumous pistimiä Neuvostoja vastaan, Neuvostot eivät pelkää niitä.

Siirtyessäni tarkastelemaan kysymystä Perustavasta kokouksesta minun on sanottava, että Perustavasta kokouksesta voi olla apua vain silloin, kun kansa itse kehittyy vapaasti ja rakentaa uutta elämää. Ja kysyn teiltä: onko sellaista olemassa?

Sanon teille sen, minkä te kaikki tiedätte: „sapatti on ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten”. Te tiedätte, toverit, miten Perustava kokous valittiin. Se on eräs edistyksellisimpiä valitsemistapoja, koska silloin ei valita yksilöitä, vaan puolueen edustajia. Ja se on askel eteenpäin, koska vallankumousta eivät tee yksilöt, vaan puolueet. Kun toimitettiin Perustavan kokouksen vaalit, oli olemassa yksi eserräpuolue, puolue, jolla on enemmistö

Perustavassa kokouksessa. Nyt ei sellaista enää ole. Ehkä te sanotte, että senkin ovat bolshevikit saaneet aikaan? Ei, toverit, se on yleinen laki. Aina ja kaikkialla kansa jakautuu hitaasti ja työläästi kahteen leiriin: osattomien, nöyryytettyjen leiriin, niiden leiriin, jotka taistelevat kaikkien työtätekevien paremman tulevaisuuden puolesta,— ja niiden leiriin, jotka tavalla tai toisella tukevat tilanherroja ja kapitalisteja. Vaaleja toimitettaessa kansa ei valinnut niitä, jotka ilmentävät kansan tahtoa, sen toivomuksia. Te sanotte, että me olemme julistaneet koko kadettipuolueen kansan viholliseksi.— Kyllä, olemme tehneet sen täyttäen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisen edustajakokouksen tahdon. Ja nyt, kun olemme rauhan kynnyksellä, kolme vuotta jatkuneen kauhean teurastuksen päättymisen kynnyksellä, olemme vakuuttuneita, että kaikki työtätekevät, kaikki maat vaativat sitä. Hitaasti ja vaikeasti käy imperialismin kukistaminen Euroopassa, ja kaikkien maiden imperialistit saavat nyt nähdä, että kansalla on voimaa ja että voimallaan se nujertaa kaikki ne, jotka ovat haittana sen tiellä. Kun jotkut järjestävät kapinaa työläisiä ja talonpoikia vastaan, Neuvostoja vastaan ja toisella kädellään osoittavat kunniakasta Perustavan kokouksen valtakirjaa, niin me emme voi jättää sitä sikseen. Heinäkuussa meille sanottiin: „julistamme teidät kansan vihollisiksi”. Ja me vastasimme: „koettakaa”. Olisivatpa herrat porvarit ja heidän kannattajansa koettaneet sanoa sen avoimesti kansalle; mutta he eivät tehneet sitä, he turvautuivat kaikenlaisiin salavihjauksiin, parjaukseen ja lokaan. Kun porvaristo aloitti kansalaissodan, olimme sen silminnäkijöitä; porvaristo nostatti junkkarikoululaisien kapinan, mutta me voittajat olimme heille, voitetuille armollisia. Teimme enemmänkin: säilytimme heidän sotilaallisen kunniansakin. Ja nyt, Perustavaa kokousta koolle kutsuttaessa me sanomme: kun saapuu 400 Perustavan kokouksen jäsentä, niin avaamme sen. Me näemme, että kadettien salaliitto jatkuu, näemme, että he järjestävät kapinaa Neuvostoja vastaan kultasäkin, voitonhimon ja rikkauten nimessä, ja julistamme heidät avoimesti kansan vihollisiksi. Samaan aikaan kun saamme lähipäivinä tietoomme rauhanehdot, kun saamme välirauhan, kun maakomiteain jäseniä ei enää vangita, kun tilanherrain maita konfiskoidaan, kun tehtaat ja muut tuotantolaitokset

alistetaan valvontaan, he järjestävät salaliittoa meitä vastaan, Neuvostoja vastaan. Ja me sanomme, että he, kadetti-puolue, porvariston puolue, ovat kansan vihollisia, ja me tulemme taistelemaan heitä vastaan.

*„Izvestija TsIK” № 244,
joulukuun 6 pnä 1917*

*Julkaistaan pöytäkirjamerkintöjen
konekirjoituskappaleen mukaan*

MANIFESTI UKRAINAN KANSALLE JA ULTIMATIIVISET VAATIMUKSET UKRAINAN RADALLE ⁸³

Pitäen lähtökohtanaan työläisten ja työtätekevien, riistettyjen joukkojen yhtenäisyyden ja veljesliiton etuja taistelussa sosialismin puolesta sekä nojautuen siihen, että vallankumouksellisen demokratian elimet, Neuvostot, ja varsinkin Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous, ovat lukuisissa päätöksissään hyväksyneet nämä periaatteet, Venäjän sosialistinen hallitus, Kansankomissaarien Neuvosto ilmoittaa vielä kerran myöntävänsä kaikille niille kansakunnille, joita tsarismi ja isovenäläinen porvaristo ovat sortaneet, itsemääräämisoikeuden aina näiden kansakuntien Venäjältä eroamiseen saakka.

Sen tähden me, Kansankomissaarien Neuvosto, tunnustamme Ukrainan kansan tasavallan ja sen oikeuden erota kokonaan Venäjältä tai tehdä Venäjän tasavallan kanssa sopimus keskinäisistä federatiivisista ynnä muista sellaisista suhteista.

Kaiken sen, mikä koskee Ukrainan kansan kansallisia oikeuksia ja kansallista riippumattomuutta, me, Kansankomissaarien Neuvosto, tunnustamme heti, ilman rajoituksia ja ehdottomasti.

Suomen porvarillista tasavaltaa vastaan, joka toistaiseksi jää porvarilliseksi, emme ole tehneet kerrassaan mitään, mikä rajoittaisi Suomen kansan kansallisia oikeuksia ja kansallista riippumattomuutta, emmekä me teekään mitään, mikä rajoittaisi minkä hyvänsä sellaisen kansan kansallista riippumattomuutta, joka on kuulunut ja haluaa kuulua Venäjän tasavaltaan.

Syytämme Radaa siitä, että se harjoittaa kansallishenkisen sanahelinän varjolla kaksimielistä porvarillista politiikkaa, joka on jo aikoja sitten ilmennyt siinä, ettei

Rada ole tunnustanut Neuvostoja eikä Neuvostovaltaa Ukrainassa (Rada muun muassa kieltäytyi kutsumasta Ukrainan Neuvostojen edustajakokousta koolle heti, kun Ukrainan Neuvostot sitä vaativat). Tämä kaksimielinen politiikka, jonka vuoksi emme voi tunnustaa Radaa Ukrainan tasavallan työtätekevien ja riistettyjen joukkojen täysivaltaiseksi edustajaksi, on johdattanut Radan aivan viime aikoina tekoihin, jotka ovat tehneet mahdottomaksi päästä mihinkään sopimukseen.

Tällaisia tekoja oli ensinnäkin sekasorron aiheuttaminen rintamalla.

Yksipuolisilla käskyillään Rada siirtää ja kutsuu ukrainalaisia joukko-osastoja pois rintamalta hajottaen siten yleistä yhteisrintamaa *ennen* rajankäyntiä, joka voidaan toteuttaa vain molempien tasavaltojen hallitusten kesken järjestetyllä sopimuksenteolla.

Toiseksi Rada on ryhtynyt riisumaan aseista Ukrainassa olevia neuvostojoukkoja.

Kolmanneksi Rada tukee Neuvostovaltaa vastaan suunnattua kadettien ja Kaledinin salaliittoa ja kapinaa. Vedoten ilmeisen valheellisesti „Donin ja Kubanin” muka autonomisiin oikeuksiin, verhoten sillä Kaledinin vastavallankumouksellisia esiintymisiä, jotka ovat ristiriidassa työtätekevän kasakkaväen valtaenemmistön etujen ja vaatimusten kanssa, Rada päästää sotajoukkoja alueensa läpi Kaledinin luo, mutta *kieltäytyy päästämästä Kaledinia vastaan taistelevia joukkoja*.

Koska Rada on astunut tälle vallankumouksen ennen kuulumattoman kavaltamisen tielle, on ryhtynyt tukemaan Venäjän kansojen kansallisen riippumattomuuden ja Neuvostovallan verivihollisia, työtätekevien ja riistettyjen joukkojen vihollisia, kadetteja ja kaledinilaisia, se pakottaa meidät vähääkään empimättä julistamaan sodan Radalle siinäkin tapauksessa, vaikka se jo olisi täysin virallisesti tunnustettu ja kiistaton Ukrainan riippumattoman porvarillisen tasavallan ylimmän valtiovallan elin.

Ottaen huomioon kaikki yllä esitetyt seikat Kansankomissaarien Neuvosto asettaa nyt Radalle Ukrainan ja Venäjän tasavaltojen kansojen kuullen seuraavat kysymykset:

1. Sitoutuuko Rada luopumaan yhteisrintaman sekasortoon saattamisyrityksistä?

2. Sitoutuuko Rada olemaan tästä lähtien antamatta ilman ylipäällikön suostumusta läpikulkulupaa millekään sotilasosastoille, jotka pyrkivät Donille, Uralille tai muihin paikkoihin?

3. Sitoutuuko Rada auttamaan vallankumouksellisia joukkoja niiden taistelussa kadettien ja Kaledinin vastavallankumouksellista kapinaa vastaan?

4. Sitoutuuko Rada lopettamaan kaikki yrityksensä riisua Ukrainassa olevat neuvostorykmentit ja työväen Punaisen kaartin aseista sekä palauttamaan heti aseet niille, joilta ne on pois otettu?

Ellei näihin kysymyksiin saada 48 tunnin kuluessa tyydyttävää vastausta, Kansankomissaarien Neuvosto katsoo Radan olevan avoimessa sodassa Venäjän ja Ukrainan Neuvostovaltaa vastaan.

Kirjoitettu joulukuun 3 (16) pnä 1917

*Julkaistu joulukuun 6 pnä 1917
„Izvestija TsIK” lehdessä
244. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**ALUSTUS PIETARIN TYÖLÄISTEN
TALOUDELLISESTA ASEMASTA
JA TYÖVÄENLUOKAN TEHTÄVISTÄ, PIDETTY
PIETARIN TYÖLÄISTEN JA SOTILAJAIN
EDUSTAJAIN NEUVOSTON TYÖLÄISJAOSON
ISTUNNOSSA JOULUKUUN 4 (17) p:nä 1917**

SANOMALEHTISELOSTUS

Lokakuun 25 päivän vallankumous osoitti, että proletariaatti, joka on todistanut kykenevänsä vastustamaan sitkeästi porvaristoa, on erittäin kypsynyt poliittisesti. Mutta sosialismin täydellistä voittoa varten tarvitaan tavattoman suurta järjestyneisyyttä, jota elähdyttää tietoisuus, että proletariaatin täytyy tulla hallitsevaksi luokaksi.

Proletariaatin tehtävänä on nyt järjestelmän sosialistinen uudistaminen, sillä kaikki puolittaiset ratkaisut, niin helposti kuin niitä voitaneenkin perustella, ovat merkityksettä, koska maan taloudellinen tila on tullut siihen pisteeseen, jolloin ei voida sallia puolittaisia ratkaisuja. Jättäjäisissä taistelussamme imperialismia ja kapitalismia vastaan ei ole sijaa puolittaisille toimenpiteille.

Kysymys on siitä, voitetaanko vai tullaanko voitetuksi.

Työläisten täytyy tämä ymmärtää ja he ymmärtävät; se käy selville siitä, että he ovat hylänneet ja hylkäävät puolittaiset kompromissiratkaisut. Mitä syvällisempi kumous on, sitä enemmän tarvitaan aktiivisia työntekijöitä, jotka muodostavat kapitalismin tilalle sosialismin koneiston. Pikkuporvariston voimat eivät riitä siihen, vaikkei harjoitettaisikaan sabotointia. Vain kansanjoukkojen syvimät kerrokset voivat omatoimisesti suorittaa tämän tehtävän. Sen tähden ei pidä ajatella nyt oman asemansa parantamista juuri tällä hetkellä, vaan on ajateltava sitä, että tultaisiin hallitsevaksi luokaksi. Ei voida olla varmoja, että maaseudun proletariaatti käsittää selvästi ja varmasti

omat etunsa. Sen voi tehdä vain työväenluokka, ja tietoisena suurista tulevaisuuden näköaloista jokaisen proletariaatin on pidettävä itseään johtajana ja vietävä joukkoja mukanaan.

Proletariaatin on tullava hallitsevaksi luokaksi siinä mielessä, että se johtaa kaikkia työtätekeviä, sekä poliittisesti hallitsevaksi luokaksi.

On taisteltava sitä ennakkoluuloa vastaan, että vain porvaristo voi hallita valtiota. Proletariaatin on otettava käsiinsä valtion hallinta.

Kapitalistit tekevät kaikkensa vaikeuttaakseen työväenluokan tehtävien täyttämistä. Ja jokaisen työväenjärjestön — ammattiyhdistysten, tehdaskomiteain ynnä muiden — on ryhdyttävä ratkaisevaan taisteluun taloudellisella alalla. Porvaristo turmelee kaikkea, sabotoi kaikkea ajaakseen karille työväen vallankumouksen. Tuotannon järjestämistehtävät lankeavat kokonaan työväenluokan hartioille. Hylätkäämme kerta kaikkiaan se ennakkoluulo, että valtiolliset asiat, pankkien ja tehtaiden johtaminen ovat tehtäviä, joita työläiset eivät kykene suorittamaan. Kaikki se voidaan kuitenkin suorittaa vain tekemällä alinomaan äärettömän paljon järjestelytyötä.

On järjestettävä tuotteiden vaihto, tilinpito, otettava järjestelmällisesti käytäntöön valvonta — ne ovat työväenluokan tehtäviä, ja tiedot niiden toteuttamista varten se on saanut tehdaselämältään.

Pitäköön jokainen tehdaskomitea itseään myös koko valtioelämää järjestävänä järjestösoluna eikä ainoastaan oman tehtaansa asioiden ajajana.

On helppoa antaa asetus yksityisomistuksen lakkauttamisesta, mutta työläisten itsensä on se toteutettava ja vain he voivat sen toteuttaa käytännössä. Tulokoon virheitä — ne ovat uuden luokan virheitä uuden elämän luomisessa.

Talouselämän järjestämisen konkreettista suunnitelmaa ei ole eikä voikaan olla.

Sitä ei voi kukaan antaa valmiina. Mutta sen voivat tehdä joukot alhaaltakäsin, kokemuksensa perusteella. Tietenkin tullaan antamaan ohjeita ja suuntaviivoja, mutta on aloitettava samanaikaisesti sekä ylhäältä että alhaalta.

Neuvostojen on muututtava koko Venäjän tuotantoa ohjaaviksi ja säännösteleviksi elimiksi, mutta ettei niistä

tulisi esikuntia, joilla ei ole sotajoukkoja, on tehtävä työtä pohjakerroksissa...*

Työväenjoukkojen on käytävä käsiksi valvonnan ja tuotannon järjestämiseen laajassa valtiollisessa mitassa. Ei yksilöiden, vaan kaikkien työtätekevien joukkojen järjestäminen takaa menestyksen, ja jos me saamme sen aikaan, jos saamme järjestykseen talouselämän, niin kaikki meitä vastaan toimivat voimat tulevat itsestään lakaistuksi pois.

„Pravda” № 208,
joulukuun 20 (7) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

* Muistilpanojen epäselvyyden vuoksi on muutama sana jätetty pois. *Toim.*

PERUSTAVAN KOKOUKSEN AVAAMISESTA

Koska Perustavan kokouksen vaalit ovat pitkistyneet, mikä johtuu pääasiallisesti entisen Yleisvenäläisen vaalilautakunnan syystä, ja koska vastavallankumoukselliset ryhmät ovat muodostaneet erikoisen lautakunnan Perustavan kokouksen koollekutsumiseksi ja Neuvostovallan muodostaman Komissariaatin vastapainoksi, on levinnyt huhuja, ettei Perustavaa kokousta muka kutsuttaisi lainkaan koolle nykyisessä kokoonpanossaan. Kansankomissaarien Neuvosto katsoo tarpeelliseksi ilmoittaa, että nämä huhut, joita talonpoikien, työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen viholliset tietoisesti ja ilkeämielisesti levittävät, ovat täysin perättömiä. Kansankomissaarien Neuvoston dekreetin mukaan, jonka Neuvostojen Toimeenpaneva Keskuskomitea on vahvistanut, Perustava kokous avataan heti, kun puolet Perustavan kokouksen jäsenistä, nimittäin 400 edustajaa, on rekisteröinyt itsensä säädetyllä tavalla Taurian palatsin kansliassa.

Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtaja
Vl. Uljanov (Lenin)

„Pravda“ № 207,
joulukuun 19 (6) pnä 1917

*Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan*

EHDOTUS TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN TOISEN YLEISVENÄLÄISEN KOKOUKSEN JULISTUKSEKSI TALONPOIKAISTOLLE

Talonpoikain toinen yleisvenäläinen edustajakokous kääntyy Venäjän kaikkien kansakuntien ja kansojen talonpoikaiston puoleen kehottaen sitä palavasti ponnistamaan kaikki järkensä ja tahtonsa voimat, koko paljoutensa voiman ja kaiken tarmonsä herättääkseen nukkuvat, rohkais- takseen epäröiviä ja sanoakseen kaikkien kuullen, maan kaikilta ääriiltä, jokaisesta kylästä, suurkaupunkien kai- kista kortteleista kantautuvan painokkaan, ratkaisevan sanansa tänä Venäjän suuren vallankumouksen ehkä tär- keimpänä ja vastuullisimpana hetkenä.

Talonpoikaistoverit! Me muodostamme maamme väestön valtavan enemmistön. Me olemme työtätekevien ja riistet- tyjen perusjoukko. Me olemme työtätekevien laillisten ja oikeudenmukaisten vaatimusten, ensi kädessä maavaati- musten tyydyttämisen puolesta taistelevien perusjoukko, niin tilanherrain kuin kapitalistienkin harjoittamaa kaik- kea sortoa ja riistoa vastaan taistelevien perusjoukko.

Talonpoikaistoverit! Me olemme perusjoukkona sota- väessämme, joka on saanut kokea ennen kaikkea tsaarien ja kapitalistien aloittaman ja enemmän kuin kolme vuotta kestäneen sodan aiheuttamat yli-inhimilliset kärsimykset,— siinä sotaväessä, joka on saanut täyttääkseen myös vai- kean, mutta jalon ja kunniakkaan tehtävän: taistella etu- rivissä — työläisten rinnalla — vapaudesta, maasta, rau- hasta, taistella työtätekevien vapauttamiseksi täydellisesti kaikkinaisesta sorrosta ja riistosta.

Talonpoikaistoverit! Harkitkaa vetoomustamme, keho- tustamme, jonka talonpoikain edustajat lähettävät Venäjän kaikkien kansojen talonpojille, lukekaa kehotuksemme jokaisessa kylässä, jokaisessa tuvassa, käsitelkää se

kaikissa, poikkeuksetta kaikissa talonpoikain kokouksissa, tilaisuuksissa, elimissä, tehkää itse paikkakunnilla lujia ja järkkymättömiä päätöksiä. Sillä synnyinmaamme kohtalo on riippuvainen ennen kaikkea teidän päätöksistänne, kansan enemmistön, itsensä talonpoikain päätöksistä.

Lähestyy ankara hetki. Lähenee viimeinen taistelu. Koko maa, tasavaltamme kaikki kansat ovat jakautuneet kahteen suureen leiriin.

Toinen on kansaa komentavien ja sodan kannalla olevien tilanherrain ja kapitalistien, rikkaiden ja heidän apuriensa, ylhäisten virkamiesten ja heidän ystäviensä leiri.

Toinen on työläisten sekä työtätekevien ja riistettyjen talonpoikain leiri, köyhän kansan ja sen ystävien, rivisotilaiden ja rauhanpuoltajain leiri, niiden leiri, jotka ovat rauhan puolesta käytävän rajattoman uhrautuvaisen ja päättäväisen, rohkean ja kansan sortajille armottoman vallankumoustaistelun kannalla.

Eräissä maamme osissa on näiden kahden leirin välinen taistelu kärjistynyt jo suoranaiseksi, avoimeksi kansalais-sodaksi, neuvostoarmeijain sodaksi sitä mitättömän vähälukuista joukkoa vastaan, joka luottaa rikkauten voimaan ja tahtoo kukistaa Neuvostovallan, työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen vallan ja hallituksen.

Talonpoikaistoverit! Teidän painokkaasta, lujasta, järkkymättömästä sanastanne riippuu nyt paljonkin, riippuu tämän kansalais sodan lopettaminen, riippuu se, saako Venäjä mahdollisuuden siirtyä rauhanomaisesti kaiken maan maksuttomaan luovuttamiseen työtätekeville, sosialismin voittoon. Talonpoikaistoverit, nouskaa yhtenä miehenä, korottakaa äänenne, esittäkää vaatimuksenne, laatikaa *evästyksenne* jokaisesta kylästä, te voitte pakottaa kuuntelemaan, te saatte kaikki kuuntelemaan itseänne!

Talonpoikaistoverit! Teidän on sanottava ennen kaikkea päättäväinen paheksuva sananne niitä talonpoikain toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen edustajia vastaan, jotka ovat *erkaantuneet* tästä edustajakokouksesta. Tuomitkaa hajottajat. Tuomitkaa talonpoikain yhtenäisyyden, työtätekevän kansan yhtenäisyyden, talonpoikain ja työläisten yhtenäisyyden rikkojat. Nämä hajottajat, nämä talonpoikaiston kahtiajakajat, nämä rikkaiden leiriin,

tilanherrain ja kapitalistien leiriin siirtyneet loikkarit ovat tehneet ennenkuulumattoman rikoksen. Nämä henkilöt nimittävät itseään oikeiston ja keskustan „socialistivallankumouksellisiksi”, Avksentjevin ja Tshernovin kannattajiksi. He ovat kavaltaneet socialistivallankumouksellisten kaikki opit ja ohjelman, ovat siirtyneet sosialismin vihollisten, vallankumouksen tukahduttajien puolelle. He ovat eronneet socialistivallankumouksellisten opin, ohjelman ja vaatimusten uskollisista puoltajista, „vasemmistolaisen internationalisti-socialistivallankumouksellisten” puolueesta, joka on pysynyt uskollisena työtätekevän talonpoikaiston eduille. He, nuo Avksentjevin ja Tshernovin kannattajat, ovat poistuneet talonpoikain toisesta yleisvenäläisestä edustajakokouksesta ja kieltäytyneet täyttämästä talonpoikain enemmistön päätöstä, toteuttaakseen pohattojen ja kapitalistien talonpoikainvastaista tahtoa, jarruttaakseen rauhan asiaa, ehkäistäkseen kaikkien maiden viipymättömän maksuttoman siirtämisen työtätekevän kansan huostaan ja pelastaakseen talonpojille turmiollisen Avksentjevin, Tshernovin, Maslovin ja heidän kaltaistensa politiikan.

Tuomitkaa nuo talonpoikain asian kavaltajat. Tuomitsemalla heidät te pelastatte monet horjuvat ja heikot, pelastatte Venäjän mielettömistä yrityksistä sytyttää kansalais-sota. Nämä yritykset ovat mielettömiä, sillä ne vaativat paljon turhaa verenvuodatusta eivätkä saa mitään muutosta aikaan, sillä mikään maailmassa ei voi muuttaa työläisten, sotilaiden ja talonpoikain yksimielistä päätöstä, työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen ja talonpoikain edustajain toisen yleisvenäläisen kokouksen päätöstä.

Tuomitkaa nuo talonpoikain asian kavaltajat. Osoittakoon jokainen kylä luottavansa näiden kahden edustajakokouksen, työläisten, sotilaiden ja talonpoikain Neuvostojen edustajakokousten päätöksiin. *Kutsukoon* jokainen kylä *pois* Perustavasta kokouksesta ne socialistivallankumouksellisten puolueen tai talonpoikien Neuvostojen ja laitosten edustajat, jotka eivät ole sanoneet kaikkien kuullen eivätkä ole todistaneet teoillaan hyväksyvänsä täydellisesti nuo päätökset.

Talonpoikaistoverit! Te kaikki tiedätte, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisen yleisvenäläisen

edustajakokouksen sekä talonpoikain edustajain toisen yleisvenäläisen kokouksen päätösten vastustajia on voinut päästä ja on päässyt talonpoikien valitsemina Perustavaan kokoukseen vain *petöksellä*. Nämä usein itseään „sosialistivallankumouksellisiksi” nimittävät henkilöt ovat tosiasiassa petkuttaneet talonpoikia, jotka eivät vielä tiedäneet totuutta, mitä on Avksentjevin, Tshernovin, Maslovin politiikka, tilanherroille tehtävien myönnytysten ja kapitalistien kanssa sopimisen politiikka, paikkakunnilla tapahtuvan talonpoikain maakomiteain jäsenten vangitsemisen politiikka. Nämä Avksentjevit, Maslovit, Tshernovit ovat petkuttaneet talonpoikia, sillä sosialistivallankumouksellisten puolueen yhteiset ehdokaslistat olivat valmiit jo lokakuun 17 pnä, mutta totuus paljastui koko Venäjälle vasta lokakuun 17 pn *jälkeen*.

Totuuden paljasti koko Venäjälle työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous lokakuun 25 ja 26 pnä 1917. Sitten tuon totuuden paljasti Neuvostovalta, Neuvostohallitus, joka on ensimmäisenä saattanut julkisuuteen häpeälliset salaiset sopimukset, ensimmäisenä alkanut todella vallankumouksellisen taistelun rauhan puolesta, ensimmäisenä osoittanut *käytännössä*, millaista tuon taistelun tulee olla, ja saavuttanut jo ensimmäisen menestyksensä: välirauhan eräällä rintamalla.

Tuon totuuden on paljastanut Neuvostohallitus, joka on julkaissut dekreetin maasta ja asettanut siten varauksitta talonpoikien puolelle, tehnyt mahdottomaksi häiritä millään tavalla ulkoapäin talonpoikain täydellisen vallan toteuttamista paikkakunnilla.

Tuon totuuden on paljastanut talonpoikain toinen yleisvenäläinen edustajakokous, joka erikoisessa, seikkaperäisessä päätöslauselmassaan on osoittanut ensimmäisenä talonpoikaistolle avksentjevilais-tshernovilaisen Toimeenpanevan komitean häpeällisen osuuden. Edustajakokous päättyy joulukuun 8 pnä ja se alkoi marraskuun 30 pnä 1917.

Talonpoikaistoverit, te näette, että lokakuun 17 pnä ehdokaslistoja laatiessaan ja marraskuun 12 pnä toimituissa Perustavan kokouksen vaaleissa talonpoikaisto *ei voinut* vielä tietää totuutta maasta ja rauhasta, *ei voinut* erottaa ystäviään vihollisista, susista lampaan

vaatteissa. Te näette, että ne eserrät, jotka vastustavat työläisten ja sotilaiden edustajain toisen yleisvenäläisen kokouksen sekä talonpoikien edustajain toisen yleisvenäläisen kokouksen päätöksiä, voivat esiintyä talonpoikien nimissä *vain petoksella*.

Talonpoikaistoverit, älkää siis salliko, että *tuon petoksen takia* vuodatettaisiin verta! Sanokaa luja sananne protestiksi niitä vastaan, jotka ovat poistuneet talonpoikien edustajain toisesta yleisvenäläisestä kokouksesta. Laatikaa joka kuvernementissa, joka ujestissa, joka volostissa, joka kylässä *evästyks*et, lausukaa protestinne edustajakokouksesta poistuneita vastaan, *nimetkää* ne talonpoikain valitsemat Perustavan kokouksen paikalliset edustajat, jotka *eivät* ole hyväksyneet näiden edustajakokousten päätöksiä, *vaatikaa* näiden edustajain poistumista Perustavasta kokouksesta, sillä vain petkuttamalla kansaa he voivat esiintyä kansan valitsemina.

Talonpoikaistoverit! Perustavan kokouksen on ilmennettävä kansan tahtoa. Ken on poistunut talonpoikien edustajain toisesta yleisvenäläisestä kokouksesta, ken on rikkonut sen tahtoa, ken on hajottanut talonpoikia, ken on loikannut talonpoikien puolelta rikkaiden puolelle, hän ei ole kansan edustaja, vaan petturi, hänen paikkansa ei ole Perustavassa kokouksessa. Hän ei saa aikaan rauhaa eikä anna maata työtätekeville, hän aiheuttaa kansalle rikkaiden järjetöntä ja rikollista suuttumusta Neuvostovaltaa vastaan. Kansa ei salli petosta. Kansa ei salli rikkoa sen tahtoa. Kansa ei luovu Neuvostovallasta rikkaiden mieliksi. Kansa ei anna rikkaiden tuhottavaksi *rauhan* asiaa, jonka se on ottanut omiin käsiinsä, ja poikkeuksetta kaikkien *maiden* viipymätöntä maksutonta luovuttamista työtätekeville.

Koko maalla on vain kaksi ulospääsyä:

Joko kaledinilaisten, kadettien, kornilovilaisten (ja heidän verhottujen liittolaistensa, avksentjevilaisten, tshernovilaisten, maslovilaisten) kansalaissota Neuvostovaltaa vastaan, verinen sota, sen aloittajille toivoton sota, sota, joka ei ota valtaa pois Neuvostoilta, vaan ainoastaan aiheuttaa yhä enemmän vihaa, uhreja, verenvuodatusta, yhä enemmän viivyttää suurten, sosialististen uudistusten

toteuttamista, lisää nälänhätää viljanpuutetta kärsivissä kuvernementeissa.

Tahi kaikille ilmeisen totuuden rehellinen tunnustaminen, nimittäin sen tunnustaminen, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen sekä talonpoikien edustajain toisen yleisvenäläisen kokouksen päätösten vastustajat ovat voineet päästä Perustavaan kokoukseen talonpoikien edustajina vain petoksella ja että tällaisten edustajien *vaalit* on sen vuoksi toimitettava *uudelleen*.

Kolmatta tietä ei ole. Joko pohattojen, avksentjevilaisien, tshernovilaisten, maslovilaisten verinen nujertaminen. Tahi näiden suostuminen siihen, että talonpoikaisto valitsee uudet edustajansa Perustavaan kokoukseen heti, kun kahden neuvostoedustajakokouksen, työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen ja talonpoikien edustajain toisen yleisvenäläisen kokouksen, päätösten vastustajat ovat esiintyneet talonpoikien nimissä Perustavassa kokouksessa.

Sanokaa sananne, talonpoikaistoverit!

Sanokaa ratkaiseva sananne!

Kaikkien talonpoikien lujalla sanalla, *paikkakunnilta* tulevilla *kaikkien* talonpoikien *evästyksillä* te *voitte* palauttaa rauhan koko maahan, Venäjän kaikkien kansojen keskuuteen, te *voitte* lopettaa kansalaissodan, te *voitte* saada oikean, todellisen eikä petkutukseen pohjautuvan Perustavan kokouksen, te *voitte* jouduttaa ja helpottaa sodan päättymistä oikeudenmukaiseen rauhaan, jouduttaa kaikkien maiden luovuttamista työtätekeville, lujittaa talonpoikain ja työläisten liittoa, jouduttaa sosialismin voittoa.

Sanokaa ratkaiseva sananne, talonpoikaistoverit! Eläköön maiden luovuttaminen työtätekeville! Eläköön rauha! Eläköön sosialismi!

*Talonpoikain edustajain toinen
yleisvenäläinen kokous*

*Kirjoitettu
joulukuun 6—7 (19—20) pnä 1917
Julkaistu ensi kerran v. 1925
IV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

KIRJE F. E. DZIERŻYŃSKILLE

Toveri Dzierżyńskille.

Tämänpäiväiseen selostukseenne sabotoijia ja vastavallankumouksellisia vastaan tähdätyistä toimenpiteistä.

Eikö voitaisi antaa *seuraavanlaisista* dekreettiä:
Taistelusta vastavallankumouksellisia ja sabotoijia vastaan.

Porvaristo, tilanherrat ja kaikki rikkaiden luokat ponnistavat voimiaan vimmatusti ajaakseen karille vallankumouksen, jonka tulee turvata työläisten, työtätekevien ja riistettyjen joukkojen edut.

Porvaristo tekee mitä inhottavimpia rikoksia lahjoen yhteiskunnan hylkiöitä ja rappeutuneita aineksia, juottaen niitä vetääkseen ne mukaan pogromeihin. Porvariston kannattajat, varsinkin korkeissa viroissa olevien toimihenkilöiden, pankkivirkailijain y.m.s. keskuudesta, jarruttavat työtä, järjestävät lakkoja ajaakseen karille sosialististen uudistusten toteuttamiseen tähtäävät hallituksen toimenpiteet. He ovat menneet niinkin pitkälle, että jarruttavat muonitustoimintaa, mikä uhkaa syöstä nälänhätään miljoonia ihmisiä.

Taistelussa vastavallankumouksellisia ja sabotoijia vastaan tarvitaan pikaisia erikoistoimenpiteitä. Pitäen lähtökohtanaan tätä tarvetta Kansankomissaarien Neuvosto päättää:

1. Rikkaiden luokkiin kuuluvat henkilöt (t.s. ne, joiden tulot ovat vähintään 500 ruplaa kuukaudessa, kaupunkiinteistöjen, osakkeiden ja 1000 ruplaa suurempien rahasummien omistajat) sekä pankkien, osakeyhtiöiden,

valtionlaitosten ja yhteiskunnallisten laitosten virkailijat ovat velvollisia kolmen päivän kuluessa * esittämään talokomiteoille kolmena kappaleena laaditut ja heidän omilla allekirjoituksillaan ja osoitteillaan varustetut ilmoitukset tuloistaan, toimestaan ja elinkeinostaan.

2. Talokomiteat vahvistavat nämä ilmoitukset allekirjoituksillaan, jättävät niistä yhden kappaleen itselleen ja toimittavat kaksi kappaletta kaupunginhallitukseen ja Sisäasiain kansankomissariaattiin (osoite:).

3. Henkilöt, jotka syyllistyvät tämän lain rikkomiseen (eivät esitä ilmoituksia tai antavat väärää tietoa j.n.e.), samoin kuin ne talokomiteain jäsenet, jotka eivät noudata näiden ilmoitusten säilyttämisestä, keräyksestä ja edellä osoitettuihin laitoksiin toimittamisesta annettuja säädöksiä, tuomitaan jokaisesta rikkomuksesta jopa 5000 ruplan suuruiseen sakkoon, jopa vuotuisen vankeusrangaistukseen tai rintamalle lähetettäväksi syyllisyysasteesta riippuen.

4. Sama rangaistus langetetaan niillekin, jotka syyllistyvät töiden jarruttamiseen tai kieltäytyvät työskentelemästä pankeissa, valtion ja yhteiskunnallisissa laitoksissa, osakeyhtiöissä, rautateillä j.n.e.

5. Ensimmäisenä toimenpiteenä yleisen työvelvollisuuden voimaansaattamisessa säädetään, että 1. pykälässä osoitetut henkilöt ovat velvollisia ensinnäkin pitämään aina mukanaan yllä mainittujen ilmoitusten jäljennökset ja niihin liittyvät talokomiteain sekä päällystön tai valinnallisten elinten (tehdaskomiteain, elintarvikekomiteain, rautatiekomiteain, toimitsijain liittojen y.m.s.) todistukset; todistukseen täytyy olla merkitty, missä yhteiskunnallisessa toimessa tai työssä kyseinen henkilö on, ylläpidetäänkö häntä perheessä työkyvyttömänä perheenjäsenenä j.n.e.

6. Toiseksi nämä henkilöt ovat velvollisia viikon kuluessa tämän lain julkaisemispäivästä lukien hankkimaan itselleen työ- ja kulutuskirjat (liitteenä niiden malli), joihin merkitään viikottaiset tulot ja menot sekä kirjoitetaan sitä yhteiskunnallista toimialaa edustavien komiteain ja laitosten todistukset, jolla kyseinen henkilö työskentelee.

* Käsikirjoituksessa Lenin on sanojen „kolmen päivän kuluessa” päälle kirjoittanut: „24 tunnin sisällä”. *Toim.*

7. Ne, jotka eivät kuulu 1. pykälässä mainittuihin henkilöihin, esittävät talokomiteoille yhtenä kappaleena laaditun tulo- ja työpaikkailmoituksen ja velvoitetaan pitämään mukanaan tämän ilmoituksen jäljennöksen, jonka talokomitea on vahvistanut.

Kirjoitettu joulukuun 7 (20) pnä 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1924
„Krasnyi Arhiv“ aikakauslehden
5. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA
JOULUKUUN 11 (24) pnä 1917**

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

Lenin ehdottaa: 1) on hajotettava Perustavan kokouksen bolshevikkiryhmän toimikunta⁸⁴; 2) on esitettävä ryhmälle teesien muodossa meidän kantamme Perustavan kokouksen suhteen; 3) on esitettävä ryhmälle vetoamus, jossa on muistutettava puolueen sääntöjen siitä kohdasta, että kaikki edustuslaitokset ovat Keskuskomitean alaisia; 4) on määrättävä Keskuskomitean jäsen johtamaan ryhmän työtä; 5) on laadittava ryhmän säännöt.

*Julkaistu ensi kerran v. 1929 kirjassa
„VSDTP:n KK:n pöytäkirjat.
Elokuu 1917 — helmikuu 1918”*

*Julkaistaan pöytäkirjamerkintöjen
käsinkirjoitetun kappaleen mukaan*

**PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS
PERUSTAVAN KOKOUKSEN BOLSHEVIKKIRYHMÄN
VÄLIAIKAISESTA TOIMIKUNNASTA ⁸⁵**

Ottaen huomioon, että Perustavan kokouksen sosiaalidemokraattisen bolshevikkiryhmän väliaikainen toimikunta on laiminlyönyt perustehtävänsä, ei ole laatinut periaatteellista päätöslauselmaa puolueemme suhtautumisesta Perustavaan kokoukseen;

että lukuisat erilliset lausunnot, ehdotukset ja äänestykset ovat osoittaneet väliaikaisen toimikunnan jäsenten enemmistön (vai kaikkien sen jäsenten?) olevan Perustavan kokouksen suhteen täysin ei-sosialidemokraattisella, porvarillis-demokraattisia mielipiteitä osoittavalla kannalla, joka ei ota huomioon luokkataistelun ja kansalaisodan reaalioloja,

— ryhmä päättää hajottaa väliaikaisen toimikunnan ja valita uuden.

*Kirjoitettu viimeistään
joulukuun 11 (24) pnä 1917
Julkaistaan ensi kerran*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PERUSTAVAA KOKOUSTA KOSKEVAT TEESIT

1. Vaatimus Perustavan kokouksen koollekutsumisesta sisältyi luonnollisestikin vallankumouksellisen sosialidemokratian ohjelmaan, koska porvarillisessa tasavallassa Perustava kokous on demokratismin korkein muoto ja koska Kerenskin johtama imperialistinen tasavalta, muodostaessaan parlamentin, valmisteli vaalien vääristelyä rikkomalla monella eri tavalla demokratismia.

2. Esittäessään vaatimuksen Perustavan kokouksen koollekutsumisesta vallankumoukselliset sosialidemokraatit ovat aivan vuoden 1917 vallankumouksen alusta lähtien korostaneet jatkuvasti sitä, että Neuvostojen tasavalta on korkeampi demokratismin muoto kuin tavallinen porvarillinen tasavalta Perustavine kokouksineen.

3. Porvarillisesta järjestelmästä sosialistiseen järjestelmään siirtymistä varten, proletariaatin diktatuuria varten työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen tasavalta ei ole ainoastaan korkeampityyppinen demokraattisten laitosten muoto (verrattuna tavalliseen porvarilliseen tasavaltaan, jonka kruununa on Perustava kokous), vaan se on myös ainoa muoto, joka pystyy turvaamaan kivuttomimman siirtymisen sosialismiin.

4. Perustavan kokouksen koollekutsuminen meidän vallankumouksessamme niiden ehdokaslistojen mukaan, jotka esitettiin lokakuun puolivälissä 1917, tapahtuu sellaisissa oloissa, jotka tekevät mahdottomaksi yleensä kansan ja varsinkin työätekevien joukkojen todellisen tahdonilmaisun tämän Perustavan kokouksen vaaleissa.

5. Ensinnäkin suhteelliset vaalit voivat olla todellisena kansan tahdonilmauksena vain silloin, kun puolueiden esittämät ehdokaslistat todella vastaavat kansan reaalista jakautumista niihin puolueyhmittymiin, jotka ovat edustettuina näissä ehdokaslistoissa. Meillä sen sijaan, kuter

tunnettua, puolue, jolla oli toukokuusta lokakuuhun saakka eniten kannattajia kansan ja varsinkin talonpoikaiston keskuudessa, sosialistivallankumouksellisten puolue esitti lokakuun puolivälissä 1917 yhteiset Perustavan kokouksen ehdokaslistat, mutta Perustavan kokouksen vaalien jälkeen, ennen sen kokoontumista jakautui kahtia.

Tämän takia valitsijajoukkojen tahto ja Perustavaan kokoukseen valittujen edustajain kokoonpano eivät vastaa eivätkä voikaan vastata edes muodollisesti toisiaan.

6. Toiseksi, vieläkin tärkeämpänä, ei muodollisena eikä juridisena, vaan yhteiskunnallis-taloudellisena, luokkaintaisena tekijänä, toisaalta kansan ja varsinkin työtätekevien luokkien tahdon ja toisaalta Perustavan kokouksen kokoonpanon välistä epäsuhdetta aiheuttavana tekijänä on se seikka, että Perustavan kokouksen vaalit toimitettiin silloin, kun kansan suuri enemmistö ei vielä voinut olla selvillä Lokakuun vallankumouksen, neuvostovallankumouksen, työläisten ja talonpoikain vallankumouksen kantavuudesta ja merkityksestä kaikessa laajuudessaan, koska vallankumous alkoi lokakuun 25 päivänä 1917, t.s. Perustavan kokouksen ehdokaslistojen esittämisen jälkeen.

7. Lokakuun vallankumous, jonka ansiosta on taisteltu valta Neuvostoille riistämällä poliittinen herruus porvariston käsistä ja luovuttamalla se proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön käsiin, kehittyi parhaillaan johdonmukaisesti aste asteelta edelleen.

8. Se alkoi lokakuun 24 ja 25 päivänä pääkaupungissa saavutetusta voitosta, jolloin bolshevikkipuolue sai enemmistön työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisessa yleisvenäläisessä edustajakokouksessa, tuossa proletaarien sekä talonpoikaiston poliittisesti toimeliaimman osan etujoukossa, ja jolloin tuo edustajakokous nosti bolshevikkipuolueen valtaan.

9. Sitten marras- ja joulukuun kuluessa vallankumous on vetänyt mukaansa koko armeijan ja talonpoikaiston suuret joukot, mikä on ilmennyt ennen kaikkea siinä, että on pantu viralta ja valittu uudelleen ne entiset ylimmät järjestöt (armeijakomiteat, kuvernementtien talonpoikaiskomiteat, talonpoikain edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston Toimeenpaneva Keskuskomitea y.m.), jotka edustivat vallankumouksen yllielettyä sovittelukautta, sen porvaril-

lista eikä proletaarista vaihetta ja joiden oli sen takia poistuttava ehdottomasti näyttämöltä entistä syvempien ja laajempien kansanjoukkojen painostuksesta.

10. Tämä riistettyjen joukkojen mahtava liike järjestöjensä johtoehtien muodostamiseksi uudestaan ei ole päätynyt vielä nytkään, vuoden 1917 joulukuun puolivälissä, ja parhaillaan koolla oleva rautatieläisten edustajakokous on muuan sen vaiheista.

11. Venäjän luokkavoimien ryhmitys luokkataistelussa on siis todellisuudessa vuoden 1917 marras- ja joulukuussa periaatteellisesti toisenlainen kuin se, mikä saattoi ilmetä puolueiden esittämissä Perustavan kokouksen ehdokaslistoissa vuoden 1917 lokakuun puolivälissä.

12. Ukrainan (osittain myös Suomen ja Valko-Venäjän sekä Kaukasiainkin) viime tapahtumat viittaavat niin ikään luokkavoimien uuteen ryhmytykseen, joka muodostuu sen taistelun prosessissa, mikä on käynnissä toisaalta Ukrainan Radan, Suomen eduskunnan y.m. edustaman porvarillisen nationalismin ja toisaalta Neuvostovallan, kunkin mainitun kansallisen tasavallan työläisten ja talonpoikain vallankumouksen välillä.

13. Lopuksi kansalaissota, joka alkoi kadettien ja Kaledinin järjestämästä vastavallankumouksellisesta kapinasta neuvostoviranomaisia vastaan, työläisten ja talonpoikain hallitusta vastaan, on kärjistänyt luokkataistelun äärimilleen ja tehnyt mahdottomaksi ratkaista muodollisen demokraattista tietä ne mitä kärkevimmät kysymykset, jotka historia on asettanut Venäjän kansojen ja ensi kädessä sen työväenluokan ja talonpoikaiston eteen.

14. Vain se, että työläiset ja talonpojat pääsevät täydellisesti voitolle porvari- ja tilanherrain kapinasta (joka on saanut ilmauksensa kadettien ja kaledinilaisten liikehtimisessä), vain se, että tämä orjanomistajain kapina tukahdutetaan armotta sotilasvoimin,— vain se voi turvata käytännössä työläisten ja talonpoikain vallankumouksen. Tapahtumien kulku ja luokkataistelun kehitys vallankumouksessa ovat johtaneet siihen, että tunnuksesta „Kaikki valta Perustavalle kokoukselle”, jossa ei oteta huomioon työläisten ja talonpoikain vallankumouksen saavutuksia, ei oteta huomioon Neuvostovaltaa, ei oteta huomioon työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toisen yleisvenäläisen edustajakokouksen eikä talonpoikain edustajain

toisen yleisvenäläisen kokouksen päätöstä j.n.e.— tuollaisesta tunnuksesta on todellisuudessa tullut kadettien ja kaledinilaisten sekä heidän apuriensa tunnus. Koko kansalle alkaa tulla selväksi, että tämä tunnus merkitsee tosiasiallisesti taistelua Neuvostovallan syrjäyttämiseksi ja että Perustava kokous olisi varmasti tuomittu poliittisesti kuolemaan, jos se asettuisi Neuvostovaltaa vastaan.

15. Kansan elämän erittäin kärkeviin kysymyksiin kuuluu kysymys rauhasta. Todella vallankumouksellinen taistelu rauhan puolesta alkoi Venäjällä vasta lokakuun 25 päivänä tapahtuneen vallankumouksen voiton jälkeen, ja tämän voiton ensimmäisiä hedelmiä ovat salaisten sopimusten saattaminen julkisuuteen, aselevon solmiminen ja julkisten neuvottelujen aloittaminen yleisen rauhan solmimiseksi ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia.

Laajat kansanjoukot ovat todellisuudessa vasta nyt saaneet täyden ja julkisen mahdollisuuden seurata rauhan puolesta käytävän vallankumouksellisen taistelun politiikkaa ja perehtyä sen tuloksiin.

Perustavan kokouksen vaalien aikana kansanjoukoilla ei ollut sellaista mahdollisuutta.

On selvää, että asian tältäkin kannalta epäsuhte Perustavaan kokoukseen valittujen kokoonpanon ja kansan todellisen tahdon välillä sodan lopettamiseen nähden on kiertämätön.

16. Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen kokonaistuloksena on se, että Perustava kokous, joka on valittu niiden puolueiden esittämien ehdokaslistojen mukaan, jotka toimivat jo ennen työläisten ja talonpoikain vallankumousta, porvariston herruuden vallitessa, törmää ehdottomasti niiden työtätekevien ja riistettyjen luokkien tahtoa ja etuja vastaan, jotka aloittivat lokakuun 25 päivänä sosialistisen vallankumouksen porvaristoa vastaan. Luonnollisesti tämän vallankumouksen edut ovat korkeammalla kuin Perustavan kokouksen muodolliset oikeudet, vaikkapa näitä muodollisia oikeuksia ei horjuttaisikaan se, ettei Perustavaa kokousta koskevassa laissa ole myönnetty kansalle oikeutta toimittaa uusia edustajainsa vaaleja milloin tahansa.

17. Jokainen suoranainen tai välillinen yritys ottaa kysymys Perustavasta kokouksesta muodolliselta, juridiselta kannalta, tavallisen porvarillisen demokratian puit-

teissa, ottamatta huomioon luokkataistelua ja kansalais-sotaa, on proletariaatin asian pettämistä ja siirtymistä porvariston katsantokannalle. Vallankumouksellisten sosia-lidemokraattien ehdoton velvollisuus on varoittaa kaikkia tästä virheestä, johon bolshevismmin huippukerrosista lankeaa eräitä yksilöitä, jotka eivät ole osanneet arvostaa lokakuun kapinaa ja proletariaatin diktatuurin tehtäviä.

18. Ainoana mahdollisuutena ratkaista kivuttomasti se kriisi, mikä on muodostunut yhtäältä Perustavan kokouksen vaalien ja toisaalta kansan tahdon sekä työtätekevien ja riistettyjen luokkien etujen välillä vallitsevan epäsuhteen johdosta, on se, että kansa käyttää mahdollisimman laa-jasti ja nopeasti oikeuttaan toimittaa Perustavan kokouk-sen jäsenten uudet vaalit, että Perustava kokous itse yhtyy kannattamaan Toimeenpanevan Keskuskomitean säätämää lakia näistä uusista vaaleista ja että Perustava kokous julistaa varauksettomasti tunnustavansa Neuvostovallan, neuvostovallankumouksen ja sen politiikan rauhaa, maata ja työväenvalvontaa koskevissa kysymyksissä, että Perus-tava kokous liittyy päättäväisesti kadettien ja kaledinilais-ten vastavallankumousta vastustavien leiriin.

19. Ilman näiden ehtojen täyttämistä voidaan Perusta-vaan kokoukseen liittyvä kriisi ratkaista vain vallan-kumouksellista tietä, vain siten, että Neuvostovalta ryhtyy entistä tarmokkaampiin, nopeampiin, lujempiin ja jyrkem-piin vallankumouksellisiin toimenpiteisiin kadettien ja kaledinilaisten vastavallankumousta vastaan, verhotkoonpa tämä vastavallankumous itseään millaisilla tunnuksilla ja laitoksilla hyvänsä (vaikkapa Perustavan kokouksen jäse-nyydelläkin). Kaikenlaiset yritykset sitoa Neuvostovallan kädet tässä taistelussa olisivat vastavallankumouksen avustamista.

Kirjoitettu joulukuun 12 (25) pnä 1917

Julkaistu joulukuun 26 (13) pnä 1917

„Pravda“ lehden 213. numerossa

Uudelleen julkaistu kirjassa:

N. Lenin (Vl. Uljanov).

„Proletaarinen vallankumous

ja luopio Kautsky“,

kust. „Kommunist“, Moskova, 1918

*Julkaistaan kirjan
tekstin mukaan*

**PUHE RAUTATEIDEN RATA-
JA KONEPAJATYÖLÄISTEN YLIMÄÄRÄISESSÄ
YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA
JOUULUKUUN 13 (26) pnä 1917 ⁸⁶**

— Sallikaa tervehtiä edustajakokousta Kansankomissaa-
rien Neuvoston nimessä ja toivoo, että rautatieläisten jär-
jestö tulee toimimaan Venäjän työläisten ja talonpoikain
valtaenemmistön toiminnan mukaisesti. Työläisten, talon-
poikain ja sotilaiden suorittama Lokakuun vallankumous
on epäilemättä sosialistinen. Tätä vallankumousta vastaan
ovat nousseet kaikki porvariston ja ylimpien virkamiesker-
rosten voimat, jotka ovat tottuneet vanhaan järjestykseen
eivätkä voi käsittää, että tämä vallankumous uudistaa koko
vanhan järjestelmän. Huomatkaa, kuinka kovasti ne huu-
tavat, että suurin osa Venäjää ei tunnusta Neuvostovaltaa.
Te tiedätte, mitä arvoa tuolla melulla on. Meille satamalla
sataa sähköitä, että sotaväkeä on tulossa Pietariin taistele-
maan Lokakuun vallankumouksen saavutuksia vastaan.
Me viskaamme nuo sähköet paperikoriin, koska tiedämme,
että niiden perättömyys käy pian selville. Talonpoikain
ensimmäisen edustajakokouksen ylimmät järjestöt ilmoit-
tivat herrojen Avksentjevien persoonassa talonpoikais-
joukkojen nimessä olevansa väkivaltaa harjoittavien anas-
tajien valtaa vastaan. Me vuorostamme sanoimme: „sätti-
kööt he vain, mutta saammepa nähdä, mitä talonpojat
sanovat, kun alamme konfiskoida tilanherrojen maita ja
jakaa niitä talonpojille”. Ja kuten näette, talonpoikain toi-
sessa edustajakokouksessa Neuvostovalta pääsi voitolle.
Meillä on muodostunut kiinteä yhteys talonpoikain edus-
tajain Neuvostoon, sen toiseen kokoonpanoon. Siihen
kuuluvien edustajien kanssa olemme järjestäneet työläisten,
sotilaiden ja talonpoikain Neuvostovallan. Samanlaista
kannatusta saamme varmaankin rautatieläisjoukkojen

keskuudessa. Te tiedätte, kuinka suuria vaikeuksia tuottaa maallemme rautateiden rappiotila, jota virkamieskunnan huippukerrostun sabotaasitoiminta pahentaa. Te tiedätte, että rautateiden rappiotila tekee kaupunkien ja maaseudun välisen säännöllisen vaihdon mahdottomaksi, vaikka se on niin tarpeellinen elintarvikehuollon säännöstelemiseksi. Ja järjestääksemme rautatieliikenteen säännölliseksi tarvitsemme teidän apunne, toverit. Vain yhteisvoimin kansanne voimme saada aikaan järjestyksen ja lujittaa työläisten, sotilaiden ja talonpoikain valtaa. Neuvostovalta pysyykin pystyssä vain siten, että laajat työtätekevät joukot tukevat sitä. Olemme varmoja siitä, että tämä rautatieläisten edustajakokous lujittaa kansankomissaarien valtaa luomalla sellaisen organisaation, joka auttaa meitä taistelussa rauhasta ja maasta. Toverit, niinpä siis lopetan lausuen vielä kerran tervehdykseni ja toivottaen hedelmällistä työtä. (Voimakkaiden suosionosoitusten saattamana toveri Lenin poistuu istuntosalista. Edustajakokous valitsee hänet yleisin suosionosoituksin kunniapuheenjohtajakseen.)

*„Izvestija TsIK“ № 251,
joulukuun 14 pnä 1917*

*Julkaistaan „Izvestija TsIK“ lehden
tekstin mukaan*

**PUHE PANKKIEN KANSALLISTAMISESTA
YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN ISTUNNOSSA
JOULUKUUN 14 (27) pnä 1917**

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

Edellinen puhuja yritti pelotella meitä, että kuljemme kohti varmaa tuhoa ja varmaa perikatoa. Nuo pelottelut ovat meille kuitenkin jo ennestään tuttuja. Se sama sanomalehti, joka ilmentää puhujan ryhmäkunnan näkökantaa — „Novaja Zhizn” — kirjoitti lokakuun päivien edellä, ettei vallankumouksestamme tule mitään, paitsi pogromeja ja anarkistisia mellakoita. Sen vuoksi ne puheet, että kuljemme väärää tietä, kuvastavat porvarillista mentaliteettia, josta eivät voi päästä eroon edes asiasta kiinnostumattomat henkilöt... (H u u d a h d u s i n t e r n a t i o n a l i s t i e n t a h o l t a: „Demagogiaa!”) Ei, se ei ole demagogiaa, mutta teidän ainaiset puheenne kirveestä — ne ovat todellakin demagogiaa.

Kaikki dekreetissä ⁸⁷ esitetyt toimenpiteet turvaavat itseasiassa vain valvonnan.

Te puhutte valtiokoneiston monimutkaisuudesta, sen hauraudesta ja kysymyksen sekavuudesta,— se on aapistotuus, ja kaikki sen tietävät. Jos tätä totuutta käytetään vain kaikkien sosialististen aloitteiden jarruttamiseen, niin sanomme, että se, joka astuu tälle tielle, on demagogi ja vahingollinen demagogi.

Aiomme aloittaa kassakaappien tarkastuksen, mutta meille sanotaan oppineiden asiantuntijain nimessä, että niissä ei ole mitään muuta kuin asia- ja arvopapereita. Mitä pahaa siinä on, että kansan edustajat tarkastavat ne?

Jos asia on niin, niin miksi sitten nuo samat arvostelevat oppineet asiantuntijat piileskelevät? Kaikkia Neuvoston päätöksiä hyväksyttäessä he sanovat olevansa samaa mieltä kanssamme, mutta vain periaatteessa. Se on porva-

rillisen intelligenssin, kaikkien niiden sovinnonhierojain tapa, jotka ainaisella suostumisellaan periaatteessa ja erimielisyydellään käytännössä turmelevat kaiken.

Jos olette kaikissa asioissa niin viisaita ja kokeneita, niin miksi ette auta meitä, miksi emme ole tätä vaikeaa taivalta kulkiessamme saaneet teiltä osaksemme muuta kuin jarrutusta?

Te lähдете oikeasta tieteellisestä teoriasta, mutta meidän mielestämme teoria luo perustan käytännössä toteutettaville toimenpiteille, jotta oltaisiin varmoja niistä, eikä kuolettavalle pelolle. Alku on tietenkin aina hankalaa, ja ratkaistavaksemme tulee usein arkaluonteisiakin asioita, mutta olemme kuitenkin suoriutuneet, suoriudumme ja tulemme suoriutumaan niistä.

Jos kirjan tarkoituksena olisi vain jarruttaa ja herättää ainaista uutuuden pelkoa, niin sillä ei olisi minkäänlaista arvoa.

Utopistisocialisteja lukuun ottamatta ei kukaan ole väittänyt, että voidaan voittaa ilman vastarintaa, ilman proletariaatin diktatuuria ja käsittelemättä vanhaa maailmaa rautaisin kourin.

Periaatteessa te olette hyväksyneet myös tämän diktatuurin, mutta kun tuo sana venäjännetään ja sanotaan sitä „rautaiseksi kouraksi” sekä toteutetaan käytännössä, niin te varoitatte, että asia on arkaluonteinen ja sekava.

Itsepintaisuudessanne te ette tahdo nähdä, että tuo rautainen koura hävittäessään myös rakentaa. Kun siirrymme periaatteesta tekoihin, niin epäilemättä se on meille plussa.

Kutsuimme heidät, pankkien afäärimiehet, valvonnan toteuttamista varten ja yhdessä heidän kanssaan suunnitelimme heidän hyväksymänsä toimenpiteet, jotta täyden valvonnan ja tilivelvollisuuden vallitessa voitaisiin saada lainoja. Pankkivirkailijain keskuudesta kuitenkin löytyi miehiä, joille kansan edut ovat läheisiä, ja he sanoivat: „he pettävät teitä, kiiruhtakaa ehkäisemään heidän rikollinen toimintansa, jonka tarkoituksena on tuottaa teille suoranaista vahinkoa”. Ja me kiiruhdimme.

Tiedämme, että se on mutkallinen toimenpide. Kukaan meistä, taloustieteellisen sivistyksen saanutkaan, ei ota suorittaakseen sitä. Kutsumme tällä alalla työskenteleviä ammattimiehiä, mutta vasta sitten, kun avaimet ovat käsissämme. Silloin voimme ottaa jopa entisiä miljonäärejä

neuvonantajiksi. Joka tahtoo työskennellä — olkoon hyvä, kunhan vain ei muuta jokaista vallankumouksellista aloitetta kuolleeksi kirjaimeksi, sillä siihen onkeen emme tartu. Sanat „proletariaatin diktatuuri” me lausumme vakavasti, ja me toteutamme sen.

Aioimme saada aikaan sopimuksen pankkien kanssa, annoimme niille luottoa tuotantolaitosten rahoittamiseksi, mutta ne alkoivat sabotoida ennen kuulumattomasti, ja käytäntö on osoittanut meille, että valvontaa on harjoitettava toisin keinoin.

Toveri vasemmistoeserrä sanoi, että periaatteessa he äänestävät pankkien viipymättömän kansallistamisen puolesta, jotta sitten voidaan mitä lyhimässä ajassa suunnitella käytännölliset toimenpiteet. Mutta se on erehdys, sillä dekreettiehdotuksemme ei sisällä mitään muuta kuin periaatteita. Korkein kansantalousneuvosto odottelee niitä jo käsiteltäväksi, mutta jollei dekreettiä nyt hyväksytä, niin pankit tekevät kaikkensa rappeuttaakseen taloutta perin pohjin.

Dekreetti on vietävä läpi viivyttelämättä, muussa tapauksessa meihin kohdistuva vastarinta ja sabotaasi tuhoavat meidät. (Myrskyisiksi paisuvia suosionosoituksia.)

„Izvestija TsIK” № 253,
joulukuun 16 pnä 1917

Julkaistaan kirjasta
„Työläisten, sotilaiden, talonpoikain
ja kasakkain edustajain Neuvostojen
(II kokoonpanon) Yleisvenäläisen
Toimeenpanevan Keskuskomitean
istuntojen pöytäkirjat”.
Moskova. 1918

LEIVÄN JA RAUHAN PUOLESTA ⁸⁸

Tässä kuussa on kaikkien muiden poliittisten kysymysten joukosta työntynyt etutilalle kaksi kysymystä: kysymys leivästä ja kysymys rauhasta!

Imperialistinen sota, Englannin ja Saksan suurimpien ja rikkaimpien pankkiliikkeiden sota, tämä sota, jota käydään saaliin jaosta, pienten ja heikkojen kansojen rosvoamiseksi, tämä kauhea, tämä rikollinen sota, joka on saatanut taloudelliseen häviöön kaikki maat, köyhdyttänyt kaikki kansat,—tämä sota asettaa ihmiskunnalle vaihtoehdon: joko on uhrattava koko kulttuuri tai on vallankumouksellisin keinoin karistettava niskoiltaan kapitalismin ies, kukistettava porvariston herruus ja taisteltava itselleen sosialistinen yhteiskunta ja kestävä rauha.

Jollei sosialismi voita, niin kapitalististen valtioiden välinen rauha tulee merkitsemään vain aselepoa, väliaikaa, valmistautumista uuteen kansojen teurastukseen. Rauha ja leipää—nämä ovat työläisten ja riistettyjen perusvaatimukset. Sota on tiukeptanut nämä vaatimukset äärimmilleen. Sota on syössyt sivistyneimmät, kulttuurillisesti kehittyneimmät maat nälänhätään. Mutta toisaalta sota on valtavana historiallisena prosessina ennen kuulumattomasti jouduttanut yhteiskunnallista kehitystä. Imperialismiksi, t.s. monopolistiseksi kapitalismiksi, kehittynyt kapitalismi on sodan vaikutuksesta muuttunut monopolistiseksi valtiokapitalismiksi. Olemme nyt päässeet tälle maailmantalouden kehitysasteelle, joka edeltää välittömästi sosialismia.

Sen vuoksi Venäjällä puhjennut sosialistinen vallankumous on vasta maailman sosialistisen vallankumouksen

alkua. Rauha ja leipä, porvariston kukistaminen, vallankumoukselliset keinot sodan aiheuttamien haavojen parantamiseksi, sosialismin täydellinen voitto — sellaisia ovat taistelun tarkoitusperät.

Pietari, joulukuun 14 pnä 1917.

*Julkaistu ensi kerran toukokuussa 1918
„Jugend-Internationale“ lehden
11. numerossa*

Allekirjoitus: W. Lenin

*Venäjän kielellä julkaistu ensi kerran
v. 1927 kirjassa
„Lenin-Instituutin julkaisuja“, II*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan
Venäjännös saksan kielestä*

**EHDOTUS DEKREETIKSI PANKKIEN
KANSALLISTAMISEN TOIMEENPANOSTA JA SEN
YHTEYDESSÄ VÄLTÄMÄTTÖMISTÄ
TOIMENPITEISTÄ⁸⁹**

Kriittinen elintarviketilanne ja nälänhädän uhka, jonka keinottelu, kapitalistien ja virkamiesten harjoittama sabotaasi sekä yleinen rappiotila ovat saaneet aikaan, pakottavat ryhtymään vallankumouksellisiin poikkeustoimenpiteisiin taistelussa tätä pahetta vastaan.

Siinä tarkoituksessa, että valtion kaikki kansalaiset ja ensi sijassa kaikki työtätekevät luokat työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojensa johdolla voisivat viipymättä ja kaikilta puolin, mistään esteistä huolimatta ja toimien mahdollisimman vallankumoukselliseen tapaan ryhtyä tällaiseen taisteluun ja kunnostamaan oikealle tolalle maan talouselämää, siinä tarkoituksessa säädetään seuraavat ohjeet:

**EHDOTUS DEKREETIKSI PANKKIEN KANSALLISTAMISEN
TOIMEENPANOSTA JA SEN YHTEYDESSÄ VÄLTÄMÄTTÖMISTÄ
TOIMENPITEISTÄ**

1. Kaikki osakeyhtiöiden omistamat tuotantolaitokset julistetaan valtion omaisuudeksi.

2. Osakeyhtiöiden johtokuntien jäsenet ja toimitusjohtajat sekä kaikki osakkeenomistajat, jotka kuuluvat rikkaiisiin luokkiin (s.o. joilla on yli 5.000 ruplan omaisuus tai yli 500 ruplan kuukausitulot), ovat velvolliset jatkamaan tuotantolaitosten asiain hoitamista ehdottoman kunnollisesti noudattaen lakia työväenvalvonnasta, esittämällä kaikki osakkeet Valtionpankille ja tekemällä joka viikko tilityksen toiminnastaan paikallisille työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoille.

3. Valtionlainat, ulkoiset ja sisäiset, annuloidaan (tehdään mitättömiksi).

4. Obligaatioiden sekä kaikenlaisten osakkeiden pienomistajain, s.o. väestön työtätekeviin luokkiin kuuluvien omistajain edut turvataan täydellisesti.

5. Otetaan käytäntöön yleinen työvelvollisuus. Kaikki kansalaiset sukupuoleen katsomatta 16:sta 55:een ikävuo-teen saakka ovat velvolliset tekemään sitä työtä, minkä paikalliset työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot tai Neuvostovallan muut elimet heille määräävät.

6. Ensimmäisenä toimenpiteenä yleisen työvelvollisuuden käytäntöönottamiseksi säädetään, että rikkaisiin luokkiin kuuluvilla henkilöillä (ks. § 2) pitää olla kulutus-työkirjat tai budjettityökirjat, jotka heidän on pidettävä kunnossa ja esitettävä vastaaville työelimille tai paikallisille Neuvostoille ja niiden elimille sitä varten, että niihin tehtäisiin joka viikko merkintä, että työ, jonka kukin on ottanut suorittaakseen, on täytetty.

7. Jotta niin elintarvikkeet kuin muutkin välttämättömät tarvikkeet tulisivat huomioiduksi ja jaetuksi oikein valtion kaikkien kansalaisten on liityttävä johonkin kulutusyhdistykseen. Elintarvikehallinnot, huoltokomiteat ja muut samantapaiset järjestöt sekä rautatie- ja liikennetyöläisten ammattiliitot järjestävät työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen johdolla tämän lain täytäntöönpanon valvonnan. Rikkaisiin luokkiin kuuluvat henkilöt velvoitetaan täyttämään varsinkin ne kulutusyhdistysten järjestely- ja asiainhoitotehtävät, joita Neuvostot antavat heille.

8. Rautatietyöläisten ja -virkailijain liittojen on kiireellisesti suunniteltava, mihin poikkeustoimenpiteisiin voitaisiin ryhtyä, ja ryhdyttävä viipymättä noihin toimenpiteisiin kulkulaitoksen toiminnan kohentamiseksi ja varsinkin elintarvikkeiden, polttoaineiden ja muiden kipeimmin tarvittavien tarvikkeiden kuljetuksen parantamiseksi, pitäen silmällä ennen kaikkea työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen sekä niiden valtuuttamien laitosten ja Korkeimman kansantalouselvoston tekemiä tilauksia ja antamia kuljetusmääräyksiä.

Rautatieläisten liitot velvoitetaan myös taistelemaan yhdessä paikallisten Neuvostojen kanssa mitä tarmokkaim-

min ja vallankumouksellisia toimenpiteitä karttamatta elintarvikekeinottelijoita vastaan ja rankaisemaan sääli-mättä kaikenlaisia keinottelijoita.

9. Työväenjärjestöjen, toimitsijain liittojen ja paikallisten Neuvostojen on ryhdyttävä heti toimenpiteisiin suljet-tavien ja demobilisoidavien tuotantolaitosten sekä myöskin työttömien siirtämiseksi hyödyllisille työaloille tuottamaan välttämättömiä tarvikkeita, niiden on ryhdyttävä hankki-maan myös tilauksia sekä raaka- ja polttoaineita. Paikalli-set liitot ja Neuvostot, jotka eivät saa missään tapauksessa lykätä tätä toimintaa tuonemmaksi ja joiden on ryhdyt-tävä vaihtamaan maataloustuotteita kaupunkien tuotteisiin jo ennen kuin erikoiskäskyt ylhäältä ehtivät saapua, vel-voitetaan toimimaan tiukasti Korkeimman kansantalous-neuvoston asetuksien ja määräyksien mukaan.

10. Rikkaisiin luokkiin kuuluvat henkilöt ovat velvolliset pitämään kaikki rahavaransa Valtionpankissa ja sen haaraosastoissa tahi säästökassoissa, ja heille annetaan korkeintaan 100—125 ruplaa viikossa (paikallisten Neu-vostojen määräyksen mukaan) kulutustarkoituksiin, tuo-tannollisiin ja kaupankäyntitarkoituksiin heille annetaan varoja vain työväenvalvontalaitosten antamien kirjallisten todistuksien mukaan.

Tämän asetuksen todellisen täytäntöönpanon valvontaa varten julkaistaan ohjeet nykyään voimassaolevien raha-merkkien vaihtamisesta uusiin, ja niiltä, jotka syyllistyvät valtion ja kansan pettämiseen, takavarikoidaan koko omaisuus.

11. Sama rangaistus sekä vankilatuomio tahi rintamalle ja pakkotöihin lähettäminen odottaa kaikkia niitä, jotka eivät noudata tätä lakia, sekä sabotoijia, lakkoilevia virka-miehiä että keinottelijoita. Paikalliset Neuvostot ja niiden yhteydessä toimivat laitokset velvoitetaan suunnittelemaan kiireellisesti, mihin vallankumouksellisiin taistelutoimen-piteisiin voidaan ryhtyä näitä todellisia kansan vihollisia vastaan.

12. Ammattiliitot ja muut työtätekevien järjestöt yhteis-työssä paikallisten Neuvostojen kanssa ja luotetuimpien, puolue- ynnä muiden järjestöjen suosittelujen henkilöiden osanotolla muodostavat liikkuvia tarkastajaryhmiä, joiden tulee valvoa tämän lain täytäntöönpanoa, tarkastaa

suoritetun työn määrä ja laatu sekä saattaa vallankumouksellisessa oikeudessa vastuuseen kaikki, jotka ovat syyllistyneet lain rikkomiseen tai sen kiertämiseen.

Kansallistettujen tuotantolaitosten työläisten ja toimitsijain velvollisuus on jännittää kaikki voimat ja ryhtyä erikoisiin toimenpiteisiin töiden järjestelyn parantamiseksi, kurin lujittamiseksi ja työn tuottavuuden kohottamiseksi. Työväenvalvonnan elinten on toimitettava Korkeimmalle kansantalousneuvostolle joka viikko selostukset siitä, mitä tässä suhteessa on saatu aikaan. Epäkohdista ja laiminlyönneistä on syyllisten vastattava vallankumouksellisen oikeuden edessä.

*Kirjoitettu
joulukuun alkupuoliskolla 1917*

*Julkaistu ensi kerran v. 1918
„Narodnoje Hozjajstvo“
julkaisun 11. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

KYSYMYKSIÄ ARMEIJAN KOTIUTTAMISTA KÄSITTELEVÄN YLEISARMEIJALAISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN OSANOTTAJILLE ⁹⁰

1) Missä määrin on mahdollista, että saksalaiset aloittavat hyökkäyksen lähi aikoina:

a) talvihyökkäyksen fyysillisten ja teknillisten mahdollisuuksien kannalta;

b) saksalaisten sotilasjoukkojen mielialan kannalta; voiko tämä mieliala estää hyökkäyksen tai edes viivästyttää sitä?

2) Onko oletettavissa, että saksalaiset voisivat aiheuttaa meille ratkaisevan tappion, jos me keskeyttäisimme viipymättä rauhanneuvottelut ja jos heidän sotajoukkonsa ryhtyisivät viipymättä hyökkäykseen? Pystyisivätkö he valloittamaan Pietarin?

3) Onko syytä pelätä, että tieto rauhanneuvottelujen raukeamisesta aiheuttaa armeijassa joukkomitassa anarkistista mielialaa ja rintamakarkuruutta, vai voidaanko olla varmoja siitä, että armeija pitää rintamalla lujasti asemansa tällaisen tiedon saatuaankin?

4) Kykeneekö meidän armeijamme taistelukuntoisuuksensa puolesta torjumaan saksalaisten hyökkäyksen, jos se alkaa tammikuun 1 päivänä? Jos ei, niin kuinka pitkän ajan kuluttua armeijamme pystyisi vastustamaan saksalaisten hyökkäystä?

5) Voisiko meidän armeijamme saksalaisten nopean hyökkäyksen sattuessa perääntyä järjestyksessä ja säilyttää tykistönsä, ja jos voisi, niin kauanko siinä tapauksessa voitaisiin estää saksalaisia etenemästä Venäjän sisäosiin?

6) Yleisenä johtopäätöksenä: olisiko armeijan tilan kannalta katsoen koetettava pitkittää rauhanneuvotteluja vai olisiko toivottavampaa, että saksalaisten aluevaltauspyyteiden takia keskeytetään vallankumouksellisen jyrkästi ja

viipymättä rauhanneuvottelut ja siirrytään päättäväisesti ja varmasti valmistelemaan maaperää mahdolliselle vallankumoukselliselle sodalle?

7) Olisiko ryhdyttävä heti harjoittamaan voimaperäistä agitaatiota saksalaisten aluevaltauspyyiteitä vastaan, vallankumouksellisen sodan puolesta?

8) Voitaisiinko hyvin lyhyessä ajassa (esimerkiksi 5—10 päivässä) panna toimeen kysely toimivan armeijan verrattain suurissa joukko-osastoissa tarkoituksella saada edellä asetettuihin kysymyksiin mahdollisimman asianmukaiset ja tyhjentävät vastaukset?

9) Voitaisiinko luottaa siihen, että kun saksalaisten aluevaltauspyyitteet tulevat tunnetuiksi, niin eripuraisuus ukrainalaisten kanssa heikkenisi tai jopa saisi aikaan sopuisan voimain yhteenliittymisen, vai olisiko odotettavissa, että ukrainalaiset käyttäisivät hyväkseen isovenäläisten vaikeutunutta asemaa tehostaakseen taisteluaan isovenäläisiä vastaan?

10) Jos armeija saisi äänestää, niin kannattaisiko se viipymätöntä rauhaa, vaikka olisi myönnyttävä aluevaltauksiin (kaikkien miehitettyjen alueiden menettäminen) ja Venäjälle taloudellisesti äärimmäisen raskaisiin ehtoihin, vai kannattaisiko se voimien jännittämistä äärimmilleen vallankumouksellisen sodan käymiseksi, s.o. vastaiskun antamiseksi saksalaisille?

Kirjoitettu

ennen joulukuun 18 (31) päivää 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1927 kirjassa
„Lenin-Instituutin tutkimuksia“, II*

*Julkaistaan kirjan
tekstin mukaan*

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS⁹¹

1. Voimakas agitaatiotyö saksalaisten aluevaltauspyy-
teitä vastaan.
2. Lisävarojen myöntäminen tätä agitaatiotyötä varten.
3. Rauhanneuvottelujen siirtäminen Tukholmaan.
4. Jatkettava rauhanneuvotteluja ja vastustettava saksa-
laisten yrityksiä jouduttaa niitä.
5. Tehokkaat toimenpiteet armeijan uudelleen järjestä-
miseksi samalla kun supistetaan sen kokoonpanoa ja
voimistetaan puolustuskuntoisuutta.
6. Kiireelliset puolustustoimenpiteet Pietariin murtautu-
mista vastaan.
7. Vallankumouksellisen sodan välttämättömyyden pro-
pagointi ja agitointi.

Kirjoitettu joulukuun 18 (31) pnä 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
X: Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON
PÄÄTÖSLAUSELMA NEUVOTTELUISTA
RADAN KANSSA**

JOULUKUUN 19 p:nä 1917 (TAMMIKUUN 1 p:nä 1918)

Kuultuaan tov. Proshjanin selostuksen, Proshjanin, joka talonpoikain edustajakokouksen edustajana on keskustellut Vinnitshenkon, Grushevskin ja Porshin ynnä muiden Radan virallisten edustajain kanssa,

— ja ottaen huomioon, että nämä Radan viralliset edustajat ovat ilmoittaneet olevansa periaatteessa valmiit aloittamaan neuvottelut sopimuksen solmimisesta Kansankomissaarien Neuvoston kanssa sillä perusteella, että Kansankomissaarien Neuvosto tunnustaa Ukrainan kansantasavallan riippumattomuuden ja Rada tunnustaa Kaledinin sekä hänen apuriensa vastavallankumouksellisuuden;—

— ottaen edelleen huomioon, että Kansankomissaarien Neuvosto on aina ja ehdottomasti tunnustanut jokaisen kansakunnan, muun muassa myös ukrainalaisen kansakunnan oikeuden riippumattomaan valtiolliseen olemassaoloon;—

— että ehdottoman toivottavia ovat kaikki yritykset ehkäistä sota Radaa vastaan, kun Rada vain tunnustaa Kaledinin vastavallankumouksellisuuden eikä vaikeuta sodankäyntiä häntä vastaan,—

ollen vakuuttunut siitä, että vain Ukrainan talonpoikaisköyhälistön, työläisten ja sotilaiden Neuvostot kykenevät luomaan Ukrainassa vallan, jonka aikana veljeskansojen väliset yhteentörmäykset ovat mahdottomia,—

Kansankomissaarien Neuvosto, samalla kun se pitää tarkoituksenmukaisena aloittaa viralliset neuvottelut Radan kanssa tehdäkseen lopun niistä selkkauksista, joita on

aiheuttanut se politiikka, jota Rada harjoittaa yhteisrintaman ja Kaledinin vastavallankumouksellisen kapinan suhteen, päättää:

Ehdottaa Radalle neuvotteluja mainituille periaatteille rakentuvan sopimuksen solmimisesta ja katsoo Smolenskin ja Vitebskin ehkä sopivimmiksi paikoiksi neuvottelujen käyntiä varten.

„Izvestija TsiK” № 257,
joulukuun 21 päivä 1917

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

ENTISYYDEN ROMAHDUKSEN PELÄSTYTTÄMIÄ JA UUDEN PUOLUSTAJIA

„Bolshevikit ovat olleet jo kaksi kuukautta vallassa, mutta sosialistisen paratiisin asemesta näemme kaaoksen, kansalaissodan ja yhä pahemmaksi käyvän rappiotilan helvetin”. Näin kirjoittavat, puhuvat ja ajattelevat kapitalistit ja heidän tietoiset ja puolittain tietoiset kannattajansa.

Bolshevikit ovat olleet vasta kaksi kuukautta vallassa, me vastaamme, mutta sosialismia kohti on otettu jo aimo harppaus. Tätä ei näe se, ken ei halua nähdä tai ei osaa arvioida historiallisia tapahtumia niiden yhteydessä toisiinsa. Ei haluta nähdä, että muutamassa viikossa on murskattu miltei perustuksiaan myöten armeijan, maaseudun ja tehtaiden epädemokraattiset laitokset. Sosialismiin ei ole eikä voikaan olla muuta tietä kuin tämä murskaamisen tie. Ei haluta nähdä, että ulkopoliitikassa vallitsevana ollut imperialistinen valheellisuus, joka pitkittää sofaa ja verhoaa salaisilla sopimuksilla ryöstöä ja anastusta, on muutamassa viikossa muuttunut todella demokraattisen rauhan todella vallankumouksellisesti-demokraattiseksi politiikaksi, jonka tuloksena on käytännössä jo saavutettu niinkin suurta menestystä kuin välirauha ja vallankumouksemme propagandavaikutuksen voimistuminen satakertaisesti. Ei haluta nähdä, että työväenvalvontaa ja pankkien kansallistamista on alettu toteuttaa käytännössä, ja nehan juuri ovatkin ensi askelia kohti sosialismia.

Historiallista perspektiiviä eivät kykene ymmärtämään ne, ketkä ovat kapitalismin totunnaisuuden lamauttamia, ketkä entisyyden valtava romahdus, tsarismin ja porvariston ikivanhojen luhistuvien ja sortuvien rakennusten ryske,

rytinä ja „kaaos” (näennäinen kaaos) on huumannut ja ketkä ovat pelästyneet luokkataistelun äärimmilleen kärjistämistä, sen muuttamista kansalaissodaksi, ainoaksi lailliseksi, ainoaksi oikeutetuksi, ainoaksi pyhäksi — sanan inhimillisessä eikä hengellisessä merkityksessä pyhäksi sodaksi, jota sorretut käyvät sortajia vastaan kukistaakseen heidät, vapauttaakseen työtätekevät kaikkinaisesta ikeestä. Itse asiassa kaikki nämä lamaantuneet, huumaantuneet, pelästyneet porvarit, pikkuporvarit ja „porvaristoa palvelevat” pitävät ohjeenaan, usein itsekään sitä tajua-matta, sitä vanhaa, järjetöntä, sentimentaalista ja intelligenttisen typerää käsitystä „socialismin käytäntöönnotosta”, minkä he ovat saaneet „kuulopuheiden perusteella”, tutustumalla ylimalkaan socialistiseen oppiin, jäljittelemällä sivistymättömien ja asiaa huonosti tuntevien henkilöiden vääristeltäviä selityksiä tästä opista, syyttämällä meitä marxilaisia siitä, että me ajattelemme ja jopa suunnittelemme socialismin „käytäntöönnottoa”.

Tällaiset ajatukset, suunnitelmista puhumattakaan, ovat meille, marxilaisille, vieraita. Me olemme aina tietäneet, sanoneet ja toistaneet, että socialismia ei voida „ottaa käytäntöön”, että se kasvaa esiin mitä kärjistyneimmästä, mitä kärkevimmästä, raivokkuuteen, toivottomuuteen saakka kärkevästä luokkataistelusta ja kansalaissodasta, — että kapitalismia ja socialismia erottaa toisistaan pitkä „synnytystuskien” kausi, — että väkivalta on aina vanhan yhteiskunnan kättilö, — että porvarillisesta yhteiskunnasta socialistiseen yhteiskuntaan siirtymisen kausi edellyttää erikoista valtiota (s.o. erikoista järjestelmää, mikä merkitsee tiettyyn luokkaan kohdistuvaa järjestyneesti harjoitettua väkivaltaa), nimittäin proletariaatin diktatuuria. Diktatuuri taas edellyttää ja merkitsee sitä, että käydään vainosotaa, toteutetaan sotilaallisia taistelutoimenpiteitä proletaarisen vallan vihollisia vastaan. Kommuuni oli proletariaatin diktatuuria, ja Marx sekä Engels pitivät Kommuunin virheenä, eräänä sen tuhoutumisen syynä sitä seikkaa, että Kommuuni *ei* käyttänyt *riittävä*n tarmokkaasti aseellisia voimiaan riistäjien vastarinnan tukahduttamiseen⁹².

Mitkään nämä intelligenttien huudot kapitalistien vastarinnan tukahduttamisesta eivät itse asiassa ole mitään muuta kuin vanhan „sopuilun” uusiutuma, kun puhutaan

„kohteliaasti”. Mutta kun puhutaan proletaarisen suorasukaisesti, niin pitää sanoa: jatkuvaa nöyristelyä rahapösön edessä, juuri se on niiden huutojen olemus, jotka on suunnattu nykyistä, työväen väkivaltaa vastaan, väkivaltaa, jota harjoitetaan (valitettavasti vielä kovin heikosti ja tarmottomasti) porvaristoa vastaan, sabotoijia ja vastavallankumouksellisia vastaan. „Kapitalistien vastarinta on nujerrettu”, ilmoitti kunnan Peshehonov, eräs sovittelu-politiikkaa kannattava ministeri, kesäkuussa 1917. Tällä kunnan miehellä ei ollut aavistustakaan siitä, että vastarinta on todella *nujerrettava*, että se *nujerretaan*, että sellaista nujertamista nimitetäänkin tieteellisessä kielessä proletariaatin diktatuuriksi, että kokonaiselle historialliselle kaudelle on ominaista kapitalistien vastarinnan tukahduttaminen, on siis ominaista järjestelmällinen *väkivalta* kokonaista luokkaa (porvaristoa) kohtaan, sen apureita kohtaan.

Rahapösön voitonhimo, alhainen, hirveä, hillitön voitonhimo, sen hännystelijäin pelästyneisyys ja nöyräniskaisuus — se muodostaa todellisen sosiaalisen perustan „Retshin” — „Novaja Zhiznin” intelligenttipahasten nykyiselle ulvonnalle proletariaatin ja vallankumouksellisen talonpoikaiston harjoittamaa väkivaltaa vastaan. Sellainen on heidän ulvontansa, heidän viheliäisten sanojensa, „vapautta” (kapitalistien vapautta kansan sortamiseen) koskevien narrinhuutojensa y.m.s. y.m.s. objektiivinen merkitys. He olisivat „valmiit” tunnustamaan sosialismin, jos ihmiskunta harppaisi siihen heti, yhdellä efektiivisellä hypäyksellä, kitkattomasti, taistelutta, ilman riistäjien hampaiden kiristelyä, ilman heidän monia yrityksiään saada entisyys puolustetuksi tai palautetuksi kiertoteitä, sala-vihkaa, ilman yhä uusia vallankumouksellis-proletaarisen väkivallan näihin yrityksiin antamia „vastauksia”. Nämä porvariston intelligenttihännystelijät ovat tunnetun saksalaisen sananparren mukaan „valmiit” pesemään nahkan, mutta vain ehdolla, että nahka pysyisi aina kuivana.

Kun porvaristo ja sitä palvelemaan tottuneet virkamiehet, toimitsijat, lääkärit, insinöörit y.m. turvautuvat äärimäisiin vastarintatoimenpiteisiin, niin se kauhistuttaa intelligenttipahasia. He vapisevat kauhusta ja huutavat vieläkin vinkuvammin, että on palattava „sopuiluun”. Meitä taas, kuten kaikkia muitakin sorretun luokan todelli-

sia ystäviä, voivat riistäjien äärimmäiset vastarintatoiminteet vain ilahduttaa, sillä emme luule proletariaatin miehistymisen, valtaan kypsymisen tapahtuvan suostuttelun ja selvitystyön avulla emmekä kaunopuheisten saarnojen tai opettavaisten julistusten koulussa, vaan elämän koulussa, taistelun koulussa. Jotta proletariaatti voisi tulla hallitsevaksi luokaksi ja voittaa lopullisesti porvariston, sen pitää *oppia* se tekemään, sillä eihän proletariaatilla voi muuten olla tällaista taitoa. Ja opittava on taistelussa. Vain vakava, sitkeä, ankara taistelu opettaa. Mitä ankarammaksi käy riistäjien vastarinta, sitä tarmokkaammin, kovakouraisemmin, säälimättömämmin ja menestyksellisemmin tulevat riistetyt suorittamaan niiden nujertamisen. Mitä moninaisemmiksi käyvät riistäjien yritykset ja ponnistelut vanhan säilyttämiseksi, sitä pikemmin proletariaatti oppii ajamaan luokkavihollisensa pois sen viimeisistä pesäkkeistä, tuhoamaan sen herruuden juuret ja hävittämään sen maaperänkin, jolla palkkaorjuus, joukkojen kurjuus, rahapöson rikastuminen ja häikäilemättömyys voivat (ja niiden olisi pitänyt) rehottaa.

Sitä mukaa kuin porvariston ja sen kupinnuolijain vastarinta voimistuu, kasvaa proletariaatin ja siihen yhtyneen talonpoikaiston voima. Riistetyt voimistuvat, miehistyvät, kehittyvät, saavat oppia ja karistavat hartioiltaan palkkaorjuuden „Vanhan aatamin” sitä mukaa kuin heidän vihollistensa — riistäjien — vastarinta voimistuu. Voitto tulee kuulumaan riistetyille, sillä heidän puolellaan on elämä, määrällinen voima, joukkojen voima, kaiken antaumuksellisen, aatteellisen, rehellisen, eteenpäin pyrkivän, uutta luomaan heräävän, niin sanotun „tavallisen rahvaan”, työläisten ja talonpoikien, kaikkien jättiläismäisten energia-varojen ja kykyjen ehtymättömien lähteiden voima. He voittavat.

*Kirjoitettu joulukuun 25—28 p:nä 1917
(tammikuun 7—10 p:nä 1918)*

*Julkaistu ensi kerran
tammikuun 22 p:nä 1929
„Pravda” lehden 18. numerossa
Allekirjoitus: L e n i n*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

MITEN KILPAILU ON JÄRJESTETTÄVÄ?

Porvarilliset kirjailijat ovat kirjoitelleet ja kirjoittelevat yhä vuorenkorkuisia paperipinkkoja ylistäen kilpailua, yksityisyritteliäisyyttä sekä muita kapitalistien ja kapitalistisen järjestelmän suurenmoisia ansioita ja ihanoituksia. Sosialisteja on syytetty siitä, että he eivät halua ymmärtää noiden ansioiden merkitystä eikä ottaa huomioon „ihmisen luontoa”. Mutta itse asiassa kapitalismi on aikoja sitten korvannut pienen itsenäisen tavaratuotannon, jonka vallitessa kilpailu saattoi vähänkään *laajassa* mitassa kasvat-
taa yritteliäisyyttä, tarmoa ja aloiterohkeutta.— suurella ja hyvin suurella tehdastuotannolla, osakeyhtiöillä, syndikaateilla ja muilla monopoleilla. *Tällaisen* kapitalismin vallitessa kilpailu merkitsee väestöjoukkojen, väestön suunnattoman enemmistön, työtätekevien yhdeksänkymmenen yhdeksän sadasosan yritteliäisyyden, tarmon ja rohkean aloitteellisuuden ennen kuulumattoman petomaista tukahduttamista, se merkitsee myös kilpailun vaihtamista finanssipuijaukseen, pakkovaltaan, matelevaisuuteen yhteiskunnallisen asteikon ylimmillä portailla.

Sosialismi ei sammuta kilpailua, vaan päinvastoin luo ensi kerran mahdollisuuden soveltaa sitä todella *laajasti*, todella *joukkomitassa*, saada todella enemmistö työväestä sellaiseen toimintaan, jossa se voi näyttää, mihin pystyy, panna kykynsä liikkeelle, nostaa esiin uusia kykyjä, joita kansan keskuudessa on ehtymätön lähde ja joita kapitalismi on polkenut, kuristanut ja tukahduttanut tuhansittain ja miljoonittain.

Meidän tehtävänämmä on nyt, kun sosialistinen hallitus on vallassa,— kilpailun järjestäminen.

Porvariston liehakoitsijat ja kupinnuolijat ovat kuvailleet sosialismia yksitoikkoiseksi, penseäksi, ikävystyttäväksi

ja harmaaksi kasarmiksi. Rahapösön lakeijat, riistäjien rengit — herrat porvarilliset intelligentit — ovat „pelotelleet” sosialismilla kansaa, joka nimenomaan kapitalismin vallitessa on tuomittu pakkotyöhön ja kasarmielämää muistuttavaan ylenmääräiseen, riuduttavaan työhön, puolittain nälkäiseen olemassaoloon ja mitä suurimpaan kurjuuteen. Ensimmäisenä askeleena työtätekevien vapauttamiseksi tästä pakkotyöstä on tilanherrain maiden konfiskointi, työväenvalvonnan käytäntöönottaminen ja pankkien kansallistaminen. Seuraavina askeleina ovat tehtaiden kansallistaminen, koko väestön pakollinen järjestäminen kulutusosuuskuntiin, jotka samanaikaisesti ovat tuotteiden myyntiosuuskuntia, viljan y.m. välttämättömyystarvikkeiden kaupan valtiomonopoli.

Vasta nyt voidaan tehdä laajasti, todella joukkoimitassa mahdolliseksi yritteliäisyyden, kilpailun ja rohkean aloitteellisuuden ilmaiseminen. Jokainen tehdas, josta kapitalisti on heitetty pois tai ainakin taltutettu todellisen työväenvalvonnan avulla, jokainen kylä, josta on ajettu tiehensä riistäjätilanherra ja otettu häneltä pois maat, on nyt ja vasta nyt työkenttä, jolla työihminen voi näyttää, mihin hän pystyy, suoristaa selkäänsä, ojentautua täytemittaan, tuntee olevansa ihminen. Ensimmäisen kerran vuosisatoja vieraille tehdyn työn jälkeen, riistäjien hyväksi tehdyn epävapaan työn jälkeen on hänellä nyt mahdollisuus *tehdä työtä omaksi hyväkseen*, vieläpä sellaista työtä, joka nojautuu uusimman tekniikan ja kulttuurin kaikkiin saavutuksiin.

Tämä ihmiskunnan historiassa mitä valtavin epävapaan työn vaihtaminen työhön omaksi hyväkseen ei tietenkään voi tapahtua ilman hankauksia, vaikeuksia ja selkkauksia, ilman väkivaltaa paatuneita loiseläjiä ja heidän mielistelijöitään kohtaan. Tässä suhteessa ei yhdelläkään työläisellä ole harhaluuloja: työläiset ja köyhimmät talonpojat, joita ovat karaisseet riistäjien hyväksi tehdyn pakkotyön pitkän, pitkät vuodet, lukemattomia kertoja niiden pilkanteon ja häväistyksen kohteeksi joutuminen sekä kova puute, tietävät, että tarvitaan aikaa riistäjien vastarinnan *murtamiseen*. Työläiset ja talonpojat eivät ole lainkaan niiden herrojen intelligenttipahasten, kaikkien noiden novajazhizniläisten ja muun moskan sentimentaalisten harhakuvitelmien saastuttamia, jotka ovat „huutaneet” äänensä

käheiksi kapitalisteja vastaan, „huitoneet” heitä vastaan, „lyöneet” heitä pillahtaakseen sitten itkuun ja käyttäytyäkseen kuten piesty koiranpentu, kun tuli kysymys *teoista*, kun uhkaukset oli toteutettava, kun kapitalistien *syryttäminen* oli suoritettava käytännössä.

Epävapaan työn suurenmoinen vaihtaminen työhön omaksi hyväkseen, työhön, joka on suunnitelmallisesti järjestetty jättiläisessä, yleisvaltakunnallisessa (vississä määrin jopa kansainvälisessä, yleismaailmallisessa) mitassa, vaatii myös — paitsi „*sotilaallisia*” toimenpiteitä riistäjien vastarinnan murtamiseksi — valtavia *organisaatio-*, järjestelyponnistuksia proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön taholta. Organisatorinen tehtävä punoutuu yhdeksi erottamattomaksi kokonaisuudeksi eilisten orjanomistajain (kapitalistien) ja heidän lakeijalaumansa — porvarillisten intelligenttiherrojen — säälimättömän sotilaallisen nujertamistehtävän kanssa. Me olemme aina olleet organisaattoreita ja päälliköitä, me olemme komentaneet — näin puhuvat ja ajattelevat eiliset orjanomistajat ja heidän intelligenttikäskyläisensä — me tahdomme jäädä sellaisiksi, me emme rupea tottelemaan „tavallista rahvasta”, työläisiä ja talonpoikia, me emme alistu heidän valtaansa, me muutamme tiedon aseeksi, jolla puolustetaan rahapösön etuoikeuksia ja kansan alistamista pääoman herruuteen.

Näin puhuvat, ajattelevat ja toimivat porvarit ja porvarilliset intelligentit. *Etuilun* kannalta katsoen heidän menettelynsä on ymmärrettävää: maaorjuuttajatilanherrain liehittelijäin ja kupinnuolijain, Gogolin kuvaamien pappis-, kirjuri- ja virkamiestyypin ja Belinskiä vihaavien „intelligenttien” oli myös „vaikea” luopua maaorjuudesta. Mutta riistäjien ja heidän intelligenttirenkiensä asia on toivoton. Työläiset ja talonpojat murtavat heidän vastarintaansa, — valitettavasti ei vielä tarpeeksi lujasti, päätäväisesti ja armottomasti — ja saavat sen *murretuksi*.

„He” luulevat, että „tavallinen rahvas”, „tavalliset” työläiset ja köyhimmät talonpojat eivät selviydy siitä suuresta, todella sankarillisesta tämän sanan maailmanhistoriallisessa mielessä, organisaatioluontoisesta tehtävästä, jonka sosialistinen vallankumous on pannut työtätekevien hartaille. „Ilman meitä ei tulla toimeen”, lohduttelevat itseään kapitalisteja ja kapitalistista valtiota palvelemaan tottu-

neet intelligentit. Heidän julkea laskelmansa ei toteudu: sivistyneet ihmiset jo nyt erottautuvat heistä siirtyen kansan puolelle, työtätekevien puolelle, auttaen pääoman renkien vastarinnan murtamisessa. Ja organisaattorikykyjä taas on talonpoikaistossa ja työväenluokassa paljon, ja nämä kyvyt vasta alkavat tuntea itsensä, herätä, tulla mukaan elävään, luovaan, suureen työhön, käydä itsenäisesti käsiksi sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseen.

Eräs tärkeimpiä, ellei kaikkein tärkein tehtävä on nyt tämän työläisten ja yleensä kaikkien työtätekevien ja riisitettyjen itsenäisen aloitteellisuuden kehittäminen mahdollisimman laajaksi luovan *organisaatiotyön* alalla. On hinnalla millä hyvänsä murskattava vanha, *järjetön*, typerä, iljettävä ja inhottava ennakkoluulo, että valtiota voivat hallita, että sosialistisen yhteiskunnan organisatorista rakennustyötä voivat johtaa muka ainoastaan niin sanotut „ylimmät luokat”, ainoastaan rikkaat tai ne, jotka ovat käyneet läpi rikkaiden luokkien koulun.

Se on ennakkoluuloa. Sitä pitää yllä mätä rutiini, rämettyneisyys ja orjallinen tottumus, mutta vielä enemmän kapitalistien likainen omanvoitonpyynti, joiden etujen mukaista on hallita ryöstäen ja ryöstää halliten. Ei. Työläiset eivät unohda hetkeksikään, että he tarvitsevat tiedon voimaa. Se tavaton into, jota työläiset osoittavat ja osoittavat juuri nykyisin valistuksen alalla, todistaa, ettei tässä suhteessa proletariaatin keskuudessa ole eikä voi ollakaan harhaluuloja. Mutta *organisatoriseen* työhön pystyy *rivityöläinenkin* ja -talonpoika, joka on luku- ja kirjoitustaitoinen, jolla on ihmistuntemusta ja käytännöllistä kokemusta. Tällaisia henkilöitä on *joukoittain* siinä „tavallisessa rahvaassa”, josta porvarilliset intelligentit puhuvat ylimielisesti ja ylenkatseellisesti. Työväenluokassa ja talonpoikaistossa on tällaisia kykyjä vielä ehtymätön ja mitä rikkain lähde.

Työläiset ja talonpojat „arastelevat” vielä, he eivät ole vielä tottuneet siihen, että *he* ovat nyt *hallitseva* luokka, he eivät vielä ole riittävän päättäväisiä. Kumous ei voinut luoda näitä ominaisuuksia *kerralla* miljoonissa ja taas miljoonissa ihmisissä, jotka nälkä ja puute oli pakottanut koko elämänsä ajan tekemään työtä keppikurin alaisina. Mutta siinä juuri onkin vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen voima, siinä juuri onkin sen elinkykyisyys,

siinä juuri onkin sen voittamattomuus, että se *herättää* näitä ominaisuuksia, murtaa kaikki vanhat esteet, katkoo ruostuneet kahleet ja johtaa työtätekevät uuden elämän *itsenäisen* luomistyön tielle.

Tilinpito ja valvonta — se on jokaisen työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvoston, jokaisen kulutusosuuskunnan, jokaisen huoltokomitean tai -liiton, jokaisen tehdaskomitean tai yleensä työväenvalvonnan elimen taloudellinen *perustehtävä*.

Taistelu vanhaa tottumusta vastaan — katsella työn määrää ja tuotantovälineitä epävapaan ihmisen näkökannalta: kuinka voisi vapautua liialliselta vaivannäöltä, kuinka voisi kahmaista vaikkapa palasen *porvaristolta*, — tämä taistelu on välttämätöntä. Tämän taistelun ovat jo aloittaneet eturivin tietoiset työläiset, jotka antavat päättäväisen vastaiskun niille tulokkaille, joita tehdastyöläisten keskuuteen ilmestyi erittäin paljon sodan aikana ja jotka nyt tahtoisivat suhtautua *kansan* omistamaan tehtaaseen, kansan omaisuudeksi siirtyneeseen tehtaaseen, entiseen tapaan ajatellen yksinomaan tältä kannalta: „kahmaistaan mahdollisimman suuri pala ja sitten livistetään”. Kaikki, mikä talonpoikaistossa ja työtätekevissä joukoissa on tietoisista, rehellistä ja ajattelevaa, asettuu tässä taistelussa eturivin työläisten puolelle.

Tilinpito ja valvonta, jos niitä suorittavat työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot korkeimpana valtiovaltana tai niitä suoritetaan *tämän* vallan ohjeiden, valtuuksien mukaan, — kaikkialle ulottuva, yleinen ja kaikkalainen tilinpito ja valvonta, — työn määrää ja tuotteiden jakoa koskeva tilinpito ja valvonta — siinä on sosialistisen uudelleenjärjestelyn *olemus*, kun kerran proletariaatin poliittinen herruus on pystytetty ja turvattu.

Tilinpito ja valvonta, jotka ovat välttämättömät sosialismiin siirtymistä varten, voivat olla vain joukkoluontoisia. Vain työläis- ja talonpoikaisjoukkojen vapaaehtoinen ja tunnollinen, vallankumouksellisella innostuksella suorittama yhteistyö tilinpidossa ja *rikkaisiin, veijareihin, vetelehtiöihin ja huligaaneihin kohdistuvassa* valvonnassa voi voittaa nämä kirotn kapitalistisen yhteiskunnan jätteet, nämä yhteiskunnan hylkiöt, nämä auttamattomasti mädäntyneet ja kuoleutuneet jäsenet, tämän saastan, ruton ja

mätäpaiseen, joka on jäänyt sosialismille perinnöksi kapitalismilta.

Työläiset ja talonpojat, työtätekevät ja riistetyt! Maa, pankit, tehtaat ovat siirtyneet koko kansan omaisuudeksi! Ryhtykää *itse* pitämään tiliä ja valvomaan tuotantoa ja tuotteiden jakoa,—siinä ja *vain* siinä on tie sosialismin voittoon, sen voiton tae, kaikesta riistosta ja kaikkinaisesta puutteesta ja kurjuudesta saatavan voiton tae! Sillä Venäjällä riittää viljaa, rautaa, puutavaraa, villaa, puuvillaa ja pellavaa kaikille, kun vain oikein jaetaan työ ja tuotteet, kun vain tämä jakaminen otetaan koko kansan *asian mukaiseen, käytännölliseen* valvontaan, kun vain voitetaan kansan viholliset: rikkaat ja heidän kupinnuolijansa, samoin veijarit, vetelehtijät ja huligaanit myös *jokapäiväisessä taloudellisessa* elämässä eikä vain politiikassa.

Ei mitään armoa noille kansan vihollisille, sosialismin vihollisille, työtätekevien vihollisille. Sota elämästä ja kuolemasta rikkaita ja heidän kupinnuolijoitaan, porvarillisia intelligenttejä vastaan, sota veijareita, vetelehtijöitä ja huligaaneja vastaan. Sekä nämä että nuo, edelliset ja jälkimmäiset, ovat veljeksiä, kapitalismin lapsia, herrasyhteiskunnan, porvarillisen yhteiskunnan lellipoikia, yhteiskunnan, jossa pieni joukko rosvoasi kansaa ja piti kansaa pilkkanaan,—yhteiskunnan, jossa puute ja kurjuus heitti tuhansia ja taas tuhansia huliganismin, itsensämyymisen, veijauksen ja ihmistapojen unhoittamisen tielle,—yhteiskunnan, jossa työtätekevissä väistämättömästi kasvoi pyrkimys pelastua vaikkapa petoksella riistolta, pujahtaa pois ja vapautua vaikkapa hetkeksikin vastenmielisestä työstä, siepata vaikkapa palanen leipää millä tavalla tahansa ja millä hinnalla hyvänsä, jottei olisi tarvinnut nähdä nälkää eikä tuntea itseään ja lähimmäisiään aliravitukseksi.

Rikkaat ja veijarit, ne ovat saman mitalin kaksi eri puolta, ne ovat kapitalismin elättämien *loiseläjien* kaksi pääryhmää, ne ovat sosialismin pääviholliset, nämä viholliset on otettava koko väestön erikoisen silmälläpidon alaisiksi, heitä on säälimättä rangaistava, jos he pienimmässäkään määrin rikkovat sosialistisen yhteiskunnan sääntöjä ja lakeja. Kaikenlainen heikkous, kaikkalainen horjuminen

ja hempeämielisyys tässä suhteessa olisi mitä suurin rikos sosialismia kohtaan.

Jotta sosialistinen yhteiskunta ei joutuisi kärsimään vahinkoa näiden loiseläjien takia, on järjestettävä koko kansan toimesta työn määrän, tuotannon ja tuotteiden jaon tilinpito ja valvonta, jota miljoonat työläiset ja talonpojat kannattavat vapaaehtoisesti, tarmokkaasti ja vallankumouksellisella innostuksella. Ja tämän tilinpidon ja valvonnan järjestämiseksi, joka on *täysin käsitettävä* ja täysin voimienmukainen jokaiselle rehelliselle, järkevälle ja toimeliaalle työläiselle ja talonpojalle, on herätettävä eloon heidän omat, heidän keskuudestaan lähtöisin olevat organisatoriset kyvyt, on herätettävä heissä — ja järjestettävä koko valtion mitassa — *kilpailu* organisatoristen saavutusten alalla, on tehtävä niin, että työläiset ja talonpojat ymmärtäisivät selvästi eron sivistyneen ihmisen välttämättömän neuvon ja „tavallisen” työläisen ja talonpojan välttämättömän valvonnan välillä siihen *leväperäisyyteen* nähden, joka on niin tavallista „sivistyneillä” ihmisillä.

Tuo leväperäisyys, huolimattomuus, hutiloiminen, epätasallisuus, hermostunut hätiköinti, taipumus korvata teot väittelyllä ja työ lörpöttelyllä, taipumus tarttua kaikkeen mahdolliseen maailmassa eikä viedä mitään päätökseen on muuan „sivistyneiden ihmisten” ominaisuuksia, jotka eivät lainkaan johdu heidän pahasta luonnostaan, sitä vähemmän ilkeydestä, vaan kaikista elämän tottumuksista, heidän työehdoistaan, liikaväsymyksestä, epänormaalista henkisen työn erottamisesta ruumiillisesta työstä ynnä muista samantapaisista seikoista.

Meidän vallankumouksemme virheiden, puutteellisuuksien ja laiminlyöntien joukossa on melkoinen merkitys niillä virheillä y.m., jotka johtuvat näistä meidän piiriimme kuuluvien intelligenttien surettavista — mutta nykyhetkellä kiertämättömistä — ominaisuuksista ja siitä, kun *työläiset eivät* valvo riittävästi intelligenttien *organisatorista* työtä.

Työläiset ja talonpojat „arastelevat” vielä, siitä heidän on päästävä, ja he *epäilemättä* pääsevätkin siitä. Ilman sivistyneiden ihmisten, intelligenttien, spesialistien neuvoa ja johtavaa ohjetta ei tulla toimeen. Jokainen vähänkin järkävä työläinen ja talonpoika käsittää tämän erinomaisesti, eikä meidän piiriimme kuuluvilla intelligentteillä ole syytä valittaa, että työläiset ja talonpojat eivät

suhtaudu heihin kyllin huomaavaisesti ja toverillisen kunniottavasti. Mutta neuvo ja johtava ohje toisaalta ja *käytännöllisen* tilinpidon ja valvonnan järjestäminen toisaalta ovat kaksi eri asiaa. Intelligentit antavat useinkin mitä parhaimpia neuvoja ja johtavia ohjeita, mutta ovat vallan naurettavan, *mahdottoman* ja häpeällisen saamattomia, kykenemättömiä *toteuttamaan* käytännössä noita neuvoja ja ohjeita, *valvomaan käytännössä* sitä, että sana muuttuisi teoksi.

Ja tässä ei missään tapauksessa tulla toimeen *ilman* „rahvaasta”, työläisistä ja työtätekevästä talonpojista lähtöisin olevien käytännönmies-organisaattorien apua ja *johtavaa osuutta*. „Eiväthän jumalat saviruukkuja vala”, tämä totuus on työläisten ja talonpoikain painettava mitä lujimmin mieleensä. Heidän on ymmärrettävä, että koko kysymys sisältyy nyt *käytäntöön*, että on tullut juuri se historiallinen hetki, jolloin teoria muuttuu käytännöksi, jolloin käytäntö elävöittää, oikoo ja tarkistaa teoriaa ja jolloin erikoisesti pitävät paikkansa Marxin sanat: „jokainen askel käytännöllistä toimintaa on tärkeämpi kuin tusina ohjelmia”⁹³,—jokainen askel rikkaiden ja veijareiden todelliseksi taltuttamiseksi, vähentämiseksi käytännössä, heidän alistamiseksi täydellisen valvonnan ja silmälläpidon alaiseksi on tärkeämpää kuin tusina erinomaisia järkeilyjä sosialismista. Sillä „on harmaat, ystäväni, kaikki teoriat, elämän kultapuu vain ikivihannoi”.

On järjestettävä kilpailua työläisten ja talonpoikien keskuudesta nousseiden käytännönmies-organisaattorien kesken. On taisteltava kaikkea kaavamaisuutta vastaan ja ylhäältäkäsinkin tehtyjä yhtäläistytymisyrityksiä vastaan, mihin intelligentit ovat niin taipuvaisia. Demokraattisella ja sosialistisella sentralismilla ei ole mitään yhteistä kaavamaisuuden eikä ylhäältäkäsinkin säädetyn yhtäläistytymisen kanssa. Yhtenäisyyttä pää- ja perusasiassa, oleellisessa ei riko, vaan sen juuri turvaakin *monipuolisuus* yksityiskohdissa, paikallisissa erikoisuuksissa, niissä menetelmissä, joilla työhön *tartutaan*, valvonnan toteuttamistavoissa sekä loiseläjien (rikkaitten ja veijarien, vetelehtijäin ja hysteeristen intelligenttien j.n.e., y.m.s.) hävittämisen ja vaarattomaksi tekemisen *keinoissa*.

Pariisin Kommuuni oli suuri esikuva alhaaltäkäsinkin lähtöisin olevan aloitteellisuuden, omintakeisuuden, liikkeen

vapauden ja vauhdikkaan tarmon — sekä vapaaehtoisen, kaavoista vapaan sentralismin yhdistämisestä. Meidän Neuvostomme kulkevat samaa tietä. Mutta ne „arastelevat” vielä, ne eivät ole vielä päässeet vauhtiin, eivät ole päässeet „sisälle” uuteen luovaan suurtyöhönsä sosialistisen järjestelmän pystyttämiseksi. Neuvostojen on rohkeammin ja oma-aloitteisemmin tartuttava asiaan. On tarpeen, että jokainen „kommuuni” — jokainen tehdas, jokainen kylä, jokainen kulutusosuuskunta, jokainen huoltokomitea — keskenään *kilpailen* esiintyisi työn ja tuotteiden jaon tilinpidon ja valvonnan käytännöllisinä järjestäjinä. Tämän tilinpidon ja valvonnan ohjelma on yksinkertainen, selvä ja jokaiselle ymmärrettävä: että leipää olisi jokaisella, että kaikki kulkisivat lujissa jalkineissa ja eheissä vaatteissa, että heillä olisi lämmin asunto, että he tekisivät työtä tunnollisesti ja ettei yksikään veijari (niiden joukossa myöskään työtä pakoileva) kulkisi vapaana, vaan istuisi vankilassa tai suorittaisi rangaistustaan raskaimmanlaatuisissa pakkotöissä, ettei yksikään rikas, joka poikkeaa sosialismin säännöistä ja laeista, voisi välttää sitä veijarin kohtaloa, minkä oikeuden ja kohtuuden mukaan pitää tulla rikkaan kohtaloksi. „Ken ei työtä tee, ei hänen syömänkään pidä” — tämä on sosialismin *käytännöllinen* käsky. Se on pantava täytäntöön *käytännössä*. Sellaisista *käytännöllisistä* saavutuksista on meidän „kommuuniemme” sekä työläis- ja talonpoikaisorganisaattoriemme ja sitäkin suuremmalla syyllä intelligenttiorganisaattoriemme ylpeiltävä (sitä *suuremmalla* syyllä, koska viimeksi mainitut ovat tottuneet *liikaakin*, tottuneet *yllettömästi* ylpeilemään yleisillä ohjeillaan ja päätöslauselmillaan).

Itse kommuunien, maaseudulla ja kaupungissa toimivien pienten solujen on laadittava ja kokeiltava käytännössä tuhansia muotoja ja keinoja käytännöllisen tilinpidon sekä valvonnan järjestämiseksi rikkaisiin, veijareihin ja tyhjäntoimittajiin nähden. Monipuolisuus tässä on elinvoimaisuuden tae, tae menestyksestä saman yhteisen päämäärän saavuttamisessa: Venäjän maan *puhdistamisessa* kaikenlaisista vahingollisista syöpäläisistä, veijarikirpuista, ludepohatoista ja niin edespäin. Jossain paikassa pannaan vankilaan kymmenkunta pohattaa, tusina veijareita ja puoli tusinaa sellaisia työmiehiä, jotka pakoilevat työtä (yhtä huligaanimaisesti kuin monet latojat Pieta-

riissa, etenkin puoluekirjapainoissa, pakoilevat työtä). Toisessa paikassa heidät pannaan siivoamaan käymälöitä. Kolmannessa heille annetaan karsserin jälkeen keltainen todistus, jotta koko kansa pitäisi heitä silmällä *vahingollisina* ihmisinä, kunnes he parantavat tapansa. Neljännessä ammutaan itse paikalla yksi kymmenestä loiselämään syyllistyneestä. Viidennessä keksitään erilaisten menetelmien yhdistelmiä ja esimerkiksi ehdollisella vapauttamisella saadaan aikaan nopea parantuminen niiden pohattojen, porvarillisten intelligenttien, veijareiden ja huligaanien keskuudessa, jotka ovat parannettavissa. Mitä monipuolisempaa se on, sitä parempi, sitä rikkaampi on oleva yhteinen kokemus, sitä varmempi ja nopeampi tulee olemaan sosialismin menestys, sitä helpommin käytäntö muovailee — sillä vain käytäntö voi muovata — *parhaat* taistelumenetelmät ja -keinot.

Missä kommuunissa, missä suurkaupungin korttelissa, missä tehtaassa, missä kylässä *ei ole* nälkäisiä, *ei ole* työttömiä, *ei ole* rikkaita tyhjäntoimittajia, *ei ole* porvariston lakeijalurjuksia, itseään intelligenteiksi nimittäviä sabotoijia? missä on enemmän tehty työn tuottavuuden kohottamiseksi? uusien hyvien talojen rakentamiseksi köyhälistölle ja köyhien sijoittamiseksi pohattojen taloihin? köyhien perheiden jokaisen lapsen varustamiseksi säännöllisesti pullollisella maido? — juuri näistä kysymyksistä on saatava käyntiin kommuunien, yhdyskuntain, kulutus- ja tuotanto-osuuskuntien ja -yhdistysten sekä työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen *kilpailu*. Sellaisessa työssä tulee *organisaattorikykyjen käytännössä* astua esiin ja tulla kohotetuksi ylös, yleisvaltakunnalliseen hallintatyöhön. Heitä on kansassa paljon. He ovat vain olleet poljettuina. Heitä on autettava pääsemään alkuun. He *ja vain he*, joukkojen tukiessa heitä, voivat pelastaa Venäjän ja pelastaa sosialismin asian.

*Kirjoitettu joulukuun 25—28 pnä 1917
(tammikuun 7—10 pnä 1918)*

*Julkaistu ensi kerran
tammikuun 20 pnä 1929
„Pravda” lehden 17. numerossa
Allekirjoitus: N. Lenin*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS DEKREETIKSI KULUTUSKOMMUUNEISTA ⁹⁴

Ryöstösaaliin jakamisesta käydyn kapitalistien välisen taistelun aiheuttama sota on saanut aikaan ennen kuulumattoman rappiotilan. Rikollinen keinottelu ja etenkin rikkaiden luokkien keskuudessa havaittava rikastumiskiihko ovat yhä pahentaneet tätä rappiotilaa ja saattaneet satojatuhansia ja miljoonia ihmisiä nälänhätään ja työttömiksi. Poikkeustoimenpiteiden välttämättömyys nälänhätää kärsivien auttamiseksi ja säälimättömän taistelun käymiseksi keinottelijoita vastaan pakottaa työläisten ja talonpoikain hallituksen säätämään seuraavat säännöt, joilla on Venäjän tasavallan lain voima:

Valtion kaikkien kansalaisten on kuuluttava paikalliseen (kylän, volostin, työläisasutuksen tai kaupungin tietyn osan, osan kadusta j.n.e. yhdistävään) kulutusyhdistykseen.

Perheiden ryhmittäminen kulutusyhdistykseen voi tapahtua vapaasti, vain sillä rajoituksella, että vähintään $\frac{2}{3}$ jokaisen yhdistyksen perheistä kuuluisi köyhiin luokkiin (t.s. työläisiin ja niihin talonpoikiin, jotka eivät lainkaan pestä palkkatyöläisiä, y.m.s.).

Jokainen kulutusyhdistys huolehtii tuotteiden hankinnan ja jakelun lisäksi myös paikallisten tuotteiden myynnistä. Kulutusyhdistysten johtokunnat muodostavat *varustelukomiteoita*, ja ilman vastaavan varustelukomitean kirjallista lupatodistusta tuotteiden kaikkalainen kuljetus on kielletty.

Olemassaolevat kulutusyhdistykset kansallistetaan, jolloin ne velvoitetaan liittämään kokoonpanoonsa tietyn paikkakunnan koko väestö.

Yksityiset henkilöt voivat ostaa tuotteita paitsi paikkakunnilla olevista, myös keskusvarastoistakin, kuitenkin vain siten, että siitä tehdään merkintä paikallisen kulutusyhdistyksen kirjoihin.

Ilman varustelukomiteain antamia lupatodistuksia tapahtuvasta tuotteiden kuljetuksesta sekä niiden ostosta ja myynnistä rangaistaan konfiskoimalla syyllistyneen koko omaisuus, antamalla vähintään puolen vuoden vankeusrangaistus ja lähettämällä pakkotöihin.

Tuotteiden kuljetusluvut sekä niiden osto- ja myyntiluvat on laadittava 2 kappaleessa ja vahvistettava vähintään kolmen vastaavan varustelukomitean johtokuntaan kuuluvan jäsenen allekirjoituksella, lupatodistuksen toinen kappale on ehdottomasti säilytettävä johtokunnan asiapapereissa.

Jokaisessa lupatodistuksessa on osoitettava: mistä kulutusyhdistyksestä tuote on lähetetty ja mihin yhdistykseen se on toimitettava.

Lennätinkonttorit lähettävät varustelukomiteain sähkeet heti, vuorojärjestystä noudattamatta.

Kaikki varustelukomiteat toimivat työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain paikallisneuvostojen valvonnan alaisina ja niiden ohjeiden mukaisesti.

Jokainen voi vapaasti hankkia kulutusyhdistyksensä kautta mitä tuotteita hyvänsä ilman mitään rajoituksia, kuitenkin niitä rajoitussäädöksiä lukuunottamatta, jotka voidaan säätää tuotteiden ulkomailta tuontia varten.

Myyntiä varten tuotetut tuotteet luovutetaan ehdottomasti paikalliselle varustelukomitealle vapaasta myyntihinnasta, lukuunottamatta niitä tapauksia, jolloin lailla määrätään kiinteät hinnat. Tuotteista maksettavat rahat merkitään omistajan juoksevalle tilille Kansanpankin paikallisessa (kylän, volostin, kaupungin, tehtaan y.m.) osastossa.

Jokainen työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvosto on velvollinen muodostamaan valvojain, tarkastajain ja neuvojain ryhmiä, jotka auttavat väestöä

kulutusyhdistysten (varustelukomiteain) järjestämisessä, niiden asiain hoidossa ja tarkastavat noiden yhdistysten tilit.

Varustelukomiteain tilinpitoa ja kirjeenvaihtoa koskevat ohjeet julkaistaan erikseen.

*Kirjottettu joulukuun 25—28 pnä 1917
(tammikuun 7—10 pnä 1918)*

*Julkaistu ensi kerran
tammikuun 22 pnä 1929
„Izvestija TsIK” lehden
18. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON
PÄÄTÖSLAUSELMA
JOULUKUUN 30 pltä 1917 (TAMMIKUUN 12 pltä 1918)
RADAN VASTAUKSESTA
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTOLLE**

Kansankomissaarien Neuvosto pitää Radan vastausta niin epämääräisenä ja välttelevänä, että se kuulostaa pilkanteolta. Meidän ja Radan välisten erimielisyyksien peruslähteenä oli se seikka, jonka Kansankomissaarien Neuvosto osoitti selvästi ensimmäisessä Radalle lähettämässään vetoomuksessa, jossa ehdotettiin rauhanneuvotteluja *. Nimenomaan siinä vetoomuksessa oli sanottu, että jos Rada tukee suoranaisesti tai välillisesti kaledinilaisia, niin se on meille eittämättömänä perustana sotatoimien alkamiseen Radaa vastaan. Kaledinin ympärille ryhmittyvät Venäjän kaikilta kulmilta kerääntyneet tilanherrojen ja porvariston keskuudesta lähtöisin olevat vastavallankumoukselliset ainekset. Kaledinia vastaan on talonpoikain ja työtätekevien kasakkain ilmeinen enemmistö jopa Donillakin. Kaikille on ilmeisen selvä se tosiasia, että enemmistö Venäjän väestöstä ja ensi kädessä kaikkien kansallisuuksien työtätekevästä joukoista on tunnustanut Neuvostovallan. Ukrainassakin Ukrainan työtätekevien luokkien vallankumouksellinen liike kaiken vallan siirtämiseksi Neuvostoille saa yhä laajemmat mittasuhteet ja ennustaa Ukrainan porvaristosta lähitulevaisuudessa saatavaa voittoa.

Se seikka, että Rada kieltäytyi vastaamasta kysymyksen, lakkaako se tukemasta suoranaisesti ja välillisesti kaledinilaisia, ajaa karille aloittamamme rauhanneuvottelut ja langettaa Radalle kaiken vastuun kansalaissodan jatkumisesta, sodan, joka on eri kansakuntien porvarillisten

* Ks. tätä osaa, ss. 345—347.

luokkien aloittama ja aivan toivotonta, sillä työläisten, talonpoikain ja armeijan valtaenemmistö on päättäväisesti sosialistisen neuvostotasavallan kannalla.

Ukrainalaisten kansalliset vaatimukset, heidän kansantasavaltansa itsenäisyys, sen oikeus vaatia liittosuhteita — ne Kansankomissaarien Neuvosto tunnustaa täydellisesti eivätkä ne aiheuta mitään väittelyjä.

„Izvestija TsIK” № 264,
joulukuun 31 pnä 1917

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE SOSIALISTISEN ARMEIJAN ENSIMMÄISTEN
SOTILASJUNIEN SAATTOTILAISUUDESSA
TAMMIKUUN 1 (14) pnä 1918⁹⁵**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Toverit, teidän persoonassanne tervehdin Venäjän proletariaatin päättäväisyyttä taistella Venäjän vallankumouksen lopullisen voiton puolesta, sen suurten tunnusten toteutumisen puolesta ei ainoastaan meidän maassamme, vaan myös koko maailman kansojen keskuudessa. Tervehdin teitä ensimmäisinä sosialistisen armeijan sankarillisina vapaaehtoisina, jotka luovat voimakasta vallankumousarmeijaa. Ja tätä armeijaa kehoitetaan suojelemaan vallankumouksen saavutuksia, kansanvaltaamme, sotilaiden, työläisten ja talonpoikain edustajain Neuvostoja, koko uutta, todella demokraattista järjestelmää kaikilta kansanvihollisilta, jotka nykyään käyttävät kaikkia keinoja tukahduttaakseen vallankumouksen. Näitä vihollisia ovat koko maailman kapitalistit, jotka nyt järjestävät sotaretkeä Venäjän vallankumousta vastaan, joka tuo vapauden kaikille työtätekeville. Meidän on näytettävä, että olemme voima, joka kykenee voittamaan kaikki maailmanvallankumouksen suorittamista haittaavat esteet. Tukekoot taisteluhautoihin lähtevät toverit heikkoja, antakoot lujutta horjuville ja innostakoot henkilökohtaisella esimerkillään kaikkia väsyneitä. Kansat jo heräävät, ne jo kuulevat vallankumouksemme tulisen kutsun, emmekä me ole enää kauan yksin, armeijaamme yhtyvät muiden maiden proletarivoimat. (Toveri Leninin sanat otettiin vastaan tervehdyspuheiden ja kauankestävien suosionosoituksin... „Internationaalen” sävelten kaikuessa sosialistisen armeijan vapaaehtoiset saattoivat toveri Leninin autoon.)

„Pravda” № 3 (iltajulkaisu),
tammikuun 17 (4) pnä 1918

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

LENNÄTINKESKUSTELU ⁹⁶

1

Tammikuun 2 (15) pnä 1918

— Lennätinlaitteen ääressä on Lenin. Sain vast'ikään Teidän erikoiskirjeenne. Stalinia ei ole enkä ole voinut vielä näyttää sitä hänelle. Minusta tuntuu, että suunnitelmanne on kiistanalainen. Eikö voitaisi vain jonkin verran lykätä sen lopullista toimeenpanoa ja tehdä ratkaisevaa päätöstä sen jälkeen, kun Toimeenpaneva Keskuskomitea on pitänyt erikoisistuntonsa täällä? Heti kun Stalin palaa, näytän hänellekin kirjeen. *Lenin.*

— Ennen kuin vastaan kysymykseenne, tahtoisin ensin neuvotella Stalinin kanssa. Tänään matkustaa luoksenne Harkovissa sijaitsevan Ukrainan Toimeenpanevan Keskuskomitean edustajisto, joka vakuutti minulle, että Kievin Rada elää viimeisiä päiviään. *Lenin.*

2

Tammikuun 5 (18) pnä 1918

Juuri saapui Stalin, käsittelemme asian hänen kanssaan ja heti sen jälkeen annamme teille yhteisen vastauksen.

Lenin

3

Sanokaa Trotskille, että pyydämme määräämään väliajan ja saapumaan Pietariin. *Lenin. Stalin.*

Julkaistu ensi kerran v. 1929
„Proletarskaja Revoljutsija“
aikakauslehden 5. numerossa

Julkaistaan
lennätinnauhan mukaan

TYÖTÄTEKEVÄN JA RIISTETYN KANSAN OIKEUKSIEN JULISTUS ⁹⁷

Perustava kokous päättää:

- I.
 1. Venäjä julistetaan työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen tasavallaksi. Kaikki valta keskuksessa ja paikkakunnilla kuuluu näille Neuvostoille.
 2. Venäjän Neuvostotasavalta perustetaan vapaiden kansakuntien vapaan liiton pohjalla kansallisten Neuvostotasavaltojen liittovaltiona.
- II. Asettaen perustehtäväkseen ihmisen toista ihmistä kohtaan harjoittaman kaikkinaisen riiston hävittämisen, yhteiskunnan luokkajaon täydellisen poistamisen, riistäjien vastarinnan säälimättömän nujertamisen, sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän pystyttämisen ja sosialismin voittoon viemisen kaikissa maissa, Perustava kokous päättää edelleen:
 1. Maan yksityisomistus lakkautetaan. Kaikki maat kaikine rakennuksineen, kalustoineen ja muine maataloustuotannon välineineen julistetaan koko työtätekevän kansan omaisuudeksi.
 2. Jotta saataisiin turvatuksi työtätekevän kansan valta riistäjiin nähden vahvistetaan neuvostolaki työväenvalvonnasta ja Korkeimmasta kansantalousneuvostosta ensimmäisenä askeleena tehtaiden, kaivosten, rautateiden ja muiden tuotanto- ja liikennevälineiden siirtämiseksi kokonaan työläisten ja talonpoikain valtion omaisuudeksi.
 3. Vahvistetaan kaikkien pankkien siirtyminen työläisten ja talonpoikain valtion omaisuudeksi yhtenä niistä ehdoista, mitkä takaavat työtätekevien joukkojen vapautumisen pääoman ikeestä.
 4. Yhteiskunnan loisina elävien kerrosten hävittämiseksi otetaan käytäntöön yleinen työvelvollisuus.

5. Jotta saataisiin turvatuksi koko vallan pysyminen täydellisesti työtätekevillä joukoilla ja riistäjien vallan kaikkinaisen palauttamismahdollisuuden ehkäisemiseksi dekreetillä säädetään työtätekevien aseistaminen, työläisten ja talonpoikain sosialistisen punaisen armeijan muodostaminen ja omistavien luokkien täydellinen aseistariisuminen.

- III. 1. Julistaen järkähtämättömäksi pyrkimyksekseen vapauttaa ihmiskunta finanssipääoman ja imperialismin kynsistä, jotka ovat tässä kaikista sodista rikollisimmassa sodassa hukuttaneet maan vereen, Perustava kokous yhtyy täydellisesti kannattamaan Neuvostovallan toteuttamaa politiikkaa, jonka tarkoituksena on salaisten sopimusten irtisanominen, mitä laajimman veljeilyn järjestäminen nykyään keskenään sotivien armeijain työläisten ja talonpoikain välillä ja demokraattisen rauhan aikaansaaminen kansojen kesken hinnalla millä hyvänsä, vallankumouksellisten toimienpiteiden avulla, ilman aluevaltauksia ja ilman sotakorvauksia, kansakuntain vapaan itsemääräämisoikeuden pohjalla.
2. Samassa tarkoituksessa Perustava kokous vaatii tiukasti täydellistä irtisanoutumista porvarillisen sivistyksen harjoittamasta raakalaispolitiikasta, joka on rakentanut harvojen valittujen kansakuntien riistäjien hyvinvoinnin satojen miljoonien työtätekevien orjuutuksen kustannuksella Aasiassa, yleensä siirtomaissa ja pienissä maissa.
- Perustava kokous tervehtii Kansankomissaarien Neuvoston politiikkaa, kun se on julistanut Suomelle täydellisen riippumattomuuden⁹⁸, alkanut siirtää sotajoukkoja pois Persiasta⁹⁹ ja julistanut Armenialle täydellisen itsemääräämisoikeuden¹⁰⁰.
3. Perustava kokous pitää ensimmäisenä kansainväliselle pankki- ja finanssipääomalle annettuna iskuna neuvostolakia tsaarin, tilanherrain ja porvariston hallitusten solmiamien lainojen annuloinnista (mitättömiksi tekemisestä), ilmaisten vakaumuksenaan, että Neuvostovalta tulee kulkemaan horjumatta tätä tietä aina siihen asti, kunnes kansainvälinen työväenkapina on saanut lopullisen voiton pääoman ikeestä.
- IV. Perustava kokous, joka on valittu eri puolueiden ennen Lokakuun vallankumousta laatimien ehdokaslistojen pohjalla, jolloin kansa ei vielä voinut nousta joukkomitassa

kapinaan riistäjiä vastaan, jolloin se ei vielä tietänyt, miten sitkeästi nämä puolustavat luokkaetuoikeuksiaan, ja jolloin se ei vielä ollut ryhtynyt käytännöllisesti rakentamaan sosialistista yhteiskuntaa,— pitäisi muodolliseltakin kannalta katsoen vallan vääränä itsensä asettamisen Neuvostovaltaa vastaan.

Itse asiassa Perustava kokous on oikeastaan sitä mieltä, että tällä hetkellä, jolloin kansa käy viimeistä taistelua riistäjiään vastaan, riistäjillä ei voi olla sijaa yhdessäkään vallan elimessä. Vallan pitää kuulua kokonaan ja yksinomaan työtätekeville joukoille ja niiden täysvaltaiselle edustajistolle — työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoilte.

Kannattaen Neuvostovaltaa ja Kansankomissaarien Neuvoston säätämiä dekreettejä Perustava kokous katsoo tehtäviensä rajoittuvan yhteiskunnan sosialistisen uudelleenrakentamisen tärkeimpien perusteiden säätämiseen.

Samalla kuitenkin, pyrkien luomaan Venäjän kaikkien kansakuntien työtätekevien luokkien kesken todella vapaan ja vapaaehtoisen, ja siis mahdollisimman kiinteän ja vanhan liiton, Perustava kokous rajoittaa tehtävänsä Venäjän Neuvostotasavaltojen liittovaltion tärkeimpien perusteiden säätämiseen, jättäen joka kansakunnan työläisille ja talonpojille oikeuden päättää itsenäisesti omien Neuvostojensa täysivaltaisessa edustajakokouksessa, haluavatko he ja millä perusteilla haluavat osallistua liittovaltion hallitukseen ja liittovaltion muihin neuvostolaitoksiin.

Kirjoitettu tammikuun alussa v. 1918

*Julkaistu tammikuun 17 (4) pnä 1918
„Pravda” lehdessä 2. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

ARMEIJAN KOTIUTTAMISTA KÄSITTELEVÄLLE YLEISARMEIJALAISELLE EDUSTAJAKOKOUKSELLE

Hyoät toverit!

Tov. Podvoiski jätti minulle esityksenne ja pyydän ettette panisi pahaksenne ja soisitte minulle anteeksi, kun olen pakotettu rajoittumaan kirjeen lähettämiseen teille. Tervehdin lämpimästi vakaumustanne, että *täytätte menestyksellisesti sosialistisen armeijan luomisen suuren tehtävän* voitaen samalla kaikki nykyhetken vaikeudet ja huolimatta näistä vaikeuksista. Koettavanamme on ehkä vallankumouksen eräs kriitillisin ajanjakso, jolloin Neuvostovaltaa uhkaa sekä ulkoinen vihollinen — Saksan ja muiden maiden imperialistit — että sisäinen vihollinen — vastavallankumous, joka myös on kätkeytynyt „kaikki valta Perustavalle kokoukselle” tunnuksen taakse.

Me voitamme tämänkin kriisin. Siitä ei ole pienintäkään epäilystä! Neuvostojen valloittama valta säilyy Neuvostoilla. Sosialistinen vallankumous on aloitettu. Se on kehittyvä edelleen voittoonsa niin Venäjällä kuin myös koko maailmassa.

Toivotan parhainta menestystä ja reippautta työssänne.

Teidän *Lenin*

(Kirje otetaan vastaan raikuvin, kauankestävin suosionosoituksin.)

Kirjoitettu
tammikuun 1—3 (14—16) pnä 1918

Julkaistu ensi kerran
tammikuun 6 (19) pnä 1918
„Armija i Flot
Rabotsei i Krestjanskot Rossii”
lehden 4. numerossa

Julkaistaan
lehden tekstin mukaan

**YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖSLAUSELMA
TAMMIKUUN 3 (16) piltä 1918**

Lokakuun vallankumouksen kaikkien saavutusten perusteella ja Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa k.v. tammikuun 3 pñä hyväksytyä Työtätekevän ja riistetyñ kansan julistusta vastaavasti kaikki valta Venäjän Tasavallassa kuuluu Neuvostoille ja neuvostolaitoksille. Sen vuoksi jokaista, kenen tahansa tai millaisen tahansa laitoksen tekemää yritystä ottaa omavaltaisesti itselleen tiettyjä valtiovallan tehtäviä tullaan pitämään vastavallankumouksellisenä tekona. Jokainen tällainen yritys tullaan tukahduttamaan kaikin Neuvostovallan käytettävissä olevin keinoin aina aseellisen voiman käyttöön saakka.

„Pravda“ № 2,
tammikuun 17 (4) pñä 1918

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

**VSDTP:n (BOLSHEVIKKIEN) RYHMÄN JULISTUS,
LUETTU PERUSTAVAN KOKOUKSEN ISTUNNOSSA
TAMMIKUUN 5 (18) pnä 1918**

Venäjän työväen valtava enemmistö — työläiset, talonpojat, sotilaat ovat esittäneet Perustavalle kokoukselle vaatimuksen, että se tunnustaisi Lokakuun Suuren vallankumouksen saavutukset, neuvostodekreetit maasta, rauhasta, työväenvalvonnasta ja että se ennen kaikkea tunnustaisi työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen vallan. Täyttääkseen Venäjän tämän työtätekevien luokkien valtavan enemmistön tahdon Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea ehdotti Perustavalle kokoukselle, että se tunnustaisi itseään velvoittavaksi tämän tahdon. Mutta porvariston vaatimuksia vastaavasti Perustavan kokouksen enemmistö kuitenkin hylkäsi tämän ehdotuksen, antaen siten haasteen koko Venäjän työtätekeville.

Perustavassa kokouksessa on enemmistönä oikeistoieserien puolue, Kerenskin, Avksentjevin, Tshernovin puolue. Tämä puolue, joka nimittää itseään sosialistiseksi ja vallankumoukselliseksi, johtaa porvarillisten aineiden taistelua työläisten ja talonpoikain vallankumousta vastaan ja on itse asiassa porvarillinen ja vastavallankumouksellinen puolue.

Perustava kokous, sen nykyinen kokoonpano, on tulos niistä voimasuhteista, jotka muodostuivat ennen Lokakuun Suurta vallankumousta. Perustavan kokouksen nykyinen vastavallankumouksellinen enemmistö, joka on valittu eri puolueiden vanhentuneiden ehdokaslistojen mukaan, ilmentää vallankumouksen eilistä päivää ja yrittää asettaa poikkitelein työväen ja talonpoikaiston liikettä vastaan.

Koko päivän kestänyt keskustelu on osoittanut päivän selvästi, että oikeistoieserien puolue, samoin kuin Kerens-

kin aikanakin, ruokkii kansaa lupauksilla, sanoissa lupaa sille kaikkea, mutta tosiasiassa on päättänyt taistella työläisten, talonpoikien ja sotilaiden Neuvostojen valtaa vastaan, sosialistisia toimenpiteitä vastaan, sitä vastaan, että maa ja koko kalusto siirretään ilman lunastusmaksua talonpojille, pankkien kansallistamista ja valtionvelkojen mitättömäksi tekemistä vastaan.

Haluamatta hetkeäkään verhota kansanvihollisten rikoksia ilmoitamme, että me poistumme Perustavasta kokouksesta jättääksemme lopullisesti Neuvostovallan ratkaistavaksi kysymyksen Perustavan kokouksen vastavallankumouksellisen osan suhteen.

„Pravda“ № 5 (iltanumero),
tammikuun 19 (6) pnä 1918

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

IHMISIÄ TOISESTA MAAILMASTA

„Olen hukannut päivän, ystäväni”. Näin kuuluu eräs vanha latinalainen sanonta. Se tulee tahtomattakin mieleen, kun ajattelet hukkaan mennyttä tammikuun 5. päivää.

Elävästä, todellisesta neuvostotyöstä, työläisten ja talonpoikain keskuudesta, jotka ovat *täydessä työssä* hakkaamassa tilanherrain ja kapitalistien riiston metsää ja raivaamassa pois sen kantoja, on jouduttu äkkiä „vieraaseen maailmaan”, eräänlaisten toisesta maailmasta, porvariston ja sen tahallisten ja tahattomien, tietoisten ja tiedottomien kannattajien, kupinnuolijain, lakeijain ja puoltajien leiristä tulleiden seuraan. Maailmasta, jossa työtätekevät joukot ja niiden neuvostojärjestelmä käy taistelua riistäjiä vastaan, on jouduttu maailmaan, missä on vain imeliä korulauseita, siloisia ja täysin sisällyksettömiä päätöksellisiä lupauksia ja lupauksia, joiden perustana on kuten ennenkin sopuilu kapitalistien kanssa.

On aivan kuin historia olisi sattumalta tai erehdyksessä siirtänyt kelloaan taaksepäin, ja vuoden 1918 tammikuun asemesta on meille päiväksi koittanut vuoden 1917 toukokuu tai kesäkuu!

Se on kauheata! Joutua elävien ihmisten luota ruumiiden pariin, hengittää ruumiin hajua, kuunnella noita samoja „sosiaalisen”, lous-blancilaisen fraasikeikailun muumioita, Tshernovia ja Tsereteliä, se on jotain sietämätöntä.

Oikeassa oli tov. Skvortsov, joka parilla kolmella lyhyellä, koruttomalla, tyynesti lausutulla ja samalla armotoman purevalla lauseella sanoa pamautti nasevasti oikeistoieserueille: „Välimme ovat poikki. Me viemme

loppuun saakka porvaristoa vastaan suunnatun Lokakuun vallankumouksen. Me ja te olemme barrikadin eri puolilla”.

Ja vastaukseksi saamme ryöpyä erittäin silattuja korulauseita Tshernovilta ja Tsereteliltä, jotka karttavat huolella vain (vain!) yhtä kysymystä, kysymystä Neuvostovallasta, Lokakuun vallankumouksesta. „Älköön olko kansalaissotaa, älköön olko sabotointia”, rukoilee Tshernov oikeistoieserrien nimessä vallankumousta. Ja oikeistoieserit, jotka ovat nukkuneet kuin vainajat ruumisarkussa puolisen vuotta, kesäkuusta 1917 tammikuuhun 1918, nousevat paikoiltaan ja taputtavat vimmatusti, härkäpäisesti käsiään. Sehän on todellakin niin helppoa ja niin miellyttävää: ratkoa vallankumouksen kysymyksiä rukoilemalla. „Älköön olko kansalaissotaa, älköön olko sabotointia, tunnustakoot kaikki Perustavan kokouksen”. Eroaako tämä itse asiassa rukouksesta: sopikoot työläiset ja kapitalistit keskenään? Ei lainkaan. Kaledinit ja Rjabushinskit kaikissa maissa olevine imperialistisine ystävineen eivät katoa olemattomiin eivätkä muuta politiikkaansa mesikielisen Tshernovin rukoilusta enempää kuin Tseretelin ikävistä opetuksista-kaan, jotka vaikuttavat samanlaisilta kuin käsittämätön, harkitsematta kirjoitettu ja vääristelty kirja.

Joko voitetaan Kaledinit ja Rjabushinskit tai luovutaan vallankumouksesta. Joko voitto riistäjistä kansalaissodassa tai vallankumouksen tuho. Näin on ollut kysymys *kaikissa* vallankumouksissa, sekä Englannin XVII vuosisadan, Ranskan XVIII vuosisadan että Saksan XIX vuosisadan vallankumouksessa. Kuinka voitaisiin ajatella, että kysymys olisi *toisin* Venäjän XX vuosisadan vallankumouksessa? Kuinka siis sudet muuttuisivat karitsoiksi?

Tseretelin ja Tshernovin puheissa ei ole hitustakaan järkeä, heillä ei ole pienintäkään halua tunnustaa tosiasiaksi luokkataistelua, joka ei ole muuttunut kansalaisodaksi sattumalta, ei heti eikä kenenkään oikun takia tai pahasta tahdosta, vaan välttämättömyyden pakosta, vallankumouksen pitkässä kehityskulussa.

Raskas, ikävä ja yksitoikkoinen päivä Taurian palatsin hienoissa saleissa, palatsin, joka eroaa näkönsä puolesta Smolnasta suunnilleen samoin kuin hieno, mutta turtunut porvarillinen parlamentarismi eroaa proletarisesta, yksinkertaisesta, vielä monessa suhteessa tolkkottomasti toimivasta ja puutteellisesta, mutta toimekkaasta ja elinkykyi-

sestä neuvostokoneistosta. Siellä, porvarillisen parlamentarismien vanhassa maailmassa *miekkailivat* vihamielisten luokkien ja vihamielisten porvaristoryhmien johtajat. Täällä, proletaarien ja talonpoikain sosialistisen valtion uudessa maailmassa sorretut luokat toimivat hiukan kovakouraisesti, taitamattomasti...*

Kirjoitettu
tammikuun 5 tai 6 (18 tai 19) pnä 1918

Julkaistu ensi kerran
tammikuun 21 pnä 1926
„Pravda” lehden 17. numerossa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

* Käsikirjoitus katkeaa tähän. *Toim.*

EHDOTUS DEKREETIKSI PERUSTAVAN KOKOUKSEN HAJOTTAMISESTA ¹⁰¹

Venäjän vallankumous nosti heti ensi päivinänsi esiin työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot sellaisena kaikkien työtätekevien ja riistettyjen luokkien joukkojärjestönä, joka yksin kykenee johtamaan näiden luokkien taistelua niiden täydellisen poliittisen ja taloudellisen vapautumisen puolesta.

Venäjän vallankumouksen koko ensimmäisen kauden kuluessa Neuvostojen lukumäärä lisääntyi jatkuvasti, ne kasvoivat ja lujittuivat vapautuen oman kokemuksensa perusteella porvariston kanssa sovittelamisen harhakuvista, porvarillis-demokraattisen parlamentarismien muotojen petollisuudesta, tullen käytännössä siihen johtopäätökseen, että sorrettujen luokkien vapautuminen ei ole mahdollista sanoutumatta irti noista muodoista ja kaikesta sovittelusta. Tällaiseksi irtisanoutumiseksi muodostui Lokakuun vallankumous, joka siirsi kaiken vallan Neuvostojen käsiin.

Ennen Lokakuun vallankumousta laadittujen ehdokaslistojen perusteella valittu Perustava kokous ilmensi sen ajan poliittisia voimasuhteita, jolloin vallassa olivat sovitelijat ja kadetit. Äänestäessään eserräpuolueen ehdokkaita kansa ei voinut silloin tehdä valintaa oikeistoieserrien, porvariston kannattajain, ja vasemmistoieserrien, sosialismien kannattajain välillä. Näin ollen tämä Perustava kokous, jonka piti muodostua porvarillisen parlamentaarisen tasavallan kruunaukseksi, ei voinut olla asettumatta poikkiteloin Lokakuun vallankumouksen ja Neuvostovallan tielle.

Lokakuun vallankumous, joka luovutti vallan Neuvostoille ja Neuvostojen kautta työtätekeville ja riistetyille luokille, sai vastaansa riistäjien vimmatun vastarinnan,

ja tämän vastarinnan nujertamisessa se on osoittanut täydellisesti olevansa sosialistisen vallankumouksen alkua. Työätekevät luokat ovat tulleet kokemuksestaan vakuuttuneiksi siitä, että vanha porvarillinen parlamentarismi on elänyt aikansa, että se ei sovi lainkaan yhteen sosialismin toteuttamistehtävien kanssa, että ainoastaan luokkalaitokset (jollaisia ovat Neuvostot) eivätkä yleiskansalliset laitokset voivat nujertaa omistavien luokkien vastarinnan ja laskea perustukset sosialistiselle yhteiskunnalle. Kaikenlainen kieltäytyminen Neuvostojen yksinvallassa, luopuminen kansan taistellen saavuttamasta Neuvostotasavallasta, porvarillisen parlamentarismien ja Perustavan kokouksen hyväksi, olisi nyt askel taaksepäin ja koko työläisten ja talonpoikain Lokakuun vallankumouksen romahdusta.

Tammikuun 5 päivänä kokoontuneessa Perustavassa kokouksessa on edellä esitettyjen seikkojen vuoksi enemmistön saanut oikeistoieserrien puolue — Kerenskin, Avksentjevin ja Tshernovin puolue. On luonnollista, että tämä puolue kieltäytyi käsittelemästä Neuvostovallan ylimmän elimen, Neuvostojen Toimeenpanevan Keskuskomitean, aivan täsmällistä ja selvää ehdotusta, joka ei jätä sijaa minkäänlaisille vääristelyille, ehdotusta, että se tunnustaisi Neuvostovallan ohjelman, tunnustaisi „Työätekevän ja riistetyin kansan oikeuksien julistuksen”, tunnustaisi Lokakuun vallankumouksen ja Neuvostovallan. Perustava kokous katkaisi siten kaikki yhteytensä Venäjän Neuvostotasavaltaan. Siksi oli väistämätöntä, että bolshevikien ja vasemmistoeserriin ryhmät, joilla on nykyään aivan ilmeisesti valtaenemmistö Neuvostoissa ja jotka nauttivat työläisten sekä talonpoikain enemmistön luottamusta, poistuivat tuollaisesta Perustavasta kokouksesta.

Todellisuudessa oikeistoieserrien ja menshevikien puolueet käyvät Perustavan kokouksen seinien ulkopuolella mitä kiivainta taistelua Neuvostovaltaa vastaan kehottaen avoimesti äänenkannattajissaan kukistamaan sen, nimitäten mielivallaksi ja laittomuudeksi sitä riistäjien vastarinnan nujertamista työätekevien luokkien voimilla, mikä on välttämätöntä riistosta vapautumiseksi, puolustaen pääomaa palvelevia sabotoijia, mennen jopa niinkin pitkälle, että kehottavat kursailematta terroriin, jota „tunte-

mattomat ryhmät” ovat jo alkaneet harjoittaakin. On selvää, että Perustavan kokouksen muu osa olisi tämän takia voinut muodostua vain verhoksi suojaamaan vastavallankumouksellisten taistelua Neuvostovallan kukistamiseksi.

Tämän vuoksi Toimeenpaneva Keskuskomitea päättää:
Perustava kokous lasketaan hajalle.

Kirjoitettu tammikuun 6 (19) pnä 1918

*Julkaistu tammikuun 7 pnä 1918
„Izvestija TsIK” lehden 5. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE PERUSTAVAN KOKOUKSEN HAJOTTAMISESTA
YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN
KESKUSKOMITEAN ISTUNNOSSA
TAMMIKUUN 6 (19) pnä 1918**

Toverit! Neuvostovallan ja Perustavan kokouksen välistä ristiriitaa on valmistellut Venäjän vallankumouksen koko historia, vallankumouksen, jonka suoritettavana oli ennen kuulumattomia tehtäviä — yhteiskunnan sosialistinen uudelleenjärjestäminen. Vuoden 1905 tapahtumain jälkeen ei ollut mitään epäilystä siitä, että tsarismi eli viimeisiä päiviään, ja vain maaseudun jälkeenjääneisyyden ja valistumattomuuden vuoksi onnistui se vaivoin selviytymään kurimuksesta. Vuoden 1917 vallankumouksen seurauksena ilmeni toisaalta sellaista, että porvarillinen imperialistinen puolue muuttui tapahtumain pakosta tasavaltalaiseksi puolueeksi, ja toisaalta syntyivät demokraattiset järjestöt — Neuvostot, joita oli perustettu jo v. 1905, sillä sosialistit käsittivät jo silloin, että näiden Neuvostojen järjestämisellä luodaan jotain suurenmoista, uutta, sellaista, mitä maailmanvallankumouksen historiassa ei aikaisemmin ole ollut. Neuvostot, jotka kansa kykeni luomaan täysin itsenäisesti, ovat sellaisen demokratismien muoto, jonka verstaista ei ole yhdessäkään maassa.

Vallankumous toi esille kaksi voimaa — joukkojen yhdistymisen tsarismien kukistamisen tarkoituksessa ja työtätekevän kansan järjestymisen. Kun kuulen Lokakuun vallankumouksen vastustajien huutoja sosialismin aatteiden toteuttamattomuudesta ja utooppisuudesta, niin sellaisissa tapauksissa esitän heille tavallisesti yksinkertaisen ja selvän kysymyksen: mitä ovat Neuvostot? Minkä tuloksena ovat syntyneet nämä kansan järjestöt, joita maailmanvallankumouksen kehityksen historiassa ei ole aikaisemmin

ollut? Ja tähän kysymykseen en ole keneltäkään saanut enkä ole voinutkaan saada selvää vastausta. Siksi kun he puolustavat itsepintaisesti porvarillista järjestelmää, vastustavat näitä voimakkaita järjestöjä, joita ei ole aikaisemmin havaittu syntyvän maailman ainoassakaan vallankumouksessa. Ken taistelee tilanherroja vastaan, se menee talonpoikain edustajain Neuvostoihin. Neuvostot ottavat vastaan jokaisen, joka ei halua olla toimettona, vaan kulkee luovan työn tietä. Neuvostoja on kaikkialla maassa, ja mitä tiheämmässä tulee olemaan näitä kansan Neuvostoja, sitä vähemmän tulee olemaan työkansalta riistämisen mahdollisuuksia, sillä Neuvostojen olemassaolo ei sovi yhteen porvarillisen yhteiskunnan kukoistuksen kanssa; siinä on porvariston edustajien kaikkien noiden ristiriitojen alkulähde, edustajien, jotka taistelevat Neuvostojamme vastaan yksinomaan omien etujensa nimissä.

Kapitalismista sosialistiseen järjestelmään siirtymiseen liittyy kauan kestävä ja sitkeä taistelu. Kukistettuaan tsarismien Venäjän vallankumouksen piti mennä järkähtämättä eteenpäin, rajoittumatta porvarillisen vallankumouksen voittoon, sillä sota ja sen aiheuttama nääntyneiden kansojen ennen kuulumaton kurjuus olivat luoneet maaperän yhteiskunnallisen vallankumouksen puhkeamiselle. Ja sen vuoksi ei ole mitään sen naurettavampaa kuin ne puheet, että vallankumouksen edelleen kehittymisen, joukkojen yhä kasvavan levottomuuden on saanut aikaan jokin erillinen puolue, joku yksityinen henkilö tai, kuten he huutavat, „diktaattorin” tahto. Vallankumouksen palo leimahti yksinomaan Venäjän kokemien uskomattoman suurten kärsimysten ja sodan aiheuttamien olosuhteiden vuoksi, sodan, joka asetti työtätekevälle kansalle kysymyksen jyrkästi ja päättävästi: joko rohkea, hurja, uskalias askel eteenpäin tai joudut perikatoon — kuolet nälkään.

Ja vallankumouksen liekki tuli esiin siinä, että luotiin Neuvostot, jotka ovat työvään vallankumouksen tuki. Venäjän kansa on tehnyt tavattoman hyppäyksen — hyppäyksen tsarismista Neuvostoihin. Se on kumoamaton tosiasia, jollaista ei ole ollut vielä missään. Ja samaan aikaan, kun kapitalismin ja omistuksen puitteiden rajoittamat kaikkien maiden ja valtioiden porvarilliset parlamentit eivät milloinkaan eivätkä missään ole mitenkään tukeneet vallankumouksellista liikettä, — Neuvostot, jotka sytyttävät

vallankumouksen paloa, sanelevat kansalle käskevästi:— taistele, ota haltuusi kaikki ja järjestäydy. Ei ole epäilystä, etteikö vallankumouksen kehityskulussa, joka on saatu aikaan Neuvostojen voimalla, sattuisi hyvin monia jos jonkinlaisia virheitä ja hairahduksia — mutta kenellekään ei ole salaisuus, että jokaista vallankumousliikettä seuraa ehdottomasti aina väliaikainen kaaos, rappiotila ja epäjärjestys. Porvarillinen yhteiskunta on samaa sotaa, samaa verilöylyä, ja tämä ilmiö on saanut aikaan Perustavan kokouksen ja Neuvostojen välisen ristiriidan ja kärjistänyt sitä, ja kaikilla niillä, jotka huomauttavat meille siitä, että me puolustimme aikaisemmin Perustavaa kokousta, mutta nyt „ajamme” sen „hajalle”, — niillä ei ole ajatuksen häivyttäkään, vaan on pelkästään tyhjämpäiväisiä korulauseita. Sillä aikoinaan me pidimme tsarismiin ja Kerenskin tasavaltaan verrattuna Perustavaa kokousta niiden surullisen kuuluisia vallanelimiä parempana, mutta sitä mukaa kuin syntyi Neuvostoja, viimeksi mainitut olivat tietenkin yleiskansallisina vallankumouksellisina järjestöinä paljon korkeammalla kuin mitkään maailman parlamentit, ja ~~tä~~ ilmiötä minä tähdensin jo huhtikuussa. Tehdessään kokonaan lopun porvariston ja tilanherrain omistusoikeudesta, auttaessaan suorittamaan mullistuksen, joka pyyhkäisee pois porvarillisen järjestelmän kaikki jäljet, Neuvostot saivat meidät lähtemään tielle, mikä johdatti kansan rakentamaan omaa elämäänsä. Me olemme jo ryhtyneet tuohon valtavaan rakennustyöhön ja hyvin teimmekin, kun ryhdyimme siihen. Epäilemätöntä on, ettei sosialistista vallankumousta voida antaa kansalle heti puhtaassa, vaivattomasti tapahtuvassa ja moitteettomassa muodossa, että sitä seuraa ehdottomasti kansalaisista ja ilmenee myös sabotaasia ja tehdään vastarintaa. Ja ne, jotka todistelevat teille päinvastaista, ne ovat joko valehtelijoita tai koteloihmisiä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Huhtikuun 20 päivän tapahtumat, jolloin kansa itsenäisesti, ilman mitään „diktaattorien” tai puolueiden taholta annettuja määräyksiä, esiintyi yksinään sopuilun kannalla olevaa hallitusta vastaan, — tuo ilmiö osoitti jo silloin, kuinka heikolla ja pahasti järkkyneellä perustalla porvaristo oli. Joukot tajusivat oman voimansa, ja niiden mielihyväksi pantiin kansan pettämistarkoituksessa toimeen se kuuluisa ministerinvaihdostouhu, mutta kansa kuitenkin

pian viisastui, varsinkin sen jälkeen, kun Kerenski, jolla oli kummassakin taskussaan imperialistien kanssa solmittuja salaisia ryöstösopimuksia, lähetti sotajoukot hyökkäykseen. Sovittelijain koko toiminta kävi vähitellen selväksi petkuttetulle kansalle, jonka kärsivällisyys alkoi loppua, ja kaiken tämän tuloksena oli Lokakuun vallankumous. Kansa sai oppia kokemuksensa perusteella, käytyään läpi kidutukset, kuolemanrangaistukset ja joukkomurhat, ja turhaan teloittajat uskottelevat sille, että työtätekevien kapinaan ovat syypäitä bolshevikit tai jotkut „diktaattorit”. Siitä on todistuksena kansanjoukkojen keskuudessa, edustajakokouksissa ja muissa kokouksissa, konferensseissa y.m. havaittava jaottuminen. Kansa ei ole tähän päivään mennessä tajunnut täydellisesti Lokakuun vallankumousta. Tämä vallankumous on käytännössä osoittanut, miten kansan on ryhdyttävä ottamaan haltuunsa maita ja luonnonrikkauksia ja työläisten ja talonpoikain valtion haltuun liikenne- ja tuotantovälineitä. Kaikki valta Neuvostoille — olemme me sanoneet, ja sen puolesta me taistelemme. Kansa halusi kutsua koolle Perustavan kokouksen — ja me kutsuimme sen koolle. Kansa kuitenkin kohta oivalsi, mikä tuo surullisen kuuluisa Perustava kokous oikeastaan on. Ja nyt me olemme täyttäneet kansan tahdon, — tahdon, joka kuuluu: kaikki valta Neuvostoille. Ja sabotoijat me nujerramme. Kun jouduin Smolnasta, mikä oli täynnä kuohuvaa elämää, Taurian palatsiin, niin tunsin oloni sellaiseksi kuin olisin ollut ruumiiden ja elottomien muumioiden parissa. Ottaen sosialismia vastaan käymäänsä taisteluun avukseen kaikki mahdolliset keinot, soveltaen voimaa, sabotaasia, he ovat muuttaneet tiedonkin, tuon ihmiskunnan ylpeyden, työkansan riistämisen välikappaleeksi, ja vaikkakin he täten aiheuttivat jonkin verran vahinkoa sosialistiseen vallankumoukseen siirtymiselle, heidän ei kuitenkaan onnistunut saattaa vallankumousta häviöön eivätkä he onnistu tekemään sitä milloinkaan. Sillä tavattoman suuri on Neuvostojen voima; nuo Neuvostot ovat alkaneet murtaa vanhoja, aikansa eläneitä porvarillisen järjestelmän perustoja proletaariseen, talonpoikaiseen eikä herraskaiseen tapaan.

Ja kaiken vallan luovuttaminen Perustavalle kokoukselle on sitä samaa sovittelua rikollisen porvariston kanssa. Venäjän Neuvostot asettavat työtätekevien joukkojen edut

kavalan, uuteen asuun puetun sopuilun etuja paljon korkeammalle. Tshernovin ja Tseretelin puheista huokui vanhaa, muinaista, homehtunutta entisyyttä, näiden aikansa eläneiden toimihenkilöiden puheista, ketkä entiseen tapansa jatkavat ikävyyttävää ruikutustaan kansalais sodan lopettamisesta. Kuitenkin niin kauan kun on olemassa Kaledin, ja kun tunnukseen: kaikki valta Perustavalle kokoukselle kätkeytyy tunnus: alas Neuvostovalta,— me emme voi välttää kansalaissotaa, sillä me emme mistään hinnasta maailmassa luovu Neuvostovallasta! (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Ja kun Perustava kokous taaskin ilmaisi olevansa valmis lykkäämään tuonnetuksi kaikki Neuvostojen sille esittämät kipeät, ajankohtaisiksi tulleet kysymykset ja tehtävät,— niin me vastasimme heille, ettei voi olla minuutinkaan lykkäystä. Ja Neuvostovallan tahdon mukaisesti Perustava kokous, joka ei ole tunnustanut kansan valtaa, lasketaan hajalle. Rjabushinskien toiveet ovat menneet myttyyn, ja viimeksi mainittujen vastarinta vain kärjistää kansalaissotaa ja saa aikaan sen uuden purkauksen.

Perustava kokous lasketaan hajalle, ja vallankumouksellinen Neuvostotasavalta pääsee joka tapauksessa voitolle. (Myrskyisiä suosionosoituksia, jotka muuttuvat kauankestäviksi kunnianosoituksiksi.)

„Pravda“ № 6,
tammikuun 22 (9) pnd 1918

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

ONNETONTA RAUHAA KOSKEVAN KYSYMYKSEN HISTORIAAN

Jotkut voivat ehkä sanoa, ettei nyt ole historiankirjoituksen aika. Niin, ellei menneisyyden ja nykyisyyden välillä määrättyssä kysymyksessä ole kiinteätä ja välitöntä käytännöllistä yhteyttä, niin silloin on moinen väite paikallaan. Mutta kysymys onnettomasta rauhasta, äärettömän raskaasta rauhasta on niin nykytärkeä, että sen selittämiseen on pysähdyttävä. Senpä tähden julkaisenkin nämä teesit, jotka esitin tästä kysymyksestä tammikuun 8 päivänä 1918 kokouksessa, mihin osallistui noin 60 puolueemme huomattavinta pietarilaista työntekijää.

Teesit ovat tällaiset:

7/I 1918

TEESIT ALUEVALTAUKSIA EDELLYTTÄVÄN ERILLISRAUHAN VIIPYMÄTTÖMÄSTÄ SOLMIMISESTA ¹⁰²

1. Venäjän vallankumouksen tila tällä hetkellä on sellainen, että melkein kaikki työläiset ja talonpoikain valta-enemmistö ovat epäilemättä Neuvostovallan ja sen aloittaman sosialistisen vallankumouksen kannalla. Ja sikäli sosialistisen vallankumouksen menestys Venäjällä on taattu.

2. Samaan aikaan ei ole vielä saavuttanut huippukohtaansa kansalaissota, jonka omistavien luokkien raivoisa vastarinta on aiheuttanut, ja nuo luokat käsittävät mainiosti, että niiden edessä on nyt viimeinen ja ratkaiseva taistelu säilyttääkseen yksityisomistuksen maahan ja tuotantovälineisiin nähden. Neuvostovallan voitto tässä

sodassa on taattu, mutta ehdottomasti kuluu vielä jokin aika, ehdottomasti tarvitaan vielä suurta voimainponnistusta, ja kiertämätön on myös kaikenlaisiin sotiin ja varsinkin kansalaissotaan liittyvä määrätynlainen syvällisen rappiotilan ja kaaoksen kausi, ennen kuin porvariston vastarinta saadaan nujerretuksi.

3. Sitä paitsi tämä vastarinta vähemmän aktiivisissa ja sotatoimiin kuulumattomissa muodoissaan: sabotaasi, ryysyläisten lahjominen, porvariston asiamiesten lahjominen, jotka tunkeutuvat sosialistien riveihin saattaakseen näiden asian turmioon j.n.e., y.m.s.— tämä vastarinta on osoittautunut niin sitkeäksi ja siinä määrin kykeneväksi omaksumaan mitä erilaisimpia muotoja, että taistelu sitä vastaan kestää ehdottomasti vielä jonkin aikaa ja tärkeimmissä muodoissaan se tuskin päättyykään ennen kuin vasta muutaman kuukauden kuluttua. Mutta sosialistisen vallankumouksen menestys ei ole mahdollinen, ellei tästä porvariston ja sen kannattajain passiivisesta ja verhotusta vastarinnasta saada ratkaisevaa voittoa.

4. Lopuksi sosialistisen uudelleenrakentamisen organisatoriset tehtävät Venäjällä ovat niin suuret ja vaikeat, että niiden ratkaiseminen — kun sosialistisella proletariaatilla on runsaasti pikkuporvarillisia mukana-kulkijoita ja kun sen kulttuuritaso ei ole korkea — ottaa myös koko lailla pitkän ajan.

5. Kaikki nämä seikat yhdessä otettuina ovat sellaisia, että niiden vuoksi on tuiki välttämätöntä, sosialismin menestymiseksi Venäjällä, vissi, vähintään muutamia kuukausia kestävä kausi, jonka kuluessa sosialistisella hallituksella pitää olla aivan vapaat kädet toimia, jotta se voisi voittaa porvariston aluksi omassa maassaan ja panna alulle laajan ja syvällisen organisatorisen joukkotyön.

6. Venäjän sosialistisen vallankumouksen asiaintilaa on pidettävä lähtökohtana Neuvostovaltamme kansainvälisiä tehtäviä määriteltäessä miltä kannalta tahansa, sillä kansainvälinen tilanne neljäntenä sotavuotena on muodostunut sellaiseksi, että vallankumouksen puhkeamisen ja Euroopan jonkin imperialistisen hallituksen (muun muassa myös Saksan hallituksen) kukistamisen todennäköistä hetkeä ei voida lainkaan ennakoita määritellä. Sosialistinen vallankumous Euroopassa on epäilemättä koittava ja se koittaa. Meidän kaikki toiveemme sosialismin *lopulliseen*

voittoon nähden perustuvat tähän varmuuteen ja tähän tieteelliseen ennakkonäkemykseen. On tehostettava ja kehitettävä propagandatoimintaamme yleensä ja veljeilyn järjestämistä erikoisesti. Mutta olisi virhe, jos Venäjän sosialistisen hallituksen taktiikka rakennettaisiin sen varaan, että yritettäisiin määritellä, alkaako sosialistinen vallankumous Euroopassa ja varsinkin Saksassa lähimmän puolen vuoden (tai sentapaisen lyhyen ajan) kuluessa vai eikö ala. Koska sitä ei voida mitenkään määritellä, niin kaikki tuollaiset yritykset johtaisivat objektiivisesti sokeaan uhkapeliin.

7. Brest-Litovskin rauhanneuvottelut ovat tällä hetkellä, vuoden 1918 tammikuun 7 päivään mennessä, osoittaneet selvästi sen, että Saksan hallituksessa (jonka talutusnuorassa kulkevat täydellisesti muut neliliiton hallitukset) on ehdottomasti saanut yliotteen sotapuolue, joka tosiasiallisesti on jo esittänyt Venäjälle uhkavaatimuksen (joka päivä pitää odottaa ja on välttämättä odotettava sen muodollistakin esittämistä). Se uhkavaatimus on tällainen: joko sodan käyminen edelleenkin tahi aluevaltauksia edellyttävä rauha, s.o. rauha sellaisella ehdolla, että me luovutamme kaikki miehittämämme maat, saksalaiset säilyttävät *kaikki* miehittämänsä maat ja panevat meidät maksamaan sotakorvauksia (jotka ulkonaisesti on verhottu maksuksi sotavankien ylläpidosta), joiden suuruus on noin 3 miljardia ruplaa ja maksuaika muutamia vuosia.

8. Venäjän sosialistisen hallituksen edessä on nyt viipymätöntä ratkaisua vaativa kysymys: onko nyt suostuttava heti tähän aluevaltauksia edellyttävään rauhaan, vai onko alettava viipymättä vallankumouksellinen sota. Mitkään keskitien ratkaisut eivät tässä oikeastaan ole mahdollisia. Mahdottomia ovat myöskin kaikki pitemmät lykkäykset, sillä me olemme *jo* tehneet kaiken mahdollisen ja mahdotoman pitkittääksemme keinotekoisesti neuvotteluja.

9. Tarkastellessamme viipymättömän vallankumouksellisen sodan puolesta herääviä perusteluja me tapaamme ennen kaikkea sellaisen perustelun, että erillisrauha merkitsisi nyt objektiivisesti sopimusta saksalaisten imperialistien kanssa, „imperialistista kaupanhierontaa” j.n.e. ja että tuollainen rauha merkitsisi siis täydellistä luopumista proletarisen internationalismin tärkeimmistä periaatteista.

Mutta tämä perustelu on aivan väärä. Työläiset, jotka häviävät lakon allekirjoittaessaan itselleen epäedulliset, mutta kapitalisteille edulliset ehdot työhön ryhtymisestä, eivät kavalla sosialismia. Sosialismin kavaltavat vain ne, jotka vaihtavat työläisten erään osan edut kapitalistien etuihin, vain sellaiset sopimukset ovat periaatteessa sallimattomia.

Se, joka nimittää Saksan imperialismia vastaan käytävää sotaa puolustussodaksi ja oikeudenmukaiseksi sodaksi, mutta todellisuudessa saa tukea englantilaisilta ja ranskalaisilta imperialisteilta ja salaa kansalta niiden kanssa solmitut salaiset sopimukset, se kavaltaa sosialismin. Se, joka ei salaa mitään kansalta eikä tee minkäänlaisia salaisia sopimuksia imperialistien kanssa, mutta suostuu allekirjoittamaan heikolle kansakunnalle epäedulliset ja imperialistien eräälle ryhmälle edulliset rauhanehdot, kun ei tällä hetkellä ole voimia sodankäynnin jatkamiseen, se ei mitenkään kavalla sosialismia.

10. Toinen perustelu viipymättä alettavan sodan puolesta on se, että solmiessamme rauhan me objektiivisesti olemme Saksan imperialismin asiamiehiä, sillä me vapautamme sen sotajoukot rintamaltamme ja luovutamme sille miljoonia sotavankeja j.n.e. Mutta tämäkin perustelu on aivan väärä, sillä vallankumouksellinen sota tällä hetkellä tekisi meistä objektiivisesti Englannin ja Ranskan imperialismin asiamiehiä, koska me antaisimme niille siten niiden tarkoituksiin sopivia apuvoimia. Englantilaiset ovat suoraan tarjonneet meidän ylipäälliköllemme Krylenkolle sata ruplaa kuukaudessa joka sotilaastamme, jos me suostumme jatkamaan sodankäyntiä. Vaikka me emme ottaisikaan englantilaisilta ja ranskalaisilta kopeekkaakaan, niin objektiivisesti me sittenkin auttaisimme heitä sitomalla osan saksalaisista sotajoukoista toisaalle.

Tältä kannalta katsoen me emme kummassakaan tapauksessa pääse kokonaan irti yksistä tai toisista imperialistisista siteistä ja nähtävästi niistä ei voidakaan päästä kokonaan irti kukistamatta maailman imperialismia. Oikea johtopäätös tästä on se, että sen jälkeen, kun sosialistinen hallitus on voittanut jossakin yhdessä maassa, ei kysymyksiä voida ratkaista siltä kannalta, että tämän tai tuon imperialismin edut asetetaan etualalle, vaan yksinomaan siltä kannalta, mitkä ehdot ovat otollisempia

jo alkaneen sosialistisen vallankumouksen kehitykselle ja lujittumiselle.

Toisin sanoen: meidän taktiikkamme perustaksi ei ole nyt otettava sitä periaatetta, kumpaa imperialismia olisi nyt edullisempi auttaa, vaan se periaate, miten voitaisiin oikeammin ja taatuimmin turvata sosialistiselle vallankumoukselle mahdollisuus lujittua tai vaikkapa edes säilyä yhdessä maassa niin kauan, kunnes toiset maat yhtyvät siihen.

11. Sanotaan, että saksalaisista sosialidemokraattisista sodanvastustajista on nyt tullut „tappiontoivojia” ja että he pyytävät meitä olemaan antamatta peräksi Saksan imperialismille. Mutta me olemme tunnustaneet tappion toivomisen vain omaan imperialistiseen porvaristoon nähden, sensijaan voiton saamisen vieraasta imperialismista, sellaisen voiton, joka on saatu aikaan muodollisella tai tosiasiallisella liitolla „ystävyyssuhteissa” olevan imperialismin kanssa, me olemme aina hylänneet periaatteellisesti sallimattomana ja ylipäänsä sopimattomana menettelytapana.

Tämä perustelu on siis vain edellisen muunnos. Jos Saksan vasemmistosocialidemokraatit pyytäisivät meitä lykkäämään erillisrauhan solmimista *vissiksi* ajaksi ja takaisivat vallankumouksen puhkeamisen Saksassa sen ajan kuluessa, niin silloin kysymys *voisi* asettua eteemme toisella tavalla. Mutta Saksan vasemmistolaiset eivät ole vain puhumatta näin, vaan päinvastoin sanovat kaavamaisesti: „Pitäkää puolianne niin kauan kun voitte, mutta ratkaiskaa kysymys *Venäjän* sosialistisen vallankumouksen tilanteen kannalta, sillä Saksan vallankumoukseen nähden ei voida luvata mitään myönteistä”.

12. Sanotaan, että me olemme useissa puoluelausunnoissa suoraan „lunanneet” alkavamme vallankumouksellisen sodan ja että erillisrauhan solmiminen merkitsee antamamme sanan rikkomista.

Se ei ole totta. Me olemme sanoneet, että sosialistiselle hallitukselle on imperialismiin kaudella *välttämätöntä* „*valmistella*” vallankumouksellista sotaa „*ja käydä* sitä” *; me olemme sanoneet niin taistellaksemme abstraktista passivismia ja sitä teoriaa vastaan, joka kieltää täydellisesti

* Ks. Teokset, 21. osa, s. 400. *Toim.*

„isänmaan puolustuksen” imperialismin kaudella, ja lopuksi sotilaitten erään osan puhtaasti etuilupyyteitä vastaan, mutta me emme ole sitoutuneet aloittamaan vallankumouksellista sotaa ottamatta huomioon sitä, missä määrin sitä voidaan käydä tänä tai tuona ajankohtana.

Meidän on nytkin ehdottomasti *valmistettava* vallankumouksellista sotaa. Me täytämme tämän lupauksemme samoin kuin olemme yleensä täyttäneet kaikki lupauksemme, jotka on voitu täyttää heti: olemme purkaneet salaiset sopimukset, tarjonneet kaikille kansoille oikeudenmukaista rauhaa, pitkittäneet kaikin tavoin ja useita kertoja rauhanneuvotteluja voittaaksemme aikaa, että toisetkin kansat olisivat voineet yhtyä meihin.

Mutta kysymys siitä, voidaanko *nyt heti* ryhtyä vallankumoukselliseen sotaan, on ratkaistava yksinomaan sen toteuttamisen aineellisten edellytysten ja jo alkaneen sosialistisen vallankumouksen etujen kannalta.

13. Kaikkia viipymättömän vallankumouksellisen sodan puolesta esitettyjä perusteluja arvioitaessa on tullava johtopäätökseen, että sellainen politiikka voisi ehkä vastata ihmisen vaatimuksia hänen tavoitellessaan jotain kaunista, tenhoavaa ja häikäisevää, mutta se ei ottaisi lainkaan huomioon luokkavoimien ja aineellisten tekijäin objektiivista suhdetta alkaneen sosialistisen vallankumouksen nykyisenä ajankohtana.

14. Epäilemättä meidän armeijamme ei kerta kaikkiaan kykene tällä hetkellä eikä edes lähimpien viikkojen (nähtävästi lähimpien kuukausienkaan) aikana torjumaan menestyksellä saksalaisten hyökkäystä, ensinnäkin sen takia, että suurin osa sotilaista on tavattoman väsynyt ja uupunut samaan aikaan kun elintarvikehuolto, uupuneiden joukkojen vaihto vereksiin j.n.e. ovat ennen kuulumattoman kehnoissa tilassa; toiseksi sen takia, että hevoskanta on perin huono, jonka vuoksi tykistöemme on tuomittu varmaan tuhoon; kolmanneksi sen takia, että Riian ja Räävelin välistä rannikkoaluetta ei voida lainkaan puolustaa, mikä seikka antaa viholliselle mitä otollisimman tilaisuuden vallata jäljellejäänytkin osa Liivinmaata ja sen jälkeen Eestinmaa sekä saartaa suuri osa sotajoukoistamme selustasta käsin ja lopuksi vallata Pietari.

15. Edelleen, ei ole mitään epäilyä myöskään siitä, etteikö armeijamme talonpoikaisennemistö kannattaisi

tällä hetkellä ehdottomasti aluevaltauksia edellyttävää rauhaa eikä viipymätöntä vallankumouksellista sota, sillä armeijan sosialistinen uudelleen järjestely, Punaisen kaartin joukko-osastojen yhdistäminen siihen y.m. on vasta pantu alulle.

Olisi seikkailua käydä sota vastoin sotilaiden enemmistön tahtoa kun armeija on täydellisesti demokratisoitu, todella lujan ja aatteellisesti vankan työläisten ja talonpoikain sosialistisen armeijan luomiseksi taas tarvitaan vähintään kuukausia.

16. Venäjän talonpoikaisköyhälistö voi kannattaa työväenluokan johtamaa sosialistista vallankumousta, mutta se ei kykene nyt heti, tällä hetkellä ryhtymään vakavaan vallankumoukselliseen sotaan. Olisi mitä kohtalokkain virhe, jos ei tätä objektiivista luokkavoimain suhdetta tässä kysymyksessä otettaisi huomioon.

17. Vallankumoukselliseen sotaan nähden on asianlaita nykyään siis seuraava:

jos Saksan vallankumous puhkeaisi ja voittaisi lähimmän kolmen neljän kuukauden aikana, niin silloin viipymättömän vallankumouksellisen sodan taktiikka ei ehkä johtaisi meidän sosialistista vallankumoustamme perikaan.

Jos taas Saksan vallankumous ei ala lähikuukausien kuluessa, niin tapausten kulku sodan jatkuessa muodostuu ehdottomasti sellaiseksi, että mitä raskaimmat tappiot pakottavat Venäjän solmimaan entistä epäedullisemmän erillisrauhan, ja sitä paitsi tätä rauhaa ei tule solmimaan sosialistinen hallitus, vaan jokin muu (esimerkiksi porvarillisen Radan ja tshernovilaisten liitto tai jokin muu sentapainen). Sillä heti ensimmäisten tappioiden jälkeen — nähtävästi ei edes kuukausien, vaan jo viikkojen kuluttua — sodan sietämättömästi näännyttämä talonpoikaisarmeija kukistaa sosialistisen työväenhallituksen.

18. Tällaisen asiointilan vallitessa olisi kerrassaan salimatonta taktiikkaa, jos Venäjällä jo alkaneen sosialistisen vallankumouksen kohtalo asetettaisiin riippuvaiseksi yksinomaan siitä, alkaako Saksan vallankumous lähi-aikoina, aivan heti, muutaman viikon sisällä. Sellainen taktiikka olisi seikkailupolitiikkaa. Meillä ei ole oikeutta antautua sellaiseen riskiin.

19. Eivätkä Saksan vallankumouksen vaikeudet, sen objektiivisten perusteiden kannalta, lisääny lainkaan siitä, jos me solmimmekin erillisrauhan. Shovinisin häkä ehkä heikentää sitä joksikin aikaa, mutta tilanne Saksassa pysyy edelleenkin tavattoman vaikeana, sota Englantia ja Amerikkaa vastaan pitkittyy, aggressiivinen imperialismi on paljastettu kummaltakin puolelta täydellisesti ja loppuun asti. Venäjän sosialistisen Neuvostotasavallan esimerkki tulee olemaan elävänä esikuvana kaikkien maiden kansoille, ja tämän esikuvan propagoiva, vallankumouksellistava vaikutus tulee olemaan jättiläismäinen. Täällä on porvarillinen järjestelmä ja loppuun asti paljastunut valloitusota kahden rosvoryhmän välillä. Tuolla on rauha ja sosialistinen Neuvostotasavalta.

20. Solmiessamme erillisrauhan me vapaudumme kummastakin imperialistisesta vihollisryhmästä niin suuressa määrin *kuin tällä hetkellä suinkin on mahdollista*, käytämme hyväksemme niiden keskinäistä vihaa ja sotaa, — joka vaikeuttaa niiden sopimusta meitä vastaan, — ja saamme siten jonkin verran aikaa, jolloin kätemme ovat vapaat jatkaaksemme ja lujittaaksemme sosialistista vallankumousta. Venäjän uudelleenjärjestäminen proletariaatin diktatuurin perustalla, pankkien ja suurteollisuuden kansallistamisen pohjalla olisi taloudellisesti täysin mahdollista, jos järjestettäisiin luontoistaloudellinen *tuotteiden vaihto* kaupungin ja maaseudun pientalonpoikain kulutusyhdistysten välillä ja jos meidän annettaisiin tehdä muutamia kuukausia rauhassa työtä. Tällainen uudelleenjärjestäminen tekisi sosialismin voittamattomaksi sekä Venäjällä että koko maailmassa, ja samalla se laskisi vankan taloudellisen perustan työläisten ja talonpoikain voimallista Punaista Armeijaa varten.

21. Todella vallankumouksellista sotaa tällä hetkellä olisi sosialistisen tasavallan porvarillisia maita vastaan käymä sota, jonka selvästi asetettuna ja sosialistisen armeijan täysin hyväksymänä päämääränä olisi porvariston kukistaminen muissa maissa. Kuitenkaan *tällä* hetkellä me emme *tieten* voi vielä asettaa itsellemme sellaista päämäärää. Objektiivisesti me taistelimmme nyt Puolan, Liettuan ja Kuurinmaan vapauttamiseksi. Mutta yksikään marxilainen, ellei hän sanoudu irti marxilaisuuden ja yleensä sosialismin perusteista, ei voi kieltää sitä,

että sosialismin edut on asetettava korkeammalle kuin kansakuntain itsemääräämisoikeuden edut. Meidän sosialistinen tasavaltamme on tehnyt ja tekee edelleenkin kaiken voitavansa Suomen, Ukrainan y.m. itsemääräämisoikeuden toteuttamiseksi. Mutta kun konkreettinen asiain-tila on muodostunut sellaiseksi, että sosialistisen tasavallan olemassaoloa uhkaa tällä hetkellä vaara eräiden kansakuntien (Puolan, Liettuan, Kuurinmaan y.m.) itsemääräämisoikeuden loukkaamisen takia, niin luonnollisesti sosialistisen tasavallan säilyttämisen edut ovat niitä korkeammalla.

Sen vuoksi se, joka sanoo: „me emme voi allekirjoittaa häpeällistä, säädytöntä ja niin pois päin rauhaa, me emme voi kavaltaa Puolaa j.n.e.”, ei huomaa sitä, että jos hän solmisi rauhan Puolan vapauttamisen ehdolla, niin hän lujittaisi *entistä enemmän* Saksan imperialismia sen taistelussa Englantia vastaan, Belgiaa, Serbiaa ja muita maita vastaan. Rauha, jonka solmimisen ehtona olisi Puolan, Liettuan, Kuurinmaan vapauttaminen, olisi „patrioottinen” rauha *Venäjän kannalta katsoen*, mutta se ei vähimmässäkään määrin lakkaisi olemasta *anastajain*, saksalaisten imperialistien kanssa solmittu rauha.

Tammikuun 21 pnä 1918. Näihin teeseihin olisi lisättävä seuraavaa:

22. Suuret joukkolakot Itävallassa ja Saksassa, sitten työläisten edustajain Neuvostojen muodostaminen Berliinissä ja Wienissä, ja vihdoin tammikuun 18—20 pnä alkaneet aseelliset yhteenotot ja katukahakat Berliinissä, kaikki tämä panee tunnustamaan tosiasiaksi sen, että Saksassa on alkanut vallankumous.

Tästä tosiasiasta seuraa, että meille on mahdollista venyttää ja pitkittää vielä jonkin aikaa rauhanneuvotteluja.

„Pravda” № 34,
helmikuun 24 (11) pnä 1918
Allekirjoitus: N. Lenin

Julkaistaan:
johdanto „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan;
teesit käsikirjoituksen mukaan

**JÄLKISANAT TEESEIHIN ALUEVALTAUKSIA
EDELLYTTÄVÄN ERILLISRAUHAN
VIIPYMÄTTÖMÄSTÄ SOLMIMISESTA**

* *
*

Edellä esitetyt teesit esitin tammikuun 8 p:nä 1918 puolueyöntekijäin suppeassa neuvottelussa. Niiden käsittely osoitti, että tästä kysymyksestä on puolueessa kolme mielihäilyä: noin puolet neuvottelun osanottajista kannatti vallankumouksellista sotaa (tätä kantaa nimitettiin joskus „moskovalaiseksi”, sillä sen hyväksyi ennen muita järjestöjä puolueemme Moskovan aluekomitean byroo¹⁰³); sitten noin neljäsosa kannatti Trotskia, joka ehdotti „julistamaan sotatilan päättyneeksi, demobilisoimaan armeijan ja kotiuttamaan sen, mutta olemaan allekirjoittamatta rauhaa”, ja lopuksi noin neljäsosa kannatti minua.

Puolueessa muodostunut asiointi muistuttaa mielestäni tavattomasti vuoden 1907 kesällä muodostunutta asiointia, jolloin bolshevikkien valtaenemmistö oli III Duuman boikotoinnin kannalla ja jolloin minä samanaikaisesti Danin kanssa puolustin Duumaan osallistumista ja jouduin sen takia mitä ankarimpien hyökkäilyjen kohteeksi opportunistini takia. Objektiivisesti on kysymys nytkin aivan analoginen: herätteenään mitä parhaimmat vallankumoukselliset vaikuttimet ja parhaat puolueperinteet puolueyöntekijäin enemmistö, kuten silloinkin, ihastuu „loistavaan” tunnuksen *käsittämättä uutta* yhteiskunnallis-taloudellista ja poliittista tilannetta ja ottamatta huomioon *olosuhteiden muuttumista*, mikä vaatii muuttamaan pikaisesti, jyrkästi taktiikkaa. Koko väittelyni, kuten silloinkin, on keskitettävä sen selvittämiseen, että marxismi vaatii ottamaan huomioon objektiiviset olosuhteet ja niiden muuttumisen, että kysymys on asetettava konkreettisesti, noita olosuhteita vastaavasti, että perusmuutoksena on nyt

Venäjän Neuvostotasavallan luominen, että niin meille *kuin kansainvälisen sosialisminkin kannalta katsoen* tärkeintä on säilyttää tämä tasavalta, joka jo on aloittanut sosialistisen vallankumouksen, että Venäjän taholta aloitettavan vallankumouksellisen sodan tunnus olisi tällä haavaa vain joko fraasi ja pelkkä demonstraatio tai objektiivisesti se olisi samaa kuin joutua imperialistien virittämään ansaan, imperialistien, jotka tahtovat *saada* meidät jatkamaan *imperialistista* sotaa, niin kauan kuin olemme vielä heikkoja, ja *murskata* nuoren Neuvostotasavallan mahdollisimman helpolla tavalla.

„Olen entisellä Leninin kannalla” — huudahti eräs nuori moskovalainen (nuoruus on tämän puhujaryhmän tärkeimpiä avuja). Ja samainen puhuja moitti minua siitä, että kertailen muka samoja perusteluja, joita puolustuskantalaiset esittivät Saksan vallankumouksen epätodennäköisyydestä.

Siinäähän se pulma onkin, että moskovalaiset tahtovat säilyttää entisen *taktillisen* näkökannan eivätkä itsepäisesti halua nähdä, että *objektiivinen* tilanne *on muuttunut* ja muodostunut *toisenlaiseksi*.

Kertaillessaan kiihkeästi entisiä tunnuksia moskovalaiset eivät ole ottaneet huomioon edes sitä, että kaikista meistä bolshevikeista on tullut nyt puolustuskantalaisia. Sillä kukistettuamme porvariston, revittyämme ja paljastettuamme salaiset sopimukset, ehdotettuamme kaikille kansoille rauhaa todella...*

Kirjoitettu
tammikuun 8 ja 11 (21 ja 24) p:n
välisenä aikana 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

* Käsikirjoitus katkeaa tähän. Toim.

**TYÖLÄISTEN, SOTILAIEN JA
TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN
NEUVOSTOJEN KOLMAS
YLEISVENÄLÄINEN
EDUSTAJAKOKOUS¹⁰⁴**

TAMMIKUUN 10—18 (23—31) pnä 1918

**Julkaistu
tammikuun 12, 13, 14 ja 20 pnä 1918
„Izvestija TsIK” lehdessä
8., 9., 10. ja 15. numerossa**

**Julkaistaan
lehdessä tekstin mukaan**

1

SELOSTUS
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TOIMINNASTA
TAMMIKUUN 11 (24) pnä

Toverit! Tehtävänäni on selostaa teille Kansankomissaarien Neuvoston nimessä sen toimintaa 2 kuukauden ja 15 päivän ajalta, mikä on kulunut Neuvostovallan ja Neuvostohallituksen perustamisesta Venäjällä.

Kaksi kuukautta ja 15 päivää — tuo aika on vain viittä päivää pitempi sitä aikaa, minkä kesti edellinen työläisten valta, jolloin he hallitsivat koko maata ja riistäjiä ja kapitalisteja,— Pariisiin työläisten valta Pariisin Kommuunin kaudella vuonna 1871.

Meidän on muistettava ennen kaikkea tämä työläisten valta luodessamme silmäyksen menneisyyteen ja verratesamme sitä lokakuun 25 pnä muodostuneeseen Neuvostovaltaan. Ja vertailemalla täten proletariaatin edellistä ja nykyistä diktatuuria voimme heti huomata, kuinka valtavan askeleen kansainvälinen työväenliike on ottanut ja kuinka paljon paremmassa asemassa Venäjän Neuvostovalta on, vaikka olosuhteet ovatkin sota- ja rappiotilan vuoksi ennen kuulumattoman vaikeat.

Pariisiin työläiset, ketkä perustivat ensi kerran Kommuunin, joka on Neuvostovallan itumuoto, kaatuivat ranskalaisten kadettien, menshevikkien ja oikeistolaisten eserräkaledinilaisten ampumina pidettyään valtaa 2 kuukautta ja 10 päivää. Ranskan työläiset joutuivat antamaan ennen kuulumattoman suuria uhreja kokeillessaan ensimmäistä kertaa työväenhallitusta, jonka merkitystä ja päämäärää ei Ranskan talonpoikaiston valtaenemmistö käsittänyt.

Me olemme paljon paremmissa olosuhteissa, sillä Venäjän sotilaiden, työläisten ja talonpoikien onnistui luoda

koneisto, Neuvostohallitus, joka on tehnyt tunnetuksi heidän taistelumuotonsa kautta koko maailman. Ennen kaikkea juuri tästä syystä Venäjän työläisten ja talonpoikien asema on toisenlainen verrattuna Pariisin proletariaatin valtaan. Pariisin työläisillä ei ollut koneistoa, heitä ei ymmärretty kotimaassaan, kun sitä vastoin me nojauimme heti Neuvostovaltaan ja siksi emme ole milloinkaan epäilleet sitä, että Neuvostovalta saa osakseen joukkojen valtaenemmistön myötätuntoa ja mitä innokkainta ja täydellisintä tukea, ja että sen vuoksi Neuvostovalta on voittamaton.

Ihmiset, jotka suhtautuivat skeptillisesti Neuvostovaltaan ja usein, joko tietoisesti tai tiedottomasti, myyskentelevät tuota valtaa ja kavalsivat sen päästäkseen sopimukseen kapitalistien ja imperialistien kanssa, nuo ihmiset ovat pitäneet kovaa melua siitä, ettei Venäjällä valta voi pysyä yksistään proletariaatilla. Ikäänkuin joku bolshevikeista ja heidän kannattajistaan olisi vaikkapa hetkeksi unohtanut, että Venäjällä voi olla pysyväinen vain sellainen valta, joka kykenee yhdistämään työväenluokan, talonpoikain enemmistön, kaikki työtätekevät ja riistetyt luokat yhdeksi, erottamattomasti yhteenliittyneeksi tilanherroja ja porvaristoa vastaan taistelevaksi voimaksi.

Emme ole milloinkaan epäilleet sitä, että vain työläisten ja talonpoikaisköyhälistön, puoliproletaarien liittoon, josta puhutaan puolueemme ohjelmassa, voi kuulua Venäjän väestön valtaenemmistö ja tuo liitto voi tukea pysyvästi valtaa. Ja lokakuun 25 päivän jälkeen meidän onnistui heti muutamassa viikossa selviytyä kaikista vaikeuksista ja pystyttää tähän lujaan liittoon pohjautuva valta.

Niin, toverit! Kun eserrien puolue entisessä muodossaan, jolloin talonpojat eivät vielä käsittäneet, ketkä siinä todella ovat sosialismin kannattajia, esitti tunnuksen tasa-suhtaisesta maankäytöstä haluamatta tietää, kuka tämän tehtävän suorittaa, liitossako porvariston kanssa vai ei, niin me sanoimme, että se oli erehdys. Ja pahin erehdys oli se, että huomattuaan olevansa vailla kansan kannatusta, nollan arvoinen, tämä puolueen osa luuli voivansa saattaa yhdessä porvariston kanssa voimaan tasasuhtaisen maankäytön. Mutta sitten kun Venäjän vallankumous oli antanut kokemusta työväenjoukkojen ja porvariston yhteistoiminnasta, sinä mitä merkittävimpanä ajankoh-

tana kansan elämässä, kun sota oli tuhonnut tuhoamistaan kansaa tuomiten miljoonia nälkäkuolemaan ja kun sodan seuraukset olivat antaneet käytännöllistä kokemusta sovittelupolitiikasta, kun Neuvostot itse olivat saaneet sen kokea ja tuntea käymällä läpi sovittelupolitiikan koulun, silloin kävi ilmeiseksi, että on olemassa terve, elin-kykyinen, suurenmoinen sosialistinen jyvänen niiden opissa, jotka tahtoivat saada talonpoikaiston työtätekevän osan mukaan koko maailman työläisten valtavaan sosialistiseen liikkeeseen.

Ja heti kun tämä kysymys nousi käytännössä selvästi ja täysin näkyvänä talonpoikaiston eteen, tapahtui se, mitä kukaan ei ollut epäillyt ja mistä osoituksena ovat talonpoikain Neuvostot ja edustajakokoukset: kun tuli aika toteuttaa sosialismi käytännössä, talonpojat saivat mahdollisuuden nähdä selvästi nuo kaksi poliittista peruslinjaa — liitto porvariston tai liitto työtätekevien joukkojen kanssa; he tajusivat silloin, että vasemmistoeserrien puolue on se puolue, joka ilmentää talonpoikaiston todellisia pyrkimyksiä ja etuja. Tehdessämme tuon puolueen kanssa hallitusblokin me asetimme aivan alusta pitäen kysymyksen siten, että blokin periaatteellinen pohja olisi mitä selvin ja näkyvin. Mikäli Venäjän talonpojat haluavat yhteiskunnallistaa maan liitossa työläisten kanssa, jotka suorittavat pankkien kansallistamisen ja järjestävät työväenvalvonnan, niin he ovat meidän varmoja avustajiamme, kaikkein uskollisimpia ja tärkeimpiä liittolaisiamme. Toverit, ei ole ainoatakaan sosialistia, joka ei tunnustaisi sitä ilmeistä totuutta, että sosialismin ja kapitalismin välillä on pitkä, enemmän tai vähemmän vaikea siirtymäkausi, proletariaatin diktatuurin kausi, ja että se, missä muodossa siirtyminen tuolla kaudella tapahtuu, riippuu hyvin paljon siitä, onko vallitsevana pien- vai suur-omistus, pien- vai suurmaatalous. Käsitettävää on, että Eestissä, tuossa pienessä maassa, jonka väestö on kauttaaltaan lukutaitoista ja jossa maanviljelyksessä ovat vallitsevina suurtilat, sosialismiin siirtyminen ei voi olla samanaista kuin Venäjän kaltaisessa maassa, joka on pääasiallisesti pikkuporvarillinen maa. Tämä on otettava huomioon.

Jokainen tietoinen sosialisti sanoo, ettei sosialismia voida tyrkyttää talonpojille väkisin ja että on luotettava

vain esimerkin voimaan ja siihen, että talonpoikaisjoukot omaksuvat jokapäiväisen elämän käytäntöä. Mitä tietä on niiden mielestä sopivinta siirtyä sosialismiin? Juuri tämä on ongelma, joka Venäjän talonpoikaiston on ratkaistava nyt käytännössä. Miten nuo joukot voivat itse tukea sosialistista proletariaattia ja alkaa sosialismiin siirtymisen? Ja talonpojat ovat jo alkaneet tämän siirtymisen, ja me luotamme heihin täydellisesti.

Liitto, jonka me solmimme vasemmistolaisien sosialistivallankumouksellisten kanssa, on rakennettu vankalle pohjalle, ja se lujittuu ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta. Jos kohta ensi alussa meillä Kansankomissaarien Neuvostossa oli syytä pelätä, että ryhmäkuntataistelu tulee jarruttamaan työtä, niin jo kahden kuukauden yhteistyöstä saamamme kokemuksen perusteella minun on sanottava suoraan, että useimmissa kysymyksissä olemme päässeet yksimieliseen ratkaisuun.

Me tiedämme, että vasta sitten, kun kokemus on osoittanut talonpojille, minkälaisen pitäisi olla esimerkiksi kaupungin ja maaseudun välisen vaihdon, he itse solmivat suhteita oma-alotteisesti, oman kokemuksensa perusteella. Toisaalta kansalaissodan antama kokemus on talonpojille silmännähtävänä osoituksena, ettei ole muuta tietä sosialismiin kuin proletariaatin diktatuuri ja riistäjien herruuden armoton kukistaminen. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit! Aina kun joudumme koskettelemaan tätä aihetta, niin tässä kokouksessa kuin Toimeenpaneavassa Keskuskomiteassakin, saan tuon tuostakin kuulla kokouksen oikeistopuolelta huudahduksia: „diktaattori”. Niin, „siihen aikaan kun me olimme sosialisteja”, niin silloin kaikki hyväksyivät proletariaatin diktatuurin; kirjoittivatpa he siitä ohjelmissaankin ja heitä kuohutti se laajalle levinnyt ennakkoluulo, että väestö muka saadaan vakuuttumaan, sille saadaan todistetuksi, ettei pidä ja että on synti ja häpeä riistää työtätekeviä joukkoja, ja että silloin tulee paratiisi maan päällä. Ei, tämä utooppinen ennakkoluulo on kumottu aikoja sitten teoriassa, ja tehtävämme on kumota se käytännössä.

Ei pidä luulla, että herrat sosialistit tarjoavat meille sosialismin tarjottimella, täysin valmiissa muodossa,— sitä ei tule olemaan. Mitään luokkataistelukysymystä ei histo-

riassa ole vielä ratkaistu muuten kuin väkivallan avulla. Sellaista väkivaltaa, jota työtätekevät ja riistetyt joukot harjoittavat riistäjiä kohtaan,—niin, sellaista väkivaltaa me kyllä kannatamme! (Myrskyisiä suosiosoituksia.) Eikä meitä lainkaan saa hämmennyksiin niiden ihmisten ruikutus, jotka tietoisesti tai tietämättään ovat porvariston puolella tai siinä määrin porvariston pelottelemia ja porvariston herruuden lamauttamia, että nähtyään nyt tämän tavattoman kärkevän luokkataistelun ovat joutuneet ymmälle, päästäneet itkun, unohtaneet kaikki johtoaatteensa ja vaativat meiltä mahdottomia, nimittäin että me, sosialistit, saavuttaisimme täydellisen voiton taistelematta riistäjiä vastaan, nujertamatta heidän vastarintaansa.

Herrat riistäjät käsittivät jo kesällä vuonna 1917, että kyseessä on ratkaiseva ja „viimeinen taisto”, että jos Neuvostot saavat vallan, porvaristolta riistetään siten viimeinen linnake, joka on ollut porvariston tärkein ja pääasiallinen tukikohta työväenjoukkojen lannistamisessa.

Juuri sen vuoksi Lokakuun vallankumouksesta alkoi tämä järjestelmällinen, järkähtämätön taistelu, jonka tarkoituksena on saada riistäjät luopumaan vastarinnasta, ja tottumaan sellaiseen ajatukseen — niin vaikeaa kuin se lieneekin jopa parhaimmillekin heistä —, ettei enää tule olemaan riistävien luokkien herruutta, vaan tästä lähtien on komentava tavallinen musikka ja heidän on toteltava häntä, vaikka se olisi heistä kuinka vastenmielistä tahansa.

Tämä tietää monia vaikeuksia, uhreja ja virheitä, tämä on uusi asia, jota historia ei tunne ja josta ei voida lukea kirjoista. Itsestään selvää on, että tämä muutos on historian suurin ja vaikein, mutta millään muullakaan tavalla tätä suurta muutosta ei voitu suorittaa. Ja se seikka, että Venäjällä on pystytetty Neuvostovalta, on osoittanut, että vallankumouksellista kokemusta on eniten — koska kerran muutaman kymmenen puolueytöntekijän avuksi tulevat miljoonat — juuri vallankumouksellisilla joukoilla itsellään, jotka käytännössä itse tarttuvat riistäjiään kurkusta.

Juuri sen vuoksi Venäjällä on muodostunut tällä hetkellä määrääväksi kansalaissota. Meitä vastaan esitetään tunnus „Hiiteen kansalaissota!”. Olen kuullut sen n.s. Perustavan kokouksen oikeistolaisilta edustajilta. Hiiteen

kansalaissota... Mitä tämä merkitsee? Ketä vastaan käyty kansalaissota? Sekö, jota on käyty Kornilovia, Kerenskiä, Rjabushinskia vastaan, jotka tuhlaavat miljoonia irtolaisainesten ja virkamiesten lahjomiseen? Niitä sabotoijako vastaan, jotka tietoisesti tai tiedottomasti antautuvat lahjottaviksi? Epäilemättä viimeksi mainittujen joukossa on kehittymättömiä ihmisiä, jotka suostuvat sellaiseen tiedottomasti, koska he eivät voi kuvitellakaan, että voidaan ja pitää hävittää perinpohjin vanha porvarillinen järjestelmä ja ryhtyä rakentamaan sen raunioille aivan uutta sosialistista yhteiskuntaa. Epäilemättä sellaisia ihmisiä on, mutta muuttaako se asiaintilaa?

Juuri siksi omistavat luokat panevatkin kaikkensa peliin, juuri siksi tämä on heidän ratkaiseva viime taistonsa eivätkä he kaihda mitään rikosta kunhan vain saisivat kukistettua Neuvostovallan. Eikö koko sosialismin ja varsinkin Ranskan sosialismin historia, joka on niin rikas vallankumouksellisten pyrintöjen puolesta, ole meille osoituksena siitä, että kun työtätekevät joukot ottavat vallan omiin käsiinsä, niin hallitsevat luokat turvautuvat ennen kuulumattomiin rikoksiin ja ampumisiin, kun kysymyksessä on niiden omien rahasäkkien suojeleminen. Ja kun sellaiset henkilöt puhuvat meille kansalaissodasta, me hymähdämme heille, mutta kun he levittävät tunnustaan opiskelevan nuorison keskuuteen, niin sanomme heille — te petätte nuorisoa!

Luokkataistelu ei ole sattumalta kehittynyt siihen loppuvaiheeseensa, jolloin riistettyjen luokka ottaa haltuunsa kaikki vallanpitokeinot tehdäkseen lopun luokkavihollisesta — porvaristosta, pyyhkäistäkseen Venäjänmaan kamaralta olemattomiin niin virkamiehet kuin tilanherratkin, kuten venäläiset talonpojat ovat pyyhkäisseet heidät pois eräissä kuvernementeissa.

Meille sanotaan, että Kansankomissaarien Neuvostoon kohdistunut virkamiesten ja tilanherrojen sabotaasi todistaa sitä, ettei olla halukkaita ottamaan vastaan sosialismia. Ikään kuin ei olisi ollut selvää, että koko tuo kapitalistien ja veijarien, irtolaisainesten ja sabotoijien kopla on yhtä ja samaa porvariston lahjomaa ja työtätekevien valtaa vastustavaa joukkiota. Se joka on luullut, että kapitalismista voidaan hypätä heti sosialismiin, tai kuvitellut mahdolliseksi saada väestön enemmistön vakuuttumaan siitä, että

sosialismi voidaan saavuttaa Perustavan kokouksen avulla, se joka on uskonut tätä porvarillis-demokraattista satua,— saa kyllä edelleenkin kaikessa rauhassa uskoa tuota satua, mutta älköön hän syyttäkö elämää, jos se tekee lopun tuosta sadusta.

Se joka on käsittänyt mitä on luokkataistelu, mitä merkitsee virkamiesten järjestämä sabotaasi, se tietää, ettemme voi hypätä heti sosialismiin. Yhä vielä on olemassa porvareita ja kapitalisteja, jotka toivovat voivansa palauttaa herruutensa ja puolustavat rahasäkkejään, on irtolaisaineiksia, lahjottavissa oleva väestökerros, jonka kapitalismi on runnellut kokonaan ja joka ei kykene kohoamaan niin korkealle, että voisi omaksua proletaarisen taistelun aatteen. Yhä vielä on toimenhaltijoita, virkamiehiä, jotka luulevat, että vanhan järjestyksen suojeleminen on yhteiskunnan etujen mukaista. Voitaisiinko kuvitella sosialismin voittoa muuksi kuin näiden kerrosten täydelliseksi vararikoksi, muuksi kuin porvariston, niin Venäjän kuin Euroopan porvaristonkin täydelliseksi häviöksi? Luulemmeko ehkä, etteivät herrat Rjabushinskit käsitä omia luokkaetujaan? Maksavathan he sabotoijille siitä hyvästä, etteivät nämä työskentelisi. Vai toimivatko he erikseen? Eivätköhän he toimine yksissä tuumin ranskalaisten, englantilaisten ja amerikkalaisten kapitalistien kanssa ostaessaan arvopapereita? Saammepa nähdä, kuinka paljon nuo ostot heitä auttavat. Eivätköhän nuo heidän saamansa arvopaperiröykkiöt osoittautune hyödyttömäksi, mihinkään kelpaamattomaksi, vanhaksi paperiksi?

Juuri sen vuoksi, toverit, aina kun meitä moititaan ja syytetään terrorista, diktatuurista ja kansalaissodasta, vaikka olemmekin vielä kaukana todellisen terrorin harjoittamisesta, sillä me olemme heitä voimakkaampia,— meillä ovat Neuvostot, meidän ei tarvitse muuta kuin kansallistaa pankit ja takavarikoida omaisuus saadaksemme heidät kuuliaisiksi,— aina kun meitä syytetään kansalaissodasta me vastaamme: niin, me julistimme avoimesti sen, mitä yksikään hallitus ei ole voinut julistaa. Työläis-, talonpoikais- ja sotilasjoukkojen hallitus on maailman ensimmäinen hallitus, joka voi puhua kansalaissodasta julkisesti. Niin, me olemme aloittaneet sodan riistäjiä vastaan ja käymme sitä. Mitä suuremmin me sen sanomme,

sitä pikemmin tuo sota loppuu, sitä pikemmin kaikki työtätekevät ja riistetyt joukot käsittävät tarkoituksemme, käsittävät, että Neuvostovalta toteuttaa sen, mikä on kaikille työtätekeville todellakin sydämenasia.

En luule, toverit, että onnistuisimme pian saamaan voiton tässä taistelussa, mutta kokemusta meillä on hyvin runsaasti: kahdessa kuukaudessa olemme onnistuneet saamaan paljon aikaan. Me olemme kestäneet Neuvostovaltaa vastaan tähdätyn Kerenskin hyökkäysyrityksen ja nähneet tuon yrityksen kokonaan epäonnistuvan; me olemme kestäneet Ukrainan Kerenskien vallan järjestelytouhun,— taistelu ei ole vielä päättynyt siellä, mutta jokaiselle, joka sitä seuraa tai on kuullut edes muutamia Neuvostovallan edustajien todenperäisiä selostuksia, on selvää, että Ukrainan Radan porvarilliset ainekset elävät viimeisiä päiviään. (Suosionosoituksia.) Ei ole mitään syytä epäillä, etteikö Ukrainan kansantasavallan Neuvostovalta saisi voittoa Ukrainan porvarillisesta Radasta.

Entä taistelu Kaledinia vastaan,— Kaledinilla todellakin kaikki pohjautuu työtätekevien riistoon, porvarilliseen diktaatuuriin,— mikäli yleensä on olemassa joitakin sosiaalisia perusteita Neuvostovallan vastustamiseen. Talonpoikain edustajakokous osoitti silminnähtävästi, että Kaledinin hanke on toivoton, työtätekevät joukot ovat häntä vastaan. Neuvostovallan käytäntö, neuvostojärjestöjen antama esimerkki, niiden toiminta on propagandaa, joka ottaa omansa, ja Kaledinin sama kannatus Donilla ei heikkene niinkään paljon ulkoisten kuin sisäisten tekijäin vaikutuksesta.

Juuri sen vuoksi, tarkastellessamme Venäjän kansalais-sodan rintamaa, voimme täydellä varmuudella sanoa: siellä Neuvostovallan voitto on oleva täydellinen ja täysin turvattu. Ja Neuvostovallan voitto, toverit, on tulos siitä, että Neuvostovalta ryhtyi heti alusta toteuttamaan sosialismin perusohjeita nojautuen johdonmukaisesti ja päättävästi joukkoihin, pitäen tehtävänään herättää toimekkaaseen elämään kaikkein sorretuimmat, kaikkein poljetuimmat yhteiskuntakerrokset, nostattaa ne sosialistiseen luomistyöhön. Juuri sen vuoksi vanha armeija, kasarmikurin armeija, sotilaiden piinaus ovat jääneet menneisyyteen. Se armeija on hävitetty eikä siitä ole jäänyt kiveä kiven päälle. (Suosionosoituksia.) Armeijan täydellinen demokraatisoiminen on suoritettu.

Haluan kertoa erään kokemani tapauksen. Tapaus sattui Suomen radan rautatievaunussa, missä jouduin kuulemaan muutamien suomalaisten ja erään mummon kesken tapahtuneen keskustelun. En voinut ottaa osaa keskusteluun, koska en taitanut suomen kieltä, mutta puoleeni kääntyi eräs suomalainen ja sanoi: „Tiedättekö, min-käläisen omalaatuisen asian tämä mummo kertoi? Hän sanoi: nyt ei enää tarvitse pelätä pyssymiestä. Kun olin metsässä, kohtasin siellä pyssymiehen, ja sen asemesta, että olisi ottanut minulta risut pois, hän vielä lisäsi niitä minulle”.

Kuultuani tämän sanoin itselleni: viis siitä vaikka sadat lehdet, miksi niitä nimitettäneenkin — sosialistiset, melkein sosialistiset y.m., viis siitä vaikka sadat tavattoman kovaääniset kiekujat huutaisivatkin meille: „diktaattorit”, „väkivallantekijät” y.m.s. sanoja. Me tiedämme, että kansanjoukoista alkaa nyt kuulua toinen ääni; ne sanovat itselleen: nyt ei tarvitse pelätä pyssymiestä, sillä hän puolustaa työtätekeviä ja on armoton riistäjien herruuden nujertamisessa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Kansa on tajunnut juuri tämän ja juuri sen vuoksi se agitaatio, jota tavalliset, valistumattomat ihmiset harjoittavat kertoessaan siitä, että punakaartilaiset suuntaavat kaikki voimansa riistäjiä vastaan, — tämä agitaatio on vastustamatonta. Se saa vaikutukseensa miljoonia ja kymmeniä miljoonia ja luo pysyväisesti sen, jota XIX vuosisadan Ranskan Kommuuni alkoi luoda, mutta loi vain lyhyeksi ajaksi, sillä porvaristo murskasi sen, — luo sosialistisen Punaisen Armeijan, mihin kaikki sosialistit ovat pyrkineet — aseistaa koko kansan. Se luo Punaisen kaartin uudet kaaderit, jotka tekevät mahdolliseksi työtätekevien joukkojen valmentamisen aseelliseen taisteluun.

Kun Venäjistä puhuttaessa sanottiin: se ei voi sotia, koska sillä ei ole upseereita, niin meidän ei pidä unohtaa sitä, mitä nuo samaiset porvarilliset upseerit sanoivat tarkkaillessaan Kerenskiä ja Kaledinia vastaan taistelevia työläisiä: „niin, noilla punakaartilaisilla ei ole teknillisessä mielessä mitään virkaa, mutta jos nuo miehet saisivat hie-man opetusta, niin heidän armeijansa olisi voittamaton”. Sillä ensi kerran yleismaailmallisen taistelun historiassa on armeijaan tullut aineksia, jotka eivät tuo tullessaan virallisia tietoja, vaan joita johtavat riistettyjen vapaut-

tamisen puolesta taistelemisen aatteet. Ja kun aloittamamme työ viedään päätökseen, niin Venäjän Neuvostotasavallasta tulee voittamaton. (Suosionosoituksia.)

Toverit, samaa, jota Neuvostovalta on tehnyt sosialistisen armeijan suhteen, se on tehnyt myös hallitsevien luokkien toisen asean, vieläkin hiotumman, monimutkaisemman asean — porvarillisen oikeuden suhteen, joka oli ylläpitävänä järjestystä, mutta oli todellisuudessa sokea, hiottu ase, jonka avulla armotta lannistettiin riistetyn ja puolustettiin rahapösön etuja. Neuvostovalta on menetellyt niin kuin ovat opettaneet tekemään kaikki proletaraiset vallankumoukset,— se hävitti tuon oikeuden heti. Huutakoot vaan, että me hävitimme heti vanhan oikeuslaitoksen emmekä uudistaneet sitä. Siten me raivasimme tien todelliselle kansanoikeudelle, emmekä me tehneet sitä niinkään repressiivisten toimenpiteiden kuin joukkojen esimerkin, työtätekevien auktoriteetin avulla, ilman muodollisuuksia me teimme riiston välikappaleena olleesta oikeudesta kasvatuksen välikappaleen sosialistisen yhteiskunnan vankoilta perustoilla. Ei ole mitään epäilystä siitä, ettei meillä voi olla heti sellaista yhteiskuntaa.

Siinä ne perustoimenpiteet, joihin Neuvostovalta on ryhtynyt kulkiessaan koko maailman mitä suurimpien kansavallankumousten kokemuksen osoittamaa tietä. Ei ole ollut ainoatakaan vallankumousta, joissa työtätekevät joukot eivät olisi alkaneet kulkea tätä tietä luodakseen uuden valtiovallan. Valitettavasti ne vain alkoivat kulkea, mutta eivät voineet viedä asiaa päätökseen, eivät onnistuneet uudentyypisen valtiovallan luomisessa. Me olemme sen luoneet,— meillä jo on sosialistinen Neuvostotasavalta.

En rakenna illuusioita siihen nähden, että olemme vasta alkaneet sosialismiin johtavan *siirtymiskauden*, ettemme ole vielä päässeet sosialismiin. Mutta te menettelette oikein, kun sanotte, että valtiomme on sosialistinen Neuvostotasavalta. Te menettelette yhtä oikein kuin ne, jotka sanovat useita Lännen porvarillisia tasavaltoja demokraattisiksi, vaikka kaikki tietävät, ettei ainoakaan kaikkein demokraattisimmistakaan tasavalloista ole täysin demokraattinen. Niissä annetaan palasia demokratismista, riistäjien oikeuksia rajoitetaan pikkuasioissa, mutta työtätekevät joukot ovat niissä yhtä sorrettuja kuin muuallakin. Mutta siitä

huolimatta me sanomme, että porvarillinen järjestelmä edustaa sekä entisiä monarkioita että perustuslaillisia tasavaltoja.

Niin mekin nykyään. Me olemme kaukana siitäkin, että veisimme päätökseen kapitalismista sosialismiin siirtymisen kauden. Me emme ole milloinkaan tuudittaneet itseämme toiveella, että voimme viedä sen päätökseen ilman maailman proletariaatin apua. Tämän suhteen me emme ole milloinkaan erehtyneet ja tiedämme, miten vaikea on kapitalismista sosialismiin vievä tie, mutta velvollisuutemme on sanoa, että meidän Neuvostotasavaltamme on sosialistinen, koska olemme astuneet tälle tielle, eivätkä nämä sanat tule olemaan pelkkiä sanoja.

Me olemme panneet alulle useita toimenpiteitä, jotka horjuttavat kapitalistien herruutta. Me tiedämme, että meidän valtamme oli yhdistävä kaikkien laitosten toiminnan samalta pohjalta, tämän pohjan me ilmaisemme sanomalla: „Venäjä julistetaan sosialistiseksi Neuvostotasavallaksi”. Se on totuus, joka perustuu siihen, mitä meidän on tehtävä ja mitä me olemme jo ryhtyneet tekemään, se on koko meidän toimintamme parhainta yhdistämistä, toimintaohjelmamme julistamista, kehoitus kaikkien maiden työtätekeville ja riistetyille, jotka eivät lainkaan tiedä, mitä sosialismi on, tai — mikä on vielä pahempi — käsittävät sosialismiksi sen porvarillisten reformien tshernovilais-tsereteliläisen sekoituksen, jota me olemme saaneet maistaa ja kokea kymmenen vallankumouskuukauden aikana ja josta olemme tulleet vakuuttuneiksi siitä, että se on petkutusta eikä sosialismia.

Sen vuoksi „vapaa” Englanti ja „vapaa” Ranska panivatkin liikkeelle kaikki keinonsa, ettei vallankumouksemme kymmenen kuukauden aikana noihin maihin olisi päästetty bolshevikkien ja vasemmistoeserrien sanomalehtien ainoatakaan numeroa. Noiden maiden piti menetellä tällä tavalla siksi, koska ne näkivät kaikissa maissa paljon työläisiä ja talonpoikia, jotka vaistonvaraisesti omaksuvat kaiken sen, mitä Venäjän työläiset tekivät. Sillä ei ollut ainoatakaan kokousta, jossa ei olisi otettu myrskyisin suosionosoituksin vastaan tiedotusta Venäjän vallankumouksesta ja Neuvostovalta-tunnusta. Työtätekevät ja riistetyt joukot ovat joutuneet jo kaikkialla ristiriitaan puoluejohtomiestensä kanssa. Tätä entistä johtomiesten sosialismia ei ole vielä

haudattu, niinkuin meillä Venäjällä Tshheidze ja Tsereteli, mutta se on saanut jo maailman kaikissa maissa surmansa, se on jo kuollut.

Ja tätä vanhaa porvarillista järjestelmää vastassa on jo uusi valtio — Neuvostotasavalta, työtätekevien, riistettyjen luokkien tasavalta, joka särkee vanhat porvarilliset karsinat. On luotu uudet valtiomuodot, jolloin on käynyt mahdolliseksi riistäjien nujertaminen, tuon mitättömän pienen joukon vastarinnan nujertaminen, joukon, jonka voima on eilisessä rahasäkissä, eilissä tietovaroiissa. He — professorit, opettajat, insinöörit — muuttavat tietonsa työtätekevien riistämisen välikappaleeksi sanoen: haluan, että tietoni palvelisivat porvaristoa, muussa tapauksessa en rupea työskentelemään. Mutta työläisten ja talonpoikain vallankumous on horjuttanut heidän valtaansa, ja heitä vastaan luodaan sellainen valtio, jossa joukot itse valitsevat vapaasti omat edustajansa.

Juuri nyt me voimme sanoa, että meillä on todellisuudessa sellainen valtiojärjestelmä, joka ilmeisesti viittaa siihen, että tulevaisuudessa tulee loppu vallasta, valtiosta kokonaisuudessaan. Tämä käy mahdolliseksi silloin, kun ei jää jälkeäkään riistosta, s.o. sosialistisessa yhteiskunnassa.

Koskettelen nyt lyhyesti niitä toimenpiteitä, joita Venäjän sosialistinen Neuvostohallitus on alkanut toteuttaa. Pankkien kansallistaminen on ollut eräänä ensimmäisenä siihen tähtäävänä toimenpiteenä, että Venäjänmaan kamaralta katoaisivat tilanherrat ja että hävitettäisiin perinjuurin porvariston herruus ja mahdollisuus pääoman harjoittamaan miljoonien ja kymmenien miljoonien työtätekevien sortoon. Pankit ovat nykyisen kapitalistisen talouden suuria keskuksia. Niihin keskittyvät ennen kuulumattoman suuret rikkaudet ja niissä ne jaotellaan kautta koko valtavan maan, pankkeihin keskittyy koko kapitalistisen elämän hermosto. Ne ovat herkkiä ja monimutkaisia elimiä, ne ovat kehittyneet vuosisatojen aikana ja niihin Neuvostovalta suuntasi ensimmäiset iskunsa. Valtionpankki osoitti ensi alussa hurjaa vastarintaa Neuvostovallalle. Mutta tuo vastarinta ei keskeyttänyt Neuvostovallan työtä. Valtionpankkia järjestäessämme me onnistuimme perusasiassa, tämä perusasia on työläisten ja talonpoikain käsissä, ja näistä perustoimenpiteistä, joita on kehiteltävä vielä kauan

aikaa, olemme siirtyneet siihen, että voimme käydä käsiksi yksityispankkeihin.

Me menettelimme toisin kuin ehkä sovittelijat olisivat suositelleet: heidän mielestään olisi ensinnäkin ehkä pitänyt odotella Perustavaa kokousta, sitten laatia lakiehdotus ja esittää se Perustavalle kokoukselle ja saattaa siten herrojen porvariin tietoon aikomuksemme, jotta nämä olisivat voineet löytää takaportin päästökseen pälkäästä; ottaa nämä ehkä mukaan, se olisi ollut valtion lakien luomista,— se olisi „valtioteko”.

Tämä olisi sosialismin kumoamista. Me olemme menettelleet yksinkertaisesti: pelkäämättä sitä, että aiheutamme „sivistyneiden” ihmisten tai, oikeammin sanoen, sivistymättömien, tietojensa rippeitä kaupustelevien porvariston kannattajien moitteita, me olemme sanoneet: — meillä on aseistetut työläiset ja talonpojat. Heidän on tänä aamuna vallattava kaikki yksityispankit. (Suosionosoitus i a.) Ja sen jälkeen, kun he ovat sen tehneet, kun valta on jo meidän käsissämme, vasta sen jälkeen me käsittelemme, mihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Ja aamulla pankit oli vallattu, illalla Toimeenpaneva Keskuskomitea teki päätöksen: „pankit julistetaan kansan omaisuudeksi”,— tapahtui pankkitoimen valtiollistaminen, yhteiskunnallistaminen, sen siirtäminen Neuvostovallan käsiin.

Keskuudessamme ei ollut ainoatakaan ihmistä, joka olisi voinut kuvitella, että niin taidokas ja herkkä pankkialan aparaatti, joka on kehittynyt vuosisatojen mittaan kapitalistisesta talousjärjestelmästä, voidaan murtaa tai uudistaa muutamassa päivässä. Sitä me emme ole milloinkaan väittäneet. Mutta kun oppineet tai muka oppineet ihmiset nyökyttelivät päätään ja ennustelivat, niin me sanoimme: te voitte ennustella mitä haluatte. Me tiedämme vain yhden proletaarisen vallankumouksen tien: on vallattava vihollisen asemat — opittava hallitsemaan kokemuksen perusteella, omien virheiden perusteella. Me emme lainkaan aliarvioi edessämme olevia vaikeuksia, perustehtävän olemme kuitenkin jo suorittaneet. Rikkauksien jakautumiseen nähden kapitalististen rikkauksien lähde on tyrehtymässä. Valtionlainojen annulointi, finanssisorron hävittäminen oli tämän jälkeen varsin helppo suorittaa. Tehtaiden konfiskointiin siirtyminen työväenvalvonnan järjestämisen jälkeen oli myös aivan helppoa. Kun meitä syytettiin siitä,

että saattaessamme voimaan työväenvalvonnan me hajoitamme tuotannon erinäisiksi ammattikunniksi, niin me torjuimme tuon tyhmän väitteen. Saattaessamme voimaan työväenvalvonnan me tiesimme, että kuluu paljon aikaa kunnes se tulee käytäntöön koko Venäjällä, mutta me tahdoimme osoittaa, että tunnustamme vain yhden tien, nimittäin uudistamisen alhaalta käsin, että työläiset itse kehittelisivät alhaalta käsin taloudellisten ehtojen uudet perusteet. Tuo kehittäminen vaatii paljon aikaa.

Työväenvalvonnasta me siirryimme Korkeimman kansantalousneuvoston luomiseen. Vain tämä toimenpide yhdessä pankkien ja rautateiden kansallistamisen kanssa, mikä tullaan suorittamaan lähipäivinä, antaa meille mahdollisuuden ryhtyä rakentamaan uutta sosialistista taloutta. Me käsitämme vallan hyvin tehtävämme vaikeuden, mutta me vakuutamme, että todellinen sosialisti on vain se, joka ryhtyy täyttämään tuota tehtävää luottaen työtätekevien joukkojen kokemukseen ja vaistoon. Ne tekevät paljon virheitä, mutta pääasia on tehty. Ne tietävät, että kääntyessään Neuvostovallan puoleen ne saavat osakseen kannatusta riistäjiä vastaan. Ei ole ainoatakaan niiden työtä helpottavaa toimenpidettä, jota Neuvostovalta ei kannattaisi täydellisesti. Neuvostovalta ei tiedä kaikkea eikä voi ehtiä joka paikkaan aikanaan, ja tuon tuostakin sen ratkaistavaksi nousee vaikeita tehtäviä. Hyvin usein hallituksen luo lähetetään työläisten ja talonpoikain valtuuskuntia, jotka kysyvät, miten niiden on meneteltävä esimerkiksi määrätyn maaomaisuuden suhteen. Minä itsekin olen joutunut usein vaikeaan tilanteeseen huomattessani, ettei niiden katsantokanta ole aivan selvä. Ja minä sanoin niille: te olette valta, tehkää kaikki mitä haluatte, ottakaa kaikki mitä tarvitsette, me tuemme teitä, mutta huolehtikaa tuotannosta, huolehtikaa siitä, että tuotanto olisi hyödyllistä. Siirtykää tekemään hyödyllistä työtä, te tulette tekemään virheitä, mutta te opitte. Ja työläiset ovat jo alkaneet oppia, he ovat jo alkaneet taistelun sabotoijia vastaan. Ihmiset ovat tehneet sivistyksestä esteen, joka on haittana työläisten eteenpäinmenolle; tämä este tulee pyyhkäistyksi pois.

Epäilemättä ihmiset turmeltuvat sodan aikana sekä selustassa että rintamalla, sodan hyväksi työskenteleville maksetaan yli kaikkien normien, mikä vetää puoleensa

kaikkia sotaa pakoilevia, täys- ja puoli-irtolaisaineksia, joiden ainoana toivomuksena on „kahmaista” ja livittää tiehensä. Mutta nuo ainekset ovat kaikkein pahinta, mitä vanha kapitalistinen järjestelmä on jälkeensä jättänyt, ne tuovat mukanaan tämän järjestelmän kaikki vanhat paheet, nuo ainekset meidän on heitettävä pois, karkotettava, on saatava tehtaisiin ja tuotantolaitoksiin kaikki parhaimmat proletaariset ainekset ja luotava niistä tulevan sosialistisen Venäjän soluja. Tätä toimenpidettä ei ole helppo suorittaa, siitä aiheutuu monia selkkauksia, hankauksia ja ristiriitoja. Sekä me, Kansankomissaarien Neuvosto, että minä henkilökohtaisesti olemme joutuneet tekemisiin noiden aineiden valitusten ja uhkausten kanssa, mutta me suhtaudumme niihin rauhallisesti tietäen, että meillä on nyt tuomari, jonka puoleen me käännyimme. Tänä tuomarina ovat työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot. (Suosionosoituksia.) Tämän tuomarin sana on jääväämätön, siihen me aina luotamme.

Kapitalismi jaottaa tahallaan työläiset eri kerroksiksi yhdistääkseen porvaristoon mitättömän pienen ryhmän työväenluokan huippukerroksia — selkkaukset niiden kanssa ovat kiertämättömiä. Ilman taistelua me emme pääse sosialismiin. Ja me olemme valmiit taisteluun, me olemme sen alkaneet ja viemme sen päätökseen koneiston avulla, jota nimitetään Neuvostoiksi. Jos me annamme syntyvät selkkaukset työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston käsiteltäväksi, niin kaikki kysymykset tulevat helposti ratkaistua. Sillä olkoon etuoikeutettujen työläisten ryhmä kuinka voimakas tahansa, kuitenkin kun heidät pannaan kaikkien työläisten edustajiston eteen, niin sellainen ratkaisu, toistan, on heille jääväämätön. Tällainen säännösteleminen on vasta alussa. Työläiset ja talonpojat eivät vielä luota riittävästi voimiinsa, he ovat vuosisataisen perimätavan mukaan tottuneet liiaksi odottamaan määrystä ylhäältä. He eivät ole vielä omaksuneet täydellisesti ajatusta, että proletariaatti on vallassaoleva luokka, heidän keskuudessaan on vielä aineksia, joita on peloteltu, painostettu ja jotka kuvittelevat, että heidän on käytävä läpi porvariston inhottava koulu. Tämä inhottava porvarillinen ennakkoluulo on säilynyt kauimmin, mutta se katoaa, katoaa lopullisesti. Ja me olemme varmoja siitä, että aina sitä mukaa kun Neuvostovalta ottaa askeleen eteenpäin.

erottuu yhä enemmän sellaisia ihmisiä, jotka ovat vapautuneet lopullisesti siitä vanhasta porvarillisesta ennakkoluulosta, ettei muka valtiota kykene hallitsemaan tavallinen työläinen ja talonpoika. Kykenee ja oppii, jos ottaa hallitakseen! (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Organisaatiotehtävänä tulee olemaan johtajien ja organisaattorien esille tuominen kansanjoukkojen keskuudesta. Tämä tavattoman, valtavan suuri työ on nyt päiväjärjestyksessä. Tämän tehtävän täyttämistä ei olisi voitu kuvitellakaan ellei olisi Neuvostovaltaa, seulovaa koneistoa, joka voi tuoda esiin ihmisiä.

Meillä ei ole ainoastaan valtionlakia valvonnasta, meillä on vielä jotain arvokkaampakin, nimittäin proletariaatin yritykset tehdä sopimuksia tehtailijain liittojen kanssa tarkoituksella turvata työläisille kokonaisten teollisuusalojen johtaminen. Nahkurit ovat jo alkaneet valmistella tällaista sopimusta ja melkeinpä solmineet sen nahkatehtailijain yleisvenäläisen yhdistyksen kanssa, ja minä annan näille sopimuksille erikoisen suuren merkityksen¹⁰⁵. Ne osoittavat, että työläiset alkavat tulla yhä tietoisemmiksi voimaansa.

Toverit, en kosketellut selostuksessani erikoisen kipeitä ja pulmallisia kysymyksiä — kysymystä rauhasta ja elintarvikekysymystä, koska nämä kysymykset ovat erikoisina kohtina päiväjärjestyksessä ja ne käsitellään erikseen.

Tarkoituksenani oli tässä lyhyessä selostuksessa esittää, miltä minusta sekä Kansankomissaarien Neuvostosta kokonaisuudessaan näyttää se, mitä kahden ja puolen kuukauden aikana olemme saaneet kokea, miten ovat muodostuneet luokkien väliset voimasuhteet tässä Venäjän vallankumouksen uudessa vaiheessa, miten on muodostunut uusi valtiovalta, mitä erityisiä tehtäviä sen on ratkaistava.

Venäjä on astunut oikealle tielle toteuttaakseen sosialismin — pankkien kansallistamisen, kaiken maan täydellisesti työtätekevien joukkojen haltuun luovuttamisen tielle. Me tiedämme varsin hyvin voitettavanamme olevat vaikeudet, mutta vallankumouksemme vertaileminen aikaisempiin vallankumouksiin antaa meille varmuutta, että saavutamme valtavaa edistystä ja että olemme sillä tiellä, mikä turvaa täydellisen voiton.

Rinnan kanssamme tulevat kulkemaan edistyneimpien maiden kansanjoukot, mitkä ryöstösota on eristänyt toisis-

taan ja missä työläiset ovat käyneet läpi demokratisoinnin pitkäaikaisemman koulun. Kun meille kuvaillaan tehtävämme vaikeutta, kun meille sanotaan, että sosialismin voitto on mahdollista vain maailman mitassa, niin siinä me näemme vain porvariston ja porvaristoa tahtoen tai tahtomattaan kannattavien varsin toivottoman yrityksen väärentää mitä eittämättömin totuus. Sosialismin lopullinen voitto yhdessä maassa ei tietenkään ole mahdollista. Työläisistä ja talonpojista muodostunut osastomme, joka kannattaa Neuvostovaltaa, on maailmansodan nykyään pirstoman yleismaailmallisen armeijan eräs osasto, mutta tämä armeija pyrkii yhdistymään, ja jokaisen tiedotuksen, jokaisen kohdan vallankumoustamme koskevasta selostuksesta, jokaisen nimen proletariaatti ottaa vastaan myötämielisin suosionosoitusmyrskyin, sillä he tietävät, että Venäjällä toteutetaan heidän yhteistä asiaansa — proletariaatin kapinan, kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen asiaa. Enemmän kuin mitkään julisteet ja konferenssit vaikuttaa elävä esimerkki, asiaan tarttuminen jossakin yhdessä maassa, se syyttää kaikkien maiden työtätekeviä joukkoja.

Kun vuoden 1905 lokakuun lakko,— nämä voittoisan vallankumouksen ensimmäiset askeleet,— levisi heti Länsi-Eurooppaan ja sai silloin, vuonna 1905, Itävallassa aikaan työläisten liikehtimisiä, kun me jo silloin näimme käytännössä mitä merkitsee vallankumouksen esimerkki, työläisten esiintyminen yhdessä maassa,— niin nyt me näemme, että sosialistinen vallankumous kypsyy maailman kaikissa maissa, ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta.

Kun teemme virheitä ja erehdyksiä, kun kohtaamme tielämme vastustusta, niin se ei ole heille tärkeää, heille on tärkeää meidän esimerkkimme, se yhdistää heitä; he sanovat: me lähdemme yhdessä ja voitamme kaikesta huolimatta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Seurattuaan vuosikymmenien ajan työväenliikkeen kehitystä ja sosialistisen maailmanvallankumouksen kasvua sosialismin suuret perustanlaskijat Marx ja Engels näkivät selvästi, että kapitalismista sosialismiin siirtyminen vaatii pitkäaikaisia synnytystuskia, proletariaatin diktaatturin pitkää kautta, kaiken vanhan murskaamista, kapitalismin kaikkien muotojen armoitonta hävittämistä, kaikkien maiden työläisten yhteistoimintaa, heidän on liitettävä

yhteen kaikki ponnistuksensa turvatakseen täydellisen voiton saavuttamisen. Ja he sanoivat, että XIX vuosisadan lopulla käy niin, että „ranskalainen alkaa, mutta saksalainen vie päätökseen”¹⁰⁶,—ranskalainen alkaa siksi, että vallankumouksen vuosikymmenien aikana se on kehitelty itsessään vallankumouksellisessa toiminnassa sitä rajatonta aloitteellisuutta, joka on tehnyt siitä sosialistisen vallankumouksen etujoukon.

Nyt me näemme kansainvälisen sosialismin voimien toisenlaisen yhdistelmän. Me sanomme, että liike alkaa helpommin niissä maissa, jotka eivät kuulu riistävien maiden joukkoon ja joilla on mahdollisuus helpommin ryöstää, jotka voivat lahjoa työläistensä huippukerrokseen. Nämä Länsi-Euroopan muka sosialistiset, melkein kaikki ministerikelpoiset, tshernovilais-tsereteliläiset puolueet eivät toteuta mitään eikä niillä ole lujia perustoja. Me olemme nähneet Italian esimerkin, olemme seuranneet näinä päivinä Itävallan työläisten sankarillista taistelua imperiaalistirosvoja vastaan¹⁰⁷. Vaikka ryövärit onnistuisivatkin keskeyttämään joksikin ajaksi liikehtimisen, kuitenkin ei sitä voida lopettaa kokonaan,— se on voittamaton.

Neuvostotasavalta tulee olemaan heille esimerkkinä kauan aikaa. Sosialistinen neuvostotasavaltamme on oleva luotettavana kansainvälisen sosialismin soihtuna, esimerkkinä kaikille työtätekeville joukoille. Siellä on kaha-koita, sotaa, verenvuodatusta, miljoonia ihmisuhreja, pääoman harjoittamaa riistoa, täällä on todellinen rauhanpolitiikka ja sosialistinen Neuvostotasavalta.

Asiat ovat kehittyneet toisin kuin mitä Marx ja Engels olettivat, he antoivat meille, Venäjän työtätekeville ja riistetyille luokille, kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen etujoukon kunniakkaan osan, ja nyt me näemme selvästi, miten vallankumous on kehittyvä pitemmälle; venäläinen alkoi — saksalainen, ranskalainen, englantilainen vie sen päätökseen, ja sosialismi voittaa. (Suosio n o s o i t u k s i a.)

2

LOPPULAUSUNTO KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON
SELOSTUKSEN JOHDOSTA
TAMMIKUUN 12 (25) pnä

Kun kuuntelin tänään puhujia oikealta, jotka esittivät vastaväitteitä selostukseni johdosta, niin ihmettelin, kuinka he tähän mennessä eivät ole mitään oppineet ja ovat unoh-
taneet kaiken sen, mitä he turhaan nimittävät „marxilai-
suudeksi”. Eräs minua vastaan väittäneistä puhujista
sanoi, että me olemme olleet demokraattisen diktatuurin
kannalla, että me olemme tunnustaneet demokratian vallan.
Tämä lausunto on niin tolkuton, niin mahdoton ja vailla
mitään järkeä, että se muodostaa pelkän sanakokoelman.
Se on samaa kuin jos sanottaisiin — rautainen lumi, tai
jotain sen tapaista. (N a u r u a.) Porvarillisen valtion
eräänä muotona on demokratia, jota kannattavat kaikki
todellisen sosialismin petturit, jotka nykyisin ovat viral-
lisen sosialismin johdossa ja vakuuttavat, että demo-
kratia on ristiriidassa proletariaatin diktatuurin kanssa.
Niin kauan kuin vallankumous ei ulottunut porvarillisen
järjestelmän puitteita kauemmaksi,— me olimme demokra-
tian kannalla, mutta heti kun me huomasimme sosialismin
ensimmäisiä välähdyksiä vallankumouksen koko kulussa,—
me asetuimme horjumatta ja päättäväisesti proletariaatin
diktatuurin puolustamisen kannalle.

Ja kummallista on, että henkilöt, jotka eivät voi tai eivät
halua käsittää tätä yksinkertaista totuutta, „demokratia” ja
„proletariaatin diktatuuri” sanojen sisällön määrittelyä,
rohkenevat esittää näin monilukuisessa kokouksessa noita
entisiä, mihinkään kelpaamattomia tyhmyyksiä, joita on
aivan vilisemällä herrojen vastustajien puheissa. Demo-
kratia on muodollista parlamentarismia, mutta todellisuus-
dessa se on porvariston harjoittamaa lakkaamatonta työ-
tätekevän kansan julmaa häpäisemistä, sen sydämetöntä,

sietämätöntä sortamista. Ja tätä vastaan voivat väittää vain ne, jotka eivät ole työväenluokan todellisia edustajia, vaan raukkamaisia koteloihmisiä, jotka koko ajan ovat olleet kaukana syrjässä elämästä ja nukkuessaankin pitäneet vaalien tyynynsä alla vanhaa, kulunutta, aivan tarpeetonta kirjasta, mikä on heidän tienviittanaan ja oppaanaan virallisen sosialismin juurruttamisessa. Mutta kymmenien miljoonien kekseliäisyys luo jotain paljon ylevämpää kuin mikään kaikkein suurin ja nerokkain ennakkonäkemyks. Todellisen, vallankumouksellisen sosialismin kahtiajakautumista ei ole tapahtunut ainoastaan tänään, vaan sitä on ollut sodan alusta lähtien. Ei ole ainoatakaan maata, ei ainoatakaan valtiota, missä ei olisi tapahtunut tätä merkilepantavaa jakautumista, tätä rakoilua sosialismin opissa. Ja on mainiota, että tämä kahtiajakautuminen on tapahtunut!

Vastaukseksi syytteeseen, että me taistelemme „socialisteja” vastaan, voimme sanoa vain sen, että parlamentarismin kaudella näillä viimeksi mainitun kannattajilla ei ole enää mitään yhteistä sosialismin kanssa, vaan he ovat turmeltuneet, raihaantuneet, jääneet ajastaan jälkeen ja siirtyneet loppujen lopuksi porvariston puolelle. „Socialistit”, jotka kansainvälisten ryöstäjien imperialististen vaikuttimien aiheuttaman sodan aikana huusivat „isänmaan puolustamisesta” — he eivät ole socialisteja, vaan porvariston hännystelijöitä ja sen edessä liehakoitsijoita.

Ne, jotka puhuvat niin paljon demokraattisesta diktatuurista, — ne syytävät suustaan vain tolkuttomia, typeriä fraaseja, joista puuttuu sekä talouden tuntemus että politiikan ymmärtäminen.

Eräs vastustajista sanoi täällä, että Pariisin Kommuuni voi olla ylpeä siitä, että Pariisin työläisten kapinan aikana heidän keskuudessaan ei ollut väkivaltaisuutta eikä mielihalua, — kuitenkin epäilemätöntä on, että Kommuuni kukistui ainoastaan sen takia, kun se ei käyttänyt riittävästi asevoimia tarvittavalla hetkellä, vaikka se jäikin historiaan ainiaaksi, sillä se toteutti ensimmäisenä käytännössä proletariaatin diktatuurin aatteen.

Kosketellessaan lyhyesti porvaristoa, tilanherroja ja kapitalisteja vastaan käytävää taistelua puhuja suosiosoitusten raikuessa lausuu varmasti ja päättäväisesti: — Puhuttakoon mitä tahansa, loppujen lopuksi val-

lankumouksellisen kansan tahto pakottaa porvariston kuitenkin joko antautumaan tai tuhoutumaan.

Vertaillessaan toisiinsa anarkismia ja bolshevikkien katsomuksia Lenin sanoo, että nyt, porvarillisen järjestelmän perinpohjaisen mullistuksen kaudella anarkismi-käsite saa viimeinkin elämänpirteitä. Kuitenkin ennen kuin porvarillisen järjestelmän ies kukistetaan, tarvitaan työtätekevien luokkien voimakasta vallankumouksellista valtaa — vallankumouksellisen valtion valtaa. Siinä on kommunismin olemus. Nyt, kun joukot itse ottavat käsiinsä aseensa ja alkavat armottoman taistelun riistäjiä vastaan, kun sovelletaan uutta kansanvaltaa, jolla ei ole mitään yhteistä parlamentaarisen vallan kanssa, — edessämme ei tänä aikana ole enää vanha, perinteidensä ja muotonsa puolesta jo aikansa elänyt valtio, vaan jokin uusi, kansanjoukkojen luovaan voimaan perustuva valtio. Ja samaan aikaan kun toiset anarkistit puhuvat pelolla Neuvostoista ollen vieläkin vanhentuneiden katsomusten vaikutuksen alaisina, anarkismin uusi, nuori virtaus on selvästi Neuvostojen puolella, nähden niissä elinvoimaisuuden ja kyvyn herättää joukoissa myötätuntoa ja luovaa voimaa.

Teidän syntinne ja sokeutenne on siinä, — lausuu puhuja kääntyen „vastustajien” puoleen, — että te ette ole osanneet ottaa oppia vallankumouksesta. Jo huhtikuun neljäntenä päivänä minä tässä salissa vakuutin, että Neuvostot ovat demokratian korkein muoto*. Joko Neuvostot tuhoutuvat — silloin vallankumous tuhoutuu lopullisesti, — tai Neuvostot jäävät eloon — ja silloin on naurettavaa puhuakaan jostain porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta samaan aikaan kun on kypsymässä sosialistisen järjestelmän täydellinen kukoistus ja kapitalismin vararikko. Bolshevikit puhuivat porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta vuonna 1905, mutta nyt, kun valtaan ovat tulleet Neuvostot, kun työläiset, sotilaat ja talonpojat ovat sodan ennen kuulumattomissa kieltämyksissä ja kauhuissa, rappiotilan ilmapiirissä, nälkäkuoleman aaveen uhatessa sanoneet — me otamme koko vallan ja ryhdymme itse rakentamaan uutta elämää, —

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 3—8. *Toim.*

tänä aikana ei voi olla puhettakaan porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta. Ja tästä bolshevikit ovat sanooneet edustajakokouksissa ja muissa kokouksissa, konferensseissa, päätöksissä ja päätöslauselmissa jo viime vuoden huhtikuussa.

Ja niille, jotka sanovat, että me emme ole tehneet mitään, että olemme olleet koko ajan toimettona, että Neuvostovallan herruus ei ole antanut minkäänlaisia hedelmiä, niille voimme vain sanoa tähän vastaukseksi: luokaa silmäys työtätekevän kansan syviin riveihin, sankkoihin väkijoukkoihin, siellä on käynnissä kiihkeä organisatorinen ja luova työ, siellä pulppuaa uudistuva, vallankumouksen pyhittävä elämä. Maaseudulla talonpojat ottavat maan, työläiset valtaavat haltuunsa tehtaat ja tuotantolaitokset, kaikkialla syntyy erilaisia järjestöjä.

Neuvostovallan pyrkimyksenä on sodan lopettaminen, ja me olemme varmoja, että Neuvostovalta onnistuu saavuttamaan sen aikaisemmin kuin mitä Kerenskin hallituksen edustajat ovat luvanneet sen tehdä. Sodan lopettamiseen näet vaikuttaa vallankumouksellinen tekijä, mikä on purkanut sopimukset ja mitätöinyt lainat. Kansainvälinen vallankumouksellinen liike tekee lopun sodasta.

Lopuksi puhuja mainitsi muutamalla sanalla vastavallankumouksellisista sabotoijista: ne ovat joukkoja, joita porvaristo lahjoo antamalla runsaasti almuja sabotoiville virkamiehille, jotka ovat julistaneet sodan Neuvostovalle taantumuksen voiton nimessä. Se ilmiö, että kansa iskee olan takaa talonpojan ja työläisen kirveellä porvaristoa, tämä ilmiö tuntuu heistä todelliselta maailmanlopulta ja kaiken lopulliselta perikadolta. Jos me olemme syyllistyneet johonkin, niin se on sitä, että olemme olleet liian humaania, liian hyväsydämissä porvarillis-imperialistisen järjestelmän edustajiin nähden, jotka ovat vallan kauheita kavaluudessaan.

Luonani kävi äskettäin kirjailijoita „Novaja Zhiznistä” ilmoittaen, että he olivat tulleet niiden pankkitoimitsijain nimissä, jotka haluavat ryhtyä työhön ja sabotointipolitiikan lopetettuaan alistua täydellisesti Neuvostovalle. Vastasin heille: olisi pitänyt tehdä niin jo aikoja sitten*. Kuitenkin näin meidän kesken sanoen, jos he olet-

* Ks. tätä osaa, ss. 484—485. *Toim.*

tavat, että me, ryhdyttyämme näihin neuvotteluihin, peräännymme vaikkapa vähänkin vallankumouksellisista asemistamme, niin he pahasti erehtyvät.

Maailma ei ole nähnyt mitään sellaista, mitä tapahtuu nykyään meillä Venäjällä, tässä äärettömän suuressa maassa, joka on jaettu useampiin eri valtioihin ja jossa on äärettömän paljon eri kansallisuuksia ja kansoja: kaikissa ujesteissa ja kaikilla alueilla on käynnissä valtava organisatorinen työ, kansanjoukkojen järjestäminen, joukkojen välitön työ, luova rakennustyö, joka kohtaa vastuksia imperialismin mitä erilaisimpien porvarillisten edustajien taholta. He, nämä työläiset ja talonpojat, ovat alkaneet tehtävien suuruuden puolesta ennen kuulumattoman valtavan työn ja yhdessä Neuvostojen kanssa murtavat lopullisesti kapitalismin harjoittaman riiston, ja loppujen lopuksi porvariston harjoittama sorto tulee kerta kaikkiaan hävitettyä.

3

PAATTAJAISPUHE EDUSTAJAKOKOUKSESSA
TAMMIKUUN 18 (31) pnä

Toverit, ennen Neuvostojen kolmannen edustajakokouksen sulkemista on määriteltävä aivan puolueettomasti se historiallinen osuus, mikä tällä edustajakokouksella on ollut kansainvälisen vallankumouksen historiassa, ihmiskunnan historiassa. Täysin perustellusti voidaan sanoa, että Neuvostojen kolmas edustajakokous avasi yleismaailmallisen historian uuden kauden, ja nykyään, maailmanvallankumouksen oloissa aletaan käsittää yhä enemmän mikä merkitys tällä edustajakokouksella on. Tämä edustajakokous, joka varmensi Lokakuun vallankumouksen luoman uuden valtiovallan järjestämisen, määritteli suuntaviivat tulevalle koko maailman sosialistiselle rakennustyölle, kaikkien maiden työtätekeville.

Meillä Venäjällä sisäpolitiikan alalla on nyt tunnustettu lopullisesti sosialistisen Neuvostotasavallan uusi valtiorakenne, Venäjää asuttavien eri kansakuntien vapaiden tasavaltojen valtioliitto. Olen vakuuttunut, että nyt kaikki, jopa vihollisemmekin näkevät, että uusi järjestelmä, Neuvostojen valta, ei ole keksittyä, ei puoluetaktikointia, vaan itse elämän kehityksen tulos, valtoimesti kehittyvän maailmanvallankumouksen tulos. Palauttakaa mieleenne, että kaikki suuret vallankumoukset ovat aina pyrkinet hävittämään perustuksiaan myöten vanhan kapitalistisen järjestelmän, ne eivät pyrkinet ainoastaan valtaamaan poliittiset oikeudet, vaan myös tempaamaan itse valtion hallinnankin hallitsevien luokkien käsistä, kaikenlaisten työtätekeviä riistävien ja sortavien käsistä tehdäkseen kerta kaikkiaan lopun kaikenlaisesta riistosta ja sorrosta. Suuret vallankumoukset juuri ovatkin pyrkinet hävittämään tuon vanhan riistoa harjoittavan valtiokoneiston, mutta tähän asti sitä ei ole onnistuttu viemään päätökseen.

Ja nyt Venäjä on taloudellisen ja poliittisen asemansa erikoisuuksien vuoksi saavuttanut ensimmäisenä sen, että valtion hallinta on siirtynyt itsensä työtätekevien käsiin. Ja nyt, raivattuamme tiemme vapaaksi historiallisesta ryönästä, me rakennamme mahtavan, valoisan sosialistisen yhteiskuntarakennuksen. Nyt luodaan uudentyyppinen, historiassa ennen näkemätön valtiovalta, jonka kutsumuksena vallankumouksen tahdosta on kaikkinaisen riiston, väkivallan ja orjuutuksen lopettaminen maailmasta.

Tarkistellaamme nyt, mitä valtion hallinnan uusi sosialistinen periaate on saanut aikaan sisäpolitiikkamme alalla. Toverit, te muistatte, kuinka vielä hiljattain porvarillinen lehdistö huusi herkeämättä, että me hävitämme Venäjän valtion, että me emme osaa hallita ja että juuri sen vuoksi meistä eroavat kaikki kansakunnat — Suomi, Ukraina j.n.e. Porvarillinen lehdistö tiedotti vahingonilosta tukehtumisillaan melkein joka päivä tällaisista „eroamisista”. Toverit, me käsitimme paremmin kuin he tämän ilmiön aiheuttaneet perussyyt, jotka pohjautuvat siihen, että työtätekevät joukot suhtautuvat epäluottamuksella herrojen Kerenskien ja kumpp. sopuilun kannalla olevaan imperialistiseen hallitukseen. Me olimme vaiti uskoen varmasti siihen, että oikeat periaatteemme, oma hallintotoimintamme osoittavat paremmin kuin mitkään sanat kaikille työtätekeville meidän todelliset päämäärämme ja pyrkimyksemme.

Ja me olimme oikeassa. Me näemme nyt, että meidän aatteemme ovat voittaneet Suomessa, Ukrainassa ja voittavat Donilla, herättävät työtätekevien luokkatietoisuutta ja järjestävät heidät lujaan liittoon. Me olemme toimineet ilman diplomaatteja, ilman imperialistien käyttämiä entisiä menetelmiä, mutta kuitenkin lopputulos on suurenmoinen — vallankumouksen voitto ja voittajien yhtyminen kanssamme yhdeksi mahtavaksi vallankumoukselliseksi liittoutumaksi. Me hallitsemme, mutta emme hajota, niinkuin vanhan Rooman ankara laki kuuluu, yhdistämme kaikki työtätekevät elintärkeiden etujen, luokkatietoisuuden katkeamattomalla ketjulla. Ja meidän liittomme, meidän uusi valtiomme on lujempi sitä pakkovaltaa, joka vilpin ja väkivallan turvin on yhdistämässä keinotekoisia, imperialistien tarvitsemia valtiomuodostelmia. Esimerkiksi Suomen työläiset ja talonpojat olivat tuskin ehtineet ottaa

vallan käsiinsä, kun he kääntyivät meidän puoleemme ilmaisten uskollisuuden tunteensa proletaarista maailmanvallankumousta kohtaan, tervehdyssanoin, joista näkyy heidän horjumaton päättäväisyytensä kulkea yhdessä meidän kanssamme Internationalen tietä. Se on valtioliittomme perusta, ja olen varmasti vakuuttunut, että vallankumouksellisen Venäjän ympärille alkaa yhä enemmän ryhmittyä erillisiä vapaiden kansakuntien erilaisia valtioliittoja. Tämä valtioliitto on kasvava aivan vapaaehtoisesti, ilman vilppiä ja väkivaltaa, ja se on oleva voittamaton. Parhaimpana takeena valtioliiton voittamattomuudesta ovat ne lait, se valtiorakenne, jotka me omassa maassamme luomme. Te saitte juuri kuulla lain maan yhteiskunnallistamisesta. Eikö tämä laki ole takeena siitä, että työläisten ja talonpoikain yhtenäisyys on nykyään murtumaton, että tällaisen yhtenäisyyden vallitessa kykenemme voittamaan kaikki sosialismiin johtavalla tiellä olevat vastukset?

Nuo vastukset, en salaa sitä, ovat äärettömän suuria. Porvaristo on turvautuva kaikkiin keinoihin, panee peliin kaikkensa murtaakseen yhtenäisyytemme. Löytyy valehtelijoita, provokaattoreita, pettureita, ehkä löytyy kehittymättömiä ihmisiä, mutta tästä lähtiet meitä ei mikään pelota, sillä me olemme luoneet itsellemme uuden valtiovallan, sillä hallussamme on valtion itsehallinta. Me torjumme koko voimalla jokaisen vastavallankumouksellisen hankkeen. Mutta uuden järjestelmän kestävyys tärkeimpänä perustana ovat ne järjestelytoimenpiteet, joita ryhdymme toteuttamaan sosialismin nimessä. Tässä suhteessa meidän on suoritettava valtavan suuri työ. Muistakaa, toverit, että maailman imperialistirosvot, jotka syöksivät kansakunnat sotaan, ovat saattaneet perinpohjaiseen rappiotilaan koko maailman talouselämän. Meille he jättivät raskaan perinnön — meidän on jälleenrakennettava se, minkä he ovat tuhonneet.

Työtätekevillä ei tietenkään ollut hallintakokemusta, mutta se ei meitä pelota. Voittanut proletariaatti on saanut maan, mikä nykyään on koko kansan omaisuutta, ja proletariaatti kykenee järjestämään uuden tuotannon ja kulutuksen sosialististen periaatteiden mukaan. Ennen ihmisen koko äly, koko hänen neronsa loi vain sitä varten, että voisi antaa toisille tekniikan ja kulttuurin kaikki hyödykkeet,

mutta riistää toisilta kaikkein välttämättömimmän — valistuksen ja edistyksen. Nyt taas tekniikan kaikki ihmeet, kaikki kulttuurin saavutukset ovat koko kansan omaisuutta, tästä lähtien ei ihmisen älyä eikä neroa voida enää koskaan käyttää väkivallan välineenä, riiston välineenä. Me tiedämme sen, ja eikö sitten tämän mitä suurimman historiallisen tehtävän nimissä kannata työskennellä ja antaa kaikkia voimiaan? Ja työtätekevät suorittavat tämän jättimäisen historiallisen työn, sillä heissä piilevät vallankumouksen luovat ja uudistavat, uinuvat suuret voimat.

Me emme ole enää yksin. Viime päivinä ei merkittäviä tapahtumia ole ollut ainoastaan Ukrainassa ja Donilla, ei ainoastaan meidän Kaledinien ja Kerenskien valtakunnassa, vaan myös Länsi-Euroopassa. Te olette jo tutustuneet Saksan vallankumouksen tilaa koskeviin sähköisiin. Vallankumouksellisen luonnonvoimaisuuden tuliliekkit leimahtavat yhä voimakkaammin maailman mädänneen vanhan järjestelmän yllä. Se ei ollut elämästä erkaantunut teoriaa, ei kabineteissa istuvien ihmisten mielikuvitusta, että me, luotuamme Neuvostovallan, olemme saaneet aikaan samanlaisia yrityksiä muissakin maissa. Sillä, toistan, työtätekevillä ei ollut muuta ulospääsyä tästä verilöylystä. Nykyään nämä yritykset jo toteutuvat kansainvälisen vallankumouksen pysyvinä saavutuksina. Ja me suljemme historiallisen Neuvostojen edustajakokouksen yhä kasvavan maailmanvallankumouksen merkeissä, eikä ole kaukana aika, jolloin kaikkien maiden työtätekevät sulautuvat yhdeksi koko ihmiskunnan käsittäväksi valtioksi pystyttääkseen yhteisin ponnistuksin uuden sosialistisen rakennuksen. Tämä rakennustyö tulee tapahtumaan Neuvostojen avulla, jotka ovat alkavan yleismaailmallisen vallankumouksen eräs muoto.

Lausuessani teille tervehdysten kehotan teitä rakentamaan tätä uutta rakennusta. Te hajaannutte eri paikkakunnille ja panette kaikki voimanne meidän suuren voittomme järjestämiseen ja lujittamiseen. (Edustajat nousevat seisomaan ja tervehtivät myrskyisin suosionosoituksin toveri Leniniä.)

MÄÄRÄYS PUNAISEN KAARTIN ESIKUNNALLE ¹⁰⁸

Tammikuun 12 p:nä 1918.

Pietaria uhkaavan äärimmäisen nälänhädän vuoksi sekä Kansankomissaarien Neuvoston päätöstä vastaavasti, mikä koskee Pietarin ja lähiseudun rautateiden tarkistusta tarkoituksella saada selville, onko raiteilla viljavaunuja, Punaisen kaartin esikunnalle annetaan määräys auttaa tällaisen tarkistuksen suorituksessa sekä keinottelijain ja sabotoijien kiinni ottamisessa.

Tässä tarkoituksessa määrätään muodostamaan heti vastaava määrä osastoja ja lähettämään ne huomenna, 13. I., aamusta Rautatieasiain komissariaattiin тов. Nevs-kin tai hänen sijaisensa luo yhteisiin toimiin ryhtymistä varten:

(1) käymään asemilla ja ottamaan asemapäälliköiltä ja muilta hallintomiehiltä allekirjoitukset siitä, ettei ole ainoatakaan vilja- tai muuta ruokatavaravaunua (asemalla eikä raiteilla);

(2) tarkastamaan, eikö todellakaan ole vilja- ja muita vaunuja; tarkastus suoritettakoon yhdessä rautatieläisten kanssa;

(3) siinä tapauksessa, jos annetaan valheellisia lausuntoja tai vääriä tietoja, on hallintomiehet vangittava (sopien siitä rautatieläisten komiteain kanssa) ja heidät on annettava vallankumouksellisen oikeuden tuomittavaksi.

Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja
V. Uljanov (Lenin)

**RAUTATIELÄISTEN YLIMÄÄRÄINEN
YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS¹⁰⁹
TAMMIKUUN 13 (26) PÄIVÄN ISTUNTO 1918**

PIKAKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

1

KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON SELOSTUS

Toverit, valitettavasti minulla ei ole mahdollisuutta tehdä teille täydellistä selostusta ja luulen, että ne teistä, ketä asiaintila kiinnostaa yksityiskohtaisemmin, ovat osittain lehtitiedoista, osittain henkilökohtaisista vaikutelmistaan Neuvostojen edustajakokouksessa saaneet täydellisen ja oikean käsityksen Neuvostovallan nykytilanteesta, sen suhtautumisesta muihin laitoksiin ja sen ratkaistavana olevista tehtävistä. Sallikaa minun näin ollen rajoittua muutamiiin lyhyihin lisähuomautuksiin. Luonnehtiakseni Neuvostovallan tehtäviä ja tilannetta minun on kosketeltava sitä, miten Neuvostovalta suhtautuu rautatieläisproletariaatin, rautatietyöläisten järjestämiseen.

Toverit, te tiedätte, että Neuvostovalta on joutunut selkkaukseen Perustavan kokouksen kanssa ja että kaikki omistavat luokat: tilanherrat, porvaristo, kaledinilaiset ja heidän kannattajansa syytävät nyt meidän niskoillemme moitteita siitä, että Neuvostovalta on laskenut hajalle Perustavan kokouksen. Mutta mitä voimakkaampina muutamien porvarilehtien sivuilta nuo moitteet kantautuvat, sitä voimakkaammin kantautuu myös työläisten, sotilaiden, työtätekevien ja riistettyjen ääni. Talonpojat sanovat, etteivät he ole koskaan epäilleet sitä, etteikö Neuvostovalta olisi kaikkia muita valtoja parempi ja että työläiset, sotilaat ja talonpojat eivät luovuta milloinkaan kenellekään eivätkä millekään laitokselle omia Neuvostojaan, jotka ovat heidän itsensä valitsemia, heidän itsensä muodostamia ja joiden työtä he itse valvovat ja tarkastavat. Neuvostovalta on joutunut selkkaukseen Perustavan kokouksen kanssa ennen

kaikkea sen vuoksi, että Perustavaan kokoukseen, kuten te kaikki tiedätte, valittiin sellaisten ehdokaslistojen mukaan, jotka oli laadittu jo ennen Lokakuun vallankumousta. Perustava kokous valittiin yleisillä, välittömällä ja suhteellisilla vaaleilla, yhtäläisen äänioikeuden perusteella salaisella äänestyksellä. Tällainen vaalijärjestelmä on paras vaalijärjestelmä, mutta vain eräällä ehdolla se voi ilmaista oikein kansan tahdon, nimittäin jos ne puolueet, joilla tämän järjestelmän mukaisesti on yksistään vain oikeus ja mahdollisuus laatia ehdokaslistat, jos nuo puolueet todella ilmentävät omia ehdokkaitaan äänestävien väestöryhmien mielialaa, pyrkimyksiä, etuja ja tahtoa, sillä toisenlaisen vaalijärjestelmän vallitessa, jolloin erillinen äänestysalue valitsee oman erikoisen ehdokkaansa tai edustajansa, sellaisen vaalijärjestelmän vallitessa kansan on helppo korjata heti virheensä, kun se huomioi mielialansa tai tapahtuneet poliittiset muutokset. Mutta suhteellisen vaalijärjestelmän vallitessa on puolueen kokonaisuudessaan laadittava ehdokaslistansa jo kauan ennen vaalien suoritusta, ja siitä johtui, että puolueiden oli laadittava ehdokaslistat jo syyskuussa ja lokakuun alussa Perustavaa kokousta varten, jonka piti kokoontua marraskuun 12 päivänä. Kuten kaikki muistatte, lain mukaan oli säädetty tiukka määräaika. Tämän ajan sisällä piti kaikkien puolueiden esittää ehdokaslistansa, ja määräajan umpeenkuluttua ei ehdokaslistoihin saanut tehdä muutoksia. Siitä johtui, että Venäjän suurimman puolueen — sen, joka silloin kesällä ja syksyllä oli epäilemättä suurin puolue, eserräpuolue, sen piti vuoden 1917 lokakuun alkuun mennessä esittää ehdokaslistansa koko eserräpuolueen nimessä; ja niin tapahtuikin. Ehdokaslistat esitettiin lokakuun alussa ja niihin oli merkitty eserräpuolueen ehdokkaat; tavallaan sellainen puolue yhtenä kokonaisuutena oli olemassa. Sen jälkeen kun ehdokaslistat oli laadittu ja kun Venäjän työläiset ja talonpojat olivat vallankumouksen alusta lähtien, muodostettuaan omat Neuvostonsa, käyneet läpi pitkän, vaikean ja rasittavan taipaleen, sen jälkeen osoittautuikin, että sovittelusta Kerenskin kanssa oli tullut loppu. Kuitenkin tätä viimeksi mainittua pidettiin myös eserränä — ja muka sosialistina ja vallankumousmiehenä, vaikka itse asiassa hän oli imperialisti, joka piilotti salaiset sopimukset taskuunsa, Ranskan ja Englannin imperialistien kanssa solmitut sopi-

mukset, ne samat sopimukset, jotka helmikuussa kukistettu tsaari oli solminut,— ne samat, jotka tuomitsivat Venäjän kansan verilöylyyn sen takia, että ehkäpä Venäjän kapitalistien onnistuu valloittaa Konstantinopoli, Dardanellit, Armenia tai palanen Galitsiaa, ja ne niistä, jotka olivat erittäin innostuneita, sellaiset kuin kuulu Miljukov, ne laativat jo etukäteen karttoja, joidenka mukaan piti lohkaistaman myös palanen Itä-Preussia ja annettaman se Venäjän kansalle palkaksi miljoonien työläisten ja sotilaiden veren vuodattamisesta. Sellainen oli todellisuudessa Venäjällä vallitseva porvarillis-imperialistinen Kerenskin tasavalta, Kerenskin, jota pidettiin edelleenkin eserräpuolueen varsinaisena jäsenenä niin kuin hän olikin.

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous kokoontui lokakuun lopulla, jolloin kansa oli jo väsynyt tuohon sopuiluun imperialistien kanssa, jolloin kesäkuussa tapahtunut hyökkäys oli tullut maksamaan meille satoja tuhansia ihmisuhreja ja osoittanut selvästi, minkä takia sota pitkistyy, kuinka nuo salaiset sopimukset tuomitsevat sotilaita lahdattavaksi ja kuinka „sanat” rauhasta ovat jääneet pelkiksi sanoiksi. Sen vuoksi Neuvostojen toinen yleisvenäläinen edustajakokous kukisti tuon porvarillis-imperialistisen hallituksen vallan ja pysytti Neuvostovallan. Perustavan kokouksen vaalit suoritettiin marraskuun 12 päivänä; nuo vaalit saattoivat työläiset, sotilaat ja varsinkin talonpojat sellaiseen asemaan, että heidän oli valittava vanhojen ehdokaslistojen mukaan, muita ehdokaslistoja ei ollut eikä niitä voitu laatia, ja senpä vuoksi nyt, kun meille sanotaan: „Te laskitte hajalle Perustavan kokouksen, joka edusti kansan enemmistön tahtoa”, kun tätä toistavat monessa äänilajissa porvarilliset kynäniekat ja sanomalehdet, kun sen tekevät Kerenskin tapaiset sosialistit, niin me vastaamme heille: „Miksikä Te ette voi sanoa kansalle ainoatakaan suoraa sanaa tästä perustelusta, jonka juuri teille esitin ja joka oli Perustavan kokouksen hajottamista koskevassa dekreetissä?”. Me emme voi pitää Perustavaa kokousta kansan tahdon ilmentäjänä, koska se valittiin vanhojen ehdokaslistojen mukaan. Työläiset ja varsinkin talonpojat äänestivät eserräpuoluetta kokonaisuutena, mutta vaalien jälkeen tuo puolue jakaantui kahtia ja siksi kansa näki tuon puolueen vaalien jälkeen kahtena puolueena — oikeistoeserrien puo-

luena, joka lähti porvariston mukana, ja vasemmistooseriin puoluena, joka lähti eteenpäin yhdessä työväenluokan kanssa, yhdessä työtätekevien kanssa ja osoittautui sosialismiin kannattajaksi. Olisiko kansa Perustavan kokouksen aikana kyennyt tekemään valinnan oikeistooseriin ja vasemmistooseriin välillä? — Ei olisi kyennyt, ja siksi me sanomme, ettei edes ehdokaslistojen laatimisen ja vaalien suorittamisen kannalta, tuolta muodolliselta kannalta katsottunakaan kukaan voi kumota mielipidettämme, ettei Perustava kokous voinut ilmaista oikein kansan tahtoa. Ei vallankumous ole syyssä siihen, että se tapahtui ehdokaslistojen laatimisen jälkeen ja ennen Perustavan kokouksen vaaleja, ei vallankumous ole syyssä siihen, että eserräpuolue on pitänyt niin kauan kansaa ja varsinkin talonpoikaista tietämättömyydessä ja petkuttanut niitä puheillaan, että vasta lokakuun 25 päivän jälkeen, kun kokoontui Talonpoikain toinen edustajakokous, vasta silloin huomasimme, ettei oikeisto- ja vasemmistooseriin välillä voinut olla sovintoa, ja sen jälkeen kokoontui useita sekä sotilaiden että talonpoikien edustajakokouksia ja vihdoin rautatieläisten edustajakokous.

Ja kaikkialla me olemme nähneet samanlaisen kuvan — toisaalta valtava enemmistö niitä, jotka todella kuuluvat työtätekevien ja riistettyjen joukkoon, asettuu kaikkialla täydellisesti, ehdottomasti ja lopullisesti Neuvostovallan kannalle, ja toisaalta porvarilliset huippukerrokset, toimittajat, hallintoviranomaiset ja rikkaat talonpojat — kaikki he ovat asettuneet omistavien luokkien kannalle, porvariston kannalle ja julistaneet tunnuksen: „Kaikki valta Perustavalle kokoukselle”, — sille kokoukselle, joka oli valittu ennen vallankumousta ja jota valitessaan kansa ei tiennyt eroa oikeistooseriin ja vasemmistooseriin välillä. Ei, työtätekevien luokkien vallankumous tähtää vanhoja ehdokaslistoja korkeammalle, ennen vallankumousta sorron alla olleiden työtätekevien ja riistettyjen edut on asetettava etutilalle, — ja koska Perustava kokous on Neuvostovallan tahtoa vastaan, työtätekevien ehdottoman enemmistön tahtoa vastaan, niin siksi — alas Perustava kokous ja eläköön Neuvostovalta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Ja nyt, toverit, me tulemme päivä päivältä yhä vakuuttuneemmiksi siitä, että Neuvostovalta tulee saamaan yhä suurempaa tukea köyhälistöltä, työtätekeviltä ja riistetyiltä kansan-

talouden kaikilla aloilla ja maamme kaikilla kolkilla, ja vaikka porvarilliset sanomalehdet ja, luvallanne sanoen, sosialistiset lehdet, sellaiset kuin oikeistoieserrien, Kerenskin puolueen lehdet panettelisivat meitä kuinka tahansa siitä, että meidän valtamme on kansaa vastaan eikä nojaudu kansaan, niin se on ilmeistä valetta. Juuri tänään saimme erään erittäin havainnollisen todisteen, saimme tiedotuksen Donilta (yöllisessä sähkössä) siitä, että Voronezhissa on kokoontunut kasakkaosastojen edustajakokous ja Kamenskajan kasakkakylässä on kokoontunut 20 kasakkarykmentin ja 5 patterin edustajakokous. Rintamakasakat kutsuivat koolle edustajakouksensa, sillä he näkevät, että kaledinilaisten ympärille kokoontuu upseereita, junkkarikoululaisia ja tilanherrojen poikia, jotka ovat tyytymättömiä siihen, että Venäjällä valta siirtyy Neuvostoilille, ja toivovat, että Donista tulisi itsenäinen. Siellä muodostetaan itseään ensimmäiseksi atamaaniksi nimittävän Kaledinin puoluetta. Tämä rintamakasakkain edustajakokous piti ajaa hajalle. Rintamakasakat vastasivat siihen ensiksikin siten, että yhtyivät Voronezhin edustajakokoukseen, toiseksi — julistivat sodan Kaledinille, kolmanneksi — vangitsivat atamaanit ja neljänneksi — valloittivat kaikki tärkeimmät rautatieasemat.

Antaa herrojen Rjabushinskiin, jotka lähettivät sinne miljooniaan ja jakelivat täällä miljooniaan, jotta sabotoijat saisivat palkkansa ja asettaisivat esteitä Neuvostovallalle, antaa herrojen Rjabushinskiin yhdessä Ranskan ja Englannin herrojen kapitalistien kanssa ja Romanian kuninkaan kanssa valitella ja murehtia nyt kohtalooaan: heidän viimeiset toiveensa ovat pettäneet jopa Donillakin, missä on eniten varakkaita talonpoikia, jotka ovat eläneet palkkatyön, vieraan työvoiman riistolla ja käyvät ainaista taistelua sinne pitkien matkojen takaa puutteen pakottamana siirtynyttä talonpoikaisväestöä vastaan,— jopa sielläkin, missä on eniten riistäjätalonpoikia, jopa sielläkin on saanut ihmiset kuohuksiin tuo Neuvostovaltaa vastaan nousseiden junkkarikoululaisten, upseerien ja yksityisomistajien järjestäytyminen, jopa sielläkin me havaitsemme sitä samaa jakautumista, jota kukaan ei halua huomata ja josta meitä syytetään. „Bolshevikit julistavat kansalaissodan”. Olisikohan Kaledin meidän keksimä, olisivatkohan bolshevikit keksineet Rjabushinskiin? Kuitenkin me tiedämme,

että tsaarinkin aikana he olivat tsaarivallan perustukena, että nuo ihmiset ainoastaan piiloutuivat tehdäkseen Venäjän tasavallasta samanlaisen porvarillisen tasavallan kuin on useimmissa maissa, joissa kaikesta vapaudesta ja valinnallisuudesta huolimatta työtätekevää kansaa sorretaan yhtä paljon, ellei enemmänkin kuin missä monarkiassa tahansa. Kun sanotaan, että bolshevikit lietsovat veljesmurhasotaa, kansalaissotaa, kun kirotaan rikollista veljesmurhasotaa, kansalaissotaa, jonka bolshevikit ovat aiheuttaneet, niin vastaamme heille: „Mitä veljesmurhasotaa se on, ovatko Rjabushinskit ja Kaledinit sitten työtätekevien veljiä? Ihme, etteivät matruusit, sotilaat, työläiset eivätkä talonpojat ole sitä tienneet, ihme, etteivät he ole sitä huomanneet, ihme, että he niin päättävästi sanovat — alistukoot Rjabushinskit ja Kaledinit Neuvostovallalle”.

Junkkarikoululaisten ja upseerien typerä ja mieletön kapinayritys Pietarissa ja Moskovassa oli tulokseton, sillä työläisten ja sotilaiden valtaenemmistö on ehdottomasti Neuvostovallan puolella. Junkkarikoululaiset ja upseerit tiesivät, että jos he ryhtyvät sotaan, niin sotilaat aseistautuvat eivätkä luovuta aseitaan kenellekään. Kansa on liittynyt yhteen ja järjestäytynyt kyetäkseen itsenäisesti ottamaan kohtalonsa omiin käsiinsä, — siksi se alkoikin vallankumouksen. Junkkarikoululaiset ja upseerit näkivät ja tiesivät mainiosti, että täällä Pietarissa on koko kansa Neuvostovallan puolella, ja kun he tulivat lyödyiksi sekä Pietarissa että Moskovassa, niin he ryntäsivät Donille järjestääkseen siellä salaliiton toivossa, että siinä vastavallankumouksen salaliitossa työtätekeviä joukkoja vastaan he voivat nojautua porvarilliseen Kievin radaan, joka elää viimeisiä päiviään, sillä se on menettänyt luottamuksensa. Kun junkkarikoululaiset ja upseerit olivat kaikkialla julistaneet työtätekeville kansalaissodan, niin he alkoivat syyttää meitä siitä, että me aloimme sodan, he sanovat: te lietsotte kansalaissotaa, mutta hiiteen kansalaissota. Me vastaamme: hiiteen Rjabushinskit ja Kaledinit sekä kaikki heidän apurinsa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Siksi, toverit, kun porvaristo esittää tällaisen raskaan syytöksen ja väitteen, että me muka hajotamme demokratiaa, olemme murtaneet uskon demokratian eri muotoihin, demokratian laitoksiin, jotka ovat meille niin kallisarvoisia ja ovat niin kauan pitäneet vireillä ja ravinneet Venäjän

vallankumouksellista liikettä, olemme hajottaneet demokratian korkeimman muodon — Perustavan kokouksen — niin me vastaamme: Ei, se ei ole totta; kun meillä oli sosialisti Kerenskin tasavalta, imperialistijohtajien, salaisia sopimuksia taskuissaan pitävien porvariston johtajien tasavalta, joka ajoi sotilaita sotaan (jota nimitettiin oikeudenmukaiseksi) — silloin Perustava kokous oli tietenkin parempi kuin esiparlamentti, jossa Kerenski yhteisymmärryksessä Tshernovin ja Tseretelin kanssa toteutti samaa politiikkaa. Aivan vallankumouksen alusta alkaen — vuoden 1917 huhtikuusta — me olemme sanoneet avoimesti ja suoraan, että Neuvostot ovat paljon parempi, paljon täydellisempi, paljon tarkoituksenmukaisempi demokratian, työtätekevien demokratian muoto kuin Perustava kokous*. Perustava kokous yhdistää kaikki luokat, siis myös riistäjäluokat, myös omistavat luokat, porvariston, siis nekin, jotka ovat saaneet sivistyksensä kansan kustannuksella, riistettyjen kustannuksella, ne, jotka ovat erottautuneet kansasta yhtyäkseen kapitalisteihin, käyttääkseen tietojaan kansan sortamisen aseena, sillä he suuntaavat tietonsa, tiedon korkeimmat saavutukset taisteluun työtätekeviä vastaan. Mutta me sanomme: kun alkaa vallankumous, niin se on työtätekevien ja riistettyjen vallankumous,— ja vain työtätekevien järjestölle, vain riistettyjen järjestölle on kuuluva kaikki valta valtiossa; tällainen demokraattisuus on verrattomasti aikaisempaa demokraattisuutta täydellisempää. Neuvostoja ei ole keksinyt mikään puolue. Te tiedätte mainiosti, ettei ole ollut sellaista puoluetta, joka olisi voinut ne keksiä. Neuvostot syntyivät vuoden 1905 vallankumouksessa. Silloin, vaikka Neuvostot olivat olemassa vain lyhyen ajan, jo silloin kävi selväksi, että Neuvostot ovat ainoa kansan varma tuki taistelussa itsevaltiutta vastaan. Heti kun Neuvostot heikentyivät, kun yleiskansalliset edustuslaitokset tulivat niiden tilalle,— me näimme, kuinka noissa laitoksissa, kaikissa Duumissa, edustaja- ynnä muissa kokouksissa esiintyivät kadetit, kapitalistit, riistäjät, alkoi sovittelu tsaarin kanssa, ja kansanliikkeen elimet heikentyivät ja vallankumous kärsi tappion. Niinpä siis, kun vuoden 1917 vallankumous oli uudestisyntyttänyt Neuvostot ja sitä paitsi muodostanut

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 3—8. Toim.

niitä kautta koko maan, Neuvostot opettivat työläisiä, sotilaita ja talonpoikia siihen, että he voivat ja heidän täytyy ottaa koko valtiovalta omiin käsiinsä, ei kuitenkaan niin kuin porvarillisissa parlamenteissa: siellä jokaisella kansalaisella on samat oikeudet. Köyhien elämä ei muutu hyväksi siitä, että työläinen julistaa olevansa tasa-arvoinen Rjabushinkin kanssa ja talonpoika julistaa olevansa tasa-arvoinen tilanherran kanssa, jolla on 12 tuhatta desjatiinaa maata. Sen vuoksi parhain demokratian muoto, parhain demokraattinen tasavalta on valta ilman tilanherroja ja rikkaita.

Sen vuoksi kun meillä on sota, ennen kuulumaton rappio-tila, nälänhätä, tuhoutumisen, miljoonien ihmisten suoranaisten fyysillisen tuhoutumisen vaara — sen vuoksi Venäjän kansa sai tuntea nopeasti kaiken kokemuksensa perusteella ja teki johtopäätöksen muutamassa kuukaudessa. Huhtikuussa, kun haavoittunut Linde vei 20 päivänä sotilaat Pietarin kadulle kukistaakseen Miljukovin ja Gutshkovin hallituksen pitkän aikaa kestäneen ministerinvaihdostouhun jälkeen, jolloin kaikki puolueet sopuivat kadettien kanssa ja julistivat toinen toistaan kauniimpia, houkuttelevampia ja lupaavampia ohjelmia, kansa tuli vakuuttuneeksi, ettei mistään tule mitään, että sille luvataan rauhaa, mutta itse asiassa sitä viedään hyökkäykseen: kesäkuussa 1917 kymmeniä tuhansia sotilaita kaatui siksi, että tsaarin ja Euroopan imperialistien kesken oli tehty salainen sopimus, jonka Kerenski oli vahvistanut. Tämän kokemuksen, oman kokemuksensa pohjalla eikä minkään propagandan vaikutuksesta kansa vertasi sosialistista Neuvostovaltaa porvarilliseen tasavaltaan ja tuli vakuuttuneeksi siitä, että työtätekevien ja riistettyjen etujen ajamiseen eivät kelpaa porvarillisen imperialismiin vanhat reformit eivätkä vanhat laitokset, — siihen kelpaa ainoastaan Neuvostojen valta, ja ihmiset, niin työläiset, sotilaat ja talonpojat kuin rautatieläisetkin ja kaikki työtätekevät valitsevat noihin Neuvostoihin vapaasti edustajansa ja kutsuvat vapaasti pois sellaiset edustajat, jotka eivät tyydytä kansan vaatimuksia ja toivomuksia. Neuvostoissa ei olla sitä varten, että tulkittaisiin lakeja ja pidettäisiin loistavia parlamenttipuheita, vaan sitä varten, että toteutetaan vapaudet ja poistetaan riiston ies. Työläiset itse rakentavat valtionsa uusilla perusteilla, rakentavat uuden elämän

uudella Venäjällä, jossa ei tule olemaan riistäjiä. Siksi ovatkin muodostuneet Neuvostot, siksi me sanoimme, että Venäjän vallankumouksen kokemus on osoittanut ihmisille ja todistanut sen, mitä me olemme jo aikoja sitten tähden-täneet, että Neuvostovalta on paljon parempi demokra-tian muoto kuin porvarilliset tasavallat, ne, jotka ovat muodostuneet Länsi-Euroopan valtioissa; todelliset kan-sanjoukot, työtätekevät, työläiset kykenevät hallitsemaan ja niiden tulee hallita työtätekemättömiä, yhteiskunnan riistäväää osaa; työläiset, sotilaat, talonpojat ja rautatie-läiset kykenevät itse olemaan isäntinä, suorittamaan tuot-teiden vaihdon kaupungin ja maaseudun välillä, määrää-mään ilman tilanherroja ja kapitalisteja oikeudenmukaisen työpalkan.

Juuri sen vuoksi Venäjän Neuvostotasavalta on muodostunut nyt täysin sosialistiseksi tasavallaksi, joka on ottanut maat tilanherroilta, säätänyt työväenvalvonnan tehtaissa, siirtänyt pankit työläisten, sosialististen järjestöjen haltuun antaen kansalle mahdollisuuden siihen, että se itse käyttäisi nuo kapitalistien kasaamat ja kokoon haalimat ennen kuulumattomat rikkauudet ja suuntaisi ne kaikkien työtätekevien hyvinvoinnin ja kulttuuritason kohottamiseen eikä työtätekevien riistämiseen. Juuri tämän toteuttaminen onkin Neuvostotasavallan tehtävä. Juuri siksi kansa, ulkomaiden työtätekevät luokat osoittavat meille myötätuntoaan tsaarien sotilassensuurista, ulkomaiden Kerenskien vainotoimenpiteistä, sosialistilehdistöstä huolimatta. Sikäläiset porvarilehdet levittävät häikäilemättä valheita meidän maastamme; meidän lehtiämme vainotaan, sinne ei päästetä ainoatakaan „Pravdan” numeroa. Muutama päivä sitten palasi Sveitsistä toverini, joka oli siellä, missä äskettäin jouduin niin kauan kärsimään, hän sanoi, että vapaassa Sveitsissä ei tiedetä sitä tosiasiaa, että vapaan Euroopan vapaat tasavallat eivät päästä maahansa ainoatakaan lehtemme numeroa, että siellä luetaan vain porvarilehtien levittämää silkkaa valhetta ja että nuo lehdet eivät muuta teekään kuin parjaavat bolshevikkeja. Mutta siitä huolimatta kaikkien maiden työläiset ovat käsittäneet, että Neuvostovalta Venäjällä on todella työtätekevien hallitus. Eikä nyky-Euroopassa, ei Englannissa, Ranskassa, Saksassa sen enempää kuin muissakaan maissa, ole ainoatakaan työläistä, joka ei

ottaisi suosionosoituksin vastaan tietoa Venäjän vallankumouksesta, sillä se antaa heille toivoa, siinä on se soihtu, joka sytyttää koko Euroopan palon.

Se, että Venäjän vallankumous tapahtui niin helposti, on selitettävissä vain sillä, että tsarismi sorti Venäjää mitä hillittömimmin ja ettei mikään maa ollut niin sodan näännyttämä ja uuvuttama kuin Venäjä.

Venäjän kansan onnistui sytyttää ensimmäisenä sosialistisen vallankumouksen soihtu, ja se on tietoinen siitä, ettei se ole tässä taistelussa yksin ja että uskollisten tovereittensa ja ystäviensä auttamana se vie vallankumouksen päätökseen. Mahdollisesti kuluu paljon aikaa, me emme tiedä kuinka kauan kestää, ennen kuin sosialistinen vallankumous leviää muihinkin maihin. Te tiedätte, miten yleensä vallankumoukset tapahtuvat muissa valtioissa. Ja jokainen teistä on elänyt vuoden 1917 ja tietää, että kolme kuukautta ennen vallankumouksen alkamista ei kukaan tiennyt, että vallankumous tulee. Me tiedämme, että työläisten lakot ovat levinneet jo Itävaltaan. Kun Euroopan puolueet omien Tshernovien ja Tseretelien johtamina alkoivat menettää kaiken vaikutuksensa tapahtumien kulkuun, kun ne alkoivat tuntea itsensä kerrassaan eristetyiksi, niin silloin siellä alettiin puhua sotatilan julistamisesta, Saksassa taas sotilasdiktatuurin julistamisesta; Wienissä ovat lakot nyt päättyneet ja sanomalehdet ovat alkaneet ilmestyä. Sain Tukholmasta edustajaltamme Vorovskilta sähkeen, jossa hän tiedottaa, että liikehtiminen on epäilemättä laantunut, mutta sitä ei kyetä tukahduttamaan kokonaan, se alkaa uudelleen. Tämä on eräs tulos siitä, että Brestissä oli alettu rauhanneuvottelut, ja me olemme täyttäneet antamamme lupauksen. Salaiset sopimukset on purettu, tuotu julkisuuteen, ne on naulittu teidän edessänne häpeäpaaluun. Olemme näyttäneet, että nuo entisten kapitalistien sitoumukset, nimitettäköön niitä salaisiksi sopimuksiksi tai lainoiksi, ovat nyt meille pelkkiä paperipalasia ja ne on heitetty syrjään: sillä meille, työtätekeville joukoille ne ovat haittana sosialistisen yhteiskunnan rakentamisessa. Kun saksalaiset esittivät Brestissä julkeita vaatimuksiaan — luvaten sanoissa tunnustaa oikeudenmukaisen rauhan, ilmentäen todellisuudessa kuitenkin samoja rosvojen ja ryövärien intressejä,— niin nyt työtätekevät joukot alkavat tajuta sen. Tuo viivyttely on keinotekoista, se

on joukoille selviö ja ne sanovat, että sodankäynti voidaan lopettaa, niin kuin sen ovat lopettaneet Venäjän työläiset ja talonpojat, että voidaan hyökätä hallituksen kimppuun. Vaikka itsevaltius lokakuun 17 päivänä vuonna 1905 tukahduttikin ensimmäisen koko kansan suurlakon, niin tuo lakko sai aikaan lukuisia tapahtumia, työläisten mielenosoituksia Itävallassa, Wienissä ja Prahassa, ja juuri silloin itävaltalaiset saavuttivat yleisen äänioikeutensa. Tsarismi tukahdutti Venäjän vuoden 1905 vallankumouksen, mutta tuo vallankumous sai Länsi-Euroopan työläiset uskomaan tuleviin suuriin reformeihin, t.s. siihen, mitä parhaillaan tapahtuu.

Te kaikki saitte kuulla Neuvostojen kolmatta edustajakokousta avattaessa monia ulkomaisten puolueiden edustajia, jotka puhuivat, että he ovat seuranneet työväenliikettä Englannissa, Sveitsissä ja Amerikassa, he puhuivat yhteen ääneen, että sosialistinen vallankumous Euroopassa astuu päiväjärjestykseen. Siellä porvaristo on paljon voimakkaampi ja viisaampi kuin meidän Kerenskit, se on ehtinyt järjestäytyä, jotta kansanjoukkojen olisi vaikeampi nousta taisteluun. Siellä työläisten asema on jonkin verran parempi ja siksi siellä on vaikeampi nujertaa vanhoja sosialistisia puolueita, jotka ovat olleet olemassa jo vuosikymmeniä, tulleet valtaan ja saaneet auktoriteetin kansan keskuudessa. Mutta tuo auktoriteetti alkaa jo kadota, joukot ovat kiihtymyksen vallassa eikä ole epäilystäkään siitä, etteikö lähimmässä tai ehkä kaukaisemmassa tulevaisuudessa sosialistinen vallankumous asettuisi päiväjärjestykseen kaikissa maissa, sillä pääoman ikeelle on tullut loppu.

Kun meille sanotaan, että bolshevikit ovat keksineet jonkin utooppisen ajatuksen, kuten sosialismin rakentamisen Venäjällä, että sen toteuttaminen on mahdotonta, niin me puolestamme sanomme: mitenkä sitten utopistit ja fantastikot voisivat saada puolelleen työläisten, talonpoikain ja sotilaiden enemmistön myötätunnon? Eikö enemmistö työläisiä, talonpoikia ja sotilaita asettunut puolellemme siksi, kun he näkivät omasta kokemuksestaan sodan seuraukset ja sen, ettei ole ulospääsyä vanhasta yhteiskunnasta ja että kapitalistit ovat ryhtyneet hävityssotaan käyttäen kaikkia tekniikan ja kulttuurin ihmeitä, että väestö on saatettu raivoon, raakalaisuuteen ja nälänhätään. Tämän ovat

saaneet aikaan kapitalistit, ja sen vuoksi nousee etemme kysymys: on joko tuhouduttava tai murskattava loppuun saakka tuo vanha porvarillinen yhteiskunta. Juuri se tekee vallankumouksemme syvälliseksi. Siksipä näemme, että pienessä naapurimaassamme Eestissä, jossa kansa on lukutaitoista, kokoontui äskettäin maatyöläisten edustajakokous ja valitsi valtuutettunsa, jotka ottivat hoitoonsa kaikki kartanotilat. Se on jo yleismaailmallinen mullistus. Maatyöläiset, jotka kapitalistisen talouden vallitessa olivat yhteiskunnallisen portaikon alimmalla rapulla, ottavat nuo kartanot valvontaansa. Edelleen Suomessa, missä eduskunta on esiintynyt kansakunnan nimessä, missä porvaristo on vaatinut meiltä Suomen itsenäisyyden tunnustamista, me emme rupea pitämään väkivalloin Venäjän alaisena tai samaan Venäjän valtioon kuuluvana ainoatakaan niistä kansakunnista, joita tsarismi esti sortotoimenpitein itsenäistymästä. Me aioimme saada puolellemme toisia kansakuntia — Ukrainan, Suomen, — emme väkivalloin emmekä pakottamalla, vaan siten, että ne luovat oman sosialistisen maailmansa, omat neuvostotasavaltansa. Me näemme nyt, että Suomessa odotetaan joka päivä työväen vallankumousta; siinä samassa Suomessa, joka jo 12 vuotta, vuodesta 1905 lähtien, on nauttinut täyttä vapautta maassaan ja jolla on oikeus valita demokraattiset laitoksensa. Vuosina 1905—1917 tuohon maahan, joka eriaa muista korkean kulttuurinsa, taloudellisen rakenteensa ja menneisyytensä puolesta, tuohon maahan pääsi kipinöitä siitä palosta, jota bolshevikit ovat muka keinoitekoisesti lietsonneet, ja me näemme, että siellä alkaa sosialistinen vallankumous. Tämä ilmiö on todisteena siitä, että me emme ole puoluetistelun sokaisemia, että me emme ole toimineet suunnitelman mukaan, vaan että ainoastaan koko ihmiskunnan ulospääsemätön tilanne sodan jälkeen on aiheuttanut tämän vallankumouksen ja tehnyt sosialistisen vallankumouksen voittamattomaksi.

Toverit, sallikaa minun lopettaa selostukseni viittaamalla siihen, että kaikki tämä on ilmennyt myös täällä rautatieläisten edustajakokouksessa. Me näimme, kuinka vaikeaa on ollut taistelu ylimpiä rautatiejärjestöjä vastaan. Te, rautatieläiset, tulitte itse kokemuksestanne vakuutuneiksi, että rautateillä työskentelevät proletaarijoukot ovat kantaneet omilla hartioillaan rautatielaitoksen järjes-

telyn vaikeuksien koko taakan. Rautatielaitos ei noin vaan sattumalta, teennäisesti joutunut tällaiseen umpikujaan: sitä joko jarrutti tietoisesti porvaristo, jonka olivat ostaneet miljonäärit pannen siihen satoja tuhansia ruplia ja ollen valmiit tekemään kaikkensa tuhotakseen Neuvostovallan; tai sitten porvaristo kieltäytyi muuttamasta tuota järjestystä ollen sitä mieltä, että jumala on niin säätänyt, että olisi esivalta ja köyhiä, jotka tekevät esivallalle töitä, ja että esivalta pitäisi pilkkanaan köyhiä. Hallintovirkailijat todella luulivat, että jumala on tosiaankin niin säätänyt ja että toisenlaista järjestystä ei voi ollakaan, ja että jos tätä järjestystä rikotaan, niin syntyy sekasortoa. Mutta niin ei ole käynyt. Työtätekevien joukkojen yhtenäisyys ennen kaikkea, ne kykenevät saamaan aikaan toverikurin ja kykenevät käyttämään hyväkseen kaikkia tekniikan ja kulttuurin saavutuksia järjestääkseen oikein rautatielaitoksen työn sekä kaupungin ja maaseudun välisen tuotteiden vaihdon, auttaakseen työläisiä ja talonpoikia järjestämään kansantalouden koko Venäjän mitassa siten, että työtätekevät joukot saisivat ilman tilanherroja ja kapitalisteja nauttia töittensä tuloksista, että tieteelliset ja teknilliset tiedot edistäisivät koko rautatietalouden toiminnan parantamista eikä pienen ihmisryhmän rikastumista, rahasäkin paisuttamista. Tämä on meille erittäin tärkeää. Te tiedätte, kuinka suuressa määrin tapahtuu lahjomista, petkutusta ja keinoittelua jokaisen risteysaseman lähetyvillä, te tiedätte, että riistäjät tuhlaavat miljoonia aiheuttaakseen vahinkoa liikenteelle ja saattaakseen rautatievaunut teille tietymättömille. Tämä kaikki tehdään sen vuoksi, että saataisiin nälänhätä suuremmaksi ja kansa kiihottumaan Neuvostovaltaa vastaan. Kuitenkin te kaikki tiedätte, että kun suurin osa rautatiejärjestöjä liittyy yhteen ja asettaa tehtäväkseen Neuvostovallan tukemisen, niin vasta silloin saadaan ankarassa taistelussa hävitetyksi kaikki veijarit, sabotoijat, kapitalistit ja riistäjät, koko tuo porvarillisen yhteiskunnan jäte, ja vasta silloin voidaan järjestää oikealla tavalla rautatietalous ja vapauttaa täydellisesti työläiset, sotilaat ja talonpojat sortajien vallan alta, vasta silloin me tulemme sosialismiin. (Koko sali osoittaa myrskyisesti suosiotaan.)

2

VASTAUS KYSYMYKSIIN

Toverit, esitetyt kysymykset jakautuvat kahteen ryhmään: toisen ryhmän kysymykset koskevat Perustavaa kokousta, toisen — nälänhätää ja taloudellista rappiotilaa. Vastaan kummankin ryhmän kysymyksiin yhdistäen niitä sikäli, mikäli ne koskevat enemmän tai vähemmän samaa asiaa. Mitä Perustavaan kokoukseen tulee, niin meiltä kysytään: oliko oikein laskea hajalle Perustava kokous ja eikö pitäisi kutsua koolle uutta Perustavaa kokousta? Tai eikö olisi ollut oikeammin asettaa kysymys kansanäänestykseen ennen kuin Perustava kokous laskettiin hajalle? Ei, toverit, asiaa ei paranna kansanäänestys eikä uusi Perustava kokouskaan. Sellainen on nyt puolueiden asema Venäjällä. Me olemme nähneet, ketä kannattavat kapitalistit ja ketä työläiset ja talonpojat. Neuvostovaltaa ei ole luotu jollakin dekreetillä eikä jonkin puolueen päätöksellä, sillä Neuvostovalta on puolueita korkeammalla, se on luotu vallankumouksen kokemuksen pohjalla, miljoonien ihmisten kokemuksen pohjalla; ei ole ensinkään sattuma, että Neuvostot syntyivät vuonna 1905, kehittyivät ja perustivat vuonna 1917 sellaisen uuden tasavallan, jollaista ei ole eikä tule olemaan Euroopan maissa niin kauan kun siellä säilyy pääoman herruus. Mutta Neuvostotasavalta voittaa kaikkialla, ja silloin annetaan pääomalle ratkaiseva isku. Minun on huomautettava, että Perustava kokous ja kansanäänestys ovat entisten porvarillisen parlamentarismien esikuvien mukaisia, ja kansanäänestyksessä, koska vallitsee pääoman herruus, on se otettava huomioon ja hierottava kaappoja. Neuvostovallan edustajat eivät ole sellaisia,

jotka taittaisivat peistä parlamenteissa ja pitäisivät loistavia puheita lujittaen pääoman ja virkamieskoneiston herruutta. Neuvostovalta saa alkunsa itse työtätekevästä joukoista, se ei muodosta parlamenttia, vaan työtätekevien edustajien kokouksen, joka julkaisee lakeja, joita sovelletaan välittömästi, noudatetaan elämässä ja jotka asettavat tehtäväkseen taistelun riistäjiä vastaan. Entisen esikuvan mukaan muodostettu Perustava kokous ja entiseen tapaan suoritettu kansanäänestys asettivat tehtäväkseen koko kansakunnan tahdon yhdistämisen ja sellaisen mahdollisuuden luomisen, että sudet ja lampaat, riistäjät ja riistettävät voisivat elää sovussa. Ei, me emme tahdo sitä. Kaiken sen olemme joutuneet kokemaan ja tulleet tuntemaan. Me olemme saaneet kaikesta tuosta jo kylliksemme. Ja olemme varmoja, että enemmistö työläisiä, talonpoikia ja sotilaita on saanut siitä kyllikseen. Tällaisena aikana, jolloin sota pakottaa moniin sankarillisiin ponnistuksiin pääoman kynsistä vapautumiseksi, sillä muuten uhkaa tuho, meidät pakotetaan tekemään koe, joka Euroopan maissa on jo tehty ja jonka seurauksena saisimme vanhan porvarillisen kapitalismin ja yleiskansallisen edustuslaitoksen, emmekä työtätekevien joukkojen edustuslaitosta. Me emme tarvitse porvarillista edustuslaitosta, vaan riistettyjen ja sorrettujen edustuslaitoksen, joka tulee käymään armotonta taistelua riistäjiä vastaan. Sellainen on Neuvostovaltan pyrkimys; siihen ei kuulu parlamentti eikä kansanäänestys. Neuvostovalta on korkeammalla sitä, se antaa työtätekeville mahdollisuuden, jos he ovat tyytymättömiä puolueeseensa, valita uudelleen edustajansa, antaa valta toiselle puolueelle ja vaihtaa hallitusta ilman pienintäkään vallankumousta, sillä Kerenskin — Kaledinin ja porvarillisen Radan kokemus on osoittanut, että neuvostovaltaa vastaan taistelemine on mahdotonta. Joskin Venäjällä on nyt kymmeniä ihmisiä, jotka taistelevat Neuvostovaltaa vastaan, niin tuollaisia kummallisia ihmisiä on kuitenkin vähän, ja muutaman viikon kuluttua ei heitä tule olemaan ensinkään, ja voitolle pääsee Neuvostovalta sorretun luokan organisaationa kukistaakseen sortajat ja poistaakseen riistäjät.

Siirryn nyt tarkastelemaan nykypäivien kauheata vitsausta — meitä uhkaavaa nälänhätää. Mikä on rappiotilan perussyö? Perussyynä siihen rappiotilaan, joka uhkaa

nälänhädällä kaupungeissa ja teollisuusalueilla, on sabotoijien herruus, taloudellinen rappiotila, jota nämä sabotoijat ylläpitävät syyttäen siitä meitä. Me tiedämme mainiosti, että viljaa on Venäjällä riittävästi, että sitä on Kaledinin valta-alueella, kaukaisessa Siperiassa ja viljarikkaissa kuvernementeissa. On sanottava, että riistetyt luokat eivät voi koskaan vapautua, elleivät ne luo lujaa, ankaraa, vallankumouksellista valtaa. Toverit, mitä sabotoijiin tulee, niin sanon, että me tiedämme niiden asuntojen osoitteet, joissa sabotoivat virkamiehet ovat käyneet nostamassa palkan kolmelta kuukaudelta etukäteen, mihin tarkoitukseen Rjabushinski antoi 5 miljoonaa, englantilaiset ja ranskalaiset imperialistit tietyn summan sekä romanialaiset tietyn summan. Juuri sitä on sabotaasi: lahjottuja ihmisiä, suurissa viroissa olevia toimihenkilöitä, joilla on vain yksi päämäärä: tuhota Neuvostovalta, vaikkei monikaan heistä sitä käsitä. Sabotaasi on pyrkimystä palauttaa entinen paratiisi riistäjille ja entinen helvetti työtätekeville. Mutta tehdäksemme tyhjäksi tuon pyrkimyksen meidän on murrettava heidän vastarintansa.

Edelleen meille huomautetaan rautatietoimitsijain työpalkasta. Se on pelkkää väärinkäsitystä. Oli vain yksi ainoa komissaari, joka mahdollisesti tulkitsi siten tämän kysymyksen ja antoi sellaisen määräyksen, mutta kumosi tuon määräyksen heti saatuaan Kansankomissaarien Neuvoston ensimmäisen ohjeen ¹¹⁰, ja puhua nyt siitä, että se olisi ollut Neuvostovallan tarkoituksiperä — merkitsee ettei olla perillä asioista.

Mitä meidän on tehtävä voittaaksemme nälänhädän ja anarkian? Ensinnäkin on murrettava kapitalistien vastarinta ja pantava sabotoijat sellaiseen asemaan, etteivät he voisi tehdä vastarintaa. Kun „Novaja Zhiznin” kannattajat ja muut muka sosialistiset äänenkannattajat puhuvat siitä, ettei sabotoiminen ole lakannut kahteen ja puoleen kuukauteen, niin sanon: miksi te sitten ette auta meitä tekemään loppua tuosta sabotoinnista. Pankit ovat nyt jo siirtyneet Neuvostoille. Eilen oli seuraavanlainen tapaus: luokseni tuli Finn-Jenotajevski, ammatiltaan kirjailija, ja ilmoitti 50 tuhannen henkilön nimessä, että pankit ovat valmiit työskentelemään kokonaan Neuvostovallan alaisina. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Minä vastasin pankkivirkailijain edustajalle: „Olisi pitänyt

tehdä niin jo aikoja sitten". Me emme kieltäydy neuvottelemasta järjestön kanssa, olkoonpa se pankkivirkailijain tai joku muu järjestö, jos tuo Neuvostovallan tunnustaminen merkitsee todella sitä, että työtätekevien enemmistö tunnustaa sen käytännössä eikä vain sanoissa. Tuollaisen ilmoituksen me saimme kuulla pankkivirkailijoilta, jotka ovat tottuneet harjoittamaan ennen kuulumatonta keinoteltua ja tilaisuuden sattuessa kahmaisemaan ruplan poikiineen, joten heidän taskunsa ovat pullollaan miljoonavoitoista.

Nyt he ehdottavat meille neuvotteluja, mutta nämä eivät tule olemaan sellaisia neuvotteluja, joita käytiin Kerenskin kanssa. Me emme käy puhumaan pankkireformista. Ensin me valloitimme pankit asevoimin, ja vasta sitten alamme neuvottelut ja ryhdymme tekemään päätöksiä ja antamaan määräyksiä. Meille on tärkeää murtaa sabotoijien vastarinta heti alussa, vasta sitten voimme ryhtyä neuvotteluihin. Sellainen on nälänhätää ja anarkiaa vastaan käytävän taistelun tie, ja vain sitä kulkiessa voidaan voittaa kapitalismin ja rappiotilan kauhut. Te tiedätte, minkälaiseen ennen kuulumattomaan rappiotilaan on saatettu koko maailma, varsinkin Venäjä, jonne tsarismi jätti perintönään lahjottavuuden, väkivallan ja työtätekeviin kohdistuvan vihan ja pilkkanteon. Ja nyt valitellaan anarkian johdosta; ajatelkaapa itse, saattavatko kolme vuotta taisteluhaudoissa viettäneet ja sodan näännyttämät ihmiset taistella sen vuoksi, että Venäjän kapitalistit rikastuisivat, sen vuoksi, että Venäjän kapitalistit tarvitsevat Konstantinopolin. He näkevät joka askeleella, että ihmiset käyttävät miljooniaan kukistaakseen Neuvostovallan ja saavuttaakseen maailmanherruuden.

Toverit, näiden muutosten päätökseen vieminen yhdessä päivässä ei ole mahdollista. Sosialistinen vallankumous on alkanut, nyt kaikki riippuu siitä, että saadaan aikaan toverikuri eikä kasarmikuria, itse työtätekevien joukkojen kurinalaisuudesta eikä kapitalistien kurinalaisuudesta. Kun rautateiden työväki ottaa vallan omiin käsiinsä, niin se murtaa aseellisen järjestön avulla sabotoinnin ja keinottelun ja asettaa tehtäväkseen rangaista kaikkia niitä, jotka harjoittavat lahjomista ja häiritsevät normaalia rautatieliikennettä. Sellaisia ihmisiä on rangaistava suurina kansanvaltaa vastustavina rikollisina. Vain

tällaisesta organisaatiosta, neuvosto-organisaatiosta, sen lujuudesta ja tarmokkuudesta riippuu menestys taistelussa kapitalisteja, sabotoijia, veijareita ja Rjabushinskeja vastaan. Tällainen tie on valittava nälänhädän voittamiseksi, sillä Venäjällä on kaikkea: sekä rautaa että naftaa ja viljaa, sanalla sanoen kaikkea, mitä tarvitaan, jotta voitaisiin elää ihmisten lailla. Kun riistäjät voitetaan, niin Neuvostovalta ja taloudenhoito Venäjällä lujittuvat — ja niin tulee tapahtumaan. (Myrskyisiä suosionsoituk-
sia.)

*Julkaistu ensi kerran v. 1918 kirjassa:
„Pietarissa tammikuun 5—30 pnä 1918
pidetyn Venäjän rautateiden
virkaileijain, rata- ja konepaja-
työläisten ylimääräisen
edustajakokouksen aineistot“*

*Julkaistaan kirjan
tekstin mukaan*

**PIETARIN NEUVOSTON PUHEMIEHISTÖN
JA ELINTARVIKEJÄRJESTÖJEN EDUSTAJAIN
NEUVOTTELUKOKOUS
TAMMIKUUN 14 (27) p:nä 1918**

I

NALANHATAA VASTAAN SUUNNATTUJA TOIMENPITEITA
KOSKEVIA PUHEENVUOROJA ¹¹¹

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

I

Vladimirovin esittämistä tiedoista seuraa, että elintarvikeannos on jätettävä ennalleen. On ryhdyttävä toimenpiteisiin, että löydettäisiin se, mitä on Pietarissa.

II

Kaikki nuo tiedot todistavat Pietarin työläisten kummasuttavaa toimettomuutta. Pietarin työläisten ja sotilaiden pitää ymmärtää, että vain he itse voivat auttaa asiaa eikä kukaan muu. Väärinkäyttöjä koskevat tosiasiat ovat ilmeisiä, keinottelussa on menty tavattoman pitkälle, mutta mitä sotilaat ja työläiset ovat tehneet joukkojen keskuudessa taistellakseen sitä vastaan?! Mistään ei tule mitään, ellei joukkoja saada toimimaan itsenäisesti. On kutsuttava koolle Neuvoston täysistunto ja tehtävä päätös joukkomitaisten tarkastusten suorittamisesta Pietarissa ja tavara-aseilla. Jokaisen tehtaan ja jokaisen komppanian on lähetettävä osastoja suorittamaan tarkastusta, tarkastamaan ei pidä ottaa vapaaehtoisuuden pohjalla, vaan siihen on velvoitettava jokainen leipäkorttinsa menettämisen uhalla. Niin kauan kuin emme sovelle keinottelijoihin terroria — ampumista rikospaikalla — emme saa mitään aikaan. Sitä paitsi myös ryöstäjiin on suhtauduttava päättäväisesti — ammuttava heti.

Väestön varakas osa on jätettävä kolmeksi päiväksi ilman leipää, sillä varakkailla on varattuna muitakin elintarpeita ja he voivat korkeilla hinnoilla hankkia keinottelijoilta.

*Julkaista ensi kerran v. 1924
„Krasnaja Letopis“
aikakauslehden 1. (10.) numerossa*

*Julkaistaan käsinkirjottettujen
pöytäkirjamerkintöjen mukaan*

2

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS

Kutsua koolle Pietarin Neuvosto täydessä kokoonpanosaan ja ryhtyä vallankumouksellisiin toimenpiteisiin keinoittelijoita vastaan ja nälänhädän torjumiseksi:

1) Kaikki sotilas- ja työläisjoukot on saatava mukaan muodostamaan muutamia tuhansia osastoja (kussakin 10—15 henkilöä tai mahdollisesti enemmänkin), joiden velvollisuutena on työskennellä joka päivä määrätty tuntimäärä (sanokaamme 3—4 tuntia) elintarvikekysymyksen hyväksi.

2) Ne rykmentit ja tehtaات, jotka eivät lähetä vaadittuja osastoja säännöllisesti, on jätettävä ilman leipäkortteja ja niiden suhteen on sovellettava vallankumouksellisia vaikutuskeinoja ja rangaistuksia.

3) Osastojen on suoritettava viipymättä tarkastus, ensiksi rautatieasemilla, joilla on tarkastettava ja luetteloitava viljavaunut; toiseksi Pietarin läheisyydessä sijaitsevilla radoilla ja risteysasemilla; kolmanneksi kaikissa varastoissa ja yksityisasunnoissa.

Tarkastusta, luettelointia ja takavarikointia koskevat ohjeet laatii Pietarin Neuvoston puhemiehistö piirineuvostojen edustajien osanotolla tai erikoiskomissio.

4) Rikoksenteosta kiinnisaadut ja selvästi paljastetut keinoittelijat osasto ampuu rikospaikalla. Saman rangaistuksen alaiseksi joutuvat vilpillisyydestä paljastetut osastojen jäsenet.

5) Näistä vallankumouksellisista osastoista, joita on muodostettu nälänhädän torjumiseksi poikkeustoimenpitein, lähetetään luotetuimmat ja parhaiten aseistetut osastot kaikille rautatieasemille ja tärkeimpien viljaa toimittavien kuvernementtien kaikkiin ujesteihin. Näiden osastojen ja rautatieläisten paikalliskomiteain valtuuttamina

näihin osastoihin otettujen rautatieläisten tehtäväksi annetaan ensiksikin valvoa viljalastien kuljetusta; toiseksi valvoa viljan hankintaa ja siemenvarastojen muodostamista; kolmanneksi ryhtyä kaikkein vallankumouksellisimpiin poikkeustoimenpiteisiin keinottelijoita vastaan ja viljavarastojen takavarikoimiseksi.

6) Takavarikointia, vangitsemista tai ampumista koskevaa pöytäkirjaa laadittaessa vallankumoukselliset osastot kutsuvat joka kerta vähintään 6 todistajaa, jotka on ehdottomasti valittava lähinnä naapuruudessa sijaitsevan köyhimmän väestön keskuudesta.

*Julkaistu ensi kerran v. 1924
„Krasnaja Letopis”
aikakauslehden 1. (10.) numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

EHDOTUS DEKREETIKSI
MERI- JA JOKIKAUPPALAIVASTON
KANSALLISTAMISESTA
TAMMIKUUN 18 (31) pnä 1918 ¹¹²

1

EHDOTUS DEKREETIKSI

1. Kansankomissaarien Neuvosto toteaa, että niin KK ¹¹³ kuin Tsentrovolgakin ovat aivan samaa mieltä siitä, että on kansallistettava viipymättä ja korvauksetta kaikki kauppa palvelevat meri- ja jokialukset.

2. Siksi Kansankomissaarien Neuvosto päättää toteuttaa tämän kansallistamisen heti ja velvoittaa erikoiskomission, joka muodostetaan Meriasiainkomissariaatin edustajista, kahdesta KK:n edustajasta, kahdesta Tsentrovolgan edustajasta ja Korkeimman kansantalousneuvoston määräämästä puheenjohtajasta, laatimaan seikkaperäisen esityksen allaolevista kansallistamiskokouksen peruskohdista ja esittämään ne kahden päivän kuluttua Kansankomissaarien Neuvostolle.

3. Koko laivasto määrätään kansallistettavaksi.

4. Huolenpito järjestyksen ylläpitämisestä aluksilla, niiden suojelemisesta ynnä muusta annetaan välittömästi alusten miehistöjen ja myös kaikkien sisävesistöjen tai merien laivaliikenteessä palvelevien työläisten ammattiliitosten tehtäväksi.

5. Koko kansallistetun laivaston keskushallinnoiksi tunnustetaan väliaikaisesti, edustajakokoukseen ja yhdistymiseen saakka, KK ja Tsentrovolga.

Ellei yhdistymistä saavuteta vapaaehtoisuuden pohjalla, niin Neuvostovalta suorittaa sen pakolla.

6. Keskushallintojen on toimittava täydellisesti Neuvostovaltan paikallisten ja keskuselinten alaisina.

LISAYS EHDOTUKSEEN

Viivyttämättä toteutettavaan kansallistamisdekreettiin on vielä lisättävä:

(α) kaikki johtokunnat on pantava arestiin (kotiaarestiin),

(β) ankara edesvastuu alusten y.m.s. epäkuntoon saattamisesta.

*Julkaistu ensi kerran v. 1945
XXXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoliituksen mukaan*

**PUHEENVUOROT VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA
TAMMIKUUN 19 (HELMIKUUN 1) pnä 1918**

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

I

Lenin asettaa kysymyksen, minkälainen konferenssi olisi kutsuttava koolle? ¹¹⁴ Hänen mielestään vallankumouksellista sotaa kannattavien kanssa on puhuttava suoraan, sillä heidän Zwischenruf'ssaan * voidaan havaita syytös siitä, että toinen ryhmä puolueessa epäilee toista diplomaattisuudesta rauhankysymyksessä; todellisuudessa ei mitään diplomaattisuutta ole, sillä välirauhaa koskevassa päätöksessä on sanottu aivan suoraan, että kummankin osapuolen, jos ne tahtovat keskeyttää välirauhan, on ilmoitettava siitä seitsemän päivää ennen sotatoimien alkamista. Tällä perusteella me viivyttelemme rauhan solmimisessa. Millainen päätös hyväksyttiin Neuvostojen kolmannessa edustajakokouksessa? Sellainen, jollaisen TpKK ehdotti, ja TpKK teki päätöksensä puolueyhmän päätöksen mukaisesti, puolueyhmä vuorostaan oli hyväksynyt päätöksensä KK:n päätöksen mukaisesti. Lenin arvelee, että vallankumouksellista sotaa kannattavien tovereiden olisi parasta käydä rintamalla tullakseen siellä omakohtaisesti vakuuttuneiksi, että sodankäynti on aivan mahdotonta. Hän ei pidä konferenssin koollekutsumista tarpeellisena senkään vuoksi, kun sen päätökset eivät voi olla Keskuskomitealle velvoittavia; ehkä meidän on sen vuoksi kutsuttava koolle puolueen edustajakokous saadaksemme tarkat ohjeet puolueelta. Pitkittämällä rauhanneuvotteluja me annamme mahdollisuuden veljeilyn jatkamiseen, ja heti rauhan solmimisen jälkeen voimme vaihtaa sotavankeja ja siten siirrämme Saksaan tavattoman paljon ihmisiä, jotka

* — väliluomautus paikalta puhujan esilntyessä. *Toim.*

ovat nähneet vallankumouksemme käytännössä, ovat saaneet siitä oppia, heidän on helpompi toimia vallankumouksen herättämiseksi Saksassa. Sitä paitsi hän on sitä mieltä, että saadaksemme tarkan selvyyden siitä mitä Saksassa tapahtuu, meidän pitäisi lähettää Berliiniin lentäjiä, mikä heidän puheidensa mukaan on täysin mahdollista.

2

Lenin ehdottaa, että päiväjärjestykseen otettaisiin tosiloihin perustuva Buharinin selonteko asiaintilasta Pietarin komiteassa.

3

Lenin tekee konkreettisen ehdotuksen. Niille, jotka kannattavat konferenssin koollekutsumista, hän huomauttaa, ettei konferenssi poista muodostunutta juopaa. Puolueen edustajakokouksen koollekutsuminen on välttämätöntä, koska konferenssissa ainoastaan otetaan selvää puolueen mielipiteestä, joka pitää fikseerata. Siksi hän ehdottaa kutsuttavaksi koolle neuvottelukokouksen, jossa kaikki mielipiteet ja kaikki katsantokannat olisivat edustettuina, sitä paitsi jokaista katsantokantaa pitää edustaman kolme henkilöä. Tämän neuvottelukokouksen tulee laatia sopimus.

4

Lenin kannattaa sitä, että neuvottelukokous kutsuttaisiin koolle kahden kolmen päivän kuluttua, kuitenkin teesejä ei pidä julkaista, sillä me emme saa antaa niitä Saksan tiedoksi. Konferenssikysymystä ei ratkaista ennen neuvottelukokousta, mutta rauhankysymyksen lykkääminen edustajakokoukseen asti teesejä julkaisematta on järjestöntä.

5

Lenin ehdottaa Neuvostojen kolmannesta edustajakokouksesta poismatkustavien edustajien neuvottelukokouksen järjestämistä, mistä ei kuitenkaan tehtäisi mitään kirjallista selostusta.

Lenin tähdentää, että puolueen ohjelmaa ei saada valmiiksi helmikuun 15 päivään mennessä, ja ehdottaa:

Neuvottelukokouksen koollekutsumista tammikuun 20 p:nä seuraavassa kokoonpanossa: 1) Keskuskomitea, 2) selvästi ilmaistujen mielipiteiden edustajat, nimenomaan: Lenin, Sokolnikov, Buharin, Obolenski ja Stukov. Jos Smirnovin, Obolenskin, Stukovin ja Pjatakovin kannanotoissa on erimielisyyksiä, niin siinä tapauksessa he lähettävät 2 edustajaa, muussa tapauksessa yhden edustajan. 3) Pietarin komitean edustaja Fenigstein. 4) Yksi latvialainen.

Buharinin ja Lomovin tehtäväksi annetaan neuvotella moskvalaisten ja Pjatakovin kanssa. Jokainen ryhmä esittää omat teesinsä.

*Julkaistu ensi kerran v. 1922
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa teoksissa, XV osa*

*Julkaistaan käsinkirjoitettujen
pöytäkirjamerkintöjen mukaan*

RADIOITSE. KAIKILLE.
BREST-LITOVSKISSA OLEVALLE
RAUHANVALTUUSKUNNALLE ERIKOISESTI

Mekin olemme kovin huolestuneita lennätinyhteyden katkeamisesta ¹¹⁵, johon luultavasti ovat syyssä saksalaiset. Kievin Rada on kukistettu. Kaikki valta Ukrainassa on Neuvoston käsissä. Harkovin Toimeenpanevan Keskuskomitean valta Ukrainassa on eittämätön; bolshevikki Kotsjubinski on määrätty Ukrainan tasavallan sotavoimien ylipäälliköksi. Suomessa porvarillisten vastavallankumouksellisten tila on toivoton, työläisten viha heitä kohtaan on tavaton. Donilla Kamenskajan kasakkakylässä pidetyssä edustajakokouksessa on 46 kasakkarykmenttiä julistanut itsensä hallitukseksi ja alkanut sodan Kaledinia vastaan. Pietarin työläisten keskuudessa vallitsee suuri innostus sen johdosta, että Berliinissä on muodostettu työläisten edustajain Neuvosto. Liikkuu huhuja, että Karl Liebknecht on vapautettu ja kohta hänestä tulee Saksan hallituksen päämies. Pietarin Neuvoston huomisen istunnon päiväjärjestykseen on pantu kysymys Berliinin ja Wienin työläisten Neuvostoille lähetettävästä adressista.

Lenin

Kirjottettu
tammikuun 21 (helmikuun 3) pnä 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan
käsikirjituksen mukaan

RADIOSANOMA KAIKILLE, KAIKILLE

Kaikille

Monet ulkomaiset sanomalehdet julkaisevat valheellisia tietoja kauhuista ja sekasorrosta Pietarissa y.m.s.

Kaikki nuo tiedot ovat aivan perättömiä. Pietarissa ja Moskovassa on aivan rauhallista. Mitään sosialistien vangitsemisia ei ole ollut. Kiev on Ukrainan Neuvostovallan käsissä. Kievin porvarillinen Rada on kukistettu ja hajonnut. Harkovissa pystytetty Ukrainan Neuvostovalta on tunnustettu täydellisesti. Donilla on 46 kasakkarykmenttiä noussut Kaledinia vastaan. Neuvostovallan elimet ovat valloittaneet Orenburgin ja kasakkajohtaja Dutov on lyöty ja paennut. Suomessa lujittuu nopeasti Suomen työväenhallituksen voitto, vastavallankumouksellisten valkokaartilaiden sotajoukot on karkotettu pohjoiseen, työläisten voitto niistä on turvattu.

Elintarviketilanne Pietarissa on tullut paremmaksi; tänään, 22.I.1918 vanhaa lukua, Pietarin työläiset antavat 10 vaunulastia elintarvikkeita suomalaisille avunantotaroituksessa.

Saksasta on niukkoja tietoja. Ilmeisesti saksalaiset pitävät salassa totuuden Saksan vallankumousliikkeestä. Trotski sähköittää Brest-Litovskista Pietariin, että saksalaiset pitkittävät neuvotteluja. Saksan porvarillinen lehdistö, ilmeisesti jonkun yllyttämänä, levittää valheellisia tietoja Venäjämästä pelotellen väestöä.

Eilen, 21.I.1918, julkaistiin dekreetti, jonka mukaan kirkko erotetaan täydellisesti valtiosta ja koko kirkon omaisuus takavarikoitetaan.

Kirjoitettu
tammikuun 22 (helmikuun 4) pnd 1918

Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan.

PUHE MAASEUDULLE LÄHTEVILLE AGITAATTOREILLE

SANOMALEHTISELOSTUS

Toverit, te kaikki tiedätte, että suurin osa työläisistä, sotilaista ja talonpojista niin Iso-Venäjällä kuin muidenkin kansakuntien keskuudessa, jotka aikaisemmin kuuluivat Venäjään — ennen pakonalaisina, nyt vapaan Venäjän tasavallan osina, — on tunnustanut Neuvostovallan. Edessämme on vielä pieni ottelu Kaledinin vastavallankumouksellisen sotajoukon vähäisiä jäännöksiä vastaan, Kaledinin, jonka nähtävästi pitää omalla Donilla ollessaankin pelastautua vallankumouksellisilta kasakoiilta.

Ja nyt, kun vastavallankumouksen viimeinen tuki on luhistumassa, me voimme sanoa varmasti, että Neuvostovalta yhä lujittuu. Ja siitä tulee luja. Kaikki käsittävät tämän hyvin, sillä havainnollinen kokemus on osoittanut, että ainoastaan tämä valta, itse työläiset, sotilaat ja talonpojat omissa Neuvostoissaan kykenevät viemään Venäjän kaikkien työtätekevien vapaan yhteiselon tielle.

Vastassamme on kaksi voimakasta vihollista: toinen niistä on kansainvälinen pääoma. Se seisoo meitä vastassa ja seuraa raivoissaan vihaamansa Neuvostovallan lujittumista. Epäilemätöntä on, että nuo miljardöörit eivät voi olla käymättä sotaa saadakseen haltuunsa minkä hyvänsä toiselta anastetun lisäpalan. Epäilemätöntä on sekkin, että he ovat toistaiseksi vielä Neuvostotasavaltaa voimakkaampia.

Mutta on osoittautunut, että vaikka kapitalistit ovatkin meitä voimakkaampia, he kuitenkin lähettävät jo edustajiaan meidän komissaariemme luo ja ehkäpä tunnustavat vielä Neuvostovallankin ja jopa lainojen kuolettamisen-

kin,— se on kauhea ja mitä kipein isku heidän pullottavalle taskulleen. Ja nuo maailman finanssioligarkian edustajain puheet osoittavat, että maailman kapitalistit ovat joutuneet umpikujaan. He haluaisivat mielellään selviytyä sodasta ja hyökätä kaikkine voimineen vihaamansa Neuvostotasavallan kimppuun, joka on syyttänyt palon koko Euroopassa ja Amerikassa, mutta he eivät kykene sitä tekemään.

Vallankumouksemme on sodan synnyttämä; jos sotaa ei olisi, voitaisiin havaita koko maailman kapitalistien liittyvän yhteen, yhdistyvän lujemmin meitä vastaan käytävän taistelun pohjalla. Heitä vaivaa ajatus: kunhan tulipalomme kipinät eivät vaan putoaisi heidän katoilleen. Mutta eihän Venäjistä voi erottautua Kiinan muurilla. Maailmassa ei ole ainoatakaan työväenjärjestöä, jossa ei olisi otettu suurella innostuksella vastaan dekreetejämme maasta, pankkien kansallistamisesta j.n.e.

Mahdollisesti meidän on kestettävä vielä ankara taistelu, kuitenkin, toverit, olkaa varmoja, että työläiset, joita omat kapitalistit sortavat, heräävät jo useimmissa maissa, ja vaikka kaikkien maiden kaledonilaiset kuinka raivoaisivat, ja vaikka heidän onnistuisi antaa Venäjälle tilapäinen isku, heidän asemansa ei siitä lujittuisi. Meidän asemamme sitä vastoin on kyllin lujittunut, sillä puolellamme ovat kaikkien maiden kaikki työläiset. (Suosionosoituksia.)

Toinen vihollisemme on taloudellinen rappiotila. Ja rapiotilan voittamiseksi on kamppailtava sitäkin voimaperäisemmin, koska Neuvostojen asema on lujittunut. Teidän, toverit, onkin tehostettava tuota kamppailua. Teidän matkanne, kummankin nykyään Neuvostovaltaa johtavan hallituspuolueen agitaattorien matka tulee olemaan suuri-merkityksellinen. Ja luulen, että syrjäseuduilla edessänne on voimiakysyvä, mutta kiitollinen työala Neuvostovallan lujittamiseksi, vallankumouksellisten aatteiden levittämiseksi maaseudulle, taloudellisen rapiotilan poistamiseksi ja työtätekevän talonpoikaiston vapauttamiseksi maaseutukulakeista.

Edessämme on raskas ja voimiakysyvä työ — sodan aiheuttamista iskuista toipuminen. Muiden Euroopan maiden porvaristo on valmistautunut paremmin kuin meidän porvaristomme. Elintarpeet jaettiin siellä oikein, joten heillä

on nyt helpompaa, oikein oli järjestetty sotilaiden vaihto rintamalla. Mitään sellaista ei saanut aikaan tsaarivalta eikä myöskään Kerenskin valta, joka oli kahden vaiheilla häilyvää porvariston ja sovittelijain valtaa.

Juuri siksi Venäjän tilanne onkin nyt erittäin vaikea. Rakentaakseen raunioille sosialistisen yhteiskunnan perustan sen on ratkaistava organisaatiotehtävät, taisteltava niitä uupuneita ja suorastaan huligaaniaineksia vastaan, jotka omien etujensa vuoksi voimistavat rappiotilaa.

Toverit, kuten jo mainitsin, edessänne on vaikea, mutta kiitollinen työala: talouden kuntoonsaattaminen maaseudulla ja Neuvostovallan lujittaminen. Mutta teillä on apulaisia, sillä me tiedämme, että jokaiselle omalla työllään elävälle työläiselle ja talonpojalle tietoisuus sanelee sen, että ilman Neuvostovaltaa ei voida pelastua nälänhädästä eikä tuhosta. Ja me voimme pelastaa Venäjän. Kaikki tiedot puhuvat siitä, että Venäjällä on viljaa, ja sitä olisi nytkin, jos se olisi aikanaan luetteloitu ja jaettu oikeudenmukaisesti. Jos luotte katseenne yli äärettömän Venäjän ja tarkkailette rautateillä vallitsevaa rappiotilaa, niin tulette vakuuttuneiksi, että meidän on voimistettava valvontaa ja jaettava meillä oleva vilja, muussa tapauksessa nälkä saattaa tuhon omaksi sekä meidät että teidät. Tästä voidaan selviytyä vain yhdellä ehdolla: jos jokainen työläinen, jokainen talonpoika, jokainen kansalainen käsittää, että hän itse, vain hän itse voi auttaa itseään. Kukaan, toverit, ei teitä auta. Koko porvaristo, virkamiehistö, sabotoijat ovat teitä vastaan, sillä he tietävät, että jos kansa jakaa keskenään tämän koko kansan omaisuuden, joka tähän asti on ollut kapitalistien ja kulakkien käsissä, niin se puhdistaa Venäjän parasiteista ja tyhjäntoimittajista. Ja siksi he ovat koonneet kaikki voimat työtätekeviä vastaan, alkaen Kaledinista ja Dutovista ja päättyen sabotaasiin ja vanhan tottumuksen, porvariston riistotottumuksen mukaan tapahtuvaan ryysyläisainesten ja niiden lahjomiseen, jotka ovat pelkästään väsyneet eivätkä kykene vastustamaan. Tänään he lahjoivat tietämättömiä, valistumattomia sotilaita, että he järjestäisivät viinapogromeja. Huomenna he lahjoivat rautatiehallintojen työntekijöitä, että he pidättäisivät pääkaupunkiin lähetettyjä lasteja; sitten alustenomistajia, että he pidättäisivät viljaproomuja j.n.e. Mutta kun kansa käsittää, että ainoastaan järjestyneisyys antaa sille

mahdollisuuden tiivistää rivinsä ja luoda toverikurin, niin silloin kaikki porvariston salahankeet ovat sille vaaratomia.

Juuri tämä on tehtävänne, juuri siellä teidän on oltava yhdistäjinä, järjestäjinä ja Neuvostovallan pystyttäjinä. Siellä, maaseudulla, te kohtaatte talonpoikais-„porvareja”, kulakkeja, jotka yrittävät tuhota Neuvostovallan. Heitä vastaan teidän on helppo taistella, sillä joukot ovat puolellanne. Ne näkevät, ettei keskuksesta tule maaseudulle rankaisuretkikuntia, vaan agitaattoreita, jotka tuovat maaseudulle valoa tiivistääkseen jokaisessa kylässä niiden rivit, ketkä tekevät itse työtä, ketkä eivät ole eläneet toisten kustannuksella.

Ottakaamme maakysymys: maa on julistettu kansan omaisuudeksi, ja kaikki omistusmuodot tullaan hävittämään. Täten on otettu suuri askel eteenpäin riiston poistamiseksi.

Tässä voimistuu taistelu rikkaiden talonpoikien ja työtätekevien talonpoikien välillä, ja köyhälistöä on autettava kokemuksen avulla, omakohtaisella taistelulla eikä kirjan avulla. Me emme ottaneet tilanherroilta maata sitä varten, että se joutuisi pohatoille ja kulakeille, vaan että se joutuisi köyhälistölle. Tämä saa talonpoikaisköyhälistön sympatian ja myötätunnon puolellemme.

On huolehdittava siitakin, etteivät maanviljelyssä käytettävät työvälineet ja koneet olisi kulakkien ja pohattojen hallussa. Niiden täytyy kuulua Neuvostovallalle ja ne on annettu volostikomiteoiden välityksellä työtätekevien joukkojen väliaikaiseen käyttöön. Ja niiden itsensä on valvottava, etteivät nämä koneet olisi kulakkien rikastumisen välineenä, vaan että niitä käytettäisiin vain oman pellon muokkaamisessa.

Jokainen talonpoika auttaa teitä tässä vaikeassa tehtävässä. Selittäkää maaseudulla, että kulakeille ja kansanrylkyreille on asetettava rajoituksia. Tarvitaan elintarvikkeiden oikeaa, tasasuhtaista jakelua, jotta kansan työn tulokset olisivat työtätekevän kansan käytettävissä. Ja yhtä rikasta vastaan, joka ojentaa ahnehtivan kouransa kansan omaisuutta kohti, on asetettava kymmenen työtätekevää.

Neuvostojen tulot ovat 8 miljardia, mutta menot 28 miljardia. Asioiden näin ollen me teidän kanssanne kärsimme

tietenkin haaksirikon, elleimme kykene irrottamaan tätä valtiolaivaa karilta, jolle tsaarivalta on sen ajanut.

Ulkoinen sota on päättynyt tai on päättymässä. Se on selvä. Nyt on alkanut sisällissota. Porvaristo, joka on kätkenyt ryöväämänsä rikkauudet kirstuihinsa, tuumii rauhalisena: „Ei hätää,— kyllä me selvittää, jalka aika kuluu”. Kansan on paljastettava nuo „rohmurit” ja pakotettava heidät palauttamaan ryöstämänsä takaisin. Teidän on tehtävä se paikkakunnilla. Emme saa antaa heidän kätkeytyä, jotta välttyisimme joutumasta täydelliseen perikatoon. Ei poliisin pidä heitä pakottaa,— poliisi on tuhottu ja haudattu,— kansan itsensä on se tehtävä, ei ole muuta keinoa taistella heitä vastaan.

Oikeassa oli bolshevikki-vanhus, joka selitti kasakalle, mitä on bolshevismi.

Kasakan kysymykseen: Onko totta, että te, bolshevikit, ryöstätte? — vanhus vastasi: Kyllä, me ryöstämme ryöstettyä ¹¹⁶.

Me hukumme tuohon mereen, elleimme ongi noista kätkeistä esiin kaikkea niihin piilotettua omaisuutta, kaikkea, mikä on ryövätyä kaikkina julkean, rikollisen riiston vuosina.

Me hyväksymme piakkoin TpKK:ssa lain uuden veron määräämisestä omistaville, mutta teidän itsenne pitää panna se täytäntöön paikkakunnilla, jotta jokainen sodan aikana ryöstetty satanen olisi työtätekevien hallussa. Teidän ei pidä tehdä sitä ase kädessä: aseellinen sota on jo päättynyt, mutta tämä sota vasta alkaa.

Riistäjien voimat eivät voi kukistaa vallankumoustamme, kun käymme nyt järjestyneesti asiaan käsiksi, sillä kanssamme ja puolellamme on koko maailman proletariaatti.

BREST-LITOVSK
VENÄJÄN RAUHANVALTUUSKUNTA. TROTSKILLE

VASTAUS ¹¹⁷

28/I. Kello 6.30 illalla

Katsantokantamme on Teille selvä; se on vain lujittunut viime aikoina ja varsinkin Joffen kirjeen jälkeen. Toistamme vielä kerran, että Kievin Radasta ei ole jäänyt jälkeäkään ja että saksalaisten täytyy tunnustaa tämä tosiasia, elleivät he ole sitä vielä tunnustaneet.

Informoikaa meitä useammin.

Lenin. Stalin

*Julkaistu ensi kerran v. 1929
XI Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

PUHE
TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN JA MAAKOMITEAIN
YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹¹⁸
TAMMIKUUN 28 (HELMIKUUN 10) pnä 1918

SANOMALEHTISELOSTUS

Suoritamme nyt suurta tehtävää, jona on työtätekevien joukkojen voittojen varmistaminen, työläisten, sotilaiden ja talonpoikain yhdistäminen. Sanoin jo edellisessä talonpoikain edustajakokouksessa, jossa enemmistö oli oikeistolaisia, että jos talonpoikaisto hyväksyy kaikki meidän vaatimuksemme, niin me puolestamme kannatamme kaikkia talonpoikaiston vaatimuksia, joista perusvaatimuksena on maan yhteiskunnallistaminen*. Nyt olemme täyttäneet tuon tehtävän. Meillä on maailman ensimmäinen laki kaikkinaisen maanomistuksen lakkauttamisesta. Meillä on nyt valta, Neuvostojen valta. Tämä itse kansan esille nostama valta asettaa suotuisalle maaperälle kaikkien kansojen suuren rauhanasian. Sodankäynti on jo lopetettu, ja kaikilla rintamilla on julistettu armeijan kotiuttaminen. Sotaa käydään vielä porvaristoa vastaan, joka mobilisoi kaikki voimansa taisteluun Neuvostovaltaa vastaan. Venäjän vastavallankumouksesta me teemme kohta lopun. Kaikilla rintamilla käydään parhaillaan taistelua, josta me miltei aina selviydymme voittajina. On vielä yksi vihollinen: tuo vihollinen on kansainvälinen pääoma; sitä vastaan me tulemme taistelemaan vielä kauan aikaa ja selviydymme siitä voittajina oman järjestyneisyytemme avulla ja sen avulla, että vallankumoustamme tukee maailman proletariaatti. Edessämme on vielä suuri taistelu, luokka-taistelu omassa maassamme. Se on taloudellista taistelua porvaristoa vastaan, joka tukee suoranaisesti tai

* Ks. Teokset, 24. osa, ss. 482—501. *Toim.*

epäsuorasti vihollisiamme ja pyrkii hallitsemaan taloudellisesti työtätekeviä joukkoja.

Puuttuu rahaa, siinä on heikkoutemme, siksi olemme heikkoja ja siksi maamme kärsii. Rahaa on vielä paljon kaupungeissa ja maaseudulla suurkulakeilla. Nuo rahat ovat todisteena kansan työn riistosta ja niiden pitää kuulua kansalle. Olemme varmoja siitä, että työtätekevä talonpoikaisto julistaa ankaran sodan sortajilleen — kulakeille ja auttaa meitä taistelussamme kansan paremman tulevaisuuden ja sosialismin puolesta.

*Julkaistu helmikuun 15 (2) pnä 1918
„Izvestija Sovetov Rabotshih,
Soldatskih i Krestjanskih Deputatov
g. Moskvuy i Moskouskoi oblasti”
lehden 25. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

**PUHEENVUOROT VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA
HELMIKUUN 18 pnä 1918 (PÄIVÄLLÄ) ¹¹⁹**

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

1

Käsittelään kysymystä saksalaisten hyökkäyksestä. G. I. Lomov ehdottaa käsitteilyn lykkäystä.

Lenin on vastaan, mutta kannattaa puheenvuorojen rajoittamista (puolueyhmiem mielestä puheenvuorot on rajoitettava 5 minuuttiin).

2

Sen jälkeen kun päätettiin käsitellä kysymys, N. I. Buharin ehdottaa, että annettaisiin useammille puhujille mahdollisuus esittää mielipiteensä.

Lenin on tätä vastaan ja ehdottaa kysymyksen rajoittamista siihen, onko rauhanehdotussähke lähetettävä vai ei, ja on sitä mieltä, että jokaiselle on annettava mahdollisuus lausua mielipiteensä niin tämän kysymyksen puolesta kuin sitä vastaanakin.

Leninin ehdotus hyväksyttiin.

3

Sen jälkeen kun L. D. Trotski oli puheenvuorossaan vastustanut rauhanehdotussähkeen lähettämistä, puhui

Lenin (rauhanehdotuksen puolesta). Eilen oli erittäin kuvaava äänestys, jolloin kaikki totesivat rauhan välttämättömyyden, ellei Saksassa tapahdu liikehtimistä, vaan alkaa hyökkäys. Epäilläään, että ehkä saksalaiset haluavat hyökätä saadakseen kukistetuksi Neuvostohallituksen. On muodostunut tilanne, jolloin on toimittava. Jos imperialismi hyökkäys käy aivan ilmeiseksi, niin silloin me kaikki olemme puolustuksen kannalla ja silloin se voidaan selittää

kansalle. Mutta jos nyt alkaa hyökkäys ja me alamme sen jälkeen selittää joukoille, niin saamme aikaan enemmän sekaannusta kuin jos alkaisimme heti neuvottelut välirauhan jatkamisesta, nyt ei saa hukata tuntiakaan, sillä joukot eivät käsitä tuollaista kysymyksen asettelua. Joko käymme vallankumouksellista sotaa maiden yhteiskunnallistamisen puolesta ja silloin joukot meitä ymmärtävät tai käymme rauhanneuvottelujä.

*Julkaistu ensi kerran v. 1922
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa teoksissa, XV osa*

*Julkaistaan käsinkirjoitettujen
pöytäkirjamerkintöjen mukaan*

**PUHEET VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA
HELMIKUUN 18 p:nä 1918 (ILLALLA)**

PÖYTÄKIRJAMERKINNÖT

1

Kysymyksellä on perustava merkitys. Uritskin ehdotus on kummallinen. Keskuskomitea äänesti vallankumouksellista sotaa vastaan, mutta meillä ei ole sotaa eikä rauhaa ja olemme joutumassa vallankumoukselliseen sotaan. Sodalla ei saa leikitellä. Me menetämme vaunuja, ja kuljetukset vaikeutuvat. Nyt ei voida odottaa, sillä tilanne on aivan selvä. Kansaa ei tätä käsitä: kun kerran on sota, niin ei olisi pitänyt kotiuttaa armeijaa; saksalaiset ottavat nyt kaiken. Leikissä on jouduttu sellaiseen umpikujaan, että vallankumouksen tuho on kiertämätön, jos jatketaan keskitien politiikkaa. Joffe kirjoitti Brestistä, että Saksassa vallankumous ei ole alkamassakaan; jos asia on siten, niin saksalaiset saattavat hyökkäystä jatkaessaan voittaa. Nyt ei voida odotella. Odottelu merkitsee Venäjän vallankumouksen tuhoa. Jos saksalaiset sanovat vaativansa bolshevikkien vallan kukistamista, niin silloin on tietysti sodittava; nyt ei ole mahdollista mikään viivyttely. Nyt ei ole kysymys menneisyydestä, vaan nykyisyydestä. Jos tiedusteltaisiin saksalaisten mielipidettä, niin se olisi pelkkä paperipala. Se ei ole politiikkaa. Ainoana mahdollisuutena on ehdottaa saksalaisille neuvottelujen uusimista. Keskitien ratkaisua ei nyt voi olla. Jos käymme vallankumouksellista sotaa, niin se on julistettava, on keskeytettävä armeijan kotiuttaminen, eikä meneteltävä näin. Me kirjoittelemme papereita, mutta he valtaavat sillä aikaa varastoja ja vaunuja, ja me menehdymme. Nyt on olemassa se vaara, että leikittelemällä sodalla me luovutamme vallankumouksen kohtalon saksalaisten käsiin.

Historia todistaa, että te luovuitte vallankumouksesta. Meillä oli mahdollisuus allekirjoittaa rauha, joka ei lainkaan uhannut vallankumousta. Meillä ei ole mitään, emme ehdi edes räjäyttämään perääntyessämme. Olemme tehneet voitavamme, auttaneet Suomen vallankumousta, mutta nyt emme voi. Nyt ei ole sopiva aika noottienvaihtoon, ja odottelemisesta on tehtävä loppu. Nyt on myöhäistä „tunnustella”, sillä nyt on selvää, että saksalaiset voivat hyökätä. On mahdotonta väitellä vallankumouksellisen sodan kannattajia vastaan, mutta odottelun kannalla olevia vastaan voidaan ja täytyy väitellä. On tarjottava saksalaisille rauhaa.

2

Buharin ei ole huomannut siirtymistään vallankumouksellisen sodan kannalle. Talonpoika ei halua sotaä eikä lähde sotaan. Voidaanko talonpojalle nyt sanoa, että hän läh-tisi vallankumoukselliseen sotaan. Mutta jos sitä halutaan, niin ei olisi pitänyt kotiuttaa armeijaa. Permanentitalon-poikaissota on utopiaa. Vallankumouksellinen sota ei saa olla korulause. Koska emme ole valmistautuneet, niin meidän on allekirjoitettava rauha. Kun armeija on kotiutettu, niin on naurettavaa puhua permanentista sodasta. Sitä ei saa verrata kansalaissotaan. Talonpoika ei lähde vallankumoukselliseen sotaan, ja hän antaa liukkaan lähdön jokaiselle, joka siitä puhuu avoimesti. Saksassa vallankumous ei ole vielä alkanut, mutta me tiedämme, ettei meilläkään meidän vallankumouksemme heti voittanut. Täällä puhuttiin siitä, että he ottavat Liivinmaan ja Eestin, mutta me voimme luovuttaa ne vallankumouksen nimessä. Jos he vaativat sotaväen poisviemistä Suomesta, niin olkaa hyvä, ottakoot he vallankumouksellisen Suomen. Jos me luovutamme Suomen, Liivinmaan ja Eestin, niin vallankumous ei ole vielä mennyttä. Ne perspektiivit, joilla tov. Joffe meitä eilen pelotteli, eivät vähimmässäkään määrin saata tuhoon vallankumousta.

Ehdotan tiedotettavaksi, että me allekirjoitamme rauhan, jota meille saksalaiset eilen tarjosivat; jos he siihen lisäävät puuttumattomuuden Ukrainan, Suomen, Liivinmaan ja Eestin asioihin,—niin sekin on tinkimättä hyväksyttävä.

Meidän sotilaistamme ei ole mihinkään; saksalaiset haluavat viljaa — he ottavat sitä ja poistuvat vasta sitten kun ovat tehneet Neuvostovallan mahdottomaksi. Kotiuttamisen julistaminen keskeytetyksi olisi valtamme suistamista.

*Julkaistu ensi kerran v. 1922
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa teoksissa, XV osa*

*Julkaistaan käsinkirjoitettujen
pöytäkirjamerkintöjen mukaan*

V. I. LENININ JA J. V. STALININ LENNÄTINKESKUSTELU VÄINÄNLINNAN NEUVOSTON JÄSENTEN KANSSA

Helmikuun 18 pnä 1918

Väinänlinna. Lennätinlaitteen ääressä ovat Väinänlinnan Neuvoston jäsenet.

Lenin ja Stalin. Sanokaa, olkaa hyvä, minkälaisia ohjeita olette saaneet Smolnasta edessäolevaan saksalaisten hyökkäykseen nähden? Sanokaa, olkaa hyvä, kuka puhuu, sukunimi?

Väinänlinna. Puhuvat Pavlov ja Beljajev. Vast'ikään saimme Korkeimmalta ylipäälliköltä sähkönen, että on peräännyttävä ja perääntyessämme tuhottava kaikki. Väinänlinna on jätettävä.

Lenin ja Stalin. Mitä uutta kuuluu saksalaisten puolelta?

Väinänlinna. Mitään esiintymisiä ei saksalaisten puolelta ole toistaiseksi ollut. Kaupunki on paniikin vallassa, kaupungin yllä lentelevät hyvin matalalla saksalaiset lentokoneet ja heittelevät julistuksia, joita emme ole onnistuneet lukemaan, sillä tuuli kantaa ne kauas. Neuvosto on päättänyt jäädä paikalleen saksalaisten kaupunkiin tuloon saakka. Asukkaista on järjestetty komiteoita järjestyksen ylläpitämiseksi kaupungissa. Minkälaisia toimintaohjeita voitte antaa tulevaisuuden varalle?

Lenin ja Stalin. Ryhtykää toimenpiteisiin yhteyden järjestämiseksi perääntymisen aikana. Pankaa vaunuun Hughesmallisia lennätinkoneita sekä telegrafistiryhmä ja pätevä mekaanikko. Välittäkää komissariaatille, että peräännyttäessä on kaikki tuhottava. Ryhtykää myös toimenpiteisiin, että olisi mahdollista siirtää viime hetkellä pois järjestömme, sillä saksalaiset pyrkivät luultavasti paljastamaan vallankumoukselliset keskuksset. Jos onnistutte

lukemaan saksalaisten julistuksia, niin tiedottakaa meille. Pitäkää mahdollisimman usein yhteyttä kanssamme.

Väinänlinna. Sanokaa, olkaa hyvä, mitä on tehtävä silloille peräännyttäessä?

Lenin ja Stalin. Tietenkin räjäytettävä!

Väinänlinna. Uutiset tulemme tiedottamaan. Muuta sanottavaa meillä ei ole. Näkemiin.

Lenin ja Stalin. Näkemiin.

*Julkaistu ensi kerran v. 1942
XXXIV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
lennätinnauhan mukaan*

SAKSAN VALTAKUNNAN HALLITUKSELLE LÄHETETYN RADIOSANOMAN ALKUPERÄINEN LUONNOS

Kansankomissaarien Neuvosto ilmaisee vastalauseensa sen johdosta, että Saksan hallitus on lähettänyt sotajoukot Venäjän Neuvostotasavaltaa vastaan, joka on julistanut sotatilan päättyneeksi ja alkanut armeijan kotiuttamisen kaikilla rintamilla. Venäjän työläis- ja talonpoikaishallitus ei voinut odottaa sellaista askelta sitäkään suuremmalla syyllä, kun kumpikaan välirauhan solminut osapuoli ei ilmoittanut suoranaisesti eikä epäsuorasti, ei helmikuun 10 pnä eikä yleensä milloinkaan välirauhan keskeyttämisestä, kuten kumpikin osapuoli oli sitoutunut tekemään vuoden 1917 joulukuun 2 (15) päivänä solmitun sopimuksen mukaan.

Tällaisen tilanteen muodostuttua Kansankomissaarien Neuvosto katsoo olevansa pakotettu tiedottamaan, että se on valmis allekirjoittamaan virallisesti rauhan niillä ehdoilla, joita Saksan hallitus vaati Brest-Litovskissa.

Samalla Kansankomissaarien Neuvosto ilmaisee valmiutensa, jos Saksan hallitus muotoilee omat tarkat rauhan-ehdonsa, vastata viimeistään 12 tunnin kuluttua siihen, ovatko nuo ehdot meille hyväksyttäviä.

*Kirjoitettu helmikuun 19 päivän
vastaisena yönä 1918*

*Julkaistu helmikuun 20 (7) pnä 1918
„Izvestija TslK” lehden 29. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

LENININ VASTAUKSET LENNÄTTIMITSE MOSKOVAN NEUVOSTOLLE

Kello 2.15 päivällä Toimeenpanevan komitean jäsen kutsui Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan тов. Leninin. Bolshevikki-ryhmän valtuutettu kyseli тов. Leniniltä:

- 1) Tapahtumista, joita on ollut Berliinistä saadun sähkeen jälkeen.
- 2) Toimenpiteistä, joihin Kansankomissaarien Neuvosto on nykyhetkellä ryhtynyt.
- 3) Eikö Berliinistä ole saatu muuta vastausta kuin Hoffmannin sähke.

Ensimmäiseen kysymykseen тов. Lenin vastasi:

Armeijaa ei ole; saksalaiset hyökkäävät koko rintamalla alkaen Riifasta. On vallattu Väinänlinna ja Rositten, hyökkäys jatkuu Lutskiin ja Minskiin. Ketä kiinnostavat teot eivätkä puheet, hänen on solmittava rauha ja jatkettava sisämaan vallankumouksen lujittamista ja syventämistä.

Toiseen kysymykseen:

Niin kauan kuin hyökkäyksiä ei ole lopetettu, on käsketty tekemään vastarintaa missä se on mahdollista, tuhoamaan koko matkalla ehdottomasti kaikki aina viimeistä leipäpalaa myöten.

Kolmanteen kysymykseen:

Ei, ei ole saatu.

*Keskustelu tapahtui
helmikuun 20 pnä 1918*

*Julkaistu helmikuun 21 (8) pnä 1918
„Izvestija Sovetov Rabotshih,
Soldatskih i Krestjanskih Deputatov
g. Moskvy i Moskovskoi oblasti“
lehden 29. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

HUOMAUTUKSIA

- ¹ V. I. Leninin kirjeet „Bolshevikkien on otettava valta” ja „Marx-laisuus ja kapina” käsiteltiin bolshevikkipuolueen Keskuskomitean istunnossa syyskuun 15 (28) pnä 1917. Kamenev, joka vastusti Leninin näissä historiallisissa kirjeissään antamia ohjeita aseellisesta kapinasta, ehdotti, että ne salattaisiin puolueelta ja molemmat kirjeet kaikkine jäljennöksineen hävitettäisiin. Kamenevin ehdotus hylättiin. Keskuskomitea lähetti Leninin kirjeet bolshevikkipuolueen suurimmille järjestöille.—1.
- ² Leninin osoittamat päivämäärät tarkoittavat seuraavia tapahtumia: toukokuun 6 pnä ilmoitettiin ensimmäisen Väliaikaisen kokoomushallituksen kokoonpano; elokuun 31 pnä Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto hyväksyi bolshevistisen päätöslauselman, jossa vaadittiin Neuvostohallituksen muodostamista; syyskuun 12 päivän olivat eserräläis-menshevistiset työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen Toimeenpaneva Keskuskomitea ja talonpoikain edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston Toimeenpaneva komitea määränneet Demokraattisen neuvottelukokouksen kokoontumispäiväksi. Neuvottelukokous pidettiin Pietarissa syyskuun 14—22 (syyskuun 27—lokakuun 5) pnä 1917. Demokraattisesta neuvottelukokouksesta ks. tätä osaa, ss. 25—33, 34—40.—1.
- ³ Väliaikainen hallitus oli ilmoittanut Perustavan kokouksen koollekutsumisesta julistuksessaan maaliskuun 2 (15) pnä 1917; vaalit oli määrätty syyskuun 17 (30) päiväksi 1917. Mutta Väliaikainen hallitus lykkäsi Perustavan kokouksen koollekutsumista ilmoittaen vaalien lykkäämisestä marraskuun 12 (25) päivään 1917. Perustavan kokouksen avasi Neuvostohallitus tammikuun 5 (18) pnä 1918 Pietarissa. Koska Perustava kokous kieltäytyi käsittelemästä „Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistusta” ja vahvistamasta Neuvostojen II edustajakokouksen dekreettejä rauhasta, maasta ja vallan siirtymisestä Neuvostoille, niin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean päätöksellä se hajotettiin tammikuun 6 (19) pnä 1918. Perustavasta kokouksesta ks. tätä osaa, ss. 363—367, 419—421.—2.

- ⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. „Vallankumous ja vastavallankumous Saksassa”, 1940, ss. 99—100.—3.
- ⁵ Lenin tarkoittaa niitä lausuntoja, joita menshevikit ja eserrät antoivat Kornilovin kapinan kukistamisen jälkeen liittoutumisesta kadettien kanssa. Yrittäessään heikentää kasvavaa vallankumouksellista nousua ja säilyttää kannattajiensa viimeiset rippeet menshevikkien ja eserrien oli pakko vastustaa puheissaan sellaista koalitiota, johon osallistuivat kadetit, mutta todellisuudessa menshevikit ja eserrät kannattivat edelleenkin liittoutumista kadettien kanssa ja ajoivat edelleenkin kadettien, imperialistisen porvariston edustajain, politiikkaa.—10.
- ⁶ „*Birzhevka*” — „*Birzhevyje Vedomosti*” („Pörssi-lehti”, „Pörssi-tiedonannot”) — porvarillinen päivälehti, joka ilmestyi Pietarissa vuodesta 1880 lähtien. „*Birzhevka*” nimityksestä tuli porvarillisen lehdistön periaatteettomuutta ja lahjottavuutta tarkoittava yleisnimi. Lehden lakkautti Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea lokakuun lopulla 1917.—10.
- ⁷ „*Retsh*” („Puhe”) — päivälehti, kadettipuolueen pää-äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 helmikuusta lähtien; Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea lakkautti sen lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917; ilmestyi toisilla nimillä vuoden 1918 elokuuhun saakka.—10.
- ⁸ „*Rabotshaja Gazeta*” („Työväen Lehti”) — menshevikkien pää-äänenkannattaja; ilmestyi päivälehtenä Pietarissa vuoden 1917 maaliskuusta marraskuuhun asti.—12.
- ⁹ „*Delo Naroda*” („Kansan Asia”) — päivälehti, eserräpuolueen äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa maaliskuusta 1917 kesäkuuhun 1918 muuttaen monta kertaa nimeään. Lehteä alettiin julkaista uudelleen lokakuussa 1918 Samarassa ja maaliskuussa 1919 Moskovassa. Sitten lehti lakkautettiin vastavallankumouksellisen toimintansa takia.—12.
- ¹⁰ „*Proletarskoje Delo*” („Proletaarien Asia”) — päivälehti, Kronstadin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston bolshevikkiryhmän äänenkannattaja, joka ilmestyi vuonna 1917 Väliaikaisen hallituksen heinäkuunpäivinä lakkauttaman kronstadtilaisen bolshevistisen „*Golos Pravdy*” („Totuuden Ääni”) lehden asemesta.—12.
- ¹¹ „*Pravda*” („Totuus”) — bolshevikkien legaalinen jokapäiväinen lehti; sitä julkaistiin Pietarissa; perustettiin Pietarin työläisten aloitteeseen nojautuen huhtikuussa 1912. „*Pravda*” oli työväen joukkolehti, sitä julkaistiin työläisten itsensä keräämillä varoilla. Lehden ympärille muodostui laaja työläiskirjeenvaihtajien ja työläiskynäilijäin piiri. Niinpä yhtenä julkaisuvuotena siinä julkaistiin yli 11 tuhatta työläisten kirjettä. „*Pravdaa*” levisi keskimäärin 40 tuhatta kappaletta, ja muutamina

kuukausina sen painosmäärä nousi 60 tuhanteen kappaleeseen päivässä.

Oleskellen ulkomailla V. I. Lenin johti „Pravdaa”, kirjoitti lehteen miltei joka päivä, antoi sen toimituskunnalle ohjeita, keräsi lehden ympärille puolueen parhaita kirjailijavoimia. Lehden työhön osallistuivat aktiivisesti J. M. Sverdlov, J. V. Stalin, V. M. Molotov ja M. I. Kalinin. Vakituksina toimitustyöntekijöinä olivat M. S. Olminski, N. G. Poletajev, K. N. Samoilova, N. N. Baturin, A. I. Jelizarova, K. S. Jeremejev ynnä muut. „Pravdan” työhön ottivat toimeliaasti osaa IV Valtakunnanduuman bolshevikki edustajat A. J. Badajev, G. I. Petrovski, M. K. Muranov, F. N. Samoilov ja N. R. Shagov.

„Pravda” joutui alituisesti poliisivainojen kohteeksi. Olemassalonsa ensimmäisenä vuotena se takavarikoitiin 41 kertaa, toimitajia vastaan nostettiin 36 oikeusjuttua ja toimittajat istuivat vankilassa yhteensä 47½ kuukautta. Kahden vuoden ja kolmen kuukauden aikana tsaarihallitus lakkautti „Pravdan” kahdeksan kertaa, mutta se ilmestyi jälleen uusilla nimillä: „Rabotshaja Pravda” („Työväen Totuus”), „Severnaja Pravda” („Pohjolan Totuus”), „Pravda Truda” („Työn Totuus”), „Za Pravdu” („Totuuden puolesta”), „Proletarskaja Pravda” („Proletaarinen Totuus”), „Putj Pravdy” („Totuuden Tie”), „Rabotshi” („Työmies”), „Trudovaja Pravda” („Työn Totuus”). Heinäkuun 8 (21) p:nä 1914, ensimmäisen maailmansodan alkamisen edellä, lehti lakkautettiin.

„Pravdaa” alettiin julkaista uudelleen vasta Helmikuun vallankumouksen jälkeen. Maaliskuun 5 (18) p:stä 1917 „Pravda” alkoi ilmestyä VSDTP:n Pää-äänenkannattajana. Huhtikuun 5 (18) p:nä, palattuaan ulkomailla, V. I. Lenin tuli toimituskunnan kokoonpanoon ja asetui „Pravdan” johtoon. Heinäkuun 5 (18) p:nä 1917 junkkarikoululaiset ja kasakat hävittivät „Pravdan” toimituksen. Heinä—lokakuussa 1917 „Pravda” Väliaikaisen hallituksen vainoamana muutti monta kertaa nimeään ja ilmestyi nimillä „Listok „Pravdy”” („„Totuuden” Lehtinen”), „Proletari” („Proletaari”), „Rabotshi” („Työmies”), „Rabotshi Putj” („Työmiehen Tie”). Lokakuun 27 (marraskuun 9) p:stä lehti alkoi ilmestyä vanhalla nimellään — „Pravda” nimisenä.— 14.

- ¹⁹ Moskovan neuvottelukokous, jonka Väliaikainen hallitus kutsui kokoon porvariston ja tilanherrojen voimien mobilisoimistarkoituksessa, avattiin elokuun 12 (25) p:nä 1917. Moskovan „Valtakunnan neuvottelukokouksen” kokoonpanosta johtui sen vastavallankumouksellinen olemus. Neuvottelukokouksen osanottajat olivat enimmäkseen kauppiaita ja teollisuudenharjoittajia, tilanherroja ja pankkiireja, tsaarin duuman jäseniä, menshevikkejä ja eserriä. Valtakunnanduuman kaikista neljästä kokoonpanosta neuvottelukokouksessa oli 488 henkeä, Neuvostoista ja yhteiskunnallisista järjestöistä 129, kaupunkien duumat saivat 129 paikkaa, zemstvo 118, kauppa- ja teollisuuspiirit sekä pankit 150, tieteelliset järjestöt 99, armeija ja laivasto 177, papisto 24, kansalliset järjestöt 58, talonpojat 100, osuuskunnat 313, ammattiyhdistykset 176 paikkaa j.n.e. Neuvostojen valtuuskunta oli kokoonpantua menshevikeistä ja

- eserristä. Kenraalit Kornilov, Aleksejev, Kaledin y.m. esittivät neuvottelukokouksessa vallankumouksen kukistamisen ohjelman. Kerenski uhkasi puheessaan tukahduttaa vallankumousliikkeen ja ehkäistä asevoimin talonpoikain yritykset anastaa tilanherrain maita. Bolshevikkipuolueen Keskuskomitea kehotti proletariaattia esittämään vastalauseensa Moskovon neuvottelukokousta vastaan. Bolshevikit järjestivät Moskovassa neuvottelukokouksen avajaispäiväksi yksipäiväisen yleislakon, johon osallistui yli 400 tuhatta työläistä. Vastalausekokouksia ja -lakkoja järjestettiin monissa muissakin kaupungeissa.—15.
- ¹³ „*Jedinstvo*” („Yhtenäisyys”) — päivälehti, ilmestyi Pietarissa maaliskuusta marraskuuhun 1917 sekä toisennimisenä joulukuussa 1917 ja tammikuussa 1918; lehteä toimitti G. V. Plehanov. Se yhdisti puolustuskantalaisten menshevikkien äärimmäisen oikeistoryhmän ja kannatti varauksitta porvarillista Väli aikaista hallitusta; kävi kiihvasta taistelua bolshevikkipuoluetta vastaan.—17.
- ¹⁴ „*Den*” („Päivä”) — suuntaukseltaan liberaalis-porvarillinen päivälehti; sitä julkaistiin Pietarissa pankkien varoilla vuodesta 1912. Lehteä avustivat likvidaattorimenshevikit, joiden käsiin se siirtyi vuoden 1917 helmikuun jälkeen kokonaan. Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea lakkautti sen lokakuun 26 (marraskuun 8) p:nä 1917, minkä jälkeen sitä julkaistiin toisilla nimillä vuoden 1918 toukokuuhun asti.—17.
- ¹⁵ „*Izvestija TsIK*” („Toimeenpanevan Keskuskomitean Tiedonantaja”) — päivälehti; ilmestyi helmikuun 28 (maaliskuun 13) p:stä 1917 lähtien nimellä „*Izvestija Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov*” („Pietarin Työläisten ja Sotilaiden Edustajain Neuvoston Tiedonantaja”). Sen jälkeen kun Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa oli muodostettu työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen Toimeenpaneva Keskuskomitea, lehdestä tuli TsIK:n äänenkannattaja, ja elokuun 1 (14) p:stä 1917 (132. numerosta) se alkoi ilmestyä nimellä „*Izvestija Tsentralnogo Ispolnitelnogo Komiteta i Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov*” („Toimeenpanevan Keskuskomitean sekä Pietarin Työläisten ja Sotilaiden Edustajain Neuvoston Tiedonantaja”). Koko tuon ajan lehti oli menshevikkien ja eserrien hallussa ja taisteli vimmatusti bolshevikkipuoluetta vastaan. Lokakuun 27 (marraskuun 9) p:stä 1917, Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen jälkeen, „*Izvestija TsIK*” lehdestä tuli Neuvostovallan virallinen äänenkannattaja. Maaliskuussa 1918, kun Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea ja Kansankomissaarien Neuvosto muuttivat Pietarista Moskovaan, lehden julkaiseminen siirrettiin myös Moskovaan.—23.
- ¹⁶ Kirjoitus „*Petoselin sankareista ja bolshevikkien virheistä*” julkaistiin V. I. Leninin Teosten toisessa ja kolmannessa painoksessa lyhennettynä „*Rabotshi Putj*” lehden mukaan. Nykyisessä painoksessa kirjoitus julkaistaan täydellisenä, käsikirjoituksen mukaan.—25.

- ¹⁷ „*Sotsial-Demokrat*” („Sosialidemokraatti”) — päivälehti, bolshevikipuolueen Moskovan aluebyroon, Moskovan komitean ja myöhemmin myös Moskovan piirikuntakomitean äänenkannattaja; ilmestyi maaliskuusta 1917 maaliskuuhun 1918. Puolueen Keskuskomitean siirrettyä Moskovaan lehti yhdistettiin „*Pravda*” lehteen.—31.
- ¹⁸ „*Russkaja Volja*” („Venäjän Tahto”) — porvarillinen päivälehti, joka oli perustettu ja jota julkaistiin suurpankkien varoilla; se harjoitti pogromiagitaaatiota bolshevikkeja vastaan. Lenin nimitti sitä erääksi kaikkein katalimmaksi porvarilehdeksi. Ilmestyi Pietarissa joulukuusta 1916 lokakuuhun 1917.—33.
- ¹⁹ „*Talonpoikain Edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston Tiedonantaja*” („*Izvestija Vserossiiskogo Soveta Krestjanskijh Deputatov*”) — päivälehti, talonpoikain edustajain Neuvoston virallinen äänenkannattaja; sitä julkaistiin Pietarissa vuonna 1917 toukokuusta joulukuuhun asti; lehti ilmensi eserräpuolueen oikeistosiiven katsomuksia.—46.
- ²⁰ „*Russkoje Slovo*” („Venäläinen Sana”) — liberaalis-porvarillinen päivälehti; ilmestyi Moskovassa vuodesta 1895 alkaen; Moskovan työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston puhemiehistö lakkautti sen marraskuun 27 (joulukuun 10) pnä 1917.—48.
- ²¹ *Inon linnake* — Suomen rajalla sijainnut linnake, joka yhdessä Kronstadtin kanssa suojasi Pietarin edustaa. VSFNT:n ja Suomen työväen sosialistisen tasavallan välisen sopimuksen mukaan Inon linnake siirtyi vuonna 1918 VSFNT:lle. Suomen vallankumouksen kukistamisen jälkeen valkokaartilaiset yrittivät saada linnakkeen haltuunsa. Kronstadtin linnoituksen komendantin määräyksestä Inon linnake räjäytettiin toukokuussa 1918.—52.
- ²² Kokoelmaa „*Aineistoa puolueen ohjelman tarkistamisesta*”, jonka VSDTP:n Moskovan teollisuuspiirin aluetoimikunta julkaisi vuonna 1917, Lenin arvosteli artikkelissaan „Puolueen ohjelman tarkistamisesta” (ks. tätä osaa, ss. 131—160).—55.
- ²³ Artikkelin „*Kriisi on kypsynyt*” luvut I—III ja V julkaistiin „*Rabotshi Putj*” lehden 30. numerossa lokakuun 20 (7) pnä 1917. On säilynyt vain V ja VI luvun käsikirjoitus. IV luvun käsikirjoitusta ei ole löydetty.—56.
- ²⁴ Lenin tarkoittaa upseeri Dubasovin puhetta Pietarin Neuvoston istunnossa syyskuun 22 (lokakuun 5) pnä 1917.—62.
- ²⁵ „*Russkije Vedomosti*” („Venäläiset Sanomat”) — päivälehti; ilmestyi Moskovassa vuodesta 1863 Moskovan yliopiston liberaalisten professorien ja zemstvotoimihenkilöiden julkaisemana; ilmensi liberaalisten tilanherrojen ja porvariston etuja. Vuodesta 1905 lähtien se oli oikeistokadettien äänenkannattaja; lehti lakkautettiin kohta vuoden 1917 Lokakuun sosialistisen vallankumouksen jälkeen.—62.

²⁶ Kysymys on Trotskin, Kamenevin, Zinovjevin ja heidän kannattajainsa vähäisen koplan asenteesta. Kamenev ja Zinovjev vaativat itsepintaisesti bolshevikkien osallistumista esiparlamenttiin, pyrkien siten kääntämään puolueen pois aseellisen kapinan valmistelusta. Rohkenematta esiintyä avoimesti kapinaa vastaan he kehottivat odottamaan Neuvostojen edustajakokousta. Trotski julisti Pietarin Neuvoston istunnossa syyskuun 20 (lokakuun 3) p:nä 1917, että kysymyksen vallasta ratkaisee vain Neuvostojen edustajakokous. Hän löppötteli vihollisille julki bolshevikkipuolueen Keskuskomitean määräämän kapinapäivän.

Bolshevikkipuolueen Keskuskomitea päätti boikotoida esiparlamenttia. Lenin piti bolshevikkien lyhytaikaistakin osallistumista esiparlamenttiin pahana virheenä. Leninin ehdotuksesta kapina aloitettiin ennen Neuvostojen II edustajakokouksen avaamista. Neuvostojen edustajakokous vain vastaanotti vallan Pietarin Neuvostolta.—64.

²⁷ Artikkelin „*Kykenevätkö bolshevikit pitämään valtiiovallan?*” julkaistiin ensi kerran aikakauslehdessä „*Prosveshtshenije*” № 1—2 lokakuussa 1917.

„*Prosveshtshenije*” („*Valistus*”) — bolshevikkien teoreettinen aikakauslehti; ilmestyi legaalisesti Pietarissa joulukuusta 1911 kesäkuuhun 1914. Julkaisutyöhön osallistui mitä läheisimmin V. I. Lenin. Ensimmäisen maailmansodan aattona hallitus lakkautti aikakauslehden. Vuoden 1917 syksyllä alettiin „*Prosveshtshenijeta*” julkaista uudelleen, mutta sitä ilmestyi vain yksi (kaksois-) numero. Siihen sen julkaiseminen loppui.—67.

²⁸ „*Novaja Zhizn*” („*Uusi Elämä*”) — suuntaukseltaan menshevistinen päivälehti, sosialidemokraattien, niin sanottujen „*internationalistien*” ryhmän äänenkannattaja; mainittuun ryhmään kuului Martovia kannattaneita menshevikkejä sekä puolimenshevistisiä intelligenttityksilöitä. „*Novaja Zhizn*” ilmestyi Pietarissa vuoden 1917 huhtikuusta alkaen; Lokakuun sosialistisen vallankumouksen jälkeen se asettui vihamieliselle kannalle Neuvostovaltaan nähden ja lakkautettiin vuoden 1918 heinäkuussa.—70.

²⁹ „*Znamja Truda*” („*Työn Lippu*”) — vasemmistoeserrien päivälehti; alkoi ilmestyä vuoden 1917 elokuun 23 (syyskuun 5) päivästä lähtien eserräpuolueen Pietarin komitean äänenkannattajana; vasemmistoeserrien I yleisyenäläisen edustajakokouksen jälkeen siitä tuli vasemmistoeserrien pää-äänenkannattaja; lakkautettiin vuoden 1918 heinäkuussa vasemmistoeserrien neuvostovastaisen kapinan aikana.—78.

³⁰ „*Volja Naroda*” („*Kansan Tahto*”) — päivälehti, eserräpuolueen oikeistosiiven äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuonna 1917; lakkautettiin marraskuussa 1917; myöhemmin ilmestyi myös toisen nimisenä; lakkautettiin lopullisesti helmikuussa 1918.—81.

- ³¹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 263.—99.
- ³² Päivämäärät, jotka Lenin on esittänyt tekstissä, merkitsevät seuraavaa: helmikuun 28 (maaliskuun 13) päivä — helmikuun porvarillis-demokraattisen vallankumouksen päivä; marraskuun 29 (joulukuun 12) päivällä Lenin tarkoittaa suunniteltua Perustavan kokouksen kokoontumispäivää; Väliaikainen hallitus oli määrännyt Perustavan kokouksen kokoontumispäiväksi marraskuun 28 (joulukuun 11) päivän 1917.—117.
- ³³ Vuoden 1917 lokakuussa bolshevikkipuolueen Keskuskomitea ja Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea sijaitsivat Smolnan instituutin rakennuksessa. Smolnasta tuli vallankumouksen taisteluesikunta. Smolnan juhlasalissa pidettiin lokakuun 25—27 (marraskuun 7—9) pnä 1917 Neuvostojen II yleisvenäläinen edustajakokous.—117.
- ³⁴ Kirje Keskuskomitealle, Moskovan komitealle, Pietarin komitealle sekä Pietarin ja Moskovan Neuvostojen bolshevikkijäsenille käsiteltiin Pietarin komitean istunnossa lokakuun 5 (18) pnä 1917. Leniniläistä aseellisen kapinan linjaa puolustivat M. I. Kalinin, V. M. Molotov ynnä muut. Moskovassa kirjettä käsiteltiin puolueen Moskovan komiteassa ja johtavien puolueyöntekijäin kokouksessa. Leninin kirje sai Pietarin ja Moskovan bolshevikkijärjestöjen täydellisen kannatuksen. Siinä esitetyt teesit otettiin toimintaohjeeksi.—121.
- ³⁵ Lenin tarkoittaa yleisvenäläistä rautatietyöläisten ja -virkailijain lakkoa, jossa Väliaikaiselta hallitukselta vaadittiin palkankorotusta. Lakko alkoi vuoden 1917 syyskuun 24 (lokakuun 7) päivän vastaisena yönä ja päättyi syyskuun 27 (lokakuun 10) päivän vastaisena yönä, kun Väliaikainen hallitus oli tyydyttänyt osittain rautatieläisten vaatimukset.—121.
- ³⁶ Nämä teesit Lenin kirjoitti illegaalisen toimintansa aikana puolueen ylimääräistä edustajakokousta varten, joka oli suunniteltu pidettäväksi lokakuun 17 (30) pnä 1917, ja Pietarin bolshevikkien kolmatta kaupunkikonferenssia varten. Puolueen Keskuskomitea teki lokakuun 5 (18) pnä päätöksen edustajakokouksen lykkäämisestä. Teesit käsiteltiin Pietarin bolshevikkien III kaupunkikonferenssissa. Konferenssi alkoi lokakuun 7 (20) pnä ja päättyi lokakuun 11 (24) pnä. Edustajat edustivat konferenssissa 49.478 puolueen jäsentä. Konferenssissa hyväksyttiin päätöslauselma silloisesta tilanteesta. Perustelevan osan jälkeen päätöslauselmassa sanottiin, että Kerenskin hallituksen tilalle oli asetettava työläisten ja talonpoikain vallankumouksellinen hallitus, sillä vain sellainen hallitus kykeni antamaan talonpojille maat ja johdattamaan Venäjän pois rappiotilasta ja sodasta. Konferenssi suunniteltiin Pietarin ehdokkaat Perustavaan kokoukseen nimeten ensimmäisenä Leninin. Lokakuun 11 (24) päivän istunnossa luettiin Leninin kirjoittama „Kirje Pietarin kaupunkikonferenssille” (ks. tätä osaa, ss. 126—129). Konferenssilla oli poikkeuksellisen suuri merkitys Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen valmistelussa.—123.

- ³⁷ *Pohjoispiirin sotilaiden edustajain Neuvostojen alue-edustajakokous*, joka kutsuttiin koolle bolshevikkipuolueen Keskuskomitean päätöksen perusteella, pidettiin Pietarissa lokakuun 11—13 (24—26) pnä 1917. Edustajakokouksen järjestämiseen osallistui toimitaasti Pietarin Neuvosto, joka lähetti sinne 30 edustajaansa. Eserräläismenshevistinen Toimeenpaneva Keskuskomitea julisti edustajakokouksen yksityisluontoiseksi neuvottelukokoukseksi ja kutsui omat edustajansa pois. Kokouksessa oli edustettuna yli 23 Neuvostoa: Pietarin, Moskovan, Kronstadtin, Räävelin, Helsingin y.m. Neuvostot. Läsnä oli 94 edustajaa, joista 51 bolshevikkia. Edustajakokouksen päiväjärjestys: 1. Selostukset paikkakunnilta. 2. Tilanneselostus. 3. Maan sotapoliittinen asema. 4. Maakysymys. 5. Neuvostojen yleisvenäläinen edustajakokous. 6. Perustava kokous. 7. Järjestelykysymys. Edustajakokous valitsi 17-henkisen Pohjoisalueen toimeenpanevan komitean; 11 heistä oli bolshevikkeja. Lenin kirjoitti edustajakokoukselle „Kirjeen Pohjoisalueen Neuvostojen edustajakokoukseen osallistuville bolshevikkitovereille” (ks. tätä osaa, ss. 164—170). Edustajakokouksen päätöksissä kehoitettiin joukkoja aseelliseen kapinaan, jonka valmistamisessa edustajakokous esitti huomattavaa agitatorista ja organisatorista osaa.—127.
- ³⁸ *Pietarin Neuvoston sotilasmaajoukkojen päätöslauselma* hyväksyttiin lokakuun 6 (19) pnä 1917 kysymyksessä rintamatapahtumista ja valmisteilla olleesta Kerenskin hallituksen siirtymisestä Pietarista Moskovaan. Joukkojen vastalause, jota pääkaupungin työläiset ja sotilaat kannattivat, pakotti Väliaikaisen hallituksen jäämään Pietariin.—127.
- ³⁹ Tarkoitetaan *VSDTP(b):n VII (Huhtikuun) yleisvenäläistä konferenssia*, joka pidettiin Pietarissa huhtikuun 24—29 (toukokuun 7—12) pnä 1917.—133.
- ⁴⁰ „*Spartak*” („Spartacus”) — VSDTP(b):n Moskovan aluetoimikunnan, Moskovan komitean ja (2. numerosta alkaen) Moskovan piirikuntakomitean aikakauslehti; ilmestyi toukokuun 20 (kesäkuun 2) päivästä lokakuun 29 (marraskuun 11) päivään 1917.—133.
- ⁴¹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nidos, 1936, ss. 105—106.—142.
- ⁴² „*Spartakus*” ryhmä, joka perustettiin ensimmäisen maailmansodan alussa, yhdisti Saksan vasemmistolaiset sosialidemokraatit K. Liebknechtin, R. Luxemburgin, K. Zetkinin ja F. Mehringin johdolla. R. Luxemburg kirjoitti vuonna 1915 „Spartakus” ryhmän „Teesit kansainvälisen sosialidemokratian tehtävistä”. Teesit hyväksyttiin tammikuussa 1916 Saksan vasemmistososialidemokraattien yleissaksalaisessa konferenssissa ja julkaistiin ensimmäisen kerran „Spartakuksen kirjeissä” („Spartakusbriefe”) № 14 helmikuun 3 pnä 1916. Saksan vasemmistolaisten virheitä on arvosteltu V. I. Leninin kirjoituksissa: „Juniuksen kirjasen johdosta”, „Marxilaisuuden irvi-

kuvasta ja „imperialistisesta ekonomismista” y.m. (ks. Teokset, 22. osa, ss. 295—310 ja 23. osa, ss. 18—69).—143.

- ⁴³ Neuvostojen tasavallan ja Perustavan kokouksen väliaikaisen yhdistelmän mahdollisuutta koskevasta kysymyksestä ks. tätä osaa, ss. 181—182 sekä 31. osaa, ss. 41—42.—154.
- ⁴⁴ *Tribuunalaiset* — Hollannin sosialidemokraattisen työväenpuolueen vasemmistoryhmä, joka vuodesta 1907 alkaen julkaisi sanomalehteä „De Tribune” („Tribuuni”). Vuonna 1909 tribuunalaiset erotettiin Hollannin sosialidemokraattisesta työväenpuolueesta ja he perustivat itsenäisen puolueen (Hollannin sosialidemokraattisen puolueen). Tribuunalaiset edustivat Hollannin työväenliikkeen vasemmistosiipeä, mutta he eivät olleet johdonmukaisen vallankumouksellinen puolue.
- Vuonna 1918 tribuunalaiset osallistuivat Hollannin kommunistisen puolueen perustamiseen. „De Tribune” lehti oli vuodesta 1909 Hollannin sosialidemokraattisen puolueen äänenkannattaja ja vuodesta 1918 kommunistisen puolueen äänenkannattaja; 30-luvun alusta vuoteen 1940 saakka se ilmestyi nimellä „Volksdagbladet” („Kansanlehti”).—157.
- ⁴⁵ Amerikan „*Sosialistinen propagandaliitto*” — internationalistinen järjestö, jonka Amerikan sosialistisen puolueen vallankumouksellinen vähemmistö perusti vuonna 1915. Liittoon kuului enimmäkseen Amerikkaan muuttaneita työläisiä; liittyi Zimmerwaldin vasemmistoon.—157.
- ⁴⁶ „*Amerikan sosialistinen työväenpuolue*” (Amerikan sosialistinen työn puolue — S.L.P.) perustettiin vuonna 1876 I Internationalen amerikkalaisten jaostojen, sosialidemokraattisen työväenpuolueen ja Yhdysvaltojen eräiden sosialististen ryhmien yhtymisen tuloksena. Suurin osa tämän puolueen jäsenistä oli emigrantteja. Amerikan sosialistinen työväenpuolue oli luonteeltaan lahkolaispuolue, sillä ei ollut milloinkaan laajoja yhteyksiä proletaariin joukkoihin. Ensimmäisen maailmansodan aikana Amerikan sosialistinen työväenpuolue kallistui internationalismiin.—157.
- ⁴⁷ Ks. K. Marx ja F. Engels. „Vallankumous ja vastavallankumous Saksassa”, 1940, ss. 99—100.—162.
- ⁴⁸ Puolueen Keskuskomitean historiallinen istunto lokakuun 10 (23) p:nä 1917 oli omistettu kysymykselle viipymättömästi valmistautumisesta aseelliseen kapinaan. Leninin ehdottamaa päätöslauselmaa vastaan puhuivat ja äänestivät luopiot Kamenev ja Zinovjev. Trotski ei rojhennut puhua tässä istunnossa avoimesti aseellista kapinaa vastaan. Mutta hän ehdotti, ettei kapinaa aloitettaisi ennen Neuvostojen II edustajakokousta, mikä merkitsi kapinan viivyttämistä, sen tuomitsemista epäonnistumaan, Väliaikaisen hallituksen varoittamista kapinasta. Keskuskomitea antoi luopioille päättävän vastaiskun. Leninin ehdottamasta päätöslauselmasta, joka

hyväksyttiin kymmenellä äänellä kahta vastaan, tuli toimintaohje koko bolshevikkipuolueelle. Kapinan poliittista johtamista varten muodostettiin Keskuskomitean Poliittinen byroo, jonka johtajaksi tuli Lenin.—171.

- ⁴⁹ Lenin tarkoittaa tiedotusta, jonka J. M. Sverdlov esitti Keskuskomitean istunnossa lokakuun 10 (23) pnä 1917 päiväjärjestyksen kolmannelta kohdasta „Minsk ja Pohjoisrintama”. Sverdlov tiedotti, että aseellinen kapina Minskissä oli teknillisesti mahdollinen ja että Minskistä oli tarjouduttu auttamaan Pietaria lähettämällä vallankumouksellinen armeijakunta.—172.
- ⁵⁰ Puolueen Keskuskomitean laajennettu istunto lokakuun 16 (29) pnä 1917 pidettiin Lesnoin piiriduumassa, jonka puheenjohtajana oli M. I. Kalinin. Zinovjev ja Kamenev puhuivat istunnossa kapinaa vastaan. V. I. Lenin arvosteli jyrkästi luopioiden petturimaista menettelyä.
- Kokous hyväksyi Leninin ehdottaman päätöslauselman 19 äänellä kahden ollessa vastaan ja neljän pidättyessä. Suljetussa istunnossa puolueen Keskuskomitea muodosti sotilaallisen vallankumouskeskuksen, johon valittiin J. M. Sverdlov, J. V. Stalin, F. E. Dzierżyński, A. S. Bubnov ja M. S. Uritski ja jonka toimintaa V. I. Lenin vakituisesti ohjasi.—174.
- ⁵¹ Lenin tarkoittaa lokakuun 16 (29) pnä 1917 pidettyä puolueen Keskuskomitean laajennettua istuntoa. Hän oli illegaalisesti Pietarissa, mutta salasi osallistumisensa istuntoon, vaihtoi päivämäärän lokakuun 15 (28) päiväksi; konspiratiivisuussyistä Lenin viittasi toveriin, joka oli muka kertonut hänelle istunnosta.—177.
- ⁵² Kysymys on uutisesta, joka julkaistiin „Rabotshi Putj” lehden 34. numerossa lokakuun 25 (12) pnä 1917.—179.
- ⁵³ „*Novoje Vremja*” („Uusi Aika”) — taantumuksellisten aatelis- ja virkamiesbyrokratiapiirien päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuodesta 1868 alkaen; vuodesta 1905 se tuli erääksi mustasotnialaisten äänenkannattajista. Lenin nimitti sitä lahjottavien sanomalehtien esikuvaksi. Helmikuun vallankumouksen jälkeen „*Novoje Vremja*” kannatti täydellisesti porvarillisen Väliaikaisen hallituksen vastavallankumouksellista politiikkaa ja harjoitti kiihkeää ajojahtia bolshevikkeja vastaan. Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea lakkautti sen lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917.—193.
- ⁵⁴ „*Kirje bolshevikkipuolueen jäsenille*” sekä „*Kirje VSDTP:n Keskuskomitealle*” (ks. tätä osaa, ss. 205—209) käsiteltiin bolshevikkipuolueen Keskuskomitean istunnossa lokakuun 20 (marraskuun 2) pnä 1917. Puolueen KK tuomitsi rikkurien — Kamenevin ja Zinovjevin menettelyn. Heitä kiellettiin esittämästä mitään lausuntoja KK:n päätöksiä ja sen suunnittelemaa toiminnan linjaa vastaan. Kamenev erotettiin Keskuskomiteasta.—198.

- ⁶⁵ *Zimmerwaldin III konferenssi* pidettiin Tukholmassa syyskuun 5—12 pnä (uutta lukua) 1917.

Huhtikuun konferenssin päätöksen mukaisesti bolshevikit osallistuivat siihen. Lenin oli tätä päätöstä vastaan. Hänen mielestään bolshevikit voivat osallistua tähän konferenssiin ainoastaan informaatiotarkoituksessa, mistä hän kirjoitti jo kirjassaan „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme” (ks. Teokset, 24. osa, s. 66). Kirjasen jälkisanoina, jotka on kirjoitettu toukokuussa 1917, Lenin osoitti konferenssin tämän päätöksen virheellisyyden (ks. Teokset, 24. osa, ss. 73—74). Lenin mainitsi konferenssin päivämääräksi elokuun 20—27 päivät (uutta lukua), niin kuin oli osoitettu virheellisesti menshevikkien „Iskra” lehdessä.—202.

- ⁶⁶ „*Iskra*” — „internationalisti”-menshevikkien sanomalehti; ilmestyi Pietarissa syyskuun 26 (lokakuun 9) päivästä joulukuun 4 (17) päivään 1917.—202.

- ⁶⁷ Sanomalehti „*Politiken*” („*Politiikka*”) ilmestyi Tukholmassa vuodesta 1916.

Sanomalehti „*Työmies*” ilmestyi Helsingissä maaliskuusta 1895 vuoteen 1918.—202.

- ⁶⁸ Lenin tarkoittaa „maareformeja”, joita Englannin porvaristo toimenpani Irlannissa XIX vuosisadan jälkipuoliskolla ja XX vuosisadan alussa agraariliikkeen vaikutuksesta. Irlannin „reformeista” ks. Leninin kirjoitusta „Englannin liberaalit ja Irlanti” (Teokset, 20. osa, ss. 136—139).—215.

- ⁶⁹ *Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea* muodostettiin lokakuun 12 (25) pnä 1917 bolshevikkipuolueen Keskuskomitean ohjeiden mukaan. Sen jälkeen kun Neuvostojen II edustajakokouksessa oli muodostettu Neuvostohallitus, Sotilaallinen vallankumouskomitea asetti Kansankomissaarien Neuvoston ohjeiden mukaisesti keskeisimmäksi tehtäväkseen taistelun vastavallankumousta vastaan ja vallankumouksellisen järjestyksen suojelun. Sitä mukaa kuin neuvostokoneisto muodostui ja lujittui, Sotilaallinen vallankumouskomitea lopetti vähitellen toimintansa ja luovutti tehtävänsä jo muodostetuille kansankomissaariaateille. Joulukuun 5 (18) pnä 1917 Sotilaallinen vallankumouskomitea likvidoitiin.—216.

- ⁶⁰ „*Venäjän kansalaisille!*” — julistus, jonka Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea antoi lokakuun 25 (marraskuun 7) pnä klo 10 ap. Samana aamuna tämä historiallinen asiakirja julkaistiin „*Rabotshi i Soldat*” lehdessä sekä annettiin julkaistavaksi muihinkin sanomalehtiin.

„*Rabotshi i Soldat*” („*Työläinen ja Sotilas*”) — joka päivä ilmestynyt iltalehti, Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston äänenkannattaja; ilmestyi lokakuun 17 (30) pstä 1917 helmikuuhun 1918 asti.—218.

- ⁶¹ *Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston istunto* avattiin lokakuun 25 (marraskuun 7) pnä klo 2.35 ip. Sotilaallinen

vallankumouskomitea tiedotti Pietarin Neuvostolle vallankumouksen voitosta. Leninin puheen jälkeen Neuvoston istunnossa hyväksyttiin äänen enemmistöllä Leninin kirjoittama päätöslauselma (ks. tätä osaa, ss. 223—224).—221.

- ⁶² *Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen II yleisvenäläinen edustajakokous* avattiin Smolnassa klo 10.45 illalla lokakuun 25 (marraskuun 7) pnä 1917. Kokoukseen osallistuneesta 649 edustajasta oli bolshevikkeja 390. Kokouksessa oli edustettuna 318 maaseutuneuvostoa. 241 Neuvoston edustajat saapuivat edustajakokoukseen bolshevistisin evästyksin. Heti edustajakokouksen avaamisen jälkeen menshevikit, oikeistoieserrät ja bundilaiset poistuivat kokouksesta kieltäytyttyään tunnustamasta sosialistista vallankumousta. Neuvostojen edustajakokous hyväksyi Leninin kirjoittaman julistuksen „Työläisille, sotilaille ja talonpojille!” (ks. tätä osaa, ss. 229—230). Peruskysymyksinä edustajakokouksessa olivat Neuvostohallituksen muodostaminen ja rauhaa ja maata koskevien dekreettien hyväksyminen. Selostukset rauhaa ja maata koskevista kysymyksistä teki Lenin.

Neuvostojen II edustajakokous ilmoitti vallan siirtyneen Neuvostoille, hyväksyi dekreetin rauhasta ja dekreetin maasta sekä muodosti ensimmäisen Neuvostohallituksen — Kansankomissaarien Neuvoston. Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajaksi valittiin V. I. Lenin.

Edustajakokous valitsi 101 henkeä käsittävän Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, johon kuului 62 bolshevikkia, 29 vasemmistoeserrää ynnä muita. Edustajakokous päättyi klo 5.15 aamulla lokakuun 27 (marraskuun 9) pnä 1917.—225.

- ⁶³ *Hallitsijasuvun ja hovin maat* — maat, jotka kuuluivat tsaarin suvun jäsenille. *Possessiomaat* — maat, jotka valtio antoi tehtaiden omistajille niille talonpojille jaettavaksi, jotka tekivät työtä näissä tehtaissa vain maapalstasta. *Majoraattimaat* — suuret tilanherrain sukutilat, jotka siirtyivät jakamattomina sukupolvesta toiseen perintönä vanhemmalle pojalle tai suvun vanhimmalle jäsenelle.—242.
- ⁶⁴ *Pietarin varuskunnan rykmenttien edustajain neuvottelukokous lokakuun 29 (marraskuun 11) pnä 1917*, jonka Sotilaallinen vallankumouskomitea oli kutsunut koolle, oli omistettu Pietarin puolustamiselle vastavallankumouksellisilta voimilta. Neuvottelukokouksessa oli läsnä 40 henkeä. Kokouksessa kuultiin Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan Leninin tilannekatsaus ja käsiteltiin kysymykset: 1. Esikunnan muodostaminen. 2. Joukko-osastojen aseistaminen. 3. Järjestyksen aikaansaaminen kaupungissa. Lenin puhui neuvottelukokouksessa näistä kysymyksistä. Neuvottelukokous valitsi varuskunnan joukko-osastojen edustajista valvontavaliokunnan tarkastamaan esikunnan toimintaa sekä hyväksyi yksimielisesti Pietarin sotilaille osoitetun julistuksen, jossa heitä kehoitettiin taistelemaan vallankumouksen aikaansaannosten puolesta.—251.

- ⁶⁵ *Ehdotus säädökseksi työväenvalvonnasta* tuli perustaksi sille dekreetin luonnokselle, jonka Työasiain kansankomissaariaatti laati ja joka julkaistiin lisäyksineen ja täsmennyksineen marraskuun

16 (3) pnä 1917 „Pravda” lehden 178. numerossa. Marraskuun 14 (27) pnä 1917 ehdotus säädökseksi työväenvalvonnasta käsiteltiin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa ja hyväksyttiin pienin korjauksin. Marraskuun 15 (28) pnä ehdotus käsiteltiin Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa. Se julkaistiin marraskuun 16 pnä 1917 „Izvestija TsIK” lehden 227. numerossa nimellä „Säädös työväenvalvonnasta”.—258.

- ⁶⁶ *Vikzhel* — Rautatieläisten ammattiliiton yleisvenäläinen toimeenpaneva komitea; valittiin rautatieläisten I yleisvenäläisessä perustavassa edustajakokouksessa Moskovassa elokuussa 1917. Vikzhelin 41 jäsenestä oli eseriä 14, menshevikkejä 6, kansansosialisteja 3 ja puolueisiin kuulumattomia 11. Lokakuun sosialistisen vallankumouksen jälkeen Vikzhel muodostui erääksi neuvostovastaisen toiminnan keskuksiksi. Lokakuun 29 (marraskuun 11) pnä 1917 Vikzhel teki päätöslauselman, että pitää muodostaa hallitus kaikkien „sosialististen” puolueiden edustajista. Samana päivänä aloitettiin bolshevikkipuolueen Keskuskomitean ja Vikzhelin väliset neuvottelut tästä kysymyksestä. Leninin ja Keskuskomitean ohjeen mukaan neuvottelujen piti olla „sotatoimien diplomaattisena verhona”. Vikzhelin kanssa käydyissä neuvotteluissa kavaltajat Kamenev ja Sokolnikov menettelivät petturimaisesti; he suostuivat Vikzhelin vaatimukseen sellaisen „sosialistisen” hallituksen muodostamisesta, johon bolshevikkien ohella tulisivat vastavallankumouksellisten eserrä- ja menshevikkipuolueiden edustajat. Kamenevin ja Sokolnikovin petturipolitiikkaa kannattivat Nogin, Miljutin ja Rykov. Marraskuun 2 (15) pnä bolshevikkipuolueen Keskuskomitea hyväksyi Leninin kirjoittaman päätöslauselman, jossa hylättiin näiden vastavallankumouksellisten puolueiden kanssa tehty sopimus ja Kamenev ja Zinovjev julistettiin vallankumouksen rikkureiksi. Kamenev, Zinovjev, Rykov, Nogin ja Miljutin äänestivät päätöslauselmaa vastaan.—260.
- ⁶⁷ Käsikirjoituksessa ei ole otsikkoa. Asiakirjan on otsikoinut NK:n KK:n Marxisin-leninisin instituutti.—267.
- ⁶⁸ Kysymystä painovapaudesta käsiteltiin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa sen johdosta, että vasemmisto-eserrät olivat esiintyneet lehdistöä koskevaa lokakuun 27 (marraskuun 9) pnä 1917 annettua Kansankomissaarien Neuvoston dekreettiä vastaan ja että Sotilaallisen vallankumoukskomitean päätöksellä oli lakkautettu useita porvarillisia sanomalehtiä. Lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917 lakkautettiin vastavallankumouksellisen toiminnan takia sanomalehdet „Retsh”, „Den” y.m. Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa marraskuun 4 (17) pnä 1917 luettiin bolshevikkiryhmän päätöslauselma, jossa hyväksyttiin Neuvostohallituksen politiikka lehdistön alalla; päätöslauselma oli hyväksytty äänen enemmistöllä.—269.
- ⁶⁹ Vasemmistoeserrien ryhmä esitti Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajalle V. I. Leninille kyselyn sen johdosta, että Kansankomissaarien Neuvosto oli antanut useita dekreettejä ilman

Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean vahvistusta. Tätä kysymystä koskevasta päätöslauselmasta järjestetyn äänestyksen edellä vasemmistoeserrät lausuiivat, etteivät kansankomissaarit, jotka olivat asianosaisia, saaneet osallistua äänestykseen (Leninin vastausta lausuntoon ks. tästä osasta, s. 275). Leninin puheen jälkeen Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea hyväksyi äänen enemmistöllä päätöslauselman, jossa hyväksyttiin Kansankomissaarien Neuvoston toiminta.—272.

⁷⁰ Kysymyksessä on Pietaria puolustaneiden sotajoukkojen ylipäällikön päiväkäsky № 1, jossa Punaisen kaartin sotilaita ja matruuseja kehoitettiin rankaisemaan rikollisia aineksia armotta ja viivyttelämättä omin voimin. Koska päiväkäskyn epätarkka sanamuoto saattoi johtaa epäsuotuisiin väärinkäsityksiin, Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea velvoitti istunnonsaan marraskuun 2 (15) pnä 1917 Sisäasiain kansankomissariaatin kumoamaan tämän päiväkäskyn.—274.

⁷¹ Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa pitämässään puheessa marraskuun 4 (17) pnä 1917 Lenin arvosteli vasemmistoeserrä Zaksin asennetta, kun tämä ryhtyi puolustelemaan luopioita Noginia, Rykovia ja Miljutinia, jotka olivat ilmoittaneet eroavansa hallituksesta. Bolshevikkipuolueen Keskuskomitea leimasi näiden luopioiden karkuruuden häpeällä (ks. tätä osaa, ss. 288—292).—276.

⁷² „Vastauksen talonpoikain kyselyihin” Lenin kirjoitti sen johdosta, että Kansankomissaarien Neuvostossa kyselemässä kävi hyvin paljon talonpoikain lähettämiä edusmiehiä. Paikkakunnilta tulleille edusmiehille annettiin kirjoituskoneella monistettu „Vastaus”, jonka Lenin omakätisesti allekirjoitti.—281.

⁷³ „Pelastuskomitea” — „Yhteiskunnallisen turvallisuuden komitea”, vastavallankumouksen yhdistetty elin; perustettiin Moskovan kaupunkiduuman yhteyteen lokakuun 25 (marraskuun 7) pnä 1917. Marraskuun 2 (15) pnä 1917 „Yhteiskunnallisen turvallisuuden komitea” antautui Sotilaalliselle vallankumouskomitealle.—283.

⁷⁴ Talonpoikain edustajain Neuvostojen ylimääräinen yleisvenäläinen edustajakokous kutsuttiin koolle Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean (II kokoonpanon) päätöksellä. Edustajakokous pidettiin marraskuun 10—25 (marraskuun 23—joulukuun 8) pnä 1917 Pietarissa. Sen kokoonpano oli seuraava: 110 vasemmistoeserrää, 40 bolshevikkia, 15 bolshevikeille myöfämielistä (ukrainalaisista), 50 oikeistolaisista ja keskustalaisista eserrää ja 40 puolueisiin kuulumatonta. Talonpoikain edustajain Neuvostojen entinen oikeistoeserräläinen Toimeenpaneva komitea yritti edustajakokouksen alkamisen edellä estää sen kokoontumisen, mutta tämä yritys epäonnistui.

Huolimatta siitä, että oikeistoeserräläinen Toimeenpaneva komitea pyrki hajottamaan edustajakokouksen ja vasemmistoeserrät

horjuivat, talonpoikain edustajain Neuvostojen ylimääräinen yleisvenäläinen edustajakokous asetui valtakysymyksessä työläisten ja sotilaiden Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen kannalle. Edustajakokouksen valitsema väliaikainen Toimeenpaneva komitea sulautui yhteen Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean kanssa; marraskuun 15 (28) pnä pidettiin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean, talonpoikain edustajain Neuvostojen ylimääräisen yleisvenäläisen edustajakokouksen ja Pietarin Neuvoston ensimmäinen yhdistetty istunto; istunnossa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa vahvistettiin dekreetit rauhasta, maasta ja työväenvalvonnasta. Päätettiin kutsua marraskuun 25 (joulukuun 8) pnä 1917 koolle talonpoikain edustajain II yleisvenäläinen kokous.—305.

⁷⁵ *Ilmoitus talonpoikain edustajain Neuvostojen ylimääräisen yleisvenäläisen edustajakokouksen bolshevikkiryhmälle* on kirjoitettu sen yhteydessä, kun edustajakokouksen vasemmistoeserräläinen enemmistö kieltäytyi antamasta puheenvuoroa Leninille Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajana; samanaikaisesti edustajakokouksen kanssa käytiin vasemmistoeserrien ja bolshevikkien Keskuskomitean kesken neuvotteluja siitä, kuinka monta paikkaa vasemmistoeserrille annetaan tulevassa Yleisvenäläisessä Toimeenpanevassa Keskuskomiteassa. Edustajakokouksen vasemmistoeserräläinen enemmistö oli sitä mieltä, että jos ennen tämän kysymyksen ratkaisua Leninille annetaan edustajakokouksessa puheenvuoro, niin se merkitsee, että „ratkaistaan etukäteen kysymys vallan muodostamisesta”. Saatuaan Leninin ilmoituksen edustajakokouksen bolshevikkiryhmä asetti jyrkästi kysymyksen hallituksen edustajan viipymättömästä kutumisesta. Edustajakokous hylkäsi bolshevikkien vaatimuksen ja päätti kuunnella Leniniä yksilönä eikä Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajana. Lenin puhui edustajakokouksessa kolme kertaa: agraarikysymyksestä, Vikzhelin edustajan ilmoituksen johdosta ja esitti loppulauseunnon agraarikysymyksestä. Edustajakokous hyväksyi Leninin kirjoittaman päätöslauselmaehdotuksen (ks. tätä osaa, s. 310).

Käsikirjoituksessa ei ole otsikkoa. Asiakirjan on otsikoinut NKP:n KK:n Marxisin-leninisin instituutti.—307.

⁷⁶ *Ohjekirjelmät* volostien maakomiteain toiminnasta vahvistettiin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa kesäkuun 23 (heinäkuun 6) pnä 1917, mutta vasta Neuvostovallan aikana ne saivat lain voiman.—309.

⁷⁷ Leninin ehdotukset annettiin Pietarin Yleiselle kirjastolle.

Käsikirjoituksessa ei ole otsikkoa. Asiakirjan on otsikoinut NKP:n KK:n Marxisin-leninisin instituutti.—317.

⁷⁸ *Ehdotuksen dekreetiksi* Perustavan kokouksen edustajiin kohdistuvasta *poiskutsumisoikeudesta* esitti bolshevikkiryhmä Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa marraskuun 21 (joulukuun 4) pnä 1917 ja se hyväksyttiin äänten enemmistöllä

kahden ollessa vastaan ja yhden pidättyessä. Samassa istunnossa, sen jälkeen kun J. M. Sverdlovin johtama sovitteluvaliokunta oli toimittanut ja täydentänyt dekreettiehdotuksen, se hyväksyttiin yksimielisesti. Ehdotus julkaistiin „Pravda” lehden 198. numerossa joulukuun 7 (marraskuun 24) pnä 1917 otsikolla „Ehdotus dekreetiksi uusista vaaleista”.—321.

- ⁷⁹ *Sotalaivaston I yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin marraskuun 18—25 (joulukuun 1—8) pnä 1917. Edustajakokouksen päiväjärjestyksessä oli kysymykset: silloisesta tilanteesta ja vallasta; Tsentroflotin (Sotalaivaston Toimeenpanevan Keskuskomitean) toiminnasta; meridepartementissa toimeenpantavista reformeista j.n.e. Lenin piti edustajakokouksessa puheen silloisesta tilanteesta. Edustajakokous vahvisti meridepartementin hallinnon järjestelykaavan sekä valitsi 20 henkeä työläisten ja talonpoikain edustajain Neuvoston Yleisvenäläiseen Toimeenpanevaan Keskuskomiteaan, jossa he muodostivat merijaoston. Kaikki entisen Amiraliteettineuvoston tehtävät annettiin tälle jaostolle. Edustajakokous lähetti tervehdyksen Kansankomissaarien Neuvostolle ja kääntyi vetoomuksella koko Venäjän puoleen.—326.
- ⁸⁰ *„Rauhanneuvottelujen ohjelman konsepti”* oli ohje neuvostovaltuuskunnalle, joka kävi Brestissä neuvotteluja Saksan kanssa aselevosta ja rauhasta.—334.
- ⁸¹ *„Dekreetin vallankumouksenvastaisen kansalaissodan johtajien vangitsemisesta”* Lenin esitti ja Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyi marraskuun 28 (joulukuun 11) pnä 1917.—336.
- ⁸² *Talonpoikain edustajain II yleisvenäläinen kokous* pidettiin Pietarissa marraskuun 26—joulukuun 10 (joulukuun 9—23) pnä 1917. Oikeistoieserräläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea, jonka aloitteesta edustajakokous kutsuttiin koolle, ryhtyi toimenpiteisiin saadakseen sinne mahdollisimman paljon kannattajiaan. Edustajakokouksessa oli 790 päätösvaltaista edustajaa, joiden joukossa 305 oikeistoieserrää, 350 vasemmistoieserrää ja 91 bolshevikkia. Edustajakokouksessa vallitsi jännittynyt tilanne. Erittäin kärkeväksi muodostui kamppailu vasemmistoieserrien tukemien bolshevikkien ja oikeistoieserrien kesken Perustavaa kokousta koskevassa kysymyksessä. Toiminnan kulussa ilmenneet erimielisyydet aiheuttivat edustajakokouksen jakautumisen. Oikeistoieserrät poistuivat edustajakokouksesta ja pitivät erikseen istuntojaan. Bolshevikit ja vasemmistoieserrät jatkoivat talonpoikain edustajain II yleisvenäläistä kokousta. Edustajakokous hyväksyi talonpoikaistolle osoitetun vetoimuksen, jonka luonnoksen oli kirjoittanut V. I. Lenin (ks. tätä osaa, ss. 352—357).—341.
- ⁸³ *Keskus-Rada* — porvarillinen nationalistinen järjestö, perustettiin Ukrainan porvarillisten ja pikkuporvarillisten puolueiden ja ryhmien kongressissa, joka pidettiin Kieivissä huhtikuussa 1917. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen voiton jälkeen Rada.

julistautui „Ukrainan kansan tasavallan” ylimmäksi elimeksi ja ryhtyi avoimeen taisteluun Neuvostovaltaa vastaan.

Oftaen huomioin, että Keskus-Rada suhtautui Neuvostoihin ilmeisen vihamielisesti, Kansankomissaarien Neuvosto päätti joulukuun 3 (16) pñä 1917 esittää Ukrainan Radalle uhkavaatimuksen ja samanaikaisesti kääntyä manifestilla Ukrainan kansan puoleen. Näiden asiakirjojen laatiminen annettiin valiokunnan tehtäväksi. Lenin kuului tähän valiokuntaan. Asiakirjoja valiokunnassa laadittaessa uhkavaatimus Keskus-Radalle ja manifesti Ukrainan kansalle yhdistettiin yhdeksi asiakirjaksi, jonka otsikoksi tuli „Manifesti Ukrainan kansalle ja ultimatiiviset vaatimukset Ukrainan Radalle”.

Tammikuussa 1918 alkoi Kieviissä bolshevikkien kehotuksesta työläisten kapina vastavallankumouksellista Radaa vastaan. Neuvostojoukot marssivat Kieviin, ja Rada karkotettiin Kieivistä.—345.

⁶⁴ Joulukuun 11 (24) pñä 1917 bolshevikkipuolueen Keskuskomitea käsitteli kysymyksen Perustavan kokouksen bolshevikkiryhmästä. Vallankumouksen kavaltaajat ja rikkurit Kamenev, Zinovjev ja Rykov yrittivät käyttää hyväkseen Perustavan kokouksen edustajaryhmää, jonka toimikuntaan he olivat pesiytyneet, taistellakseen Keskuskomiteaa vastaan. Leninin ehdotuksesta KK erotti Perustavan kokouksen bolshevikkiryhmän toimikunnan tehtävistään.—361.

⁶⁵ Käsikirjoituksessa ei ole otsikkoa. Asiakirjan on otsikoinut NKP:n KK:n Marxismin-leninisin instituutti.—362.

⁶⁶ *Rautateiden rata- ja konepajatyöläisten ylimääräinen yleisvenäläinen edustajakokous* avattiin joulukuun 12 (25) pñä 1917. Siihen osallistui 276 edustajaa. Edustajakokouksessa kuultiin tilanneselostus, Vikzhelin (Rautatieläisten ammattiliiton Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean) edustajan puhe, selostus Pietarin elintarviketilanteesta ja selostus ammattiyhdistystoiminnasta.

Lenin piti edustajakokouksessa tervehdyspuheen. Edustajakokous asettui täydellisesti työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen kannalle, antoi päätöksellään epäluottamuslauseen Vikzhelille ja valitsi 78 edustajaa rautatieläisten yleiseen edustajakokoukseen, jonka oli määrä kokoontua tammikuun 5 (18) pñä 1918.—368.

⁶⁷ Dekreetin pankkien kansallistamisesta Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea vahvisti samalla kuin pankkien teräskassa-kaappien tarkastuksestakin annetun dekreetin joulukuun 14 (27) pñä 1917 ja se julkaistiin „Izvestija TsIK” lehden 252. numerossa joulukuun 15 pñä 1917.—370.

⁶⁸ Kirjoitus „Leivän ja rauhan puolesta” julkaistiin ensi kerran saksan kielellä „Jugend-Internationale” („Nuorison Internationale”) lehden 11. numerossa toukokuussa 1918.

„Jugend-Internationale” („Nuorison Internationale”) — Zimmerwaldin vasemmistolle läheisen Sosialististen nuorisjärjestöjen

kansainvälisen liiton äänenkannattaja; julkaistiin Zürichissä syyskuusta 1915 toukokuuhun 1918.—373.

- ⁸⁹ *Ehdotuksen dekreetiksi pankkien kansallistamisen toimeenpanosta ja sen yhteydessä välttämättömistä toimenpiteistä* esitti Lenin Korkeimman kansantalousneuvoston vahvistettavaksi joulukuun puolivälissä 1917. Julkaistu ensi kerran „Narodnoje Hozjaistvo” julkaisun 11. numerossa vuoden 1918 marraskuussa. Ehdotuksen viimeinen kappale julkaistaan ensi kertaa, käsikirjoituksen mukaan.

„*Narodnoje Hozjaistvo*” („Kansantalous”) — Korkeimman kansantalousneuvoston äänenkannattaja; ilmestyi maaliskuusta 1918 joulukuuhun 1922.—375.

- ⁹⁰ *Armeijan kotiuttamista käsittelevä yleisarмейjalainen edustajakokous* avattiin Pietarissa joulukuun 15 (28) p:nä 1917 ja päättyi tammikuun 3 (16) p:nä 1918. Edustajakokouksessa oli läsnä 272 edustajaa, joista 230 päätösvaltaista. Edustajakokouksessa kuultiin selostukset: 1) nykyisestä ajankohdasta ja kansainvälisestä tilanteesta, 2) armeijan tulevasta asemasta, 3) sotaväen kotiuttamisesta. Lenin lähetti edustajakokoukselle tervehdyskirjeen, joka luettiin viimeisessä istunnossa (ks. tätä osaa, s. 412). Leninin kirje julkaistiin ensi kerran „Armija i Flot Rabotshei i Krestjanskoi Rossii” lehden 4. numerossa tammikuun 6 (19) p:nä 1918.

„*Armija i Flot Rabotshei i Krestjanskoi Rossii*” („Työläisten ja Talonpoikain Venäjän Armeija ja Laivasto”) — sanomalehti; sota- ja meriasian kansankomissaarien äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa marraskuun 21 (joulukuun 4) päivästä 1917 huhtikuun 30 päivään 1918. Tammikuun 18 (31) päivästä alkaen lehti ilmestyi nimellä „Rabotshaja i Krestjanskaja Krasnaja Armija i Flot” („Työläisten ja Talonpoikain Punainen Armeija ja Laivasto”).—379.

- ⁹¹ *Kansankomissaarien Neuvoston päätöslauselmaehdotus* hyväksyttiin joulukuun 18 (31) p:nä 1917 rintamatilannetta ja armeijan tilaa koskevaa selostusta käsiteltäessä. Rintamatilannetta ja armeijan tilaa koskeva selostus pohjautui Leninin laatiman kyselylomakkeen aineistoon. Lomake jaettiin Armeijan kotiuttamista käsittelevässä yleisarмейjalaisessa edustajakokouksessa olleille armeijan edustajille (ks. tätä osaa, ss. 379—380).—381.

- ⁹² Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, ss. 262—264.—385.

- ⁹³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 299.—397.

- ⁹⁴ *Ehdotuksen dekreetiksi kulutuskommuuneista* kirjoitti Lenin joulukuun 25—28 p:nä 1917 (tammikuun 7—10 p:nä 1918). Tätä ehdotusta laatiessaan Lenin käytti, kuten hän on osoittanut „Ennakkoteeseissä”, seuraavia asiakirjoja: Elintarvikeasiain kansankomissariaatin joulukuun 22 p:nä 1917 (tammikuun 4 p:nä 1918) paikallisille Neuvostoille lähettämää kirjelmää, joka koski elintarvikekoneiston järjestämistä, Elintarvikeasiain kansankomissariaatin ehdotusta „Varustelukomissariaatista” sekä Korkeimman Kansantalousneuvoston ehdotusta „Piirien kansantalousneuvostoista”.—400.

⁹⁵ Sosialistisen armeijan ensimmäisten sotilasjunien saattotilaisuus pidettiin Pietarissa Mihailovskin maneesissa. Paluumatkalla Smolnaan Leniniä vastaan tehtiin murhayritys. Kuula lävisti autonikkunan ja lensi Leninin pään ylitse.—405.

⁹⁶ *Lennätinkeskustelu* Brestissä olleen Venäjän valtuuskunnan kanssa tapahtui aikana, jolloin käytiin rauhanneuvotteluja Saksan kanssa. Rauhanneuvottelut aloitettiin joulukuun 3 (16) pnä 1917 Brest-Litovskissa; joulukuun 5 (18) pnä allekirjoitettiin sopimus väli-
rauhasta.

Kaikki vastavallankumoukselliset, menshevikeistä ja eserristä alkaen aina valkokaartilaisiin saakka, taistelivat rauhan allekirjoittamista vastaan. Heidän liittolaisinaan tässä likaisessa asiassa olivat Trotski ja hänen palkkarekinsä Buharin, joka yhdessä Radekin ja Pjatakovin kanssa johti sitä puolueelle vihamielistä ryhmää, joka verhoamistarkoituksessa nimitti itseään „vasemmistokommunistien” ryhmäksi. Trotski, joka oli neuvostovaltuuskunnan puheenjohtajana Brestissä, ilmoitti, että Neuvostotasavalta kieltäytyy allekirjoittamasta rauhaa Saksan ehdottamilla ehdoilla, ja tiedotti samalla saksalaisille, että Neuvostotasavalta ei tule käymään sotaa ja jatkaa armeijan kotiuttamista.

Siitä huolimatta, vaikka Lenin oli Keskuskomitean nimessä antanut määräyksen rauhan allekirjoittamisesta, Trotski rikkoi puolueen suoranaiset ohjeet ja toteutti petturimaisen aikeensa. Tammikuun 28 (helmikuun 10) pnä 1918 rauhanneuvottelut keskeytettiin; helmikuun 18 pnä alkoi saksalaisten hyökkäys; samana päivänä puolueen Keskuskomitea teki Leninin ehdotuksesta päätöksen sähkeen lähettämistä Saksan hallitukselle siihen nähden, että Neuvostohallitus on suostuvainen solmimaan rauhan (ks. tätä osaa, s. 513).

Asiakirjan on otsikoinut NKP:n KK:n Marxismin-leninismien instituutti.—406.

⁹⁷ „Työätekevään ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksen” esitti Lenin tammikuun 3 (16) pnä 1918 Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa. Yleisvenäläisen TpKK:n istunnossa yksimielisesti hyväksytyyn „Julistuksen” teksti erosi jonkin verran Leninin alkuperäisestä tekstistä. Tammikuun 4 (17) pnä 1918 „Julistus” julkaistiin „Pravda” lehden 2. numerossa. Tammikuun 5 (18) pnä bolshevikkiryhmä esitti Neuvostovallan nimessä „Julistuksen” Perustavan kokouksen käsiteltäväksi. Vastavallankumouksellinen Perustava kokous kieltäytyi käsittelemästä „Julistusta”, jonka jälkeen bolshevikkiryhmä poistui Perustavasta kokouksesta. Tammikuun 12 (25) pnä 1918 Neuvostojen III yleisvenäläinen edustajakokous hyväksyi „Julistuksen”.—409.

⁹⁸ Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea hyväksyi joulukuun 22 pnä 1917 (tammikuun 4 pnä 1918) „Vallankumouksellisen hallituksen julistuksen Suomen riippumattomuudesta”.—410.

⁹⁹ Ehdotuksen Persian hallitukselle, että laadittaisiin yhteinen suunnitelma venäläisten sotajoukkojen siirtämisestä pois Persiasta, teki Neuvostohallitus vuoden 1917 joulukuun toisella puoliskolla.—410.

- ¹⁰⁰ Dekreetti „Turkin Armeniasta” käsiteltiin Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa joulukuun 23 pnä 1917 (tammikuun 5 pnä 1918) ja Kansankomissaarien Neuvosto vahvisti sen joulukuun 29 pnä 1917 (tammikuun 11 pnä 1918). Dekreetti julkaistiin „Pravda” lehden 227. numerossa tammikuun 13 pnä 1918 (joulukuun 31 pnä 1917).—410.
- ¹⁰¹ *Ehdotus dekreetiksi Perustavan kokouksen hajottamisesta* käsiteltiin Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa tammikuun 6 (19) pnä 1918. Lenin kirjoitti istuntoa varten „Perustavan kokouksen hajottamista koskevan dekreetin teesit” (ks. XVIII Lenin-kokoelmaa, 1931, ss. 48—50). Teesit luettiin ja hyväksyttiin kohdittain: kaikki kohdat hyväksyttiin ilman mitään muutoksia. Teesit olivat Leninin samana päivänä kirjoittaman Perustavan kokouksen hajottamista koskevan dekreetiehdotuksen perustana. Yleisvenäläinen TpKK hyväksyi Perustavan kokouksen hajottamista koskevan dekreetin tammikuun 7 (20) päivän vastaisena yönä 1918 ja se julkaistiin „Izvestija TsIK” lehden 5. numerossa tammikuun 7 pnä 1918.—419.
- ¹⁰² *Teesit aluevaltauksia edellyttävän erillisrauhan viipymättömästä solmimisesta* puolueen KK hyväksyi helmikuun 23 pnä 1918. Teesejä julkaistaessa Lenin kirjoitti niihin johdannon ja antoi asiakirjalle otsikon: „Onnetonta rauhaa koskevan kysymyksen historiaan”.—427.
- ¹⁰³ VSDTP:n (bolshevikkien) Moskovan aluekomitean byroo, jossa „vasemmistokommunistit” olivat väliaikaisesti saaneet yliotteen, hyväksyi joulukuun 28 pnä 1917 (tammikuun 10 pnä 1918) hajottavan päätöslauselman, jossa annettiin epäluottamuslause Keskuskomitealle ja vaadittiin Saksan kanssa käytävien rauhanneuvottelujen keskeyttämistä ja sodan jatkamista. Rauhankysymyksessä puolue tiivistyi Leninin ympärille ja kannatti puolueen Keskuskomiteaa. „Vasemmistokommunistien” ryhmä tuli eristettyä ja murskattua. Puolueen VII edustajakokous hyväksyi maaliskuussa v. 1918 Brestin rauhaa koskevan Leninin päätöslauselman.—436.
- ¹⁰⁴ *Työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen kolmas yleisvenäläinen edustajakokous* alkoi tammikuun 10 (23) pnä 1918. Kokouksessa oli edustettuna 317 työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoa ja 110 armeijoiden, armeijakuntien ja divisioonain komiteaa. Kaikkiaan edustajakokouksessa oli läsnä 707 edustajaa. Kolmen päivän kuluttua edustajakokoukseen tulivat mukaan yli 250 talonpoikain edustajain Neuvoston valtuutetut—tammikuun 13 (26) pnä alkaneen talonpoikain edustajain Neuvostojen III yleisvenäläisen edustajakokouksen osanottajat. Edustajakokouksessa oli 441 bolshevikkiedustajaa. Lenin teki edustajakokouksessa selostuksen Kansankomissaarien Neuvoston toiminnasta, esitti loppulausunnon ja piti päättäjäispuheen. Bolshevikki-ryhmän ehdotuksesta edustajakokous hyväksyi päätöksen, jossa se antoi täydellisen hyväksymisensä Yleisvenäläisen TpKK:n ja KKN:n politiikalle.

Tammikuun 12 (25) pnä 1918 edustajakokous vahvisti Leninin kirjoittaman „Työtätekevän ja riistetyin kansan oikeuksien julistuksen”. Tammikuun 15 (28) pnä Kansallisuusasiain kansankomissaari J. V. Stalin teki edustajakokouksessa selostuksen kansallisuuskysymyksestä. Edustajakokous antoi hyväksymisensä KKN:n kansallisuuspolitiikalle.

Edustajakokouksen työskentelyn aikana edustajien lukumäärä jatkuvasti lisääntyi; viimeisessä istunnossa oli 1.587 päätösvaltaista edustajaa. Edustajakokous valitsi kokoonpanoltaan 306 henkilöä käsittävän Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean. Edustajakokous päättyi tammikuun 18 (31) pnä 1918.—439.

¹⁰⁵ Lenin tarkoittaa neuvotteluja, joita käytiin Nahkurien yleisvenäläisen ammattiliiton ja yrittelijöiden välillä sopimuksesta. Neuvottelut aloitettiin vuoden 1917 alkupuoliskolla. Nahkurien liitto vaati laajentamaan työläisten edustusta Nahkateollisuuden Päähallinnossa ja viimeksi mainitun uudelleen järjestelyä demokraattisilla perusteilla. Näiden neuvottelujen tuloksena uudelleenjärjestettiin nahkateollisuuden hallinto, jossa työläiset saivat kaksi kolmasosaa äänistä. Vuoden 1918 huhtikuun alussa kaikille Neuvostoille lähetettiin Leninin allekirjoittama sähke siitä, että on demokratisoitava Nahkateollisuuden Päähallinnon paikalliselimet ja täytettävä nopeasti Nahkateollisuuden Päähallinnon ja piirihallintojen määräykset.—456.

¹⁰⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XXIV osa, 1931, s. 291.—458.

¹⁰⁷ Vuoden 1918 tammikuussa puhkesi Itävallan työläisten lakkoja Brest-Litovskissa käytyjen rauhanneuvottelujen yhteydessä. Lakkoiltiin tunnuksin yleismaailmallisen rauhan solmiminen ja työläisten elintarviketilanteen parantaminen.

Lakkotaistelun kulussa työläisten edustajain Neuvostoja muodostui luonnonvoimaisesti Wienissä, Budapestissä ja muissa kaupungeissa. Sosialidemokraattisen puolueen opportunistiset johtajat käyttivät hyväkseen Neuvostoja vallankumouksellisen lakkoliikkeen tukahduttamiseen.—458.

¹⁰⁸ Käsikirjoituksessa ei ole otsikkoa. Asiakirjan on otsikoinut NKP:n KK:n Marxismin-leninismiin instituutti.—468.

¹⁰⁹ *Rautatieläisten ylimääräinen yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin tammikuun 5—30 (tammikuun 18—helmikuun 12) pnä 1918. Lenin teki edustajakokouksessa selostuksen Kansankomissaarien Neuvoston työstä ja vastasi hänelle annettuihin kysymyksiin. Edustajakokous hyväksyi kaikki Neuvostovallan dekreetit; laati uuden rautatietyöläisten ja -toimitsijain palkkatariffin, hyväksyi asetuksen rautateiden hallinnasta ja valitsi rautatieläisten ammattiliiton keskuselimen — Vikzhedorin (Rautatieläisten ammattiliiton yleisvenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean).—469.

¹¹⁰ Tarkoitetaan kulkulaitoksen kansankomissaarin M. T. Jelizarovin asetusta tammikuun 2 (15) pttä 1918 rautatieläisten työnmaksu-

normeista. Asetuksen mukaan korkeasti ammattitaitoisten työläisten ja insinöörien työstä maksettiin melkein saman verran kuin ammattitaidottomien työläisten työstä. Kansankomissaarien Neuvosto kumosi tämän asetuksen tammikuun 7 (20) pnä 1918.—484.

- ¹¹¹ *Pietarin Neuvoston puhemiehistön ja elintarvikejärjestöjen edustajain neuvottelukokous* oli omistettu Pietarin työläisten ja varusväen sotilaiden vaikean elintarviketilanteen käsittelylle. Pietarin työläiset ja varusväen sotilaat saivat $\frac{1}{4}$ naulan leipäannoksen päivässä. Neuvottelukokouksessa kuultiin elintarvikehallinnon edustajan selostus siitä, minkälaisia perspektiivejä on elintarvikkeiden kuljettamiseksi Pietariin, ja n.s. purkaukskomission edustajan selostus. Lenin johti kaikkia toimenpiteitä elintarviketilanteen parantamiseksi pääkaupungissa. Kansankomissaarien Neuvoston päätöksellä lisättiin tammikuun 19 (helmikuun 1) päivästä 1918 Pietarin kaikkien asukkaiden leipäannos $\frac{1}{2}$ naulaan.—487.
- ¹¹² Kansankomissaarien Neuvosto vahvisti päätöksen meri- ja joki-kauppalaivaston kansallistamisesta tammikuun 18 (31) pnä 1918.—491.
- ¹¹³ Tarkoitetaan joki- ja merikauppalaivaston merimiesten ammatti-liiton Keskuskomitea.—491.
- ¹¹⁴ „Vasemmistokommunistien” ryhmä vaati, että rauhankysymyksen ratkaisemiseksi on kutsuttava koolle puoluekonferenssi. Tätä vaatimusta vastustivat Lenin, Stalin, Sverdlov ynnä muut. Puolueen Keskuskomitea hyväksyi Leninin ehdotuksen kutsua vuoden 1918 tammikuun 21 (helmikuun 3) pnä koolle puolueen jäsenten neuvottelukokouksen ja määrätä vuoden 1918 maaliskuun 5 päiväksi puolueen VII edustajakokouksen, jonka piti ratkaista lopullisesti rauhankysymys.—493.
- ¹¹⁵ Lenin tarkoittaa lennätinyhteyden katkeamista Moskovan ja Brest-Litovskin välillä. Saksalaiset aiheuttivat usein vaurioita lennätinyhteydelle tai katkaisivat sen.—496.
- ¹¹⁶ Lenin tarkoittaa tosiasiaa, jonka Kamenskajan kasakkakylän kokouksen edustaja esitti selostuksessaan Neuvostojen III edustajakokouksen istunnossa tammikuun 16 (29) pnä 1918 (ks. „Työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen III yleisvenäläinen edustajakokous”, 1918, ss. 83—84).—502.
- ¹¹⁷ Sähke Venäjän rauhanvaltuuskunnalle lähetettiin samana päivänä, jolloin rauhanneuvottelut Saksan kanssa Brest-Litovskissa keskeytettiin. Sähke oli vastaus valtuuskunnan puheenjohtajan kyselyyn siitä, miten on reagoitava saksalaisten uhkavaatimukseen.—503.
- ¹¹⁸ *Talonpoikain edustajain ja maakomiteain yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Pietarissa tammikuun 17—28 (tammikuun 30—helmikuun 10) pnä 1918. Edustajakokouksessa oli Maakomiteain I yleisvenäläisen edustajakokouksen sekä työläisten ja sotilaiden

edustajain Neuvostojen III yleisvenäläisen edustajakokouksen talonpoikaisosan edustajia. Edustajakokoukseen osallistui toista tuhatta henkeä. Edustajakokous laati maalain, jonka Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea vahvisti yksimielisesti tammikuun 27 (helmikuun 9) pnä 1918.—504.

- ¹¹⁹ Sen yhteydessä, että saksalaiset alkoivat hyökkäyksen Neuvostotasavaltaa vastaan, puolueen Keskuskomitea piti helmikuun 18 pnä 1918 istunnon aamulla ja illalla. Kun oli saatu tieto, että saksalaiset valloittivat Väinänlinnan, Lenin asetti iltatunnossa kaikella päättäväsyydellä kysymyksen rauhanneuvottelujen uudistamisesta Saksan kanssa. V. I. Leniniä kannattivat J. V. Stalin, J. M. Sverdlov ja muut; Keskuskomitea hyväksyi Leninin ehdotuksen tiedotuksen lähettämisestä Kansankomissaarien Neuvoston nimessä Saksan hallitukselle siitä, että Neuvostohallitus on suostuvainen solmimaan rauhan. Lenin kirjoitti heti radiosanoman alkuperäisen luonnoksen ja radiosanoma lähetettiin Kansankomissaarien Neuvoston nimessä helmikuun 19 päivän vastaisena yönä 1918 Berliiniin.—506.

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA

(Syyskuu 1917 — helmikuu 1918)

1917

- Syyskuu, ennen 17 (30).* Lenin asuu Helsingissä (Suomi). Heinäkuun tapahtumien jälkeen Väliaikaisen hallituksen vainoamana syvässä maanalaisuudessa ollessaan Lenin johtaa puoluetta Pietarissa olevien oppilaittensa ja taistelutovereittensa G. K. Ordzhonikidzen, J. M. Sverdlovin ja J. V. Stalinin välityksellä.
- Syyskuu, 15 (28).* Leninin kirjeet „Bolshevikkien on otettava valta” ja „Marxilaisuus ja kapina” käsitellään puolueen Keskuskomitean istunnossa. Keskuskomitea lähetti Leninin kirjeet bolshevikkipuolueen suurimpiin järjestöihin.
- Syyskuu, 17 (30).* Lenin muuttaa Helsingistä Viipuriin saadakseen kiinteämmän yhteyden puolueen Keskuskomiteaan.
- Syyskuu, 22—24 (lokakuu, 5—7).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Publisistin päiväkirjasta. Puolueemme virheitä”.
- Syyskuu, 24 (lokakuu, 7).* Leninin artikkeli „Petospelin sankareista ja bolshevikkien virheistä” julkaistaan lyhennettynä „Rabotshi Putj” lehden 19. numerossa otsikolla „Petospelin sankareista”.
- Syyskuu, 27 (lokakuu, 10).* Lenin kirjoittaa kirjeen armeijan, laivaston ja työläisten Suomen-aluekomitean puheenjohtajalle.
- Syyskuu, 29 (lokakuu, 12).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Kriisi on kypsynyt”.
- Syyskuun loppu — lokakuu, 1 (14).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Kykenevätkö bolshevikit pitämään valtiovaltaa?”.

- Syyskuun 29 ja lokakuun 4 (lokakuun 12 ja 17) pn välillä.* Lenin kirjoittaa „Pietarin järjestön konferenssissa lokakuun 8 pnä pidettävän selostuksen sekä päätöslauselman ja puolueen edustajakokoukseen valituille annettavien evästysten teesit”.
- Syyskuun 30 ja lokakuun 12 (lokakuun 13 ja 25) pn välillä.* Lenin allekirjoittaa kaksi ilmoitusta suostumuksestaan olla Perustavan kokouksen vaaleissa äänestettävänä sekä toimivan armeijan Pohjoisrintaman että Itämeren laivaston ehdokkaana.
- Lokakuu, 1 (14).* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Keskuskomitealle, Moskovan komitealle, Pietarin komitealle sekä Pietarin ja Moskovan Neuvostojen bolshevikkijäsenille” kehottaen valtaamaan vallan viivyttämättä.
- Lokakuu, 1—2 (14—15).* Lenin kirjoittaa vetoimuksen „Työläisille, talonpojille ja sotilaille”, jossa hän kehottaa heitä kukistamaan Kerenskin hallituksen ja siirtämään vallan työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoille.
- Lokakuu, 3 (16).* Keskuskomitea tekee päätöksen Leninin kutsumisesta Pietariin.
- Lokakuu, 5 (18).* Keskuskomitea valitsee puolueohjelman luonnoksen laatimista varten valiokunnan, jonka johtajaksi tulee Lenin.
- Lokakuu, 6—8 (19—21).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Puolueen ohjelman tarkistamisesta”.
- Lokakuu, 7 (20).* Lenin palaa Viipurista illegaalisesti Pietariin ja asettuu asumaan Viipurinpuolelle M. V. Fofanovan asuntoon. Samana päivänä hän kirjoittaa „Kirjeen Pietarin kaupunkikonferenssille. Suljetussa istunnossa luettavaksi”.
- Lokakuu, 8 (21).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Syrjäisen neuvoja” ja „Kirjeen Pohjoisalueen Neuvostojen edustajakokoukseen osallistuville bolshevikkitovereille” tähdentäen niissä, että bolshevikkien on otettava valta omiin käsiinsä, ja esittäen konkreettisen kapinasuunnitelman.
- Lokakuu, 10 (23).* Lenin tekee puolueen Keskuskomitean istunnossa tilanneselostuksen sekä esittää aseellista kapinaa koskevan päätöslauselmaehdotuksen, jonka KK hyväksyy.
- Keskuskomitean istunnossa muodostetaan kapinan poliittista johtamista varten KK:n Poliittinen byroo Leninin johdolla.

- Lokakuu, 16 (29).* Lenin tekee puolueen Keskuskomitean laajennetussa istunnossa selostuksen lokakuun 10 (23) pnä pidetystä puolueen KK:n istunnosta ja lukee KK:n lokakuun 10 (23) pnä hyväksymän päätöslauselman aseellisesta kapinasta.
- Lokakuu, 17 (30).* Lenin kirjoittaa „Kirjeen tovereille”, jossa hän paljastaa aseellista kapinaa vastaan esiintyneiden Kamenevin ja Zinovjevin petturimaisen menettelyn.
- Lokakuu, 20 (marraskuu, 2).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Eserräpuolue pettä-mässä jälleen talonpoikia”. Puolueen Keskuskomitean istunnossa käsitellään Leninin „Kirje bolshevikkipuolueen jäsenille” ja „Kirje VSDTP:n Keskuskomitealle”, joissa hän paljastaa petturien Kamenevin ja Zinovjevin rikkurimaisen menettelyn ja vaatii heidän erottamistaan puolueesta.
- Lokakuu, 24 (marraskuu, 6).* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Keskuskomitean jäsenille” vaatien viipymätöntä aseellisen kapinan aloittamista. Illalla Lenin saapuu Smolnaan johtaakseen aseellista kapinaa.
- Lokakuu, 25 (marraskuu, 7).* Lenin johtaa Lokakuun aseellista kapinaa. Lenin kirjoittaa vetoamukset „Venäjän kansalaisille!” ja „Työläisille, sotilaille ja talonpojille!”. Lenin selostaa Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston istunnossa Neuvostovallan tehtäviä. Istunnossa hyväksytään Leninin kirjoittama päätöslauselmaehdotus. Lenin valitaan Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen puhemiehistön jäseneksi.
- Lokakuu, 26 (marraskuu, 8).* Lenin kirjoittaa dekreettiehdotukset rauhasta, maasta ja Neuvostohallituksen muodostamisesta. Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen iltaiistunnossa Lenin tekee selostuksen rauhasta ja maasta; esittää dekreettiehdotukset rauhasta ja maasta.
- Lokakuun 27 (marraskuun 9) pn vastaisena yönä.* Neuvostojen II yleisvenäläinen edustajakokous valitsee Leninin Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajaksi. Neuvostojen II yleisvenäläinen edustajakokous valitsee Leninin Toimeenpanevan Keskuskomitean (toisen kokoonpanon) jäseneksi.

- Lokakuu, 27*
(marraskuu, 9). Lenin osallistuu Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean ensimmäiseen istuntoon.
- Lenin käy Pietarin sotilaspiirin esikunnassa, jossa kuulee selostuksen asiaintilasta, tutustuu vihollisen voimiin ja vihollista vastaan käytävän taistelun operatiivisiin suunnitelmiin.
- Lenin ottaa lennätyhteyden Helsinkiin keskustellen meriväen lähettämisestä Suomesta Pietariin; antaa Itämeren laivaston keskuskomitealle käskyn taistelukuntoisten aluksien lähettämisestä avuksi Pietariin.
- Lokakuu, 28*
(marraskuu, 10). Lenin työskentelee Pietarin sotilaspiirin esikunnassa, järjestää Pietarin puolustusta Kerenskin ja Krasnovin sotajoukkojen hyökkäykseltä, laatii suunnitelman merivoimien hyväksikäytöstä maataisteluuissa.
- Smolnassa ollessaan Lenin antaa ohjeet väestön mobilisoimisesta ja teknillisten välineiden valmistamisesta taisteluhautojen kaivamiseen ja piikkilankaesteiden pystyttämiseen.
- Lenin kutsuu luokseen Putilovin tehtaan työläisiä ja antaa heidän tehtäväkseen toimittaa tykit asemiin keinolla millä tahansa.
- Lokakuun 29*
(marraskuun 11) pn vastaisena yönä. Lenin menee Putilovin tehtaalle ja antaa työläisten tehtäväksi jouduttaa panssarijunan rakentamista.
- Lokakuu, 29*
(marraskuu, 11). Lenin esittää Pietarin varuskunnan rykmenttien edustajain neuvottelukokouksessa tilannekatsauksen ja pitää puheet sotajoukkojen aseistamisesta ja järjestyksen aikaansaamisesta kaupungissa.
- Lenin antaa Ohtan räjähdysainevarastolle käskyn käsikranaattien sekä tykillä ammuttavien kranaattien pikaisesta antamisesta Punaisen kaartin esikunnalle ja Viipurinpuolen piirin Neuvostolle.
- Lokakuu, 30*
(marraskuu, 12). Lenin kirjoittaa ja lähettää Kansankomissaarien Neuvoston nimessä radiosanomana „Kaikille. Kaikille” tiedottaen vallan siirtymisestä Neuvostoille ja Neuvostohallituksen toimenpiteistä vastavallankumouksellisten kapinoitten kukistamiseksi.
- Lenin kutsuu luokseen piireissä olevia bolshevikki-puolueen organisaattoreita ja antaa heille ohjeita; Lenin tekee heille selkoa Pulkovan edustalla vallitsevasta tilanteesta.

- Lokakuu, 26 ja 31 (marraskuun 8 ja 13) pn välillä.* Lenin kirjoittaa „Ehdotuksen säädökseksi työväenvalvonnasta”.
- Marraskuu, 1 (14).* Lenin puhuu puolueen Keskuskomitean laajennuksessa istunnossa siitä, kuinka petturimaisesti Kamenev ja Rjazanov menettelivät Vikzhelin neuvottelukokouksissa.
- Marraskuu, 2 (15).* Lenin allekirjoittaa „Venäjän kansojen oikeuksien julistuksen”.
- Leninin kirjoittama „VSDTP(b):n Keskuskomitean päätöslauselma KK:n sisäistä oppositiota koskevästä kysymyksestä” hyväksytään puolueen KK:n istunnossa.
- Marraskuu, 3 (16).* Lenin kirjoittaa „VSDTP(b):n KK:n enemmistön ultimaatumin vähemmistölle”.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään Noginin selostus Moskovassa vallitsevasta tilanteesta; Lenin vastustaa sopimuksen solmimista Vikzhelin kanssa.
- Marraskuu, 4 (17).* Lenin pitää Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa puheen lehdistökysymyksestä ja vastaa vasemmistoeserien kyselyyn.
- Lenin pitää Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston ja rintamaedustajien yhteisessä istunnossa puheen uuden hallituksen ohjelmasta ja tehtävistä.
- Marraskuu, 5—6 (18—19).* Lenin kirjoittaa vetoamuksen „Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen (bolshevikkien) Keskuskomitealta. Kaikille puolueen jäsenille ja kaikille Venäjän työtätekeville luokille”; vetoamuksessa hän julistaa, että Keskuskomiteasta ja Kansankomissaarien Neuvostosta eronneet puolueen petturit Kamenev, Zinovjev, Nogin, Rykov ja Miljutin ovat rintamakarkureita.
- Marraskuu, 7 (20).* Kansankomissaarien Neuvoston nimessä Lenin antaa ylipäällikkö Duhoninille käskyn tarjota heti välirauhaa kaikille sotaakäyville maille.

*Marraskuu,
9 (22).*

Leninin ja Stalinin lennätinkeskustelu Pietarin sotilaspiiriin esikunnasta kenraali Duhoninin kanssa.

Lenin kirjoittaa „Radiosanoman kaikille. Kaikille rykmentti-, divisioona-, armeijakunta-, armeijaynnä muille komiteoille, kaikille vallankumouksellisen armeijan sotilaille ja vallankumouksellisen laivaston matruuseille”, jossa hän tiedottaa kenraali Duhoninin erottamisesta ylipäällikön tehtävistä ja ehdottaa alettavaksi aseleponeuvottelut saksalaisten kanssa.

Lenin esittää Pietarin ammattiliiton neuvoston laajennetussa istunnossa tilannekatsauksen.

*Marraskuu,
10 (23).*

Lenin tekee Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa selostuksen Duhoninin kanssa käytyjen neuvottelujen tuloksista.

Lenin vahvistaa ja allekirjoittaa dekreetin säätyjen ja siviilivirkakunnan lakkauttamisesta.

*Marraskuu,
12 (25).*

Leninin kirjoittama Kansankomissaarien Neuvoston määräys Sotilaalliselle vallankumoukskomitealle päättäväisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä keinoittelun ja sabotaasin poisjuurimiseksi julkaistiin „Izvestija TsIK” lehden 223. numerossa.

*Marraskuu,
14 (27).*

Lenin pitää talonpoikain edustajain Neuvostojen ylimääräisessä yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen agraarikysymyksestä ja lukee kirjoittamansa päätöslauselmaehdotuksen talonpoikain edustajakokouksen suhtautumisesta dekreettiin maasta.

*Marraskuu,
15 (28).*

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys Kansantalouselneuvoston järjestämisestä.

*Marraskuu,
16 (29).*

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys historiallisten arvoesineiden luovuttamisesta Ukrainan kansalle.

*Marraskuu, 18
(joulukuu, 1).*

Lenin esittää talonpoikain edustajain Neuvostojen ylimääräisessä yleisvenäläisessä edustajakokouksessa loppulausunnon agraarikysymyksestä.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään seuraavat kysymykset: Korkeimmasta taloudellisesta neuvottelukokouksesta; Donetsin alueen tentaiden kansallistamisesta; kansankomissaarien palkoista, — tästä kysymyksestä hyväksytään Leninin kirjoittama päätöslauselmaehdotus.

- Marraskuu, 19*
(joulukuu, 2). Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymykset kaupankäynnistä Suomen kanssa, Ukrainasta ja Ukrainan Radasta.
- Marraskuu, 20*
(joulukuu, 3). Lenin allekirjoittaa vetoamuksen „Kaikille Venäjän ja Idän työtätekeville muhamettilaisille”.
- Marraskuu, 21*
(joulukuu, 4). Lenin tekee Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa selostuksen oikeudesta kutsua pois Perustavaan kokoukseen valitut edustajat ja esittää dekreettiehdotuksen, jonka Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea hyväksyy.
- Marraskuu, 22*
(joulukuu, 5). Lenin pitää sotalaivaston I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen silloisesta tilanteesta.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys vallankumouksellisista tuomioistuimista; Lenin allekirjoittaa dekreetin tuomioistuimista.
- Marraskuu, 25*
(joulukuu, 8). Tulan asetehtaan tehdaskomitealle lähettämässään kirjeessä Lenin pyytää varustamaan kivääreillä, naganeilla ynnä muilla aseilla Donin alueen Bokon vuoristopiirin Punaisen kaartin.
- Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa Lenin tekee selostuksen sen johdosta, että kasakkajoukkojen liiton edustajisto on käynyt hänen luonaan.
- Marraskuu, 26*
(joulukuu, 9). Pietarin sotilaspiirin esikuntaan lähettämässään kirjeessä Lenin tähdentää, että Orenburgiin on lähetettävä kiireellisesti sotilaallista apua taisteluun Orenburgin kasakkajoukkojen valkokaartilaisatamia Duvia vastaan.
- Marraskuu, 27*
(joulukuu, 10). Lenin kirjoittaa Stalinin kanssa neuvostovaltuuskunnalle ohjeet — „Rauhanneuvottelujen ohjelman konseptin” — rauhanneuvottelujen käymiseksi Brestissä.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään seuraavat kysymykset: Saksan kanssa rauhanneuvotteluja käymään lähetettävän valtuuskunnan kokoonpanosta; ohjeista rauhanneuvottelujen käymiseksi. Lenin tekee ehdotuksen erikoisvaliokunnan muodostamisesta sosialistisen finanssi- ja talouspolitiikan toteuttamista varten.

Marraskuu, 28
(joulukuu, 11).

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys kadettipuolueen vastavallankumouksellisesta salaliitosta, ja esittää kirjoittamansa dekreettiehdotuksen kadettipuolueen, kansanvihollisten puolueen keskuskomitean huomattavimpien jäsenten vangitsemisesta ja saattamisesta vallankumoustribunaaalin tuomittavaksi.

Lenin kirjoittaa „Yleisvenäläiselle Perustavan kokouksen vaalilautakunnalle” pyynnön, että häntä pidettäisiin Suomessa olevan armeijan ja laivaston valitsemana edustajana.

Lenin kirjoittaa „Dekreetin vallankumouksenvastaisen kansalaissodan johtajien vangitsemisesta”.

Marraskuu, 29
(joulukuu, 12).

Lenin puhuu Keskuskomitean istunnossa „Pravda” lehden toimituskunnan kokoonpanosta. Puolueen KK muodostaa kiireellisten asiain ratkaisemista varten KK:n Byroon, johon valitaan V. I. Lenin, J. V. Stalin, J. M. Sverdlov ynnä muita.

Lenin kirjoittaa ja esittää Kansankomissaarien Neuvoston hyväksyttäväksi päätöslauselmaehdotuksen, että sotatarviketehtaat on pantava tekemään tuottoa työtä kansantalouden hyväksi.

Joulukuu,
1 (14).

Lenin pitää Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa puheet seuraavista kysymyksistä: Korkeimman kansantalousneuvoston muodostamisesta ja Perustavasta kokouksesta.

Lenin tekee Perustavan kokouksen bolshevikkiryhmän istunnossa selostuksen puolueen taktiikasta suhteessa Perustavaan kokoukseen.

Joulukuu,
2 (15).

Lenin puhuu bolshevikkiryhmän nimessä talonpoikain edustajain II yleisvenäläisessä kokouksessa.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymykset Ukrainasta ja Valko-Venäjän Neuvostojen edustajakokouksen järjestämisestä.

Joulukuu,
3 (16).

Lenin kirjoittaa „Ukrainan kansalle osoitetun manifestin perusteet” sekä „Manifestin Ukrainan kansalle ja ultimatiiviset vaatimukset Ukrainan Radalle”. Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyy „Manifestin” yksimielisesti.

Joulukuu,
4 (17).

Lenin tekee Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston työläisjaoston istunnossa alustuksen Pietarin työläisten taloudellisesta asemasta ja työväenluokan tehtävistä.

- Joulukuu,
5 (18).* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään seuraavat kysymykset: asetusluonnos volostikomiteoista ja niille annettavat ohjeet; Ukrainan Radan vastaus Kansankomissaarien Neuvoston uhkavaatimukseen joulukuun 3 (16) pltä 1917. Lenin kuuluu ensimmäistä kysymystä koskevaa luonnosta laativaan toimitusvaliokuntaan sekä hänet valitaan valiokuntaan, jolla on valta toimia Kansankomissaarien Neuvoston nimessä Ukrainan Radan epätydyttävän vastauksen johdosta.
- Joulukuu,
6 (19).* Lenin antaa rautateiden komissaareille käskyn päästää viivyttämättä eteenpäin Kaukasian viiden kasakkadivisioonan ensimmäisen Kaukasialaisen rykmentin sotilasjuna, joka on lähetetty taistelemaan valkokaartilasta kenraali Kaledinia vastaan.
- Joulukuu,
7 (20).* Lenin kirjoittaa F. E. Dzierżyńskille kirjeen sabotoijia ja vastavallankumouksellisia vastaan tähtäävistä toimenpiteistä.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään Dzierżyńskin selostus Yleisvenäläisen vastavallankumousta ja sabotaasia vastaan taistelevan erikoiskomission muodostamisesta ja sen kokoonpanosta.
- Joulukuu,
11 (24).* Lenin osallistuu puolueen Keskuskomitean täysistuntoon.
- Joulukuu,
12 (25).* Leninin kirjoittamat „Perustavaa kokousta koskevat teesit” Perustavan kokouksen bolshevikkiryhmä hyväksyy yksimielisesti.
- Joulukuu,
13 (26).* Lenin pitää Kansankomissaarien Neuvoston nimessä tervehdyspuheen rautateiden rata- ja konepajatyöläisten ylimääräisessä yleisvenäläisessä edustajakokouksessa.
- Joulukuu,
14 (27).* Lenin osallistuu Korkeimman kansantalousneuvoston byroon istuntoon ja esittää kirjoittamansa „Ehdotuksen dekreetiksi pankkien kansallistamisen toimeenpanosta ja sen yhteydessä välttämättömistä toimenpiteistä”.
- Lenin pitää Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa puheen pankkien kansallistamisesta.
- Lenin kirjoittaa artikkelin „Leivän ja rauhan puolesta”.

- Joulukuu, 15 (28).* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys käytännönmiesten komission muodostamisesta Korkeimman kansantalousneuvoston yhteyteen; Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyy Leninin kirjoittaman päätösehdotuksen tästä kysymyksestä.
- Joulukuu, 16 (29).* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymykset Orenburgissa, Uralin alueella, Turkestanissa ja Kaukasiassa vallitsevasta tilanteesta.
- Joulukuu, ennen 18 (31).* Lenin kirjoittaa „Kysymyksiä armeijan kotiuttamista käsittelevän yleisarмейjalaisen edustajakokouksen osanottajille”.
- Joulukuu, 18 (31).* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys rintamalla vallitsevasta tilanteesta ja armeijan kuntoisuudesta, — tästä kysymyksestä hyväksytään Leninin kirjoittama päätöslauselmaehdotus.
- Lenin ottaa vastaan Suomen hallituksen valtuuskunnan ja luovuttaa sille Kansankomissaarien Neuvoston dekreetin Suomen valtiollisen riippumattomuuden tunnustamisesta.
- Joulukuu, 19 (tammikuu, 1, v. 1918).* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys Perustavaa kokousta puoltavan vastavallankumouksellisen yhdistyksen vangittujen jäsenten laittomasta vapauttamisesta Oikeusasiain kansankomissaarin, vasemmistoeserrä Shteinbergin toimesta, — hyväksytään Leninin ja Stalinin esittämä päätöslauselmaehdotus.
- Talonpoikain edustajain II yleisvenäläiseen kokoukseen osallistuneen edustajan tekemän, Ukrainan Radan kanssa käytyjä neuvotteluja koskevan selostuksen johdosta hyväksytään Leninin kirjoittama päätöslauselmaehdotus.
- Joulukuu, 20 (tammikuu, 2, v. 1918).* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys Yleisukrainalaisen Toimeenpanevan Keskuskomitean kanssa lennättimise käydyistä neuvotteluista sekä kysymys Perustavan kokouksen avaamisesta.
- Joulukuu, 23 (tammikuu, 5, v. 1918).* Kansankomissaarien Neuvosto tekee päätöksen 3—5 päivän loman myöntämisestä Leninille.

- Joulukuu, 24*
(*tammikuu, 6,*
v. 1918). Lenin matkustaa lomalle Suomeen.
- Joulukuu,*
25—28
(*tammikuu,*
7—10, v. 1918). Lomansa aikana Lenin kirjoittaa artikkelit „Sanomalehtimiehen päiväkirjasta (Teemoja kehiteltäväksi)”, „Entisyyden romahduksen pelästyttämiä ja uuden puolustajia”, „Miten kilpailu on järjestettävä?”, „Ehdotus dekreetiksi kulutuskommuuneista”.
- Joulukuu, 29*
(*tammikuu, 11,*
v. 1918). Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään ehdotus dekreetiksi „Turkin Armeniasta” sekä kysymys hallituksen lehtien keskittämisestä.

1918

- Tammikuun*
alku. Lenin kirjoittaa „Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksen”.
- Tammikuu,*
1 (14). Lenin pitää puheen Mihailovskin maneesissa sosialistisen armeijan ensimmäisten sotilasjunien saattotilaisuudessa. Auto, jossa Lenin palasi Mihailovskin maneesista, joutui vastavallankumouksellisten terroristien tulituskohteeksi. Lenin ei siinä kärsinyt.
- Lenin tekee Kansankomissaarien Neuvoston istunnossa selostuksen päivän tapahtumista.
- Tammikuu, 1—3*
(*14—16).* Lenin kirjoittaa armeijan kotiuttamista käsittelevälle yleisarmeijalaiselle edustajakokoukselle kirjeen, jossa lausuu varmuutensa siitä, että sosialistisen armeijan muodostamistehtävä ratkaistaan menestyksellisesti.
- Tammikuu,*
2 (15). Lenin kehottaa Pietarin Meriväen vallankumoukskomiteaa lähettämään 2 tuhatta matruusia Ukrainaan taistelemaan porvarillista Radaa vastaan.
- Tammikuu,*
6 (18). Lenin osallistuu Perustavan kokouksen bolshevikkiryhmän istuntoon ja Perustavan kokouksen avajaisiin. Väliajalla, joka ilmoitetaan bolshevikkien vaatimuksesta, koska oikeistoieserräläinen enemmistö kieltäytyi käsittelemästä „Työtätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistusta”, Lenin kirjoittaa julistuksen bolshevikkiryhmän poistumisesta Perustavasta kokouksesta; sen jälkeen kun julistus on luettu Perustavan kokouksen istunnossa, Lenin poistuu koko bolshevikkiryhmän kanssa Taurian palatsista.

- Tammikuu,*
6 (19). Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään hänen kirjoittamansa teesit Perustavasta kokouksesta; teesiä kaikki pykälät hyväksytään.
- Lenin kirjoittaa „Ehdotuksen dekreetiksi Perustavan kokouksen hajottamisesta”; dekreettiehdotus annetaan Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean hyväksyttäväksi.
- Lenin pitää Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa puheen Perustavan kokouksen hajottamisesta ja esittää dekreettiehdotuksen, jonka Yleisvenäläinen TpKK hyväksyy.
- Tammikuu,*
8 (21). Pietarin huomattavimpien puoluejohtajien kokouksessa Lenin lukee kirjoittamansa „Teesit aluevaltauksia edellyttävän erillisrauhan viipymättömästä solmimisesta”.
- Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys elintarvikepolitiikasta ja Yleisvenäläisen elintarvikeneuvoston muodostamisesta Korkeimman kansantalousneuvoston yhteyteen.
- Tammikuu,*
9 (22). Lenin osallistuu puolueen Keskuskomitean täysistuntoon.
- Tammikuu,*
10 (23). Lenin on läsnä Neuvostojen III yleisvenäläisen edustajakokouksen avajaisissa, — hänet valitaan edustajakokouksen kunniapuheenjohtajaksi.
- Tammikuu,*
11 (24). Bolshevikkipuolueen Keskuskomitean istunnossa Lenin puhuu kahdesti rauhan kysymyksestä.
- Neuvostojen III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa Lenin tekee selostuksen Kansankomissaarien Neuvoston toiminnasta.
- Tammikuu,*
12 (25). Neuvostojen III edustajakokous hyväksyy Leninin kirjoittaman „Työtaitekeväen ja riistetyn kansan oikeuksien julistuksen”.
- Lenin esittää Neuvostojen III yleisvenäläisessä edustajakokouksessa loppulausunnon Kansankomissaarien Neuvoston selostuksen johdosta.
- Tammikuu,*
13 (26). Lenin tekee Rautatieläisten ylimääräisessä yleisvenäläisessä edustajakokouksessa selostuksen Kansankomissaarien Neuvoston toiminnasta sekä vastaa hänelle annettuihin kysymyksiin.

*Tammikuu,
14 (27).*

Lenin puhuu Pietarin Neuvoston puhemiehistön ja elintarvikejärjestöjen edustajain yhteisessä neuvotelukokouksessa nälänhätää vastaan suunnatuista toimenpiteistä sekä esittää tästä kysymyksestä kirjoittamansa päätöslauselmaehdotuksen.

*Tammikuu,
15 (28).*

G. K. Ordzhonikidzelle Harkoviin kirjoittamassaan kirjeessä Lenin vaatii mitä tarmokkaimpia ja valtakumouksellisia toimenpiteitä viljan lähettämiseksi Pietariin.

Lenin vahvistaa ja allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston dekreetin työläis-talonpoikaisen Punaisen Armeijan muodostamisesta ja Yleisvenäläisen komission perustamisesta työläis-talonpoikaisen Punaisen Armeijan muodostamiseksi.

*Tammikuu,
16 (29).*

Lenin laatii ehdotuksen Kansankomissaarien Neuvoston vetoamukseksi Yleisvenäläiselle elintarvikejärjestöjen edustajakokoukselle ehdottaen, että valitaan kokeneita työntekijöitä korkeimpiin elintarvikelimiin nälänhätää vastaan suunnattujen päättävien toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Lenin vahvistaa ja allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston dekreetin 20 miljoonan ruplan myöntämisestä Punaisen Armeijan perustamiseen.

*Tammikuu,
18 (31).*

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymys meri- ja jokikauppalaivaston kansallistamisesta sekä hyväksytään Leninin kirjoittama päätöslauselmaehdotus.

Lenin kirjoittaa „Dekreetin neuvostolainsäädäntöön sisältyvien Perustavaan kokoukseen vetoamisten poistamisesta”.

Lenin pitää Neuvostojen III yleisvenäläisen edustajakokouksen päättäjäispuheen.

*Tammikuu, 19
(helmikuu, 1).*

Lenin puhuu puolueen Keskuskomitean istunnossa Saksan kanssa solmittavaa rauhaa sekä puolueen edustajakokouksen koollekutsumista koskevista kysymyksistä.

*Tammikuu, 21
(helmikuu, 3).*

Lenin puhuu Keskuskomitean ja puolue työntekijäin laajennetussa istunnossa rauhan solmimisesta Saksan kanssa.

Lenin lähettää radiosanoman „Kaikille. Brest-Litovskissa olevalle rauhanvaltuuskunnalle erikoisesti”, jossa hän tiedottaa menestyksistä, joita on saavutettu taistelussa Neuvostovallan puolesta Ukrainassa, Suomessa ja Donilla.

- Tammikuu, 22*
(helmikuu, 4). Lenin lähettää G. K. Ordzhonikidzelle Harkoviin sähkösen, jossa kiittää tarmokkaista toimenpiteistä elintarvikkeiden hankkimiseksi ja antaa ohjeet, miten on edelleen järjestettävä viljan hankinta ja lähetys keskuksen.
- Tammikuu, 23*
(helmikuu, 5). Lenin allekirjoittaa radiosanoman tekstin, jossa tiedotetaan Ukrainan vastavallankumouksellisen Radan likvidoinnista, Orenburgin kasakkajoukkojen valkokaartilaisatamaanin Dutovin karkaamisesta Orenburgista ja vallan siirtymisestä koko Krimin työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostolle.
- Tammikuu, 24*
(helmikuu, 6). Lenin puhuu Keskuskomitean istunnossa puolueen VII edustajakokouksen päiväjärjestyksestä; hän ehdottaa, että edustajakokouksen päiväjärjestykseen asetetaan kysymys puolueen ohjelman tarkistamisesta, kysymys rauhasta ja taktiikkakysymyksiä. Lenin valitaan puolueen ohjelmaa laativaan valiokuntaan.
- Leninin puhe maaseudulle lähteille agitaattoreille julkaistaan „Pravdan” 18. numerossa.
- Tammikuu, 28*
(helmikuu, 10). Lenin ja Stalin lähettävät Brest-Litovskiin rauhanneuvottelua käyvälle valtuuskunnalle sähkösanoman, että on välttämätöntä solmia heti rauha Saksan kanssa.
- Lenin pitää talonpoikain edustajain ja maakomiteain yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen maaseudulla tehtävästä työstä.
- Helmikuu, 18.* Lenin puhuu puolueen Keskuskomitean aamu- ja iltatunnossa rauhanneuvottelujen uudistamisesta Saksan kanssa.
- Lenin ja Stalin antavat Väinänlinnan Neuvostolle ohjeet toimenpiteisiin ryhtymisestä saksalaisten hyökkäyksen sattuessa.
- Helmikuu,*
19. päivän
vastaisena yönä. Kansankomissaarien Neuvoston nimessä Lenin lähettää Saksan hallitukselle radiosanoman, jossa esittää vastalauseen Saksan sotajoukkojen hyökkäyksen johdosta ja tiedottaa suostumuksesta allekirjoittaa rauha.

Helmikuu, 19. Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään seuraavat kysymykset: ulkopolitiikasta Saksan aloittaman hyökkäyksen yhteydessä; puolustuksen järjestämisestä ja vallankumouksellisen sodan käynnistä, jos tasavalta joutuu sitä käymään.

Helmikuu, 20. Lenin antaa Moskovan Neuvostolle lennättimise vastaukset, mihin toimenpiteisiin hallitus on ryhtynyt saksalaisten hyökkäyksen yhteydessä.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymykset naftateollisuuden kansallistamisesta ja rintamatilanteesta.

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX—XI
---------------	-------

Syyskuu — joulukuu 1917

BOLSHEVIKKIEN ON OTETTAVA VALTA. Kirje VSDTP:n Keskuskomitealle sekä Pietarin ja Moskovan komiteoille.....	1—3
MARXILAISSUUS JA KAPINA. Kirje VSDTP:n Keskuskomitealle	4—9
VENÄJÄN VALLANKUMOUS JA KANSALAISSOTA. Pelotellaan kansalaissodalla	10—24
PETOSPELIN SANKAREISTA JA BOLSHEVIKKIEN VIRHEISTA	25—33
PUBLISISTIN PÄIVÄKIRJASTA. Puoluemme virheitä	34—40
VALLANKUMOUKSEN TEHTÄVÄT	41—50
Sovinnon hierominen kapitalistien kanssa on tuhoisaa	43
Valta Neuvostoille	43
Rauha kansoille	44
Maat työtätekeville.....	46
Taistelu nälänhätää ja talouden rappiota vastaan	46
Taistelu tilanherrain ja kapitalistien vastavallankumousta vastaan	48
Vallankumouksen rauhanomainen kehitys	49
KIRJE ARMEIJAN, LAIVASTON JA TYÖLAISTEN SUOMEN-ALUEKOMITEAN PUHEENJOHTAJALLE	51—55
1	51
2	52
3	53
4	53
5	53
6	54
7	54
8	54
9	55
10	55

KRIISI ON KYPSYNYT	56—66
I	56
II	59
III	61
IV	63
V	63
VI	64
KYKENEVÄTKÖ BOLSHEVIKIT PITAMAAN VALTIOVALLAN?.....	67—117
Alkulause toiseen painokseen	69
Loppulause	112
TYOLAISILLE, TALONPOJILLE JA SOTILAILLE	118—120
KIRJE KESKUSKOMITEALLE, MOSKOVAN KOMITEALLE, PIETARIN KOMITEALLE SEKA PIETARIN JA MOSKOVAN NEUVOSTOJEN BOLSHEVIKKIJÄSENILLE	121—122
PIETARIN JÄRJESTON KONFERENSSISSA LOKAKUUN 8 p:nÄ PIDETTÄVÄN SELOSTUKSEN SEKA PÄÄTÖSLAUSELMAN JA PUOLUEEN EDUSTAJAKOKOUKSEEN VALITUILLE ANNETTAVIEN EVÄSTYSTEN TEESIT	123—125
Kysymys puolueen osallistumisesta esiparlamentiin.....	123
Tunnuksesta „kajikki valta Neuvostoille”	123
Huomautus päätöslauselmaan tunnuksesta „valta Neuvostoille”.....	125
KIRJE PIETARIN KAUPUNKIKONFERENSSILLE. <i>Suljetussa istunnossa luettavaksi</i>	126—129
PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTAMISESTA	131—160
I	133
II	136
III	139
IV	142
V	144
VI	149
VII	151
VIII	155
IX	159
SYRJAISEN NEUVOJA	161—163
KIRJE POHJOISALUEEN NEUVOSTOJEN EDUSTAJAKOKOUKSEEN OSALLISTUVILLE BOLSHEVIKKITOVEREILLE	164—170
VSDTP:n KESKUSKOMITEAN ISTUNTO LOKAKUUN 10 (23) p:nÄ 1917. <i>Pöytäkirjamerkintöjä</i>	171—173
1. Alustus	171
2. Päätöslauselma	173

VSDTP:n KESKUSKOMITEAN ISTUNTO LOKAKUUN 16 (29) pñä 1917. <i>Pöytäkirjamerkintöjä</i>	174—176
1	174
2	175
3	176
4	176
KIRJE TOVEREILLE	177—197
Jälkilause	196
KIRJE BOLSHEVIKKIPUOLUEEN JASENILLE	198—201
PUOLUEEMME TEHTÄVÄT INTERNATIONALESSA (<i>Zimmerwaldin III konferenssin johdosta</i>)	202—204
KIRJE VSDTP:n KESKUSKOMITEALLE	205—209
ESERRAPUOLUE PETTÄMÄSSÄ JÄLLEEN TALONPOIKIA	210—215
KIRJE KESKUSKOMITEAN JASENILLE	216—217
VENAJAN KANSALAISILLE!	218
PIETARIN TYÖLAISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN NEUVOS- TON ISTUNTO LOKAKUUN 25 (MARRASKUUN 7) pñä 1917	221—224
1. SELOSTUS NEUVOSTOVALLAN TEHTÄVISTÄ. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	221
2. PÄÄTÖSLAUSELMA	223
TYÖLAISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN TOI- NEN YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS lokakuun 25 ja 26 (marraskuun 7 ja 8) pñä 1917	225—246
1. TYÖLAISILLE, SOTILAILLE JA TALONPOJILLE!	229
2. SELOSTUS RAUHASTA LOKAKUUN 26 (MARRASKUUN 8) pñä	231—235
Dekreetti rauhasta	231
3. LOPPULAUSUNTO RAUHAA KOSKEVAN SELOSTUKSEN JOHDOSTA LOKAKUUN 26 (MARRASKUUN 8) pñä	236
4. SELOSTUS MAASTA LOKAKUUN 26 (MARRASKUUN 8) pñä	240—244
Dekreetti maasta	241
5. PÄÄTÖS TYÖLAISTEN JA TALONPOIKAIN HALLITUKSEN MUODOSTAMISESTA	245
LENNÄTINKESKUSTELU HELSINGIN KANSSA LOKAKUUN 27 (MARRASKUUN 9) pñä 1917	247—250

I.	247
II. Keskustelu tov. Mihailovin kanssa	248
III. Keskustelu Itämeren laivaston Keskuskomitean puheenjohtajan sijaisen tov. Izmailovin kanssa	249
PIETARIN VARUSKUNNAN RYKMENTTIEN EDUSTAJAIN NEU- VOTTELUKOKOUS LOKAKUUN 29 (MARRASKUUN 11) pnä 1917. <i>Sanomalehtiselostus</i>	251—254
1. TILANNEKATSAUS	251
2. PUHEENVUORO JOUKKO-OSASTOJEN ASEISTAMISESTA	253
3. PUHEENVUORO JÄRJESTYKSEN AIKAANSAAMISESTA KAUPUNGISSA	254
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON RADIOSANOMA LOKA- KUUN 30 (MARRASKUUN 12) pnä 1917.....	255—256
VIRKAILIJAIN SÄÄNTÖJEN HAHMOTELMA	257
EHDOTUS SÄÄDÖKSEKSI TYÖVÄENVALVONNASTA	258—259
PUHEENVUOROT VSDTP(b):n KESKUSKOMITEAN ISTUNNOSSA MARRASKUUN 1 (14) pnä 1917. <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	260
VSDTP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖSLAUSELMA KK:n SISÄIS- TÄ OPPOSITIOTA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ MARRASKUUN 2 (15) pnä 1917	261—263
VSDTP(b):n KESKUSKOMITEAN ENEMMISTÖN ULTIMAATUMI VÄHEMMISTÖLLE	264—266
PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS PAINOVAPAUESTA	267—268
YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN IS- TUNTO MARRASKUUN 4 (17) pnä 1917	269—277
1. PUHE LEHDISTÖKYSYMYKSESTÄ	269
2. VASTAUS VASEMMISTOESERRIEN KYSELYYN	272
3. KAKSI PUHEENVUOROA VASEMMISTOESERRIEN KY- SELYN JOHDOSTA	274—275
I.....	274
II.....	275
4. PUHE JA PÄÄTÖSLAUSELMA SEN JOHDOSTA, ETTÄ NOGIN ILMOITTI EROAVANSA KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTOSTA	276—277
I.....	276
II.....	277
PUHE PIETARIN TYÖLÄISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON SEKA RINTAMAN EDUSTAJAIN YHTEISESSÄ ISTUN- NOSSA MARRASKUUN 4 (17) pnä 1917. <i>Sanomalehtiselostus</i>	278—280
VASTAUS TALONPOIKAIN KYSELYIHIN	281—282
VÄESTÖLLE	283—285

VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVAENPUOLUEEN (BOLSHEVIKKIEN) KESKUSKOMITEALTA	286—287
VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVAENPUOLUEEN (BOLSHEVIKKIEN) KESKUSKOMITEALTA. <i>Kaikille puolueen jäsenille ja kaikille Venäjän työtätekeville luokille</i>	288—292
ALKULAUSE KIRJASEEN „MITEN SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELIISET OVAT PETTÄNEET KANSAA JA MITÄ UUSI BOLSHEVIKKIHALLITUS ON ANTANUT KANSALLE”	293—294
HALLITUKSEN JA PÄÄMAJAN VÄLINEN LENNÄTINKESKUSTELU MARRASKUUN 9 (22) pnä 1917	295—298
RADIOSANOMA KAIKILLE. <i>Kaikille rykmentti-, divisioona-, armeijakunta-, armeija- ynnä muille komiteoille, kaikille vallankumouksellisen armeijan sotilaille ja vallankumouksellisen laivaston matruuseille</i>	299—300
YLEISVENÄLAISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN ISTUNTO MARRASKUUN 10 (23) pnä 1917. <i>Pöytäkirjamerkintöjä</i>	301—304
1. SELOSTUS DUHONININ KANSSA KÄYDYISTÄ NEUVOTTELUISTA	301
2. LOPPULAUSUNTO	303
TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN YLIMÄÄRINEN YLEISVENÄLAINEN EDUSTAJAKOKOUS marraskuun 10—25 (marraskuun 23—joulukuun 8) pnä 1917	305—315
1. ILMOITUS TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN YLIMÄÄRÄISEN YLEISVENÄLAISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN BOLSHEVIKKIRYHMÄLLE	307
2. PUHE AGRAARIKYSYMYKSESTÄ MARRASKUUN 14 (27) pnä. <i>Sanomalehtiselostus</i>	308
3. PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS	310
4. PUHE VIKZHELIN EDUSTAJAN ILMOITUKSEN JOHDOSTA MARRASKUUN 18 (JOUULUKUUN 1) pnä. <i>Sanomalehtiselostus</i>	312
5. LOPPULAUSUNTO MARRASKUUN 18 (JOUULUKUUN 1) pnä. <i>Sanomalehtiselostus</i>	314
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTO SOTILAALLISELLE VALLANKUMOUSKOMITEALLE	316
PIETARIN YLEISEN KIRJASTON TEHTÄVISTÄ	317
TYÖLAISTEN LIITTO TYÖTÄTEKEVIEN JA RIISTETTYJEN TALONPOIKAIN KANSSA. <i>Kirje „Pravdan” toimitukselle</i>	318—320
EHDOTUS DEKREETIKSI POISKUTSUMISOIKEUDESTA	321—322
SELOSTUS POISKUTSUMISOIKEUDESTA YLEISVENÄLAISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN ISTUNNOSSA MARRASKUUN 21 (JOUULUKUUN 4) pnä 1917	323—325

PUHE SOTALAIIVASTON ENSIMMAISESSA YLEISVENÄLAISESSA EDUSTAJAKOKOUKSESSA MARRASKUUN 22 (JOUULUKUUN 5) pñä 1917. <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	326—331
ESIPUHE KIRJASEEN „AINEISTOA AGRAARIKYSYMYKSESTÄ”	332—333
RAUHANNEUVOTTELujen OHJELMAN KONSEPTI	334—335
DEKREETTI VALLANKUMOUKSENVASTAISEN KANSALAISSODAN JOHTAJIEN VANGITSEMISESTA	336
YLEISVENÄLAISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN ISTUNTO JOULUKUUN 1 (14) pñä 1917	337—340
1. PUHE PERUSTAVAA KOKOUSTA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ	337
2. PÄÄTÖSLAUSELMA KADETTIPUOLUETTA KOSKEVASTA DEKREETISTA	340
PUHE TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN TOISESSA YLEISVENÄLAISESSA KOKOUKSESSA JOULUKUUN 2 (15) pñä 1917.....	341—344
MANIFESTI UKRAINAN KANSALLE JA ULTIMATHIVISET VAATIMUKSET UKRAINAN RADALLE	345—347
ALUSTUS PIETARIN TYÖLAISTEN TALOUDELLISESTA ASEMASTA JA TYÖVÄENLUOKAN TEHTÄVISTÄ, PIDETTY PIETARIN TYÖLAISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON TYÖLAISJAOSTON ISTUNNOSSA JOULUKUUN 4 (17) pñä 1917. <i>Sanomalehtiselostus</i>	348—350
PERUSTAVAN KOKOUKSEN AVAAMISESTA	351
EHDOTUS TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN TOISEN YLEISVENÄLAISEN KOKOUKSEN JULISTUKSEKSI TALONPOIKAISTOLLE.....	352—357
KIRJE F. E. DZIERZYŃSKILLE	358—360
PUHE VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA JOULUKUUN 11 (24) pñä 1917. <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	361
PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS PERUSTAVAN KOKOUKSEN BOL-SHEVIKKIRYHMÄN VALIAIKAISESTA TOIMIKUNNASTA	362
PERUSTAVAA KOKOUSTA KOSKEVAT TEESIT	363—367
PUHE RAUTATEIDEN RATA- JA KONEPAJATYÖLAISTEN YLIMÄÄRAISESSA YLEISVENÄLAISESSA EDUSTAJAKOKOUKSESSA JOULUKUUN 13 (26) pñä 1917.....	368—369
PUHE PANKKIEN KANSALLISTAMISESTA YLEISVENÄLAISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN ISTUNNOSSA JOULUKUUN 14 (27) pñä 1917. <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	370—372
LEIVÄN JA RAUHAN PUOLESTA	373—374
EHDOTUS DEKREETIKSI PANKKIEN KANSALLISTAMISEN TOIMEENPANOSTA JA SEN YHTEYDESSÄ VALTTAMATTOMISTA TOIMENPITEISTÄ	375—378

KYSYMYKSIÄ ARMEIJAN KOTIUTTAMISTA KÄSITTELEVÄN YLEIS- ARMEIJALAISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN OSANOTTAJILLE	379—380
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMAEHDO- TUS	381
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA NEU- VOTTELUISTA RADAN KANSSA JOULUKUUN 19 p:nä 1917 (TAM- MIKUUN 1 p:nä 1918).....	382—383
ENTISYYDEN ROMAHDUKSEN PELASTYTTÄMIÄ JA UUDEN PUO- LUSTAJIA	384—387
MITEN KILPAILU ON JÄRJESTETTÄVÄ?	388—399
EHDOTUS DEKREETIKSI KULUTUSKOMMUUNEISTA	400—402
KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA JOU- LUKUUN 30 p:ltä 1917 (TAMMIKUUN 12 p:ltä 1918) RADAN VAS- TAUKSESTA KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTOLLE	403—404

Tammi- ja helmikuu 1918

PUHE SOSIALISTISEN ARMEIJAN ENSIMMÄISTEN SOTILAS- JUNIEN SAATTOTILAISUUDESSA TAMMIKUUN 1 (14) p:nä 1918. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	405
LENNÄTINKESKUSTELU	406
TYÖTÄTEKEVÄN JA RIISTETYN KANSAN OIKEUKSIEN JULISTUS	409—411
ARMEIJAN KOTIUTTAMISTA KÄSITTELEVÄLLE YLEISARMEIJA- LAISELLE EDUSTAJAKOKOUKSELLE	412
YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN PÄÄ- TÖSLAUSELMA TAMMIKUUN 3 (16) p:ltä 1918	413
VSDTP:n (BOLSHEVIKKIEN) RYHMÄN JULISTUS, LUETTU PERUSTAVAN KOKOUKSEN ISTUNNOSSA TAMMIKUUN 5 (18) p:nä 1918	414—415
IHMISIÄ TOISESTA MAAILMASTA.....	416—418
EHDOTUS DEKREETIKSI PERUSTAVAN KOKOUKSEN HAJOTTA- MISESTA	419—421
PUHE PERUSTAVAN KOKOUKSEN HAJOTTAMISESTA YLEIS- VENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN ISTUN- NOSSA TAMMIKUUN 6 (19) p:nä 1918	422—426
ONNETONTA RAUHAA KOSKEVAN KYSYMYKSEN HISTORIAAN	427—435
Teesit aluevaltauksia edellyttävän erillisrauhan viipy- mättömästä solmimisesta	427
JÄLKISANAT TEESEIHIN ALUEVALTAUKSIA EDELLYTTÄVÄN ERILLISRAUHAN VIIPYMÄTTÖMÄSTÄ SOLMIMISESTA	436—437
TYÖLAISTEN, SOTILAIDEN JA TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN NEUVOSTOJEN KOLMAS YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS <i>tammikuun 10—18 (23—31) p:nä 1918</i>	439—467

1. SELOSTUS KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON TOIMINNASTA TAMMIKUUN 11 (24) pnä	441
2. LOPPULAUSUNTO KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON SELOSTUKSEN JOHDOSTA TAMMIKUUN 12 (25) pnä	459
3. PÄÄTTÄJÄISPUHE EDUSTAJAKOKOUKSESSA TAMMIKUUN 18 (31) pnä	464
MÄÄRÄYS PUNAISEN KAARTIN ESIKUNNALLE	468
RAUTATIELAISTEN YLIMÄÄRÄINEN YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS. TAMMIKUUN 13 (26) PÄIVÄN ISTUNTO 1918.	
<i>Pikakirjoituspöytäkirja</i>	469—486
1. KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON SELOSTUS	469
2. VASTAUS KYSYMYKSIIN	482
PIETARIN NEUVOSTON PUHEMIEHISTÖN JA ELINTARVIKEJÄRJESTÖJEN EDUSTAJAIN NEUVOTTELUKOKOUS TAMMIKUUN 14 (27) pnä 1918	487—490
1. NÄLÄNHÄTÄÄ VASTAAN SUUNNATTUJA TOIMENPITEITÄ KOSKEVIA PUHEENVUOROJA. <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	487
I	487
II	487
2. PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS	489
EHDOTUS DEKREETIKSI MERI- JA JOKIKAUPPALAIVASTON KANSALLISTAMISESTA TAMMIKUUN 18 (31) pnä 1918	491—492
1. EHDOTUS DEKREETIKSI	491
2. LISÄYS EHDOTUKSEEN	492
PUHEENVUOROT VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA TAMMIKUUN 19 (HELMIKUUN 1) pnä 1918. <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	493—495
1	493
2	494
3	494
4	494
5	494
6	495
RADIOITSE KAIKILLE. BREST-LITOVSKISSA OLEVALLE RAUHANVALTUUSKUNNALLE ERIKOISESTI	496
RADIOSANOMA KAIKILLE, KAIKILLE	497
PUHE MAASEUDULLE LAHTEVILLE AGITAATTOREILLE. <i>Sanomalehtiselostus</i>	498—502
BREST-LITOVSK. VENÄJÄN RAUHANVALTUUSKUNTA. TROTSKILLE. <i>Vastaus</i>	503
PUHE TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN JA MAAKOMITEAIN YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA TAMMIKUUN 28 (HELMIKUUN 10) pnä 1918. <i>Sanomalehtiselostus</i>	504—505

PUHEENVUOROT VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA HELMIKUUN 18 pñä 1918 (PAIVALLA). <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	506—507
PUHEET VSDTP(b):n KK:n ISTUNNOSSA HELMIKUUN 18 pñä 1918 (ILLALLA). <i>Pöytäkirjamerkinnot</i>	508—510
1	508
2	509
V. I. LENININ JA J. V. STALININ LENNÄTINKESKUSTELU VAINANLINNAN NEUVOSTON JÄSENTEN KANSSA	511—512
SAKSAN VALTAKUNNAN HALLITUKSELLE LAHETETYN RADIOSANOMAN ALKUPERÄINEN LUONNOS	513
LENININ VASTAUKSET LENNÄTTIMITSE MOSKOVAN NEUVOSTOLLE.....	514
<i>Huomautuksia</i>	515—539
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	541—557

KUVAT

„Rabotshi Putj” lehden 30. numeron etusivu, lokakuun 20 (7) pñä 1917; siinä julkaistiin V. I. Leninin artikkeli „Kriisi on kypsynyt”	57
Vetoamus „Venäjän kansalaisille”, jonka V. I. Lenin kirjoitti lokakuun 25 (marraskuun 7) pñä 1917	219
„Rabotshi i Soldat” lehden 9. numeron etusivu lokakuun 26 (marraskuun 8) pñä 1917.....	227
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Miten kilpailu on järjestettävä?”.—Joulukuu 1917	389
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Työtä-tekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistus”.—Tammikuu 1918	407

**Karjalan ASNT
Kulttuuriasiain ministeriön Poligrafizdatin
Sortavalan kirjapaino**

Sortavala, Karjalankatu, 44
